

Niko Toš, ured.

VREDNOTE V PREHODU XI.

Slovenija
v evropskih
in medčasovnih
primerjavah ESS

2002-2016

Niko Toš, ured.

VREDNOTE V PREHODU XI.

**Slovenija v evropskih
in medčasovnih primerjavah
ESS 2002–2016**

VREDNOTE V PREHODU XI.

Slovenija v evropskih in medčasnih primerjavah ESS 2002–2016

Niko Toš, ured.

1. elektronska izdaja

Izdajatelj in založnik:

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, IDV, CJMMK, Ljubljana

Knjižna zbirka:

E - VREDNOTE XI.

Urednica zbirke:

Brina Malnar

Recenzenta:

Slavko Splichal

Hajdeja Iglič

Ureditev besedil in organizacija:

Ivana Kecman

Likovna oprema in prelom:

Polona Mesec Kurdija

To delo je ponujeno pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva-Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 Mednarodna licenca. / This work is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Dostopno prek:

<https://knjigarna.fdv.si/>; www.cjm.si

DOI: 10.51936/9789612359782

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili
v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 64273155

ISBN 978-961-235-978-2 (PDF)

I KAZALO

PREDGOVOR

Vrednote v prehodu – enajstič

Niko Toš 7

PRVI DEL

UVODNE ŠTUDIJE

1.1 Potencial akademske in javnopolitične izrabe družboslovnih podatkov v Sloveniji: primer Evropske družboslovne raziskave

Brina Malnar, Milan Šinko 17

1.2 Raziskovanje zaupanja v institucije sistema v Sloveniji in Evropi (1991–2003)

Veljko Rus, Niko Toš 39

1.3 Evropska družboslovna raziskava kot poligon za primerjalno raziskovanje zaupanja v institucije (2002 in 2014)

Niko Toš, Špela Zajšek 71

DRUGI DEL

EVROPSKA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA, ESS 2002–2016

2.1 ESS v Sloveniji – uvodno pojasnilo 117

2.2 Evropska družboslovna raziskava v Sloveniji – Slovensko javno mnenje 2016/2 – prikaz rezultatov letne meritve ESS 2016

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek 119

A. Mediji, zaupanje soljudem 121

B. Politično zaupanje, orientacije, aktivnosti; odnos do priseljevanja 123

C. Subjektivna blaginja, vernost, nacionalne identitete 130

D.	Energetika, podnebne spremembe; energetski viri, poraba	140
E.	Vprašanja v zvezi z družbeno blaginjo	146
F.	Delo, družina, socialno-demografska vprašanja	157
HF.	Vprašanja o vrednotah (Schwartzov model)	178
IF.	Eksperimentalna vprašanja	180
J.	Zaključna vprašanja	183

2.3 Evropska družboslovna raziskava v Sloveniji, medčasovne primerjave, ESS 2002–2016

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

A.	Mediji, zaupanje soljudem	186
B.	Politične prakse, politično zaupanje, političneorientacije, odnos do priseljevanja	189
C.	Subjektivna blaginja, ne-vernost, nacionalne identitete	208
D.	Energetika, podnebne spremembe; energetski viri, poraba	224
E.	Vprašanja v zvezi z družbeno blaginjo	224
F.	Delo, družina, socialno-demografska vprašanja	228
HF.	Vprašanja o vrednotah (Schwartzov model)	274
IF.	Eksperimentalna vprašanja	280
J.	zaključna vprašanja	283

TRETJI DEL

EVROPSKA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA – MEDNARONE IN MEDČASOVNE PRIMERJAVE

3.1	ESS: Mednarodne in medčasovne primerjave – uvodno pojasnilo	289
-----	---	-----

3.2 Evropska družboslovna raziskava (bloki A, B, C), mednarodne in medčasovne primerjave v dvaindvajsetih državah, meritve 2002 in 2014

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

A.	Mediji, zaupanje soljudem	294
B.	Politično zaupanje, orientacije, aktivnosti; odnos do priseljevanja	306
C.	Subjektivna blaginja, ne-vernost, nacionalne identitete	374
3.3	Evropska družboslovna raziskava, ESS 2012, tematska bloka D – o osebni in družbeni blaginji in E – o razumevanju in razvoju demokracije; mednarodne in medčasovne primerjave; rezultati meritev v devetindvajsetih državah	
	Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek	421
	(1) O osebni in družbeni blaginji, ESS 2012, tematski blok D	422
	(2) Razumevanje in razvoj demokracije, ESS 2012, tematski blok E	461
3.4	Evropska družboslovna raziskava, ESS 2014, tematska bloka D – stališča do mednarodnih migracij in E o odnosu do zdravja; mednarodne in medčasovne primerjave; rezultati meritev v petnajstih državah	
	Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek	507
	(1) Stališča do mednarodnih migracij, ESS 2014, tematski blok D	508
	(2) O odnosu do zdravja, ESS 2014, tematski blok E	540

ČETRTE DEL

OSNOVNI VREDNOTNI PRESEKI IN STRUKTURE V EVROPSKIH DRŽAVAH, ESS 2002–2014

4.1	Vrednotni preseki in strukture – uvodno pojasnilo	571
4.2	ESS, Tematski bloki A, B, C: izbrane dimenzije, prikazane kot srednje vrednosti za vse države in vse meritve	
	Niko Toš, Živa Broder, Špela Zajšek	575

4.3 Razvrščanje evropskih držav glede na prevladujoče vrednotne orientacije prebivalstev – podatkovna osnova iz raziskav ESS	
Niko Toš, Živa Broder, Špela Zajšek	599
4.3.1 Izražanje političnega zaupanja in zadovoljstva z državo; razvrščanje držav v skupine A–E ter prikazi meritev v dveh časovnih presekih za skupine in posamezne države ($\bar{x}$) . . .	600
4.3.2 Socialno zaupanje, zadovoljstvo in sreča; razvrščanje držav v skupine A–E ter prikazi meritev v dveh časovnih presekih za skupine in posamezne države ($\bar{x}$)	606
4.3.3 Vrednotna opredeljevanja (konzervativno, diskriminatorno - libertarno); razvrščanje držav v skupine A–E ter prikazi meritev v dveh časovnih presekih za skupine in posamezne države ($\bar{x}$) . . .	611
RECENZIJÉ	617

PREDGOVOR

Vrednote v prehodu – enajstič

Niko Toš

Ko smo v drugi polovici šestdesetih let snovali in prvič izvedli projekt Slovensko javno mnenje (SJM), smo predvideli in pričakovali njegovo trdoživost in ponovljivost, nismo pa se zavedali, da smo s tem vstopili v polstoletni empirični sociološki raziskovalni program. V publikaciji Vrednote v prehodu XI. (VP) in v vseh predhodnih se to potrjuje in utrjuje.

O pomenu programa SJM so bile ob različnih priložnostih izrečene ocene, vredne ponovitve.

Tako je ob izidu četrte knjige VP Veljko Rus zapisal, da »knjige Vrednote v prehodu I.–IV. dokumentirajo štiri desetletja sociološkega empiričnega raziskovanja v okviru projekta SJM ... Pomemben del raziskav SJM je povezan z mednarodnimi projekti, kot so Svetovna in Evropska raziskava vrednot, Evropska družboslovna raziskava itd. To dejstvo je še posebej pomembno, saj odslkava stanje duha v Sloveniji v primerjavi z Evropo in svetom – in to v času, ko smo vstopali v Evropsko unijo. Mednarodne primerjave so strokovnjakom in politikom omogočale zanesljivo krmarjenje procesov vključevanja Slovenije v EU. Še pomembnejše pa je dejstvo, da gre za sosledje raziskav, ki beležijo spremembe javnega mnenja v slovenski javnosti za obdobje zadnjih štirih desetletij. To omogoča uvid v to, kako se je kazala družbena kriza in kako so se menjavale vrednote posameznikov v času, ko se je bistveno spreminjala narava slovenske družbe in ko se je oblikovala samostojna slovenska država.

Redke so družbe, ki imajo tako bogato in zanesljivo empirično dokumentacijo o svoji nedavni preteklosti, ki omogoča oblikovanje samopodobe in s tem tudi samozavedanje v širšem evropskem prostoru.«

Leto kasneje, ob izidu pete knjige VP, je Zdravko Mlinar zapisal, da so »Vrednote v prehodu V. dokument iz obsežnega longitudinalnega sociološkega projekta SJM, ki odpira nov, mednarodno primerjalni pogled. V knjigi je zbrano gradivo iz ene najpomembnejših mednarodno primerjalnih raziskav, Evropske družboslovne raziskave (ESS) 2002–2010, ki se je uveljavila kot najpomembnejša družboslovna raziskava v prostoru Evropske unije. Raziskava ESS je v sled svoje metodološke konsekven-

tnosti in tematske širine še posebej pomemben in aktualen vir za raziskovanje sveta vrednot sodobnih Evropejcev in znotraj njega vrednot Slovenk in Slovencev. V njej je zbrano pomembno družboslovno podatkovno gradivo, ki zadeva osrednje teme in dileme v razvoju sodobnih evropskih družb. Dostop do raziskave ESS je sicer odprt preko omrežja družboslovnih podatkovnih arhivov, s to knjigo pa je še bolj neposreden. Gradivo v knjigi ni namenjeno zgolj raziskovalcem-sociologom, temveč tudi analitikom in razmišljevalcem v širokem naboru družboslovnih strok. S to knjigo, ki dokumentira ESS, in z naslednjimi, ki ji bodo sledile, se dodatno utrjuje pomen projekta SJM kot družboslovne empirične infrastrukture.«

Oceno pomena infrastrukturne zgradbe SJM in njene vključitve v mednarodno primerjalno raziskovanje je pred leti zapisal Karl H. Müller iz Dunaja. »Gledano iz avstrijskega zornega kota nas vedno znova preseneti, s kako obsežnimi in bogatimi podatkovnimi viri razpolaga slovensko primerjalno družboslovje in s kakšnimi izjemnimi dosežki se lahko pohvali. Zdi se, da za tem stoji obsežen inštitut, podoben velikim evropskim inštitutom, kot nemški GESIS, kjer deluje več sto raziskovalcev, ki imajo na voljo dolgoročne finančne vire.

Presenetljivo pri tem je, da je pobudo za slovensko podatkovno bogastvo in pestro paleto različnih primerjalnih analiz mogoče pripisati eni osebi, pobudniku in nosilcu projekta SJM. V okviru programa Slovensko javno mnenje je s svojo skupino v zadnjih petih desetletjih razvil program trajnega raziskovanja slovenske družbe in s tem vključil Slovenijo v vse pomembne mednarodne družboslovne raziskave, od *International Social Science Program* (ISSP) do *European Social Survey* (ESS). Slovenija ima kot edina t. i. tranzicijska dežela na voljo visoko razvit podatkovni sklad, ki zajema vse ključne stopnje prehoda od republike nekdanje Jugoslavije, prek osamosvojitve in razvoja samostojne državnosti, do njene vključitve v evropsko skupnost narodov – EU, do pojava krize v zadnjem obdobju. Pri tem se slovenskemu družboslovju z udeležbo v pomembnih mednarodnih raziskovalnih programih odpirajo možnosti evropskih in zunajevropskih primerjav, hkrati pa se Slovenija kot referenčna točka vključuje v primerjalne analize drugih raziskovalcev. Slovenija je z delom raziskovalne skupine SJM in njenega nosilca na področju empiričnega družboslovnega raziskovanja uveljavljena kot evropski primer dobre prakse in pričujoča knjiga to samo potrjuje.«

Ob izidu šeste knjige je o pomenu vključitve programa SJM v mednarodno primerjalno raziskovanje Slavko Splichal zapisal, da »knjiga *Vrednote v prehodu VI* predstavlja ključne izsledke in probleme dvajsetletnega primerjalnega raziskovanja vrednot v Sloveniji v okviru mednarodnih (evropskih in svetovnih) raziskovalnih programov, v katere so bili dejavno vključeni raziskovalci raziskovalnega projekta Slovensko javno mnenje. Objava medčasovnih primerjav rezultatov šestih meritev vrednot v Sloveniji v okviru Evropske raziskave vrednot in Svetovne raziskave vrednost (1992–2011) ter primerjav 30 evropskih držav v letih 1992 in 2008

daje vpogled v obsežno in zahtevno opravljeno raziskovalno delo, ki slovensko empirično družboslovje postavlja ob bok najrazvitejšim raziskovalnim okoljem. Čeprav so mednarodne primerjalne podatkovne baze ter metodološka in teoretska študijska gradiva projektov dostopni tudi na spletu, njihova objava v knjižni obliki pomembno prispeva k oblikovanju (samo)kritične zavesti o spremembah in protislovjih v vrednotni usmerjenosti slovenskih državljanek in državljanov. Številnim raziskovalcem in raziskovalkam, ki so sodelovali v teh projektih, predvsem nosilcu, ki je že desetletja njihov spiritus agens, je treba izreči zahvalo in priznanje za izjemno zahtevno in odlično opravljeno delo.«

Na posvetovanju o pomenu projekta Slovensko javno mnenje za zgodovinsko raziskovanje je zgodovinar Peter Vodopivec zapisal: »Deset knjig pregledno in dokumentirano predstavljenih raziskav Slovensko javno mnenje od leta 1968 do danes, ki so izšle pod naslovom Vrednote v prehodu, so za zgodovinarja izjemno dragoceno gradivo. Raziskovalci preteklosti lahko pač na osnovi tradicionalnega gradiva, ki nam je na razpolago, le redko sežemo globlje pod dogodkovno površino in natančneje raziščemo in predstavimo širše razpoloženje prebivalstva, njegovo spreminjanje, včasih močno protislovne težnje, interese in vrednote ljudi, njihovo obzorje in čustvovanje. Z objavo rezultatov kompleksno zastavljenih socioloških raziskav, ki povprašujejo po odnosu ljudi do najrazličnejših političnih, družbenih, gospodarskih in tudi zelo osebnih, nazorskih, bivanjskih in življenjskih vprašanj in opozarjajo na njihove temeljne vrednote, miselnost in želje, pa se tudi zgodovinopisnemu raziskovanju odpirajo povsem nove možnosti in perspektive. Knjige Vrednote v prehodu zajamejo čas dobrih dveh desetletij jugoslovanskega pogreznja v končno krizo in razkrajanja jugoslovanskega socialističnega sistema ter nekaj manj kot treh desetletij po-komunističnih sprememb in življenja v samostojni državi, raziskovalcem so prvič omogočile, da z relativno gotovostjo, dokumentirano in v daljšem časovnem loku sledijo spreminjanju političnega, javnega in družbenega ozračja, razpoloženja, opredelitev in vrednot prebivalstva itd. Za vse, ki danes pišejo zgodovino zadnjih pet in več desetletij ali raziskujejo njihove različne razvojne vidike, so izsledki teh raziskav nepogrešljiv in neprecenljiv vir. Sam si kot zgodovinar – dobesedno – ne morem več predstavljati raziskovanja polpreteklega časa, ne da bi se oprl nanje.«

In končno dodajmo še priložnostno oceno Aleša Debeljaka o projektu SJM kot »nemara najbolj dolgoročen in daljnosežnem projektu slovenskega družboslovja«, ki jo je izrekel in zapisal pred dobrimi desetimi leti (2010), ob jubileju enega od članov skupine SJM.

Projekt SJM bo prihodnje leto (2018) dopolnil petdeset let od izvedbe prve empirične raziskave – SJM 1968. Z vključitvijo v ključne mednarodne družboslovne infrastrukturne programe (ISSP, WVS, EVS, ESS) si je, kot pomemben družboslovni infrastrukturni raziskovalni program, odprl perspektivo tudi za v prihodnje.

* * *

Knjižni program Vrednote v prehodu smo zasnovali leta 1997. Tedaj se je zdelo, da bosta nastali dve knjigi. Prva, ki bo dokumentirala vse empirične raziskave SJM v obdobju 1968–1991, in druga knjiga, ki bo zaokrožila prikaz raziskav, izvedenih v tridesetletnem obdobju – do 1998. Medtem se je izkazalo, da se je knjižni program razvijal vzporedno z razvojem SJM vse do leta 2017, ko je pred nami ta, enajsta knjiga (VP XI.) – in tako močno presega prvotna in vmesna pričakovanja. V predgovoru prve knjige je zapisan cilj: popolna objava vseh raziskovalnih instrumentov in rezultatov. Ta cilj je bil v veliki meri izpolnjen že s knjigami I.–IV. in dopolnjen s kasnejšimi objavami, še posebej VP X., vključno z enajsto knjigo. V njej je dokumentirana raziskava, ki je potekala s konca lanskega (2016) v letošnje leto, ESS 2016.

Knjižni projekt VP je sledil tudi drugemu pomembnemu cilju: odpiranju pogleda v mednarodni primerjalni družboslovni prostor. S knjigami VP V., ki je bila v celoti namenjena Evropski družboslovni raziskavi; VP VI., ki je bila namenjena Evropski in Svetovni raziskavi vrednot; VP VII., ki je bila v celoti zapolnjena z gradivi Mednarodne družboslovne raziskave, in končno VP XI., ki z objavo gradiv iz Evropske družboslovne raziskave (ESS) zaokroža aktualno stanje poteka tega pomembnega mednarodnega projekta, je tudi ta cilj dosežen. Vmes smo z objavami VP VIII. in VP IX. dokumentirali tematsko širino raziskovalnega programa SJM. V VP VIII. so tako dokumentirane vse mednarodne primerjalne raziskave, ki so potekale vzporedno s programom SJM in se osredotočale v srednje- in vzhodnoevropski prostor. V knjigi VP IX., ki je izšla pod naslovom »Iz zakladnice socioloških raziskav«, pa smo dokumentirali dva pomembna raziskovalna projekta SJM, prvega, Sociološki vidiki migracij – Slovenci v Nemčiji, ki je potekal v sedemdesetih letih, ter drugega, Socialna struktura jugoslovanske družbe, ki je potekal v osemdesetih letih in je bil najobsežnejši ter hkrati prvi in zadnji vsejugoslovanski empirični sociološki projekt.

* * *

Knjiga Vrednote v prehodu XI. Slovenija v mednarodnih in medčasovnih primerjavah SJM, ESS, ISSP 2002–2016 je zasnovana v štirih delih. Uvodni del zajame tri študije, ki pojasnjujejo oz. ponazorijo mednarodni primerjalni pomen vključenega raziskovalnega gradiva. Prva študija (Malnar, Šinko) prikaže potencial akademske in javnopolitične izrabe družboslovnih podatkov v Sloveniji na primeru Evropske družboslovne raziskave, drugi dve študiji pa se lotevata raziskovanja procesov demokratizacije v sodobnih evropskih in tudi v slovenski družbi, posebej z vidika zaupanja v institucije sistema. V prvi študiji (Rus, Toš) so podana teoretska in metodološka izhodišča za raziskovanje zaupanja v institucije ter prikazani in ovrednoteni rezultati raziskav, opravljenih v Evropi in Sloveniji

v devetdesetih letih, druga obravnava (Toš, Zajšek) pa se opre na bogato mednarodno empirično gradivo raziskave ESS kot “poligon za primerjalno raziskovanje zaupanja v institucije sistemov”.

V drugem, ključnem delu knjige so nanizana gradiva, ki dokumentirajo aktualno stanje Evropske družboslovne raziskave. Na prvem mestu (2.2) je vprašalnik ESS 2016 (osmi val) s prikazom sumarnih rezultatov raziskave ESS 2016. V nadaljevanju (2.3) je predstavljen medčasovni primerjalni pregled rezultatov iz osmih valov raziskave ESS, opravljenih na reprezentativnih vzorcih prebivalcev Slovenije v letih 2002–2016. V tem delu se nazorno pokaže postopno spreminjanje pogledov ljudi na pomembne družbene vidike, še posebej v razumevanju družbenosti, solidarnosti, diskriminacije itd. V četrtem poglavju dela (2.4) so zapisane mednarodne primerjave rezultatov meritev ESS v časovnem razponu od leta 2002 (prvi val) do 2014 (sedmi val). Tematski okvir teh primerjav zajame trajni del raziskave ESS, bloke A, B in C. Medčasovne in mednarodne primerjave jasno pokažejo reze in premike v vrednotah Evropejcev, izriše se vrednotni atlas in v njem po prevladujočih vrednotenjih bližnje skupine držav, kot so skandinavske, osrednje evropske, južnoevropske ter srednje- in vzhodnoevropske. Slovenija, ki se je v mednarodnih primerjavah v devetdesetih letih uvrščala visoko nad srednje- in vzhodnoevropske države in bolj v osrednjeevropski prostor, se v prehodu v drugo desetletje po prevladujočih vrednotenjih umešča v srednje- in vzhodnoevropski vrednotni prostor, pogosto celo v njegovo podnožje. V knjigi Vrednote Slovencev in Evropejcev sva z V. Rusom zapisala, da je “vsako uvrščanje Slovenije v postsocialistično srednjeevropsko skupino držav, torej hoteno ali nehoteno podcenjevanje tega, kar so generacije pred nami že dosegle”. To sva zapisala konec leta 2004 na podlagi raziskav, ki so dosegale prva leta prvega desetletja. Kasnejši razvoj je mnogo tega, kar je pomenilo podstat in prednost razvoja Slovenije v novem obdobju, spodnesel. Ali bi nekatera poglavja knjige o vrednotah Slovencev morali napisati znova? V zaključnih poglavjih (3.3-3.4) tega dela so nanizani mednarodni primerjalni prikazi tematskih blokov D, E/ ESS 2012 (O osebni blaginji; O razumevanju demokracije) in D, E/ ESS 2014 (O vrednotenju migracij, O odnosu do zdravja).

V zadnjem delu (4.0) knjige, Vrednotni preseki in strukture v evropskih državah (2002–2014) je podan strnjen pogled na strukturiranost in spreminjanje vrednotnega sveta Evropejcev oz. vrednotenih prebivalstev (vključenih) evropskih držav. Po uvodnih pojasnilih (4.1) sta v dveh poglavjih podana: najprej (4.2), strnjen pogled na ustaljenost oz. spreminjanje vrednotnih orientacij in nato (4.3) poizkus umeščanja držav glede na prevladujoče vrednotne izraze v kulturnovrednotne regije oz. skupine držav (taksonomija). Objave v knjigi VP XI. predstavljajo, skupaj s knjigo VP V., celoto in prikazujejo rezultate raziskav ESS v časovnem razponu od leta 2002 do 2014 (v sedmih valovih) v mednarodnih in medčasovnih razsežjih.

Poleg tega pa je v knjigi VP XI. podan pregled medčasovnega poteka raziskav v Sloveniji, vključno z meritvijo leta 2016 (osmi val).

Knjiga Vrednote v prehodu XII. Od raziskav iz 50-letnega obdobja (1968–2018, do pomladi prihodnjega leta) ostajajo še neobjavljene zadnje raziskave ISSP ter raziskava WVS/EVS, ki poteka prav zdaj (jesen 2017). V knjigi VP XII. bodo tako, poleg uvodnih študij, prikazani neobjavljeni tematski bloki: ISSP 2011, Stališča o zdravju; ISSP 2012: Vrednotenje družine in spolnih vlog; ISSP 2013: Narodne identitete; ISSP 2014: Razumevanje vloge državljana; ISSP 2015: Stališča do dela in ISSP 2016: Razumevanje vloge države. V knjigi bodo prikazane vse izvirne meritve oz. ponovitve meritev tematskih blokov, ki smo jih izvedli na slovenskih vzorcih in vse dostopne meritve iz sodelujočih držav, kar bo odpiralo možnost mednarodnih, medkulturnih primerjav. V to knjigo bo vključen tudi primerjalni pregled rezultatov vseh dosedanjih meritev v okviru projekta WVS/EVS, opravljenih v Sloveniji, vključno z zadnjo meritvijo (jesen 2017).

* * *

Vztrajanje pri Gutenbergovem »principu«, torej pri tiskanju raziskovalnih dokumentov v knjižni obliki, se je morda že ob sprožitvi tega knjižnega programa (VP I. 1997) zdelo vprašljivo. Še posebej, ker je informacijski val že močno zadel v sam proces raziskovanja, še posebej v poteke zbiranja in analize podatkov. In prav to je omogočilo empirični sociologiji razpredanje širokih in vse bolj trdnih omrežij, v katerih delujejo mednarodno povezani raziskovalci. Rezultati, raziskave in analize se tako ne odpirajo zainteresiranim raziskovalcem le s prebiranjem knjig, revij, temveč tudi s pogledovanjem v sam tok raziskav in z izvirnim analitičnim poseganjem v podatkovna gradiva. Tudi knjižna zbirka VP, ki je zdaj dostopna na internetu kot serija e-knjig, bo v prihodnje dostopna kot elektronsko gradivo, vključno z obsežnimi podatkovnimi bazami in metodološkimi napotki – v virtualni obliki, kar bo k analizi spodbujalo prihajajoče generacije družboslovcev.

* * *

V okvirih osnovne zamisli VP, kot se je oblikovala iz sredine 90. let do danes pa vendar le ostaja še »dolga«. Sam ga čutim do ustanovne skupine SJM, ki so jo sestavljali profesorji P. Klinar, B. Markič, C. Trampuž, Z. Roter, Z. Mlinar ... ki so, skupaj z menoj, snovali projekt SJM s konca 60. v začetke 90. let – kar dobrega četrto stoletja – in ga iz nacionalnega razvili v mednarodni primerjalni projekt. Gre za dolg do zgodovine in za spoštljiv odnos do raziskovalcev ter velikega števila raziskovancev, ki so v tem obdobju sodelovali v raziskavah, za dokumentiranje njihovih zavzevanj, vrednotenj in delovanja znotraj danih družbenih okvirov in sistemov.

Knjiga VP XII., zadnja v seriji raziskovalnih dokumentov SJM 1968–2018, bo tako dopolnila primerjalni pregled raziskav SJM iz prvega obdobja (SJM 1968–1990) in pomeni vzporednico knjigi VP I. Dopolnila pa bo tudi pregled raziskav ISSP, WVS in EVS iz kasnejšega obdobja – vse do danes – z medčasovnimi in mednarodnimi prikazi. S tem bo dokumentiranje 50-letnega raziskovanja v okviru programa SJM končano. Raziskovanje pa bo potekalo naprej...

Kamnik, 27. 7. 2017

Niko Toš

PRVI DEL

UVODNE ŠTUDIJE

1.1 Potencial akademske in javnopolitične izrabe družboslovnih podatkov v Sloveniji: primer Evropske družboslovne raziskave¹

Brina Malnar, Milan Šinko

Povzetek

Članek analizira možnosti in mehanizme sistematične akademske in javnopolitične izrabe rezultatov Evropske družboslovne raziskave (ESS) v mednarodnem in slovenskem prostoru. V prvem delu izpostavi pomen z dokazi podprtega oblikovanja politik ter primerja različne metode zbiranja in sinteze velikega števila raziskovalnih izsledkov za potrebe neakademske uporabnike. V drugem delu na podlagi bibliografskih podatkov predstavi vzorce dosedanje izrabe podatkov ESS po državah, akademskih disciplinah ter tematskih in javnopolitičnih področjih v obdobju 2014–2003. Nato analizira, kje je z vidika slovenskih analitikov največji potencial pregledne izrabe rezultatov ESS, in ugotavlja, da raziskava ponuja široke možnosti za evalvacijo javnopolitičnih usmeritev, ciljev in deloma ukrepov predvsem na področju blaginjske, ekonomske, priseljenske in družinske politike. Na koncu se dotakne problematike dostopa do znanstvenih publikacij, ki za zdaj predstavlja veliko oviro neakademske uporabnikom, ko gre za pregledne študije.

Ključni pojmi: *Evropska družboslovna raziskava, sistematični pregled, javnopolitični uporabniki, prost dostop*

1 Pomen in metode povzemanja podatkov za javnopolitične uporabnike

Oblikovalci javnih politik so pod vse večjim pritiskom, da svoje programe in ukrepe utemeljijo na strokovnih spoznanjih. Na drugi strani tudi raziskovalci želijo svoje izsledke prenesti v prakso, pogoj za to pa je, da jih čim bolj učinkovito posredujejo. Vendar pa, kot ugotavljajo analitiki, raziskovalci kljub vse večjemu

---

1. Besedilo je ponatis članka, ki je izšel v 53. številki revije Teorija in Praksa (2016)

poudarku na strokovnem utemeljevanju politik pogosto s težavo najdejo javno-politično občinstvo, zato je razkorak med akademskim raziskovanjem in javno politiko predmet številnih komentarjev in raziskav. Študije (Oliver idr. 2014) navajajo različne dejavnike, ki bodisi preprečujejo bodisi vzpodbujajo uporabo raziskovalnih podatkov v javnih politikah. Med preprekami se največkrat omenja odsotnost ustreznih raziskav, pomanjkanje časa ali priložnosti, pomanjkanje veščin za izrabo podatkov, ter stroški. Nasprotno pa se med vzpodbudami omenja predvsem prisotnost ustreznih študij in podatkov, ter odprt dostop do njih.

Problem s prenosom spoznanj v prakso nastane predvsem zato, ker imajo raziskovalci pogosto drugačne prioritete kot oblikovalci politik. Zaradi pritiska po objavah v znanstvenih revijah namreč mnoge študije nagovarjajo predvsem raziskovalno javnost, malo ali nič pozornosti pa namenjajo prioriteta oblikovalcev politik. Še manj je študij, ki vključijo oblikovalce politik že v fazi izdelave raziskovalnega načrta, od koder izvirajo že več desetletij stari očitki akademskim raziskovalcem, da ne razumejo javnopolitičnih prioritet in procesov (prav tam, 8). Pomemben korekcijski dejavnik je lahko predvsem osebno sodelovanje med oblikovalci politik in raziskovalci oziroma izmenjava znanja, tudi preko tako imenovanih posrednikov znanja (knowledge brokers).

Drugi pomemben dejavnik za prenos spoznanj pa je mnenje oblikovalcev politik o uporabnosti raziskovalnih izsledkov, ki morajo biti čim bolj jasni, relevantni, zanesljivi in kakovostni. Zato tu veliko vlogo igrajo tradicionalne in novejšje metode povzemanja podatkov, ki iz vse večje množice študij oziroma publikacij naredijo pregledno, kakovostno in sintetično informacijo. Prav to – torej pregled, selekcija in sinteza – vse bolj postaja ključna naloga akademskih raziskovalcev pri komunikaciji z akterji javnih politik.

1.1 Metode sistematičnega pregleda

Metodološke pristope za povzemanje rezultatov velikega števila študij lahko v grobem razdelimo na kvantitativne in kvalitativne. Med kvantitativnimi ima najbolj ugledno mesto sistematični pregled (*systematic review*), ki se je najprej uveljavil na področju medicinskih raziskav, kot posledica tako imenovane informacijske preobremenitve. Za zadnji dve desetletji je namreč značilna prava eksplozija raziskovalnih rezultatov, ki so na voljo oblikovalcem politik in raziskovalcem. Glede na to, da se število znanstvenih revij vsako leto povečuje, število objavljenih znanstvenih publikacij pa sega v tisoče je javnopolitičnemu uporabniku skoraj nemogoče slediti aktualnim raziskovalnim izsledkom, razen če se ukvarja z zelo ozkim področjem (Petticrew in Roberts, 2006: 7). Najti informacije torej ni več problem, problem je najti relevantne in zanesljive informacije.

Pomen sistematičnega pregleda za javnopolitične uporabnike je zato predvsem v velikem prihranku časa. Nekdo s strokovnim znanjem na določenem področju

zanje opravi pregled ter vsebinsko in metodološko selekcijo informacij, dobljena sinteza pa nato nudi ustrezno podlago za sprejemanje odločitev (Schlosser, 2006: 1; Thomson, 2013: 17). Takšen pregled uporabnikom raziskovalnih rezultatov – raziskovalcem, odločevalcem in drugim – omogoča organiziranje in prednostno razvrščanje informacij. Konkretni cilj sistematičnega pregleda je lahko povratna informacija o uspehu določene javne politike, lahko pa predstavlja podlago za njeno oblikovanje, za ugotavljanje dejavnikov tveganja, za usmerjanje primarnega raziskovanja v premalo obdelane vidike ipd. Cilj je lahko tudi pregled teorij, tipologij, podatkov ali metod na določenem področju (Petticrew in Roberts, 2006; Schlosser, 2006: 2-3; Thomson, 2013: 18; Harden, 2010: 1-2).

Ključni koraki sistematičnega pregleda so oblikovanje raziskovalnega problema, iskanje in pridobivanje vseh relevantnih znanstvenih virov oziroma raziskav, ocena metodološke kakovosti virov, ter ‚nabiranje‘ in sintetiziranje izsledkov (Oliver idr. 2005: 430; Harden, 2010: 3; Roelfs idr. 2013: 76-79). Bistvena lastnost sistematičnega pregleda je, da temelji na celotni populaciji relevantnih znanstvenih rezultatov oziroma publikacij, saj je le na ta način mogoče zagotoviti popolnost in nepristranskost pregleda. Identifikacija relevantnih virov se praviloma prične z iskanjem ključnih besed v naslovih in povzetkih člankov bibliografskih baz, ter nadaljuje s pregledom literature v teh virih. Končni cilj je zbrati, kritično ovrednotiti in povzeti izsledke vseh relevantnih študij, kar lahko pomeni več sto ali več tisoč enot, ki proučujejo enako hipotezo ali učinek. S tem se močno zmanjša možnost pristranskega sklepanja oziroma merske napake in s tem možnost, da bi javnopolitični uporabniki svoje odločitve utemeljili na nezanesljivi empirični podlagi (Oliver idr. 2005: 429-436; Petticrew in Roberts, 2006: 3-15). Posamične študije so namreč redko tako kakovostne in vsestranske, da bi bile lahko samostojna podlaga za sklepanje npr. o uspehu določene javne politike.

Prav zaradi tovrstne rigoroznosti in zanesljivosti ugotovitev ima sistematični pregled posebno prestižno mesto, ko gre za z dokazi podprto oblikovanje politik (evidence based policy), še zlasti, če je uporabljena metoda *meta-analize*. To pa je mogoče le v primeru, da zbrane študije proučujejo podoben problem (npr. javnopolitično intervencijo), imajo podobno raziskovalno zasnovo (po možnosti z uporabo metode slučajnostnega eksperimenta) in vključujejo nabor podobnih spremenljivk. Meta-analiza (v ožjem pomenu besede) namreč s statističnimi tehnikami združi oziroma povzame rezultate večjega števila študij v eno samo kvantitativno mero oziroma oceno efekta (več o meta-analizi v Petticrew in Roberts, 2006; Schlosser, 2006; Harden, 2010: 2-3). Zaradi velikega števila empiričnih študij je možnost tovrstne analize velika predvsem na medicinskem področju, zato je tu meta-analiza postala praktično sinonim za sistematični pregled. Narašča pa tudi njena uporaba na družboslovnem področju (Harden, 2010: 2; Roelfs idr. 2013: 89), kjer pa je študij, ki temeljijo na metodi slučajnostnega eksperimenta sorazmerno malo.

1.2 Metode nesistematičnega pregleda

V nasprotju z medicino je za družboslovje značilna nižja standardiziranost raziskovalnih pristopov. Tu praviloma ne gre za slučajnostne eksperimente, ki bi na skoraj identičen statističen način merili podobne učinke oziroma preizkušali podobne modele, pač pa za veliko število različnih metod, tako kvalitativnih kot kvantitativnih, različne vrste podatkov itd. (Petticrew in Roberts, 2006). Zato sistematičnega pregleda v ožjem pomenu praviloma ni mogoče izpeljati, pač pa se pogosteje uporabljajo različne metode *nesistematičnega pregleda*. Ta za razliko od sistematičnega pregleda ne poda enotne končne kvantitativne mere učinka (npr. koeficienta povezanosti med spremenljivkama), zato pa lahko z njim izpolnimo številne druge cilje, kot je povzemanje izsledkov na različnih tematskih področjih, lahko je pomemben vir idej ali informacij o kontekstu (npr. javne politike). Ena od najbolj uporabljenih različic nesistematičnega pregleda so tako imenovane *„študije obsega“* (scoping studies). Te se ne osredotočajo na neko ozko analitično vprašanje, kot v sistematičnem pregledu, pač pa so usmerjene v širšo tematiko, kjer je mogoče oziroma nujno vključiti različne raziskovale pristope. To pa obenem pomeni manjšo standardiziranost virov, zato študije obsega populacije relevantnih raziskav praviloma ne selekcionirajo ali obtežujejo po kakovostnem merilu. Njihov namen je predvsem raziskati obseg, razpon in naravo izsledkov na določenem področju, narediti povzetek ter razkriti manjke v primarnem raziskovanju pojava (Arksey in O'Malley, 2005: 21-22).

Poglavitna točka razlikovanje je torej, da nesistematični pregled zaradi heterogenosti študij rezultatov praviloma ne more povzeti z enim koeficientom, pač pa le na način *narativne sinteze*. Ob tem se odpre prostor za pristranosti v interpretaciji oziroma povzemanju rezultatov, saj ne obstaja enotni pristop oziroma protokol za izdelavo narativnih povzetkov (Thomson, 2013: 19). Obstaja pa nekaj uveljavljenih načinov sistematičnega povzemanja in prikazovanja izsledkov, predvsem *„tabeliranje“*, tj. sistematičen prikaz elementov v tabelah. Gre za elemente kot so imena avtorjev in njihovih institucij, leto izvedbe, opis splošne zasnove študije, geografskega obsega, ključnih besed, raziskovane populacije in podpopulacij, primarnega raziskovalnega vprašanja, uporabljenih teorij, metod in podatkovnih virov, ter ključnih izsledkov po tematskih sklopih. Na podlagi tovrstnih tabel je nato mogoče izdelati sintetično narativno oceno, ki mora vsebovati tudi kritično presojo kakovosti in teže posameznih raziskav vključenih v pregled, oziroma *„narativno obteževanje“* izsledkov (več o postopkih nesistematičnega pregleda v Petticrew in Roberts, 2006: 165; Thomson, 2013: 19-20; Arksey in O'Malley, 2005: 27-28; Varda idr. 2012: 565; Smit in Van Der Graaf, 2012: 36).

„Obteževanje“ po merilu kakovosti oziroma njena strokovna presoja je načeloma eden ključnih elementov vseh pregledov, saj morajo bolj kakovostne raziskave v sintetičnem povzetku (statističnem ali narativnem) imeti večjo težo, še zlasti kadar

so si izsledki raziskav nasprotujoči. Merila za oceno kakovosti študij so različna. V enem od pregledov so na primer avtorji kakovost študije ocenjevali na 10 stopenjski lestvici, ki je vključevala dve bibliometrični merili, 5 letni faktor vpliva znanstvene revije, kjer je bila študija objavljena, ter letno število citatov, ki jih je študija prejela od objave dalje (Roelfs idr. 2013: 87). V drugih pregledih so uporabili tudi bolj vsebinska merila, kot so način vzorčenja, metodološka zasnova študije, zanesljivost in veljavnost metod zbiranja podatkov idr. (Thomas idr. 2004: 180).

Prav odsotnost tovrstne kakovostne presoje je na primer problematična pri metodi ‚štetja glasov‘ (vote count), ki je načeloma najenostavnejša metoda kvantitativnega povzemanja izsledkov, na njej pa implicitno temelji tudi večina običajnih oziroma nesistematičnih pregledov literature v znanstvenih člankih (Petticrew in Roberts, 2006: 183-184). Pri metodi štetja glasov preprosto preštejemo, koliko študij kaže določen rezultat (na primer da je bila neka politika ali ukrep uspešna, ali da obstaja zveza med socialnim položajem in nestrpnostjo do družbenih manjšin ipd.) in koliko jih kaže nasprotno, prevladujoč izid pa vzamemo kot končni odgovor na raziskovalno vprašanje. Pristop torej ne upošteva kakovostnih razlik med raziskavami, zato ga je treba uporabljati previdno, saj se rezultat enakovrednega štetja vseh obstoječih študij lahko precej razlikuje od rezultata dobljenega le na podlagi izbora najboljših študij.

Za razliko od statistične meta analize je torej implicitni cilj narativnega pregleda predvsem nova oziroma višja raven interpretacije in bolj poglobljeno razumevanje pojava, manj pa povzemanje izsledkov z enotno statistično mero (Harden, 2010: 4). Zato se pogosto uporabljajo tudi metode tematske analize, kot so kodiranje besedil in izdelovanje tematskih kazal, kot analitično koristna pa se nasploh kaže kombinacija kvantitativnega in kvalitativnega pregleda, saj slednji pogosto pomaga pojasniti ozadje ali neskladnost kvantitativnih izsledkov.

1.3 Metode računalniške analize

Ob koncu kratkega pregleda metod za analizo in povzemanja rezultatov raziskav izpostavimo še metodo *računalniške oziroma avtomatizirane analize vsebine* (machine content analysis), ki se spričo hitrega naraščanja elektronskih virov in vse večje informacijske preobremenitve hitro uveljavlja. Drugo ime zanjo je podatkovno ali vsebinsko ‚rudarjenje‘ (content mining), pri čemer gre na akademskem področju predvsem za pregledovanje, razvrščanje in grupiranje besedil in delov besedil iz (potencialno) več tisoč znanstvenih revij na določenem področju (Smit in Van Der Graaf, 2012: 35-36).

Strokovnjaki na področju informatike tovrstno rudarjenje vidijo kot način pre tvorbe nestrukturiranih vsebin v podatke, ki jih je mogoče analizirati z eno od tehnik tekstovne analize in sinteze. Pri metodi *nabiranja informacij* (information extraction) so elementi besedila najprej samodejno razvrščeni v predhodno do-

ločene kategorije, nato pa je npr. mogoče opazovati statistično povezanost med njimi. Pri metodi *povzemanja besedila* (text summarization) program samodejno razpozna in logično poveže najpomembnejše dele besedila. Pri tehnikah *odgovora na vprašanje* (question answering), ki so sicer primernejše za uporabo na praktičnih področjih kot so zdravstveno varstvo, izobraževanje, finance, marketing ipd., se s pomočjo računalniške obdelave generira odgovor na raziskovalno vprašanje zastavljeno v naravnem jeziku. Tehnike *analize razpoloženja* (sentiment analysis ali opinion mining) pa obdelujejo besedila, v katerih ljudje izražajo mnenja do organizacij, posameznikov, dogodkov ali produktov in so v družboslovje zelo uporabne predvsem na področju politične ali sociološke analize javnega mnenja (Gandomi in Haider, 2015: 140).

V navedenih primerih gre zaenkrat pretežno za komercialno uporabo (npr. analizo vsebine sporočil uporabnikov socialnih omrežij, analizo mnenj uporabnikov različnih izdelkov ipd.), vendar pa se računalniška obdelava vsebine vse bolj uveljavlja tudi pri analizi akademskih publikacij oziroma izsledkov. Skeptiki sicer trdijo, da je na tej ravni poleg avtomatske vedno potrebna še ‚ročna‘ obdelava podatkov, če želimo doseči ustrezno raven natančnosti, saj so orodja za avtomatsko analizo še vedno zapletena in primerna le za ožja tematska področja. Optimisti pa poudarjajo predvsem naraščajočo količino digitalnih podatkov na vse več področjih, orodja avtomatizirane analize so po njihovem mnenju vse boljša in preprostejša, potreba po ročni obdelavi pa vse manjša. Kot pomemben korak naprej izpostavljajo tudi vse bolj razširjeno semantično označevanje besedil s strani založnikov znanstvenih publikacij. Nedavna študija med njimi je tako pokazala, da večina redno dobiva zaprosila uporabnikov po ‚vsebinskem rudarjenju‘, katerega končni rezultati so prikazani v obliki zgoščenih informacijskih oblik kot so tabele, indeksi ali taksonomije (klasifikacije) (Smit in Van Der Graaf, 2012: 36-42). Iz raziskovalne skupnosti se torej na založnike ustvarja pritisk po zgoščenih informacijskih produktih kot nečem kar raziskovalci potrebujejo za preživetje v okolju informacijske preobremenitve. Prav dejstvo, da informacijska preobremenitev ustvarja nujno potrebo po kakovostnejši in hitrejši analizi velikih količin vsebinskih podatkov (besedil), po možnosti na avtomatiziran način je točka, kjer tako skeptiki kot optimisti soglašajo.

Kot enega prvih resnejših poskusov računalniške obdelave vsebine na akademskem področju v ilustracijo postopka omenjamo analizo vsebine internetnih študij (Peng idr. 2013). Avtorji so uporabili povsem induktiven pristop, torej so izhajali iz teorije ki je vsebovana v podatkih – na podlagi šestih ključnih besed so določili okvir relevantne populacije 27,340 znanstvenih člankov, ki so obravnavali internet. Z analizo besed v 25,685 povzetkih člankov so določili prevladujoče tematike, nato pa članke s cluster metodo razvrstili v zaokrožene tematske sklope. V njih so z računalniško obdelavo razpoznali 23,486 različnih uporabljenih besed in ga

zožili na seznam 1,885 najbolj uporabljenih besed, prisotnih v vsaj 50 člankih. Na podlagi tega so določili štiri primarne tematske sklope, ki jih študije obravnavajo, in sicer e-zdravje, e-biznis, e-družba in HTIs.

1.4 Zagotavljanje relevantnosti pregleda raziskav

Za katerokoli obliko celovitega pregleda raziskav gre, še zlasti pa ko gre za sistematičen pregled, je izdelava pregleda praviloma strokovno kompleksna in časovno zahtevna, saj je včasih za celoten postopek potrebnih več let. Praviloma je tudi draga, saj gre za zelo delovno intenzivno nalogo, ki jo mora opravljati osebje z znanjem in veščinami iz metodologije, obdelave podatkov, zmožnostjo kritične presoje kakovosti študij oziroma publikacij itd. (Thomas idr. 2004: 183). Ena od zadnjih študij delovnega vložka na primer ugotavlja, da se je število delovnih ur vloženih v sistematične preglede gibalo od 216 do 2,518, povprečno število pa je bilo 1,139. Povprečna cena izdelave pregleda je bila \$104,750 dolarjev (Petticrew in Roberts, 2006: 49). Stroški so še višji če želimo veljavnost in integriteto pregleda povečati z vključitvijo dveh ali več neodvisnih pregledovalcev ali ekip.

Zato je še toliko bolj pomembno, da ima pregled raziskav jasno določen cilj oziroma uporabnika, raziskovalno vprašanje pa mora biti čim bolj osredotočeno, saj v nasprotnem primeru lahko pregled postane neobvladljivo velik in nesistematičen (Petticrew in Roberts, 2006: 31; Thomson, 2013: 19). V primeru širokih tematik je zato bolje najprej opraviti študijo obsega in narediti narativni povzetek izsledkov, na podlagi česar se nato oblikuje konkretnije raziskovalno vprašanje in opravi sistematični pregled ali nova primarna raziskava. V bistveno pomoč pri izostritvi raziskovalnega vprašanja so lahko posvetovanja z eksperti na določenem področju, saj bo pregled tem bolj relevanten, kolikor bolj bo odslikaval potrebe končnega uporabnika. To pa je najlažje doseči s tem, da se uporabnike ali deležnike (financerji, izvajalci, oblikovalci javnih politik, drugi odločevalci, uporabniki javnopolitičnih ukrepov in programov) vključi v posvetovanja že v fazi oblikovanja raziskovalnega oziroma ‚preglednega‘ vprašanja (review question), ne pa šele potem, ko je pregled že opravljen.

Kot kažejo raziskave, so najbolj tipične metode zbiranja mnenj oziroma vključevanja strokovnjakov (expert involvement) polstrukturirani intervjuji, anketni vprašalniki, tematske delavnice, fokusne skupine, konzultacije, Delfi metoda ali ena od oblik opazovanja (Fischer idr. 2013: 2-4). V eni od raziskav javnopolitičnega ukrepanja so na primer avtorji v konzultacije vključili tri skupine deležnikov in s tem dobili dodatne informacije o obsegu relevantnih študij ter vpogled v problematiko vsebinske in finančne učinkovitosti javnih programov, ki ga zgolj na podlagi pregleda literature ne bi dobili (Arksey in O'Malley, 2005: 29). V drugem projektu pa so avtorji financerjem in ključnim deležnikom najprej predstavili rezultate splošne pregledne študije in nato na podlagi razprave

določili podskupino študij za bolj poglobljeno analizo (Oliver idr. 2005: 432). Tovrstne metode sodelovanja med akademskimi raziskovalci in neakadetskimi deležniki torej pomagajo osredotočiti pregledno analizo in jo čim bolj uskladiti s potrebami uporabnikov, kar naj bi bil tudi njen cilj. Ne nazadnje je po koncu opravljene pregledne študije z vidika komunikacije z neakadetskimi uporabniki poleg relevantnosti pomemben tudi način prikaza rezultatov (Oliver idr. 2014: 6). Jasnost, zanesljivost, kakovost izvedene študije so pomembni dejavniki pri tem, ali deležniki izsledke tudi dejansko uporabijo v praksi, še zlasti če je drugih empiričnih podlag malo ali so slabe kakovosti.

2 Spremljanje akademske in javnopolitične izrabe ESS v znanstvenih publikacijah

Evropska družboslovna raziskava (European Social Survey - ESS²) je najmlajša med velikimi primerjalnimi anketami splošnega družboslovnega tipa in kot del svojega poslanstva izrecno navaja dejavno vlogo pri z dokazi podprtim oblikovanjem politik, oziroma prenosu akademskih spoznanj na javnopolitično raven. Navezava na področje javnih politik sicer ni posebnost ESS, saj je velik del študij na družboslovnem področju neposredno relevanten za oblikovalce javnih politik, kot tudi za splošno javnost in medije (Nederhof, 2006, Kyvik, 2003). Tudi javne raziskovalne agencije, ki akademske raziskave finančno omogočajo, vse bolj poudarjajo pomen uporabe izsledkov v javnopolitične namene (Debackere in Gliinzel, 2004). Posebnost ESS je predvsem v tem, da si je med splošnimi primerjalnimi raziskavami najbolj izrecno zastavila cilj, da z uporabo kazalcev družbenega stanja in delovanja sistemskih politik omogoča kontinuirano in sistematično spremljanje procesov v evropskih državah na vseh relevantnih področjih, s poudarkom na spremljanju učinkov teh politik skozi subjektivne zaznave državljanov. Ta ‚optimizem‘ temelji predvsem na dejstvu, da so v metodološkem pogledu najbolj prepoznavna značilnost ESS visoke zahteve glede kakovosti vseh vidikov priprave in izvedbe merskega postopka (ankete), s čimer v praksi dosega najvišjo stopnjo mednarodne primerljivosti podatkov³.

Eden od načinov da ESS dobi povratno informacijo o svoji javnopolitični vlogi je spremljanje strukture 86.000 registriranih uporabnikov. Kot je razvidno iz Tabele 1 večina prihaja iz akademskega okolja, prav tako kot večina od okoli 4000 uporabnikov v Sloveniji. To je tudi pričakovati, saj ta skupina podatke in orodja ESS uporablja pri svojem raziskovalnem in pedagoškem delu oziroma študiju. Druge skupine so sicer bistveno manjše, a podatek da je neakademičnih uporabnikov ESS okoli 4400 je pravzaprav presenetljivo ugoden, saj tu ne gre za

2. <http://www.europeansocialsurvey.org/>

3. Kot priznanje za tovrstni metodološki preboj je raziskava leta 2005 prejela tudi najvišjo evropsko znanstveno priznanje, Descartesovo nagrado

uporabnike po ‚službeni‘ oziroma ‚strukturni‘ dolžnosti, pač pa njihova uporaba nakazuje izrecni namen prenosa znanja v prakso, tj. v javne politike, gospodarstvo, državljanske pobude in društva ipd.

Tabela 1: Struktura registriranih uporabnikov podatkov ESS, November 2015

tip uporabnika	vsi registrirani uporabniki ESS		uporabniki v Sloveniji	
študent	54.341	62,9	2.816	74,3
fakultetni raziskovalec ali pedagog	16.950	19,6	754	19,9
doktorski študent	6.721	7,8	61	1,6
zasebni uporabnik	2.361	2,7	-	-
nevladna organizacija	1.586	1,8	21	0,6
vlada, vladna služba	1.525	1,8	39	1,0
zasebno podjetje	1.253	1,5	8	0,2

V nadaljevanju bomo s pomočjo bibliografskih podatkov natančneje analizirali akademsko izrabo podatkov ESS, posredno pa ocenili tudi njeno javnopolitično izrabo oziroma potencial zanjo v širšem evropskem in slovenskem prostoru. To je mogoče, ker ima ESS poleg statistike registriranih uporabnikov in prenesenih datotek, ki jo vodi NSD arhiv, v svojo organizacijsko strukturo vgrajene tudi druge mehanizme sistematičnega spremljanja izrabe svojih podatkov in orodij. Tako je na podlagi indeksiranja z iskalnikom Google Scholar vsako leto opravljen sistematični bibliometrični pregled akademskih publikacij ESS in prav podatki zbrani s temi študijami predstavljajo empirično podlago za analizo v nadaljevanju (za podroben prikaz metodologije in rezultatov glej Malnar in Müller, 2015: 95-168).

Prva raziskava ESS je bila izvedena leta 2002 (do leta 2014 skupno sedem), prva prosto javno dostopna datoteka pa je bila objavljena leta 2003. Na tej časovni točki so se začele pojavljati metodološke in vsebinske publikacije, ki jih je bilo v prvem letu le 11, v letu 2014 pa že 416⁴. Hitra rast letnega števila publikacij, kot tudi primerjave s trendi publiciranja primerljivih raziskav (prav tam) kažejo, da je ESS prinesla značilno dodano vrednost na področje primerjalne analize in se po merilu uporabe uveljavila kot vodilni vir primerjalnih podatkov v Evropi. Razlaga trenda rasti je tako zunanja kot notranja. Po eni strani obstaja nekaj elementov splošnega konteksta, ki pojasnjujejo naraščanje izrabe podatkov primerjalnih družboslovnih raziskav, predvsem vse večja ‚produktivnost‘ akademskih avtorjev v zadnjem desetletju in pol kot posledica načina vrednotenja znanstvene uspešnosti (Kyvik

4. Definicija ESS publikacije v letnih bibliografskih pregledih: znanstveni članek, knjiga, poglavje v knjigi, delovno gradivo, poročilo ali diplomsko delo v angleškem jeziku, katerega tematika je bodisi metodološka, bodisi vsebinska, pri čemer mora biti v drugem primeru uporabljen vsaj en podatek raziskave ESS na način primarne analize.

2003; Guilera idr. 2013). Drugi trend ki vpliva na povečanje izrabe mednarodnih datotek pa je internacionalizacija, tj. vse večja težnja avtorjev, da nagovarjajo mednarodno akademsko občinstvo, kar se kaže v rasti deleža akademskih publikacij v znanstvenih revijah z angleškega govornega področja (Engels idr. 2012). Zaradi svoje visoke metodološke kakovosti, goste časovne vrste, odprtega dostopa in uporabniku prijaznih online analitičnih orodij je raziskava ESS med tistimi, ki je v smislu uporabe svojih podatkov najbolje ‚unovčila‘ te trende, kot dokazujejo podatki iz letnih bibliometričnih pregledov .

2.1 Akademska izraba raziskave ESS

Kot rečeno prihaja daleč najštevilčnejša skupina uporabnikov ESS iz akademskega področja, pri čemer so z vidika publiciranja aktivni predvsem fakultetni raziskovalci in pedagogi ter doktorski študenti. Gre za strokovnjake z najvišjo ravno teoretičnega in metodološkega znanja, ki imajo ključno oziroma poklicno vlogo pri izdelavi primarnih študij, preglednih analiz ter povzemanju in interpretaciji podatkov. Obenem gre za zelo segmentirano populacijo, saj so akademski avtorji praviloma specializirani za določeno področje ali vidik področja. Eden od pomembnejših ciljev letnih pregledov je zato tudi spremljati, katere akademske skupnosti so največji uporabniki podatkov ESS in katere problematike največkrat analizirajo. Področja, kjer je največ primarnih študij, bodo namreč tudi področja, kjer so mogoče pregledne analize in njihova morebitna javnopolitična izraba.

Skupno število ESS publikacij v letih 2003-2014 je bilo 2705, glede na tip publikacij pa so najbolj obsežna kategorija članki v znanstvenih revijah, ki jih je bilo skupno 1281. Prevlada znanstvenih člankov ni presenetljiva in je bila zaznana tudi v številnih drugih študijah (npr. Kyvik 2003; Ware in Mabe 2012; Nederhof 2006). Druga največja skupina so knjige in poglavja v knjigah (472), delovna gradiva (working paper) (470) in konferenčni prispevki (330). Raznolikost publikacij je dobrodošla, saj po ugotovitvah nekaterih raziskav nagovarjajo različne dele akademskega občinstva (Fry idr., 2009). Ker je večina znanstvenih revij profilirana po akademskih področjih je njihova tematska struktura lahko tudi podlaga za oceno, v katerih disciplinah je izraba ESS podatkov največja. Že vseskozi je največji delež ESS člankov objavljen v socioloških revijah (35.1), nato politoloških (19.2), ekonomskih (11.5), metodoloških (8.1), zdravstvenih (6.3) in psiholoških (5). Tematike, ki jih avtorji v ESS publikacijah najpogosteje obravnavajo pa so politika in politična participacija (600 publikacij), imigracije (338), država blaginje in javne politike (289), delo in trg dela (282), subjektivna blaginja (234), družina in družinske vloge (233), socialni kapital (227), makro ekonomske razmere in kriza (222) ter socialne neenakosti (209).

Struktura področij znanstvenih revij in obravnavanih tematik deloma odraža konceptualno zasnovo ESS vprašalnikov, deloma analitične preference skupin

akademskih uporabnikov med katerimi prevladujejo sociologi in politologi, deloma pa dogajanje v širšem družbenem kontekstu. Opaziti je tudi nekatere regionalne preference, kot na primer pogostejšo obravnavo tematike delovanja države blaginje med skandinavskimi avtorji, tematike imigracij med avtorji držav EU-15, ter tematike zdravstvenih neenakosti med vzhodno evropskimi avtorji. Medčasovni trendi pa kažejo na naraščanje števila publikacij, ki obravnavajo tematiko imigracij ter makro ekonomsko situacijo v navezavi na delovanje države blaginje. To nakazuje, da so tako ESS vprašalnik kot akademski uporabniki občutljivi za družbeni kontekst, saj se avtorji vse bolj intenzivno usmerjajo v analizo dveh tematik, ki sta trenutno v evropskem prostoru najbolj pereči - imigracije in multikulturalizem ter ekonomska kriza oziroma globalna ekonomska tekma in njeni lokalni učinki – s čimer vzpostavljajo tudi potencial za informiranje javnopolitičnih akterjev, ki delujejo na teh področjih.

2.2 Javnopolitična izraba raziskave ESS v publikacijah

V letnih bibliografskih pregledih ESS je posredno izmerjen tudi potencial javnopolitične izrabe. Za oceno prisotnosti javnopolitičnih vsebin v publikacijah je uporabljena preprosta in robustna kvantitativna mera – število ključnih besed ‚javna politika‘ oz. ‚javne politike‘ (policy, policies). Ne gre torej za merjenje javnopolitične uporabe rezultatov ESS v praksi, pač pa za ugotavljanje številčnosti javnopolitičnih omemb v ESS publikacijah, ki bi lahko predstavljale okvir bodočih preglednih študij.

Kot kažejo podatki, je potenciala za tovrstno ‚rudarjenje‘ precej. V 1488 ESS publikacijah, ki jih je bilo mogoče pridobiti in analizirati, je bila ključna beseda prisotna v 79 publicističnih enot in sicer povprečno desetkrat. Skupno število omemb javne politike je bilo najmanj 15439, pri čemer se ne upošteva več kot 99 ponovitev na posamezno publikacijo. Na podlagi teh števil je mogoče ugotoviti, da je v akademskih publikacijah ESS močno prisoten element javnopolitičnih vsebin, oziroma da obstaja močna težnja avtorjev po formulaciji izsledkov, sklepov, priporočil ipd., ki bi bili lahko zanimivi za javnopolitične uporabnike. Samo število ključnih besed torej neposredno ne odraža stopnje njihove uporabnosti v javnih politikah, nedvomno pa odraža visoko stopnjo ‚javnopolitične angažiranosti‘ med ESS avtorji. Analiza je nadalje pokazala, da omenjanje javnih politik v publikacijah ni le posplošeno, pač pa so javnopolitične omembe v dveh tretjinah primerov specifične oziroma področne. Največkrat se nanašajo na področje blaginjske politike (320 publikacij), ekonomske (225), imigrantske (215) in družinske (111).

Ta štiri navedena področja javnih politik so torej tista, ki bi jih bilo mogoče na podlagi podatkov ESS najboljše informirati. Logičen začetni korak na vsakem od področij bi bila izdelava splošnega tematskega pregleda z uporabo prej predstavljenih metod, bodisi znotraj ESS, bodisi kot priporočilo javnopolitičnim upo-

rabnikom. ESS vsebuje določen delež vprašanj (okoli 100), ki vsebujejo elemente za neposredno evalvacijo ali usmerjanje določenih politik, predvsem na področju blaginje, imigracij in kazenskega prava. Gre za vprašanja tipa ‚kaj naj vlada stori‘ v zvezi z določeno problematiko, zadovoljstvo z delovanjem vlade in države na določenih področjih⁵, zadovoljstvo z delovanjem državnih organov⁶, zaželeno ravnanje vlade na določenih področjih (tj. zaželeno javnopolitično usmeritve⁷), zakonodajne rešitve⁸ in podobno (za podrobnejši pregled vprašanj v ESS raziskavah glej Toš, 2012). Vendar pa so javnopolitično relevantna tudi vsa ostala vprašanja in moduli, saj dejavniki kot so subjektivna blaginja in zadovoljstvo, zaupanje, vrednote in stališča itd. tvorijo normativno okolje oziroma javnopolitični kontekst.

Močno težnjo ESS po javnopolitični relevantnosti nakazuje tudi dejstvo, da skuša raziskava v okviru svojega diseminacijskega delovanja nagovarjati oblikovalce javnih politik tudi z nekaterimi drugimi, bolj neposrednimi kanali, kot so organizacija javnopolitičnih seminarjev, kjer se soočijo akademski in javnopolitični eksperti na določenem področju, ter s prikazi svojih rezultatov v obliki enostavnih, hitro razumljivih publikacij, dostopnih tudi širši javnosti.

3 Perspektive akademske in javnopolitične izrabe ESS v Sloveniji

V zadnjem delu se bomo osredotočili na izrabo podatkov in rezultatov ESS v Sloveniji. Pomen raziskave ESS za slovenski prostor je predvsem v pridobivanju metodološko zanesljivih indikatorjev stanja in dinamike stališč na različnih družbenih področjih ter v možnosti sistematične in veljavne primerjave Slovenije z evropskimi državami. Akademska skupnost je prepoznala ta potencial predvsem pri svojem pedagoškem delu, kot smo lahko videli iz strukture uporabnikov (Tabela 1), prav po zaslugi tovrstne izrabe pa je število registriranih uporabnikov ESS je po glavi prebivalca najvišje prav v Sloveniji.

Po drugi strani pa število znanstvenih publikacij zaradi majhnosti slovenskega družboslovnega prostora ne more dohajati intenzivne pedagoške izrabe. Kot kaže bibliografska študija prihajajo prvi avtorji ESS publikacij (v angleškem jeziku) v obdobju 2003-2014 iz okoli 50 držav, preko 100 publikacij pa imajo prvi avtorji iz

-
5. »Povejte, kako učinkovito se vam zdi zagotavljanje zdravstvenega varstva v Sloveniji z vidika porabe časa in denarja.«
  6. »Kako zadovoljni ali nezadovoljni ste bili z odnosom policije do vas ob zadnjem takem dogodku?«
  7. »Če bi vlada morala izbirati med višjimi davki za več podpore socialnim programom ali nižjimi davki ter manj podpore socialnim programom, kaj bi po vašem mnenju morala storiti?«
  8. »Policija bi morala imeti pravico, da nekoga, ki je osumljen načrtovanja terorističnega napada v Sloveniji, zadrži v priporu, dokler ni prepričana, da ni vpleten«

Velike Britanije (363), Nemčije (319), ZDA in Kanade (272), Nizozemske (245), Belgije (164), Švedske (150), Španije (137) in Italije (106). Gre praviloma za večje zahodnoevropske države z velikim številom družboslovnih raziskovalcev in akademikov. Med vzhodnoevropskimi avtorji jih največ prihaja iz Poljske (60), Estonije (52) in Madžarske (32), prvih avtorjev z domicilom v Sloveniji pa je 21. To je v absolutnem smislu manj, na glavo prebivalca pa primerljivo s podatki iz zahodnoevropskih držav. Številka je morda tudi nekoliko podcenjena, saj se po izsledkih nekaterih študij v mednarodnih večavtorskih publikacijah vzhodnoevropski avtorji manj verjetno pojavljajo kot prvi avtorji (Teodorescu in Andrei, 2011).

Naš argument pa je, da relativno majhno število ESS publikacij slovenskih avtorjev z vidika nekoga, ki želi opraviti sistematičen pregled primerjav Slovenije z evropskimi državami na nekem področju, ne predstavlja problema oziroma omejitve. Slovenija je namreč vključena v mednarodne primerjave v neprimerno večjem obsegu, kot ga kaže število avtorjev z domicilom v Sloveniji, in sicer v okoli 1500 publikacij. To je velik analitični kapital, še zlasti, ker prav primerjave med državami predstavljajo najboljši nadomestek za slučajnostne kontrolirane eksperimente, s katerimi se navadno preverja javnopolitične ukrepe (Haynes idr., 2012), in ki jih praviloma težko izvesti na ravni celotne družbe. Z vidika potenciala za pregledno analizo ali vsebinsko rudarjenje je zato kazalnik vključenost države v publikacije precej bolj pomemben, kot število prvih avtorjev iz te države.

Poglavitni razlog visoke vključenosti Slovenije je redno izvajanje meritev⁹. Število sodelujočih držav v prvih sedmih valovih raziskave ESS (v letih 2002 – 2014) se je gibalo med 22 in 31, Slovenija pa je ena od 16 držav, ki so izvedle vseh sedem meritev¹⁰. Države, ki eno ali več meritev izpustijo, so s tem izključene iz določenega segmenta primerjav, saj s tem izpustijo tudi časovno točko in dva ESS tematska modula. Tako pride do velikih razlik v potencialu za pregledne primerjalne analize, saj je na primer Nemčija vključena v 73.7 vseh ESS študij oziroma publikacij, Albanija in Kosovo pa v manj kot 1. Poleg števila meritev obstajajo tudi nekateri drugi dejavniki, ki vplivajo na analitično vključenost držav, na primer visoki deleži neodgovorov, manjkajoči kontekstualni podatki, neprimerna tipologija države, premajhna velikost analitičnih skupin (npr. imigrantov) in podobno.

Nekatere države imajo tudi višjo ‚primerjalno vrednost‘ kot druge glede na tipične problematike, ki jih obravnavajo avtorji ESS publikacij. Na primer, kljub temu

-
9. Raziskavo vsaki dve leti izvaja Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij pri Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani. Nacionalni koordinator ESS za Slovenijo je dr. Slavko Kurdija
  10. Ostale države so: Belgija, Danska, Finska, Francija, Irska, Madžarska, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugalska, Španija, Švedska, Švica in Velika Britanija

da so izvedle le polovico ali celo manj ESS valov, so Grčija, Italija in Luksemburg v publikacije vključene nesorazmerno pogosto. Gre za države, pri katerih se zgoščajo tematsko in tudi javnopolitično ‚privlačne‘ lastnosti, ki povečujejo njihovo primerjalno vrednost in s tem vključitev v analize. Take lastnosti so na primer članstvo v Evropski uniji, s katerim je povezana tudi lahka dostopnost standardiziranih kontekstualnih podatkov, predvsem pa članstvo v EU-15, torej skupini zahodnoevropskih držav za katere so značilni največji problemi povezani z imigracijami, dve med njimi pa se soočata tudi s hudo ekonomsko recesijo.

Slovenija je vključena v 56.1 ESS publikacij oziroma primerjav, s čimer je ob Poljski in Madžarski najbolj analizirana vzhodnoevropska država. To kot rečeno predstavlja velik potencial za pregledno akademsko in javnopolitično izrabo, vendar ne na vseh tematskih in geografskih področjih enako. Kar zadeva geografske primerjave se Slovenija v analizah najpogosteje pojavlja v kombinaciji z vzhodnoevropskimi, mediteranskimi in skandinavskimi državami (Tabela 1, stolpec A). To je deloma posledica dejstva, da so te države sodelovale v velikem številu ESS valov, deloma pa gre tudi za preferenčno grupiranja držav s strani avtorjev. Nekaj manj je Slovenija vključena v primerjave s skupino zahodnoevropskih držav, ki prevladujejo v stolpcu B, in ki jih avtorji pogosto primerjajo zgolj med seboj, če zlasti če gre za problematiko migracij. V stolpcu C pa prevladujejo države, ki so izvedle le del ESS valov, zato je potencial primerjav z njimi bistveno manjši, kot v prvih dveh skupinah.

Tabela 2: Zveza med analitično vključenostjo Slovenije in drugih ESS držav
(Pearsonov koeficient)

	A.		B.		C.
Poljska	0,832	Nizozemska	0,593	Rusija	0,357
Madžarska	0,808	Švica	0,580	Luksemburg	0,355
Češka	0,688	Nemčija	0,579	Izrael	0,339
Portugalska	0,677	Irska	0,568	Latvija	0,315
Finska	0,653	Francija	0,565	Hrvaška	0,277
Španija	0,636	Velika Britanija	0,561	Romunija	0,274
Estonija	0,635	Grčija	0,481	Islandija	0,268
Švedska	0,619	Bolgarija	0,464	Turčija	0,256
Danska	0,610	Avstrija	0,431	Italija	0,246
Belgija	0,609	Ciper	0,429	Litva	0,180
Norveška	0,609			Kosovo	0,056
Slovaška	0,608			Albanija	0,024

Ko gre za tematska področja je Slovenija najpogosteje vključena v študijah, ki obravnavajo politični sistem in participacije, imigracije, subjektivno blaginjo, blaginjske politike in socialni kapital (100 ali več publikacij, Tabela 3). Gre za tematike, ki jih avtorji ESS tudi sicer najpogosteje analizirajo, pogosto z javnopo-

litičnimi poudarki. Pri ostalih tematikah je število primerjalnih publikacij med 10 in 94, kar je še vedno obseg, ki bodisi omogoča soliden razpon primerjav, ali pa vsaj informativni vpogled. Še zlasti zato, ker so vsa števila podcenjena, saj ni upoštevan precejšen del plačljivih publikacij (okoli 15 člankov ter večina knjig in poglavij v knjigah), prav tako pa v seštevek še ni vključeno leto 2015. Vendarle pa tabela dobro pokaže razmerja med tematikami, ki so dokaj stabilna, število publikacij pa je seveda z vsakim letom večje¹¹.

Tabela 3: Obseg ESS publikacij z analitično vključenostjo Slovenije po tematskih področjih

tematika	število publikacij, kjer je vključena Slovenija
politični sistem, participacija, demokracija	194
imigracije, priseljenci, multikulturalizem	128
subjektivna blaginja, sreča, zadovoljstvo	121
blaginjski sistem, blaginjske politike	100
socialni kapital, zaupanje, socialna opora	100
družina, družinske vloge	94
ekonomija, ekonomske razmere, kriza	88
kultura, vrednote	79
zdravje, subjektivno zdravje	68
družbene neenakosti, razredi, sloji	64
starostne skupine, starejši, mladi	59
državljanstvo, družbena participacija	54
spoli, neenakosti med spoloma, spolne manjšine	53
kriminaliteta, korupcija, kazensko pravo	44
izobraževanje, izobraževalni sistem	40
mediji, internet	38
vera, vernost, cerkev	31
Evropa, Evropska Unija	18
tranzicija, postsocializem	12
okolje	10

Kljub podcenjenosti števila publikacij pa je nekaj tematik (tiste na repu prikaza), ki jih na podlagi podatkov ESS zaenkrat ni mogoče resneje obdelovati, saj je število analiz premajhno. Razlog je lahko nezanimanje avtorjev ali pa odsotnost ustreznih kazalnikov v raziskavi. Največji tovrstni očitke ESS se nanaša na slabo oziroma skoraj nikakršno pokritost okoljske problematike, pa tudi digitalne revolucije (Malnar in Müller, 2015: 73). ESS bo prvi problem skušala odpraviti z modulom

11. Tematike, ki jih obravnava 21 publikacij katerih prvi avtorji imajo domicil v Sloveniji pa so: zaupanje policiji, sodstvu, korupcija (6), socialni kapital, zaupanje soljudem (5), družbena participacija, državljanstvo (4), subjektivna kakovost življenja (2), mladina (1), tranzicija (1) in metodologija (1).

Klimatske spremembe, ki je bil izveden v letu 2016, kar pa obenem pomeni, da lahko večje število publikacij pričakujemo šele čez nekaj let¹².

Kot rečeno so članki v revijah lahko tudi podlaga za določanje akademskega področja, ki mu pripadajo avtorji publikacij. Slovenija je daleč največkrat vključena v analize, ki jih objavljajo znanstvene revije sociološkega področja (201 članek), precej pa tudi revije s področja politologije (91) in ekonomije (75), ter deloma zdravja in zdravstvenega varstva (41). To nakazuje, da je Slovenija primerjalno zanimiva predvsem iz perspektive teh treh akademskih disciplin.

Zadnji prikaz se nanaša na področje javnopolitičnih omemb (Tabela 4). Tu je Slovenija najbolj vključena v publikacije, ki vsebujejo omembe blaginjske politike, ter nato priseljske in ekonomske. Vključena je tudi v večje število publikacij, ki omenjajo javne politike na splošno. Z vidika vsebinskega rudarjenja so torej to področja, kjer je pričakovati največ izrecnih javnopolitičnih ugotovitev, kar pa ne pomeni, da bi morebitni sistematičen pregled publikacij na nekam področju omejili le na tiste, ki vsebujejo izrecne omembe sektorskih politik.

Tabela 4: Analitična vključenost Slovenije glede na področje javnopolitične omembe

področje javnopolitične omembe	število publikacij, kjer je vključena Slovenija
blaginjska politika	179
imigracijska politika	105
ekonomska politika	61
družinska politika	48
politika trga dela	38
evropska politika	29
kazenska politika	16
zdravstvena politika	14
javna politika – splošno	245

4 Problem dostopnosti znanstvenih publikacij

Ko govorimo o potencialu za pregledno analizo velikega števila člankov in drugih vrst publikacij, se ob koncu ne moremo izogniti problematiki njihove dostopnosti. Ta je z vidika uporabnika seveda tehnični predpogoj da tovrstni pregled lahko opravi, ob tem pa nikakor ne more predpostaviti, da je dostop po pravilu odprt. Nasprotno, podatki iz bibliografske študije ESS kažejo, da je dostop za vse uporabnike v precejšnjem obsegu omejen oziroma plačljiv, še zlasti pa to velja za neakademske uporabnike. Od vseh zajetih publikacij jih je bilo z univerzitetnega

12. Za mednarodne primerjave Slovenije na področju okoljskih vrednot pa je mogoče uporabiti rezultate raziskav ISSP, kjer Slovenija prav tako redno sodeluje in kjer je bil modul Okolje (Environment) prvič izveden že leta 1993 (www.issp.org).

računalnika dostopnih 75, z domačega pa 39. Ob tem pa obstajajo velike razlike med kategorijami publikacij (Tabela 5). Medtem ko za veliko večino delovnih gradiv in tudi poročil velja, da so odprtega tipa, pa knjige ali poglavja v knjigi praviloma niso brezplačno dostopne. Okoli 54 knjig je sicer deloma dostopnih v obliki predogleda omejenega števila strani, kar pa je lahko koristno zgolj v informativne namene, ne pa za namene preglednih analiz.

Tabela 5: Možnost dostopa do ESS publikacij (november 2015, N=2320)

	odprtega dostopa iz univerzitetnega (FDV) računalnika	odprtega dostopa iz domačega računalnika
članek v znanstveni reviji	84,4	21,7
monografija ali poglavje v monografiji	23,0	14,6
delovno gradivo	96,2	94,4

Z vidika slednjih so daleč najpomembnejša kategorija znanstveni članki, ki tudi sicer veljajo za najprestižnejšo, najbolj aktualno, najbolj verodostojno in tudi daleč najbolj množično obliko znanstvenega publiciranja. Britanska študija je na primer v meritvi avgusta 2012 našela okoli 28,100 aktivnih znanstvenih revij, v katerih je letno objavljenih skupno med 1.7–1.8 milijona znanstvenih člankov (Ware in Mabe, 2012), število pa ves čas raste. V drugi študiji je 93.7 britanskih raziskovalcev ocenilo članke v znanstvenih revijah kot zelo pomembno obliko diseminacije na njihovem področju, konferenčne prispevke je tako ocenilo 34.3, znanstvene monografije pa 33.6 (Fry idr., 2009). Obenem so članki v revijah zaradi svoje ekonomične in dokaj standardizirane oblike tudi najbolj tehnično prikladni za pregledno analizo, zato je še toliko pomembnejši podatek v tabeli, ki kaže na veliko razliko v možnosti dostopa med akademskimi in neakademskimi uporabniki. Z računalnika FDV je bilo mogoče dostopiti do skoraj 85 ESS člankov, z domačega (kot simulacija neakademskega uporabnika) pa le do slabih 22.

Ko gre za izvedbo preglednih analiz torej za akademskega uporabnika dostop do znanstvenih člankov ni večji problem, saj je preko (dragih) naročniških shem univerz mogoče dostopati do velikega dela relevantnih znanstvenih revij. Nasprotno pa je za neakademske uporabnike izvedba preglednih analiz možna le ob nakupu več sto ali celo več tisoč publikacij, pri čemer je povprečna cena nakupa članka novembra 2015 znašala 33€ (podobna je tudi cena nakupa poglavja iz knjige). Res je, da neakademski uporabniki lahko prosto dostopajo do delovnih gradiv, ki so pogosto manj dodelane verzija bodočih člankov v revijah, a ker gre za publikacije brez recenzentske preverbe jih je mogoče uporabiti predvsem v informativne namene. Enako velja za delno dostopne knjige, a ne eno ne drugo ne zadovoljuje pogojem sistematičnega in rigoroznega pregleda. Edina prava alternativna plačilu je tako povezava neakademskega uporabnika z akademskim izvajalcem, ki bi do publikacij dostopal preko univerzitetnih računalnikov.

Mogoče pa je, da bo situacija že v nekaj letih precej drugačna, saj so v zadnjem obdobju zahteve po odprtosti dostopa do podatkov pridobljenih z javnimi sredstvi vse večje in vse bolj formalizirane. Zaenkrat se pobude bolj osredotočajo na podatkovne baze kot na njih temelječe znanstvene publikacije, a kot kaže tudi tu prihaja do premikov, saj je bilo za leto 2014 z domačega računalnika dostopnih bistveno več znanstvenih člankov (33,8) kot na primer leta 2011 (15,1). Treba pa bo počakati še nekaj meritev oziroma let, da bomo lahko zanesljivo govorili o spremembi publicistične paradigme, kjer zdaj še močno prevladuje plačljiv dostop do člankov.

5 Sklepna razprava

Kot rečeno ESS kot splošna družboslovna raziskava ne ponuja predvsem orodij oziroma kazalnikov za neposredno evaluacijo določenih javnopolitičnih ukrepov, čeprav je manjši del vprašanj tudi takih. Vendar pa to niti ni poglavitni namen ESS, ko gre za javnopolitično relevantnost. Ukrepi so namreč le en, najbolj konkreten element javnih politik, teoretiki pa izpostavljajo še dva splošnejša, prav tako ključna nivoja oblikovanja javnih politik, konceptualnega ter specifične programske vsebine oziroma cilje (Hall, 1993). Na tej ravni ESS vsekakor ponuja močna orodja (kazalnike) za evaluacijo splošnejših usmeritev in ciljev javnih politik, tako v osrednjem longitudinalnem delu vprašalnika, kot v tematskih modulih. Vrednote, stališča in javno mnenje nasploh so pomemben javnopolitični dejavnik, saj predstavljajo kontekst oblikovanja javnih politik oziroma strukturni okvir možnih rešitev za javnopolitične probleme. Javnopolitični ukrepi praviloma ne morejo biti uspešni, če niso prilagojeni razpoložanju javnosti in uokvirjeni na način, ki ustreza konkretnemu družbenemu prostoru (Campbell, 1998: 394-398). Kot kaže nedavna pregledna analiza odnosa javnega mnenja in oblikovanja javnih politik je zveza med njima prisotna v treh četrtinah študij in je tem močnejša, kolikor bolj je problematika za javnost pomembna (Burnstein, 2014). Vlada oziroma vladajoči politični akterji se po ugotovitvah številnih študij ves čas (seveda pa ne izključno) odzivajo na aktualna ali pričakovana stališča javnosti in to toliko bolj, kolikor večji del javnosti problematika zadeva. Najnovejši primer v Evropi in Sloveniji je gotovo problematika migracij, kjer bo raziskava ESS v prihodnjih letih ponudila odlično možnost tovrstne analize.

Z vidika akademskih in javnopolitičnih uporabnikov v Sloveniji ESS ponuja široko možnost sistematičnih mednarodnih primerjav, tako v smislu preizkušanja teoretičnih modelov in preverjanja hipotez, kot v smislu analize možnosti doseganja javnopolitičnih ciljev ali določanja realističnih strateških usmeritev, glede na normativno strukturno okolje. Na redno sodelovanje Slovenije v ESS in podobnih raziskavah lahko torej gledamo tudi kot na ‚pametno‘ akademsko in javnopolitično investicijo. Majhne države z relativno majhnim številom družboslovnih

analitikov si z rednim uvrščanjem v mednarodne datoteke lahko zagotovijo ‚ne-sorazmerno‘ obsežne, aktualne in metodološko kakovostne povratne informacije v obliki analize družbenih procesov in trendov, ki jih zanje ‚proizvaja‘ celotna mednarodna akademska skupnost. Pogoj, da se ta kapital izkoristi pa je narediti naslednji korak, torej investirati čas in sredstva v to, da se informacije na nekem področju pregleda, sistematizira in sintetizira, saj ta analitični potencial zaenkrat ostaja pretežno neizkoriščen.

V zaključku lahko tudi rečemo, da je osnovna premisa prispevka na nek način nenavadna, saj raziskava oziroma podatkovni vir ni tipično izhodišče za pregledne analize. Praviloma je izhodišče nek koncept oziroma raziskovalno vprašanje, na primer odnos slovenske javnosti do sistema blaginje v primerjalni perspektivi. V tem primeru bi običajno iskali študije, ki obravnavajo to tematiko, ne glede na podatkovni vir. Zakaj bi se torej omejili le na publikacije, ki temeljijo prav na podatkih ESS? Odgovor je, da za to vsekakor ni nujne potrebe, obenem pa taka omejitev prinese nekatere analitične prednosti. Z vključitvijo širšega niza raziskav bi gotovo dobili dodatno širino v populaciji znanstvenih študij, s čimer bi dosegli večjo stopnjo ‚izčrpnosti‘ sistematskega pregleda. Obenem pa bi s tem povečali razpon v kakovosti študij in vnesli precejšnjo metodološko variabilnost, saj je raven standardiziranosti mednarodnih primerjav znotraj ESS precej večja, kot v primeru, da raziskave kombiniramo. Dodatna prednost pri uporabi publikacij temelječih na eni raziskavi je tudi standardizacija spremenljivk in s tem večja primerljivost študij, kar omogoča celo uporabo najbolj hitre in enostavne metode štetja glasov in olajša narativno sintezo rezultatov. Z vidika preglednih študij je zato omejitev na ESS dobra rešitev predvsem pri tematikah, kjer je publikacij veliko (blaginja, imigracije, delo, družina ipd.), pri ostalih pa je nujno uporabiti tudi publikacije, ki temeljijo na drugih raziskavah.

Viri

- Arksey, H., & O'Malley, L. (2005). Scoping Studies: Towards a Methodological Framework. *International Journal Social Research Methodology*, 8 (1), 19-32.
- Burnstein, P. (2014). The Impact of Public Opinion on Public Policy: A Review and an Agenda. *Political Research Quarterly*, 56 (1), 29-40.
- Campbell, John L. (1998): Institutional Analysis and the Role of Ideas in Political Economy. *Theory and Society* 27 (3): 377-409.
- Debackere, K., & Glanzel, W. (2004). Using a bibliometric approach to support research policy making: The case of the Flemish BOF-key. *Scientometrics*, 59, 253–276.
- Engels, C.E., Truyken L. B., Ossenblok, E., & Spruyt, H. J. (2012). Changing publication patterns in the Social Sciences and Humanities, 2000–2009. *Scientometrics*, 93 (2), 373-390.
- Fischer, A., Wentholt, M., Rowe, G., & Frewer, L. (2013). Expert involvement in policy development: A systematic review of current practice. *Science and Public Policy*, 41 (3), 1-12.

- Fry, J., Oppenheim, C., Creaser, C. Johnson, W., Summers, M., White, S., Butters, G., Craven, J., Griffiths, J. & Hartley, D. (2009). *Communicating knowledge: How & why UK researchers publish & disseminate their findings*. Supporting paper 3: Report and analysis of researcher survey. Loughborough University.
- Gandomi, A. & Haider, M. (2015). Beyond the hype: Big data concepts, methods, and analytics. *International Journal of Information Management*, 35 (2), 137-144.
- Hall, P.A. (1993): Policy Paradigms, Social Learning, and the State. *Comparative Politics* (April): 275-296.
- Harden A. (2010). Mixed Methods Systematic Reviews: Integrating. Quantitative and Qualitative Findings. *FOCUS - Technical Brief No. 25*.
- Kyvik, S. (2003). Changing trends in publishing behavior among university faculty, 1980-2000. *Scientometrics*, 58 (1), 35-48.
- Malnar, B. & Müller, K. (2015). Surveys and Reflexivity. A Second-Order Analysis of the European Social Survey (ESS), Edition echoraum, Wien
- Nederhof A.J. (2006). Bibliometric monitoring of research performance in the Social Sciences and the Humanities: A review. *Scientometrics*, 66 (1), 81-100.
- Oliver, S., Harden, A., Rees, R., Shepherd, J., Brunton, G., Garcia, J., & Oakley, A. (2005). An emerging framework for including different types of evidence in systematic reviews for public policy. *Evaluation*, 11 (4), 428-446.
- Oliver, K., Innvar, S., Lorenc, T., Woodman, J., & Thomas, J. (2014). A systematic review of barriers to and facilitators of the use of evidence by policymakers. *BMC Health Services Research*, 14 (2).
- Peng, T. Q., Zhang, L., Zhong, Z. J., & Zhu, J. J. H. (2013). Mapping the Landscape of Internet Studies: Text Mining of Social Science Journal Articles 2000-2009. *New Media & Society*, 15 (5), 644-664.
- Petticrew, M., & Roberts., H. (2006). Systematic reviews in the social sciences. A practical guide. Blackwell, Malden, Massachusetts.
- Roelfs, DJ. and Shor, E., Falzon, L., Davidson, KW., & Schwartz, JE. (2013). Meta-Analysis for Sociology - A Measure-Driven Approach. *Bulletin of Sociological Methodology*, 117 (1), 75-92.
- Schlosser, R. (2006). The Role of Systematic Reviews in Evidence-Based Practice, Research, and Development. *FOCUS - Technical Brief No. 15*.
- Smit, E., & Van Der Graaf, M. (2012). Journal article mining: the scholarly publishers' perspective *Learned Publishing*, 25 (1), 35-46.
- Teodorescu, D., & Tudorel, A. (2011). The growth of international collaboration in East European scholarly communities: a bibliometric analysis of journal articles published between 1989 and 2009. *Scientometrics*, 89 (2), 711-722.
- Thomas, B.H., Ciliska, D., Dobbins, M. & Micucci, S. (2004), A Process for Systematically Reviewing the Literature: Providing the Research Evidence for Public Health Nursing Interventions. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 1 (3), 176-184.
- Thomson, H. (2013). Improving Utility of Evidence Synthesis for Healthy Public Policy: the Three Rs (Relevance, Rigor, and Readability [and Resources]). *American Journal of Public Health*, 103 (8), e17-e23.
- Toš, N. (urednik) (2012). *Vrednote v prehodu V. : Slovenija v evropskih primerjavah : evropska družboslovna raziskava 2002-2010*, (Dokumenti SJM, 19). Wien, Echoraum; Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, IDV-CJMMK.

- Varda, D., Shoup, J. A., & Miller, S. (2012). A Systematic Review of Collaboration and Network Research in the Public Affairs Literature: Implications for Public Health Practice and Research. *American Journal of Public Health*, 102 (3), 564–571.
- Ware, M., & Mabe, M. (2012). *The STM report on scientific and scholarly journal publishing*. Available at: <http://www.stm-assoc.org/industry-statistics/the-stm-report/>.

1.2 Raziskovanje zaupanja v institucije sistema v Sloveniji in Evropi (1991–2003)¹

Veljko Rus, Niko Toš

Povzetek

V poglavju Raziskovanje zaupanja v institucije je najprej podana teoretska in metodološka razčlenitev razmerja vrednote – institucije. Institucije so koncentracija moči, ki so posvečene določeni vrednoti, ki izbrano vrednoto ščitijo z močjo. Poudarjen je samoohranitveni vidik socialnega sistema (racionalni, regulativni, kulturni). Prikazane so ključne raziskave zaupanja v demokracijo oz. zaupanja v institucije (Almond, Verba, 1963) in podani pojmovni temelji za merjenje in analizo zaupanja v institucije. V nadaljevanju pa so prikazani rezultati raziskav, opravljeni v Zahodni, Srednji in Vzhodni Evropi. Poudarek je dan raziskavam zaupanja v institucije, ki zajemajo tudi Slovenijo po devetdesetem letu. Posebej je podan prikaz raziskav, opravljenih v Sloveniji v obdobju 1991–2003 na osnovi širokega nabora v opazovanje vključenih institucij.

Osnovni pojmi: zaupanje v demokracijo, institucije sistema, Zahodna Evropa, Srednja in Vzhodna Evropa, empirično raziskovanje

V tem sestavku se lotevamo vrednotenja demokracije s pomočjo koncepta zaupanja, konkretno, zaupanja v institucije demokratičnega sistema. Najprej bomo podali teoretsko utemeljitev in razčlenitev pristopa „zaupanja“, nato pa pokazali na značilnejše raziskave zaupanja na zahodu in vzhodu Evrope – in pri tem poizkušali uvrstiti Slovenijo. V pomembno oporo pri tem nam bo evropska raziskava vrednot. Ali strukturna analiza (na slovenskem vzorcu) in primerjalna analiza v prostoru petnajstih držav pojasnjujeta okoliščine, ki vplivajo na večje ali manjše zaupanje v institucije? In kaj imata skupnega z vrednotenjem demokracije? Pri tem nas zanima, v kolikšni meri je Slovenija v vrednotenju demokracije oz. izražanju zaupanja v institucije evropska in ne predvsem posttranzicijska država.

---

1. Sestavek je dopolnjeno in redigirano 9. poglavje iz knjige Rus/Toš, 2005, Vrednote Slovencev in Evropejcev, Dokumenti SJM, str. 333-367.

1 Teoretska in metodološka razčlenitev

(1) *Sociološki razmislek o institucijah.* Najprej se oprimo na razpravo Veljka Rusa (1971) o vrednotah. V institucijah odkriva kolektivno osebnost, ki temeljito opredeljuje vsakodnevno življenje ljudi, bolj kot katera koli druga bližnja ali daljna osebnost. V jedru vsake institucije je namreč sistem vrednot, ki se z močjo aktualizirajo v normah, pravilih in predpisih, ki imajo svojo funkcijo v območju kolektivnega, skupinskega in množičnega delovanja. Pri poizkusu sociološke definicije institucij se opre na znano Stinchcombovo (1968) definicijo: institucija je koncentracija moči, ki je posebej posvečena določeni vrednoti, oz. tisto sredstvo, ki zaščiti vrednoto z močjo. Institucije so tem učinkovitejše, čim tesnejša je zveza med močjo in vrednoto. Če je moč v rokah oseb, skupin, ki se najbolj istovetijo z vrednotami institucije, lahko pričakujemo, da bodo te vrednote določevale tudi procese odločanja. Rus pravi, da lahko pričakujemo visoko nestabilnost celotne družbene aktivnosti, porast negotovosti in upad družbene dejavnosti, če center moči ni hkrati tudi intimno navezan na vrednote institucije ali če je center moči brez vrednotne usmeritve. Vrednote, obravnavane v družbenem kontekstu, dolgoročno usmerjajo dejavnosti na institucionalni ravni, kar omogoča povezanost medinstitucionalnih razmerij v celotni družbi. S tem posebej poudari strukturno-funkcionalni vidik institucij. Institucije so – v okviru strukturalno-funkcionalne razlage – nadomestek družbenega instinkta za stabilizacijo človeškega ravnanja in vedenja. S tem je poudarjen samoohranitveni vidik socialnega sistema. Razlikovati kaže med tremi momenti institucij: racionalnim, regulativnim in kulturnim. Racionalni vidik ureja preplet socialnih razmerij in vlog ter preplet materialnih in socialnih menjav oz. menjalnih razmerij; regulativni vidik ureja razporejanje moči in razdeljevanje družbenih nagrad; kulturni vidik predstavlja institucije v ideologijah in izraznih (ekspresivnih) simbolih – in tako nakazuje smiselne povezave znotraj socialnega sistema.

Vse večja institucionalizacija družbenega življenja se po Rusu med drugim izraža tudi v dejstvu, da vrednote izgubljajo intimnost, povečuje pa se pomen institucionaliziranih vrednot. Vse več družbenih področij dejavnosti se institucionalizira ... To pa pomeni, da so vrednote že vgrajene v družbene aktivnosti, ki so nam na razpolago. Cela področja in vrste aktivnosti človeka so vnaprej normirane, formalizirane in standardizirane. V vsakodnevnom življenju delujejo institucije kot samo po sebi razumljive in ustvarjajo vtis nespremenljivosti. Gledano kulturnozgodovinsko in politično, so institucije v nenehnem spreminjanju; poteka proces institucionalizacije in deinstitucionalizacije, kar je povezano z zgoščanjem ali redčenjem socialnih odnosov in njim primernih regulacij, ki potekajo v razmerju med personaliziranjem in tipiziranjem, v spreminjanju predstav o legitimnosti, spreminjanju kognitivnih in normativnih interpretacij ter v spreminjanju potekov uporabe negativnih in pozitivnih sankcij (Bühl 1988).

(2) *Pomen zaupanja za demokracijo; zaupanje v institucije.* Almond in Verba (1963) sta v svoji, zdaj že klasični raziskavi civilne kulture poudarila pomen zaupanja za nemoteno delovanje demokracij. Zaupanje se tako uveljavi kot ena osrednjih kategorij v raziskovanju političnih kultur, o čemer izčrpno poroča Inglehart (1997). Pri raziskovanju odnosa ljudi do politike oz. konkretno pri raziskovanju odnosa ljudi do demokracije seveda izhajamo iz predpostavke, da je stopnja legitimnosti v različnih kulturnozgodovinskih sistemih različna. To se izraža tudi v različnih stopnjah zaupanja v konkretne politične oz. institucionalne sisteme. V razvitih demokracijah izhajamo iz predpostavke zaupanja v institucije, v novih demokracijah pa iz predpostavke naraščajočega zaupanja. Gre seveda za poenostavitev pri nakazovanju razlik v izražanju zaupanja v različnih konkretnih sistemih in tudi za vprašanje, bolje, za trditev, da visoko razvit demokratični sistem prav tako predpostavlja, celo terja tudi izražanje nezaupanja. Nezaupanje je izraz neskladja med prevladujočimi individualnimi in kolektivnimi vrednotami oz. neskladja med institucijami kot nosilkami kolektivnih vrednot in nosilci institucionalne moči. Če center moči ni hkrati tudi intimno navezan na vrednote institucije ali če je brez vrednotne orientacije, lahko pričakujemo visoko nestabilnost celotne družbene aktivnosti, porast negotovosti in upad družbene dejavnosti (Rus 1971). Pozitiven odziv na takšno stanje je sprožanje procesa reinstitucionalizacije.

Raziskovalci v zadnjih desetletjih razkrivajo različne primere prehodnih in vstopnih stanj v izražanju zaupanja v institucije demokratičnih sistemov. Tako sta npr. Lipset in Schneider (1983) razkrila praznine v zaupanju v najpomembnejše družbene in politične institucije ZDA. Državljeni se sicer zavedajo nenadomestljivosti institucij, hkrati pa so do njih vse bolj kritični. Do podobnih ugotovitev so prišli tudi raziskovalci v ZRN, kar se je kazalo še posebej v odnosu do političnih strank. Raziskovanje zaupanja v institucije je v zadnjih desetletjih navrglo celo vrsto pomembnih vidikov, med drugim vprašanje o reverzibilnem razmerju med zaupanjem v ljudi in zaupanjem v institucije, o vplivu konfliktnih struktur na izražanje zaupanja, dalje, kako preferenčna vezanost na koalicijske oz. opozicijske stranke vpliva na izražanje zaupanja itd. Pa tudi, kako kopičenje izkušenj vpliva na izražanje zaupanja; ali vpliva predvsem kopičenje izkušenj na povečano zaupanje pri starejših – ali zgolj njihova konformnost?

(3) *Pojmovni temelj za merjenje in analizo zaupanja v institucije.* Easton (1975, 447) označuje politično zaupanje kot neko občutje, da so v političnem procesu upoštevani lastni interesi, četudi le ob neznatnem nadzoru nad odgovornimi politiki. Kdor zaupa neki osebi ali instituciji, do nje izraža pozitivno občutje (čustvena sestavina), pripisuje ji pozitivno vrednost (evalvacijska sestavina), vrednotenje praviloma sledi iz moralnih norm in vrednotnih meril. Poleg čustvenih, afektivnih in evalvacijskih sestavin zaupanje vsebuje tudi kognitivne elemente, ki pa so težje določljivi. Zaupanje je vselej povezano z nekim „objektom“, neko

osebo (prijateljem, neko skupino, npr. kolegi), neko institucijo (npr. parlamentom, katoliško cerkvijo ipd.) ali pa nekim sistemom (npr. socialno državo, tržnim gospodarstvom), ki je percipiran kot kolektivni subjekt. Temelji zaupanja so pogosto pozitivno vrednoteni znaki ali lastnosti, ki jih pripisujemo predmetu zaupanja, in ni nujno, da se jih tisti, ki zaupanje izraža, vedno zaveda (Gräf, L., Jagodzinski, V., 1998). Gräf in Jagodzinski se v razpravi o difuzni ali specifični naravi zaupanja (Easton 1975, Fuchs 1981, Luhmann 1989, Gabrijel 1995) dokopljeta do treh ugotovitev, ki jih je vredno povzeti:

Prvič, ali je zaupanje specifično ali difuzno, je odvisno od tega, kako ta pojem uporabljamo in razumemo v vsakokratnem kontekstu. Če tisti, ki zaupa, pričakuje nek poseben rezultat, neko posebno storitev, je zaupanje v tem primeru specifično. Če je predmet zaupanja cel sistem, ne pa posamezna oseba ali konkretna organizacija, potem je glede na predmet zaupanje difuzno.

Drugič, zaupanju ne kaže pripisovati neomejenih lastnosti, ki so pogosto izpeljane iz njegove difuzne narave. Zaupanje ni vedno in v celoti neodvisno od specifičnih rezultatov. Odpornost proti razočaranjem je povezana predvsem z difuznostjo pričakovanj. Kdor pa računa s čisto določenimi rezultati, je razočaran, če jih ni, in se bo odzval z odtegnitvijo zaupanja. Vprašanji o možnosti posplošitve zaupanja in prenosa zaupanja sta morda bolj pod vplivom konkretnega predmeta zaupanja. Kdor zaupa posameznim osebam (konkreten predmet zaupanja), še ne zaupa nujno v institucije; kdor pa čuti zaupanje v demokracijo (difuzni predmet zaupanja), ne more čutiti nezaupanja do vseh demokratičnih institucij in njihovih nosilcev.

In tretjič, običajno merjenje zaupanja pokaže praznine v mnogih pogledih, če je postavljen le predmet zaupanja, niso pa vključena tudi pričakovanja, merila vrednotenja in vrednotene lastnosti. Omenjena avtorja sta na teh predpostavkah oblikovala vrsto domnev, ki ustrezajo namenom naše analize. Te domneve so: (1) Minimalni pogoj za nastanek zaupanja v institucije je, da oseba zaznava institucijo. Niso nujni neposredni odnosi, ki temeljijo na osebnih stikih, zadoščajo zaupanja vredni posredovalci. (2) Do institucij, ki jim pripisujemo pozitivno vrednotene lastnosti, lažje razvijemo zaupanje. Odnos do vrednot (ponotrjenih norm in prepričanj) lahko pospešuje ali zavira nastajanje zaupanja. (3) V družbi razširjene vrednote in ideologije torej pomembno vplivajo na zaupanje v institucije. Ljudje namreč različno sprejemajo prizadevanja neke institucije, da služi javnemu blagru. Delujoče demokracije se odlikujejo po tem, da tudi konkurencom in političnim nasprotnikom ne odrekajo namere, da upoštevajo pravila igre v svobodnem tekmovanju. Zato čutijo tudi do konkurenčnih organizacij neko minimalno zaupanje. Seveda pa tudi v demokracijah zaupanje ni enakovredno razdeljeno na vse institucije. Tam, kjer so se izoblikovali in organizacijsko utrdili trajni spori med skupinami, kjer so torej nastali trajni razkoli (cleavages), je za eno stran v sporu težko, da si pridobi zaupanje druge strani. Za slovenske razmere se

zdi, da so ti trajni razkoli v povezavi s polpreteklo zgodovino, s partizanstvom in domobranstvom, vprašanjem narodne sprave, komunizmom in antikomunizmom, z levičarstvom in desničarstvom. Gre torej za razkole na nazorski ravni. Seveda pa so lahko vse pomembnejši tudi kulturno-konfesionalni in socialno-strukturni razkoli. Npr. v razsežju libertarno-konservativno in v razmerah postopnega uveljavljanja neoliberalističnih ekonomskih konceptov razkol v razsežju delavci, sindikati – menedžerji, lastniki kapitala itd. (4) Če se zaupanje v neko institucijo večkrat potrdi, se lahko utrdi in postane neodvisno od posameznega rezultata. Če se zaupanje kopiči več let, skozi daljše (življenjsko) obdobje, lahko iz tega izhaja tudi pozitiven odnos med starostjo in zaupanjem v institucije. (5) Ta domneva je socializacijska: zametki zaupanja v institucije nastajajo v otroštvu. Predvsem velja, da se med primarno socializacijo oblikuje večje ali manjše zaupanje med ljudmi, ki se lahko s širjenjem izkustva in odpiranjem socialne perspektive med sekundarno socializacijo razširi na konkretne osnovne skupine, pa tudi na institucije in sistem kot celoto. (6) Izražanje zaupanja je odvisno tudi od kratkoročnih okoliščin; zaupanje se lahko omaje zaradi nezadostnih rezultatov, zaradi posebnih sprememb v institucijah. To še posebej velja za našo raziskavo, saj naš merski instrument ne zajame samo difuznega, stabilnega in proti razočaranju odpornega zaupanja, ki se oblikuje skozi daljša časovna obdobja, temveč tudi izraze (ne) zaupanja kot odzive na konkretno kratkoročno dogajanje.

Ker z našo analizo vstopamo v prostor petnajstih evropskih držav, ki jih označuje poseben kulturnozgodovinski ter družbeni, gospodarski in politični razvoj, se zdi smiselno, da oblikujemo še (7) predpostavko, namreč, da se v stabilnih tradicionalnih demokracijah, v notranje povezanih družbah z nakopičeno pozitivno izkušnjo o vrednotno skladnem delovanju institucij in dejavnem vključevanju posameznikov in družbenih skupin v njihovo delovanje razvija in utrdi pozitivno vrednotenje institucij bolj kot v družbah, državah, ki jih označujemo kot mlade demokracije, v katerih poteka proces demokratične institucionalizacije in ki jih označujejo predvsem nakopičene izkušnje iz preddemokratičnega razvojnega obdobja.

2 Raziskave zaupanja v institucije v Zahodni ter Srednji in Vzhodni Evropi v devetdesetih letih

(1) Raziskave v Zahodni Evropi. V okviru raziskave Zaupanje v politični sistem je bil v devetdesetih letih izveden poizkus do tedaj najširšega empiričnega ovrednotenja problema zaupanja v institucije (Listhaug, Wiberg 1995). Raziskava je temeljila na obsežnem empiričnem gradivu, zbranem v štirinajstih evropskih državah v dveh časovnih presekih². V analizo je bilo vključenih deset institucij; med njimi cerkev, vojska, sindikati, policija, parlament, velika podjetja itd.

2. The European Value System Study Group, 1981, 1990.

Za razumevanje odnosa ljudi do političnih institucij v Zahodni Evropi je pomembna analiza R. Rosea (Rose 1984), v kateri je šest institucij razvrščenih med vladne (vojska, šolski sistem, pravni sistem, policija, parlament in socialne službe) ter štiri med nevladne (cerkev, tisk, sindikat, velika podjetja). Pokaže se, da ljudje bolj zaupajo vladnim institucijam kot zasebnim. Ko pa v analizo vključimo še rezultate druge meritve (1990 oz. 1992), se potrdi, da je zaupanje v vladne institucije bolj ali manj stabilno ali rahlo upada, medtem ko se zaupanje v zasebne institucije rahlo povečuje. Tako npr. Norveška, Belgija, Švedska in Velika Britanija kažejo upad zaupanja v vladne institucije, nasprotno pa na Danskem zaupanje vanje narašča. Najizraziteje se je povečalo zaupanje v zasebne institucije v Italiji, pa tudi na Nizozemskem in v Španiji. Pri tem vendarle velja splošna ugotovitev, da je zaupanje v vladne institucije v večini držav večje od zaupanja v zasebne institucije (tabela1).

Tabela 1: Zaupanje v institucije v izbranih zahodnoevropskih državah v letih 1990/92 in v Sloveniji v letih 1992, 1995 in 1999.

	Šved- ska	Nem- čija	Nizo- zemska	Velika			Evropa	Slovenija		
				Brita- nija	Fran- cija	Italija		1992	1995	1999
Cerkev	38	40	32	43	50	63	50	39	37	35
Vojska	49	40	32	81	56	48	50	45	43	42
Izobraže- valni sistem	70	54	65	47	66	49	67	67	72	80
Pravni sistem	56	65	63	54	58	32	64	50	34	44
Tisk	33	34	36	14	38	39	33	49	42	61
Sindikati	40	36	53	26	32	34	40	27	23	31
Policija	74	70	73	77	67	67	75	51	46	50
Parlament	47	51	54	46	48	32	50	36	24	25
Javne službe	44	39	46	44	49	27	45	40	27	25
Velika podjetja	53	38	49	48	67	62	41	33	37	-

Vir: Basanez, M., Inglehart, R., Moreno, A.: Human Values and Beliefs, A Cross Cultural Source-book, World Value Survey 1990–1993; Mednarodna raziskava vrednot, SJM 92, SJM 95 in SJM 99. Glej Toš, N., ur., Vrednote v prehodu I–III, Dokumenti SJM, Ljubljana 1997–2004.

V skupini vladnih institucij zavzema parlament v vseh opazovanih državah sorazmerno visoko mesto. To velja za Norveško, Finsko, pa tudi za Nemčijo, Irsko, Nizozemsko, Španijo itd. Medčasovna primerjava pa pokaže, da večinoma izražena stopnja zaupanja v parlament v obdobju 1982–1990 bolj ali manj vidno upada. To izrazito velja za Norveško, deloma pa tudi za Islandijo, Nemčijo, Irsko, Francijo, Španijo in tudi za povprečen trend v opazovanih štirinajstih evropskih državah skupaj. V nekaterih od opazovanih držav pa opažamo nasprotno: naraščanje

zaupanja v parlament. To se pokaže pri Belgiji, Nizozemski, Veliki Britaniji in Italiji. Hkrati opazimo, da je raven izraženega zaupanja v parlament v posameznih državah različna. Kljub nakazanemu negativnemu trendu je izraženo zaupanje Norvežanov v parlament še vedno visoko. Visoko je izraženo zaupanje v parlament še pri Fincih, Nizozemcih in Nemcih, medtem ko po najnižji stopnji izraženega zaupanja izstopa Italija.

Med državnimi institucijami so največ zaupanja deležni izobraževalni sistem, vojska in policija. Tudi trend je v teh primerih pozitiven. Tako je za izobraževalni sistem na visoki ravni izraženega zaupanja značilen prevladujoč pozitiven trend, od česar delno odstopajo Belgija, Nizozemska, Italija in še posebej izrazito Velika Britanija. Sorazmerno visoko raven izraženega zaupanja v obeh časovnih presekih in v vseh opazovanih državah uživa policija, čeprav je v posameznih državah trend negativen (Švedska, Belgija, Velika Britanija).

Znotraj skupine institucij civilne družbe zavzema posebno mesto cerkev. Najvišje po stopnji izraženega zaupanja – in visoko med vsemi opazovanimi institucijami – je cerkev na Irskem in v Islandiji, pa vendarle je v obeh državah opazen negativen trend. V vseh preostalih državah je prav tako opazen bolj ali manj izrazit negativni trend. Najvidneje pa se izrazi v Belgiji, Nemčiji, na Irskem, Nizozemskem in v Španiji, kar kaže na potek in širino sekularizacijskih procesov v Zahodni Evropi v opazovanem obdobju.

Če opazujemo izraženo zaupanje v institucije na ravni povprečij opazovanih zahodnoevropskih držav, vidimo, da je po stopnji izraženega zaupanja na prvem mestu policija, sledijo ji izobraževalni sistem, nato pravosodni sistem, vojska, cerkev, velika podjetja, nato parlament, sindikati in tisk itd. V evropskem povprečju je tisk deležen najmanj zaupanja med vsemi opazovanimi institucijami, sledijo pa mu sindikati, medtem ko je parlament uvrščen na nizko šesto mesto med desetimi opazovanimi institucijami.

Primerjava meritev v Sloveniji (WVS: 1992) s prikazanimi zahodnoevropskimi državami v istem časovnem izseku (1990–1992) opozarja na razlike in posebnosti. Tako je npr. zaupanje v parlament v Sloveniji le na polovici evropskega povprečja in daleč najnižje v primerjavi z opazovanimi državami. Od evropskih povprečij Slovenija odstopa še z nižjim zaupanjem policiji, pravnemu sistemu, sindikatom, cerkvi in podjetjem. Zaupanje v izobraževalni sistem je na ravni evropskega povprečja, zaupanje vojski le neznatno pod njim, zaupanje množičnim občilom pa znatno nad njim. Pri vsem tem je predvsem očitno, da Slovenija po obsegu izraženega zaupanja od opazovanih evropskih držav značilno odstopa. Pokaže pa se, da je tudi v Sloveniji zaupanje v izobraževalni sistem najvišje; visoko pa je tudi zaupanje v policijo in vojsko.

Rezultati novejših meritev (1995, 1999) prvoten vtis v glavnem potrdijo. Končna meritev pokaže, da je zaupanje v parlament izrazito nizko – in močno nižje kot v

izhodišču; enako velja za javne službe. Zaupanje močno pritegnejo izobraževalni sistem in množična občila. Tudi tu se izkaže, da je Slovenija mlada demokracija, v kateri državne institucije s tradicijo uživajo več zaupanja kot vrhovna zakonodajna oblast (parlament). Gre za konflikt med državo in državljani? Brez dvoma smo še vedno v obdobju legitimizacije demokratičnega sistema.

(2) *Raziskave v Srednji in Vzhodni Evropi*. V primerjalni prikaz lahko vključimo tudi izsledke raziskovanja zaupanja v institucije v srednje- in vzhodnoevropskih državah.³ Na podlagi meritev, ki so bile opravljene leta 1995 v desetih srednje- in vzhodnoevropskih državah (tabela 2), lahko ugotovimo, da je med državljani v teh državah zaupanje v institucije nasploh bistveno nižje kot v zahodnoevropskih državah. To še posebej velja za izraženo zaupanje v politične oz. državne institucije. Poleg tega pa opazamo značilne razlike v izraženem zaupanju med posameznimi vzhodno- in srednjeevropskimi državami. Med opazovanimi državami je, denimo, izraženo zaupanje v vlado najvišje v Sloveniji in na Češkem; zaupanje v parlament je najvišje na Hrvaškem in v Sloveniji; izraženo zaupanje v cerkev in duhovščino je najvišje v Romuniji in Ukrajini, najnižje pa v Sloveniji in na Češkem; izraženo zaupanje v banke je visoko v Sloveniji, na Slovaškem, v Bolgariji in na Češkem, medtem ko je izrazito nizko v Ukrajini, Belorusiji itd. Med opazovanimi institucijami je najvišjega zaupanja v znatnem delu opazovanih vzhodnoevropskih držav deležna cerkev. To še posebej izstopa pri Romuniji, Ukrajini, Belorusiji in Poljski. Predsednik republike, zvečine neposredno voljen, je pretežno deležen visokega zaupanja in – razen na Slovaškem – bistveno višjega kot parlament. Družbena gibanja in množična občila so nasploh deležna visokega zaupanja – in bistveno višjega kot parlament in vlada itd. To pušča vtis, da je legitimnost vladnih organizacij torej pogojena s sodelovanjem z nevladnimi.

Iz podobne raziskave v skupini vzhodnoevropskih držav (Plasser, Ulram 1996) pa lahko povzamemo, da izražanje zaupanja v politične institucije v opazovanih državah kaže na razlike med njimi. Tako, denimo, na Madžarskem in Češkem predsednik republike uživa najvišje zaupanje. To je verjetno povezano z njihovimi osebnostmi in omejenimi ustavnimi pooblastili, kar jih dviga nad raven dnevne politike in političnih spopadov ter postavlja v vlogo predstavnikov sistema, moralnih razsojevalcev in iskalcev notranjega ravnotežja in smiselnih kompromisov. Bistveno drugačen, ustavno in politično, je položaj v Rusiji in na Poljskem, kjer predsednik z velikimi osrednjimi pooblastili, neposrednim vplivom na izvršilno oblast in pravico veta igra vlogo „predsedniško karizmatične“ zaščite ustave (Offe 1994). V takih sistemih predsedniki ne uživajo visokega zaupanja, razen na Hrvaškem, kjer leta 1995 (ob koncu t. i. domovinske vojne) predsednik republike uživa visoko zaupanje prebivalstva.

3. Raziskava je potekala v okviru projekta New Democracies barometer (Rose 1996).

Tabela 2: Zaupanje v izbrane institucije v Sloveniji in srednje- in vzhodnoevropskih državah v letu 1995

države	vlada	parlament	Pred- sednik republike	cerkev	množična občila	narodne banke	ženska gibanja	ekološka gibanja
Bolgarija	36	26	38	36	12	45	19	19
Češka	43	23	36	26	57	44	32	54
Slovaška	30	25	26	37	37	48	35	53
Madžarska	18	22	37	36	46	35	23	35
Poljska	21	24	29	47	43	39	26	44
Romunija	26	25	48	77	46	41	31	40
Slovenija	43	27	58	25	54	47	46	46
Hrvaška	36	30	51	39	18	28	23	38
Belorusija	15	13	38	53	31	13	34	32
Ukrajina	15	11	31	54	27	15	36	38
Povprečje	28	22	39	43	37	36	30	40

Vir: Rose, R., Haerpfer, Ch.: New Democracies, Barometer IV: A10-Nation Survey, Studies in Public Policy, University of Strathclyde, Glasgow, 1966

Drugi dostopni viri kažejo, da je pomanjkanje zaupanja v politične institucije vidno predvsem v Rusiji, kjer razen vojske – kot ustanove nacionalne identifikacije – vse druge institucije vzbujajo visoko nezaupanje in dvom. Tudi na Poljskem vzbuja vojska zaupanje, medtem ko ga politična elita (parlament, vlada) nima. Celo tradicionalna institucija, kot je poljska cerkev, je izgubila znaten del zaupanja in se je po nezaupanju približala parlamentu in vladi. Podobne vzorce sprememb v izražanju zaupanja lahko odkrijemo tudi na Češkem, le s to razliko, da med ljudmi vlada uživa visoko zaupanje, cerkev in parlament pa bistveno nižje.

S primerjavami med izsledki raziskav v Zahodni, Srednji in Vzhodni Evropi torej lahko ugotovimo, da je izražanje zaupanja v politične institucije v srednje- in vzhodnoevropskem prostoru po družbenih preobratih v sredini devetdesetih let bistveno nižje kot v zahodnoevropskih državah z dolgoletno demokratično tradicijo. Pokaže se, da je tudi zaupanje v civilne institucije nižje kot v zahodnoevropskem prostoru, da pa odstopanja pri tem niso tako izrazita. Kot že rečeno, zaupanje v cerkev v dveh pretežno pravoslavnih državah (Romunija, Ukrajina) daleč presega evropska povprečja, hkrati pa zaupanje v dveh pretežno (Slovenija) oz. delno (Češka) „katoliških državah“ značilno zaostaja za evropskimi povprečji. To ponazarja posebnost sekularizacijskih procesov, ki v vseh državah t. i. vzhodnega bloka oziroma v postsocialističnih državah niso potekali izenačeno in pod enakimi vplivi. Sekularizacijski procesi v vzhodnoevropskih državah so pretežno potekali prisilno in pogosto le navidezno, primarna ljudska religioznost je ostala globoko zakoreninjena; v Sloveniji in na Češkem pa so sekularizacijski procesi potekali manj pod vplivom politično-sistemskih določilnic in – vsaj v Sloveniji

– močno pod vplivom splošnih tokov, značilnih za zahodnoevropski družbeni in kulturni prostor, torej predvsem pod vplivom modernizacijskih procesov (tudi procesov urbanizacije), prevladujočega liberalizma in globalizacije.

Prikazane primerjave srednje- in vzhodnoevropskih držav glede na obseg oz. moč izraženega zaupanja v politične institucije (parlament, vlada, predsednik) ponujajo pričakovano uvrstitev: na vrhu je Slovenija, sledita ji Hrvaška in Češka, na dnu pa se najdeta Ukrajina in Belorusija. Pri prvih dveh državah niso brez pomena „preddemokratska“ politična praksa, ki se je razvijala v jugoslovanskem samoupravnem socializmu, in odprtost ter usmerjenost teh dveh (nekdanjih jugoslovanskih federalnih enot) držav na Zahod. Iz primerjave sredi devetdesetih let sledi, da je v Sloveniji (skupaj s Češko) vlada deležna daleč največjega zaupanja, še z več zaupanja pa izstopa predsednik republike. Izrazito visoko zaupanje uživajo tudi nacionalna banka (Banka Slovenije), kar legitimira gospodarsko razsežnost sistema, in skupaj s Češko in Slovaško ženska gibanja, kar označuje sistem z vidika uveljavljanja človekovih pravic.

3 Raziskave zaupanja v institucije v Sloveniji v devetdesetih – primerjave in trendi

Če v to primerjalno analizo vključimo podatke iz treh meritev v okviru slovenske raziskave vrednot (tabela 1), ki so bile opravljene v letih 1992, 1995 in 1999, lahko ugotovimo naslednje: glede na nakazana evropska povprečja v izražanju zaupanja v institucije Slovenija značilno zaostaja. Ta odstopanja se kažejo predvsem v odnosu do političnih oz. državnih institucij nasploh, deloma pa tudi nasproti zasebnim institucijam. Pomembna pa so tudi odstopanja med posameznimi opazovanimi institucijami v obeh velikih skupinah. Slovenska raziskava pokaže – in to potrjuje tudi vzporedne raziskave – da je po stopnji zaupanja najboljše uvrščen izobraževalni sistem, na drugo mesto se uvršča policija, sledi ji vojska, nato pa tisk, velika podjetja, cerkev in sindikati. Očiten je tudi prevladujoč negativen trend v izražanju zaupanja. V večini primerov, ko imamo na voljo rezultate dveh ali treh meritev, se pokaže, da je izraženega zaupanja ob poznejši meritvi manj, razen pri izobraževalnem sistemu, množičnih občilih in sindikatih, kjer je trend pozitiven. Najizrazitejše zmanjšanje zaupanja zadeva pravni sistem, parlament, torej državni zbor, in javne službe.

Tabela 3: Rezultati meritev zaupanja v institucije v obdobju 1991–2003
(seštevek odgovorov «zaupanje je veliko» in «zaupanje je precejšnje» – v)

	SJM91/2	SJM93/1	SJM95/1	SJM97/1	SJM98/2	SJM00/1	SJM01/2	SJM03/3+4
bogu	30	26	32		34	44	42	39
sosedom	38	34	37	29	45	50	49	53
družini in sorodnikom	88	88	90	87	89	94	91	94
cerkvi in duhovnikom	26	17	21	17	22	30	27	24
televiziji, časopisom, radiu	26	19	27	32	35	52	46	45
izobraževalnim ustanovam	53	57	72	70	76	83	80	82
sindikatom	16	12	15	13	29	40	36	43
političnim strankam	11	3	5	6	4	14	9	9
državnemu zboru	341	15	10	13	9	24	18	22
predsedniku republike	682	47	36	42	44	59	56	41
vladi	33	14	28	28	26	44	41	35
predsedniku vlade			32	31	33	48	49	37
vojski	69	42	29	32	35	53	46	55
sodiščem	35	25	26	30	33	45	42	34
policiji	38	21	28	34	37	53	47	45
bankam	12	28	40	46	53	66	66	55
gospodarstvu podjetjem	17	14	29	27	33	53	45	50
slovenskemu tolarju			55	53	63	69	70	64
Banki Slovenije			46	50	60	69	68	58
Zvezi NATO				28		45	38	40
EU				33		41	42	56
OZN				37		51	50	52

Vir: Raziskave SJM 1991–2003; CJMMK FDV

¹ slovenska skupščina

² predsedstvo Republike Slovenije

Poleg mednarodne raziskave vrednot smo v Sloveniji v obdobju 1991–2003 sistematično letno merili zaupanje v institucije v okviru projekta Slovensko javno mnenje (glej tabelo 3). Pri tem smo zajeli širši nabor institucij, med drugim tudi subjekte iz neformalnega človekovega okolja (družina, sosedi) ter institucije, kot so: slovenski tolar, banke, Banka Slovenije ipd. V opazovanje je bilo tako vključenih več kot trideset različnih institucij oz. subjektov, ki ustrezno zapolnijo sektor državnih institucij oz. vej oblasti (zakonodajne, izvršne in sodne), področja družbenih dejavnosti (šolstvo, zdravstvo, sociala), državne organe prisile in varnosti (vojska, policija), meddržavne oz. mednarodne organizme (OZN, EU, Nato), institucije civilne družbe (množična občila, sindikati, cerkev), institucije s področja ekonomije (tolar, banke, podjetja), družbena gibanja itd. Na podlagi teh meritev je mogoče sklepati, da je izražanje zaupanja v opazovane institucije in organizacije v Sloveniji izrazito dinamično in časovno spremenljivo. Očitno je, da so med opazovanimi institucijami velike razlike v izraženi ravni zaupanja. Tako so npr. politične institucije v časovnem izseku 1991–1997 deležne zmanjševanja zaupanja. To še posebej velja za politične stranke, državni zbor, vlado, predsednika vlade, vojsko, sodišča, policijo in tudi za predsednika republike. V tem obdobju se pokaže negativen trend tudi v izražanju zaupanja v sindikate ter v cerkev in duhovščino. Sindikati doživijo v poznejšem obdobju (do leta 2003) izrazit vzpon zaupanja. Pozitiven trend v izražanju zaupanja pa se v tem obdobju kaže tudi v odnosu do slovenskega tolarja, bank nasploh, do gospodarstva oz. velikih podjetij itd.

Po ravni izraženega zaupanja so visoko nad vsemi – na prvem mestu – družina in sorodniki, in to v vsem obdobju opazovanja. Takoj za družino se po stopnji izraženega zaupanja uvrščajo šole in izobraževalne ustanove – in za njimi slovenski tolar, Banka Slovenije ter banke nasploh. Visoko uvrščeni so torej trije „osebki“, ki simbolizirajo človekovo neformalno, kulturno in gospodarsko institucionalno okolje in z njim vrednoti znanje in gospodarska stabilnost. Na dnu po stopnji zaupanja, ki se kaže kot pretežno oz. popolno nezaupanje, pa so politične stranke. Pri slednjih je razmerje med izraženim nezaupanjem in zaupanjem skrajno neugodno (25 : 1). Političnim strankam sledijo državni zbor ter cerkev in duhovščina z izraženim prevladujočim nezaupanjem (v razmerju 4 : 1 do 2 : 1).

Primerjava meritev 1991–1998. Če opazujemo spremembe v izražanju zaupanja v institucije z današnjega izhodišča vse do leta 1991 (leto državne osamosvojitve Slovenije), postane očitno vsaj naslednje. Prvič, državne institucije so v izhodišču uživale visoko oziroma srednje zaupanje; nobena druga opazovana institucija ni dosegala tako visokega zaupanja razen izobraževalnih ustanov, ki pa so prav tako področje delovanja države. Druge institucije, med njimi predvsem politične stranke, sindikati, cerkev ter gospodarstvo in banke, so uživale bistveno manj zaupanja – in so se razvrstile na spodnji del lestvice. Bonus, ki ga je ob osamosvojitvi uživala nova demokratična država, je bil izrazit; institucije, ki se umeščajo

v prostor ideološkega oz. razrednega spopada, kot so politične stranke, sindikati in cerkev z duhovščino, pa so ljudje ocenjevali z zadržki, pretežno negativno – in izražali prevladujoče nezaupanje do njih. Leta 1998, po osmih letih delovanja demokratske države, je bilo izhodiščno zaupanje v institucije demokratske države potrošeno: zaupanje vanje je močno upadlo! Najočitnejše je to pri skupščini oz. državnem zboru (s 34 na 9 zaupanja); zaupanje policiji se je v vmesnem obdobju zmanjšalo, vendar se je vrnilo na izhodišče (37). Izgubo zaupanja pa ugotavljamo še pri predsedniku republike,⁴ vojski, vladi ... Za vlado je značilno, da v letih 1993–1994 poleg državnega zbora izgubi velik del izhodiščnega zaupanja (33) iz leta 1991, a si ga v letih 1995–1996 dokaj povrne (28). Drugič, institucije z „ideološkim“ predznakom so v glavnem ostale na nizkih začetnih položajih na lestvici zaupanja, le da so jih nekatere še poslabšale. Tako je zaupanje v politične stranke skoraj povsem izginilo (z 12 v letu 1991 na 4 v letih 1995 in 1998). Zaupanje v sindikate je v vsem obdobju meritve ostalo relativno stabilno (med 11 in 15) in v letu 1998 doseže celo 29, kar kaže na prebujanje zavesti o zaščitni vlogi sindikalnega gibanja in visokem vrednotenju socialne varnosti, načela enakosti in socialne države. Cerkev je bila med institucijami v tej skupini na izhodišču po izmerjenem zaupanju relativno visoko (1991: 26). Vendar je v opazovanem obdobju zaupanje cerkvi najprej močno upadlo (1993: 17), nato pa si ga je delno spet povrnila. Tako je cerkev med vsemi opazovanimi institucijami po izraženem zaupanju pristala v letu 1988 na dvanajstem mestu. Nižje kot cerkev so na lestvici zaupanja uvrščeni le še parlament in politične stranke. V obdobju 1991–1998 tako politične stranke, državni zbor in cerkev z duhovščino predstavljajo triado ustanov, ki so po prevladujočem izraženem nezaupanju, po nizkem izraženem zaupanju ter po negativnem trendu oz. po stagnaciji (na nizki ravni) na dnu lestvice zaupanja opazovanih institucij. Medletne primerjave za to obdobje nam pokažejo, da začetno (1991) visoko zaupanje v institucije pluralnega političnega sistema (stranke, parlament, vlada, predsednik, sodišča, policija, vojska) strmo upada in doseže najnižjo točko leta 1995. Tega leta oz. leto pred tem dosežejo najnižje točke izmerjenega zaupanja državni zbor (10), politične stranke (4), vlada (1993: 14), sodišča (24), vojska (1995: 29), policija (1993: 21) in predsednik republike (36). To je bilo obdobje zaostrenega strankarskega spopada, leto pred volitvami (1996), relativni zmagovalci pa so bili „graditelji mostov“ med političnima blokoma. V celoti gledano je zaupanje v institucije v letu 1998 dovolj izraženo in ne zaostaja za izraženim zaupanjem v letu 1991. Pričakovanja ljudi, državljanov, so bila v tem vmesnem obdobju očitno (pre)visoka, nova politična praksa jih ni zadovoljila.

4. Upad zaupanja je očiten v preseku 1991–1993, ko skladno s sprejeto Ustavo RS kolektivno Predsedstvo RS nadomesti individualni, neposredno voljeni predsednik republike. Poznejša nihanja v izražanju zaupanja v predsednika republike so manj izrazita. V primerjavi z drugimi državnimi organi je zaupanje v predsednika republike visoko.

Povsem drugače pa se v obdobju 1991–1998 izraža zaupanje do izobraževalnih ustanov, množičnih občil, cerkve in duhovščine, sindikata. Tako je izobraževalnim ustanovam kljub političnim in ideološkim spopadom zaradi šolske reforme uspelo visoko izhodiščno zaupanje (53) privzdigniti na najvišjo raven (1998: 76). Izobraževalne ustanove, od osnovne šole do univerze, so sinonim za vrednoto znanja, poleg tega pa so pomembne nosilke oblikovanja vrednot in osebne identitete ter družbenega povezovanja. To velja tudi za množična občila v Sloveniji, ki jim je uspelo pridobiti visoko zaupanje (1998: 35), četudi je zanje v desnem delu politične javnosti veljalo, da so v rokah politične kontinuitete in služijo nedemokratičnim silam. Za cerkev in duhovščino – glede na prevladujočo cerkev v Sloveniji: za rimskokatoliško cerkev in njeno duhovščino – velja, da je leta 1991 dosegla solidno izhodiščno zaupanje (29),⁵ nato pa je vidno upadlo. Pozneje je rimskokatoliška cerkev s širitvijo svojega delovanja iz pastoralnega v politični (strankarski) in ekonomski (privatizacija, vračanje cerkvene posesti) prostor izgubila del svoje (civilno)družbene identitete – in s tem zaupanja. Sindikati so vstopili v obdobje nove demokratične institucionalizacije razkrojeni, tako da so nizko začetno zaupanje (1991: 16) izgubljali (1993: le še 11); so si pa v naslednjih letih močno pridobili zaupanje (1998: 29!). Ostanejo še trije osebki, ki označujejo gospodarski institucionalni prostor: banke, slovenski tolar in velika podjetja, ki jih povezujemo z vrednotenjem gospodarske stabilnosti. Zanje velja, da je bilo njihovo začetno zaupanje izjemno nizko (1991: banke 12, podjetja 17), da pa je postopoma naraščalo in doseglo solidno srednjo (podjetja 1998: 33) oz. visoko (banke 1998: 53) raven zaupanja. Legitimiteto te institucionalne sfere ponazarja visoko zaupanje, ki ga med ljudmi uživa slovenski tolar (1995: 55; 1998: 63!).

Primerjave meritev 1999–2003. Na prehodu iz predhodnega obdobja zaznamo leta 2000 in 2001 kakovosten premik v izražanju zaupanja v institucije. Pri večini opazovanih institucij so do takrat najvišje izmere zaupanja presežene. To velja celo za politične stranke, pa tudi za predsednika republike, vlado, predsednika vlade, sodišča, policijo in vojsko. Tudi parlament si povrne znaten del izhodiščnega zaupanja. Visoko se uvrstijo vsi gospodarski subjekti in ustanove s področja države blaginje. Bistvenega povečanja zaupanja so deležni množična občila, sindikati in cerkev z duhovščino. Izražanje zaupanja se v poznejših letih – do leta 2003 – sicer umiri in predvsem pri institucijah države (državni zbor, vlada, predsednik republike, predsednik vlade, sodišča, policija ...) tudi zniža. Vtis je, da je na prehodu 2000–2002 institucionalni sistem v Sloveniji doživljal vrh podpore in zaupanja. Med okoliščinami, ki so prispevale k povečevanju splošne podpore in izražanju zaupanja, so poleg ugodnega gospodarskega in družbenega razvoja ter uspešnega

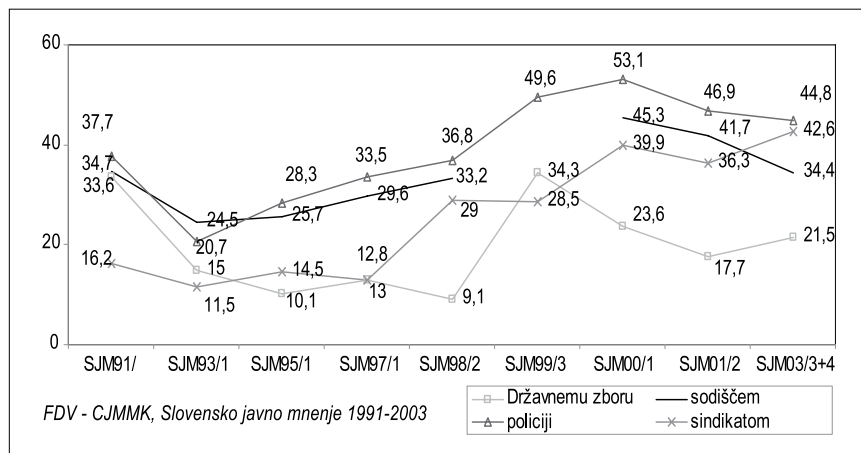
5. Pred osamosvojitvijo Slovenije in po njej je bila RKC pomembna udeleženka civilnodružbenega gibanja.

poteka evropskega vključevanja brez dvoma prispevali tudi učinki in (negativne) ocene kratkotrajne vlade koalicije desnosredinskih strank konec leta 2000.

Potek legitimizacije institucij, ki ga zaznamo v tem obdobju, zajame tako institucije države oz. političnega sistema, nadnacionalne institucije, pa tudi subjekte iz človekovega neformalnega in civilnodružbenega okolja. Nakazuje se tudi trend retradicionalizacije⁶ in hkrati internacionalizacije.

Graf 1: Zaupanje v institucije v obdobju 1991-2003

(seštevek odgovorov 'zaupanje je veliko' in 'zaupanje je precejšnje' v %)

Končne meritve leta 2003 nakažejo umiritev (upad) visoke splošne podpore in znižanje zaupanja v večino državnih oz. političnih institucij (politične stranke, vlada, predsednik republike, predsednik vlade, policija, sodišča ...). Nevladne institucije blaginje (šolstvo, množična občila, sindikati, slovenski tolar) pa so še vedno deležne visokega zaupanja. To je bilo obdobje zaostrovanja kritik (v znamenju bližnjih parlamentarnih volitev) na račun vlade (korupcija, klientelizem, kriminal); politični spopad se je zaostroval, kar se je pokazalo nasploh v zmanjšanju podpore oblasti – in neposredno v znižanju ravni zaupanja v osrednje državne in politične institucije. Ta gibanja nazorno pokaže graf 1.

6. Povečuje se zaupanje v Boga: iz povprečno 30 v obdobju 1991–1995 na povprečno 40 v obdobju 1998–2003. Ali gre za retradicionalizacijo ali uspešno evangelizacijo? Ta niz podatkov ne zadošča za trden sklep.

4 Kaj določa izražanje zaupanja v institucije

Domnevne povezave med izražanjem zaupanja v posamične institucije in lastnostmi posameznikov oz. skupinskimi značilnostmi si v prvem koraku oglejmo na primeru odnosa do državnega zbora in policije. Pri tem je podlaga za analizo podatkovna zbirka raziskave vrednot SJM 1999/3.

Pokaže se, da na opredeljevanje do državnega zbora in policije vpliva pripadnost starostnim skupinam: najmlajši in mlajši (od 18 do 30 let in od 31 do 45 let) so v izrekanju zaupanja obema državnima institucijama daleč bolj zadržani kot starejši in najstarejši. Med najmlajšimi v državni zbor zaupa šestina vseh, med najstarejšimi pa enkrat več. Med najmlajšimi policiji zaupa dobra tretjina, med najstarejšimi pa enkrat več. Ali gre pri tem za nakopičene pozitivne izkušnje? Ali gre za priučeno sistemsko konformnost najstarejših? In zakaj eni in drugi bolj zaupajo policiji kot državnemu zboru – in še posebej – zakaj med najmlajšimi državnemu zboru zaupa le vsega ena šestina? Pri slednji skupini prav gotovo ne gre za vpliv predhodne politične socializacije in izkustva s preddemokratskim sistemom, temveč za izvirno, na lastnih izkušnjah temelječo kritično presojo in zadržanost v izrekanju zaupanja.

Do podobnega odkritja pridemo tudi ob preizkusu glede na izobrazbo anketirancev. Tako pri vrednotenju parlamenta kot policije se oblikuje enaka ugotovitev: višje in visoko izobraženi so izrazito bolj zadržani in izrekajo manj zaupanja v državni zbor, pa tudi v policijo. Med visoko izobraženimi tako močno, dvotretjinsko prevladuje izražanje nezaupanja v parlament. Med njimi se v odnosu do policije kaže uravnoteženost: polovica jih izreka veliko ali precejšnje zaupanje, nekaj manj kot polovica pa le majhno zaupanje ali pa sploh ne. Uvedba izbranih intervenirajočih spremenljivk, kot npr. levo-desna samoopredeljenost, diskriminacijska usmerjenost, egalitarna usmerjenost ipd., pa le deloma zadosti pričakovanju. Tako nas preseneti povezanost izražanja zaupanja v državni zbor in policijo z diskriminacijsko usmerjenostjo (še posebej do žensk), sicer na robu statistične pomembnosti. Bolj diskriminatorno usmerjeni bolj zaupajo v državni zbor kot tisti, ki te usmerjenosti sploh ne kažejo. To v majhni meri velja tudi za odnos do policije. V opredeljevanju do obeh institucij levo-desna samouvrstitev nima izrazitega vpliva, pač pa egalitarnejši nekaj bolj zaupajo v državni zbor, pa tudi v policijo kot neegalitarno usmerjeni. In predvsem konservativnejši izrekajo izrazito več zaupanja v državni zbor in policijo kot libertarno, sekularno usmerjeni. Med slednjimi je dvakrat manj „zaupljivih“ do državnega zbora kot med konservativnimi; tudi v odnosu do policije je ta zveza izrazito potrjena.

V drugem koraku smo opazovane institucije strnili v pet kategorij, in sicer: institucije države (parlament, pravni sistem, sodišča), institucije reda (policija, vojska), institucije države blaginje (šolstvo, zdravstvo, sociala), mednarodne

institucije (OZN, EU), institucije civilne družbe (cerkev, množična občila, sindikati) in končno še vse institucije skupaj kot enotno dimenzijo. Pokaže se, da so razlike v izražanju zaupanja glede na spol neznatne in pod ravno statistične značilnosti. Potrdi se, da so razlike glede na pripadnost starostnim skupinam dovolj značilne pri vseh skupinah institucij in za vse institucije skupaj. Starejši torej v povprečju bolj zaupajo institucijam; še posebej se to izrazi v odnosu do blaginjskih institucij. Preizkus glede na izobrazbo potrdi že prej nakazan vtis. Nizko, nižje izobraženi daleč bolj radodarno razdeljujejo zaupanje v institucije kot srednje ter višje in visoko izobraženi. Slednji so najbolj zadržani v izražanju zaupanja v institucije reda, pa tudi v institucije civilne družbe, kar je glede na to, da sta v to skupino vključeni tudi cerkev in duhovščina, skladno s pričakovanjem. V analizo smo uvedli dodatno še dve neodvisni spremenljivki: dohodek na člana družine in samouvrstitev v družbene sloje. Preizkus glede na dohodek potrdi sliko glede na izobrazbo. Ocenjevalci z nizkim dohodkom izrekajo več zaupanja institucijam nasploh in še posebej institucijam reda, blaginjskim institucijam. To pa se ne potrdi pri mednarodnih organizacijah. In dalje, pripadniki nižjih slojev so zaupljivejši in izražajo več zaupanja v institucije kot pripadniki višjih slojev, razen pri mednarodnih organizacijah, kjer se razmerje obrne. V odnosu do vseh institucij skupaj so pripadniki nižjih slojev značilno bolj dobrohotni ocenjevalci institucij kot pripadniki višjih slojev.

Na tej ravni smo v analizo uvedli izbor intervenirajočih spremenljivk: konservativno – moderno; egalitarno – neegalitarno; levo – desno; zadovoljstvo z življenjskimi razmerami; zadovoljstvo z demokracijo ipd. Med njimi se kot najvplivnejša izkaže dimenzija konservativno – moderno, sekularno. Skupine, ki jih označuje visoka konservativnost, izrazito bolj kot moderno, libertarno usmerjene skupine izrekajo zaupanje v državne institucije, v institucije reda, v mednarodne organizacije in, razumljivo, v institucije civilne družbe (ki vključuje tudi cerkev). Take izrazite zveze pa ni pri izrekanju zaupanja v institucije države blaginje. Pokaže se tudi, da so bolj diskriminatorno usmerjeni, še posebej do žensk, bolj zaupljivi do vseh opazovanih skupin in institucij, še posebej do državnih; med institucijami civilne družbe pa še posebej do cerkve. Preizkusi glede na egalitarnost – neegalitarnost, levo – desno samoopredeljenost ter oceno pomena politike niso tako enopomenski kot prejšnji. Pač pa se vpliv spet potrdi, ko v preizkus uvedemo zadovoljstvo z demokracijo in zadovoljstvo z življenjskimi razmerami. Pokaže se, da so zadovoljni z demokracijo značilno bolj zaupljivi do vseh opazovanih skupin institucij, še posebej pa do institucij države, institucij reda (vojske, policije) in do mednarodnih organizacij. Ta zveza se potrdi tudi na ravni vseh institucij skupaj. Tudi preizkus glede na zadovoljstvo z življenjem ponuja enako sliko. Zadovoljnejši izrekajo značilno več zaupanja predvsem v institucije države, institucije reda in mednarodne organizacije.

V tretjem koraku smo nakazane povezave preizkusili v regresijskem modelu, v katerem smo zaupanje v vse institucije skupaj preizkušali glede na serijo neodvisnih in intervenirajočih spremenljivk. Analiza je pokazala, da bolj kot so anketiranci konservativni (visoko uvrščeni na dimenziji moderno-sekularno – konservativno-religiozno), bolj zaupajo v institucije. Pokaže se tudi, da bolj kot so anketiranci diskriminatorni do žensk, bolj zaupajo v institucije. Dalje, da bolj kot zaupajo v demokracijo, bolj izrekajo zaupanje institucijam – in obratno. Regresijska analiza tudi pokaže, da z naraščanjem izobrazbe v smeri višje in visoke, izrekanje zaupanja v institucije upada. In dalje, bolj kot kažejo ljudje zanimanje za politiko, manj zaupanja izrekajo v institucije. Ugotovimo torej lahko, da je izrekanje zaupanja v institucije povezano z uvrščenostjo na dimenziji konservativno-religiozno – moderno-sekularno. Dalje, na dimenziji diskriminatornosti do žensk z uvrščenostjo v izobrazbeni hierarhiji itd.⁷

Glede na v uvodu ponujena teoretska izhodišča o pomenu zaupanja v institucije za demokratično institucionalizacijo in za potrjevanje legitimosti sistema se po opravljeni analizi zastavlja vrsta vprašanj, na katera ni mogoče dati enopomenskega odgovora. Poenostavljeno pa lahko sklenemo: ni vse v zaupanju, moč demokracije je tudi v nezaupanju. Seveda, če je utemeljeno v vrednotnih izhodiščih demokratičnega sistema, če ga izražajo razgledani in bolj obveščeni državljani in državljanke in če ga izrekajo dejavno, torej na reformiranje sistema pripravljeni posamezniki in skupine.

5 Zaupanje v institucije v petnajstih evropskih državah⁸

Opisna raven. V prvem koraku bomo najprej pokazali, kako se petnajst opazovanih držav uvršča glede na izraženo zaupanje v izbrane institucije: parlament, policijo, zdravstveni sistem, sindikate in cerkev. Pri tem nas bo predvsem zanimalo, kako se je na teh presekih uvrstila Slovenija.

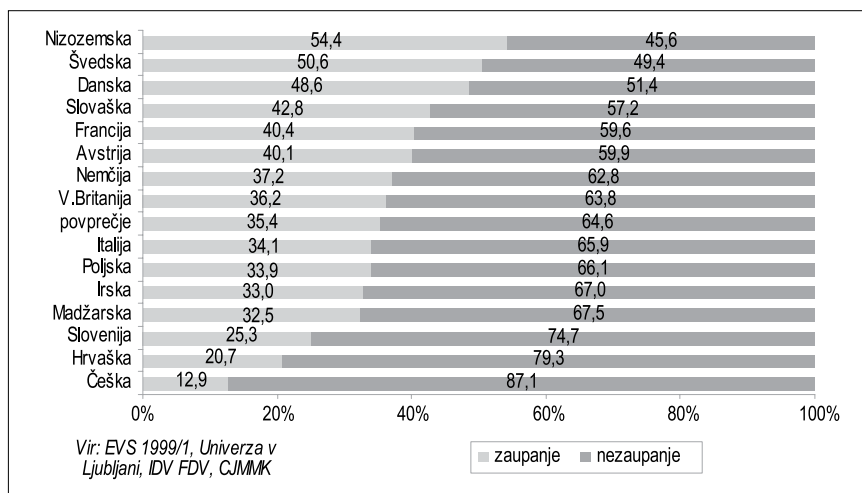
Skladno s pričakovanjem se na lestvici držav glede na zaupanje v parlament Slovenija uvršča na nizko, predpredzadnje mesto, za njo sta uvrščeni le še Hrvaška in Češka, slednja z bistveno nižjim deležem zaupanja kot Slovenija. Najvišje v tem preizkusu se uvrstijo Nizozemska, Švedska in Danska. Te države so uvrščene na ravni visokega zaupanja, do ravni povprečja se uvrščajo še Hrvaška, Francija, Avstrija, Nemčija in Velika Britanija. Med njimi preseneča predvsem visoka

7. Oblikuje se vtis, da državo (vladne organizacije) na sploh bolj podpirajo konservativno usmerjeni, družba blaginje pa bolj socialno-liberalno usmerjene skupine oz. posamezniki.

8. Primerjalni prikaz izrekanja zaupanja bomo oprli na podatkovno zbirko svetovne raziskave vrednot WVS 2000.

uvrstitev Hrvaške,⁹ pod povprečje se skupaj uvrščajo Italija, Poljska, Irska in Madžarska. Cela razporeditev pokaže sicer vzgon tradicionalnih demokratičnih evropskih držav, tranzicijske države pa se uvrščajo bolj proti dnu (graf 2).

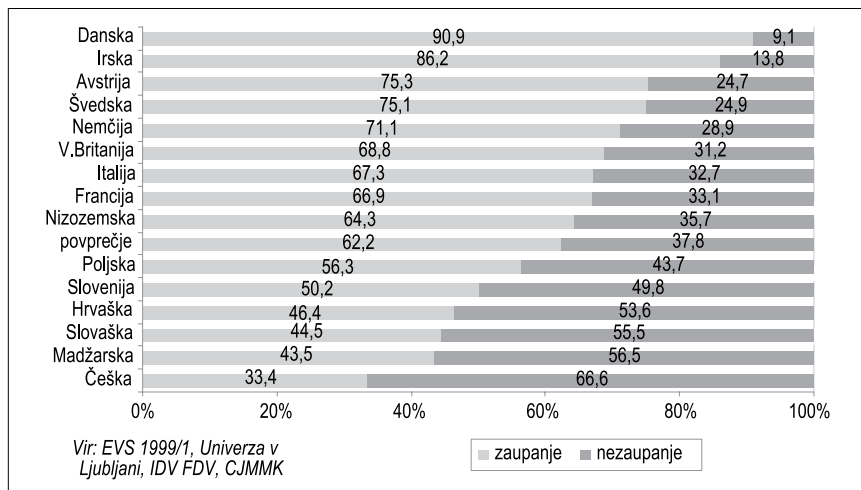
Graf 2: Stopnja zaupanja v parlament v petnajstih evropskih državah
(združeno veliko in precejšnje zaupanje v kategorijo zaupanje ter majhno in sploh nezaupanje v nezaupanje)

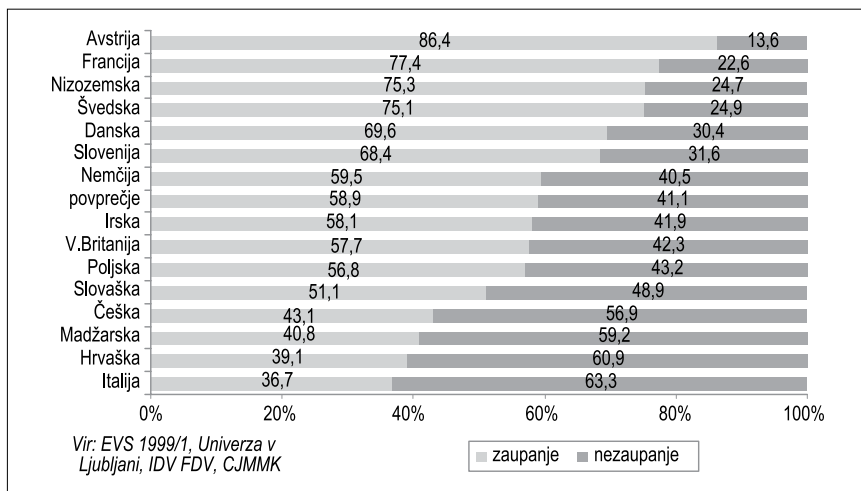
Graf 3 ponazarja uvrstitev opazovanih držav glede na izražanje zaupanja v policijo. Razlike v izraženem zaupanju so izrazite in vendar predvsem opazimo dejstvo, da policija nasploh veže v vseh opazovanih državah bistveno več zaupanja kot parlament. Uvrstitev držav pa je skladna s pričakovanjem. Tam, kjer je policija umeščena v dolgotrajno delujoč demokratični sistem, je nasploh deležna več zaupanja kot v novih demokracijah. Vse posttranzicijske države se tako uvrščajo skupaj, pod povprečjem. Slovenija se za Poljsko uvrsti v zgornji del lestvice novih demokracij.

9. Hrvaška je imela med WVS 2000 na koncu obdobja Tuđmanove vladavine vse prej kot razvite demokratične institucije. Visoko zaupanje v takrat na novo izvoljen sabor izraža prej visoka pričakovanja, naslovljena na nove nosilce zakonodajne in izvršne oblasti.

Graf 3: Stopnja zaupanja v policijo v petnajstih evropskih državah
(združeno veliko in precejšnje zaupanje v kategorijo zaupanje ter majhno in sploh nezaupanje v nezaupanje)

Graf 4: Stopnja zaupanja v zdravstveni sistem v petnajstih evropskih državah
(združeno veliko in precejšnje zaupanje v kategorijo zaupanje ter majhno in sploh nezaupanje v nezaupanje)

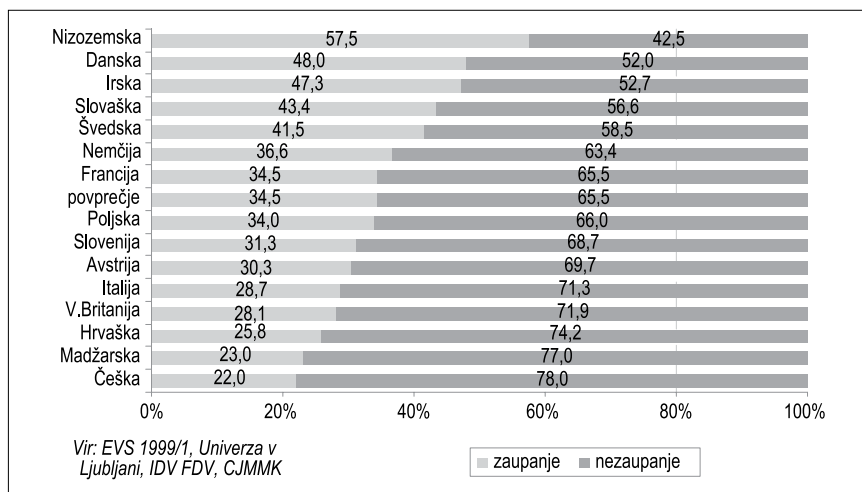

Tretji preizkus zadeva zaupanje v zdravstveni sistem. Graf 4 pokaže, da daleč največ zaupanja v svoj zdravstveni sistem izražajo Avstrijci, Francozi, Nizozemci, Švedi, Danci – in skupaj z njimi tudi Slovenci. Slovenija se torej na tej dimenziji uvršča visoko, medtem ko na dnu ostajajo Hrvaška, Madžarska, Češka – in pod

njimi Italija. Gre očitno za refleksije na delujoče zdravstvene sisteme v teh državah, ki so vir večjega ali manjšega zadovoljstva ljudi.

Uvrstitev Slovenije v dveh presekih civilnodružbenih institucij ponazarjata grafa 5 in 6. Prvi pokaže, da se Slovenija glede na zaupanje v sindikate uvršča rahlo pod povprečje, vendar značilno nad Češko, Hrvaško, Madžarsko, Veliko Britanijo in Italijo, medtem ko se na vrh z visokim zaupanjem v sindikate uvrščata dve skandinavski državi, za njima Irska in presenetljivo Slovaška itd. Za visoko uvrstitev Slovaške nimamo uporabnih razlag.¹⁰

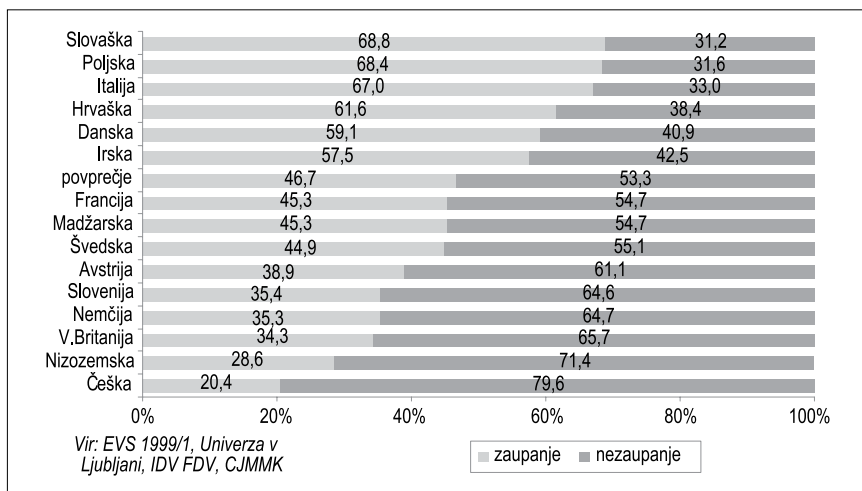
Graf 5: Stopnja zaupanja v sindikate v petnajstih evropskih državah
(združeno veliko in precejšnje zaupanje v kategorijo zaupanje ter majhno in sploh nezaupanje v nezaupanje)

In zadnji preizkus zadeva izražanje zaupanja v cerkev. Skladno s pričakovanjem se na vrh lestvice uvrščajo države, ki jih označujeta visoka religioznost in cerkvenost prebivalstva (Slovaška, Poljska, Italija, Hrvaška). Proti pričakovanju Irska, ki jo sicer označuje visoka stopnja religioznosti prebivalstva, v izražanju zaupanja v cerkev zaostaja za Dansko, ki jo sicer označuje bistveno nižja oz. nizka stopnja religioznosti prebivalstva. V tej uvrstitvi se Slovenija znajde na vrhu spodnje tretjine skupaj z Nemčijo, Veliko Britanijo, Nizozemsko in Češko, torej državami, za katere velja, da so ljudje v njih bistveno manj religiozni in cerkveni.

10. Seveda pa ne moremo izključiti merskih artefaktov.

Graf 6: Stopnja zaupanja v cerkev v petnajstih evropskih državah
 (združeno veliko in precejšnje zaupanje v kategorijo zaupanje ter majhno in sploh nezaupanje v nezaupanje)

Razlike v izražanju zaupanja – primerjalna raven. V drugem koraku primerjalnega prikaza zaupanja v institucije smo izvedli analizo na podlagi srednjih vrednosti za opazovane države; izmerjena zaupanja za posamezne institucije smo združili v enotne kazalce za skupine institucij in za vse institucije skupaj – kot je prikazano v tabeli 4.

Tabela 4: Zaupanje v skupine institucij v petnajstih evropskih državah
(povprečne ocene na lestvici 1 – zaupanja sploh ni in 4 – veliko zaupanje)

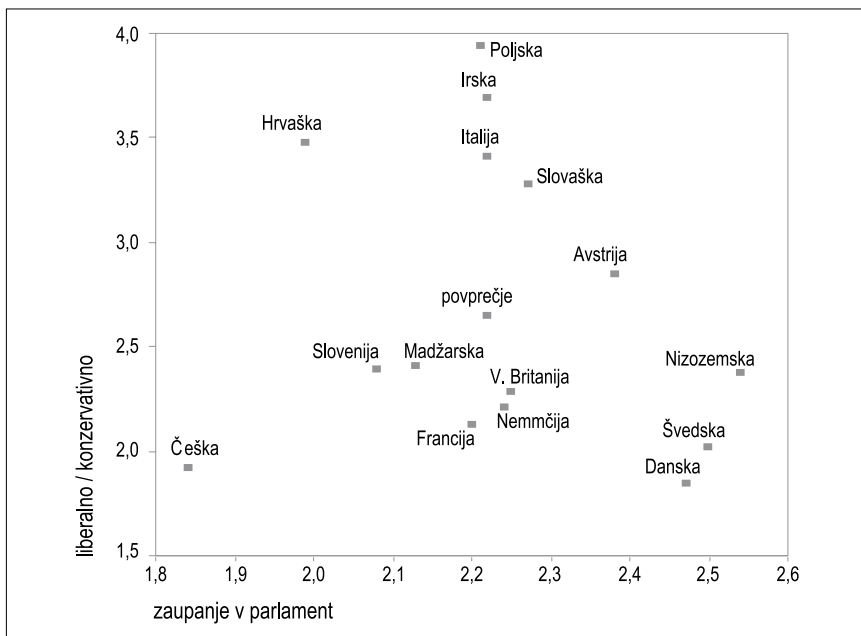
	organi reda	državne institucije	institucije blaginje	mednarodne organizacije	civilne institucije	vse institucije
Avstrija	2,64	2,53	3,03	2,28	2,23	2,55
Češka	2,22	2,02	2,47	2,39	2,06	2,23
Danska	2,91	2,65	2,78	2,37	2,43	2,63
Francija	2,67	2,28	2,79	2,42	2,18	2,46
Hrvaška	2,54	2,12	2,36	2,32	2,26	2,31
Irska	2,97	2,52	2,86	2,68	2,51	2,70
Italija	2,65	2,21	2,36	2,79	2,41	2,44
Madžarska	2,34	2,29	2,39	2,55	2,10	2,32
Nemčija	2,63	2,37	2,60	2,35	2,22	2,43
Nizozemska	2,51	2,43	2,80	2,38	2,42	2,52
Poljska	2,76	2,29	2,71	2,48	2,54	2,56
Slovaška	2,61	2,24	2,53	2,42	2,50	2,45
Slovenija	2,43	2,19	2,80	2,38	2,35	2,44
Švedska	2,64	2,54	2,71	2,47	2,41	2,55
V. Britanija	2,94	2,36	2,53	2,33	2,03	2,41
Povprečje	2,61	2,32	2,64	2,45	2,29	2,45

Vir: EVS 1999/2000

Razlike v izražanju zaupanja po skupinah in državah so dovolj izrazite. Tako je med državnimi institucijami po stopnji izraženega zaupanja na prvem mestu Danska in na zadnjem mestu z najmanj zaupanja Češka. Slovenija se uvršča na dno lestvice med Hrvaško in Italijo. V izrekanju zaupanja v organe reda z največ zaupanja prednjači Velika Britanija, na dnu pa je Češka. Gre očitno za dve bistveno različni izkušnji s policijo in vojsko. V prvem primeru v razmerah tradicionalne angleške demokracije in v drugem primeru v razmerah delovanja tajnih policij v češkem predtranzicijskem obdobju. Slovenija se uvršča na dno skupaj z Madžarsko in Nizozemsko, nad njima pa se uvršča Hrvaška, verjetno predvsem pod vplivom izkušenj t. i. domovinske vojne. V izražanju zaupanja do institucij države blaginje prednjači Avstrija, sledijo pa Nizozemska, Slovenija, Danska in Francija. V tem segmentu je torej Slovenija uvrščena visoko skupaj z Avstrijo in skandinavskimi državami. V segmentu mednarodnih organizacij se z nadpovprečnim zaupanjem izkaže Italija, z najnižjim pa Avstrija. Pod povprečjem se uvrstijo še Hrvaška, Nizozemska, Danska, Slovenija, Češka itd. V skupini institucij civilne družbe se najvišje uvrsti Poljska (predvsem zaradi visokega zaupanja v cerkev), najnižje pa je uvrščena Velika Britanija. Na ravni vseh institucij skupaj se najvišje uvrsti Irska z največ izraženega zaupanja v institucije, na dno pa Češka. Slovenija se skupaj s Slovaško, Nemčijo in Francijo uvrsti nad Češko, Hrvaško in Madžarsko.

Kaj prispeva k izražanju zaupanja? V naslednjem koraku bomo prikazali povezanosti med izražanjem zaupanja v izbrane institucije (parlament, policijo, cerkev in vse institucije skupaj) ter zadovoljstvom z demokracijo, zadovoljstvom z življenjem ter uvrščanjem na dimenziji liberalno-konservativno – v izbranih evropskih državah. Rezultati preizkusov so prikazani v grafih 7 do 11.

Graf 7:¹¹ Uvrščanje petnajstih evropskih držav na dimenzijah liberalno/konservativno in zaupanja v parlament - srednje vrednosti
(1 – liberalen, 5 – konservativen; 1 – zaupanja sploh ni, 4 – veliko zaupanje)

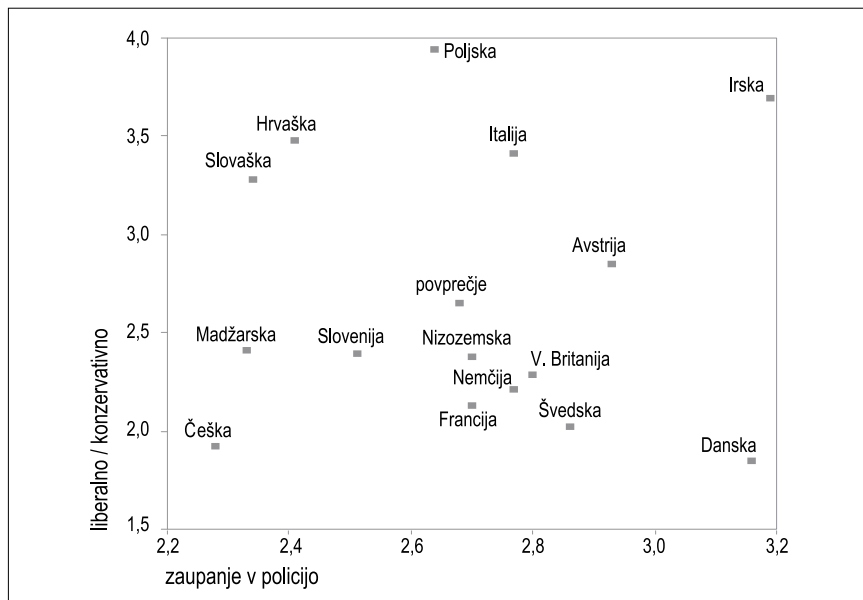
Grafi 7 do 9 ponazarjajo povezanost med izražanjem zaupanja v parlament, policijo in cerkev ter dimenzijo liberalno, sekularno – konservativno, religiozno. Vsi trije preizkusi potrjujejo pričakovanja: (1) zaupanje v parlament in policijo je izrazitejše ter pod vplivom prevladovanja liberalizma nad konservativnostjo, (2) zaupanja v cerkev je več – in je pod vplivom prevladujočega konservativizma. V prvih dveh preizkusih se skupaj kot v grozd uvrščajo skandinavske države (Švedska, Danska, Nizozemska), ob njih pa še Velika Britanija, Nemčija, Francija. Izražanje zaupanja v teh državah poteka v bolj sproščenih razmerah uveljavljene demokratične institucionalizacije; v njih je vrednotenje demokracije pri ljudeh bolj vgrajeno, bolj ustaljeno. Vse živeče generacije ljudi v teh državah imajo lastno neposredno izkušnjo z demokratičnim sistemom. Demokracijo so kot vrednoto sprejemali že

11. Grafi 9.7 do 9.11 so pripravljene na podatkovni bazi WVS, 2000 in praviloma vključujejo 15 evropskih držav (Inglehart, 2004).

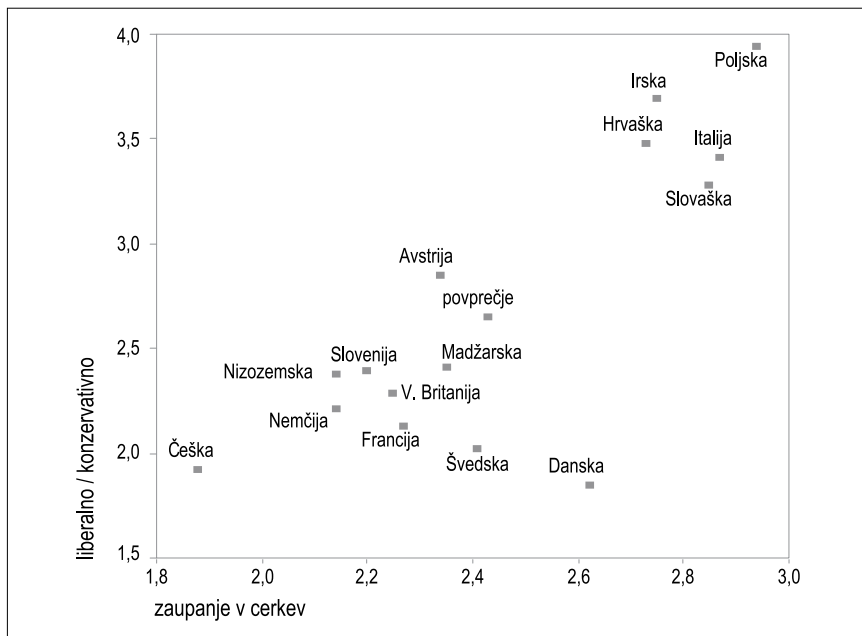
v obdobju primarne socializacije. Od te skupine značilno odstopa skupina držav: Poljska, Hrvaška, Slovaška – in tudi Irska, ki jih označuje višja uvrščenost v smeri konservativno, religiozno, hkrati pa (naj)več zaupanja v cerkev in prve tri manj zaupanja v parlament in policijo.

Graf 8: Uvrščanje petnajstih evropskih držav na dimenzijah liberalno/konservativno in zaupanja v policijo - srednje vrednosti;
(1 – liberalen, 5 – konservativen; 1 – zaupanja sploh ni, 4 – veliko zaupanje)

V prehodu med tema skupinama se uvrščajo Avstrija, Slovenija, Madžarska, pa tudi Češka in Italija itd. V tej skupini držav zveze med liberalnostjo/konservativnostjo in izražanjem zaupanja niso tako enopomenske kot pri prvih dveh skupinah držav.

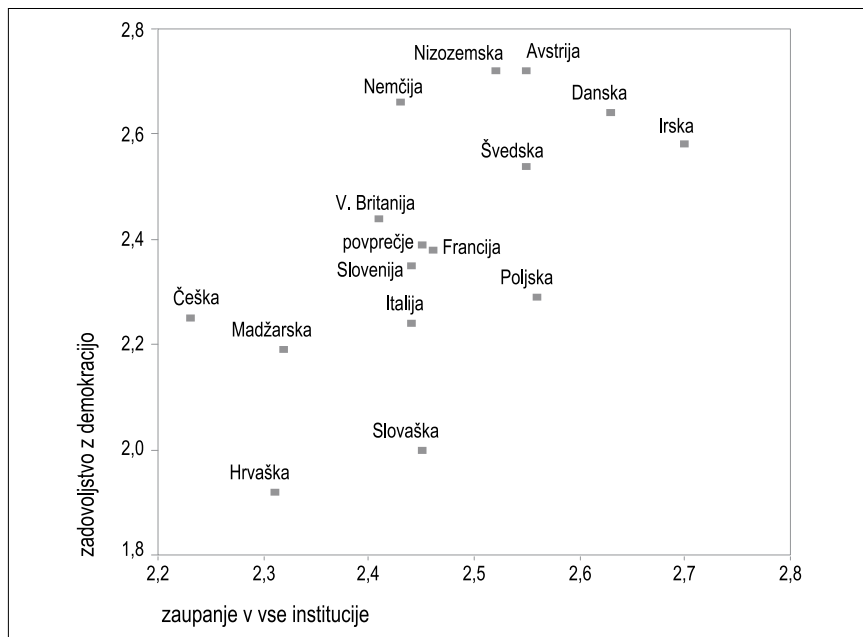
Graf 9: Uvrščanje petnajstih evropskih držav na dimenzijah liberalno/konzervativno in zaupanja v cerkev- srednje vrednosti;
(1 – liberalen, 5 – konservativen; 1 – zaupanja sploh ni, 4 – veliko zaupanje)

V drugem delu analize povezanosti pa smo preverjali vpliv (1) zadovoljstva z demokracijo, (2) zadovoljstva z življenjem na zaupanje v vse institucije in (3) še medsebojno povezanost obeh intervenirajočih spremenljivk – seveda vse v primerjavah med petnajstimi evropskimi državami.

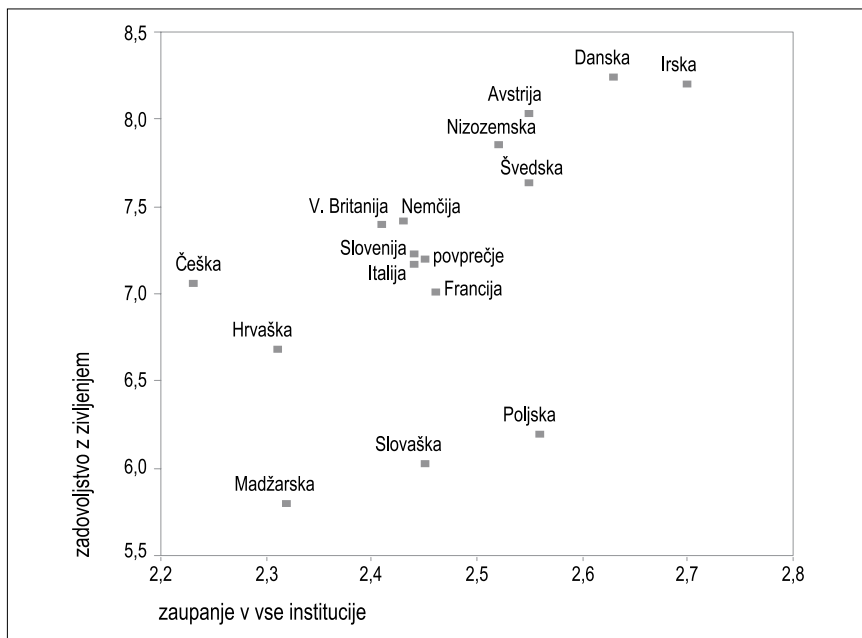
Graf 10 potrди pričakovanje: tudi na meddržavni ravni je višje zadovoljstvo z demokracijo povezano z višjim zaupanjem v institucije. Tudi tu se oblikujeta prej nakazana dva grozda držav: prvi, ki vključuje države, ki so percipirane kot bolj demokratične in z več zaupanja v demokracijo, in v drugi, ki vključuje države „mlade demokracije“. Med njima – v prehodnem položaju – pa so Italija, Slovenija, Francija in Velika Britanija. Označujejo jih uvrstitve blizu povprečij na obeh dimenzijah ali pa nepričakovane in nasprotno povezave.

Graf 10: Povezanost zadovoljstva z demokracijo in zaupanja v institucije v petnajstih evropskih državah - srednje vrednosti
 (1 – sploh nezadovoljni, 3 – zadovoljni; 1 – zaupanja sploh ni, 4 – veliko zaupanje)

Podobna slika se nam pokaže, ko v preizkus vključimo zadovoljstvo z življenjem. Z več zaupanja/zadovoljstva se (spet) skupaj uvrščajo Danska, Irska, Avstrija, Nizozemska, Švedska; z manj zaupanja/zadovoljstva pa Madžarska, Slovaška, Hrvatska ..., vse preostale, tudi Slovenija, se uvrščajo okoli povprečja.

Graf 11: Povezanost zadovoljstva z življenjem in zaupanja v institucije v petnajstih evropskih državah - srednje vrednosti
(1–sploh nezadovoljni, 10–zelo zadovoljni; 1–zaupanja sploh ni, 4–veliko zaupanje)

Da sta sliki preizkusov povezanosti zadovoljstva z demokracijo in zadovoljstva z življenjem skoraj preslikavi, smo pokazali že pri obravnavi vrednotenja demokracije. Zveza med spremenljivkama je reverzibilna. Predvsem, čim višje je zadovoljstvo z življenjem, tem višje je zadovoljstvo z demokracijo. O ekonomskem determinizmu pri vrednotenju demokracije smo govorili več v uvodni razčlenitvi. Tu lahko le še ponazorimo: Irci, Danci, Nizozemci, Švedi in Avstrijci so najzadovoljnejši z življenjskimi razmerami in hkrati izražajo največ zaupanja v institucije. Bistveno manj zaupanja in manj zadovoljstva (hkrati) izražajo Madžari, Hrvati, Slovaki in Čehi. Za Poljake je značilno nizko zadovoljstvo z življenjskimi razmerami in nadpovprečno zaupanje v institucije. Vsi preostali, tudi Slovenci, pa se znajdejo blizu povprečij, kar le potrjuje naravo povezave.

6 Nekaj sklepnih ugotovitev

Na koncu se lahko še enkrat opremo na misel, da je v jedru sleherne institucije (Rus 1971) sistem vrednot oz. da so institucije koncentracija moči, ki je posebej posvečena določeni vrednoti, oz. so sredstvo, ki zaščiti vrednoto z močjo (Stichcomb 1968). Vse več družbenih področij dejavnosti se institucionalizira. Institucije države in civilne družbe so v temelju delovanja demokratičnega sistema; zaupanje

kot sestavina politične kulture (Almond, Verba 1963) pa je temelj za razpoznavanje njegove stopnje, njegove legitimnosti in pogoj za njegovo nemoteno delovanje. Seveda pa razvit demokratični sistem predpostavlja in terja tudi izražanje nezaupanja. Lipset in vrsta kritičnih družboslovcev je v okviru razprave o krizi parlamentarnih sistemov opozorila na praznine v zaupanju v najpomembnejše družbene in politične institucije v ZDA. Novejše evropske raziskave pa so pokazale, da gre za pojav, ki označuje bolj ali manj vse parlamentarne demokracije. V razmerah novih evropskih demokracij pa se problem postavlja na izhodišču: gre za vprašanje vzpostavljanja zaupanja v ključne družbene institucije in trende v izražanju zaupanja v prvem desetletju njihovega delovanja. Kot velja za odnos do demokratične institucionalizacije nasploh in do demokracije kot vrednotnega izhodišča v delovanju posttranzicijskih držav, velja seveda tudi za zaupanje v institucije, da se izraža, torej narašča ali upada glede na stanje zaupanja v družbi nasploh, glede na razvitost medčloveškega zaupanja in na njem temelječih socialnih omrežij oz. glede na difuzno oz. specifično, konkretno naravo pričakovanj in zaupanja v posamezne podsisteme oz. posamezne institucije.

Na podlagi pregleda pomembnih aktualnih raziskav smo pokazali na potek in dinamiko izražanja zaupanja v časovnih obdobjih ter v institucije države in civilne družbe. Stopnja zaupanja v institucije države v razvitih demokracijah presega zaupanje v institucije civilne družbe, hkrati pa lahko razpoznamo, da narašča zaupanje v slednje. Poteki izražanja (ne)zaupanja niso enotni niti na ravni splošnih trendov v posamezni državi oz. skupini držav, niti na ravni posameznih institucij oz. skupin institucij. Pa vendarle na podlagi pregledanega ne moremo pritrditi tezi, da gre v teh državah za zniževanje zaupanja v institucije nasploh. Kot tudi v izražanju zadovoljstva z demokracijo oz. vrednotenju demokracije nasploh pa tudi v izražanju odnosa oz. zaupanja v institucije velja, da je v državah posttranzicijske skupine tega zaupanja nasploh manj, da se osredotoča na različne institucije ali skupine institucij, pač glede na politične, socialno-ekonomske in kulturnozgodovinske danosti v razvoju teh držav. Tako npr. Slovenija med vsemi močno izstopa z visokim zaupanjem v izobraževalni sistem oz. nasploh v institucije socialne države, v civilnodružbene institucije, ki označujejo gospodarsko stabilnost in rast (banke, tolar, gospodarska podjetja), pa tudi v civilnodružbena gibanja. Pokazali smo, da so bile institucije države oz. političnega sistema v Sloveniji ob osamosvojitvi obremenjene z visokimi pričakovanji glede demokratične institucionalizacije. Očitno pa ta pričakovanja niso bila zgolj difuzna, splošna in jih ni bilo mogoče izpolniti zgolj s spremembo političnega sistema. Pričakovanja so bila povsem konkretna. Ljudje so ocenjevali povsem določene socialne, ekonomske in politične „donose“, torej učinke in spremembe v vsakodnevem življenju posameznikov in skupin. Zaupanje v institucije političnega sistema je tako z leti upadalo, hkrati pa, kot smo pokazali na podlagi empiričnih meritev, konec devetdesetih oz. s prehodom v novo desetletje naraslo in spet deloma upadlo. In

vendar so prav institucije političnega sistema tiste, ki so vseskozi deležne visokega nezaupanja, pri čemer so tisti, ki to nezaupanje izražajo, najdejavnejši razvojni del prebivalstva: mlajši, bolj izobraženi, socialno višje uvrščeni, manj diskriminatorno in manj egalitarno usmerjeni. Skratka, nosilci nezaupanja so pomemben potencial demokratičnega razvoja družbe. Tu lahko le ponovimo: ni vse v zaupanju, moč demokracije je tudi v nezaupanju, če je utemeljeno v vrednotnih izhodiščih demokratičnega sistema, če ga izražajo razgledani, bolj obveščeni državljani in državljanke in če ga izrekajo dejavni za reformiranje sistema usposobljeni in pripravljeni posamezniki in skupine.

In vendar, v mednarodnem okviru zavzema Slovenija prostor „nekje vmes“. Po obsegu celotnega izraženega zaupanja ne odstopa bistveno od tradicionalnih demokratičnih držav, le da je v njej zaupanja v institucije političnega sistema manj, da je zaupanje v pravosodni sistem razgrajeno, da je zaupanje v institucije države blaginje primerno visoko in da je poleg visokega zaupanja v izobraževalni sistem zanj značilno visoko zaupanje v množična občila. Še posebej kaže iz celote obravnavanih institucij izločiti cerkev in sindikate. V izražanju zaupanja cerkvi Slovenija na primerjalni ravni v vzhodno- in srednjeevropskem prostoru izstopa skupaj s Češko z najnižjim izraženim zaupanjem. Primerjave v zahodnoevropskem prostoru pa Slovenijo uvrstijo nizko, in sicer skupaj z Nizozemsko, Švedsko, oz. v prostoru petnajstih izbranih držav (na podlagi podatkov WVS) skupaj z Nemčijo, Francijo, Veliko Britanijo, Nizozemsko itd. Da to ne izraža zgolj stanja v poteku sekularizacije kot globalnega evropskega procesa, ponazarjajo primeri držav, ki jih označujejo nizka cerkvenost in religioznost in vendar višje zaupanje v cerkev kot institucijo. Cerkev začetnega „bonusa“ in prednosti iz osvobajanja spon avtoritarnega sistema ni zmogla obrniti sebi v prid. Temu nasprotni primer pa je izražanje zaupanja v sindikate. Na točki systemskega prehoda (1990) so sindikati deležni nizkega izhodiščnega zaupanja, ki je sčasoma naraslo in se povzpelo na visoko raven. Učinki tranzicije se izražajo v zaostrenih socialnih razmerjih med zaposlenimi in delodajalci. Sindikat v udejanjanju svoje vloge varuha socialnih pravic zaposlenih pridobiva pomen in zaupanje. Seveda tudi za sindikat velja, da je obremenjen s konkretnimi pričakovanji, ki izhajajo iz visokega vrednotenja prvin socialne države in načela enakosti. Itd.

Viri

- Almond, G. and S. Verba, (1963). *The Civil Culture; Political Attitudes and Democracy in Five Nations*, Princeton, Princeton University Press.
- Barnes, S. H., M. Kaase, et al. (1979). *Political Action: Mass Participation in Five Western Democracies*. Sage, Beverly Hills.
- Basanez, M., R. Inglehart, A. Moreno: *Human Values and Beliefs. A Cross Cultural Source-book*, World Value Survey 1990–1993.
- Beyme, von K. (1974). *Die Politischen Theorien der Gegenwart*. Piper Verlag, München.

- Bibič, A. (1994). *Od boja za oblast do skupnega blagra*; v: Toš, N.: Slovenski izzivi II, Dokumenti SJM, FDV - CJMMK, Ljubljana.
- Bühl, L. W. (1988). *Institutionen*. V: Fuchs et al. (Edit.): *Lexikon zur Soziologie*, Westdeutscher Verlag, Opladen.
- Converse, P. E. (1964). 'The Nature of Belief Systems in Mass Publics'. V: *Ideology and Discontent*, ed. D. Apter. New York: Free Press.
- Crozier, M. J., S. P. Huntington and J. Watanuki (1975). *The Crisis of Democracy: Report on the Governability of Democracies to the Trilateral Commission*. New York: New York University Press.
- Dahl, R. (1971). *Polyarchy: Participation and Opposition*. New Haven: Yale University Press.
- Dahrendorf, R. (2005). *Legitimität in volitione*, Projekt Syndicate, Delo, 22. januar 2005.
- Fuchs, D. (1989). *Die Unterstützung des politischen Systems der Bundesrepublik Deutschland*. Opladen: Westdeutscher Verlag.
- Fuchs, D., G. Guidorossi and P. Swensson (1992). 'Support for the Democratic System'. V: Klingemann, H. D., Fuchs, D. eds.: *Citizen and the State*. Oxford University Press, Oxford.
- Gräf L., W. Jagodzinski (1998). *Wer vertraut Welcher Institution*. V: Braun M., Mohler P. Ph (1998) *Blickpunkt Gesellschaft 4*, Westdeutscher Verlag, Opladen, Wiesbaden.
- Habermas, J. (1973). *Legitimationsprobleme in Spätkapitalismus*. Frankfurt am Main: Suhrkamp.
- Habermas, J. (1987). *The Philosophical Discourse of Modernity*, Cambridge, MIT Press.
- Haerpfer, C. W. (2002). *Democracy and Enlargement in Post-Communist Europe*, Routledge, London, New York.
- Inglehart, R. (1977). *The Silent Revolution, Changing Values and Political Styles Among Western Publics*, Princeton University Press, Princeton.
- Inglehart, R. (1997). *Modernization and Postmodernization*, Princeton University Press, New Jersey.
- Inglehart, R. (1998). *Modernisierung und Postmodernisierung. Kultureller, Wirtschaftlicher und politischer Wandel in 43 Gesellschaften*, Campus Verlag, Frankfurt.
- Inglehart, R. et al. (Edit.) (2004). *Human Beliefs and Values. A cross-cultural sourcebook based on the 1999–2002 Values Surveys*. Giglo XXI editors, Buenos Aires.
- Jambrek, P. (1992). *Ustavna demokracija*, DZS, Ljubljana.
- Kaase, M., K. Newton (1995). *Beliefs in Government*. Oxford University Press, Oxford.
- Kaase, M., K. Newton (1999). *Zaupanje v vlado*, Liberalna akademija in Znanstvena knjižnica FDV, Ljubljana.
- King, A. (1975). '„Overload“: Problems of Governing in the 1970s'. *Political Studies* 23: 284-96.
- Lajphart, A. (1999). *Patterns of Democracy*, Yale University Press, New Haven, London.
- Lau, R. R. (1982). *Negative in Political Perception*. *Political Behavior* 4: 353-378.
- Lipset, S. M. (1961). *Political Man. The Social Bases of Politics*. Doubleday 1960, Garden City.
- Lipset, S. M. and W. Schneider (1987). *The Confidence Gap: Business, Labor and Government in the Public Mind*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Listhaug, O., M. Wiberg (1985). *Confidence in Political and Private Institutions*. V: *Citizens and the State*; ed.: Klingemann M. D., Fuchs, D., *Beliefs in Government*, Oxford, New York.
- Listhaug, O. (1995). *The Dynamics of Trust in Politicians*. V: *Citizen and the State*; ed.: Klingemann M. D., Fuchs, D., *Beliefs in Government*, Oxford, New York.

- Machiavelli, N. (1923). *Der Fürst. Kleinere Schriften*. Reimar Hobbing, Berlin, 1923.
- Mishler, W., R. Rose (1994). Support for Parliaments and Regimes in the Transition Toward Democracy in Eastern Europe. *Legislative Studies Quarterly*, 19 (1): 5-32.
- Müller, E. N., T. O. Inkman, M. A. Seligson (1982). Diffuse Support and Auto-system Political Behaviour. *American Journal of Political Science* 26 (240-63).
- Offe, C. (1979). Unregierbarkeit: Zur Renaissance Konservativer Kriesentheorien. V: *Stich-Wort zur Geistigen Situation der Zeit*, ed.: Habermas, Suhrkamp, Frankfurt.
- Offe, C. (1994). *Der Tunnel am Ende des Lichts*, Frankfurt.
- Plasser, F., P. Ulram (1996). *Measuring Political Culture*, v: Plasser, Pribersky (eds.): *Political Culture in Eastern Central Europe*, London.
- Rose, R. (1984). *Understanding Big Government*. London: Sage.
- Rose, R., C. Haerpfer (1996). *New Democracies Barometer IV: A 10 - Nation Survey*, University of Strathclyde, Glasgow.
- Rus, V. (1971). *Naše vrednote, Znamenja, Obzorja*, Maribor.
- Sartori, G. (1992). *Demokratiethorie*, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt.
- Schmitt, C. (1963). *Der Begriff der Politischen*, Drucker/Humblat, Berlin.
- Schmidt, M. G. (2000). *Demokratiethorie*.
- Stinchcomb, A. (1968). *Constructing Social Theories*, Harcourt, New York.
- Tomc, G. (1993). *Slovinci o politiki in politikih*, v: Adam Frane: *Volitve in politika po slovensko*, Ljubljana, Znanstveno in publicistično središče.
- Toš, N. (1994). *Slowenien zwischen Westeuropa und Balkan, Institutionelle Veränderungen und Perspektiven der Demokratie*; v: Papalekas, J. Ch.: *Institutionen und institutioneller Wandel in Südosteuropa*; Südosteuropa Gesellschaft, München.
- Toš, N. (1999). *The Case of Slovenia: Transition, Normalization, Modernization?*, v: Heuberger V. et. all, eds., *At the Crossroads: Disaster of Normalization? The Yugoslav Successor States in the 1990s*, Peter Lang, Frankfurt, 1999, str. 39-55.
- Toš, N. (1999). *Zaupanje Slovencev v demokratični sistem*. V: Kaase, M., Newton, K. (1999): *Zaupanje v vlado, Liberalna akademija in Znanstvena knjižnica FDV*, Ljubljana.
- Weil, F. D. (1989). *The Sources and Structure of Legitimation in Western Democracies: A Consolidated Model Tested with Time-Series Data in Six Countries since World War II*. *American Sociological Review* 54: 682-706.

1.3

Evropska družboslovna raziskava kot poligon za primerjalno raziskovanje zaupanja v institucije (2002 in 2014)

Niko Toš, Špela Zajšek

Povzetek

Zaupanje državljanov v institucije je v temelju delovanja demokratičnega političnega sistema. Evropska družboslovna raziskava v obsegu svoje operacionalizacije (blok B) dopušča mednarodno in medčasovno analizo procesov demokratizacije evropskih držav, še posebej z vidika pridružitve t. i. tranzicijskih srednje- in vzhodnoevropskih držav. Avtorja sta v opisni analizi opozorila na velike razpore v državljanski podpori nacionalnim institucionalnim sistemom ter na dejavnike, ki to podporo določajo. Glede na stopnjo podpore sta države umestila v štiri skupine, od najrazvitejših (skandinavskih) prek skupine tradicionalnih evropskih demokratičnih držav ter skupine južnoevropskih in sredozemskih, pretežno držav v krizi, do srednje- in vzhodnoevropskih tranzicijskih držav. Pokaže se, da nakazana umestitev držav ustreza Inglehartovi klasifikaciji v svetovnem vrednotnem atlasu.

Osnovni pojmi: politični sistem, podpora, zaupanje v sistem, politično in socialno zaupanje

1 Procesi demokratizacije in globalizacije – zaupanje v institucije

Proučevanje legitimnosti demokratičnih sistemov vključuje raziskovanje zaupanja v institucije. Družbene institucije so kompleksne ustanove, ki pomembno določajo vzorce vedenja, odnose in razmerja med ljudmi (Kaase et al., 1995). Za sodobno obravnavo institucij sta značilna kulturnoantropološki in strukturno-funkcionalni pristop. Prvi institucije obravnava predvsem kot družbene ustanove, ki učinkujejo v smeri stabilizacije človekovega vedenja, drugi, strukturalno-funkcionalni pristop, pa poudarja njihov pomen za samoohranitev socialnih sistemov. Družbeno delovanje skozi institucije je učinkovitejše, je časovno stabilnejše, normirano, na videz samodejno in predvidljivo. Institucije so usmerjene k trajnosti in so torej

predpostavka in temelj sleherne kulture. Zagotavljajo trajnost in stabilnost razmerij, vedenja in mišljenja udeležencev znotraj družbenih razmerij; določajo pa tudi pravila in okvire za delovanje njihovih nosilcev.

Na oblikovanje in delovanje institucij v sodobnih družbah, poleg okoliščin znotraj njih (endogeni dejavniki: družbena struktura, socialni in politični konflikti, demokratični sistem in potek demokratizacije, prevladujoče ideološke vrednote in orientacije itd.), značilno vplivajo tudi zunanji dejavniki (eksogeni dejavniki in okoliščine: splošen tok demokratizacije v svetu, vključenost v globalizacijske procese, mednarodne povezave, pripadnost blokom itd.). Oboje se izraža tudi v zaupanju v institucije sistema.

Družbene razmere druge polovice preteklega stoletja označuje sistemska bipolarnost: tržno zasnovan, (kapitalistični), demokratični institucionalni sistem na eni strani ter avtoritarni oz. totalitarni (socialistični) sistem upravljanja na drugi strani. V devetdesetih letih se je v Evropi ta bipolarnost enostransko porušila. Zgodil se je strukturalni premik, globoka cezura, ki ni prizadela le vzhodnega, postsocialističnega sveta, temveč na svojski način tudi zahoden, kapitalistični, domnevno tradicionalni demokratični del sveta. Ob tem prelomu je prevladalo prepričanje, da so državni socializem, avtoritarna gospodstva in totalitarne diktature izgubili, bili poraženi, nasprotno pa, da sta tržno gospodarstvo in liberalna demokracija pridobila, zmagala enkrat za vselej. Kot da so bila vsa dotedanja protislovja presežena, vse potrebe zadovoljene – kot je to formuliral Fukuyama (1989). Zdelo se je, da je zgodovina, ki se je napajala iz ideoloških spopadov in vojn, končana. Teza o koncu zgodovine pa je bila – že takoj ob nastanku – zavrnjena. To izpričujejo konec institucionaliziranega komunizma ter strukturalne spremembe v notranjih razmerjih v državah Srednje in Vzhodne Evrope in njihova sistemska prenova v obliki (formalne) demokratične institucionalizacije, pa tudi »transplantacija« (kapitalističnega) institucionalnega sistema na postsocialistične družbe. To se je najizraziteje pokazalo v primeru ZRN in NDR. Šlo je za prenos institucionalnega sistema ZRN na družbeni korpus NDR ter združitve Zahodne in Vzhodne Nemčije v nov (demokratični) institucionalni sistem. Vse to je ustvarjalo videz nadomeščanja bipolarne delitve sveta, dejansko pa je sprožalo potek koncentracije politične, ekonomske in finančne moči iz domnevnih porazov in spodbudilo novo monopolarnost Zahoda, posebej ZDA in njihovo interesno (ekonomsko, finančno) penetracijo v družbe evropskega Vzhoda. »Projekt demokratizacij« je temeljil na prenosu in vsiljevanju sistemskih modelov in rešitev in tudi na vojaških intervencijah, vojnah itd. Ta proces se ni ustavil na mejah Evrope, mnogo globlji pretresi in razkroji so vidni na severnem afriškem obrobju, v arabskem svetu, Iraku, Siriji ...

Vse to kaže, da je bila teza o koncu zgodovine presežena, še preden je nastala, da pravzaprav nikoli ni bila veljavna. To postbipolarno, torej novo monopolarno

ureditev sveta ter razmere v družbenem razvoju, predvsem manj razvitih držav in regij, označujejo ključni dogodki, kot na primer razpad Jugoslavije, vojna na Balkanu ter mirovne intervencije v BiH in na Kosovu; še posebej vojaške intervencije v Afganistanu; zrušitev iraške države in režima ter razbitje iraške mnogoetnične in mnogoverske družbenosti; posledično razpadi in vojne v Iraku in Siriji, razbitje libijskega avtoritarnega režima in popoln razkroj libijske družbenosti ... Pa tudi podobni poskusi in pojavi v Ukrajini, postavljanje demokratičnih kulis ob faktičnem razpadanju struktur itd.

Hkrati tudi v širšem evropskem prostoru opazamo po svojem bistvu nasprotujoče si pojave in tendence v razvoju demokratične institucionalizacije, njeno napredovanje, a hkrati tudi nazadovanje in zastoje, ki nastajajo v razmerah izzvanih globaliziranih (gospodarskih, političnih in finančnih) družbenih kriz. Ti pojavi se poglobljajo in širijo pod vplivom globaliziranega neoliberalizma oziroma prevladujoče neoliberalne globalizacije. To se znotraj Evrope, celo v krogu njenih ožjih povezav, pokaže kot pritisk na zadrževanje, razpadanje, diferenciacijo, v nadomeščanju odprtih sistemov, utemeljenih na libertarnih vrednotah, z zaprtimi (formalno demokratičnimi) sistemi in ob hkratnem ponovnem uveljavljanju avtoritarnih, neoliberalnih in postfašističnih prvin.

Družbeni preobrati, ki so posegli v temelje avtoritarnih sistemov Srednje in Vzhodne Evrope, se izrazijo tudi v spreminjanju prevladujočih motivacij in interesov ljudi in kažejo v spremenjenem odnosu ljudi do institucij sistema; torej tudi v njihovem vrednotenju. Vsem tem prepletom in protislovjem, pogosto nasprotujočim si razvojnim procesom, odnosom in strukturam ter vprašanjem o zasnovi, delovanju in razvoju institucij sistema, se posveča družboslovna raziskovalna panoga, ki jo Nemci označujejo kot »Demokratieforschung«. V središču tega raziskovanja so institucije demokratičnega sistema in tudi vprašanja zaupanja v institucije.

Legitimnost sistema je odvisna od podpore, ki jo ta uživa, od udeležbe, participacije v njegovem delovanju, in od zaupanja. V izhodišču je torej predpostavka, da demokratični sistem temelji na zaupanju ljudi. Zaupanje je torej v temelju delovanja demokratičnega sistema. Sistem, ki ne uživa zaupanja, je nelegitimen in po svojem bistvu nedemokratičen. Torej, čim višja je podpora, udeležba, zaupanje ... tem bolj je sistem legitimen. To pa še ne zagotavlja, da je sistem tudi dejansko demokratičen. Tudi avtoritarni sistemi so lahko »opremljeni« z nekaterimi znaki legitimnosti. Zaupanje v institucije v avtoritarnih sistemih ni neobičajno. In dalje, zaupanje v institucije sistema na splošni, sistemski ravni lahko spremlja tudi izražanje nezaupanja, sicer na nižji ravni, kot npr. nezaupanje v konkretne nosilce in izvajalce funkcij sistema oziroma institucij. In ostaja tudi dvom, da je (visoko) zaupanje v institucije vselej optimalno z vidika delovanja (demokratičnega) sistema. Nezaupanje namreč sproža dvom, kritiko, opozicijo – in torej v odnosu do

sistema deluje nadzorno. Deluje torej kot motiv za udeležbo. Seveda le v družbah, v katerih je dvom o instituciji mogoč, torej vgrajen v sistem.¹

2 Politično in socialno zaupanje – in teorija socialnega kapitala

Zaupanje v institucije sistema obravnavamo predvsem kot politično zaupanje. Za oblikovanje političnega zaupanja je pomemben vidik socialnega zaupanja (Gabriel, 2002, Dinters, 2007, van Deth, 2000, idr.). To se izraža v sposobnosti medsebojnega sodelovanja udeležencev v družbenih procesih, v sprožanju kooperativnih odnosov, v medsebojni podpori in zaupanju med ljudmi itd. In kot tako je socialno zaupanje prvi pogoj za uveljavljanje političnega zaupanja in torej za učinkovito legitimiranje demokratičnih političnih sistemov. Nerazviti demokratični, še posebej formalno demokratični oz. po svojem bistvu avtoritarni sistemi, ki temeljijo na podrejanju, praviloma ne sprožajo in ne izkazujejo enako širokega socialnega in političnega zaupanja kot razviti libertarni demokratični sistemi.

To ilustrirata prikaza (graf 1 in 2) povezanosti med socialnim in političnim zaupanjem. Vključenih je bilo večje število evropskih držav, merjeno v dveh časovnih presekih (ESS 2002, ESS 2014), ki so razvrščene v tri skupine. V prvi, ki jo označuje sočasno najvišje socialno in politično zaupanje, so skandinavske države (in Švica); za te je značilna stabilna in visoko razvita demokratična kultura. V drugo, na srednji ravni izmerjenega socialnega in političnega zaupanja in ob njuni izraziti medsebojni povezanosti, se uvrstijo visoko razvite in tradicionalno demokratične zahodnoevropske države – in Estonija (ESS 2014). V tretji skupini so tranzicijske demokracije iz Srednje in Vzhodne Evrope ter Portugalska in Španija (ESS 2014); za te države je značilno najnižje izmerjeno socialno in politično zaupanje, a zveza med njima je še vedno intenzivna oz. pri njih beležimo izrazit upad socialnega in političnega zaupanja pod vplivom gospodarske in socialne krize, kar še posebej velja za Španijo in Portugalsko (ESS 2014). V slednjo skupino so uvrščene tudi države z izrazitimi avtoritarnimi vzgoni, kot na primer Madžarska in Poljska (ESS 2014), kjer je demokratični sistem izpostavljen regresivnim pritiskom. Ko v opazovanje vključimo rezultate začetne meritve (ESS 2002), se potrdi, da so razmerja v izražanju socialnega in političnega zaupanja sicer dinamična in spremenljiva, a v bistvu stabilna. A tudi na tej empirični podlagi se potrdi umestitev opazovanih držav v tri skupine. Pokaže pa se tudi, da na primer Španije leta 2002 še ni zaznamovala socialna in politična kriza, pri Grkih pa opazimo neskladje med (visokim) političnim in (nizkim) socialnim zaupanjem. Pregled celotnega gradiva ESS v tem razsežju pokaže, da sta Grčija (ESS 2002, 2006) in Turčija

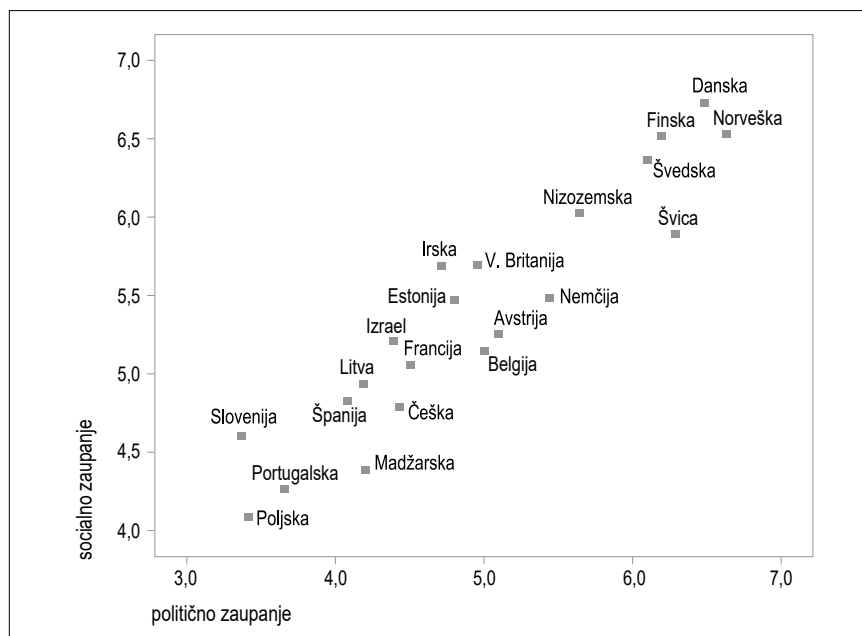
---

1. Aktualni režimi v Rusiji, na Poljskem, Madžarskem sistemsko omejujejo nadzor oblasti – in torej preprečujejo dvom kot značilnost demokratičnega sistema.

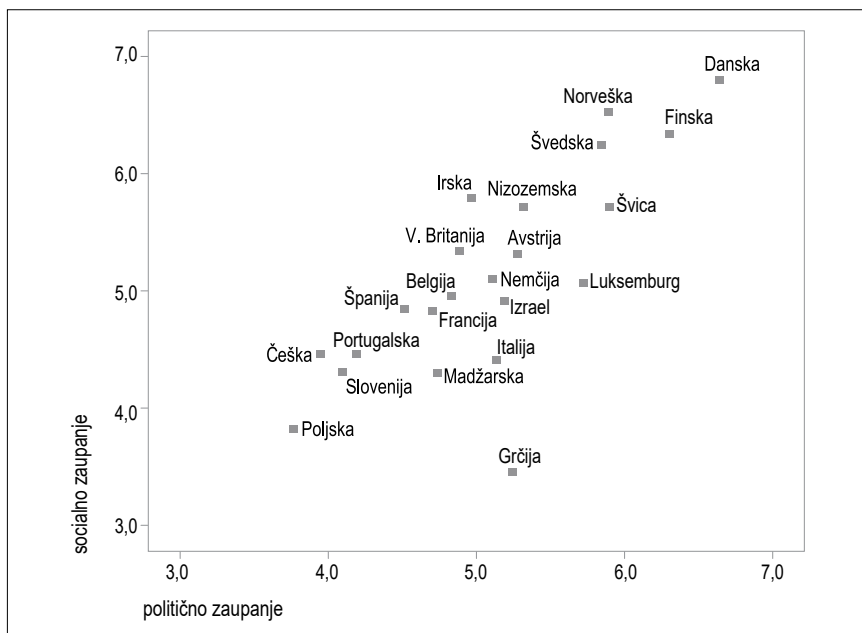
(ESS 2004, 2008) posamični izjemi, ki ne ovržeta domneve o povezanosti obeh zaupanj. Potrdi se tudi pričakovana nizka (najnižja) umestitev Slovenije na obeh razsežjih zaupanja in v obeh časovnih presekih. Očitna prednost, ki jo je v začetni fazi tranzicije glede na ostale srednje- in vzhodnoevropske države Sloveniji pripisal Inglehart (tudi Rus/Toš, 2005), se v drugem desetletju in kasneje razblini. Slovenija je tako uvrščena nizko, najnižje v rangih zaupanja. Še posebej očitno je razkroj zaupanja v politični sistem in njegove nosilce.

Sicer pa je spodnji prikaz zgolj odmik v širši kontekst raziskovanja političnega zaupanja na podlagi teorije socialnega kapitala.

Graf 1: ESS 2014, prikaz povezanosti v izražanju socialnega in političnega zaupanja v enaindvajsetih evropskih državah

Graf 2: ESS 2002, prikaz povezanosti v izražanju socialnega in političnega zaupanja v enaindvajsetih evropskih državah

S pomenom in medsebojnim učinkovanjem političnega in socialnega sistema se že desetletja ukvarjajo zagovorniki teorije socialnega kapitala. Pravijo, da so družbe, v katerih se razvije socialno/politično zaupanje, lahko socialno in gospodarsko uspešnejše. Ljudje se v njih vključujejo v poteke odločanja, z večjo verjetnostjo se uveljavlja odgovorna (responzivna) politična elita, vse to pa se izraža v višjem življenjskem zadovoljstvu ljudi (Putman, 2000). Raziskovanja demokratizacijskih potekov običajno izhajajo iz pozitivne predpostavke o (nenehni) naraščajoči demokratizaciji svetovnih in še posebej družb zahodnoevropskega izvora.

V zadnjih dveh desetletjih minulega stoletja se je hkrati vse bolj uveljavljalo in empirično potrjevalo mnenje o »koncu demokracije«. Vrsta velikih empiričnih raziskav² v osemdesetih letih je nakazovala vso protislovnost v razvoju demokracije ter mogoče obrate v procesih demokratizacije, ni pa potrdila teze o koncu demokracije. Prej nasprotno. Vrsta raziskovalcev (tudi Kaase in Newton, 1995) je tezo o koncu demokracije izrecno zavrnila. Vendar pa glede na v uvodu opisane razmere v sodobnem svetu in tudi v Evropi, glede na nakazana krizna stanja in procese, ki se izražajo kot gospodarske, finančne in socialne krize in tudi kot

2. Political Action, Barnes/Kaase, Sage, 1979 ter Beliefs in Government, Kaase/Newton/Scarberough, Oxford University Press, 1995.

vojne, tudi v evropskem prostoru, še posebej v Srednji in Vzhodni Evropi, lahko pričakujemo tudi razvojnim nasprotne, regresivne procese in stanja. To se pokaže v upadanju socialnega in političnega zaupanja, torej tudi v upadanju zaupanja v institucije političnega sistema. Tudi te vidike obravnava teorija socialnega kapitala (Putman, 1993, 2000, 2007). Socialni kapital obravnava kot fundament demokratičnih družb ter porok za razvoj in delovanje demokratičnih institucij in kot pogoj za njihovo uspešnost ter za zagotavljanje prioritete skupnega dobrega pred partikularnimi interesi (Zmerli, 2008). Gre očitno za reverzibilna, povratna razmerja med podporo, udeležbo, zaupanjem, legitimnostjo – in socialnim kapitalom. Visoko izražen socialni kapital prispeva k reševanju problemov v prid skupnega dobrega; člani skupnosti so zainteresirani za vključevanje v procese odločanja in so zaupljivejši do političnih institucij in akterjev. Člani takih skupnosti so tolerantnejši, zadovoljnejši, bolj optimistični; razpolagajo z več kompetencami, ki so prvi pogoj za njihovo uspešno družbeno udeležbo (Putman, 1993) itd. Družbene elite v takšnih družbah označujejo višja stopnja responzivnosti, odgovornosti, zavračanje korupcije, delovanje, skladno z libertarnimi vrednotami itd. V takih razmerah se uveljavljajo aktivnejše, inovativnejše in učinkovitejše vlade (Putman, 2000). In prav razvito socialno in politično zaupanje velja, poleg razvitih socialnih omrežij in norm recipročnosti, za bistveni temelj socialnega kapitala.

3 Opredelitve in omejitve analize

Evropsko empirično družboslovje se v zadnjih desetletjih močno osredotoča na raziskovanje vrednot. V ta namen so nastale pomembne mednarodne družboslovne empirične infrastrukture kot denimo: Evropska raziskava vrednot in Svetovna raziskava vrednot (EVS, WVS; Toš, 2010), Svetovna družboslovna raziskava (ISSP; Hafner-Fink 2010) in končno tudi Evropska družboslovna raziskava (ESS; Malnar 2010), ki predstavlja vsebinsko in metodološko nadgradnjo prvih treh in kot sistematična longitudinalna empirična raziskava poteka od leta 2002. Tem programom se je pridruževala Slovenija konec osemdesetih let, v polni meri pa se jim je pridružila leta 1990 oz. 1991, ob osamosvojitvi, z vključitvijo v projekte EVS, WVS in ISSP ter z udeležbo pri zasnovi in postavitvi raziskave ESS konec devetdesetih let. Skladno s potekom obeh mednarodnih raziskav vrednot ter sočasnim raziskovanjem vrednot v okviru nacionalnega programa Slovensko javno mnenje so sledile tudi analize in interpretacije vrednotne problematike (Kaase, Newton, Toš, 1999; Rus, Toš, 2005; Toš, 2008; Rus, Toš, 2011 in vrsta drugih). Le ena od navedenih analiz v Sloveniji (Rus, Toš, 2005) je zajela celoten razpon vrednotne problematike, kot je opredeljen v okviru Svetovne raziskave vrednot, preostale obravnave in analize pa so posegale zgolj v izseke, npr. v razmerje med posameznikom in sistemom, odnos do politike, še posebej v zaupanje institucijam sistema (Kaase, Newton, Toš, 1999; Toš, 2008) in drugo.

Naš tokratni analitični preizkus smo zamejili s pojmi: ESS, poligon, primerjalno raziskovanje, vrednote in zaupanje v institucije sistema. ESS je teoretsko-metodološki in operacionalni okvir mednarodnega primerjalnega raziskovanja, ki kot empirična raziskava poteka na podlagi družboslovne ankete, reprezentativnih vzorcev prebivalstva (starejših od 15 let) vključenih držav, v dvoletnem zaporedju in doslej v osmih valovih, v velikem številu sodelujočih evropskih držav. V našo analizo tako vključujemo datoteke ESS za 26 držav, od tega 21 članic EU ter Norveško, Švico, Izrael, Rusijo in Ukrajino. Za večino izbranih držav je značilno, da sodelujejo v programu ESS od začetka, da so izvedle prvo meritev leta 2002, da v programu delujejo kontinuirano ter da so izvedle meritev v okviru sedmega vala ESS, 2014. Zunaj tega časovnega okvira, s kasnejšimi vstopi in zgodnejšimi izstopi iz programa ESS, pa smo v analizo vključili tudi Grčijo, Estonijo, Slovaško, Litvo, Bolgarijo ter Rusijo in Ukrajino.³ Čeprav raziskava ESS velja za infrastrukturni projekt držav Evropske unije oz. za evropski projekt, v njem v okviru nakazanega časovnega razsežja niso zastopane Italija, Luksemburg, Latvija in Romunija, pomanjkljiv pa je tudi nabor držav iz Srednje in Vzhodne Evrope (Hrvaška, Srbija, BiH, Črna gora, Kosovo, Albanija, Romunija, Belorusija). Izbor vključenih držav torej ni kriterijsko opredeljen.

Druga teoretsko-metodološka omejitev je izražena z uporabo pojma poligon. Poligon je zamejeno polje, področje, v katerem poteka preizkus določenih orodij in sredstev z omejenimi cilji. V pristopu smo se tako omejili na pretežno deskriptivno raven analize in prikaza omejenega števila spremenljivk iz tematsko široko opredeljenega razsežja raziskave vrednot, kakršna je raziskava ESS; omejili smo se na izbor indikacij zaupanja v institucije, kakršnega ponuja podatkovni sklad mednarodne primerjalne datoteke ESS. V analizo in opisovanje smo tako zajeli sedem institucij sistema (I1–I7) in meritev zaupanja v njih. V analizo vključujemo odgovore na vprašanja o zaupanju v (1) nacionalni parlament, (2) pravni (pravosodni) sistem, (3) policijo, (4) politike, (5) politične stranke, (6) EU-parlament in (7) Organizacijo združenih narodov. Možnosti za vključitev širšega nabora institucij, predvsem civilnodružbenih, nam raziskava ne ponuja. V vsebinskem pogledu tako poligon nadomešča septagon, vključitev sedmih, z vidika delovanja demokratičnega sistema in njegovega naddržavnega, regionalnega povezovanja ključnih ustanov. Vendar tudi v tem obsegu izbor ostaja pristranski. Med vključenimi poleg zakonodajne veje oblasti (parlament) in narave sistema (pravni sistem) ni predstavnikov izvršne veje oblasti (vlade), konkretizacije pravosodne veje oblasti (sodišč, ustavnih sodišč), varnostni sistemi države so zastopani le z institucijo za zagotavljanje notranje varnosti – policijo in ne tudi z institucijo za

---

3. Točke vstopa oz. izstopa so za vsako državo posebej označene v tabelah 5–7. Meritve zaupanja v politične stranke pa so v večini primerov oprte na podatke iz meritev leta 2006, razen v Grčiji, Češki in Izraelu, kjer so vključene v meritve leta 2008.

zagotavljanje zunanje varnosti (vojsko)⁴; v opazovanje in analizo niso vključeni pomembni družbeni podsistemi, kot so izobraževanje (šolstvo), zdravstvo, socialni in varstveni sistem, izločena je celotna gospodarska oz. ekonomska institucionalna sfera, področje civilne družbe, cerkev, religijske skupnosti, množični mediji, družbena gibanja ter človekova intimna sfera (družina, sosedska) itd. Izbranih sedem reprezentantov političnega (institucionalnega) sistema, ta septagon pa vendarle ponazarja pogoje oblikovanja (politiki, politične stranke) in delovanja (demokratičnega) sistema na nacionalni, državni (parlament) in regionalni oz. mednarodni ravni (EU, OZN).

Nadaljnja omejitev izhaja iz narave anketne raziskave in njene merske izpeljave. Zaupanje v izbrane institucije je merjeno s pomočjo 11-stopenjske lestvice (0–10), kar v okviru širokega tematskega spektra vrednotne raziskave in množice istorodnih meritev in podatkov odpira obsežen prostor za poglobljene multivariantne analize. Naš pristop pa je omejen: izvedli bomo le primerjalno prepoznavo in razvrščanje velikega števila podatkov, merjenih v družbenih prostorih 26 vključenih držav (meddržavne, medkulturne primerjave) na dveh časovnih presekih (T1 = 2002; T2 = 2014 – medčasovne primerjave; razkrivanje sprememb v času) in v vsebinskem obsegu, kot ga določa sedem izbranih institucij. V izhodišču opisne analize je podatkovna matrika, ki vključuje odgovore velikega števila respondentov (izbranih v okviru 26 nacionalnih reprezentativnih vzorcev) v dveh časovnih presekih na sedem tematskih vprašanj. Frekvenčne porazdelitve v nakazanem obsegu na nacionalnih vzorcih, prikazane tudi kot srednje vrednosti, so zapisane v tej knjigi⁵. Na tako strnjenem ($\bar{x}$) podatkovnem gradivu bomo z razvrščanjem (rangiranjem) glede na jakost izraženega zaupanja v posamezne institucije oz. izraženega zaupanja v vseh sedem institucij skupaj, posebej za vsako državo in s primerjavami med njimi ter z njihovo kategorizacijo glede na jakost izraženega zaupanja v dveh časovnih presekih oz. glede na pripadnost evropskim kulturno-zgodovinskim regijam, nakazovali sorodnosti in razlike med njimi.

4 Pričakovanja (hipoteze) in potek analize

Na kakšnih pričakovanjih torej temelji naša opisna analiza? Glede na uvodno razglabljanje o potekih demokratizacije sodobnih družb, o sprejemljivosti domneve o krizi demokracije in o nesprejemljivosti teze o koncu zgodovine, o pomenu teorije socialnega kapitala v raziskovanju demokratizacijskih procesov, pa tudi glede na konkretne omejitve na deskriptivno raven analize, na uporabo empiričnih datotek mednarodne raziskave ESS, na izbor le dveh časovnih točk (2002, 2014)

4. Vojske v večini držav, glede na svoje zgodovinskopolitične vloge, prevzemajo, vežejo nase visoko stopnjo (nacionalne) identifikacije. To velja tako za zahodnoevropske, tradicionalno demokratične države kot tudi za posttranzicijske, nove demokracije.
5. Vrednote v prehodu XI. prvi del, vprašanja z oznako B2–B8.

in torej opazovanje sprememb v časovnem razponu dvanajstih let, glede na izbor šestindvajsetih držav, ki so v mednarodnih datotekah ESS zastopane z dvema meritvama, ob upoštevanju njihove kulturnozgodovinske, religijske, gospodarske, socialne različnosti, glede na omejeno operacionalizacijo odnosa do demokracije zgolj na izražanje zaupanja v izbrane institucije, pa tudi glede na omejitve numerične oz. kvantitativne analize zgolj na primerjave srednjih vrednosti meritev zaupanja v sedem političnih institucij itd., je prostor za analizo neskončno širok in hkrati dejansko zelo ozko opredeljen.

Poskušali bomo odgovoriti na naslednja vprašanja:

- ali se glede na izraženo zaupanje prebivalstev opazovanih držav te z ozirom na zgodovinskorazvojne in aktualno strukturne značilnosti umeščajo smiselno v vrednotne skupine, skladno npr. z Inglehartovim vrednotnim atlasom;
- ali obsegi izmerjenega zaupanja v opazovanih državah pritrjujejo domnevi, da demokratizacijski razvojni procesi ne potekajo enosmerno, zgolj pozitivno, temveč protislovno, tudi z zastoji in nazadovanji;
- ali lahko iz značilnosti držav, vključenih v te procese, sklepamo o dejavnikih, ki spodbujajo rast, zadrževanje ali nazadovanje zaupanja v institucije;
- kako se v prikazani analizi uvrščajo države različnih tradicij; še posebej, kako se umeščajo srednje- in vzhodnoevropske postsocialistične države v domnevno skupni evropski demokratizacijski prostor;
- kako družbene, politične, ekonomske, finančne krize vplivajo na vrednotenje in udeležbo v (demokratičnih) sistemih in na izražanje zaupanja v njihove institucije;
- posebej bomo opazovali izstopajoče primere, ki izkazujejo visoke vzpone in padce v izražanju zaupanja in nakazovali okoliščine, ki jih pojasnjujejo;
- ali razvrščanje držav v kulturno-jezikovno-religijske skupine kaj prispeva k pojasnjevanju njihovega položaja v rangi političnega zaupanja itd.

Še enkrat ponovimo, podlaga naše analize je (obsežna) podatkovna matrika, ki jo določajo: šestindvajset vključenih držav, v njih izvedene po dve (2002, 2014) na reprezentativnih vzorcih utemeljene standardizirane družboslovne ankete, te vključujejo sedem indikacij političnega zaupanja (zaupanje v parlament, pravni sistem, policijo, politike, politične stranke, Evropski parlament, OZN) ob uporabi enajststopenjske lestvice (0–10). Vsi v tabele vključeni numerični podatki so izračuni srednjih vrednosti (Rezultati opisne analize so nanizani v dvanajstih korakih in prikazani v enajstih tabelah).

5 Opisna analiza – v dvanajstih korakih

Prvi korak. Prikaz skupnega izmerjenega zaupanja v opazovane institucije (I1–I7) v dveh časovnih presekih (T1–T2) je predstavljen v tabeli 1. Pokaže se, da je skupno politično zaupanje v opazovanem obdobju (2002, 2014) upadlo. To se potrdi pri šestih od sedmih institucij, le pri policiji skupno zaupanje naraste.

Tabela 1: ESS 2002–2014: Prikaz skupnih rezultatov meritev zaupanja v sedem institucij sistema (I1–I7), merjenega z lestvico 0–10 ($\bar{x}$), na vzorcih prebivalcev 26 držav, v dveh časovnih točkah (T1 = 2002; T2 = 2014)⁶

Leto meritve	Zaupanje v institucije – $\bar{x}$							Skupaj
	parlament	pravni sistem	policija	politiki	polit. stranke	EU-parlament	OZN	
T1 = 2002	4,52	4,97	5,67	3,62	3,48	4,67	5,29	4,61
T2 = 2014	4,12	4,78	5,75	3,29	3,32	4,09	4,88	4,33
dif. T2–T1	–0,40	–0,19	0,08	–0,33	–0,16	–0,58	–0,41	–0,28

Vir: ESS, 2002–2014

Visoko na prvo mesto med opazovanimi institucijami se uvrsti policija (T1: 5,67; T2: 5,75; dif. = T2–T1 = 0,08). Na drugo in tretje mesto se uvrstita OZN (5,29; 4,88; –0,41) in pravni sistem (4,97; 4,78; –0,19), sledijo nacionalni parlamenti (4,52; 4,12; –0,40), parlament Evropske unije (4,67; 4,09; –0,58), na dno pa se uvrstita kategoriji politiki (3,62; 3,29; –0,33) in politične stranke (3,48; 3,32; –0,16).

Daleč največ zaupanja v opazovanih evropskih državah torej nase veže regulatorna institucija države, ki zagotavlja neposredno notranjo varnost državljanov – policija. Ta ocena je vseprisotna, saj je policija, čeprav z različno jakostjo, kot prva oz. visoko uvrščena v vseh opazovanih državah.

Pojem pravni sistem simbolizira odnos do delovanja pravne države. To je edina od sedmih opazovanih institucij, ki ni personificirana, temveč ostaja na svoji odmaknjeni, abstraktni ravni. Nosilec zaupanja je sistem kot tak, personifikacija odnosa do sistema itd., njegova konkretizacija pa se izraža skozi zaupanje v parlament, vlado in pravosodje. Žal je v naši raziskavi le parlament izpostavljen meritvi zaupanja in je umeščen značilno nižje kot pravni sistem, nad njiju pa se uvršča OZN z značilno višjim skupnim izraženim zaupanjem v obeh časovnih presekih. Na četrto mesto v rangi zaupanja institucij se uvrsti Evropski parlament. Obe mednarodni instituciji sta dovolj prepoznavni in sprožata izražanje zaupanja na visoki (OZN) oz. srednji (EU-parlament) ravni.

6. Pri Estoniji, Slovaški in Ukrajini je T1 = 2004; pri Bolgariji in Rusiji je T1 = 2006; pri Litvi je T1 = 2010; pri Grčiji je T2 = 2010; pri Bolgariji, Rusiji, Slovaški in Ukrajini je T2 = 2012.

Na dno ranga zaupanja v institucije se uvrstita kategoriji politiki in politične stranke. V zvezi z njima lahko glede na nizko raven povprečnega izmerjenega zaupanja za vse države skupaj prej govorimo o prevladujočem nezaupanju kot o zaupanju politikom in političnim strankam. In vendar sta kategoriji politične stranke in politiki pomembni instituciji, ki naj bi generirali možnosti za delovanje oz. obnovo demokratičnega sistema. Nizko zaupanje vanju torej spodnaša demokratične temelje tega sistema. V raziskavi žal nimamo opore, da bi sklepali o naravi razmerja med strankami in politiki na eni ter institucijami zakonodajne in izvršne oblasti na drugi strani. Domnevamo, da gre za reverzibilno, med seboj določujoče razmerje, pri čemer sta kategoriji politiki, politične stranke najbolj izpostavljen, lažje določljiv in personificiran člen v medsebojnem razmerju – in nujno deležen večje kritičnosti – ter torej nezaupanja. To se že na ravni vseh opazovanih držav skupaj pokaže v značilnih razlikah v izmerjenem zaupanju med politiki in političnimi strankami na eni ter parlamentom in pravnim sistemom na drugi strani.

Prikaz skupnega zaupanja v opazovane institucije v medčasovni primerjavi v preseku T1–T2 (tabela 1) pokaže značilne premike: najprej zmanjševanje skupnega izmerjenega zaupanja za 26 držav. Ob tem ostaja odprto vprašanje, ali to, sicer na videz nizko zmanjševanje zaupanja v preseku 2002/2014 pomeni zastoj v procesih demokratizacije v opazovanih evropskih državah. Dalje, pokažejo se razlike v izražanju zaupanja v posamezne od opazovanih sedmih političnih, notranjeregulatornih oz. mednarodneregulatornih institucij. Najbolj upade zaupanje v slednje (EU: $-0,58$; OZN: $-0,41$). Sledijo pa nacionalni parlamenti ($-0,40$), politiki ($-0,33$), in pravni sistemi ($-0,11$). Zaupanje v policijo narašča, vendar zanemarljivo, v izražanju zaupanja v politike in politične stranke, ki je med vsemi opazovanimi najnižje, pa beležimo še dodatne negativne premike ($-0,33$; $-0,16$). Kljub nakazanim značilnim razlikam, še posebej v izražanju zaupanja v evropski in nacionalni parlament, pa ostaja profil uvrščanja opazovanih institucij v presekih T1–T2 v glavnem nespremenjen. Na vrhu zaupanja je policija, na dnu pa so politiki in politične stranke.

Ob vsem povedanem ostaja še vedno prikrito, da je izražanje zaupanja v opazovane institucije znotraj opazovanih držav in med njimi izrazito diferencirano. V tej analizi in zapisu se bomo omejili zgolj na opazovanje drugega vidika, torej na nakazovanje razlik v izražanju zaupanja med opazovanimi državami. Pričakujemo lahko, da so te razlike velike, saj so kulturnozgodovinsko in socialno-ekonomsko pogojene ter hkrati, da je vsakršno aktualno izražanje zaupanja močno pod vplivom vsakokratnih razmer v opazovani družbi. To lahko na tem mestu ponazorimo z nekaj ekstremi. Tako je na primer na Danskem in Finskem policija deležna izjemno visokega zaupanja (7,90–7,95), v Bolgariji le nizkega zaupanja (3,89), enako tudi v Ukrajini (3,30). Očitno so tudi veliki premiki v izražanju zaupanja v obdobju 2002–2014. Najbolj to izstopi v primeru Grčije, kjer na primer zaupanje v EU-

-parlament z visoke ravni ob prvi meritvi (5,75) pade, lahko bi rekli, da povsem razpade do druge meritve (2,57); enako velja tudi za odnos do nacionalnega parlamenta (4,83; 2,04!). To lahko ponazorimo tudi s primerom Slovenije, kjer ob prvi meritvi zmerno zaupanje v parlament (4,04) ob drugi meritvi močno upade (2,76). Podobno velja tudi za politične stranke, EU-parlament, politike, pa tudi pravni sistem. Kot bomo kasneje podrobneje prikazali in utemeljili, je upadanje zaupanja v institucije najmočnejše izraženo na primeru Grčije, Bolgarije, Ukrajine in Slovenije, torej v državah v ekonomski in politični krizi.

Drugi korak. Pri umestitvi in kategorizaciji opazovanih držav se lahko opremo na Inglehartov Vrednotni atlas sveta (Inglehart, 2004), na razmeščanje držav v kulturne sfere Evrope na podlagi ESS (Akalijski, 2014) in rezultate lastnih raziskav (Rus, Toš, 2005), na umeščanje v evropske kulturnozgodovinske regije, lahko pa jih razvrstimo zgolj na podlagi skupnega izmerjenega zaupanja po državah. Odločili smo se za delno upoštevanje vseh treh vidikov in države umestili v pet kategorij oz. kulturnozgodovinskih in vrednotnih regij:

- A – skandinavska skupina: Danska, Finska, Norveška, Švedska in Nizozemska;
- B – zahodnoevropska skupina: Švica, Irska, Belgija, Nemčija, Avstrija, Velika Britanija, Francija;
- C – južnoevropske in sredozemske države: Grčija, Španija, Portugalska, Izrael;
- D – srednje- in vzhodnoevropske države: Madžarska, Estonija, Slovaška, Slovenija, Poljska, Češka, Litva, Bolgarija;
- E – postsovjetski: Rusija in Ukrajina.

Stopnje izmerjenega skupnega zaupanja v institucije I1–I7 na ravni vrednotnih regij A–E so prikazane v tabeli 2.

Umestitev držav v pet vrednotnih regij (skupine A–E) se pokaže kot smiselna. Temu pritrjuje tudi njihova kaskadna umestitev glede na izmerjeno celotno politično zaupanje (indeks političnega zaupanja) v obsegih: A (5,72; 5,83), B (4,83; 4,77), C (4,60; 4,33), D (3,94; 3,81) in E (3,82; 2,92). Za skupino A je značilno naraščanje skupnega zaupanja (indeks političnega zaupanja) in zaupanja v vse institucije, za skupino B zmerno in za skupino C izrazito upadanje zaupanja v vse opazovane institucije; v skupini D zaupanje zmerno upade, v EU in OZN pa izrazito naraste, v skupini E pa izrazito upade (Ukrajina!).

Oglejmo si podrobnosti. Skandinavske države (A) – označuje jih visoka raven zaupanja in stabilnost zaupanja v opazovane institucije v obeh časovnih presekih, z rahlim trendom naraščanja. Zahodnoevropske države (B) – označuje jih nižja raven izražene zaupanja in hkrati značilni pozitivni in negativni premiki v časovnih presekih, ki pa se v skupnem prikazu izničijo. Posebej izstopata upad zaupanja v Evropski parlament in naraščanje zaupanja v pravni sistem. Južnoevropske in sredozemske države (C) – kažejo visoko turbulenco v izražanju zaupanja v vse

opazovane institucije; skupno izmerjeno zaupanje v preseku T1–T2 izrazito upade. Skupina C značilno zaostaja za ravno skupine B. V njej je med vsemi najbolj izražen upad zaupanja ob drugi meritvi, še posebej v nacionalni in Evropski parlament. Srednje- in vzhodnoevropske države (D) – po obsegu izmerjenega skupnega zaupanja v prvem časovnem preseku izrazito zaostajajo za skupinami A–C, v drugem časovnem preseku pa presežejo izmerjeno zaupanje v skupini C. Premiki med časovnimi točkama so značilni, še posebej izstopa upad zaupanja v EU-parlament in OZN. In končno sta v skupino E uvrščeni dve državi, Rusija in Ukrajina, ki ju močno označuje skupna predtranzicijska (sovjetska) zgodovina. Za to skupino je značilna nižja in ob drugi meritvi najnižja raven izmerjenega skupnega zaupanja; označuje jo prevladujoče nezaupanje v vse opazovane institucije.

Tabela 2: ESS 2002–2014: Razvrstitev v raziskavo vključenih držav (D1–D26) v vrednotne regije (A–E) ter prikaz rezultatov meritev zaupanja za institucije (I1–I7) – v dveh časovnih presekih in s prikazom razlik ($\bar{x}$ d = T2-T1) po institucijah

Skupine držav	Leto meritve	Zaupanje v institucije – $\bar{x}$							Skupaj
		parlament	pravni sistem	policija	politiki	polit. stranke	EU-parlament	OZN	
A – skan. drž.	2002	5,76	6,33	7,08	4,88	4,98	4,63	6,35	5,72
	2014	5,93	6,75	7,25	4,93	5,00	4,72	6,21	5,83
	d	0,17	0,42	0,17	0,05	0,02	0,09	-0,14	0,11
B – zah. evr. drž.	2002	4,84	5,34	6,30	3,91	3,76	4,51	5,12	4,83
	2014	4,71	5,61	6,47	3,76	3,73	4,09	5,02	4,77
	d	-0,13	0,27	0,17	-0,15	-0,03	-0,42	-0,1	-0,06
C – juž. evr./sredoz. drž.	2002	4,69	5,36	5,81	3,22	2,96	4,88	4,68	4,60
	2014	3,23	4,27	5,34	2,16	2,23	3,24	3,76	3,46
	d	-1,46	-1,09	-0,47	-1,06	-0,73	-1,64	-0,92	-1,14
D – vzhod. evr. drž.	2002	3,48	3,86	4,77	2,83	2,56	4,80	5,27	3,94
	2014	3,29	3,91	5,13	2,67	2,67	4,21	4,76	3,81
	d	-0,19	0,05	0,36	-0,16	0,11	-0,59	-0,51	-0,13
E – Rusija/Ukrajina	2006	4,09	3,86	3,34	3,33	3,21	4,37	4,51	3,82
	2012	2,59	2,74	2,78	2,32	2,44	3,74	3,81	2,92
	d	-1,50	-1,12	-0,56	-1,01	-0,77	-0,63	-0,70	-0,90

Vir: ESS, 2002 – 2014

Treji korak. V skupino A (tabela 3) so uvrščene skandinavske države, in sicer Danska, Finska, Švedska in Nizozemska, članice EU ter Norveška. Glede na značilnosti in jakost izraženega zaupanja v institucije bi v to skupino sicer sodila tudi Švica, ki pa glede na geografsko lego in posebnosti v kulturnozgodovinskem razvoju in sistemih upravljanja ter glede na svojo etnično in religijsko strukturo brez dvoma sodi v zahodnoevropsko kulturnopolitično regijo. Predvsem za Nor-

veško (v preseku T1–T2) velja, da se je v izražanju zaupanja v institucije izrazito povzpela, še posebej z visokim zaupanjem v policijo, v pravni sistem in nacionalni parlament, pa tudi v politične stranke in politikom. Odstopa pa Norveška tudi po profilu izražanja zaupanja v institucije. Velja, da Norvežani največ zaupanja izrekajo policiji, pa tudi OZN, pravnemu sistemu in v nacionalni parlament, v izrekanju zaupanja Evropskemu parlamentu pa so (kot nečlani EU) bolj zadržani. In vendar so med vsemi skandinavskimi državami v drugem časovnem preseku prav Norvežani tisti, ki EU-parlamentu najbolj zaupajo! To velja v drugem časovnem preseku tudi za zaupanje politikom in političnim strankam.

Znotraj skandinavske skupine države se najnižje uvrščajo Nizozemci, za katere na sploh velja, da izražanje zaupanja med njimi s časom (T1–T2) narašča. Najizraziteje naraste zaupanje v pravni sistem in policijo, hkrati pa upade zaupanje v politične stranke in Evropski parlament. Sicer velja, da so v tej skupini Danci visoko zgoraj, a ostali (Finci, Švedi) ne zaostajajo bistveno.

Tabela 3: ESS 2002–2014: Umestitev držav v skupino A – skandinavske države – in prikaz rezultatov meritev zaupanja v sedem institucij (lestvica 0–10; $\bar{x}$)

Država	Leto meritve	Zaupanje v institucije – $\bar{x}$						Skupaj	
		parlament	pravni sistem	policija	politiki	polit. stranke	EU-parlament	OZN	
DK Danska	2002	6,18	7,13	7,90	5,47	5,67	4,84	6,54	6,25
	2014	5,91	7,40	7,70	4,93	5,06	4,78	6,28	6,01
	d	-0,27	0,27	-0,20	-0,54	-0,61	-0,06	-0,26	-0,24
FI Finska	2002	5,79	6,75	7,95	4,78	5,00	4,88	6,46	5,94
	2014	5,55	6,76	7,90	4,59	4,65	4,65	6,15	5,75
	d	-0,24	0,01	-0,05	-0,19	-0,35	-0,23	-0,31	-0,19
NO Norveška	2002	5,70	6,33	6,99	4,58	4,49	4,68	6,76	5,65
	2014	6,74	7,19	7,37	5,26	5,32	4,97	6,69	6,22
	d	1,04	0,86	0,38	0,68	0,83	0,29	-0,07	0,57
SE Švedska	2002	5,92	6,06	6,76	4,72	4,62	4,02	6,58	5,53
	2014	6,23	6,39	6,87	4,97	5,10	4,72	6,39	5,81
	d	0,31	0,33	0,11	0,25	0,48	0,70	-0,19	0,28
NL Nizozemska	2002	5,22	5,38	5,82	4,87	5,12	4,72	5,41	5,22
	2014	5,24	5,99	6,44	4,89	4,86	4,49	5,53	5,35
	d	0,02	0,61	0,62	0,02	-0,26	-0,23	0,12	0,13

Vir: ESS, 2002–2014

Skandinavija je kulturnozgodovinska regija z visoko razvito politično kulturo, kjer prevladujejo libertarne vrednote (Inglehart, 2005, Rus/Toš, 2005 in drugi). Gre za družbe, ki so sposobne konsenzualno premagovati strukturalne razlike

in interesne konflikte. Sodijo v vrh sodobnih demokratičnih družb. To se izrazi tudi v visokem zaupanju v politične institucije – in v delujoči demokratični institucionalizaciji.

Četrti korak. V tabeli 4 so prikazani obsegi izmerjenega zaupanja v skupini zahodnoevropskih držav. Gre za skupino držav, ki je le na videz homogena, vendar z bistveno različnimi geopolitičnimi, kulturnozgodovinskimi, ekonomskimi, nacionalnimi, religijskimi in kulturnoreligijskimi značilnostmi. Označuje jih, z izjemo Švice, ki ni članica EU in Velike Britanije, ki iz EU izstopa, vključenost v Evropsko unijo, v globalizacijske, družbenoekonomske in razvojnotehnološke procese; označujejo pa jih tudi kulturnojezikovne in kulturnoreligijske razlike itd.

V vrhu te skupine, z najvišjimi odmerami zaupanja v vse opazovane institucije (z izjemo EU), je umeščena Švica; značilno nižje, kaskadno, se uvrščajo Irska, Belgija, Nemčija, Avstrija, Velika Britanija in Francija. Tako na primer Francijo označujeta najnižji odmeri zaupanja v nacionalni parlament in politike, Veliko Britanijo najnižja druga odmera zaupanja v Evropski parlament, Avstrijo visoko zaupanje v policijo itd. Irsko, ki je v tej skupini najprej (T1) visoko, nato (T2) pa sredinsko uvrščena, označuje najizrazitejši upad zaupanja v preseku T1–T2, kar lahko pojasnujemo z družbeno in finančno krizo, ki jo je v tem obdobju preživljala. Še posebej očitno se to kaže v odnosu do nacionalnega parlamenta, političnih strank ter Evropskega parlamenta. Za Belgijo, ki je sredinsko uvrščena, velja, da so odmere zaupanja na vseh razsežnostih na obeh časovnih točkah bolj ali manj stabilne, le da se ob drugi meritvi bistveno povzpne zaupanje v pravni sistem in policiji, delno pa upade zaupanje v politične stranke. Podobno velja tudi za Nemčijo, kjer beležimo izrazito povečanje zaupanja v nacionalni parlament, politične stranke in politike ter značilen upad zaupanja v Evropski parlament in OZN. Za Avstrijo, ki je uvrščena pod Nemčijo, je značilen upad zaupanja v Evropski parlament, pa tudi v nacionalni parlament in pravni sistem, ter najnižja umestitev v odnosu do OZN. Prebivalci Velike Britanije so v izražanju zaupanja v institucije na sploh bolj zadržani, še posebej pa v odnosu do Evropskega parlamenta, ki mu že v izhodišču odmerjajo nizko, ob drugi meritvi, skupaj z Grčiji (2,57) drugo najnižje (3,15) izmerjeno zaupanje. To kaže, da so bile vrednotne osnove brexita (2016) podane že vseskozi, že ob prehodu v novo stoletje. In končno je v to skupino uvrščena še Francija, po obsegu izraženega zaupanja na zadnjem mestu v zahodnoevropski skupini držav. Označuje jo nizko in ob drugi meritvi najnižje izraženo zaupanje v nacionalni parlament ter v politike in politične stranke.

Tabela 4: ESS 2002–2014: Prikaz umestitve držav v skupino B – zahodnoevropske države – in prikaz rezultatov meritev zaupanja v sedem institucij (lestvica 0–10; $\bar{x}$)

Država	Leto meritve	Zaupanje v institucije – $\bar{x}$							Skupaj
		parla- ment	pravni sistem	policija	politiki	polit. stranke	EU- parla- ment	OZN	
CH	2002	5,75	6,19	6,80	4,93	4,77	4,81	5,42	5,53
Švica	2014	6,21	6,58	7,17	5,25	5,06	4,51	5,36	5,73
	d	0,46	0,39	0,37	0,32	0,29	-0,30	0,58	0,20
IE	2002	4,43	5,14	6,53	3,75	3,87	5,11	5,68	4,93
Irska	2014	3,82	5,30	6,31	3,34	3,27	4,59	5,42	4,58
	d	-0,61	0,16	-0,22	-0,41	-0,60	-0,52	-0,26	-0,35
BE	2002	4,99	4,39	5,64	4,28	4,36	4,88	5,10	4,80
Belgija	2014	4,84	5,02	6,00	4,14	4,13	4,83	5,22	4,88
	d	-0,15	0,63	0,34	-0,14	-0,23	-0,05	0,12	0,08
DE	2002	4,47	5,73	6,73	3,50	3,28	4,52	5,18	4,78
Nemčija	2014	5,13	5,88	6,83	3,93	3,94	4,08	4,74	4,93
	d	0,66	0,15	0,10	0,43	0,66	-0,44	-0,44	0,15
AT	2002	5,10	6,08	6,44	3,52	3,30	4,21	4,54	4,74
Avstrija	2014	4,69	5,69	6,55	3,49	3,45	3,59	4,44	4,56
	d	-0,41	-0,39	0,11	-0,03	0,15	-0,62	-0,10	-0,18
GB	2002	4,68	5,03	6,04	3,79	3,53	3,64	5,31	4,57
V. Britanija	2014	4,34	5,62	6,32	3,48	3,53	3,15	4,89	4,48
	d	-0,34	0,59	0,28	-0,31	0,0	-0,49	-0,42	-0,09
FR	2002	4,45	4,83	5,89	3,63	3,25	4,39	4,61	4,44
Francija	2014	3,93	5,17	6,12	2,73	2,73	3,91	5,05	4,24
	d	-0,52	0,34	0,23	-0,9	-0,52	-0,48	0,44	-0,20

Vir: ESS, 2002–2014

Enotnosti v vrednotenju ključnih institucij političnega sistema v tej skupini držav seveda ne potrdimo. Sicer, ob različnih merah zaupanja, upi (zaupanja) v EU-parlament – prav v vseh državah iz te skupine, ki pomenijo izvor, temelj in vzgon (zaton?) v delovanju Evropske unije – upadajo. Le Belgija je izjema, zaupanje v EU v časovnem preseku T1–T2 ne upade, temveč se poveča.

Peti korak. V skupini južnoevropskih in sredozemskih držav (C), kamor uvrščamo Grčijo, Španijo, Portugalsko in Izrael (tabela 5), se pokaže vsa turbulenca v izražanju zaupanja v institucije sistema. Vse države v tej skupini označuje visok upad zaupanja v opazovane institucije. Tako na primer v Grčiji v preseku 2002–2010 izraženo skupno zaupanje upade kar za polovico (s 5,22 na 2,62!), kar se še posebej izrazi v upadu zaupanja v nacionalni parlament (s 4,83 na 2,04), dalje v Evropski parlament (s 5,75 na 2,57), v pravni sistem (s 6,27 na 3,83) in policiji (s 6,43 na

4,63) itd. Grčija, ki se po izmerjenem zaupanju v prvem časovnem preseku uvršča visoko v rang med zahodnoevropske države, pade ob drugi meritvi na dno, pod zadnje uvrščeno tranzicijsko državo, Bolgarijo. Očitno je, da je v Grčiji že leta 2010 demokratični sistem izgubljal in končno izgubil vsakršno legitimiteto.

Seveda krize v tem obdobju niso doživljali samo Grki, temveč tudi Portugalci, Španci, Izraelci in ne nazadnje Slovenci idr. Tako se krizne razmere v španski družbi izražajo v bistvenem zmanjšanju zaupanja v parlament, politike in politične stranke, pa tudi policijo in Evropski parlament ter pravni sistem. Le izražanje odnosa do OZN, te na videz od evropskega dogajanja oddaljene mednarodne organizacije, ostaja v Španiji stabilno, nespremenjeno. Isto velja tudi za Portugalsko, kjer zabeležimo najizrazitejši upad zaupanja v evropski in nacionalni parlament in vse preostale institucije, razen policijo, ki zaupanje celo pridobi. Krizne razmere se v Izraelu izrazijo v zmanjšanju zaupanja v policijo, pravni sistem in EU-parlament itd. Po izraženem zaupanju se v Izraelu najvišje uvrsti pravni sistem v obeh presekih, sledi pa policija.

Tabela 5: ESS 2002–2014: Prikaz umestitve držav v skupino C – južnoevropske in sredozemske države – in prikaz rezultatov meritev zaupanja v sedem institucij (lestvica 0–10; $\bar{x}$)

Država	Leto meritve	Zaupanje v institucije – $\bar{x}$						EU-parlament		Skupaj
		parlament	pravni sistem	policija	politiki	polit. stranke	OZN			
GR	2002	4,83	6,27	6,43	3,46		5,75	4,61	5,22	
Grčija	2010	2,04	3,83	4,63	1,35	1,37	2,57	2,59	2,62	
	d	-2,79	-2,44	-1,8	-2,11		-3,18	-2,02	-2,39	
IL	2002	4,66	6,60	6,26	3,25	2,95	4,12	4,02	4,55	
Izrael	2014	4,12	5,52	4,82	3,04	3,20	3,15	3,02	3,84	
	d	-0,54	-1,08	-1,44	-0,21	0,25	-0,97	-1,00	-0,71	
ES	2002	4,83	4,31	5,43	3,37	3,46	4,82	4,71	4,42	
Španija	2014	3,67	4,01	6,28	2,23	2,21	3,85	4,79	3,86	
	D	-1,16	-0,30	-0,85	-1,14	-1,25	-0,97	0,08	-0,56	
PT	2002	4,44	4,26	5,13	2,82	2,47	4,85	5,37	4,19	
Portugalska	2014	3,08	3,73	5,64	2,01	2,16	3,40	4,65	3,52	
	d	-1,36	-0,53	0,51	-0,81	-0,31	-1,45	-0,72	-0,67	

Vir: ESS, 2002–2014

Šesti korak. V skupino srednje- in vzhodnoevropskih tranzicijskih držav (D) so umeščene Madžarska, Estonija, Slovaška, Slovenija, Poljska, Češka, Litva in Bolgarija (tabela 6). Tudi za to skupino držav velja bolj ali manj poenoten profil opredeljevanja do sedmih opazovanih institucij, le da je OZN po obsegu izraženega

zaupanja na prvem mestu, EU-parlament na drugem, policija pa na tretjem mestu. Ob drugi meritvi (T2) pa obe mednarodni instituciji izrazito zaostaneta za policijo.

Tabela 6: ESS 2002–2014: Umestitev držav v skupino D – vzhodno in srednjeevropske države – in prikaz rezultatov zaupanja v sedem institucij (lestvica 0–10; $\bar{x}$)

Država	Leto meritve	Zaupanje v institucije – $\bar{x}$							Skupno
		parlament	pravni sistem	policija	politiki	polit. stranke	EU-parlament	OZN	
HU	2002	5,00	5,11	4,91	3,88	2,60	5,67	5,99	4,74
Madžarska	2014	3,85	4,62	5,33	2,93	2,95	4,85	5,36	4,27
	d	-1,15	-0,49	-0,42	-0,95	0,35	-0,82	-0,63	-0,47
EE	2004	4,19	4,91	5,69	3,31	3,09	4,87	5,53	4,51
Estonija	2014	4,39	5,21	6,12	3,49	3,44	4,41	4,73	4,54
	d	0,20	0,30	0,43	0,18	0,31	-0,46	-0,80	0,03
SI	2002	4,04	4,28	4,89	3,07	3,25	4,65	4,90	4,15
Slovenija	2014	2,76	3,13	5,47	1,90	2,00	3,41	4,17	3,26
	d	-1,28	-1,15	0,58	-1,17	-1,25	-1,24	-0,73	-0,89
CZ	2002	3,62	3,81	4,98	3,22	2,86	4,67	5,33	4,07
Češka	2014	3,97	4,70	5,70	3,34	3,38	4,16	4,84	4,30
	d	0,35	0,89	0,72	0,12	0,52	-0,51	-0,49	0,23
PL	2002	3,48	3,68	4,95	2,72	2,13	4,75	5,64	3,91
Poljska	2014	2,79	3,55	5,09	2,02	1,98	3,65	4,59	3,38
	d	-0,69	-0,13	-0,14	-0,70	-0,15	-0,90	-0,05	-0,53
SK	2004	3,05	3,58	4,35	2,53	2,66	4,74	5,15	3,72
Slovaška	2012	3,10	3,26	4,13	2,79	2,76	3,72	4,25	3,43
	d	0,05	-0,32	-0,22	0,26	0,10	-1,02	-0,9	-0,29
LT	2010	2,25	3,06	4,47	2,21	2,15	4,29	4,68	3,30
Litva	2014	3,33	4,52	5,67	3,14	2,97	5,22	5,56	4,34
	d	1,08	1,46	1,20	0,93	0,82	0,93	0,88	1,04
BG	2006	2,18	2,46	3,89	1,72	1,75	4,76	4,93	3,10
Bolgarija	2012	2,11	2,28	3,56	1,75	1,84	4,25	4,58	2,91
	d	-0,07	-0,18	-0,33	0,03	0,09	-0,51	-0,35	-0,19

Vir: ESS, 2002–2014

Po obsegu skupnega izraženega zaupanja se v tej skupini na prvi časovni točki visoko uvrstijo Madžarska (4,74), Estonija (4,51) in Slovenija (4,15). Vendar so razlike med njimi opazne, Slovenija izrazito zaostaja za prvima dvema. Še značilnejša pa so odstopanja navzdol, pri Poljski (3,91), Slovaški (3,72), Češki (3,80), Litvi (3,30) in Bolgariji (3,10). Po drugi meritvi se umestitve držav spremenijo. Pet držav iz te skupine (Madžarska, Poljska, Bolgarija, Slovaška in Slovenija) beleži

značilne upade izraženega skupnega zaupanja, preostale (Češka, Litva, Estonija) pa bolj ali manj izrazit dvig. Tako se Estonija, sicer z neznatnim dvigom zaupanja na T2, povzpne na prvo mesto v skupini D, Litva pa z velikim vzponom zaupanja (2010–2014) na vseh sedmih razsežjih na visoko drugo mesto – in Češka na tretje mesto. Madžarska se vsled upadanja zaupanja v nacionalni in EU-parlament umesti na četrto mesto, Slovaška pa zaradi znižanega zaupanja v vse institucije šele na peto mesto; Poljska se uvrsti na šesto in Slovenija na sedmo mesto.

Bolgarija v vseh merjenih presečiščih ostaja na dnu. Najvišji upad skupnega zaupanja v Sloveniji (–0,89) je predvsem izraz visokega upada zaupanja politikom (s 3,07 na 1,90!), političnim strankam (s 3,25 na 2,00), zaupanja v nacionalni parlament (iz 4,04 na 2,76!) in v pravni sistem (iz 4,28 na 3,13) – in končno tudi upada zaupanja v obe mednarodni organizaciji (npr. EU s 4,65 na 3,41) itd.

V srednje- in vzhodnoevropski tranzicijski skupini držav sta očitni »zmagovalki«
obe baltiški državi, Estonija in Litva, in »poraženki«, Slovenija in Bolgarija. Slednja vsled stabilne nizke uvrstitve na vseh razsežjih in v vseh presekih, ob prvi in tudi drugi meritvi. Tudi za to skupino držav seveda velja, da so gospodarsko, kulturnozgodovinsko in kulturnoreligijsko izrazito heterogene. Skupna so jim nižja ekonomska razvitost, vključenost v tranzicijske procese, nizka politična kultura, pogosta notranja razcepljenost z močno izraženim nacionalizmom in težnjami k avtoritarni oblasti, a tudi v teh razsežjih so razlike med državami v tej skupini velike. In prav v to skupino je, sicer nizko, uvrščena tudi Slovenija.

Sedmi korak. Umestitev dveh postsovjetskih držav – Rusije in Ukrajine – je prikazana v tabeli 7. Rusija je uvrščena nizko, a značilno višje kot Ukrajina. Medčasovne primerjave za Rusijo kažejo stabilnost in rahel vzpon izraženega zaupanja, za Ukrajino pa nihanja in upad zaupanja, še posebej v parlament, politične stranke, pravni sistem in politike – in celo v policijo. Za obe državi, še posebej za Ukrajino, velja ugotovitev, da nista razvili legitimitetne osnove svojih upravljalnih sistemov.

Tabela 7: ESS 2002–2014: Prikaz umestitve držav v skupino E – Rusija in Ukrajina – in skupen prikaz rezultatov meritev zaupanja v sedem institucij (lestvica 0–10; $\bar{x}$)

Država	Leto meritve	Zaupanje v institucije – $\bar{x}$						Skupaj	
		parla- ment	pravni sistem	policija	politiki	polit. stranke	EU- parla- ment	OZN	
UA	2004	4,80	3,91	3,30	3,74	3,61	4,83	4,73	4,13
Ukrajina	2012	1,82	1,89	2,04	1,70	1,87	3,93	3,87	2,45
	d	-2,98	-2,02	-1,26	-2,04	-1,74	-0,90	-0,86	-1,68
RU	2006	3,38	3,81	3,38	2,92	2,81	3,92	4,30	3,50
Rusija	2012	3,35	3,59	3,52	2,93	3,01	3,56	3,74	3,39
	d	-0,03	-0,22	0,14	0,01	0,20	-0,36	-0,56	-0,11

Vir: ESS, 2002–2014

Iz vsega prikazanega sledi, da so v raziskavo vključene evropske države (in Izrael) v razsežjih izražanja zaupanja v institucije političnega sistema vrednotno izrazito heterogen in z vidika upravljanja zapleten in težko vodljiv družbeni sistem. Prikazi skupnega zaupanja po državah zakrivajo notranjo razčlenjenost oz. pluralnost Evropske unije, kot se kaže v različnih nacionalnih sestavah prebivalstev, različnih religijskih kulturah, razlikah v idejnih in nazorskih orientacijah, velikih razlikah v razvitosti politične kulture, v moči gospodarstev in razvitosti socialnih sistemov – in končno, v različnih možnostih obvladovanja razlik. O tem izčrpno poroča Lajphart (1999).

Osmi korak. Vrnimo se k nakazovanju razlik na medsistemski, meddržavni ravni. Pri tem se oprimo na prikaze razlik v izražanju zaupanja v dveh časovnih presekih (tabele 2–7). Domnevo, da v procesu demokratizacije s časom zaupanje v institucije narašča, lahko ponazorimo s primeri Litve, Norveške, Češke, Švice, pa tudi Nemčije, Nizozemske itd. Za vse te države velja, da v njih proporcionalno in sočasno narašča izraženo zaupanje v institucije sistema. Po drugi strani pa velja za Grčijo, Ukrajino, Slovenijo, Izrael, Portugalsko, Španijo, Poljsko, Madžarsko in Irsko itd., da v njih sočasno in proporcionalno zaupanje v institucije upada. To se še posebej izrazi v primerih Grčije, Ukrajine, Slovenije, Portugalske in Španije. Domneva, da v tranzicijskih državah v procesu demokratizacije zaupanje v institucije sistema narašča, se pretežno ne potrди. Obratno, v tej skupini držav, za katere bi pričakovali, da so po prehodih v demokratizacijskem vzgonu, kar v šestih od desetih primerov, zaupanje v institucije v preseku T1–T2⁷ upade. Pokaže pa se tudi, da zaupanje (lahko) upada tudi v tradicionalnih demokratičnih državah, še

7. Časovne točke meritev so zabeležene v tabelah 2–7. Med vzhodno- in srednjeevropskimi državami jih je največ, ki so vstopile v program ESS kasneje oz. so iz njega prej izstopile.

posebej, če jih skozi daljše obdobje pretresajo družbene, gospodarske, finančne in politične krize⁸. Tako med šestnajstimi državami z demokratično tradicijo, umeščenimi v skupine A–C, v preseku let 2002–2014 kar v desetih med njimi skupno zaupanje v politične institucije upade. In med njimi kar v vseh štirih državah iz skupine C (Portugalska, Španija, Grčija in Izrael).

V prostoru opazovanih šestindvajset držav se upadanje skupnega zaupanja najbolj izrazi v odnosu do Evropskega parlamenta (–0,58), OZN (–0,41), nacionalnega parlamenta (–0,40) in do politikov (–0,33) itd. Med opazovanimi šestindvajsetimi državami zaznamo upadanje zaupanja v Evropski parlament kar v triindvajsetih, v OZN v dvajsetih primerih, v nacionalni parlament v sedemnajstih in v odnosu do politikov v petnajstih primerih itd. In to so, z vidika legitimitete, najbolj kritična razsežja v delovanju demokratičnih političnih sistemov. Tudi za mednarodne regulatorne institucije velja, da zmanjševanje podpore oziroma zaupanja nacionalnih javnosti v njih, še posebej v EU-parlament, omejuje in zadržuje potek nadnacionalnega povezovanja. Vse bolj pa se uveljavljajo konservativni koncepti, nacionalizmi, separatizmi, populizmi, zapiranje v lastne družbene prostore, zavračanje vsega tujega itd.

Za nacionalne zakonodajnopolične in regulatorne institucije velja, da med državljani, v večini opazovanih držav, sprožajo zadržane oziroma prevladujoče negativne odzive. Če te institucije nimajo javne podpore in ne uživajo zaupanja nacionalnih javnosti, velja, da ne morejo uspešno upravljati svojih vlog znotraj demokratičnega sistema. Ti sistemi se iz demokratičnih pretvarjajo v avtokratične – in institucije znotraj njih izgubljajo podporo oziroma zaupanje nacionalnih javnosti.

Deveti korak. Poglejmo si, kje nastajajo najizrazitejši primanjkljaji v izražanju zaupanja v časovnih presekih 2002–2014. V analizo smo vključili 26 nacionalnih datotek, sicer le na časovni točki prve in zadnje dostopne vključitve v program ESS, ne pa tudi na vseh vmesnih. Zavestno smo se torej omejili na analizo na podlagi rezultatov prve in zadnje dostopne raziskave ESS⁹.

Med vsemi opravljenimi primerjavami rezultatov meritev zaupanja na dveh časovnih točkah jih kar dve tretjini nakaže negativne premike, torej večja ali manjša zmanjšanja izmerjenega zaupanja. To se potrди tako v primerih držav, ki jih sicer označuje visoko zaupanje v opazovane institucije (skupina A in B), kakor tudi držav (skupine C, D in E), ki jih označuje turbulenca v izražanju zaupanja oziroma nizka raven skupnega zaupanja v institucije. Tako na primer najizrazitejše upade zaupanja v nacionalni parlament beležijo Ukrajina, Grčija, Slovenija, Portugalska,

8. Kot primer Grčijo finančna kriza, Ukrajino »oranžna« revolucija in zavzetje Krima; Slovenijo, Španijo, Portugalsko finančne krize itd.

9. Datoteka ESS 2016 bo za analize dostopna predvidoma jeseni 2017.

Španija in Madžarska. Zmanjševanje zaupanja v pravni sistem najbolj izstopa v Grčiji, Ukrajini, Sloveniji in Izraelu. Najizrazitejši upad zaupanja politikom zabeležimo v Ukrajini, Sloveniji, Španiji, Madžarski, Portugalski in Poljski; političnim strankam pa v Ukrajini, Sloveniji in Irski itd. Upadanje zaupanja v EU-parlament je, kot smo že ugotovili, splošno prisotno, kar v primerih 23 držav, le Litva, Švedska in Norveška nakazujejo povečano zaupanje; največji upad zaupanja v EU-parlament beležijo Portugalska, Slovenija, Slovaška, Madžarska itd. Opredeljevanje do OZN je manj izrazito, izmere zaupanja v drugem preseku ostajajo blizu izhodišča, s povečanim deležem nezaupanja pa izstopajo Ukrajina, Slovenija, Portugalska, Estonija itd.

Če pa opazovane države glede na raven izraženega zaupanja v prvem in posebej v drugem preseku razvrstimo v rang, za vsako opazovano institucijo posebej, med njimi najbolj odstopajo razvrstitve glede zaupanja v nacionalni parlament (tabela 8), v nacionalne policije (tabela 9) in v EU-parlament (tabela 10). Pokazali pa bomo tudi uvrščanje in spremembe v rangih glede na skupno (politično) zaupanje, torej zaupanje v vseh sedem institucij skupaj (tabela 11).

Tabela 8: Uvrstitev 26 evropskih držav glede na izmerjeno zaupanje v nacionalni parlament ($\bar{x}$) v presekih 2002 (T1) in 2014 (T2) in prikaz sprememb v rangu¹⁰

Zaupanje v nacionalni parlament					
T1 – meritev 2002			T2 – meritev 2014		
država	($\bar{x}$)	rang	država	($\bar{x}$)	sprememba v rangu T1(T2)
DK Danska	6,18	1	NO Norveška	6,74	DK Danska 1 (4)
SE Švedska	5,92	2	SE Švedska	6,23	SE Švedska 2 (2)
FI Finska	5,79	3	CH Švica	6,21	FI Finska 3 (5)
CH Švica	5,75	4	DK Danska	5,91	CH Švica 4 (3)
NO Norveška	5,70	5	FI Finska	5,55	NO Norveška 5 (1)
NL Nizozemska	5,22	6	NL Nizozemska	5,24	NL Nizozemska 6 (6)
AT Avstrija	5,10	7	DE Nemčija	5,13	AT Avstrija 7 (9)
HU Madžarska	5,00	8	BE Belgija	4,84	HU Madžarska 8 (15)
BE Belgija	4,99	9	AT Avstrija	4,69	BE Belgija 9 (8)
ES Španija	4,83	10	EE Estonija	4,39	ES Španija 10 (17)
GR Grčija	4,83	11	GB V. Britanija	4,34	GR Grčija 11 (25)
UA Ukrajina	4,80	12	IL Izrael	4,12	UA Ukrajina 12 (26)
GB V. Britanija	4,68	13	CZ Češka	3,97	GB V. Britanija 13 (11)
IL Izrael	4,66	14	FR Francija	3,93	IL Izrael 14 (12)
DE Nemčija	4,47	15	HU Madžarska	3,85	DE Nemčija 15 (7)
FR Francija	4,45	16	IE Irska	3,82	FR Francija 16 (14)
PT Portugalska	4,44	17	ES Španija	3,67	PT Portugalska 17 (21)
IE Irska	4,43	18	RU Rusija	3,35	IE Irska 18 (16)
EE Estonija	4,19	19	LT Litva	3,33	EE Estonija 19 (10)
SI Slovenija	4,04	20	SK Slovaška	3,10	SI Slovenija 20 (23)
CZ Češka	3,62	21	PT Portugalska	3,08	CZ Češka 21 (13)
PL Poljska	3,48	22	PL Poljska	2,79	PL Poljska 22 (22)
RU Rusija	3,38	23	SI Slovenija	2,76	RU Rusija 23 (18)
SK Slovaška	3,05	24	BG Bolgarija	2,11	SK Slovaška 24 (20)
LT Litva	2,25	25	GR Grčija	2,04	LT Litva 25 (19)
BG Bolgarija	2,18	26	UA Ukrajina	1,82	BG Bolgarija 26 (24)

Vir: ESS, 2002–2014

Deseti korak. Ker se stanje demokratične institucionalizacije v posameznih državah izraža (tudi) v zaupanju v nacionalni parlament, se že ob prvi meritvi (2002) – dobrih deset let po družbenih prehodih in nadomeščanju avtoritarnih z demokratični sistemi v Srednji in Vzhodni Evropi – pokaže vsa neenovitost, razčlenjenost, lahko bi rekli polariziranost v uvrstitvi držav (tabela 8). Očitno je, da se v vrhu ranga zberejo države, ki jih označujeta dolgoletna demokratična tradicija in visoka razvitost, na dnu pa vse vzhodno- in srednjeevropske države (z

10. Vstopi in izstopi posameznih držav v program ESS so navedeni v tabelah 3–7.

redkimi izjemami), brez lastne demokratične tradicije, ki jih označuje nižja, nizka razvitost. In vendar tudi med slednjimi opazimo visoko notranjo členovitost, ki se pokaže na primer med skupino držav z bistveno višjim odmerjenim zaupanjem v prvem preseku (Madžarsko, Ukrajino, Estonijo in Slovenijo) in skupino na dno uvrščenih držav (Bolgarijo, Litvo, Slovaško itd.). Med oba pola se uvrstijo pretežno južnoevropske in sredozemske države, med njimi Portugalska, Izrael, Grčija, Španija in tudi Francija. V sredino ranga se uvrstita tudi Nemčija in Velika Britanija.

Za Nemčijo velja, da je v času prve meritve (2002) v sebi združevala značilnosti dveh modelov politične socializacije oziroma identitet in tradicij, namreč pretežno demokratičnega dela (prej ZRN) in pretežno avtoritarnega dela (prej NDR) sedaj skupne države. Da je proces notranjega družbenega, političnovrednotnega in socialnoekonomskega združevanja izrazit, pokaže tudi značilno višja uvrstitev Nemčije v rang zaupanja v parlament dobro desetletje kasneje, ob drugi meritvi (tabela 8, T2). Očitno je, da tranzicijski in posttranzicijski procesi, ki potekajo v srednje- in vzhodnoevropskih državah, še zdaleč niso izzveneli in ne potekajo sinhrono! Meritve v drugem preseku namreč razkrivajo odstopanja med njimi. Izrazite »zmagovalke«, z bistveno višjo uvrstitvijo ob drugi meritvi so Estonija (20/17),¹¹ Litva (25/19), Češka (21/13); kot »poraženke«, z značilnim upadanjem zaupanja v nacionalne parlamente, pa se nizko, najnižje, uvrstijo Ukrajina (12/26), Grčija (11/25), Madžarska (8/15), Portugalska (17/21), pa tudi Poljska (22/22) in Slovenija (20/23). Med zahodnoevropskimi državami je najočitnejši dvig zaupanja zabeležila ZRN (15/7) itd.

Skupno zaupanje v nacionalne parlamente v preseku 2002–2014 je značilno upadlo! K temu prispevajo vse vzhodno- in srednjeevropske države, razen Estonije in Litve; naraščanje zaupanja pa beležijo le skandinavske in nekatere zahodnoevropske države, še posebej Norveška, Švedska, Švica in Finska. Kot posebnost med srednje- in vzhodnoevropskimi državami se z visoko uvrstitvijo ob prvi meritvi in nato z izrazitim padcem ob drugi meritvi izkaže Ukrajina, pa tudi Madžarska. In temu nasprotno, z nizko uvrstitvijo ob prvi meritvi – in z izrazitim dvigom ob drugi meritvi, izstopata Litva in Estonija.

Pogled v razvrstitve držav na podlagi izmerjenega zaupanja v nacionalne parlamente v drugem časovnem preseku (2014) pretežno potrdi vse prej navedeno. V vrhu ranga so visoko razvite severno- in zahodno-evropske države, na dnu ranga pa večinoma srednje- in vzhodnoevropske države, med tema polarnima skupinama pa se uvrščajo južnoevropske in sredozemske države, torej države z (sicer krajšo) demokratično tradicijo, ki pa doživljajo izrazito krizo. Iz te tridelne sheme – kot poseben primer – izstopa Grčija, ki se (skupaj z Ukrajino in Bolgarijo) umesti

11. Številčna oznaka (20/17) pomeni, da je bila Estonija ob prvi meritvi uvrščena na 20. mesto v rangu, ob drugi pa na 17.

na dno ranga z najnižjim zaupanjem v nacionalni parlament. Rezultati prve in zadnje meritve (T1/T2) jasno označijo globoko socialno, gospodarsko in politično krizo, ki jo doživlja grška družba. Poleg Grčije pa se bistveno nižje kot ob prvi meritvi uvrstijo tudi Madžarska, Španija itd. Hkrati pa pozitivne premike oziroma povečanje zaupanja v nacionalne parlamente v preseku 2002–2014 zabeležimo pri Litvi, ZR Nemčiji, Norveški, Švedski, Danski, Rusiji itd. Ti premiki, še posebej v državah Srednje in Vzhodne Evrope, nakazujejo tudi pozitivne demokratizacijske tendence.

Do podobnih razkritij kot pri razvrščanju na podlagi zaupanja v nacionalni parlament pridemo tudi z razvrščanjem držav glede na zaupanje politikom in političnim strankam. V temelju procesa evropskega združevanja, ki vključuje države s severnega obrobja, od Skandinavije do vzhodnega roba Balkana, je predpostavka, da se združujejo države z demokratičnimi sistemi. To se ne potrdi v celoti, proces demokratizacije v nekaterih od njih je še daleč od zelenega.

Do podobnih opažanj pridemo tudi po rangiranju držav (T1, T2) glede na izmerjeno zaupanje v nacionalne policije v dveh časovnih presekih (tabela 9).

Tabela 9: Uvrstitev 26 evropskih držav glede na izmerjeno zaupanje v policijo ($\bar{x}$) v presekih 2002 (T1) in 2014 (T2) in prikaz sprememb v rangu¹²

Zaupanje v policijo						
T1 – meritev 2002			T2 – meritev 2014			
Država	($\bar{x}$)	rang	država	($\bar{x}$)	sprememba v rangu T1(T2)	
FI Finska	7,95	1	FI Finska	7,90	FI Finska	1 (1)
DK Danska	7,90	2	DK Danska	7,70	DK Danska	2 (2)
NO Norveška	6,99	3	NO Norveška	7,37	NO Norveška	3 (3)
CH Švica	6,80	4	CH Švica	7,17	CH Švica	4 (4)
SE Švedska	6,76	5	SE Švedska	6,87	SE Švedska	5 (5)
DE Nemčija	6,73	6	DE Nemčija	6,83	DE Nemčija	6 (6)
IE Irska	6,53	7	AT Avstrija	6,55	IE Irska	7 (10)
AT Avstrija	6,44	8	NL Nizozemska	6,44	AT Avstrija	8 (7)
GR Grčija	6,43	9	GB V. Britanija	6,32	GR Grčija	9 (22)
IL Izrael	6,26	10	IE Irska	6,31	IL Izrael	10 (21)
GB V. Britanija	6,04	11	ES Španija	6,28	GB V. Britanija	11 (9)
FR Francija	5,89	12	FR Francija	6,12	FR Francija	12 (12)
NL Nizozemska	5,82	13	EE Estonija	6,12	NL Nizozemska	13 (8)
EE Estonija	5,69	14	BE Belgija	6,00	EE Estonija	14 (13)
BE Belgija	5,64	15	CZ Češka	5,70	BE Belgija	15 (14)
ES Španija	5,43	16	LT Litva	5,67	ES Španija	16 (11)
PT Portugalska	5,13	17	PT Portugalska	5,64	PT Portugalska	17 (17)
CZ Češka	4,98	18	SI Slovenija	5,47	CZ Češka	18 (15)
PL Poljska	4,95	19	HU Madžarska	5,33	PL Poljska	19(20)
HU Madžarska	4,91	20	PL Poljska	5,09	HU Madžarska	20 (19)
SI Slovenija	4,89	21	IL Izrael	4,82	SI Slovenija	21 (18)
LT Litva	4,47	22	GR Grčija	4,63	LT Litva	22 (16)
SK Slovaška	4,35	23	SK Slovaška	4,13	SK Slovaška	23 (23)
BG Bolgarija	3,89	24	BG Bolgarija	3,56	BG Bolgarija	24 (24)
RU Rusija	3,38	25	RU Rusija	3,52	RU Rusija	25 (25)
UA Ukrajina	3,30	26	UA Ukrajina	2,04	UA Ukrajina	26 (26)

Vir: ESS, 2002–2014

Ravni izmerjenega zaupanja policiji so značilno višje, najvišje, razponi v izmerah med državami so veliki.¹³ V vrh ranga (T1, T2) se ponovno uvrstijo najrazvitejše (skandinavske, zahodnoevropske) države, na dnu ranga pa vzhodnoevropske tranzicijske države. Med slednjimi se ob drugi meritvi, z več zaupanja v policijo, povzpnejo Litva (22/16), Češka (18/15), tudi Slovenija (21/18); Estonija ostaja

12. Vstopi in izstopi posameznih držav v program ESS so navedeni v tabelah 3–7.

13. (T1: Finska 7,95 – Ukrajina 3,30; T2: Finska 7,90 – Ukrajina 2,04!)

visoko uvrščena (14/13). Med južnoevropskimi in sredozemskimi državami, z bistvenim upadom zaupanja policiji, izstopata Grčija (9/22) in Izrael (10/21).

V državah z zaostrenimi notranjimi, socialnimi, ekonomskimi in političnimi konflikti in spopadi je zaupanje v policijo kot institucijo notranje regulacije nizko in v upadanju. In obratno. Policiji visoko zaupajo v skandinavskih državah in v Švici.

Enajsti korak. Povsem drugačna je slika, ko opazovane države razvrstimo glede na stopnjo izraženega zaupanja v EU-parlament; uvrstitve držav v dveh časovnih presekih so prikazane v tabeli 10. Evropski parlament se med sedmimi opazovanimi institucijami na ravni skupnega izraženega zaupanja (I1-I7; D1-D26) ob prvi meritvi (T1) uvrsti na četrto mesto in ob drugi meritvi (T2) na peto mesto, za policijo, OZN, pravnimi sistemi in nacionalnim parlamentom. Obseg razlik v izmerjenem zaupanju v EU-parlament v dveh časovnih presekih ($d = T2 - T1$) je najvišji med vsemi opazovanimi institucijami. Iz prikaza na ravni skupin držav A–E (tabela 2) smo lahko razbrali, da so razlike v izmerjenem zaupanju v EU-parlament med njimi ob prvi meritvi neznačilne, da srednje- in vzhodne-evropske države (skupini D in E) po izražanju zaupanja celo prednjačijo oziroma ne zaostajajo bistveno za odmerki zaupanja v drugih skupinah držav. Po izmerjenem zaupanju v drugem preseku (2014) se v skupinah A in B ugotovitve iz prve meritve v glavnem potrdijo, v skupinah C, D in E pa zabeležimo bistvena zmanjšanja izhodiščnih mer zaupanja. To še posebej velja za skupino južnoevropskih in sredozemskih držav, pa tudi za vse preostale srednje- in vzhodnoevropske države.

Na podlagi podatkov, prikazanih v tabeli 10, lahko sklepamo, da so okoliščine, ki vplivajo na izražanje zaupanja v EU-parlament drugačne in bistveno različne od okoliščin, ki vplivajo na izražanje zaupanja do notranjih regulativnih mehanizmov oz. institucij nacionalnega političnega sistema. Oglejmo si samo nekaj primerov: ob prvi meritvi (T1) je v vrhu ranga zaupanja v EU-parlament Grčija (1/26), na dnu uvrstitve pa Velika Britanija (26/25). Visoko zgoraj se znajdeti še Madžarska (2/3) in Estonija (6/11), nizko spodaj pa Švedska (24/6), Avstrija (22/20), Izrael (23/24) in Francija (20/16). Značilne razlike med tradicionalnimi demokratičnimi in posttranzicijskimi državami, ki se pokažejo v izražanju zaupanja v nacionalni parlament, so v izražanju odnosa do EU-parlamenta že na prvi časovni točki zabrisane. Izstopajo pa različni, novi vidiki, ki vplivajo na zmanjševanje, razpad zaupanja v EU-parlament med prebivalci (večine) evropskih držav, ki s tem izražajo svoj kritični pogled na delovanje EU-parlamenta in EU.

Rezultati meritev zaupanja v EU-parlament v drugem časovnem preseku (2014) dopolnjujejo in potrjujejo gornje ugotovitve. Očitno je, da so se v desetletju po prvi meritvi v opazovanih državah spremenile notranje razmere in okoliščine, ki vplivajo na vrednotenje EU-parlamenta. Primer: izbruh in »premagovanje« finančne krize v Grčiji, na Portugalskem, v Španiji, na Irskem, pa tudi v Sloveniji

---

itd. V vrh ranga med državami z največ zaupanja EU-parlamentu se tako uvrstijo: Litva (21/1) pred Norveško (16/2) in preostalimi skandinavskimi državami; Madžarska v obeh presekih (2/3) itd. V sredino ranga se skupaj uvrščajo Estonija, Bolgarija, Češka, ZR Nemčija, pa tudi Ukrajina in Francija. Na dno ranga pa se, blizu skupaj, razvrščajo Grčija, Velika Britanija, Izrael, Slovenija, Portugalska, Rusija in Avstrija. Vse prikazano več kot jasno kaže, da umestitev držav v rang zaupanja v EU-parlament ne določajo stanja in stopnje notranje demokratizacije v posameznih od njih ter vrednotenja nacionalnih političnih institucij, temveč vrsta specifičnih, aktualnih politično-ekonomskih, pa tudi kulturnozgodovinskih okoliščin v posameznih od njih, kar jih pri evropskem združevanju potiska v ospredje ali na obrobje teh procesov. Na to pa brez dvoma vpliva odnos nacionalnih prebivalstev do poseganja organov Evropske unije v nacionalna gospodarstva ob domnevnem reševanju gospodarsko-finančnih kriz v posameznih od njih (npr. Grčija, Španija, Portugalska – tudi Slovenija).

Tabela 10: Uvrstitev 26 evropskih držav glede na izmerjeno zaupanje v Evropski parlament ($\bar{x}$) v presekih 2002 (T1) in 2014 (T2) in prikaz sprememb v rangu¹⁴

Zaupanje v EU-parlament						
T1 – meritev 2002			T2 – meritev 2014			
država	($\bar{x}$)	rang	država	($\bar{x}$)	sprememba v rangu T1(T2)	
GR Grčija	5,75	1	LT Litva	5,22	GR Grčija	1 (26)
HU Madžarska	5,67	2	NO Norveška	4,97	HU Madžarska	2 (3)
IE Irska	5,11	3	HU Madžarska	4,85	IE Irska	3 (8)
FI Finska	4,88	4	BE Belgija	4,83	FI Finska	4 (7)
BE Belgija	4,88	5	DK Danska	4,78	BE Belgija	5 (4)
EE Estonija	4,87	6	SE Švedska	4,72	EE Estonija	6 (11)
PT Portugalska	4,85	7	FI Finska	4,65	PT Portugalska	7 (23)
DK Danska	4,84	8	IE Irska	4,59	DK Danska	8 (5)
UA Ukrajina	4,83	9	CH Švica	4,51	UA Ukrajina	9 (15)
ES Španija	4,82	10	NL Nizozemska	4,49	ES Španija	10 (17)
CH Švica	4,81	11	EE Estonija	4,41	CH Švica	11 (9)
BG Bolgarija	4,76	12	BG Bolgarija	4,25	BG Bolgarija	12 (12)
PL Poljska	4,75	13	CZ Češka	4,16	PL Poljska	13 (19)
SK Slovaška	4,74	14	DE Nemčija	4,08	SK Slovaška	14 (18)
NL Nizozemska	4,72	15	UA Ukrajina	3,93	NL Nizozemska	15 (10)
NO Norveška	4,68	16	FR Francija	3,91	NO Norveška	16 (2)
CZ Češka	4,67	17	ES Španija	3,85	CZ Češka	17 (13)
SI Slovenija	4,65	18	SK Slovaška	3,72	SI Slovenija	18 (22)
DE Nemčija	4,52	19	PL Poljska	3,65	DE Nemčija	19 (14)
FR Francija	4,39	20	AT Avstrija	3,59	FR Francija	20 (16)
LT Litva	4,29	21	RU Rusija	3,56	LT Litva	21 (1)
AT Avstrija	4,21	22	SI Slovenija	3,41	AT Avstrija	22 (20)
IL Izrael	4,12	23	PT Portugalska	3,40	IL Izrael	23 (24)
SE Švedska	4,02	24	IL Izrael	3,15	SE Švedska	24 (6)
RU Rusija	3,92	25	GB V. Britanija	3,15	RU Rusija	25 (21)
GB V. Britanija	3,64	26	GR Grčija	2,57	GB V. Britanija	26 (25)

Vir: ESS, 2002–2014

Dvanajsti korak. V tabeli 11 so razvrščene države na podlagi izmerjenega skupnega zaupanja v institucije – v dveh časovnih presekih (T1–T2). Prikaz skupnega zaupanja v opazovane institucije (I1–I7;) omogoča strnitev in potrditev vtisov, ki smo jih deloma zabeležili že v predhodnih korakih.

14. Vstopi in izstopi posameznih držav v program ESS so navedeni v tabelah 3–7.

Tabela 11: Uvrstitev 26 evropskih držav glede na izmerjeno skupno zaupanje v institucije (I1-I7) ($\bar{x}$) v presekih 2002 (T1) in 2014 (T2) in prikaz sprememb v rangui¹⁵

Zaupanje v institucije						
T1 – meritev 2002			T2 – meritev 2014			
država	($\bar{x}$)	rang	država	($\bar{x}$)	sprememba v rangui T1(T2)	
DK Danska	6,25	1	NO Norveška	6,22	DK Danska	1 (2)
FI Finska	5,94	2	DK Danska	6,01	FI Finska	2 (4)
NO Norveška	5,65	3	SE Švedska	5,81	NO Norveška	3 (1)
SE Švedska	5,53	4	FI Finska	5,75	SE Švedska	4 (3)
CH Švica	5,53	5	CH Švica	5,73	CH Švica	5 (5)
GR Grčija	5,22	6	NL Nizozemska	5,35	GR Grčija	6 (25)
NL Nizozemska	5,22	7	DE Nemčija	4,93	NL Nizozemska	7 (6)
IE Irska	4,93	8	BE Belgija	4,88	IE Irska	8 (9)
BE Belgija	4,80	9	IE Irska	4,58	BE Belgija	9 (8)
DE Nemčija	4,78	10	AT Avstrija	4,56	DE Nemčija	10 (7)
AT Avstrija	4,74	11	EE Estonija	4,54	AT Avstrija	11 (10)
HU Madžarska	4,74	12	GB V. Britanija	4,48	HU Madžarska	12 (15)
GB V. Britanija	4,57	13	LT Litva	4,34	GB V. Britanija	13 (12)
IL Izrael	4,55	14	CZ Češka	4,30	IL Izrael	14 (18)
EE Estonija	4,51	15	HU Madžarska	4,27	EE Estonija	15 (11)
FR Francija	4,44	16	FR Francija	4,24	FR Francija	16 (16)
ES Španija	4,42	17	ES Španija	3,86	ES Španija	17 (17)
PT Portugalska	4,19	18	IL Izrael	3,84	PT Portugalska	18 (19)
SI Slovenija	4,15	19	PT Portugalska	3,52	SI Slovenija	19 (23)
UA Ukrajina	4,13	20	SK Slovaška	3,43	UA Ukrajina	20 (26)
CZ Češka	4,07	21	RU Rusija	3,39	CZ Češka	21 (14)
PL Poljska	3,91	22	PL Poljska	3,38	PL Poljska	22 (22)
SK Slovaška	3,72	23	SI Slovenija	3,26	SK Slovaška	23 (20)
RU Rusija	3,50	24	BG Bolgarija	2,91	RU Rusija	24 (21)
LT Litva	3,30	25	GR Grčija	2,62	LT Litva	25 (13)
BG Bolgarija	3,10	26	UA Ukrajina	2,45	BG Bolgarija	26 (24)

Vir: ESS, 2002–2014

Nanizajmo jih:

- Rang držav na temelju skupnega zaupanja v institucije le deloma odstopa od konfiguracije, ki smo jo dobili z razvrščanjem zaupanja v nacionalne parlamente (tabela 8), le da so ostrine in razponi bolj zabrisani.
- Skupno izmerjeno zaupanje v institucije je ob prvi meritvi značilno višje kot ob drugi. V osemnajstih državah je izmerjeno zaupanje ob drugi meritvi bolj (ali manj) izrazito upadlo. To še posebej velja za Grčijo (6/25), Ukrajino

15. Vstopi in izstopi posameznih držav v program ESS so navedeni v tabelah 3–7.

- (20/26), Slovenijo (19/23), pa tudi Portugalsko (18/19) in Izrael (14/18).
- V osmih državah je skupno zaupanje naraslo. To še posebej velja za ZR Nemčijo (10/7), Estonijo (15/11), Češko (21/14), Litvo (25/13) in tudi Norveško (3/1).
Skandinavske države in Švica so uvrščene v vrh rangov skupnega zaupanja ob obeh meritvah; srednje- in vzhodnoevropske države so uvrščene na dno rangov ob obeh meritvah. Iz tega splošnega profila izstopajo:
  - Madžarska, ki se najprej uvrsti nad povprečje, višje od Češke, Litve in Estonije, pa tudi Velike Britanije, Francije in Španije, ob drugi meritvi pa se uvrsti pod povprečje, nižje od Velike Britanije, Litve, Estonije, skupaj s Češko in Francijo itd.
  - ZR Nemčija se iz povprečja ob prvi meritvi bistveno povzpne ob drugi; podobno Estonija; najizrazitejši dvig zaupanja pa zabeležijo Litva in Češka, ki se z dna ranga ob prvi v drugi meritvi dvigneta na skupno povprečje, v sredino ranga.
  - V sedmih srednje- in vzhodnoevropskih državah zabeležimo upad skupnega političnega zaupanja; še posebej se to izrazi v Sloveniji, na Poljskem, Madžarskem itd.
  - Danska je edina skandinavska država, kjer sicer zabeležimo upad skupnega zaupanja (1/2), a Danska ostaja, skupaj z Norveško, Finsko, Švedsko in Švico v vrhu ranga skupnega zaupanja v institucije – v obeh presekih.
  - Bolgarija in Ukrajina zabeležita ob drugi meritvi »razkroj institucionalne pokrajine«: prevlada nezaupanje. Vstopno (T1) zaupanje v institucije v Ukrajini je bilo sicer visoko! Leta 2002 so med Bolgari prevladovala pozitivna pričakovanja glede kakovosti življenja in demokratičnega razvoja, po desetih letih pa so povsem splahnela. V vseh primerjavah Bolgarija ostaja povsem spodaj, na dnu.
  - Rusija (24/21) se ob drugi meritvi odlepi od dna in se skupaj s Slovaško in Poljsko uvrsti v sredino tranzicijske skupine držav.
  - In končno Slovenija (19/23). Ob prvi meritvi se Slovenija uvrsti v vrh tranzicijske skupine, vendar značilno nižje kot Madžarska in Estonija. Ob drugi meritvi se uvrsti značilno nižje, na dno tranzicijske skupine držav, pred Bolgarijo in Ukrajino. Očitno je, da je Slovenija izgubila vse »demokratizacijske« prednosti, s katerimi je vstopila v družbeni prehod in ki so jo beležile slovenske in mednarodne raziskave v devetdesetih letih. Ta izguba se pokaže že v rezultatih devetdesetih, potrdi pa se s podatki prve meritve ESS 2002. Mednarodne raziskave iz predhodnega obdobja (Inglehart, 1995, Rus/Toš, 2005) so Slovenijo pred izbruhom finančne krize umeščale višje, nad vse tranzicijske države, skupaj s Portugalsko, Španijo in Italijo. Časovne vrste meritev ESS 2002–2014 pa pokažejo, da je do strukturnega preloma v izražanju zaupanja v institucije v Sloveniji prišlo v preseku 2008–2010. To

je bilo obdobje, ko se je finančna kriza poglobljala, oblast in institucije pa so postale neodzivne. To je bilo tudi obdobje sprožanja velikih korupcijskih »projektov« kot npr. TEŠ 6, afera Patria, bančna luknja in njeno pokrivanje itd.

6 Povzetki in zaključki

Najprej bomo povzeli osnovne ugotovitve iz opisne analize, kot so prikazane v prejšnjih poglavjih.

1. Pokaže se, da je skupno politično zaupanje v vseh opazovanih državah, izmerjeno na vstopni točki 2002 in zaključni točki 2014, upadlo.¹⁶ Ali torej predpostavka, da potek demokratizacije v sodobnih evropskih družbah temelji na in sproža povečano zaupanje v institucije – na tej posplošeni ravni analize – ne dobi potrditve? Pričakovali bi, da širitev prostora demokratične institucionalizacije na Srednjo in Vzhodno Evropo konec osemdesetih in v začetku devetdesetih let – ob zamenjavi avtoritarnih in totalitarnih sistemov z demokratičnimi, čeprav v nekaterih primerih z zgolj formalno demokratičnimi sistemi – in odpiranje novih perspektiv družbenega razvoja v tem delu Evrope sproščata demokratizacijske potenciale. In vendar to ni tako. Evropski družbeni prostor, kljub formalnemu sistemskemu poenotenju, še zdaleč ni enoten. Označujejo ga velike razlike in razponi v družbenoekonomski in kulturnopolitični razvitosti v svoji zgodovinski, nacionalnokulturni in vrednotno-religijski sestavi. Demokratizacijski procesi v različnih državah, različnih družbah, v različnih kulturnozgodovinskih regijah znotraj Evrope, se sprožajo in potekajo protislovno, pod vplivi bolj ali manj izraženih endogenih in eksogenih dejavnikov.

2. V drugem koraku smo poizkušali zarisati kulturnozgodovinsko in vrednotno regionalizacijo kot okvir za izpeljavo opisne analize. Pri tem smo se oprli na raziskave, ki so potekale v devetdesetih letih (Inglehart, 1995) oz. so bile izpisane v začetku prvega desetletja (Inglehart, 2004, Rus/Toš, 2005 idr.). Inglehart svojo vrednotno analizo v obsegu dimenzij tradicionalno – racionalno in materialistično – postmaterialistično grafično izrazi s prenovljenim vrednotnim atlasom sveta (2004), ki pokaže, da se opazovane evropske države umeščajo visoko v smeri prevladovanja racionalnih vrednot. Med njimi, med srednje- in vzhodnoevropskimi državami, izraziteje navzdol odstopa le Poljska, med zahodnoevropskimi pa Irska in v manjši meri Španija in Izrael. Hkrati pa se v razsežju prevladujočih materialističnih – postmaterialističnih vrednot jasno oblikujejo tri kulturnovrednotne regije: vse srednje- in vzhodnoevropske države, razen Slovenije in Češke na enem polu; vse skandinavske oz. severno-zahodnoevropske države na nasprotnem polu;

---

16. Glej tabelo 1.

med njima pa sta obe »Nemčiji«,¹⁷ Češka, Slovenija, Grčija, Izrael, Francija, Belgija, Španija in Irska. Inglehartova analiza jasno zarisuje meje med vrednotnimi regijami, pri čemer so vse srednje- in vzhodnoevropske države umeščene skupaj, Slovenijo in Češko pa umešča v zahodnoevropski vrednotni prostor. Ne smemo zanemariti dejstva, da so bile te vrednotne analize in raziskave opravljene pred izbruhom finančnih in njim sledečih ekonomskih, političnih oz. družbenih kriz v sredini prvega desetletja. Dodamo še, da umeščanje srednje- in vzhodnoevropskih držav glede na poteke kasnejše nacionalne in kulturnoreligijske socializacije, še posebej v družbah s prevladujočo ortodoksno religijsko denominacijo, kaže bistveno spremenjeno sliko. To velja še posebej za uvrstitev Bolgarije, Rusije in Ukrajine, ki se na dimenziji tradicionalno–racionalno uvrščajo bistveno nižje, bližje Grčiji.

Šestindvajset opazovanih držav smo tako uvrstili v pet kulturnovrednotnih regij oz. skupin. Prikazana opisna analiza¹⁸ tako uvrstitev potrди. Pokaže se, da se skupine A–E glede na skupno izmerjeno zaupanje v politične institucije razporejajo kaskadno. V njihovi »umeščenosti« v demokratizacijske procese v obdobju, ki ga označujeta prva (2002) in zadnja (2014) meritev, opazimo značilne sorodnosti znotraj njih in hkrati vidna razhajanja med njimi.

Proces demokratizacije umirjeno, pozitivno in enosmerno poteka le v skupini skandinavskih držav (A). Te se po skupnem izraženem zaupanju umeščajo visoko v rang na obeh časovnih presekih – in druga meritev pokaže presežek izmerjenega zaupanja glede na prvo meritev. Druga skupina tradicionalnih demokratičnih držav iz obsežnega prostora Zahodne Evrope (B) je v teh potekih umeščena stabilno, umirjeno, vendar brez »presežka« zaupanja. Na tej ravni analize bi lahko rekli, da demokratizacijski procesi v tem družbenem prostoru potekajo umirjeno, a da tudi stagnirajo. Tretjo skupino, ki smo jo poimenovali kot južnoevropsko-sredozemsko (C), pa nasprotno prvima dvema označuje visoka turbulenca v izražanju zaupanja, ki se kaže v visokih izhodiščnih merah zaupanja ter nizkih, celo najnižjih merah zaupanja ob drugi meritvi. Med vsemi opazovanimi prav pri tej skupini držav beležimo najvišje upade v izražanju skupnega zaupanja v politične institucije! Gre za družbe, ki preživljajo globoke finančne, ekonomske, varnostne in tudi politične krize (Grčija)! V četrto skupino so uvrščene vse srednje- in vzhodnoevropske države (D), razen dveh postsovjetskih. Na nižji ravni povprečja izmerjenega zaupanja ta skupina kaže umirjenost demokratizacijskih potekov, ki pa se po podrobnem vpogledu razblinijo; skupina se umešča nižje, a ob drugi meritvi dosega oz. presega zaupanja, izmerjena v skupini C. In končno sta v skupini E umeščeni obe postsovjetski državi, za kateri je na ravni skupnega prikaza značilen velik upad skupnega zaupanja v institucije. Pri tem ostaja še zakrito, da visoki

17. Tako imenovane Zahodne in Vzhodne zvezne dežele oz. bivši ZRN, NDR.

18. Glej tabelo 2.

upadi zaupanja označujejo predvsem Ukrajino in ne Rusije. Skupini srednje- in vzhodnoevropskih tranzicijskih držav (D, E), ki se po Inglehartu (2004) umeščajo v smeri prevladujočega racionalizma in v katerih prevladuje materialistična orientacija tudi v aktualnem obdobju, še vedno označujejo nižja ekonomska razvitost, nižji standard, naraščajoča neenakost – in pomanjkanje demokracije. Nekatere od njih sicer označuje vzgon (Češka, Litva), večino pa zastoji, celo obrati v procesih demokratizacije (Poljska, Madžarska). Nekatere med njimi so v range zaupanja umeščene skrajno nizko (Bolgarija, Ukrajina, Rusija – in tudi Slovenija).

3. Pri opazovanju procesov demokratizacije in izražanja političnega zaupanja se opiramo na operacionalizacijo, kot je izražena v okviru programa ESS. Ta vključuje tri skupine institucij: (1) politične institucije, (2) interno regulatorne institucije in (3) eksterne regulatorne institucije (Zmerli, 2012). V prvo skupino sodijo: nacionalni parlament, politiki in politične stranke; v drugo sodita pravni red in policija; v tretjo EU-parlament in OZN. Za vsako od teh institucij, glede na njihovo vlogo v sistemu in na njihovo razumevanje med ljudmi, lahko pričakujemo različne umestitve v rangu zaupanja. To se v polni meri potrди. Že na splošni ravni (tabela 1) se oblikuje profil njihovega uvrščanja, ki se pretežno ponovi na vseh nižjih ravneh prikazane analize. V vrhu, z največ izraženega zaupanja, so umeščene regulatorne institucije: policija ter OZN in EU-parlament. Tem sledijo parlament in ostale politične institucije (politiki in politične stranke) – z značilnim zaostajanjem. Tak profil razvrščanja se potrди tudi v drugem časovnem preseku, sicer na značilno nižji ravni izmerjenega zaupanja, kar se še posebej izrazi v upadu zaupanja do EU-parlamenta, OZN, pa tudi do nacionalnih parlamentov. Nacionalni parlamenti, osnovni gradnik demokratičnih sistemov, v večini držav niso osrednji nosilci demokratične legitimitete, podprti z visokim zaupanjem državljanov. Predvsem v nekaterih srednje- in vzhodnoevropskih državah, pa tudi drugih, v izraziti krizi, prevlada nezaupanje do njih.

Učinkovanje specifičnih znotrajsistemskih in zunanjih dejavnikov na izražanje zaupanja v prikazane institucije se potrди tudi na primerjalni ravni med vrednotnimi regijami oz. skupinami držav – v mednarodni primerjavi. Tako je za skandinavsko skupino držav (A) značilen dvig zaupanja v pravni sistem, za zahodnoevropsko (B) izrazit upad zaupanja v Evropski parlament, za južnoevropsko in sredozemsko skupino (C) izrazit upad zaupanja v vse opazovane institucije, za vzhodnoevropsko (D) močan upad zaupanja v EU-parlament in OZN in končno, za postsovjetsko (E) skupino, na nizki ravni zaupanja, izrazit upad zaupanja v vse opazovane institucije. Stabilno in naraščajoče zaupanje beležimo: pri skandinavski skupini, v parlament in policiji, v zahodnoevropski skupini v pravni sistem in policiji, v srednje- in vzhodnoevropski skupini policiji in v pravni sistem, južnoevropsko skupino in postsovjetsko pa označuje visok upad zaupanja v prav vse opazovane institucije. Z izjemo Rusije so to družbe v izraziti legitimitetni krizi.

4. Oglejmo si najprej, kaj razkrivajo uvrstitve držav znotraj vrednotnih regij oz. skupin držav (A–E)¹⁹ v obeh časovnih presekih. Kot že rečeno, skandinavsko skupino držav označuje pozitiven odnos državljanov do institucionalnega sistema, v katerem živijo in delujejo. V vseh državah iz te skupine po obsegu izraženega zaupanja prednjači policija, in to v obeh presekih. Sledijo pa pravni sistem, parlament ter OZN. Politiki in politične stranke so umeščene nižje, vendar ne vselej najnižje. Nizko oz. najnižje se v tej skupini držav glede na zaupanje uvršča EU-parlament, ki sicer v nekaterih od njih značilno (Švedska, Norveška) pridobiva, v nekaterih pa rahlo izgublja zaupanje. In vselej je EU-parlament po zaupanju, ki ga sproža, umeščen nižje kot politiki in politične stranke. Dodajmo še, da je ob drugi meritvi med šestimi skandinavskimi državami po zaupanju v EU-parlament v vrhu Norveška, med njimi edina, ki ni članica EU.

Na temelju prikazov v tabeli 4, kamor je umeščenih sedem zahodnoevropskih držav, lahko sklepamo, da krizna dogajanja v evropskem prostoru delujejo različno in različno intenzivno. Predvsem se potrди, da je Švica stabilna demokracija in da je med Švicarji zaupanje v institucionalni sistem v vseh presekih, razen v EU-parlament, visoko, najvišje v skupini. Najvišje zaupanje v EU-parlament pa izražajo še Belgijci, v populacijah preostalih držav (Irska, Avstrija, Velika Britanija, Francija) pa beležimo (bolj ali manj) izrazito upadanje zaupanje v nacionalne parlamente in EU-parlament. Usihanje zaupanja v EU-parlament kaže na splošno prisotno zaznavo krize te povezave. Dodajmo še, da je v tej skupini ZR Nemčija poseben primer, saj gre pri njej za proces zraščanja dveh družbenih in socializacijskih modelov, bivše Zahodne in Vzhodne Nemčije in da je potek tega zraščanja mogoč in uspešen, kaže prav primer ZRN. To potrjujejo analize, opravljene na podlagi programa ESS (Zmerli, 2012), in tudi naša analiza, ki kaže, da v ZRN izrazito narašča zaupanje v nacionalni parlament, politične stranke in politike; upada pa zaupanje v obe mednarodni regulatorni instituciji. Pod vplivom tega zraščanja se je (združena) Nemčija v zadnjem desetletju značilno povzpela v rangih zaupanja.

V južnoevropski in sredozemski skupini držav močno prevlada upadanje zaupanja v prav vse v opazovanje vključene politične institucije. Gre za družbe v izrazitih krizah z nizko legitimiteto sistema. To se še posebej ostro izrazi na primeru Grčije (2002, 2010), kjer prvotno skupno izmerjeno zaupanje v institucije upade za polovico (s 5,22 na 2,62)! Najbolj se to pokaže v odnosu do EU-parlamenta, do nacionalnega parlamenta ter do pravnega sistema, seveda pa tudi v odnosu do politikov in celo do policije. Podobno izraziti so upadi zaupanja v prav vse opazovane institucije v Izraelu, Španiji in na Portugalskem. Če Izrael kot primer sui generis iz presoje izpustimo, gre v primeru preostalih treh za države, v katerih so še dolga leta po drugi svetovni vojni vladali vojaški oz. postfašistični režimi. Te države so se evropskemu demokratizacijskemu toku pridružile veliko kasneje kot druge zahodnoevropske

---

19. Glej tabele 3–7.

države in veliko prej kot srednje- in vzhodnoevropske države. Gre tudi za manj razvite države z južnega obrobja Evrope, ki jih označujejo nižja družbenogospodarska razvitost, nižja kakovost življenja in družbenega standarda itd. In še, gre za države, ki jih je močno prizadela finančna kriza v zadnjem desetletju.

In končno, v našo so analizo vključene še države postsocialističnega izvora, države v tranziciji. Med njimi se po skupnem izmerjenem zaupanju ob prvi meritvi (2002) visoko uvrstijo Madžarska, Estonija, Slovenija, pa tudi Ukrajina. S prevladujočim nezaupanjem v institucije sistema pa se ob prvi meritvi uvrstijo Bolgarija, Litva, Ukrajina, Rusija itd. Od prve do druge meritve pa zabeležimo dva jasno izražena nasprotna razvojna trenda. Tako beležimo izrazito naraščanje zaupanja v Estoniji, Litvi, Češki, kar potrjuje domnevo, da je mogoč pozitiven proces demokratizacije in legitimizacije postsocialističnih sistemov. Močan pa je tudi temu nasproten trend, ki se izrazi v delegitimizaciji demokratičnih sistemov v Sloveniji, na Poljskem, na Madžarskem in še posebej v Ukrajini, kjer beležimo izrazito upadanje zaupanja v institucije, v vseh presekih. Le da se po obsegu skupnega zaupanja, poleg Estonije in Litve, še vedno visoko uvrščajo Češka in Madžarska; na dno v skupini pa so umeščene Ukrajina, Bolgarija, Slovenija, Rusija in Slovaška. V tej skupini kot poseben primer izstopa Ukrajina, ki je bila ob prvi meritvi umeščena mnogo višje, nekako v sredino skupina D, ob drugi meritvi (2012) pa jo označuje prevladujoče, lahko bi rekli popolno nezaupanje v nacionalni parlament, v politike in politične stranke, v pravni sistem in celo policijo, nekaj višje v skupini pa se uvršča po zaupanju v EU-parlament in OZN. Pričakovanja državljanov Ukrajine so očitno usmerjena prvenstveno v mednarodne regulatorne institucije. Kriza v tej državi je mnogoplastna in globoka ter se izraža v popolni delegitimizaciji institucij demokratičnega sistema.

5. V nadaljevanju smo v opisno analizo vključili rezultate zaupanja v izbrane institucije: nacionalni parlament, policijo in EU-parlament ter prikaz skupnega političnega zaupanja (indeks političnega zaupanja). Države smo v štirih opazovanih razsežjih razvrstili glede na obseg izraženega zaupanja ($\bar{x}$), posebej za prvo (2002) in za drugo (2014) meritev.²⁰

Uvrstitev držav glede na zaupanje v nacionalni parlament potrdi upravičenost in smiselnost njihovega uvrščanja v vrednotne regije oz. skupine (A–E). Že prej nakazane okoliščine, ki pojasnjujejo visoko oz. nizko uvrstitev držav v rangu zaupanja v nacionalni parlament, pa tudi policijo in v izražanju skupnega zaupanja v institucije, se potrdijo. Ob prvi meritvi se tako v vseh teh presekih v zgornjo tretjino ranga uvrstijo vse skandinavske države in še Avstrija, Madžarska in Belgija, v spodnjo tretjino pa vse preostale srednje- in vzhodnoevropske države in Irska. Sredino ranga zapolnijo (v zgornjem delu) Španija, Grčija, Ukrajina,

---

20. Analiza je podana v tabelah 8–11.

Velika Britanija in (v spodnjem delu) Izrael, Nemčija, Francija in Portugalska. Model uvrščanja je čist, le da od pričakovanj odstopata Madžarska in Ukrajina z visoko (T1) uvrstitvijo ter ZRN in Francija, z nepričakovano nizko uvrstitvijo. V vrh ranga se uvrstita Danska in Švedska, na dno pa Litva in Bolgarija; razpon med najvišjim in najnižjim izmerjenim zaupanjem v nacionalni parlament je 3 : 1.

Meritev zaupanja v nacionalni parlament v drugem časovnem preseku ponudi, z vidika pričakovanj in kategorizacije v vrednotne regije, še čistejšo sliko. Tako so v zgornji del ranga, vse do povprečja, uvrščene vse skandinavske in zahodnoevropske države in v spodnji del ranga predvsem tranzicijske države. Pri tem izstopata le Estonija in Češka z uvrstitvijo v sredino ranga ter Portugalska in Grčija v spodnji del oz. na dno ranga. V vrh ranga se uvrstita Norveška in Švedska, na dnu pa Grčija in Ukrajina.

V sredino ranga se (visoko) zgoraj uvrsti Estonija, nižje pa tudi Češka in Madžarska. Jasno je viden trend naraščanja zaupanja pri Norveški, Švedski, Švici, pa tudi pri Nemčiji, Estoniji, Češki itd. ter temu nasproten trend upadanja, ki še posebej izstopa pri Grčiji in Ukrajini, pa tudi Sloveniji, Madžarski, Španiji, Poljski.

Podobno kot pri izražanju zaupanja v nacionalni parlament se oblikujejo tudi uvrstitve glede na zaupanje v nacionalne policije. Seveda z nekaterimi posebnostmi. Tudi ta preizkus potrди smiselnost vrednotne regionalizacije oz. uvrščanja v skupine. Tudi tu se v obeh časovnih presekih v vrh ranga uvrstijo skandinavske in zahodnoevropske države, v dno ranga pa srednje- in vzhodnoevropske tranzicijske države ter Rusija in Ukrajina. Estonija ostane tudi ob drugi meritvi najvišje (v sredini ranga) uvrščena tranzicijska država. Močno pa se povzpeta tudi Litva in Češka. Med preostalimi najizraziteje upade zaupanje policiji na Češkem in v Izraelu itd.

Izvedli smo uvrstitve držav glede na izraženo zaupanje v Evropski parlament. Seveda se ob tem izkaže, da na izražanje zaupanja v EU-parlament, poleg okoliščin, ki vplivajo na izražanje zaupanja do znotrajsistemskih institucij, vplivajo še druge, nove okoliščine. Eksemplaričen primer za to je Grčija, ki se ob prvi meritvi (2002) uvršča najvišje, ob drugi meritvi, slabih deset let kasneje (2010), pa najnižje v rangju.²¹ Glede na obseg izraženega zaupanja ob prvi meritvi se v zgornji del ranga, poleg Madžarske, uvrstijo še Estonija, Ukrajina, Bolgarija, Poljska in Slovaška in ob drugi meritvi Litva, Madžarska, Estonija, pa tudi Bolgarija in Češka. Izrazito nizko pa se ob prvi meritvi uvrščajo Velika Britanija, na dno, nizko pa tudi Švedska, Izrael, Avstrija, Francija in Nemčija oz. ob drugi meritvi Grčija, na dno in nizko Velika Britanija, Izrael, Portugalska, Avstrija, Španija itd. Prej nakazana polarna strukturiranost uvrstitev izgine. Premiki med

21. V vmesnem obdobju je Grčija doživljala razpad finančnega in razpadanje ekonomskega in socialnega sistema; finančno oblast v državi so v interesu tujih bank prevzele mednarodne finančne ustanove.

časovnjima točkama so značilni: med šestindvajsetimi državami se jih enajst ob drugi meritvi uvrsti višje v rangu, deset nižje, preostalih pet pa ostaja na ravni prvotne uvrstitve. Opredeljevanje do EU je torej izrazito turbulentno, določajo ga pričakovanja in razočaranja v zvezi s preteklim in bodočim delovanjem evropske povezave. Grčija je ob prvi meritvi uvrščena v vrh, v drugi meritvi pa na dno ranga. Litva je ob prvi meritvi uvrščena v spodnjo četrtino ranga, ob drugi meritvi pa v vrh itd.

In končno se nam z uvrščanjem držav glede na izraženo skupno zaupanje v institucije (indeks političnega zaupanja) ponuja strnjen pogled na poteke demokratične legitimizacije v evropskih družbah oz. znotraj Evropske unije. Na podlagi prikazanega empiričnega gradiva²² se potrди modelsko skladno uvrščanje držav v vrednotne regije oz. skupine držav. Na ravni indeksa političnega zaupanja se ob prvi meritvi v zgornjo tretjino ranga umestijo izključno skandinavske ter zahodnoevropske države – in Grčija, v spodnjo tretjino pa predvsem srednje- in vzhodnoevropske države, Rusija in Ukrajina ter Portugalska, v sredino ranga pa se uvrščajo še Nemčija, Avstrija, Velika Britanija v zgornji ter Francija in Španija v spodnji del, med njimi pa še Madžarska in Estonija. Ob drugi meritvi se model uvrščanja v vrednotne regije pokaže v še čistejši obliki. V prvo polovico ranga, do sredine povprečij, se uvrstijo zgolj skandinavske ter zahodnoevropske države – in Estonija, v spodnjo tretjino ranga se umestijo postsocialistične države ter Grčija in Portugalska. Med obe veliki skupini se nekako v sredino uvrstijo še Litva, Češka, Madžarska, pa tudi Francija, Španija in Izrael. Povsem zgoraj so ponovno skandinavske države ter Švica. Premiki med rangoma iz prve in druge meritve so pretežno negativni. Tako najizrazitejše upade zaupanja beležijo Grčija, Ukrajina, Slovenija, Izrael, Portugalska, Španija, Poljska, Madžarska itd. Med vsemi šestindvajsetimi kar osemnajst držav beleži upad zaupanja. Naraščanje zaupanja in torej vzpon v rangu pa izrazito izstopa pri Litvi, Belgiji, Norveški, pa tudi pri Švedski, Češki in Švici. Očitno je torej prevladujoč negativen trend v izražanju zaupanja v politične institucije.

6. Dolej prikazani povzetki in strnitve iz naše analize dopuščajo naslednje sklepe: Na vprašanje, ali je glede na izraženo zaupanje prebivalstev opazovanih 26 šestindvajsetih držav, glede na njihove zgodovinskorazvojne in družbenostrukturne značilnosti, njihovo umeščanje v vrednotne regije, skladno z Inglehartovim vrednotnim atlasom, upravičeno in smiselno ali ne, lahko odgovorimo pritrdilno. To se bo potrdilo v nadaljnji poglobljeni vzročni analizi.

Obravnava problema zaupanja zgolj z dihotomizacijo na t. i. zahodne države z demokratično tradicijo (skupine A, B, C; Zmerli, 2012) in srednje- in vzhodnoevropske tranzicijske države (skupine D, E) ne zadošča. Analiza namreč pokaže,

---

22. Glej tabelo 11.

da je obseg razlik v skupnem političnem zaupanju znotraj prve skupine (npr. med skandinavskimi ter južноеvropskimi in sredozemskimi državami) enak ali večji kot med prvo (A, B, C) in drugo (D, E) skupino. Uveljavljanje in razvoj demokratičnih odnosov, struktur in institucij sta prav gotovo problem, ki zadeva tranzicijske države (D, E), a ni zgolj njihov problem. To je očitno tudi problem, ki zadeva zahodноеvropske države. To je univerzalni problem demokratičnega razvoja Evrope in njene povezave, Evropske unije.

Na vprašanje, ali obsegi izmerjenega zaupanja v opazovanih državah pritrjujejo domnevi, da demokratizacijski razvojni procesi v opazovanih državah in skupinah držav potekajo raznosmerno, protislovno, pa tudi z zastoji in nazadovanji, lahko odgovorimo pritrnilno. Iz značilnosti držav, ki so vključene v našo analizo ter iz njihovih razvojnih in strukturnih značilnosti, lahko sklepamo o dejavnikih, ki spodbujajo rast, zadrževanje ali nazadovanje zaupanja v institucije. Pokazali smo, da so protislovnosti potekov v izražanju zaupanja v institucije sistema najbolj izpostavljene države z evropskega južnega obrobja, ki so jih prizadele globoke ekonomske in finančne in torej tudi družbene krize ter srednje- in vzhodноеvropske države, ki v svojem notranjem institucionalnem razvoju doživljajo zastoje, stagnacije ali nazadovanja.. Seveda gre tudi v primerih teh držav za bolj ali manj izražene globoke družbene krize.

Na vprašanje, kako se uvrščajo države različnih demokratizacijskih tradicij, še posebej srednje- in vzhodноеvropske države v skupni evropski demokratizacijski prostor, nimamo enotnega odgovora. Manjši del držav se premika skladno s pričakovanji in se postopno, pozitivno vključuje v prevladujoči trend demokratizacije in legitimizacije sistemov; očitni so tudi primeri držav, kjer procese notranje demokratizacije lahko označimo kot zastoje, stagnacijo; so pa tudi očitni reverzibilni, vzratni, torej negativni poteki, ki jih opisna analiza sicer zazna, ne omogoča pa njihovega globljega pojasnjevanja. Zdrs Ukrajine z vrha na dno ranga skupnega političnega zaupanja – pa tudi Grčije – je le na videz enostavno pojasniti. Saj gre za družbe v identitetnem krču in globoki ekonomski, politični in družbeni krizi. Upadanje zaupanja v parlament na Madžarskem in Poljskem lahko pojasnjujemo z naraščanjem avtoritarnih in protidemokratičnih prvin v razvoju sistema. Mnogo težje pa je odgovoriti na vprašanje, kaj pogojuje upadanje zaupanja v nacionalni parlament v Sloveniji. S tem vprašanjem se bomo morali poglobljeno ukvarjati v nadaljnjih analizah.

Doslej prikazana analiza pritrjuje domnevi, da na udeležbo in vrednotenje demokratičnih sistemov ter izražanja zaupanja v njihove institucije močno vplivajo aktualne družbene, politične, varnostne, ekonomske in finančne krize. Brez dvoma krize, ki jih v nacionalne družbene in ekonomske sisteme vsiljujejo in sprožajo neoliberalni globalizacijski koncepti in interesi, v največji meri določajo stanja in doseg demokratizacijskih procesov v Evropi in sodobnem svetu.

Pokazali smo vrsto izstopajočih primerov, ki izkazujejo visoke vzpone ali in visoke padce v izražanju zaupanja – in na izbranih primerih nakazali okoliščine, ki jih določajo in pojasnjujejo.

Vprašali smo se, ali razvrščanje držav v kulturnojezikovno religijske skupine kaj prispeva k pojasnjevanju njihovega položaja v rangu političnega zaupanja. Pregled vseh opravljenih analiz dopušča ugotovitev, da se na dno rangov zaupanja v institucije – in torej z najnižjo legitimiteto (formalno) demokratičnih političnih sistemov – uvrščajo države, ki pripadajo ortodoksni kulturnoreligijski skupnosti (Rusija, tudi Ukrajina, Bolgarija in ves vzhodni Balkan, vključno z Grčijo). Sledijo jim države, ki jih označujejo nižja umeščenost na dimenziji tradicionalno–racionalno, nižja stopnja sekularizacije in visoka navezanost na katoliške kulturnoreligijske tradicije (Poljska, Slovaška itd.). Med nizko umeščenimi srednje- in vzhodnoevropskimi ter postsovjetskimi državami izstopa še druga, pretežno skupna značilnost: pripadnost slovanski kulturnojezikovni skupini. Iz tega so izvzete baltiške države in Madžarska. V vseh preostalih primerih gre za države s prebivalstvom pretežno slovanskega kulturnozgodovinskega izvora in hkrati za tranzicijske države, ki se v povprečju uvrščajo najnižje oz. nizko v rangih zaupanja v institucije sistema. Da gre za pretežno slovanske družbe – in da gre za postsocialistične/tranzicijske družbe, ni sporno. Niso pa vse tranzicijske države »slovanske« – in slednje so nižje uvrščene kot neslovanske (npr. baltiške, Madžarska. In vendar so med njimi države, kjer legitimiranje demokratičnega sistema poteka uspešneje (Estonija, Litva, Češka) kot drugje (Slovenija, Poljska, Bolgarija, Ukrajina – tudi Grčija, Izrael).

Na koncu lahko dodamo, da pomeni opravljena opisna analiza le prvi korak v smeri poglobljenega pojasnjevanja narave in poteka demokratizacijskih procesov v evropskem družbenem prostoru. In pri tem ostaja odprto vprašanje demokratizacijskih potekov v Sloveniji.²³

Viri

- Almond, G., Verba, S. (1963): *The Civil Culture; Political Attitudes and Democracy in Five Nations*, Princeton, Princeton University Press.
- Akaliyski, P. (2014): *Cultural Differences in Europe: The Clash of Civilizations or Of Development?* Berlin, FU Berlin.
- Barnes S. H., Kaase, M. (1979): *Political Action, Mass Participation in five Western Democracies*, Sage, London.
- Basanez, M., Inglehart, R., Moreno, A.: *Human Values and Beliefs, A Cross Cultural Source-book*, World Value Survey 1990–1993.

23. Upad političnega zaupanja v Sloveniji, ki so ga zabeležile tudi druge evropske raziskave (npr. Evrobarometer itd.), bo predmet poglobljene analize, ki bo vključila tudi rezultate meritev ESS, 2016.

- Castiglione, D., van Deth, J. W., Wolleb, G. (Hrsg.) 2008: *The Handbook of Social Capital*. Oxford, Oxford University Press.
- Catterberg, G., Moreno, A. (2005): *The Individual Bases of Political Trust: Trends in New and Established Democracies*. *International Journal of Opinion Research* 18: 31–48.
- Cusack, T. R. (1997): *On the Road to Weimar? The Political Economy of Popular Satisfaction with Government and Regime Performance*. Germany Discussion Papers FSI 97-303. Wissenschaftszentrum für Sozialforschung, Berlin.
- Dalton, R. (2004): *Democratic Challenges: Democratic Choice: The Erosion of Political Support, Advanced Industrial Democracies*, Oxford, Oxford University Press.
- Denters, B., Gabriel, O.W., Torcal, M. (2007): *Political Confidence in Representative Democracies: Socio-cultural vs. Political Explanations* in van Deth, J., Montero, J. R., Westholm, A. (Hrsg): *Citizenship and Involvement in European Democracies: A Comparative Analysis*, London, Routledge, 66–87.
- Easton, D. (1975): »A Re-Assessment of the Concept of Political Support«. *British Journal of Political Science* 5: 435–57.
- Kaase, M., Newton, K. (1995): *Beliefs in Government, Volume five*, Oxford, University Press.
- Fukuyama, F., 1989, »The End of History?« *The National Interest* 16: 1–14. New York free press.
- Gabriel, O. W., Kunz, V. (2002): *Die Bedeutung des Sozialkapital-Ansatzes für die Erklärung politisches Vertrauens*. Schmalz-Bruns, R., Zintl, R. (Hrsg.): *Politisches Vertrauen: Sociale Grundlagen reflexiver Kooperation*, Baden-Baden, Nomos, 255–274.
- Gabriel, O., Walter-Rogg, M. (2008): *Social Capital and Political Trust*. Meulemann, H. (Hrsg.): *Social Capital in Europe: Similarity of Countries and Diversity of People? Multi-level Analyses of the European Social Survey 2002*. Leiden, Brill Academic Publication, 219–250.
- Hafner-Fink, M. (2010): *Program Slovensko javno mnenje v okviru mednarodnega družboslovnega anketnega programa ISSP*. Toš, N., Müller, K.H. (ured.): *Primerjalno družboslovje: Metodološki in vsebinski vidiki*, Dokumenti SJM 17, Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, IDV – CJMMK, 187–211.
- Inglehart, R. (1997): *Modernization and Postmodernization*, Princeton University Press, New Jersey.
- Kaase, M., Newton, K., Toš, N. (1995): *Zaupanje v vlado in Zaupanje Slovencev v demokratični sistem*, Liberalna akademija in Znanstvena knjižnica FDV, Ljubljana.
- Kaase, M., Newton, K. (1995): *Beliefs in Government, Volume five*, Oxford, University Press.
- Klingemann, H. D. (1999): *Mapping Political Support in the 1990s: A Global Analysis*. Norris, P. (Hrsg.): *Critical Citizens: Global Support for Democratic Government*, Oxford, Oxford University Press, 31–56.
- Klingemann, H. D., Fuchs, D. (1995): *Citizens and the State, Beliefs in Government volume one*, Oxford University Press.
- Lepsius, M.R (1991): *Ein unbekanntes Land. Plädoyer für soziologische Neugierde*. Giesen, B., Leggewie, C. (Hrsg): *Experiment Vereinigung. Ein sozialer Großversuch*, Rotbuch Taschenbuch 35, Berlin, Rotbuch, 71–76.
- Lipset, S. M., Schneider, W. (1987): *The Confidence Gap: Business, Labor and Government in the Public Mind*. Baltimore: Johns Hopkins University Press. Offe, C. (1994): *Der Tunnel am Ende des Lichts*, Frankfurt.

- Malnar, B. (2010): Longitudinalno in primerjalno raziskovanje kot učinkovita strategija opazovanja družbenih pojavov. Toš, N., Müller, K.H. (ured.): Primerjalno družboslovje: Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 17, Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, IDV – CJMMK, 53–68.
- Plasser, F., Ulram, P. (1996): Measuring Political Culture, v: Plasser, Pribersky (ur.): Political Culture in Eastern Central Europe, London.
- Rose, R. (1984): Understanding Big Government. London: Sage.
- Rose, R., Haerpfer, Ch. (1966): New Democracies, Barometer IV: Aio-Nation Survey, Studies in Public Policy, University of Strathclyde, Glasgow.
- Rus, V., Toš, N. (2005): Vrednote Slovencev in Evropejcev, Analiza vrednotnih orientacij Slovencev ob koncu stoletja, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, mv, CJMMK, Dokumenti SJM 13, Ljubljana, str. 333–369.
- Toš, N. (2007): Potek demokratične institucionalizacije, SJM 2006/2, Poročilo 2, E-dokumenti SJM, CJMMK, Ljubljana. Dostop: www.cjm.si/e-dokumenti.
- Toš, N. (1999, 2004): Vrednote v prehodu, II. in III., Slovensko javno mnenje 1990-1998 in 1999–2004, Dokumenti SJM 6 in 10, FDV, IDV, CJMMK, Ljubljana.
- Toš, N. (2010): Primerjalno raziskovanje vrednot: Evropska raziskava vrednot, Smetovna raziskava vrednot. Toš, N., Müller, K.H. (ured.): Primerjalno družboslovje: Metodološki in vsebinski vidiki, Dokumenti SJM 17, Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, IDV – CJMMK, 225–233.
- Uslaner, E. M. (2000): The Moral Foundation of Trust, Cambridge University Press.
- Van Deth, J. W. (2004): Deutschland in Europa: Ergebnisse der ESS 2002–2003, Wiesbaden, Verlag für Sozialwissenschaften.
- Zmerli, S. (2004): Politisches Vertrauen und Unterstützung. Van Deth, J.W. (Hrsg.): Deutschland in Europa: Ergebnisse des European Social Survey 2002-2003, Wiesbaden, Verlag Socialwissenschaften, 229–256.
- Zmerli, S., Newton, K. (2008): Social Trust and Attitudes Towards Democracy. Public Opinion Quarterly 72, 1–19.
- Zmerli, S., Newton, K., Montero, J.R. (2007): Trust in People, Confidence in Political Institutions, and Satisfaction with Democracy. Van Deth, J.W., Montero, J.R., Westholm, A. (Hrsg.): Citizenship and Involvement in European Democracies: A Comparative Analysis, London, Routledge, 35–65.

DRUGI DEL

**EVROPSKA DRUŽBOSLOVNA
RAZISKAVA, ESS 2002–2016**

2.1 ESS V SLOVENIJI – uvodno pojasnilo

V ta del knjige (2.0) sta uvrščena dva raziskovalna dokumenta iz poteka raziskave ESS:

- Prikaz meritev raziskave ESS 2016 v Sloveniji, v njenem sedmem valu, poglavje 2.2 in
- Popoln prikaz rezultatov sedmih meritev raziskave ESS (2002–2016), doslej opravljenih v Sloveniji – kot medčasovne primerjave, poglavje 2.3. Z objavo prvega dokumenta sledimo ustanovnemu smotru knjižne zbirke Vrednote v prehodu, namreč, dokumentiranju in objavi vseh vprašalnikov iz programa Slovensko javno mnenje in njegovih mednarodnih povezav (ISSP, EVS, WVS, CSES, ESS itd.), v polnem obsegu, izvorni obliki in s prikazom vseh zbranih rezultatov za obdobje 1968–2018.¹

V predgovoru prve knjige Vrednote v prehodu² je zapisano, da objava dokumentov o standardiziranih družboslovnih anketah, opravljenih na reprezentativnih vzorcih prebivalstva Slovenije »predstavlja svojevrstne zapise o družbeni klimi, socialnih razmerah ter o položaju posameznikov in skupin v njih, o njihovih hotenjih, pogledih, verovanjih in vrednotenjih – ujetih skozi raziskovalčev objektiv in ob njegovi težnji objektivnega odlikavanja pojavov v časovnih presekih«. In ta smoter, ob vsej izjemni širitvi programa SJM od tedaj do danes, še vedno velja. Vsi vprašalniki, ki smo jih v raziskavah SJM uporabili, so zapisani in dokumentirani. To omogoča nam in raziskovalcem, ki nam sledijo, da dosedanje rezultate vključujejo v svoje koncepte in analize, pa tudi, da uporabljene postopke, raziskovalna orodja in rezultate svojih predhodnikov metodološko ovrednotijo in – če se pokaže, zavrnejo.

V posebnem poglavju tega dela knjige (2.3) je tako podan popoln pregled vseh rezultatov raziskave ESS 2002–2016, opravljenih na vzorcih prebivalcev Slovenije. Dokumentiran je torej potek pojavov in njihovo spreminjanje v času. Odpira se prostor medčasovnih primerjav in vrednotenja aktualnih pojavov ob razumevanju njihovih stanj in spreminjanj v preteklosti.

1. Vrednote v prehodu I., 1997: Predgovor. Dokumenti SJM, FDV, Ljubljana, 1997.
2. Tem smotrom v celoti sledijo knjige VP I. (1968–1990), VP II. (1990–1998), VP III. (1999–2004), VP IV. (2004–2009) in VP X. (2010–2016), medtem ko preostale knjige iz te serije prikazujejo posamezne mednarodne primerjalne projekte.

Primerjava obeh dokumentov pokaže, da se v osnovi podvajata oz., da je prvi vsebovan v drugem, hkrati pa tudi, da sta v niansah različna. Presečni prikaz (šifrirna knjiga ESS, 2016) je glede na pretekle izkušnje in nova dognanja raziskovalcev delno spremenjen: posamezna vprašanja iz predhodnih meritev so opuščena, vrsta vprašanj je na novo formuliranih. Prav to opravičuje ločene objave obeh dokumentov.

Vsi v numerične prikaze vključeni podatki so vzeti iz izvirnih slovenskih datotek (neponderirani!). Rezultati meritev so praviloma prikazani v polnem razponu uporabljenih meril (lestvic) – in če to merila dopuščajo, so prikazane tudi srednje vrednosti ($\bar{x}$). Iz napotil na robu vprašalnika je vidno, ali so frekvenčne porazdelitve izračunane na skupnem ali na zmanjšanem številu respondentov, itd.

2.2

EVROPSKA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA V SLOVENIJI – Slovensko javno mnenje 2016/2 – prikaz rezultatov letne meritve ESS 2016

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner-Fink,
Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Miheljčak, Ivan Bernik,
Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk,
Špela Zajšek

Povzetek

V tem poglavju je predstavljena slovenska verzija vprašalnika ESS 2016 s prikazom rezultatov meritev; reprezentativni vzorec prebivalcev Slovenije (15+). Vprašalnik zajema vsebinske bloke A, B, C (trajni del) ter tematska bloka D, E (spremenljivi del), sociodemografske in zaključne variable (F, J) ter vrednote HF. Prikazi predhodnih meritev (2002–2014) so predstavljeni v knjigah Vrednote v prehodu II.–IV.; meritve v obdobju 2010–2014 so prikazane v knjigi VP X.; medčasovne in mednarodne primerjave rezultatov raziskave ESS, do vključno leta 2010, so prikazane v knjigi Vrednote v prehodu V., primerjave iz kasnejših meritev, do vključno ESS 2016, so prikazane v tej knjigi (VP XI.).

Osnovni pojmi: socialno in politično zadovoljstvo, vrednote, nacionalne identitete, družbena blaginja itd.

Predstavitev raziskave

Naročnik: nacionalni raziskovalni program, ARRS

Izvajalec: CJMMK, IDV FDV

Osnovna vsebina projekta: bloki A–C: medijska vključenost; zaupanje v institucije; indikatorji političnega angažiranja; politične vrednote; moralne in družbene vrednote; indikatorji socialnega kapitala; osebno zadovoljstvo in počutje; indikatorji družbene izključenosti; indikatorji nacionalne, etnične in religijske identitete respondenta; blaginja, zdravje in varnost; blok D: podnebne spremembe

in energija, varčnost in odnos do porabe energije, odnos do varovanja okolja; blok E: družbena blaginja – odnos do zagotavljanja socialnega varstva, obsega upravičencev socialno-varstvenih prejemkov, odnos do izvajanja varstva ter odvisnost posameznikov od socialnega varstva v prihodnosti; temeljni dohodek; blok HF: raziskava vrednot – Schwartzov model

Vzorec in izvedba: Raziskava temelji na reprezentativnem vzorcu prebivalcev Republike Slovenije, starejših od 15 let; obseg vzorca (N=2026), realizacija (N=1307); standardizirani vprašalnik; računalniško podprto anketiranje (CAPI); raziskava je potekala v času od 21. 9. 2016 do 11. 1. 2017 ob sodelovanju 53 sodelavcev v 300 anketnih okoliših po Sloveniji.

Datoteka: SJM 2016/2, deponirana v ADP (ADP - IDNo: SJM16/2), IDV FDV

Vprašalnik in rezultati raziskave ESS 2016

A. Mediji, zaupanje soljudem ... – blok A

A1 Približno koliko časa na običajen dan porabite za gledanje, branje ali poslušanje novic s politično tematiko oziroma tematiko aktualnih dogodkov? Prosimo, navedite odgovor v urah in minutah.

00 -	sploh nič	6,4
01 -	manj kot ½ ure	44,1
02 -	od ½ ure do 1 ure	27,8
03 -	več kot 1 uro do 1½ ure	6,7
04 -	več kot 1½ ure, do 2 uri	8,2
05 -	več kot 2 uri do 2½ uri	1,1
06 -	več kot 2½ uri do 3 ure	2,8
07 -	več kot 3 ure	2,5
77 -	(b.o.+)	0,0
88 -	(ne vem)	0,3

A2 KARTICA 1 Ljudje lahko uporabljajo internet na različnih napravah npr. računalnikih, tablicah in pametnih telefonih. Kako pogosto uporabljate internet na teh ali drugih napravah bodisi za službeno bodisi osebno uporabo?

1 -	nikoli	26,1
2 -	zgolj občasno	8,8
3 -	nekajkrat na teden	6,4
4 -	večino dni	4,2
5 -	vsak dan	54,4
7 -	(b.o. +)	0,0
8 -	(ne vem)	0,1

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje A2 = 4, 5 (N=766)!

A3 Približno koliko časa na običajen dan porabite za uporabo interneta na računalniku, tablici, pametnem telefonu ali drugi napravi bodisi za službeno ali osebno uporabo? Prosimo, navedite odgovor v urah in minutah.

00 -	sploh nič	0,1
01 -	manj kot ½ ure	12,5
02 -	od ½ ure do 1 ure	20,4
03 -	več kot 1 uro do 1½ ure	6,1
04 -	več kot 1½ ure, do 2 uri	16,4
05 -	več kot 2 uri do 2½ uri	3,9
06 -	več kot 2½ uri do 3 ure	12,7
07 -	več kot 3 ure	27,3
77 -	(b.o.+)	0,0
88 -	(ne vem)	0,8

Odgovarjajo vsi!

- A4 KARTICA 2** Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.

treba je biti zelo previden										večini ljudi lahko zaupamo					(ne vem)	(b.o.+)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$				
9,3	5,6	8,6	13,7	8,7	22,6	8,4	11,2	8,4	1,9	1,4	0,1	0,2	4,40				

- A5 KARTICA 3** Ali menite, da bi vas večina ljudi skušala izkoristiti, če bi za to dobila priložnost, ali pa bi večina skušala ravnati pošteno?

večina bi me skušala izkoristiti										večina bi skušala ravnati pošteno					(ne vem)	(b.o.+)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$				
4,1	2,8	6,8	11,1	11,1	25,3	10,6	12,2	10,3	3,3	1,5	0,5	0,2	5,01				

- A6 KARTICA 4** Kaj menite, ali so ljudje večinoma pripravljeni pomagati drugim, ali pa večinoma gledajo predvsem nase?

večinoma gledajo predvsem nase										večinoma so pripravljeni pomagati drugim					(ne vem)	(b.o.+)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$				
2,7	3,1	6,7	11,7	10,9	23,3	11,4	13,8	10,8	2,2	3,0	0,3	0,2	5,15				

B. Politično zaupanje, orientacije, aktivnosti; odnos do priseljevanja ... – blok B

Zdaj vam bomo zastavili nekaj vprašanj o vladi in politiki na sploh.

B1 Kaj bi rekli, koliko se zanimate za politiko?

1 - zelo se zanimam	6,0
2 - še kar se zanimam	33,6
3 - komaj kaj se zanimam	39,6
4 - sploh se ne zanimam	20,6
7 - (b.o.+)	0,2
8 - (ne vem)	0,1

B2 KARTICA 5 V kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem kot ste vi, da imajo besedo pri tem, kaj počne vlada?

1 - sploh nič	39,6
2 - zelo malo	43,2
3 - do neke mere	14,4
4 - precej	1,4
5 - v veliki meri	0,5
7 - (b.o.+)	0,3
8 - (ne vem)	0,7

B3 KARTICA 6 V kolikšni meri mislite, da ste zmožni prevzeti aktivno vlogo v skupini ljudi, ki se ukvarja s političnimi vprašanji?

1 - sploh nisem zmožen/-na	43,8
2 - le malo sem zmožen/-na	31,3
3 - dokaj zmožen/-na	18,5
4 - zelo zmožen/-na	3,2
5 - povsem zmožen/-na	1,7
7 - (b.o.+)	0,7
8 - (ne vem)	0,8

B4 KARTICA 7 In v kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem kot ste vi, da vplivajo na politiko?

1 - sploh nič	35,8
2 - zelo malo	44,5
3 - do neke mere	17,1
4 - precej	1,4
5 - v veliki meri	0,3
7 - (b.o.+)	0,5
8 - (ne vem)	0,5

B5 KARTICA 8 In koliko se čutite sposobni za sodelovanje v politiki?

1 -	sploh se ne čutim sposobnega/sposobno	41,8
2 -	le malo se čutim sposobnega/sposobno	32,7
3 -	čutim se dokaj sposobnega/sposobno	19,7
4 -	čutim se zelo sposobnega/sposobno	2,8
5 -	čutim se povsem sposobnega/sposobno	1,6
7 -	(b.o.+)	0,8
8 -	(ne vem)	0,5

KARTICA 9 Prosimo, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate.

	sploh ne zaupam										povsem (ne zaupam vem) (b.o.+)					povp. $\bar{x}$
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77			
B6	Državnemu zboru															
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$		
	16,4	6,7	15,1	16,3	10,5	16,2	7,4	5,1	3,1	1,1	0,4	1,3	0,5	3,33		
B7	pravnemu sistemu															
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$		
	13,2	8,0	13,8	15,1	10,9	14,3	7,8	7,7	3,9	2,3	0,5	2,0	0,5	3,63		
B8	policiji															
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$		
	3,3	1,5	3,5	6,7	8,3	16,4	11,9	17,6	17,0	7,0	6,0	0,45	0,4	6,02		
B9	politikom															
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$		
	26,9	10,6	16,2	15,8	8,9	12,3	4,2	2,1	1,0	0,3	0,2	0,8	0,6	2,44		
B10	političnim strankam															
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$		
	24,9	11,4	15,9	16,7	10,5	11,5	4,3	1,8	1,0	0,2	0,2	1,1	0,6	2,47		
B11	Evropskemu parlamentu															
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$		
	12,7	6,0	9,3	13,2	11,7	17,8	9,0	8,4	5,4	1,4	0,9	3,7	0,5	3,94		
B12	Organizaciji Združenih narodov OZN															
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$		
	10,6	3,3	7,8	13,2	10,9	18,4	9,4	9,6	6,7	2,5	1,2	5,8	0,8	4,34		

B13 Danes je običajno, da se nekateri ljudje iz takšnih ali drugačnih razlogov ne udeležujejo volitev. Ali ste se vi udeležili zadnjih volitev v Državni zbor junija 2014?

1 - da	66,3
2 - ne	24,9
3 - nisem imel(a) volilne pravice	6,4
8 - (ne vem)	1,3
9 - (b.o.+)	1,1

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje B13 = 1 (n=867)!

B14 Za katero stranko oz. za kandidata katere stranke ste glasovali na volitvah za Državni zbor leta 2014?

01 - DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	7,3
02 - DL - Državljska lista	0,0
03 - NSI - Nova Slovenija – Krščanski demokrati	5,0
04 - PS - Pozitivna Slovenija	1,6
05 - SD - Socialni demokrati	9,7
06 - SDS - Slovenska demokratska stranka	16,0
07 - SLS - Slovenska ljudska stranka	2,4
08 - SMC - Stranka Mira Cerarja	26,8
09 - VERJAMEM - Stranka Igorja Šoltesa	0,0
10 - ZAAB - Zaveznštvo Alenke Bratušek	1,5
11 - ZL - Združena levica (DSD, IDS in Stranka TRS)	3,1
12 - druga stranka	1,6
88 - (ne vem)	17,2
99 - (b.o.+)	7,8

Odgovarjajo vsi!

Obstaja več načinov, kako bi v Sloveniji lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega?

	da	ne	(b.o.+)	(ne vem)
	1	2	7	8
B15 stopili v stik s politikom ali predstavnikom državne ali občinske oblasti	13,8	85,7	0,3	0,2
B16 delovali v politični stranki ali skupini aktivistov	3,7	96,1	0,1	0,2
B17 delovali v kakšni drugi organizaciji ali zvezi	13,4	86,0	0,3	0,3
B18 nosili značko ali nalepko v podporo neki politični akciji	2,7	97,2	0,1	0,1
B19 podpisali peticijo	18,1	81,3	0,2	0,5
B20 se udeležili zakonitih demonstracij	2,8	96,8	0,4	0,1
B21 bojkotirali določene izdelke	12,5	86,7	0,3	0,5

B23 Ali je kakšna politična stranka, ki vam je bližje kot druge stranke?

1 - da	34,0
2 - ne	61,4
7 - (b.o.+)	1,7
8 - (ne vem)	2,8

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje B23 = 1 (n=445)!

B24 Katera stranka je to?

01 - DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	8,3
02 - DL - Državljska lista	0,2
03 - NSI - Nova Slovenija – Krščanski demokrati	10,1
04 - PS - Pozitivna Slovenija	1,3
05 - SD - Socialni demokrati	17,8
06 - SDS - Slovenska demokratska stranka	21,8
07 - SLS - Slovenska ljudska stranka	3,6
08 - SMC - Stranka Mira Cerarja	17,5
09 - VERJAMEM - Stranka Igorja Šoltesa	0,0
10 - ZAAB - Zaveznštvo Alenke Bratušek	1,3
11 - ZL - Združena levica (DSD, IDS in Stranka TRS)	10,8
12 - druga stranka	3,4
77 - (b.o.+)	2,2
88 - (ne vem)	1,6

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje B24 od 1–12 (n=428)!

B25 Kako blizu se čutite tej stranki? Se ji čutite...

1 - zelo blizu	9,8
2 - blizu	55,6
3 - ne preveč blizu	31,8
4 - sploh ne blizu	2,6
7 - (b.o.+)	0,2
8 - (ne vem)	0,2

Odgovarjajo vsi!

B26 KARTICA 10 V politiki se včasih govori o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestevici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levo in 10 desno?

levo												(ne desno vem)	(b.o.+)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
5,7	2,4	4,4	7,7	6,4	33,8	6,3	5,3	5,3	1,1	3,6	12,2	5,9	4,79	

B27 KARTICA 11 V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.

izredno nezadovoljen										izredno (ne zadovoljen vem) (b.o.) povp.				
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
1,3	0,8	1,8	3,6	2,9	13,8	9,0	14,4	26,3	14,9	11,0	0,0	0,1	7,06	

B28 PONOVRNO KARTICA 11 Kako zadovoljni ste na splošno s sedanjim gospodarskim stanjem v Sloveniji? Prosimo, uporabite enako lestvico.

izredno nezadovoljen										izredno (ne zadovoljen vem) (b.o.) povp.				
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
8,7	4,5	11,9	13,8	13,7	18,8	11,6	10,3	3,9	0,5	0,8	1,1	0,4	4,10	

B29 PONOVRNO KARTICA 11 Kako zadovoljni ste s sedanjo slovensko vlado, s tem, kako opravlja svoje delo? Uporabite enako lestvico.

izredno nezadovoljen										izredno (ne zadovoljen vem) (b.o.) povp.				
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
14,4	8,5	14,3	16,0	10,6	14,8	9,3	5,8	2,5	0,8	0,7	2,0	0,2	3,40	

B30 PONOVRNO KARTICA 11 Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v Sloveniji?

izredno nezadovoljen										izredno (ne zadovoljen vem) (b.o.) povp.				
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
10,1	6,7	12,1	15,3	13,2	17,1	9,3	8,0	2,9	1,1	1,0	2,9	0,3	3,82	

B31 KARTICA 12 Kakšno je po vašem mnenju splošno stanje šolstva danes v Sloveniji?

izredno slabo										izredno (ne dobro vem) (b.o.) povp.				
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
2,9	2,1	5,1	7,5	10,0	18,1	13,2	18,1	14,2	2,5	2,1	4,1	0,2	5,51	

B32 PONOVRNO KARTICA 12 In kakšno je po vašem mnenju splošno stanje zdravstva danes v Sloveniji?

izredno slabo										izredno (ne dobro vem) (b.o.) povp.				
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
6,2	4,1	9,0	13,0	12,5	16,3	12,5	12,2	9,2	3,0	1,8	0,2	0,1	4,72	

KARTICA 13 Povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z vsako od naslednjih trditev?

	močno sogla- šam	sogla- šam	ni- ti - ni- ti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	(ne vem, b.o.+)	povp. $\bar{x}$
	1	2	3	4	5	8	
B33 Vlada bi morala sprejeti ukrepe za zmanjšanje razlik v dohodkih med ljudmi.	40,7	44,2	7,8	5,3	0,8	1,2	1,80
B33a Kadar ni dovolj delovnih mest, bi morali imeti moški prednost pri zaposlovanju pred ženskami.	1,3	5,9	6,7	43,0	42,8	0,4	4,21
B34 Homoseksualci in lezbijke morajo imeti svobodo, da si uredijo življenje po lastnih željah.	16,4	47,3	13,3	14,2	5,6	3,2	2,43
B35 Če bi bil ožji družinski član gej ali lezbijka, bi me bilo sram.	5,8	15,5	15,3	37,6	22,2	3,6	3,57
B36 Gejevski oz. lezbični pari bi morali imeti enake pravice do po-svojitve otrok kot razno-spolni (heteroseksualni) pari.	7,0	20,1	13,5	31,2	25,5	2,8	3,49

B37 KARTICA 14 Nekateri menijo, da bi se morala Evropska unija navznoter še bolj poenotiti, drugi pa pravijo, da je že tako preveč poenotena. Kaj menite vi? Ocenite s pomočjo te lestvice.

poenotenje je šlo že predaleč							poenotenja je še (ne premalo vem) (b.o.+)							povp. $\bar{x}$
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77		
3,5	2,0	3,9	7,6	7,0	25,4	8,2	11,4	13,4	4,8	5,7	6,4	0,7	5,64	

Sedaj pa sledi nekaj vprašanj o ljudeh iz drugih držav, ki prihajajo živeti v Slovenijo...

B38 KARTICA 15 Kaj menite, v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi s podobnim narodnostnim izvorom, kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?

1 - mnogim naj dovoli priselitev	18,1
2 - nekaterim naj dovoli	54,9
3 - zelo redkim naj dovoli	19,2
4 - nikomur naj ne dovoli	5,4
7 - (b.o.+)	0,3
8 - (ne vem)	2,1

B39 PONOVRNO KARTICA 15 Kaj pa ljudem z drugačnim narodnostnim izvorom, kot ga ima večina prebivalcev Slovenije?

1 -	mnogim naj dovoli priselitev	8,3
2 -	nekaterim naj dovoli	42,6
3 -	zelo redkim naj dovoli	35,0
4 -	nikomur naj ne dovoli	11,6
7 -	(b.o.+)	0,2
8 -	(ne vem)	2,2

B40 PONOVRNO KARTICA 15 V kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi iz revnejših držav zunaj Evrope?

1 -	mnogim naj dovoli priselitev	9,0
2 -	nekaterim naj dovoli	42,7
3 -	zelo redkim naj dovoli	32,6
4 -	nikomur naj ne dovoli	13,2
7 -	(b.o.+)	0,5
8 -	(ne vem)	2,1

B41 KARTICA 16 Ali menite, da je na splošno dobro ali slabo za slovensko gospodarstvo, da prihajajo živet k nam priseljenci iz drugih držav?

slabo za gospodarstvo					dobro za gospodarstvo					(ne vem)		povp.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$
12,1	6,7	11,6	12,4	10,1	19,4	8,5	8,5	5,9	1,6	1,6	1,3	0,3	3,99

B42 KARTICA 17 Ali menite, da je kulturno življenje v Sloveniji zaradi priseljencev na splošno ogroženo ali obogateno?

kulturno življenje je ogroženo					kulturno življenje je obogateno					(ne vem)		povp.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$
6,8	5,3	9,1	10,3	9,1	23,5	8,2	10,8	8,1	2,8	4,1	1,7	0,3	4,73

B43 KARTICA 18 Ali menite, da je Slovenija zaradi priseljencev iz drugih držav postala slabša ali boljša dežela za bivanje?

slabša dežela za bivanje					boljša dežela za bivanje					(ne vem)		povp.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$
7,7	5,4	7,8	10,9	8,8	33,4	7,5	8,1	4,3	1,8	1,8	2,5	0,1	4,37

C. Subjektivna blaginja, vernost, nacionalne identitete ... – blok C

Zdaj pa vam bomo zastavili nekaj vprašanj o vas in vašem življenju.

C1 KARTICA 19 V celoti gledano, kako srečni bi rekli, da ste? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10.

zelo nesrečen/-na											(ne zelo srečen/-na vem) (b.o.+)			povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
0,3	0,4	1,5	1,7	2,9	11,4	7,0	15,8	26,9	18,7	13,0	0,2	0,2	7,47	

C2 KARTICA 20 Ocenite, kako pogosto se iz družabnih razlogov dobivate s prijatelji, sorodniki ali kolegi z dela?

01 -	nikoli	1,1
02 -	manj kot enkrat na mesec	9,3
03 -	enkrat na mesec	12,3
04 -	nekajkrat na mesec	22,5
05 -	enkrat na teden	20,7
06 -	večkrat na teden	24,0
07 -	vsak dan	9,8
77 -	(b.o.+)	0,2
88 -	(ne vem)	0,2

C3 KARTICA 21 S koliko ljudmi, če sploh s kom, se lahko pogovarjate o osebnih in intimnih stvareh?

0 -	nič	4,3
1 -	1	15,1
2 -	2	20,0
3 -	3	27,9
4 -	4 do 6	26,5
5 -	7 do 9	4,0
6 -	10 in več	1,8
7 -	(b.o.+)	0,3
8 -	(ne vem)	0,1

C4 KARTICA 22 Če se primerjate z drugimi ljudmi vaše starosti, kako pogosto bi zase rekli, da se udeležujete različnih družabnih srečanj?

1 -	precej manj kot večina drugih	12,3
2 -	manj kot večina drugih	29,5
3 -	približno enako	40,6
4 -	več kot večina drugih	14,0
5 -	precej več kot večina drugih	2,8
7 -	(b.o.+)	0,2
8 -	(ne vem)	0,5

C5 Ste bili vi ali kdo od članov vašega gospodinjstva v zadnjih petih letih žrtev vloma ali fizičnega napada?

1 - da	9,4
2 - ne	90,3
7 - (b.o.+)	0,3
8 - (ne vem)	0,0

C6 Kako varno se počutite (bi se počutili), kadar zvečer hodite (ali bi hodili) sami po vaši soseski?

1 - zelo varno	36,3
2 - varno	55,9
3 - ogroženo	7,0
4 - zelo ogroženo	0,5
7 - (b.o.+)	0,1
8 - (ne vem)	0,4

Naslednjih nekaj vprašanj se nanaša na vas ...

C7 Kako bi na splošno ocenili vaše zdravje? Bi rekli, da je...

1 - zelo dobro	20,1
2 - dobro	41,6
3 - zadovoljivo	30,0
4 - slabo	6,7
5 - zelo slabo	1,5
7 - (b.o.+)	0,1
8 - (ne vem)	0,0

C8 Ali vas pri vaših vsakdanjih opravilih kakorkoli ovira kakšna kronična bolezen, invalidnost ali psihična težava? Če da, koliko vas ovira?

1 - da, precej	9,6
2 - da, do neke mere	21,5
3 - ne	68,9
7 - (b.o.+)	0,1
8 - (ne vem)	0,0

Ljudje lahko občutijo različno močno navezanost na državo, v kateri živijo, in na Evropo.

C9 KARTICA 23 Koliko se čutite čustveno navezani na Slovenijo? Prosimo, ocenite s pomočjo lestvice od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da sploh niste čustveno navezani, 10 pa da ste zelo čustveno navezani.

sploh nisem čustveno navezan/a											zelo sem čustveno navezan/a				(ne vem)	(b.o.+)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$				
1,8	1,5	2,7	4,6	3,2	9,8	7,0	12,7	20,3	11,9	23,9	0,4	0,4	7,26				

C10 PONOVO KARTICA 23 In koliko se čutite čustveno navezani na Evropo?

sploh nisem čustveno navezan/a										zelo sem čustveno (ne navezan/a vem) (b.o.+)				povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$	
6,3	2,5	6,8	9,5	7,0	22,0	11,6	12,2	10,6	6,0	4,3	1,1	0,2	5,26	

C11 Ste pripadnik/ca kakšne religije ali veroizpovedi?

1 - da	61,5
2 - ne	38,3
7 - (b.o.+)	0,2
8 - (ne vem)	0,1

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C11 = 1 (n=804)!

C12 Katere?

01 - rimokatoliške	92,4
02 - protestantske	1,1
03 - pravoslavne	3,0
04 - druge krščanske	0,1
05- judovske	0,0
06 - muslimanske	3,0
07 - vzhodnjaške (hinduizem, budizem)	0,0
08 - druge nekrščanske	0,1
77 - (b.o.+)	0,2

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C11 = 2, 7, 8 (n=503)!

C13 Ali ste se v preteklosti čutili pripadnika kakšne religije ali verske skupnosti?

1 - da	12,2
2 - ne	86,9
7 - (b.o.+)	0,2
8 - (ne vem)	0,8

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C13 = 1 (n=61)!

C14 Katere?

1 - rimokatoliška	90,2
2 - protestantska	1,6
3 - pravoslavna	3,3
4 - druge krščanske	0,0
5- judovske	0,0
6 - muslimanske	3,3
7 - vzhodnjaške (hinduizem, budizem)	0,0
8 - druge nekrščanske	1,6
9 - (b.o.+)	0,0

Odgovarjajo vsi!**C15 KARTICA 24 Ne glede na to ali pripadate kateri od religij ali ne, prosimo, ocenite, koliko ste verni?**

sploh nisem										zelo sem				(ne
veren/-na										veren/-na	vem)	(b.o.+)	povp.	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
13,8	4,4	6,9	8,6	5,6	20,2	7,0	10,5	11,2	5,1	5,8	0,4	0,5	4,80	

C16 KARTICA 25 Če odštejete posebne priložnosti kot so poroke ali pogrebi, kako pogosto obiskujete verske obrede?

01 -	vsak dan	0,2
02 -	več kot enkrat na teden	1,5
03 -	enkrat na teden	10,4
04 -	vsaj enkrat na mesec	12,9
05 -	le ob posebnih verskih praznikih	35,2
06 -	še redkeje	11,7
07 -	nikoli	28,0
77 -	(b.o.+)	0,2
88 -	(ne vem)	0,1

C17 PONOVRNO KARTICA 25 Če odštejete udeležbo pri verskih obredih, kako pogosto sicer molite, če sploh molite?

01 -	vsak dan	12,1
02 -	več kot enkrat na teden	6,3
03 -	enkrat na teden	8,2
04 -	vsaj enkrat na mesec	5,7
05 -	le ob posebnih verskih praznikih	12,9
06 -	še redkeje	13,1
07 -	nikoli	41,3
77 -	(b.o.+)	0,3
88 -	(ne vem)	0,2

C18 Ali bi zase lahko rekli, da pripadate kakšni skupini, ki v naši državi trpi zaradi diskriminacije, neenakopravnosti?

1 -	da	3,6
2 -	ne	95,9
7 -	(b.o.+)	0,2
8 -	(ne vem)	0,3

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C18 =1 (n=47)!**C19 Na podlagi česa je ta skupina neenakopravno obravnavana?**

Dodatna poizvedba: 'Še na podlagi česa drugega?' (Seštevek več odgovorov.)

01 -	barve kože ali rase	2,2
02 -	tujega državljanstva	2,2
03 -	vere	20,0
04 -	jezika	11,1
05 -	narodnostne pripadnosti	17,8
06 -	starosti	6,7
07 -	spola	13,3
08 -	spolne usmerjenosti	2,2
09 -	invalidnosti	4,4
10 -	drugo	53,3
77 -	(b.o.+)	2,1
88 -	(ne vem)	2,1

Odgovarjajo vsi!**C20 Ali ste državljan/ka Slovenije?**

1 -	da	97,9
2 -	ne	2,1
8 -	(ne vem, b.o.+)	0,0

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C20 = 2, 8 (n=27)!**C21 Katero državljanstvo imate?**

01 -	hrvaško	11,1,1
02 -	bosansko (BiH)	37,0
03 -	srbsko	7,4
05 -	makedonsko	11,1
06 -	albansko	7,4
07 -	drugo	25,9
77 -	(b.o.+)	0,0

Odgovarjajo vsi!**C22 Ali ste bili rojeni na ozemlju današnje Slovenije?**

1 -	da	90,5
2 -	ne	9,5
7 -	(b.o.+)	0,0
8 -	(ne vem)	0,0

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C22 = 2 (n=124)!**C23 V kateri državi (ali republiki bivše Jugoslavije) ste bili rojeni?**

01 - Hrvaška	23,4
02 - Bosna in Hercegovina	35,5
03 - Srbija	8,1
04 - Črna Gora	3,2
05 - Makedonija	5,6
06 - Kosovo	4,8
07 - Jugoslavija	0,8
08 - Albanija	0,0
09 - Avstrija	1,6
10 - Italija	2,4
11 - Nemčija	7,3
12 - drugo	7,3
77 - (b.o.+)	0,0
88 - (ne vem)	0,0

C24 Katerega leta ste prvič prišli živeti v Slovenijo? (n=124)

1 - do leta 1970	24,2
2 - 1971 – 1980	21,0
3 - 1981 – 1990	23,4
4 - 1991 – 2000	8,9
5 - 2001 in kasneje	21,0
7 - (b.o.+)	0,8
8 - (ne vem)	0,8

Odgovarjajo vsi!**C25 Kateri jezik ali jezika doma najpogosteje govorite? (Seštevek dveh odgovorov.)**

01 - slovensko	98,5
02 - bosansko	2,7
03 - srbsko	1,3
04 - hrvaško	1,7
05 - makedonsko	0,3
06 - albansko	0,3
07 - italijansko	0,5
08 - madžarsko	0,8
09 - nemško	0,2
10 - angleško	0,5
11 - romunsko	0,2
12 - rusko	0,2
13 - drugo	0,7
77 - (b.o.+)	0,1
88 - (ne vem)	0,0

C26 Ali se čutite pripadnika katere od manjšinskih narodnosti v Sloveniji?

1 - da	2,6
2 - ne	97,1
7 - (b.o.+)	0,0
8 - (ne vem)	0,3

C27 Je bil vaš oče rojen v Sloveniji oz. v eni od republik nekdanje Jugoslavije?

1 - da, na ozemlju današnje Slovenije	84,9
2 - da, v eni od drugih republik nekdanje Jugoslavije	12,0
3 - ne	2,7
7 - (b.o.+)	0,2
8 - (ne vem)	0,3

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C27 = 2, 3 (n=192)!

C28 V kateri državi oz. republici (ali pokrajini) je bil rojen vaš oče?

01 - Hrvaška	33,3
02 - Bosna in Hercegovina (BiH)	32,8
03 - Srbija	7,8
04 - Črna Gora	3,6
05 - Makedonija	4,2
06 - Kosovo	4,2
07 - Jugoslavija	0,5
08 - Albanija	0,0
10 - Avstrija	3,6
16 - Italija	3,6
12 - Nemčija	2,6
drugo	3,6
77 - (b.o.+)	0,0
88 - ne vem	0,0

Odgovarjajo vsi!

C29 Je bila vaša mati rojena v Sloveniji oz. eni od republik nekdanje Jugoslavije?

1 - da, na ozemlju današnje Slovenije	86,9
2 - da, v eni od drugih republik nekdanje Jugoslavije	10,4
3 - ne	2,5
7 - (b.o.+)	0,1
8 - (ne vem)	0,1

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C29 = 2, 3 (n=169)!**C30 V kateri državi oz. republiki (ali pokrajini) je bila rojena vaša mati?**

01 - Hrvaška	25,4
02 - Bosna in Hercegovina (BiH)	39,1
03 - Srbija	8,3
04 - Črna Gora	3,0
05 - Makedonija	5,3
06 - Kosovo	3,6
07 - Jugoslavija	0,6
08 - Albanija	0,0
09 - Avstrija	2,4
10 - Italija	3,6
11 - Nemčija	2,4
12 - drugo	6,5
77 - (b.o.+)	0,0
88 - ne vem	0,0

Naključni računalniški izbor osebe (preskok)**C32 ANKETARSKA KODA**

SKUPINA 1	1	Pojdi na uvod pred C33
SKUPINA 2	2	Pojdi na uvod pred C36
SKUPINA 3	3	Pojdi na uvod pred C39

Vprašaj, če koda C32 = 1 (n=447)!

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

KARTICA 26 Kako pomembna bi morala biti vsaka od naslednjih stvari pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo. Najprej, kako pomembno je ...

C33 ... da ima dobro izobrazbo?

sploh ni pomembno										izredno (ne pomembno vem) (b.o.+)				povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
9,6	3,1	4,3	4,5	4,5	22,6	9,6	13,9	12,1	4,0	9,8	1,1	1,0	5,53	

C34 ... da prihaja iz krščanskega okolja?

sploh ni pomembno										izredno (ne pomembno vem) (b.o.+)				povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
29,1	4,9	8,1	7,6	4,5	15,9	5,6	8,1	6,0	2,9	4,7	1,3	1,3	3,62	

C35 ... da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje?

sploh ni pomembno		izredno (ne pomembno vem) (b.o.) povp.											
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$
5,8	1,1	2,7	2,2	3,1	12,1	7,2	14,5	24,8	8,1	15,7	1,6	1,1	6,77

Vprašaj, če koda C32 = 2 (n=424)!

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

C36 KARTICA 27 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da ima dobro izobrazbo, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

sploh ni pomembno		izredno (ne pomembno vem) (b.o.) povp.											
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
9,2	6,1	5,9	5,9	17,0	9,2	13,9	17,2	5,4	8,3	1,4	0,5	5,80	

C37 KARTICA 28 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da prihaja iz krščanskega okolja, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

sploh ni pomembno		izredno (ne pomembno vem) (b.o.) povp.											
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
27,1	5,7	9,0	6,6	11,1	8,7	10,1	11,3	3,3	5,0	1,4	0,7	4,50	

C38 KARTICA 29 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

sploh ni pomembno		izredno (ne pomembno vem) (b.o.) povp.											
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
5,4	2,6	3,1	5,2	12,5	8,0	14,9	20,0	11,3	15,3	1,2	0,5	6,82	

Vprašaj, če koda C32 = 3 (n=436)!

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

KARTICA 30 Kako pomembna bi morala biti vsaka od naslednjih stvari pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odrasčal in živel drugje, priseli v Slovenijo. Najprej, kako pomembno je ...

	sploh ni pomembno				zelo pomembno (b.o.+)			(ne vem)	povp. $\bar{x}$
	0	1	2	3	4	5	7	8	
C39 ... da ima dobro izobrazbo?	9,4	5,0	11,0	26,8	24,8	21,3	1,0	0,7	3,18
C40 ... da prihaja iz krščanskega okolja?	29,8	9,6	11,7	19,0	16,3	11,9	0,7	0,9	2,18
C41 ... da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje?	3,9	3,2	5,0	15,8	32,6	38,3	0,7	0,5	3,87

Odgovarjajo vsi!

Nekateri ljudje pridejo v Slovenijo in zaprosijo za status begunca, ker se bojijo preganjanja v svoji lastni državi.

KARTICA 31 S pomočjo te kartice, prosimo povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami. Najprej ...

	močno soglašam			sploh ne soglašam		(ne vem)	(b.o.+)	povp. $\bar{x}$
	1	2	3	4	5			
C42 Država bi morala biti velikodušna pri reševanju prošelj za status begunca.	3,6	23,1	28,4	33,7	9,3	1,5	0,5	3,22
C43 Večina prosilcev za status begunca se v resnici ne boji preganjanja v svoji državi.	4,7	35,3	26,0	23,9	4,0	5,7	0,3	2,86
C44 Beguncem, katerih prošnji je bilo ugodeno, bi morali dovoliti, da pripeljejo s seboj člane ožje družine.	5,3	42,0	18,5	24,8	6,4	2,4	0,7	2,84

D. Energetika, podnebne spremembe; energetski viri, poraba... – blok D

Sedaj pa še nekaj vprašanj o drugačni tematiki.

- D1 KARTICA 32 Denimo, da bi kupili večji električni aparat za vaše gospodinjstvo. Kako verjetno je, da bi kupili takega, ki sodi med najbolj energijsko varčne?**

sploh ni verjetno											izredno (ne verjetno vem) (b.o.+)				povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$		
1,8	0,7	0,5	2,3	1,7	8,5	4,6	8,3	19,5	16,7	34,4	1,1	0,1	8,03		

- D2 KARTICA 33 Porabo energije lahko zmanjšamo na različne načine, na primer tako, da ugašamo gospodinjske aparate, kadar jih ne potrebujemo, da krajše razdalje prehodimo peš, ali da ogrevamo ali hladimo prostore le, ko je to zares potrebno. Kako pogosto v vsakdanjem življenju počnete stvari, da bi zmanjšali porabo energije?**

01 - nikoli	1,7
02 - komaj kdaj	3,3
03 - občasno	16,2
04 - pogosto	30,9
05 - zelo pogosto	30,0
06 - vedno	17,6
55 - (ne more zmanjšati porabe energije)	0,0
77 - (b.o.+)	0,2
88 - (ne vem)	0,2

- D3 KARTICA 34 Na splošno, kako prepričani ste, da bi lahko porabili manj energije, kot jo porabite sedaj?**

sploh nisem prepričan/a										povsem sem prepričan/a (ne vem) (b.o.+)				povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
6,0	3,1	6,0	7,1	5,0	15,8	9,6	14,8	16,1	7,2	8,3	0,5	0,4	5,79	

KARTICA 35 V okvirju na vrhu kartice so navedeni različni viri energije, ki se lahko uporabijo za pridobivanje elektrike. Prosimo, oglejte si seznam. Koliko električne energije, porabljene v Sloveniji, bi morali proizvesti iz vsakega od teh virov? Izberite odgovor s pomočjo lestvice spodaj na kartici.

	zelo veliko	veliko	srednje	malo	sploh nič	(ne pozna)	(b.o.+)	(ne vem)	povp.
	1	2	3	4	5	55	77	88	$\bar{x}$
D4	Najprej, koliko elektrike, ki jo porabimo v Sloveniji, bi morali proizvesti iz premoga?								
	2,1	7,6	19,9	40,2	24,6	0,8	0,3	4,6	3,82
D5	In koliko iz zemeljskega plina?								
	2,6	19,2	39,5	26,1	6,9	0,8	0,2	4,8	3,16
D6	In koliko iz hidro-elektram, pridobljene s pomočjo zajezitve rek, jezer in morja?								
	19,2	40,2	28,7	7,5	1,3	0,2	0,1	2,8	2,29
D7	Koliko elektrike, porabljene v Sloveniji, bi morali proizvesti iz jedrske energije?								
	5,6	10,9	25,4	28,6	25,7	0,3	0,1	3,4	3,60
D8	In koliko iz sončne energije?								
	53,2	33,6	8,3	3,3	0,1	0,2	0,0	1,2	1,61
D9	In koliko iz vetrne energije?								
	49,4	32,2	10,4	5,2	0,6	0,3	0,2	1,7	1,73
D10	In koliko bi jo morali proizvesti iz biomase, pridobljene iz lesa, rastlin in živalskih iztrebkov?								
	20,0	30,5	28,3	12,2	3,6	1,4	0,0	4,0	2,46

D11 KARTICA 36 Koliko vas skrbi, da bi v Sloveniji prišlo do občasnih prekinitev dobave električne energije?

1 -	sploh me ne skrbi	23,6
2 -	ne skrbi me preveč	39,9
3 -	nekoliko me skrbi	23,6
4 -	zelo me skrbi	10,8
5 -	izredno me skrbi	1,8
7 -	(b.o.+)	0,1
8 -	(ne vem)	0,4

Naslednjih nekaj vprašanj se nanaša na energijo, ki jo ljudje doma porabijo za ogrevanje, razsvetljavo, kuhanje in različne električne naprave.

D12 PONOVRNO KARTICA 36 Koliko vas skrbi, da je energija morda za mnoge ljudi v Sloveniji predraga?

1 -	sploh me ne skrbi	4,2
2 -	ne skrbi me preveč	16,0
3 -	nekoliko me skrbi	40,6
4 -	zelo me skrbi	32,0
5 -	izredno me skrbi	5,9
7 -	(b.o.+)	0,2
8 -	(ne vem)	1,1

D13 PONOVRNO KARTICA 36 Koliko vas skrbi, da je Slovenija preveč odvisna od uvoza energije iz drugih držav?

1 -	sploh me ne skrbi	7,7
2 -	ne skrbi me preveč	22,7
3 -	nekoliko me skrbi	38,4
4 -	zelo me skrbi	23,3
5 -	izredno me skrbi	3,3
7 -	(b.o.+)	0,2
8 -	(ne vem)	4,5

D14 PONOVRNO KARTICA 36 Koliko vas skrbi, da je Slovenija preveč odvisna od energije, proizvedene iz fosilnih goriv, kot so nafta, plin in premog?

1 -	sploh me ne skrbi	5,1
2 -	ne skrbi me preveč	17,1
3 -	nekoliko me skrbi	38,5
4 -	zelo me skrbi	28,7
5 -	izredno me skrbi	5,8
7 -	(b.o.+)	0,1
8 -	(ne vem)	4,7

PONOVRNO KARTICA 36 Koliko vas skrbi, da bi bila dobava energije prekinjena zaradi ...

	sploh me ne skrbi	ne skrbi me preveč	nekoliko me skrbi	zelo me skrbi	izredno me skrbi	(b.o.+)	(ne vem)
	1	2	3	4	5	7	8
D15 ... naravnih nesreč in izrednih vremenskih razmer?	6,4	23,8	36,9	25,1	7,5	0,1	0,3
D16 ... premajhne proizvodnje energije?	12,6	33,3	33,0	17,5	2,3	0,2	1,1
D17 ... tehničnih napak?	13,2	35,3	33,1	14,9	2,5	0,0	0,9

D18 PONOVRNO KARTICA 36 In koliko vas skrbi, da bi bila dobava energije prekinjena zaradi terorističnega napada?

1 -	sploh me ne skrbi	20,6
2 -	ne skrbi me preveč	27,4
3 -	nekoliko me skrbi	23,3
4 -	zelo me skrbi	19,0
5 -	izredno me skrbi	9,0
7 -	(b.o.+)	0,1
8 -	(ne vem)	0,7

D19 KARTICA 37 Verjetno ste že slišali za trditev, da se podnebje na Zemlji spreminja zaradi zviševanja temperature v zadnjih 100 letih. Kakšno je vaše osebno mnenje o tem? Ali menite, da se podnebje na Zemlji spreminja? Odgovorite s pomočjo kartice.

1 -	zagotovo se spreminja	71,4
2 -	verjetno se spreminja	24,4
3 -	verjetno se ne spreminja	2,4
4 -	zagotovo se ne spreminja	0,8
7 -	(b.o.+)	0,1
8 -	(ne vem)	0,8

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje D19 = 4 (n=11)!

D20 KARTICA 38 Koliko ste doslej razmišljali o podnebnih spremembah?

1 -	sploh nič	27,3
2 -	zelo malo	0,0
3 -	do neke mere	36,4
4 -	precej	27,3
5 -	v veliki meri	9,1
7 -	(b.o.+)	0,0
8 -	(ne vem)	0,0

Preskok: Na vprašanja D21 in D22 odgovarjajo, če odgovor na vprašanja D19 NI 4 (n=1296)!

D21 KARTICA 38 Koliko ste doslej razmišljali o podnebnih spremembah?

1 -	sploh nič	5,5
2 -	zelo malo	14,7
3 -	do neke mere	44,7
4 -	precej	27,9
5 -	v veliki meri	7,3
7 -	(b.o.+)	0,0
8 -	(ne vem)	0,0

D22 KARTICA 39 Ali menite, da so vzrok za podnebne spremembe naravni procesi, človekova dejavnost ali oboje?

01 - v celoti naravni procesi	1,9
02 - predvsem naravni procesi	4,7
03 - približno enako naravni procesi in človekova dejavnost	53,5
04 - predvsem človekova dejavnost	32,3
05 - v celoti človekova dejavnost	6,3
55 - (menim, da podnebnih sprememb ni)	0,2
07 - (b.o.+)	0,0
08 - (ne vem)	1,0

Preskok: Na vprašanja D23 do D29 odgovarjajo, če odgovor na vprašanja D22 NI 55 (n=1294)!

D23 KARTICA 40 V kolikšni meri čutite osebno odgovornost za to, da se skuša zmanjšati podnebne spremembe?

sploh nič													(ne v veliki meri (b.o.+)		vem)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$			
7,4	3,9	5,8	7,0	6,8	19,6	11,7	13,7	11,4	3,6	7,7	0,2	1,1	5,36			

D24 KARTICA 41 Koliko vas skrbi zaradi podnebnih sprememb?

1 - sploh me ne skrbi	4,3
2 - ne skrbi me preveč	11,7
3 - nekoliko me skrbi	50,6
4 - zelo me skrbi	28,1
5 - izredno me skrbi	5,0
7 - (b.o.+)	0,2
8 - (ne vem)	0,2

D25 KARTICA 42 Kaj menite, kako dober ali slab vpliv bodo imele podnebne spremembe na ljudi po vsem svetu? Ocenite na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni izredno slab vpliv, 10 pa izredno dober vpliv.

izredno slab vpliv										izredno dober vpliv (b.o.+)		(ne vem)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$
12,1	9,3	18,5	19,9	10,4	14,0	3,9	4,3	3,6	0,8	1,8	0,4	1,2	3,30

D26 KARTICA 43 Predstavljajte si, da bi veliko število ljudi omejilo svojo porabo energije. Kako verjetno se vam zdi, da bi to zmanjšalo podnebne spremembe?

sploh ni verjetno										izredno verjetno (b.o.+)		(ne vem)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$
2,8	2,2	5,0	8,8	8,2	16,9	11,9	14,8	16,0	4,3	6,5	0,2	2,4	5,77

D27 PONOVRNO KARTICA 43 Kako verjetno se vam zdi, da bo veliko število ljudi dejansko omejilo svojo porabo energije zato, da bi se zmanjšale podnebne spremembe?

sploh ni verjetno		izredno verjetno (b.o.+)										(ne vem)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$
6,7	7,3	16,9	21,6	13,1	16,2	7,3	4,5	2,6	0,9	0,8	0,0	2,1	3,58

D28 PONOVRNO KARTICA 43 In kako verjetno se vam zdi, da bodo vlade v zadostnem številu držav sprejele ukrepe za zmanjšanje podnebnih sprememb?

sploh ni verjetno		izredno verjetno (b.o.+)										(ne vem)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$
5,3	5,2	11,1	15,9	14,6	19,5	10,1	7,3	4,0	1,5	1,1	0,2	4,3	4,18

D29 PONOVRNO KARTICA 43 Kako verjetno se vam zdi, da bi zmanjšanje vaše lastne porabe energije pomagalo zmanjšati podnebne spremembe?

sploh ni verjetno		izredno verjetno (b.o.+)										(ne vem)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$
16,4	12,1	13,0	12,2	7,3	14,0	8,9	5,9	4,8	1,5	1,6	0,2	2,2	3,45

Odgovarjajo vsi!

KARTICA 44 V kolikšni meri ste za ali proti naslednjim ukrepom v Sloveniji za zmanjšanje podnebnih sprememb?

	odločno za		niti za niti proti			odločno proti		(ne vem)	povp.
	1	2	3	4	5	7	8		
	$\bar{x}$								
D30 Povečanje davkov na fosilna goriva kot so nafta, plin in premog.	4,7	24,3	22,8	21,1	23,7	0,5	3,0	3,36	
D31 Z javnim denarjem subvencionirati uporabo obnovljivih virov energije kot sta vetrna in sončna energija.	61,1	28,3	5,6	2,0	1,5	0,3	1,3	1,52	
D32 Zakon, ki prepoveduje prodajo energijsko najmanj varčnih gospodinjskih aparatov.	28,8	35,7	15,8	11,9	5,8	0,2	1,8	2,29	

Sedaj pa nekaj vprašanj o tem, kako dobre ali slabe so določene stvari za različne družbene skupine v Sloveniji danes.

- E4 KARTICA 47 S pomočjo kartice ocenite, kakšen se vam na splošno zdi življenjski standard upokoencev? Ocenite na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni izjemno slab, 10 pa izjemno dober.**

izjemno slab											(ne izjemno dober vem)			(b.o.+)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$		
9,6	8,0	13,5	21,4	13,0	17,4	7,7	5,4	2,5	0,3	0,4	0,6	0,1	3,52		

- E5 PONOVRNO KARTICA 47 Kakšen se vam na splošno zdi življenjski standard brezposelnih? Uporabite isto lestvico.**

izjemno slab											(ne izjemno dober vem)			(b.o.+)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$		
12,2	9,6	17,8	23,3	12,9	12,8	4,7	3,1	1,1	0,3	0,5	1,5	0,2	3,03		

KARTICA 48 Ljudje imajo različne poglede na to, za kaj bi morala biti odgovorna država in za kaj ne. Za vsako od navedenih stvari z lestvico od 0 do 10 ocenite, kolikšna naj bo po vašem mnenju odgovornost države. 0 pomeni, da naj država za navedeno stvar sploh ne bi bila odgovorna, 10 pa, da naj bi bila za to odgovorna v celoti. Najprej – to, da...

država naj sploh ne bi bila odgovorna											država naj bi bila odgovorna v celoti			(ne vem)	(b.o.+)	povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$			
E6	zagotovi primeren življenjski standard za starejše															
	0,1	0,1	0,5	0,7	1,8	6,4	6,7	14,5	22,0	13,8	33,0	0,4	0,3	8,19		
E7	zagotovi primeren življenjski standard za brezposelne															
	0,6	0,5	1,8	3,9	6,4	17,4	11,9	14,3	17,1	7,3	17,7	1,0	0,2	6,88		
E8	zagotovi otroško varstvo zaposlenim staršem															
	0,4	0,3	0,8	0,7	1,7	5,2	5,1	12,0	20,0	15,8	36,4	1,1	0,5	8,31		

Sedaj pa nekaj vprašanj o tem, kakšen vpliv imajo izdatki za socialno varnost na različna področja življenja v Sloveniji. Z izdatki za socialno varnost mislimo predvsem na izdatke na področju zdravstvenega in socialnega varstva ter pokojnin.

KARTICA 49 S pomočjo kartice povejte, koliko soglašate ali ne soglašate s tem, da izdatki za socialno varnost v Sloveniji...

	močno sogla- šam	sogla- šam	ni - ni	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	(ne vem, b.o.+)	povp. $\bar{x}$
	1	2	3	4	5	8	
E9 ... predstavljajo preveliko breme za gospodarstvo	6,7	32,7	25,1	27,5	4,3	3,9	2,90
E10 ... preprečujejo širjenje revščine	6,4	44,5	23,2	20,4	1,8	3,7	2,65
E11 ... zagotavljajo pravičnejšo družbo	5,6	43,1	24,5	21,0	2,2	3,8	2,70
E12 ... predstavljajo prevelik strošek za podjetja zaradi davkov in prispevkov	5,0	38,1	21,6	26,6	4,7	4,1	2,87

PONOVRNO KARTICA 49 In koliko soglašate ali ne soglašate s tem, da izdatki za socialno varnost v Sloveniji...

	močno sogla- šam	sogla- šam	ni - ni	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	(ne vem, b.o.+)	povp. $\bar{x}$
	1	2	3	4	5	8	
E13 ... ljudi polenijo	11,4	40,2	21,2	22,0	3,4	2,0	2,65
E14 ... povzročajo, da so ljudje manj pripravljeni pomagati drug drugemu	5,4	40,1	21,9	26,8	3,3	2,6	2,82

E15 KARTICA 50 Če pomislite na ljudi, ki prihajajo živeti v Slovenijo iz drugih držav, kdaj menite, da bi lahko pridobili enake socialne pravice kot državljani Slovenije. Izberite odgovor na tej kartici, ki je najbližje vašim pogledom. (le en odgovor)

1 -	takoj ob prihodu	4,1
2 -	potem ko so eno leto bivali v Sloveniji, ne glede na to, ali so bili zaposleni, ali ne	7,7
3 -	samo v primeru, da so bili vsaj leto dni zaposleni in so plačevali davke	33,1
4 -	potem ko postanejo slovenski državljani	44,5
5 -	nikoli ne bi smeli dobiti enakih pravic	7,3
7 -	(b.o.+)	0,3
8 -	(ne vem)	3,0

KARTICA 51 S pomočjo te kartice povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z vsako od naslednjih trditev o ljudeh v Sloveniji.

	močno soglašam		niti - niti	ne soglašam		sploh ne soglašam (ne vem, b.o.+)		povp. $\bar{x}$
	1	2		4	5	8		
E16 Večina brezposelnih si v resnici ne prizadeva najti zaposlitve.	8,3	35,2	24,7	26,2	4,2	1,4	2,83	
E17 Veliko ljudi z najnižjimi dohodki dobi manj podpore, kot so jo po zakonu upravičeni dobiti.	6,4	42,1	22,1	15,7	1,1	12,6	2,58	
E18 Veliko ljudem uspe pridobiti podporo, ki jim ne pripada.	13,4	51,1	15,7	13,2	1,4	5,2	2,35	

E20 NAKLJUČNI RAČUNALNIŠKI IZBOR OSEBE (Preskok – 4 SKUPINE)*Vprašaj, če je koda E20 = 1 (n=336)!*

KARTICA 52 Predstavljajte si nekoga, ki je brezposeln in išče delo. Ta oseba je bila prej že zaposlena, vendar je izgubila zaposlitev in sedaj prejema nadomestilo za brezposelnost. Kaj menite, da bi se moralo zgoditi z nadomestilom za brezposelnost te osebe, če ...

	ta oseba bi morala izgubiti celotno nadomestilo za brezposelnost	ta oseba bi morala izgubiti približno polovico nadomestila za brezposelnost	ta oseba bi morala izgubiti manjši del nadomestila za brezposelnost	ta oseba bi morala obdržati celotno nadomestilo za brezposelnost	(b.o.+)	(ne vem)
	1	2	3	4	7	8
E21 ... odkloni zaposlitev, ker je plačana veliko slabše kot predhodna?	43,8	25,2	15,2	11,0	1,2	3,0
E22 ... odkloni zaposlitev, ker je zahtevana precej nižja stopnja izobrazbe, kot jo ima ta oseba?	39,0	23,8	19,3	13,1	1,2	3,6
E23 ... odkloni redno opravljanje neplačanega dela v svoji soseski, v zameno za nadomestilo za brezposelnost?	38,4	15,8	18,5	19,0	2,1	6,3

Vprašaj, če je koda E20 = 2 (n=323)!

KARTICA 52 Predstavljajte si nekoga - starega med 50 in 60 let, ki je brezposeln in išče delo. Ta oseba je bila prej že zaposlena, vendar je izgubila zaposlitev in sedaj prejema nadomestilo za brezposelnost. Kaj menite, da bi se moralo zgoditi z nadomestilom za brezposelnost te osebe, če ...

	ta oseba bi morala izgubiti celotno nadomestilo za brezposelnost	ta oseba bi morala izgubiti približno polovico nadomestila za brezposelnost	ta oseba bi morala izgubiti manjši del nadomestila za brezposelnost	ta oseba bi morala obdržati celotno nadomestilo za brezposelnost	(b.o.+)	(ne vem)
	1	2	3	4	7	8
E24 ... odkloni zaposlitev, ker je plačana veliko slabše kot predhodna?	37,8	23,2	23,2	9,6	2,4	3,7
E25 ... odkloni zaposlitev, ker je zahtevana precej nižja stopnja izobrazbe, kot jo ima ta oseba?	35,9	26,6	22,3	8,4	2,1	4,6
E26 ... odkloni redno opravljanje neplačanega dela v svoji soseski, v zameno za nadomestilo za brezposelnost?	33,4	20,7	20,7	15,2	2,5	7,4

Vprašaj, če je koda E20 = 3 (=328)!

KARTICA 52 Predstavljajte si nekoga - starega med 20 in 25 let, ki je brezposeln in išče delo. Ta oseba je bila prej že zaposlena, vendar je izgubila zaposlitev in sedaj prejema nadomestilo za brezposelnost. Kaj menite, da bi se moralo zgoditi z nadomestilom za brezposelnost te osebe, če ...

	ta oseba bi morala izgubiti celotno nadomestilo za brezposelnost	ta oseba bi morala izgubiti približno polovico nadomestila za brezposelnost	ta oseba bi morala izgubiti manjši del nadomestila za brezposelnost	ta oseba bi morala obdržati celotno nadomestilo za brezposelnost	(b.o.+)	(ne vem)
	1	2	3	4	7	8
E27 ... odkloni zaposlitev, ker je plačana veliko slabše kot predhodna?	46,6	22,0	19,8	6,1	1,5	4,0
E28 ... odkloni zaposlitev, ker je zahtevana precej nižja stopnja izobrazbe, kot jo ima ta oseba?	39,6	21,3	24,7	8,2	1,2	4,9
E29 ... odkloni redno opravljanje neplačanega dela v svoji soseski, v zameno za nadomestilo za brezposelnost?	36,3	17,4	23,5	14,6	0,9	7,3

Vprašaj, če je koda E20 = 4 (n=320)!

KARTICA 52 Predstavljajte si starša - samohranilca oz. samohranilko s 3-letnim otrokom, ki je brezposeln in išče delo. Ta oseba je bila prej že zaposlena, vendar je izgubila zaposlitev in sedaj prejema nadomestilo za brezposelnost. Kaj menite, da bi se moralo zgoditi z nadomestilom za brezposelnost te osebe, če ...

	ta oseba bi morala izgubiti celotno nadomestilo za brezposelnost	ta oseba bi morala izgubiti približno polovico nadomestila za brezposelnost	ta oseba bi morala izgubiti manjši del nadomestila za brezposelnost	ta oseba bi morala obdržati celotno nadomestilo za brezposelnost	(b.o.+)	(ne vem)
	1	2	3	4	7	8
E30 ... odkloni zaposlitev, ker je plačana veliko slabše kot predhodna?	26,9	23,4	29,1	14,4	1,5	4,7
E31 ... odkloni zaposlitev, ker je zahtevana precej nižja stopnja izobrazbe, kot jo ima ta oseba?	32,2	18,8	29,1	13,4	1,2	5,3
E32 ... odkloni redno opravljanje neplačanega dela v svoji soseski, v zameno za nadomestilo za brezposelnost?	35,0	17,2	21,6	19,7	1,2	5,3

Odgovarjajo vsi!

Kot odziv na spreminjajoče se družbeno-ekonomske razmere lahko vlada v naslednjih desetih letih spremeni način zagotavljanja socialne varnosti.

E33 KARTICA 53 Ali bi bili proti ali za, da bi vlada zagotavljala socialno varnost samo ljudem z najnižjimi dohodki, medtem ko bi bili ljudje s srednjimi in višjimi dohodki sami odgovorni zase?

1 - odločno proti	12,9
2 - proti	44,2
3 - za	31,3
4 - odločno za	5,8
7 - (b.o.+)	0,8
8 - (ne vem)	5,0

E34 PONOVRNO KARTICA 53 Predstavljajte si, da je na razpolago vnaprej določena količina denarja, ki se ga lahko porabi za reševanje brezposelnosti. Bi bili proti ali za, da bi vlada porabila več za programe izobraževanja in usposabljanja brezposelnih na račun znižanja nadomestil za brezposelnost?

1 - odločno proti	7,3
2 - proti	35,9
3 - za	44,1
4 - odločno za	4,7
7 - (b.o.+)	0,7
8 - (ne vem)	7,2

E35 PONOVRNO KARTICA 53 Bi bili proti ali za, da bi vlada zagotovila dodatna sredstva za socialno varnost zaposlenih staršev, da bi ti lažje usklajevali delovne in družinske obveznosti, tudi če bi to pomenilo precej višje davke za vse?

1 - odločno proti	3,3
2 - proti	35,0
3 - za	48,4
4 - odločno za	3,6
7 - (b.o.+)	0,6
8 - (ne vem)	9,2

E36 KARTICA 54 V nekaterih državah razmišljajo o uvedbi sheme temeljnega dohodka. Prosili vas bomo, da nam poveste, ali ste proti temu ali za to. Najprej pa vam bomo predstavili nekaj podrobnosti. V okvirju na vrhu te kartice so predstavljene glavne značilnosti te sheme. Uvedba sheme temeljnega dohodka vključuje vse naslednje elemente:

- Vlada vsakomur izplača mesečni dohodek za kritje osnovnih življenjskih stroškov.
- Temeljni dohodek nadomesti druge prejemke za socialno varnost.
- Njegov namen je vsakomur zagotoviti minimalen življenjski standard.
- Vsakdo prejme enak znesek, ne glede na to, ali je zaposlen ali ne.
- Ljudje še naprej prejemajo dohodek, ki ga zaslužijo z delom ali iz drugih virov.
- Ta shema se financira iz davkov.

Na splošno gledano, ali ste proti temu ali za to, da bi imeli tako shemo v Sloveniji? Izberite odgovor s seznama spodaj na kartici.

1 - odločno proti	5,2
2 - proti	27,0
3 - za	50,7
4 - odločno za	9,2
7 - (b.o.+)	0,4
8 - (ne vem)	7,4

E37 KARTICA 55 Obstaja predlog, da bi morala imeti Evropska unija skupno socialno-varstveno shemo za vse revne ljudi. Prosili vas bomo, da nam poveste, ali ste proti ali za ta predlog. V okvirju na vrhu kartice so predstavljene glavne značilnosti te sheme. Skupna socialno-varstvena shema vključuje vse naslednje elemente:

- Njen namen je zagotoviti minimalen življenjski standard za vse revne ljudi v Evropski uniji.
- Višina socialno-varstvenega prejemka, ki bi ga ljudje prejemali, bi bila prilagojena življenjskim stroškom v njihovi državi.
- Po tej shemi bi morale bogatejše države članice prispevati več kot revnejše države članice Evropske unije.

Na splošno gledano, ali ste proti ali za, da bi imeli takšno skupno evropsko socialno-varstveno shemo v Sloveniji? Izberite odgovor s seznama spodaj na kartici.

1 - odločno proti	1,5
2 - proti	11,6
3 - za	70,8
4 - odločno za	10,9
7 - (b.o.+)	0,4
8 - (ne vem)	4,8

E38 KARTICA 56 Ali menite, da bi bila višina izdatkov za socialno varnost v Sloveniji višja ali nižja, če bi o tem več odločali na ravni Evropske unije kot na ravni nacionalnih vlad?

1 - veliko višja	2,4
2 - višja	41,2
3 - niti višja niti nižja	32,4
4 - nižja	11,2
5 - velika nižja	0,5
7 - (b.o.+)	0,4
8 - (ne vem)	11,9

Pri naslednjih dveh vprašanjih vas prosimo, da pomislite na to, kaj bi se lahko zgodilo v naslednjih dvanajstih mesecih.

E39 KARTICA 57 S pomočjo te kartice prosimo povejte, kako verjetno je, da boste v naslednjih dvanajstih mesecih brezposelni in boste iskali delo najmanj štiri tedne zapored?

1 - sploh ni verjetno	35,7
2 - ni zelo verjetno	22,3
3 - verjetno je	13,7
4 - zelo verjetno je	6,7
5 - (ni bil/a oz. ni več zaposlen/a in ne išče zaposlitve)	20,3
7 - (b.o.+)	0,4
8 - (ne vem)	0,9

E40 PONOVRNO KARTICA 57 In kako verjetno je, da bodo v naslednjih dvanajstih mesecih obdobja, ko ne boste imeli dovolj denarja za kritje stroškov v svojem gospodinjstvu? Uporabite isto kartico.

1 - sploh ni verjetno	28,5
2 - ni zelo verjetno	42,0
3 - verjetno je	21,9
4 - zelo verjetno je	4,4
7 - (b.o.+)	0,7
8 - (ne vem)	2,5

E41 Denimo, da bi bil naslednjo nedeljo referendum o članstvu Slovenije v Evropski uniji. Ali bi glasovali za to, da Slovenija ostane članica Evropske unije, ali za to, da iz Evropske unije izstopi?

1 - glasoval/a bi za to, da ostane članica Evropske unije	70,2
2 - glasoval/a bi za izstop iz Evropske unije	16,8
3 - (oddal/a bi prazno glasovnico)	0,2
4 - (pretrgal/a bi glasovnico)	0,1
5 - (ne bi volil/a)	2,3
6 - (nimam volilne pravice)	2,4
7 - (b.o.+)	1,3
8 - (ne vem)	6,8

F. Delo, družina, socialno-demografska vprašanja ... – blok F

Odgovarjajo vsi!

Zdaj pa bi vam radi zastavili nekaj vprašanj o vas in vašem gospodinjstvu.

F1 Vključno z vami, koliko oseb redno živi v vašem gospodinjstvu (upoštevajte tudi otroke).

01 -	1 oseba	10,3
02 -	2 osebi	27,9
03 -	3 osebe	20,4
04 -	4 osebe	24,4
05 -	5 oseb	11,1
06 -	6 oseb	3,7
07 -	7 oseb	1,5
08 -	8 oseb	0,3
09 -	9 oseb	0,2
10 -	10 oseb in več	0,2
77 -	(b.o.+)	0,1
88 -	(ne vem)	0,0

F2 SPOL

F3 Katerega leta ste bili rojeni / je bila rojena / je bil rojen?

F4 KARTICA 57 V kakšnem sorodstvenem odnosu je z vami?

Oseba	Od najstarejše do najmlajše osebe 					
	01	02	03	04	05	06
NEOBVEZNO:						
Ime ali začetnice	n=1307	n=1173	n=808	n=542	n=223	n=78
F2 Spol						
moški	45,8	55,9	46,5	44,6	51,1	50,0
ženski	54,2	43,8	53,2	55,0	48,0	47,4
(b.o.)	0,0	0,3	0,2	0,4	0,9	2,6
F3 Leto rojstva						
do 18 let	4,7	1,2	27,7	46,9	55,6	60,3
19 do 30 let	15,5	6,1	24,9	32,5	25,6	24,4
31 do 45 let	22,2	20,6	17,1	11,6	9,0	3,8
46 do 60 let	28,1	38,0	22,6	5,2	3,1	2,6
61 let in več	29,6	32,5	5,9	1,7	3,1	3,8
(ne vem, b.o.)	0,0	1,7	1,7	2,3	3,5	5,2

Oseba	01	02	03	04	05	06
NEOBVEZNO:						
Ime ali začetnice	n=1307	n=1173	n=808	n=542	n=223	n=78
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner		66,2	4,6	3,3	4,0	3,8
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)		5,5	59,4	55,2	45,7	25,6
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja		22,9	27,5	6,3	5,8	5,1
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejeneec)		1,2	2,6	24,5	20,6	25,6
drug sorodnik		3,3	4,2	6,8	21,5	32,1
ni v sorodu		0,7	1,5	3,1	0,9	5,1
(ne vem, b.o.)		0,2	0,2	0,8	1,3	2,6
<hr/>						
Oseba	07	08	09	10	11	12
NEOBVEZNO:						
Ime ali začetnice	n=30	n=10	n=6	n=3	n=2	n=1
F2 Spol						
moški	46,7	50,0	16,7	33,3	50,0	0,0
ženski	50,0	40,0	66,7	33,3	0,0	0,0
(b.o.)	3,3	10,0	16,7	33,3	50,0	100,0
F3 Leto rojstva						
do 18 let	73,3	60,0	50,0	66,7	50,0	0,0
19 do 30 let	10,0	10,0	16,7	0,0	0,0	0,0
31 do 45 let	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0
46 do 60 let	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 let in več	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	9,9	20,0	33,4	33,3	50,0	100,0
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)	20,0	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejeneec)	20,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
drug sorodnik	46,7	30,0	83,3	66,7	50,0	0,0
ni v sorodu	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	3,3	10,0	16,7	33,3	50,0	100,0
F5 KONTROLNO VPRAŠANJE:						
1 - ANKETIRANEC ŽIVI Z ZAKONCEM / PARTNERJEM (šifri 01 pri F4)						64,5
2 - VSI OSTALI ODGOVORI						35,5

Preskok: Če je odgovor na vprašanja F5=1 (n=843)

F6 KARTICA 59 Povedali ste, da živite z zakoncem / partnerjem/ko. Kateri od naslednjih opisov najbolj ustreza vaši sedanjí situaciji?

1 - poročen	75,0
2 - registrirana istospolna partnerska skupnost	0,2
3 - zunajzakonska partnerska skupnost	24,1
6 - ločen/-a, razvezan/-a	0,1
7 - (b.o.+)	0,6
8 - (ne vem)	0,0

Preskok: Če odgovor na vprašanja F6 NI 3 (n=1099)

F7 Ali ste kdaj živeli s partnerjem/ko, ne da bi bili z njim / njo poročeni?

1 - da	26,9
2 - ne	72,7
7 - (b.o.+)	0,4
8 - (ne vem)	0,0

Odgovarjajo vsi!

F8 Ste se kdaj ločili?

1 - da	7,1
2 - ne	92,7
7 - (b.o.+)	0,3

F9 KONTROLNO VPRAŠANJE:

1 - ANKETIRANEC ŽIVI Z ZAKONCEM / PARTNERJEM	64,5
2 - VSI OSTALI ODGOVORI	35,5

F10 KONTROLNO VPRAŠANJE:

1 - ANKETIRANEC ŽIVI V IZVENZAKONSKI SKUPNOSTI	24,1
2 - VSI OSTALI ODGOVORI	75,9

Vprašaj, če ne živi z zakoncem ali partnerjem/ko ali če živi v zunajzakonski skupnosti (n=667)!

F11 KARTICA 60 Vprašanje se nanaša na vaš uradni zakonski stan in ne na to, s kom živite. Kaj od naštetega najbolje opisuje vaš uradni zakonski stan?

1 - poročen/-a	1,0
2 - registrirana istospolna partnerska skupnost	0,3
4 - ločen/-a, razvezan/-a	7,9
5 - vdovec, vdova	15,4
6 - nič od tega (nikoli poročen/-a ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti)	73,0
7 - (b.o.+)	1,7
8 - (ne vem)	0,4

F12 KONTROLNO VPRAŠANJE:**Glede na družinsko tabelo (f4) kodirajte:**

1 -	PRI ANKETIRANCU DOMA ŽIVIJO OTROCI. (šifra 02 pri F4 – sin/hči, pastor/ka, posvojenec/ka, rejnec/ka)	45,9
2 -	PRI ANKETIRANCU DOMA NE ŽIVIJO OTROCI.	54,1

Preskok: odgovarjajo tisti, pri katerih doma trenutno NE živijo otroci (n=707)!**F13 Ali so v vašem gospodinjstvu kdaj živeli otroci (vaši, posvojeni, pastorki, rejenci)?**

1 -	da	50,6	53,9	39,0	42,0	44,1	53,8	49,5	46,3
2 -	ne	49,4	45,4	43,5	48,8	48,3	44,9	46,1	50,8
7 -	(b.o.+)	0,0	0,0	17,1	9,0	7,3	0,7	4,3	2,9
8 -	(ne vem)	0,0	0,7	0,3	0,2	0,3	0,6	0,1	0,0

Odgovarjajo vsi!**F14 KARTICA 61 Kako bi opisali območje, na katerem živite?**

1 -	veliko mesto	11,9
2 -	predmestje ali obrobje velikega mesta	9,6
3 -	manjše mesto	21,4
4 -	vas	51,2
5 -	kmetija ali hiša na deželi	5,7
7 -	(b.o.+)	0,1
8 -	(ne vem)	0,2

F15 KARTICA 62 Katera je zadnja šola, ki ste jo končali, redno ali izredno?

00 -	Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	0,2
01 -	Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	2,3
02 -	Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevalo o končani OŠ.	19,2
03 -	Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	18,7
04 -	Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	25,0
05 -	Srednja splošna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	8,8

06 -	Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	6,6
07 -	Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	4,9
08 -	Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	10,7
09 -	Bolonjski magisterij - magisterij 2. bolonjske stopnje.	0,8
10 -	Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,5
11 -	Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	1,5
12 -	Doktorat	0,6
55 -	(drugo)	0,1
77 -	(zavrnitev)	0,3
88 -	(ne vem)	0,0

**F16 Koliko let je trajalo vaše šolanje bodisi redno ali izredno?
Prosimo, izrazite število v celih letih in upoštevajte tudi obvezno izobrazbo.**

1 -	do 4 leta	1,0
2 -	od 5 do 8 let	15,7
3 -	od 9 do 10 let	5,7
4 -	od 11 do 12 let	38,7
5 -	od 13 do 16 let	25,5
6 -	17 in več let	12,9
7 -	(b.o.+)	0,5
8 -	(ne vem)	0,1

F17a KARTICA 63 Kaj od naštetega opisuje vašo delovno aktivnost v zadnjem tednu dni? Navedite vse ustrezne odgovore. ... Morda še kaj? (seštevek več odgovorov)

01 -	opravlja plačano delo, tudi če je bil/-a na dopustu (zaposlen/-a samozaposlen/-a, dela za svoje družinsko podjetje)	49,7
02 -	se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	14,2
03 -	je nezaposlen/-a, aktivno je iskal/-a delo	4,8
04 -	je nezaposlen/-a, ni aktivno iskal/-a dela	3,6
05 -	trajno bolan/-a ali delovno nezmožen/-a	1,3
06 -	upokojen/-a	31,0
08 -	opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	39,7
09 -	(drugo)	3,0
77 -	(b.o.+)	0,2
88 -	(ne vem)	0,0

F17b KONTROLNO VPRAŠANJE:

1 -	več kot ena obkrožena šifra pri F17a	41,4
2 -	le ena obkrožena šifra pri F17a	48,5
9 -	(b.o.)	0,2

Preskok: Odgovarjajo tisti, ki so pri F17a navedli VEČ KOT EN odgovor (n=541)!

F17c PONOVRNO KARTICA 63 In kaj od naštetega najbolje opisuje vašo delovno aktivnost v zadnjem tednu dni? Prosimo, navedite le en odgovor.

01 -	opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen/-a, samozaposlen/-a, dela za svoje družinsko podjetje)	51,2
02 -	se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	5,7
03 -	je nezaposlen/-a, aktivno je iskal/-a delo	2,6
04 -	je nezaposlen/-a, ni aktivno iskal/-a dela	1,3
05 -	trajno bolan/-na ali delovno nezmožen/-na	0,6
06 -	upokojen/-a	18,7
08 -	opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	17,7
09 -	(drugo)	1,1
77 -	(b.o.+)	0,9
88 -	(ne vem)	0,2

F17d KONTROLNO VPRAŠANJE:

1 -	ANKETIRANEC OPRAVLJA PLAČANO DELO (F17a = 01)	49,6
2 -	ANKETIRANEC NE OPRAVLJA PLAČANEGA DELA (pri F17a ni 01)	50,4

Preskok: Odgovarjajo tisti, ki ne opravljajo plačanega dela (n=659)!

F18 Ali lahko še enkrat preverimo, ali ste v zadnjih sedmih dneh opravili kakršnokoli plačano delo (vsaj uro ali več)?

1 -	da	2,7
2 -	ne	94,2
7 -	(b.o.+)	3,0
8 -	(ne vem)	0,0

Preskok: Če F18 NI 1, n=641.

F19 Ste kdaj prej imeli plačano delo?

1 -	da	74,3
2 -	ne	22,6
7 -	(b.o.+)	3,1
8 -	(ne vem)	0,0

Preskok, če je kdaj imel plačano delo, F19=1, n=496.

F20 Katerega leta ste imeli zadnje plačano delo, zaposlitev?

01 -	do 1980	3,0
02 -	od 1981 do 1990	10,9
03 -	od 1991 do 2000	25,2
04 -	od 2001 do 2010	24,8
05 -	od 2011 dalje	30,0
77 -	(b.o.+)	4,4
88 -	(ne vem)	1,6

ANKETAR/KA: Če je anketiranec/ka sedaj zaposlen/a ali opravlja plačano delo (šifra 1 pri F17a ali F18), se vprašanja F21 do F34a nanašajo na njegovo / njeno sedanjo zaposlitev. Če sedaj ni zaposlen/a, a je prej bil/a (šifra 1 pri F19), se nanašajo vprašanja F21 do F34a na njegovo / njeno zadnjo zaposlitev.

Če ima anketiranec/ka več kot eno zaposlitev, naj odgovarja za tisto, ki obsega več ur na teden. Če ima anketiranec/ka dve povsem enakovredni zaposlitvi pa naj odgovarja za tisto, za katero prejema boljše plačilo.

Na vprašanja od F21 do 35 Odgovarjajo vsi zaposleni in nekdanj zaposleni (n=1162)!

F21 Ali pri svoji poglavitni zaposlitvi...

1 -	delate/ ste delali za koga drugega	87,9
2 -	ste (bili) samozaposleni	8,4
3 -	delate v družinskem podjetju	3,2
7 -	(b.o.+)	0,6
8 -	(ne vem)	0,0

Preskok, odgovarjajo tisti, ki so(bili) samozaposleni (n=98)!

F22 Koliko ljudi zaposlujete / ste zaposlovali (če sploh)?

1 -	0 ljudi	42,9
2 -	1	27,6
3 -	2	8,2
4 -	3 do 5 ljudi	10,2
5 -	6 in več	6,1
7 -	(b.o.+)	5,1
8 -	(ne vem)	0,0

Preskok: Na F23 ne odgovarjajo (nekdanj) samozaposleni (n=1061)!

F23 Ali imate / ste imeli pogodbo za...

1 -	nedoločen čas	82,0
2 -	določen čas	12,7
3 -	nimam/nisem imel(a) pogodbe	4,9
7 -	(b.o.+)	0,2
8 -	(ne vem)	0,2

Odgovarjajo vsi zaposleni in nekaj zaposleni!**F24 Koliko ljudi je (bilo) zaposlenih v podjetju, organizaciji, kjer delate (ste delali)?**

1 -	manj kot 10	22,4
2 -	10 do 24	9,4
3 -	25 do 99	22,1
4 -	100 do 499	20,6
5 -	500 ali več	23,8
7 -	(b.o.+)	0,6
8 -	(ne vem)	1,3

F25 Ali pri svojem delu tudi nadzorujete (ste nadzorovali) delo drugih zaposlenih oz. ste (bili) zanj odgovorni?

1 -	da	34,7
2 -	ne	65,0
7 -	(b.o.+)	0,4
8 -	(ne vem)	0,0

Preskok: Odgovarjajo tisti, ki pri svojem delu nadzorujejo druge (n=403)!**F26 Koliko podrejenih imate (ste imeli) pri svojem delu?**

1 -	manj kot 10	66,7
2 -	10 do 24	17,1
3 -	25 do 99	9,9
4 -	100 do 499	3,2
5 -	500 ali več	1,7
7 -	(b.o.+)	0,5
8 -	(ne vem)	0,7

Odgovarjajo vsi zaposleni in nekaj zaposleni!

KARTICA 64 Prebrali vam bomo nekaj stvari v zvezi z vašim delom, zaposlitvijo. Prosimo ocenite, koliko vam vaši predpostavljene pri delu dopuščajo (so dopuščali)...

	sploh nimam / nisem imel(a)					v celoti vplivam / sem					(ne		povp.	
	vpliva na to					vplival(a) na to					(b.o.+)	vem)		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$
F27 da se sami odločate, kako si boste organizirali delo čez dan	14,8	2,8	2,7	3,7	2,0	10,0	4,6	7,1	18,0	9,1	24,7	0,5	0,1	6,31
F28 da vplivate na odločitve o delovanju organizacije	26,0	4,9	6,5	6,5	4,6	11,7	6,5	7,9	8,3	4,0	12,0	0,5	0,7	4,36

F29 Navedite število delovnih ur, ki jih morate tedensko opraviti (ste jih morali opraviti) po pogodbi, pri čemer ne upoštevajte plačanih ali neplačanih nadur.

Povprečno število ur:	39,52
555- (s pogodbo nimam določenega števila ur dela)	3,5
777- (b.o.+)	1,1
888- (ne vem)	0,7

F30 Ne glede na število ur, ki jih morate opraviti po pogodbi, ocenite, koliko ur na teden običajno dejansko opravite (ste opravili), vključno s plačanimi ali neplačanimi nadurami.

Povprečno število ur:	45,09
777- (b.o.+)	0,8
888- (ne vem)	1,5

F31 Kaj podjetje ali organizacija, za katero delate (ste delali), predvsem proizvaja oz. kaj je (bila) njena poglobitna dejavnost?

Podatki so v datoteki!

F32 KARTICA 65 V kakšnem tipu podjetja ali organizacije, ki so navedene na tej kartici, delate (ste delali)?

1 - državna ali občinska uprava	8,6
2 - ostali javni sektor (npr. izobraževanje in zdravstvo)	16,5
3 - podjetje v državni lasti	22,7
4 - podjetje v zasebni lasti	43,9
5 - samozaposlen	5,9
6 - drugo	1,6
7 - (b.o.+)	0,4
8 - (ne vem)	0,4

F33 Kakšen je (bil) naziv vašega delovnega mesta?

F34 Kakšno delo pretežno opravljate (ste opravljali) v okviru tega delovnega mesta?

F34a Kakšno usposabljanje ali kvalifikacije so (bile) potrebne za opravljanje tega dela?

0 -	vojaški poklici	0,4
1 -	zakonodajalci / zakonodajalke, visoki uradniki / visoke uradnice, menedžerji / menedžerke	4,7
2 -	strokovnjaki / strokovnjakinje	16,1
3 -	tehnik/tehnice in drugi strokovni sodelavci/druge strokovne sodelavke	12,2
4 -	uradniki/uradnice	11,1
5 -	poklici za storitve, prodajalci / prodajalke	16,5
6 -	kmetovalci / kmetovalke, gozdarji / gozdarke, ribiči / ribičke, lovci / lovke	2,1
7 -	poklici za neindustrijski način dela	12,2
8 -	upravljavci / upravljavke strojev in naprav, industrijski izdelovalci / ind. izdelovalke in sestavljavci / sestavljavke	13,6
9 -	poklici za preprosta dela	8,3
99 -	(b.o.+)	2,9

F35 Ali ste v zadnjih desetih letih najmanj 6 mesecev skupaj opravljali kakršnokoli plačano delo v drugi državi?

1 -	da	5,6
2 -	ne	94,1
7 -	(b.o.+)	0,4
8 -	(ne vem)	0,0

Odgovarjajo vsi!

F36 Ali ste bili kdaj brezposelni in ste iskali zaposlitev več kot tri mesece?

1 -	da	27,4
2 -	ne	72,3
7 -	(b.o.+)	0,3
8 -	(ne vem)	0,1

Preskok, odgovarjajo tisti ki so bili brezposelni, F36=1 (n=358)!

F37 Ali je katero od teh obdobj trajalo 12 mesecev ali več?

1 -	da	53,9
2 -	ne	45,8
7 -	(b.o.+)	0,0
8 -	(ne vem)	0,3

F38 Ali je bilo katero od teh obdobj v zadnjih 5 letih? (n=358)

1 -	da	45,5
2 -	ne	54,5
7 -	(b.o.+)	0,0
8 -	(ne vem)	0,0

*Odgovarjajo vsi!***F39 Ali ste zdaj oz. ste kdaj prej bili član/ica sindikata ali podobne organizacije? Če da, ali ste član/ica sedaj, ali ste bili član/ica, pa niste več?**

1 -	da, sedaj sem	12,8
2 -	da, prej sem bil	37,2
3 -	ne	49,4
7 -	(b.o.+)	0,4
8 -	(ne vem)	0,3

F40 KARTICA 66 Prosimo, pomislite na dohodke vsakega od članov vašega gospodinjstva in na morebitne druge dohodke gospodinjstva kot celote. Kaj bi rekli, kateri je glavni vir dohodka v vašem gospodinjstvu?

01 -	plače	61,4
02 -	dohodek iz samozaposlitve (brez kmetovanja) *	2,8
03 -	dohodek iz kmetovanja	2,2
04 -	pokojnine	29,6
05 -	podpora za brezposelne ali presežne delavce	1,2
06 -	druge socialne podpore ali štipendije	1,6
07 -	dohodek iz naložb, prihrankov, zavarovanja ali lastnine	0,2
08 -	dohodki iz drugih virov	0,6
77 -	(b.o.+)	0,4
88 -	(ne vem)	0,2

F41 KARTICA 67 S pomočjo te kartice povejte, katera črka najbolje označuje skupni mesečni neto dohodek vašega gospodinjstva (neto - brez davkov in prispevkov). Seštejte dohodke iz vseh virov. Če ne veste natančno, povejte približno.

01 -	J do 550 €	7,2
02 -	R od 551 do 800 €	8,9
03 -	C od 801 do 1000 €	9,0
04 -	M od 1001 do 1300 €	13,9
05 -	F od 1301 do 1600 €	9,3
06 -	S od 1601 do 1900 €	10,2
07 -	K od 1901 do 2200 €	9,0
08 -	P od 2201 do 2600 €	7,9
09 -	D od 2601 do 3200 €	5,7
10 -	H nad 3200 €	4,2
77 -	(b.o.+)	9,3
88 -	(ne vem)	5,4

F42 KARTICA 68 Kako vidite situacijo z dohodkom v vašem gospodinjstvu? Kateri od naslednjih opisov ji najbolj ustreza?

1 -	s sedanjimi dohodki se lahko brez težav preživljamo	45,9
2 -	s sedanjimi dohodki ravno še shajamo	40,1
3 -	s sedanjimi dohodki se le težko preživljamo	9,5
4 -	s sedanjimi dohodki se izredno težko preživljamo	3,7
7 -	(b.o.)	0,5
8 -	(ne vem)	0,4

F43 KONTROLNO VPRAŠANJE – GLEJ F4 IN OBKROŽI USTREZNO:

1 -	ANKETIRANEC(KA) ŽIVI Z ZAKONCEM OZ. PARTNERJEM (šifra 01 pri F5)	64,5
2 -	NE ŽIVI Z ZAKONCEM ALI PARTNERJEM	35,5

Odgovarjajo tisti, ki imajo zakonca / partnerja (n=843)!

F44 KARTICA 69 Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegel vaš zakonec, partner/ka?

00 -	Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	0,1
01 -	Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	0,5
02 -	Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevalo o končani OŠ.	14,0
03 -	Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	24,1
04 -	Srednja strokovna izobrazba – osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	27,4
05 -	Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	6,4
06 -	Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	7,6
07 -	Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemo- ma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	4,6
08 -	Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodi- plomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	11,5
09 -	Bolonjski magisterij - magisterij 2. bolonjske stopnje.	0,8
10 -	Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,4

11 -	Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister ume- tnosti. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	1,7
12 -	Doktorat	0,4
55 -	(drugo)	0,0
77 -	(b.o.+)	0,4
88 -	(ne vem)	0,2

**F45a KARTICA 70 Kaj od naštetega opisuje delovno aktivnost zakonca / partnerja/
ke v zadnjem tednu dni? Navedite vse ustrezne odgovore. ... Morda še kaj?**

01 -	opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen/-a, samozaposlen/-a, dela za svoje družinsko podjetje)	57,9
02 -	se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	3,1
03 -	je nezaposlen/-a, aktivno je iskal/-a delo	3,1
04 -	je nezaposlen/-a, ni aktivno iskal/-a dela	1,4
05 -	trajno bolan/-na ali delovno nezmožen/-na	0,1
06 -	upokojen/-a	34,3
08 -	opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	37,4
09 -	(drugo)	2,4
77 -	(b.o.+)	0,3
88 -	(ne vem)	0,0

F45b KONTROLNO VPRAŠANJE:

1 -	več kot ena obkrožena šifra pri F45a	36,5
2 -	le ena obkrožena šifra pri F45a	63,2
9 -	(brez odgovora)	0,2

Preskok: odgovarjajo tisti, kjer je F45b=1 (n=308)!

F45c PONOVNO KARTICA 70 In kaj od naštetega najbolje opisuje delovno aktivnost zakonca / partnerja/ke v zadnjem tednu dni? Prosimo, navedite le en odgovor.

01 -	opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen/-a, samozaposlen/-a, dela za svoje družinsko podjetje)	58,1
02 -	se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	0,0
03 -	je nezaposlen/-a, aktivno je iskal/-a delo	1,9
04 -	je nezaposlen/-a, ni aktivno iskal/-a dela	0,3
05 -	trajno bolan/-na ali delovno nezmožen/-na	0,0
06 -	upokojen/-a	23,4
08 -	opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	15,3
09 -	(drugo)	0,6
77 -	(b.o.+)	0,0
88 -	(ne vem)	0,3

F45d KONTROLNO VPRAŠANJE:

1 -	PARTNER IMA PLAČANO ZAPOSILITEV (F45a = 1)	45,7
2 -	PARTNER NIMA PLAČANE ZAPOSILITEV (F45a NI 1)	42,3

Preskok: Odgovarjajo tisti, katerih partner/ka nima plačane zaposlitve (n=357)!

F46 Ali lahko še enkrat preverimo, ali je v zadnjem tednu dni opravil/-a kakšno delo za plačilo (uro ali več)?

1 -	da	0,8
2 -	ne	98,9
7 -	(b.o.+)	0,3
8 -	(ne vem)	0,0

Preskok: odgovarjajo tisti, katerih partner je zaposlen (n=489)!**F47 Kakšen je naziv njegovega / njenega delovnega mesta?****F48 Kakšno delo večinoma opravlja na svojem delovnem mestu?****F49 Kakšno znanja ali kvalifikacije so potrebne za opravljanje tega dela?**

0 -	vojaški poklici zakonodajalci / zakonodajalke, visoki uradniki / visoke uradnice,	1,2
1 -	menedžerji / menedžerke	4,9
2 -	strokovnjaki / strokovnjakinje	16,8
3 -	tehniki/tehnice in drugi strokovni sodelavci / druge strokovne sodelavke	15,1
4 -	uradniki / uradnice	10,8
5 -	poklici za storitve, prodajalci / prodajalke	12,3
6 -	kmetovalci / kmetovalke, gozdarji / gozdarke, ribiči / ribičke, lovci / lovke	2,9
7 -	poklici za neindustrijski način dela upravljavci/upravljalke strojev in naprav, industrijski izdelovalci/ind. izdelovalke	16,2
8 -	in sestavljalci/sestavljavke	8,6
9 -	poklici za preprosta dela	8,4
99 -	(b.o.+)	2,8

F50 Ali pri svoji poglavitni zaposlitvi...

1 -	dela za koga drugega	85,1
2 -	je samozaposlen(a)	10,6
3 -	dela v družinskem podjetju	3,5
7 -	(b.o.+)	0,6
8 -	(ne vem)	0,2

F51 Koliko ur na teden običajno dela, vključno s plačanimi ali neplačanimi nadurami?

	Povprečno število ur:	41,85
777-	(zavrnitev)	0,2
888-	(ne vem)	2,2

Odgovarjajo vsi!**F52 KARTICA 71 Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegel vaš oče?**

00 -	Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	1,2
01 -	Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	7,0
02 -	Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevalo o končani OŠ.	29,5
03 -	Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	25,9
04 -	Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	15,8
05 -	Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	3,2
06 -	Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	4,5
07 -	Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	1,9
08 -	Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	4,1
09 -	Bolonjski magisterij - magisterij 2. bolonjske stopnje.	0,1
10 -	Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,3
11 -	Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	0,8
12 -	Doktorat	0,8
55 -	(drugo)	0,0
77 -	(b.o.+)	0,3
88 -	(ne vem)	4,6

F53 Ko ste bili stari 14 let, ali je vaš oče...

1 - delal za koga drugega	66,6
2 - bil je samozaposlen(a)	12,1
3 - ni bil zaposlen	12,9
4 - ni bil prisoten / že umrl	6,7
7 - (b.o.+)	0,3
8 - (ne vem)	1,3

Preskok: odgovarjajo tisti, če je F53=1, 2 ali 8 (n=1046)!

F54 Kakšen je bil naziv njegovega delovnega mesta?

Podatki so v datoteki!

F55 KARTICA 72 Katera od stvari najbolje opisuje vrsto dela, ki ga je opravljal, ko ste imeli 14 let?

ANKETAR/KA: Respondent/ka naj odgovor izbere sam/a. Če je potrebno, povejte, da ni »pravilnih« in »napačnih« odgovorov. Izbere naj kategorijo, za katero meni, da bi bila najprimernejša.

01 - strokovnjak ali tehnični poklic (zdravnik, učitelj, inženir, umetnik, računovodja)	9,9
02 - višji uradniški poklic (bančnik, vodilni v večjem podjetju, visoki državni uradnik, predstavnik sindikata)	3,9
03 - uradniški poklic (tajnik, uradnik, vodja pisarne, knjigovodja)	4,2
04 - trgovski poklic (vodja prodaje, trgovec, trgovski pomočnik, zavarovalniški agent)	4,8
05 - poklic v storitvenih dejavnostih (gostilničar, policist, natakhar, oskrbnik, frizer, vojak)	7,0
06 - kvalificiran delavec (delovodja, mehanik, tiskar, orodjar, električar)	31,5
07 - polkvalificiran delavec (zidar, šofer, kovinar, tesar, klepar, pek)	16,9
08 - nekvalificiran delavec (delavec, nosač, nekvalificiran delavec v tovarni)	12,8
09 - kmetovalec (kmet, delavec na polju, šofer traktorja, ribič)	7,0
77 - (b.o.+)	0,1
88 - (ne vem)	1,8

Odgovarjajo vsi!

F56 KARTICA 73 Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegla vaša mati?

00 - Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončane niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	2,5
01 - Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	7,3
02 - Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevalo o končani OŠ.	43,5
03 - Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	14,3

04 -	Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	16,1
05 -	Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	3,7
06 -	Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	2,3
07 -	Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	1,9
08 -	Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnjaj; običajno 4 leta+diploma.	5,0
09 -	Bolonjski magisterij - magisterij 2. bolonjske stopnje.	0,2
10 -	Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,2
11 -	Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	0,2
12 -	Doktorat	0,1
55 -	(drugo)	0,0
77 -	(zavrnitev)	0,5
88 -	(ne vem)	2,3

F57 Ko ste bili stari 14 let, ali je vaša mati...

1 -	delala za koga drugega	51,3
2 -	bila je samozaposlena	4,8
3 -	ni bila zaposlena	41,2
4 -	ni bila prisotna / že umrla	1,7
7 -	(b.o.+)	0,4
8 -	(ne vem)	0,6

Preskok: odgovarjajo tisti, če je F57=1, 2 ali 8 (n=741)!

F58 Kakšen je bil naziv njenega delovnega mesta?

Podatki so v datoteki!

F59 KARTICA 74 Katera od stvari najboljše opisuje vrsto dela, ki ga je opravljala, ko ste imeli 14 let?

ANKETAR/KA: Respondent/ka naj odgovor izbere sam/a. Če je potrebno, povejte, da ni »pravilnih« in »napačnih« odgovorov. Izbere naj kategorijo, za katero meni, da bi bila najprimernejša.

01 -	strokovnjak ali tehnični poklic (zdravnik, učitelj, inženir, umetnik, računovodja)	10,9
02 -	višji uradniški poklic (bančnik, vodilni v večjem podjetju, visoki državni uradnik, predstavnik sindikata)	3,5
03 -	uradniški poklic (tajnik, uradnik, vodja pisarne, knjigovodja)	20,1
04 -	trgovski poklic (vodja prodaje, trgovec, trgovski pomočnik, zavarovalniški agent)	10,0
05 -	poklic v storitvenih dejavnostih (gostilničar, policist, natakár, oskrbnik, frizer, vojak)	10,8
06 -	kvalificiran delavec (delovodja, mehanik, tiskar, orodjar, električar)	12,6
07 -	polkvalificiran delavec (zidar, šofer, kovinar, tesar, klepar, pek)	8,2
08 -	nekvalificiran delavec (delavec, nosač, nekvalificiran delavec v tovarni)	16,9
09 -	kmetovalec (kmet, delavec na polju, šofer traktorja, ribič)	5,4
77 -	(b.o.+)	0,1
88 -	(ne vem)	1,5

Odgovarjajo vsi!

F60 Ali ste se v zadnjih 12 mesecih udeležili kakšnega tečaja, predavanja ali konference, da bi izboljšali svoje znanje ali delovne veščine?

1 -	da	33,7
2 -	ne	65,8
7 -	(b.o.+)	0,3
8 -	(ne vem)	0,2

F61 KARTICA 75 Kako bi opisali svoj narodnostni izvor? Na kartici izberite največ dve možnosti, ki se vam zdita najbolj ustrezni.

ANKATAR/KA: Označi največ dve možnosti. Če anketiranec/ka izbere več kot dve možnosti, ga/jo zaprosi, da izbere le dve. Če se anketiranec/ka ne more odločiti, označi prvi dve navedbi, ki ju je omenil.

	prva navedba prednikov	druga navedba prednikov
1 - Slovenec	92,6	1,0
2 - Italijan	0,1	0,2
3 - Rom	0,4	0,0
4 - Madžar	0,0	0,4
5 - Avstrijec	0,0	0,2
6 - Nemec	0,1	0,0
7 - Albanec	0,2	0,0
8 - Bošnjak	1,8	0,5
9 - Bolgar	0,1	0,0
10 - Hrvat	1,5	1,0
11 - Kosovar	0,2	0,2
12 - Makedonec	0,5	0,2
13 - Črnogorec	0,2	0,2
14 - Srb	1,6	0,9
15 - drugo	0,5	0,1
55 - (ni druge navedbe prednikov)	-	95,2
77 - (b.o.+)	0,3	0,2
88 - (ne vem)	0,0	0,0

HF. Vprašanja o vrednotah (Schwartzov model) ... – blok HF

HF1 KARTICA 76 Na kratko vam bomo opisali različne ljudi. Pomislite na vsakega izmed opisov in s pomočjo kartice povejte, koliko je oseba podobna vam.

	zelo podoben/ podobna mi je	1	malo podoben/ podobna mi je	2	čisto malo podoben/ podobna mi je	3	ni mi podoben/ podobna	4	sploh mi ni/ podoben/ podobna (ne vem)	5	6	(b.o.+)	8	9	povp. x̄
A	Zanj(o) je pomembno, da ima veliko novih zamisli in da je ustvarjalen(a). Stvari rad(a) počne na izviren način.	22,9	46,4	19,7	4,4	4,4	0,7	0,8	0,7	2,22					
B	Zanj(o) je pomembno, da je premožen(a). Imeti želi veliko denarja in dragih predmetov.	1,5	7,2	17,8	13,5	44,0	15,1	0,4	0,6	4,38					
C	Zanj(o) je pomembno, da se vsakega na tem svetu obravnava enako. Verjame, da mora imeti vsakdo v življenju enake možnosti.	36,7	49,6	8,6	1,6	2,2	0,3	0,5	0,5	1,83					
D	Zanj(o) je pomembno, da pokaže svoje sposobnosti. Rad(a) vidi, da ljudje občudujejo to, kar počne.	13,6	44,5	21,3	8,2	9,6	1,5	0,8	0,6	2,59					
E	Zanj(o) je pomembno, da živi v varnem okolju. Izogiba se vsemu, kar bi njegovo /njeno varnost lahko ogrozilo.	30,5	48,7	11,5	3,5	4,4	0,7	0,2	0,6	2,04					
F	Rad(a) ima presenečenja in skuša vedno početi kaj novega. Zdi se mu/ji pomembno, da v življenju počne čim več različnih stvari.	19,8	42,7	20,0	7,5	7,9	0,8	0,7	0,6	2,43					
G	Verjame, da bi morali ljudje narediti to, kar jim ukažejo. Meni, da bi morali ljudje spoštovati pravila ves čas, tudi takrat, ko jih nihče ne opazuje.	9,6	34,8	20,5	10,9	18,0	4,4	0,9	0,9	3,06					
H	Zanj(o) je pomembno, da posluša ljudi, ki so drugačni od njega/nje. Tudi če se z njimi ne strinja, jih še vedno poskuša razumeti.	17,4	56,2	16,7	5,0	3,6	0,3	0,2	0,7	2,21					
I	Zanj(o) je pomembno biti spoštljiv in skromen. Ne želi vzbujati pozornosti.	29,8	51,7	12,9	2,9	1,5	0,2	0,4	0,5	1,94					
J	Zanj(o) je pomembno, da se ima dobro. Rad(a) se razvaja.	14,9	40,0	24,2	9,5	9,7	1,1	0,2	0,5	2,62					
K	Zanj(o) je pomembno, da sam odloča o tem, kaj počne. Rad(a) je svoboden(a) in neodvisen(a) od drugih.	36,2	46,7	10,9	2,7	2,2	0,5	0,2	0,6	1,89					
L	Zanj(o) je zelo pomembno, da pomaga ljudem okrog sebe. Hoče poskrbeti za njihovo blagostanje.	27,9	55,9	12,4	1,9	0,8	0,2	0,3	0,6	1,91					

M	Zanj(o) je pomembno, da je zelo uspešen(a). Upa, da bodo drugi cenili njegove/njene dosežke.	14,0	43,9	23,9	8,1	8,3	0,6	0,4	0,8	2,54
N	Zanj(o) je pomembno, da mu/ ji država zagotavlja varnost pred grožnjami. Želi si močno državo, ki bo lahko zaščitila svoje državljane.	34,3	49,6	9,2	2,5	3,1	0,4	0,6	0,6	1,91
O	Išče pustolovščine in rad(a) tvega. Imeti želi vznemirljivo življenje.	7,9	17,6	20,1	13,8	27,5	11,9	0,5	0,8	3,72
P	Zanj(o) je pomembno, da se vedno spodobno obnaša. Ne želi narediti česa takega, kar bi drugi označili kot neprimerno.	21,9	51,3	14,3	5,6	5,2	1,1	0,2	0,5	2,24
Q	Zanj(o) je pomembno, da si pridobi spoštovanje drugih. Rad(a) vidi, da ljudje storijo to, kar reče.	11,1	40,6	25,1	8,0	12,5	1,9	0,2	0,6	2,76
R	Zanj(o) je pomembno, da je vdan svojim prijateljem. Rad(a) se razdaja bližnjim.	24,7	52,1	15,5	3,1	3,1	0,2	0,7	0,7	2,07
S	Močno je prepričan(a), da bi morali ljudje skrbeti za naravo. Skrb za okolje ima zanj(o) velik pomen.	37,1	48,4	10,7	2,0	0,9	0,2	0,2	0,5	1,81
T	Tradicija je zanj(o) pomembna. Skuša se ravnati po ustaljenih običajih svoje družine in vere.	19,8	44,4	18,7	6,9	7,5	1,9	0,2	0,6	2,43
U	Išče priložnosti, da bi se zabaval(a). Zanj(o) je pomembno, da počne stvari, v katerih uživa.	15,6	43,8	20,0	9,0	8,7	2,1	0,2	0,7	2,57

IF. Eksperimentalna vprašanja – blok IF

Naključni računalniški izbor osebe (preskok)

IF1 ANKETARSKA KODA

SKUPINA 1	1	Pojdi na uvod pred IF2
SKUPINA 2	2	Pojdi na uvod pred IF5
SKUPINA 3	3	Pojdi na uvod pred IF8

Vprašaj, če koda IF1 = 1!

BLOK A; n=447

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših raziskav, vam bomo na koncu zastavili še nekaj podobnih vprašanj. Prosimo vas, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovorili prej. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

IF2 KARTICA 77 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da ima dobro izobrazbo, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

sploh ni pomembno		izredno pomembno (b.o.+)										(ne vem)		povp.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$		
11,0	5,1	6,0	8,9	20,4	11,6	11,6	12,1	3,8	6,5	1,3	1,6	5,40		

IF3 KARTICA 78 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da prihaja iz krščanskega okolja, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

sploh ni pomembno		izredno pomembno (b.o.+)										(ne vem)		povp.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$		
28,2	6,9	11,2	6,5	15,2	7,8	6,3	8,1	2,9	4,0	1,5	1,3	4,11		

IF4 KARTICA 79 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

sploh ni pomembno		izredno pomembno (b.o.+)								(ne vem)		povp.
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$
5,6	3,6	4,5	4,0	13,6	9,8	13,4	21,7	6,9	14,3	1,5	0,9	6,59

Vprašaj, če koda IF1 = 2!

BLOK B; n=424

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših raziskav, vam bomo na koncu zastavili še nekaj podobnih vprašanj. Prosimo vas, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovorili prej. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

KARTICA 80 Kako pomembna bi morala biti vsaka od naslednjih stvari pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo. Najprej, kako pomembno je ...

	sploh ni pomembno				zelo pomembno (b.o.+)				(ne vem)		povp.
	0	1	2	3	4	5	7	8	$\bar{x}$		
IF5 ... da ima dobro izobrazbo?	9,7	6,1	11,3	26,9	23,8	20,3	1,4	0,5	3,12		
F6 ... da prihaja iz krščanskega okolja?	24,3	12,7	12,5	20,3	13,7	14,4	1,0	1,2	2,30		
IF7 ... da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje?	4,2	2,4	7,3	16,7	34,7	32,3	1,0	1,4	3,76		

Vprašaj, če koda IF1 = 3!**BLOK C; n=436**

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših raziskav, vam bomo na koncu zastavili še nekaj podobnih vprašanj. Prosimo vas, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovorili prej. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

KARTICA 81 Kako pomembna bi morala biti vsaka od naslednjih stvari pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odrasčal in živel drugje, priseli v Slovenijo. Najprej, kako pomembno je ...

	sploh ni pomembno										izredno (b.o. (ne pomembno +) vem) povp.			
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$
IF8 ... da ima dobro izobrazbo?	5,7	3,2	4,6	6,9	6,0	21,1	10,3	14,4	12,6	5,0	9,2	0,7	0,2	5,69
IF9 ... da prihaja iz krščanskega okolja?	22,5	5,0	8,5	7,8	4,4	17,0	8,9	7,8	7,1	3,0	6,9	0,7	0,5	4,13
IF10 ... da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje?	3,9	0,9	1,6	4,6	4,6	12,4	7,8	16,3	20,6	11,7	14,7	0,7	0,2	6,82

J. Zaključna vprašanja – izpolni anketar/ka – blok J

J1 Kako pogosto je anketiraneц/ka spraševal/a za pojasnila pri posameznih vprašanjih?

1 -	nikoli	55,5
2 -	skoraj nikoli	26,4
3 -	vsake toliko časa	13,9
4 -	pogosto	2,6
5 -	zelo pogosto	1,3
8 -	ne vem	0,3

J2 Kako pogosto ste imeli občutek, da je anketiraneц/ka nerad/a odgovarjal/a na nekatera

vprašanja?

1 -	nikoli	71,6
2 -	skoraj nikoli	17,0
3 -	vsake toliko časa	7,2
4 -	pogosto	2,1
5 -	zelo pogosto	2,0
8 -	ne vem	0,1

J3 Kako pogosto ste imeli občutek, da se je anketiraneц/ka trudil/a odgovarjati po svojih najboljših močeh?

1 -	nikoli	0,3
2 -	skoraj nikoli	0,5
3 -	vsake toliko časa	3,2
4 -	pogosto	23,9
5 -	zelo pogosto	71,9
8 -	ne vem	0,2

J4 Kako pogosto ste imeli občutek, da je anketiraneц/ka razumel/a vprašanja?

1 -	nikoli	0,5
2 -	skoraj nikoli	0,5
3 -	vsake toliko časa	4,9
4 -	pogosto	29,5
5 -	zelo pogosto	64,6
8 -	ne vem	0,2

J5 Ali je bil prisoten še kdo, ki se je vmešaval v potek ankete?

1 - da	7,4
2 - ne	92,5
9 - (b.o.)	0,1

Preskok: Če J5=1, n=97.

J6 Kdo je bil to? Obkrožite vse ustrezne odgovore.

1 - zakonec / partner	57,7
2 - sin / hči	26,8
3 - mama / oče / tast / tašča	13,4
4 - drug sorodnik	9,3
5 - nekdo, ki ni sorodnik	4,1
7 - (b.o.)	0,0
8 - ne vem	0,0

J6a V kolikšni meri je anketiranec/ka uporabljal/a pokazne kartice?

1 - anketiranec/ka je uporabljal/a vse potrebne pokazne kartice	85,5
2 - anketiranec/ka je uporabljal/a le nekatere od pokaznih kartic	10,6
3 - anketiranec/ka je zavrnil/a; ni bil/a sposoben/na uporabljati kartic	3,6
8 - ne vem	0,4

Velikost naselja:

1 - hiša na samem, zaselek ali manjša vas (oddaljena od pošte, šole, trgovine) z do 500 prebivalci	28,4
2 - vas, kraj (s šolo, pošto, trgovino), trg z nad 500 do 2000 prebivalci	31,9
3 - kraj z nad 2000 do 4000 prebivalci	7,7
4 - kraj z nad 4000 do 10.000 prebivalci	9,2
5 - kraj z nad 10.000 do 50.000 prebivalcev	9,5
6 - kraj z nad 50.000 prebivalci (Ljubljana, Maribor)	12,9
9 - (ne vem)	0,5

Tip krajevne skupnosti:

1 - mestna	34,1
2 - primestna	9,6
3 - vaška	56,3
9 - (ne vem)	0,1

2.3

EVROPSKA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA V SLOVENIJI – Medčasovne primerjave, ESS 2002–2016

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

Povzetek

To poglavje vsebuje analitičen prikaz rezultatov meritev raziskave ESS v obsegu osnovnih nespremenljivih blokov (A, B, C), opravljenih na slovenskem vzorcu v sedmih valovih (2002, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014, 2016). Ponuja se vpogled na spremenljivost opazovanih pojavov v obdobju opazovanja 2002-2014 oz. v spreminjanje mnenj, stališč in vrednotenj. Vsebinski okvir primerjav vključuje povezanost z mediji, zaupanje v institucije, oblike političnega angažiranja, socialnopolitične vrednote, moralne in družbene vrednote, indikatorje socialnega kapitala, osebno zadovoljstvo in počutja, indikatorje socialne iz-v-ključenosti, indikatorje nacionalne, etnične in religijske identitete, indikatorje blagostanja, zdravja in varnosti itd.

Osnovni pojmi: medčasovne primerjave, vrednote, institucije, socialni kapital, etnične identitete itd.

A. Mediji, zaupanje soljudem ... – blok A

A1 Približno koliko časa na običajen dan porabite za gledanje, branje ali poslušanje novic s politično tematiko oziroma tematiko aktualnih dogodkov? Prosimo, navedite odgovor v urah in minutah.

	2016 ₂
00 - sploh nič	6,4
01 - manj kot ½ ure	44,1
02 - od ½ ure do 1 ure	27,8
03 - več kot 1 uro do 1½ ure	6,7
04 - več kot 1½ ure, do 2 uri	8,2
05 - več kot 2 uri do 2½ uri	1,1
06 - več kot 2½ uri do 3 ure	2,8
07 - več kot 3 ure	2,5
77 - (b.o.+)	0,0
88 - (ne vem)	0,3

Dosedanje meritve:

Ponovno povejte za običajen dan v tednu, koliko od časa, ki ga porabite za gledanje televizije, gledate poročila ali oddaje s politično tematiko oziroma tematiko aktualnih dogodkov?

	SJM02 ₂	SJM04 ₂	SJM06 ₁	SJM08 ₂	SJM10 ₁	SJM12 ₂	SJM14 ₁
	n=1474	n=1391	n=1398	n=1242	n=1340	N=1186	N=1176
00 - sploh nič	8,5	9,0	11,7	6,6	10,1	15,3	15,2
01 - manj kot ½ ure	36,1	37,0	35,6	34,7	42,0	36,9	32,0
02 - od ½ ure do 1 ure	40,2	38,7	35,0	41,3	34,0	32,3	35,3
03 - več kot 1 uro do 1½ ure	8,8	9,6	10,5	9,7	7,6	9,4	10,6
04 - več kot 1½ ure, do 2 uri	3,3	3,7	3,6	3,9	3,4	3,8	3,9
05 - več kot 2 uri do 2½ uri	1,2	0,8	1,6	1,7	1,2	0,8	1,8
06 - več kot 2½ uri do 3 ure	0,9	0,6	0,6	0,8	1,0	1,1	0,8
07 - več kot 3 ure	0,8	0,5	1,1	1,1	0,4	0,3	0,3
88 - (ne vem)	0,1	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
99 - (brez odgovora)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,4	0,0	0,2

A2 KARTICA 1 Ljudje lahko uporabljajo internet na različnih napravah, npr. računalnikih, tablicah in pametnih telefonih. Kako pogosto uporabljate internet na teh ali drugih napravah bodisi za službeno bodisi osebno uporabo?

	2016 ₂
1 - nikoli	26,1
2 - zgolj občasno	8,8
3 - nekajkrat na teden	6,4
4 - večino dni	4,2
5 - vsak dan	54,4
7 - (b.o. +)	0,0
8 - (ne vem)	0,1

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje A2 = 4, 5 (N=766)!

- A3 Približno koliko časa na običajen dan porabite za uporabo interneta na računalniku, tablici, pametnem telefonu ali drugi napravi bodisi za službeno ali osebno uporabo? Prosimo, navedite odgovor v urah in minutah.**

	2016 ₂
00 - sploh nič	0,1
01 - manj kot ½ ure	12,5
02 - od ½ ure do 1 ure	20,4
03 - več kot 1 uro do 1½ ure	6,1
04 - več kot 1½ ure, do 2 uri	16,4
05 - več kot 2 uri do 2½ uri	3,9
06 - več kot 2½ uri do 3 ure	12,7
07 - več kot 3 ure	27,3
77 - (b.o.+)	0,0
88 - (ne vem)	0,8

- A4 KARTICA 2 Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.**

	treba je biti zelo previden						večini ljudi lahko zaupamo (ne vem)						(b.o.+)
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	
SJM02 ₂	11,8	7,9	9,7	13,9	9,8	22,3	6,5	8,8	5,5	1,3	2,0	0,6	0,0
SJM04 ₂	9,6	7,2	11,2	13,5	9,6	21,0	7,6	10,3	7,4	1,5	0,9	0,3	0,0
SJM06 ₁	13,7	7,2	10,1	11,6	9,3	19,9	7,2	9,1	8,1	1,5	2,2	0,3	0,0
SJM08 ₂	8,6	6,9	9,0	12,3	9,9	23,8	7,9	10,3	7,5	2,2	1,0	0,3	0,3
SJM10 ₁	9,9	8,2	12,1	15,0	10,0	20,4	7,0	8,3	5,8	2,1	0,7	0,4	0,1
SJM12 ₂	7,6	6,2	8,4	12,6	9,1	21,2	9,3	11,9	10,4	1,8	1,2	0,2	0,0
SJM14 ₁	10,0	6,8	10,3	13,1	10,0	24,8	7,9	9,2	6,0	1,1	0,6	0,2	0,1
SJM16 ₂	9,3	5,6	8,6	13,7	8,7	22,6	8,4	11,2	8,4	1,9	1,4	0,1	0,2
				2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂		
A4	povprečna ocena			3,98	4,13	4,06	4,32	3,94	4,55	4,07	4,40		

A5 KARTICA 3 Ali menite, da bi vas večina ljudi skušala izkoristiti, če bi za to dobila priložnost, ali pa bi večina skušala ravnati pošteno?

	večina bi me skušala izkoristiti							večina bi skušala ravnati pošteno							(ne vem)	(b.o. +)
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77			
<i>SJM02₂</i>	8,1	4,5	8,4	11,3	8,3	25,3	7,6	9,6	10,7	2,8	2,5	1,0	0,0			
<i>SJM04₂</i>	5,8	4,4	9,2	11,4	8,6	25,7	7,6	11,1	10,8	2,7	2,0	0,7	0,0			
<i>SJM06₁</i>	6,2	4,5	7,9	10,3	9,8	25,3	7,6	10,8	10,4	2,9	3,5	0,9	0,0			
<i>SJM08₂</i>	4,7	4,0	7,0	11,4	9,5	24,6	8,8	12,3	11,1	3,0	2,6	0,8	0,2			
<i>SJM10₁</i>	6,3	5,3	11,8	13,3	9,7	21,7	6,8	11,7	9,1	2,0	1,8	0,6	0,0			
<i>SJM12₂</i>	4,5	4,1	6,8	9,5	8,4	24,4	10,3	13,5	13,0	2,8	2,2	0,4	0,0			
<i>SJM14₁</i>	4,5	3,0	7,8	13,6	9,7	27,5	8,2	12,3	9,6	1,6	1,6	0,7	0,1			
<i>SJM16₂</i>	4,1	2,8	6,8	11,1	11,1	25,3	10,6	12,2	10,3	3,3	1,5	0,5	0,2			

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
A5 povprečna ocena	4,68	4,77	4,87	4,99	4,49	5,12	4,81	5,01

A6 KARTICA 4 Kaj menite, ali so ljudje večinoma pripravljeni pomagati drugim ali pa večinoma gledajo predvsem nase?

	večinoma gledajo predvsem nase							večinoma so pripravljeni pomagati drugim							(ne vem)	(b.o. +)
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99			
<i>SJM02₂</i>	8,5	6,4	10,7	15,5	8,9	22,3	6,2	9,9	7,7	1,9	1,5	0,5	0,0			
<i>SJM04₂</i>	6,9	5,8	11,8	13,0	8,8	24,0	8,0	10,4	7,6	1,6	1,3	0,7	0,0			
<i>SJM06₁</i>	6,6	5,6	8,6	12,9	10,5	24,1	7,6	10,3	8,1	2,8	2,3	0,5	0,0			
<i>SJM08₂</i>	3,8	4,9	8,6	13,3	11,8	21,5	8,9	11,8	9,4	3,3	2,2	0,5	0,1			
<i>SJM10₁</i>	5,1	5,9	13,1	13,5	11,7	19,9	8,3	10,1	9,1	1,7	1,2	0,3	0,1			
<i>SJM12₂</i>	3,8	4,9	7,2	11,6	10,3	20,9	10,8	14,0	12,0	3,1	1,1	0,2	0,0			
<i>SJM14₁</i>	3,9	3,8	8,8	11,3	11,4	21,5	9,6	13,8	10,8	2,3	2,0	0,6	0,3			
<i>SJM16₂</i>	2,7	3,1	6,7	11,7	10,9	23,3	11,4	13,8	10,8	2,2	3,0	0,3	0,2			

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
A6 povprečna ocena	4,24	4,36	4,58	4,82	4,41	4,99	4,93	5,15

B. Politične prakse, politično zaupanje, političneorientacije, odnos do priseljevanja ... – blok B

B1 Kaj bi rekli, koliko se zanimate za politiko?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - zelo se zanimam	6,5	5,5	7,0	7,2	7,3	7,6	9,3	6,0
2 - še kar se zanimam	35,3	36,1	36,2	41,6	35,9	33,7	35,0	33,6
3 - komaj kaj se zanimam	37,1	38,4	35,1	35,2	36,6	35,6	33,3	39,6
4 - sploh se ne zanimam	21,1	19,9	21,4	15,5	19,9	22,9	22,2	20,6
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	0,2
8 - (ne vem)	0,1	0,1	0,1	0,5	0,1	0,1	0,0	0,1

B2 KARTICA 5 V kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem, kot ste vi, da imajo besedo pri tem, kar počne vlada?

	2016 ₂
1 - sploh nič	39,6
2 - zelo malo	43,2
3 - do neke mere	14,4
4 - precej	1,4
5 - v veliki meri	0,5
7 - (b.o.+)	0,3
8 - (ne vem)	0,7

Meritev SJM14:

sploh nič	(ne v celoti vem) (b.o.+)													popv.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$	
39,2	11,3	15,6	13,3	7,1	6,2	1,4	1,4	1,0	0,1	0,3	2,7	0,4	1,77	

B3 KARTICA 6 V kolikšni meri mislite, da bi bili zmožni prevzeti aktivno vlogo v skupini ljudi, ki se ukvarja s političnimi vprašanji?

	2016 ₂
1 - sploh nisem zmožen/-na	43,8
2 - le malo sem zmožen/-na	31,3
3 - dokaj zmožen/-na	18,5
4 - zelo zmožen/-na	3,2
5 - povsem zmožen/-na	1,7
7 - (b.o.+)	0,7
8 - (ne vem)	0,8

Meritev SJM14₁:

sploh ne bi bili zmožni										v celoti (ne bi bili zmožni)		(ne vem) (b.o.+)		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$	
39,1	8,1	10,4	9,1	6,7	7,5	5,1	3,9	3,8	1,3	2,0	2,5	0,7	2,47	

B4 KARTICA 7 In v kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem, kot ste vi, da vplivajo na politiko?

	2016 ₂
1 - sploh nič	35,8
2 - zelo malo	44,5
3 - do neke mere	17,1
4 - precej	1,4
5 - v veliki meri	0,3
7 - (b.o.+)	0,5
8 - (ne vem)	0,5

Meritev SJM14₁:

sploh nič										v celoti (ne vem)		(b.o.+)		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$	
37,6	11,6	15,8	12,7	6,2	7,6	1,8	2,0	0,8	0,1	0,5	2,8	0,5	1,88	

B5 KARTICA 8 In koliko se čutite sposobni za sodelovanje v politiki?

	2016 ₂
1 - sploh se ne čutim sposobnega/sposobno	41,8
2 - le malo se čutim sposobnega/sposobno	32,7
3 - čutim se dokaj sposobnega/sposobno	19,7
4 - čutim se zelo sposobnega/sposobno	2,8
5 - čutim se povsem sposobnega/sposobno	1,6
7 - (b.o.+)	0,8
8 - (ne vem)	0,5

Meritev SJM14₁:

sploh se ne čutim sposobnega/sposobno										čutim se povsem sposobnega/sposobno		(ne vem) (b.o.+)		povp.
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	$\bar{x}$	
37,3	8,2	10,0	10,4	6,5	8,2	4,5	4,8	3,9	2,0	1,9	1,6	0,9	2,61	

KARTICA 9 Prosim, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ... (preberi...)

	sploh ne zaupam										(ne povsem zaupam)		vem) (b.o.+)	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	
B6	Državnemu zboru													
<i>SJM02₂</i>	11,1	4,6	9,5	15,1	10,1	22,6	7,1	8,2	5,3	1,1	1,3	4,0	0,0	
<i>SJM04₂</i>	8,4	6,1	10,1	15,2	10,3	22,8	6,0	8,4	6,3	1,2	1,4	3,8	0,0	
<i>SJM06₁</i>	9,2	5,1	9,0	12,5	12,1	21,6	8,8	7,6	5,6	2,0	1,6	4,7	0,1	
<i>SJM08₂</i>	8,0	3,8	7,8	14,0	11,6	22,7	9,5	10,6	6,0	1,1	1,6	3,3	0,1	
<i>SJM10₁</i>	18,2	11,9	12,5	15,0	10,3	15,0	5,6	3,8	2,5	0,6	0,1	4,0	0,4	
<i>SJM12₂</i>	23,3	6,7	13,0	17,1	7,7	14,5	6,3	5,2	1,8	0,4	0,6	3,3	0,1	
<i>SJM14₁</i>	24,4	9,2	15,5	14,4	8,1	11,8	5,4	3,9	2,5	0,5	0,7	2,9	0,5	
<i>SJM16₂</i>	16,4	6,7	15,1	16,3	10,5	16,2	7,4	5,1	3,1	1,1	0,4	1,3	0,5	
B7	pravnemu sistemu													
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
<i>SJM02₂</i>	10,7	5,4	9,5	12,9	10,2	17,4	7,7	9,7	7,4	2,8	2,0	4,1	0,0	
<i>SJM04₂</i>	10,5	7,2	13,1	15,2	9,0	18,0	6,9	7,4	5,3	1,9	1,0	4,6	0,0	
<i>SJM06₁</i>	8,6	6,3	10,0	14,6	11,6	17,6	7,5	7,5	7,5	2,0	1,4	5,4	0,1	
<i>SJM08₂</i>	6,4	7,5	10,9	12,6	11,4	19,5	9,3	10,0	5,8	1,6	1,6	3,6	0,0	
<i>SJM10₁</i>	18,5	11,4	12,9	15,0	9,6	13,9	5,4	4,9	2,6	1,4	0,7	3,7	0,1	
<i>SJM12₂</i>	19,5	6,8	12,7	15,3	10,6	14,6	6,4	6,0	3,4	1,3	0,6	2,8	0,1	
<i>SJM14₁</i>	20,8	8,5	13,7	13,8	10,1	10,9	4,8	6,7	4,2	0,8	0,9	4,1	0,5	
<i>SJM16₂</i>	13,2	8,0	13,8	15,1	10,9	14,3	7,8	7,7	3,9	2,3	0,5	2,0	0,5	
B8	policiji													
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
<i>SJM02₂</i>	8,1	3,6	8,7	10,5	8,1	20,2	9,5	9,7	11,1	4,5	3,8	2,3	0,0	
<i>SJM04₂</i>	7,1	5,2	8,8	11,6	9,2	20,7	8,4	10,0	9,6	3,5	3,1	2,9	0,0	
<i>SJM06₁</i>	6,2	4,5	8,2	10,8	8,9	18,6	10,4	9,2	10,7	5,2	4,7	2,6	0,0	
<i>SJM08₂</i>	5,3	3,6	7,5	11,3	10,1	19,5	11,1	12,1	10,2	3,9	3,9	1,4	0,1	
<i>SJM10₁</i>	4,8	4,7	6,8	10,3	9,2	22,7	11,8	11,5	9,6	3,4	3,0	1,9	0,4	
<i>SJM12₂</i>	6,2	2,1	5,7	7,9	8,8	19,0	11,0	15,2	15,0	4,5	2,9	1,6	0,1	
<i>SJM14₁</i>	5,9	2,5	5,1	8,0	8,4	18,4	12,3	15,0	13,3	5,3	4,5	1,0	0,2	
<i>SJM16₂</i>	3,3	1,5	3,5	6,7	8,3	16,4	11,9	17,6	17,0	7,0	6,0	0,45	0,4	
B9	politikom													
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
<i>SJM02₂</i>	18,0	8,4	14,7	15,9	10,8	17,8	5,7	3,1	1,7	0,5	0,8	2,5	0,0	
<i>SJM04₂</i>	14,6	10,1	16,5	16,2	10,0	18,7	4,8	3,8	1,5	0,5	0,4	3,1	0,0	
<i>SJM06₁</i>	15,2	10,5	13,6	16,7	10,4	16,7	5,8	3,6	2,8	0,8	0,9	3,1	0,1	
<i>SJM08₂</i>	12,5	9,3	12,8	15,8	11,7	21,0	7,5	4,3	1,9	0,5	0,6	2,0	0,2	
<i>SJM10₁</i>	26,5	14,8	16,0	14,7	8,6	10,5	2,7	1,9	0,9	0,3	0,2	2,4	0,5	
<i>SJM12₂</i>	29,2	10,3	17,7	13,4	9,1	10,9	3,8	2,4	1,0	0,1	0,1	1,9	0,1	
<i>SJM14₁</i>	33,9	13,6	17,5	13,5	7,6	7,7	2,3	1,1	0,4	0,2	0,2	1,7	0,4	
<i>SJM16₂</i>	26,9	10,6	16,2	15,8	8,9	12,3	4,2	2,1	1,0	0,3	0,2	0,8	0,6	

KARTICA 9 Prosim, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ... (preberi...)

		sploh ne zaupam										(ne povsem zaupam vem) (b.o.+)		
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77
B10	političnim strankam													
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	<i>SJM04₂</i>	12,8	9,2	15,5	18,4	9,7	19,3	5,7	3,4	1,5	0,5	0,5	3,5	0,0
	<i>SJM05₁</i>	14,4	9,2	13,7	17,0	11,9	16,9	5,2	3,5	2,7	0,9	0,7	3,9	0,0
	<i>SJM08₂</i>	12,6	8,6	12,5	16,3	12,0	19,6	7,0	5,3	1,6	0,5	0,9	2,8	0,4
	<i>SJM10₁</i>	25,2	16,0	16,0	14,0	9,1	11,0	2,6	1,6	0,9	0,1	0,0	3,3	0,1
	<i>SJM12₂</i>	28,5	11,0	16,8	16,4	7,4	10,7	4,1	1,9	0,3	0,0	0,3	2,5	0,1
	<i>SJM14₁</i>	31,0	13,0	18,2	14,5	9,1	7,0	2,0	0,9	0,7	0,3	0,2	2,1	0,8
	<i>SJM16₂</i>	24,9	11,4	15,9	16,7	10,5	11,5	4,3	1,8	1,0	0,2	0,2	1,1	0,6
B11	Evropskemu parlamentu													
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	<i>SJM02₂</i>	8,7	3,6	6,7	8,3	8,3	19,7	9,2	9,3	7,8	3,2	1,8	13,5	0,0
	<i>SJM04₂</i>	5,8	4,9	8,8	10,3	8,3	20,0	8,3	9,6	7,5	2,3	0,8	13,5	0,0
	<i>SJM06₁</i>	5,5	3,3	6,0	8,5	11,4	19,8	9,8	10,2	9,8	3,5	2,4	9,9	0,0
	<i>SJM08₂</i>	5,6	3,6	5,4	10,3	11,4	20,1	12,5	11,4	7,1	2,3	1,9	8,2	0,2
	<i>SJM10₁</i>	11,2	5,8	11,0	15,2	12,5	16,0	7,3	6,1	4,2	1,4	0,6	8,6	0,1
	<i>SJM12₂</i>	13,6	5,5	8,8	11,2	10,8	19,0	8,0	7,1	5,1	1,3	0,2	9,1	0,2
	<i>SJM14₁</i>	16,6	7,5	12,6	12,7	10,3	13,6	7,8	5,6	3,2	1,4	1,1	7,0	0,6
	<i>SJM16₂</i>	12,7	6,0	9,3	13,2	11,7	17,8	9,0	8,4	5,4	1,4	0,9	3,7	0,5
B12	Organizaciji Združenih narodov OZN													
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	<i>SJM02₂</i>	8,6	3,4	7,2	9,0	6,8	18,2	8,6	9,6	8,6	5,3	3,9	10,9	0,0
	<i>SJM04₂</i>	8,6	5,2	8,3	9,6	9,0	17,8	7,5	9,3	9,3	3,0	2,4	10,2	0,0
	<i>SJM06₁</i>	6,0	3,1	6,2	8,9	10,2	18,1	10,0	9,5	10,0	4,3	3,8	9,9	0,0
	<i>SJM08₂</i>	5,2	3,8	5,4	9,3	9,5	19,2	11,9	13,1	8,2	2,4	1,9	9,8	0,3
	<i>SJM10₁</i>	8,4	6,0	9,4	11,8	12,8	16,2	8,8	7,1	5,5	1,9	1,4	10,5	0,4
	<i>SJM12₂</i>	9,5	4,2	6,8	9,9	10,9	19,2	8,6	8,8	5,3	1,9	0,7	14,0	0,2
	<i>SJM14₁</i>	9,0	5,3	9,4	11,4	10,5	17,4	7,8	6,9	6,8	1,6	1,3	11,5	1,1
	<i>SJM16₂</i>	10,6	3,3	7,8	13,2	10,9	18,4	9,4	9,6	6,7	2,5	1,2	5,8	0,8
SL1	vladí													
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
	<i>SJM10₁</i>	21,4	14,3	13,2	15,8	8,6	12,4	5,1	3,3	2,1	0,8	0,6	2,3	0,1
	<i>SJM12₂</i>	27,0	11,2	13,8	11,9	9,5	11,3	4,7	4,2	3,0	0,5	0,9	1,9	0,2
	<i>SJM14₁</i>	23,9	11,4	14,1	14,2	9,5	12,4	3,6	2,9	2,3	1,1	0,6	3,3	0,7
	<i>SJM16₂</i>	18,7	8,8	13,9	13,8	10,1	15,3	6,7	5,3	4,2	1,1	0,5	1,0	0,5

SL2	Predsedniku vlade												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
<i>SJM10₁</i>	23,0	12,8	13,2	12,5	8,9	11,2	5,7	3,2	4,2	1,4	1,6	2,2	0,1
<i>SJM12₂</i>	31,2	11,0	11,2	10,1	8,1	10,9	4,2	4,4	3,3	2,0	1,4	2,1	0,1
<i>SJM14₁</i>	18,6	9,4	11,4	10,6	11,3	13,1	5,1	5,4	4,7	2,4	2,5	5,0	0,5
<i>SJM16₂</i>	17,0	7,2	12,9	12,5	8,6	14,3	8,0	7,0	5,6	2,4	2,2	1,6	0,7
SL3	Predsedniku republike												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
<i>SJM10₁</i>	13,1	9,4	8,5	9,9	11,1	15,2	8,0	7,2	7,7	3,2	4,1	2,4	0,1
<i>SJM12₂</i>	13,2	5,5	8,8	9,2	8,8	16,0	9,5	9,6	10,4	3,4	3,7	1,8	0,1
<i>SJM14₁</i>	13,3	5,8	9,6	10,3	10,3	14,9	7,5	9,7	8,3	3,8	4,0	1,9	0,6
<i>SJM16₂</i>	8,6	4,0	8,5	9,8	8,7	15,2	11,8	11,1	9,5	5,5	5,5	0,8	0,9
SL4	sodiščem												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
<i>SJM10₁</i>	12,4	8,2	10,7	11,5	8,7	18,1	8,1	6,7	6,4	3,1	1,5	4,4	0,2
<i>SJM12₂</i>	13,3	5,2	9,7	11,9	9,1	17,7	9,0	8,4	7,7	2,6	1,4	3,6	0,2
<i>SJM14₁</i>	17,1	5,6	10,1	13,2	9,8	13,7	7,4	8,6	6,9	2,9	1,7	2,5	0,4
<i>SJM16₂</i>	12,0	5,1	10,7	12,5	9,6	14,7	8,8	10,2	7,9	4,0	1,8	2,3	0,5
SL5	sindikatom												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
<i>SJM10₁</i>	12,3	6,8	10,0	12,7	11,1	18,3	8,6	5,6	5,8	1,1	1,6	5,6	0,4
<i>SJM12₂</i>	14,5	5,0	8,2	11,6	11,5	16,3	8,4	8,2	6,5	1,8	1,2	6,6	0,2
<i>SJM14₁</i>	18,3	5,7	11,1	12,4	10,1	15,8	7,5	6,5	4,6	0,6	1,8	4,7	0,9
<i>SJM16₂</i>	14,8	5,7	11,1	11,8	10,3	13,8	10,3	8,0	6,4	2,0	1,0	4,3	0,6
SL6	cerkvi in duhovnikom												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
<i>SJM10₁</i>	20,9	7,4	8,8	9,4	7,1	15,3	6,5	6,2	5,8	1,9	3,1	7,3	0,2
<i>SJM12₂</i>	27,5	8,4	11,1	9,5	5,7	14,4	5,3	5,2	5,1	2,1	2,9	2,7	0,1
<i>SJM14₁</i>	27,8	8,7	11,1	10,8	7,3	14,1	4,1	4,0	4,4	1,3	3,2	2,4	0,9
<i>SJM16₂</i>	21,7	9,0	10,2	11,5	8,6	14,1	6,9	6,0	5,4	2,2	2,1	1,5	1,0
SL7	bankam												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
<i>SJM14₁</i>	14,5	5,5	10,6	13,7	9,8	17,6	9,1	7,8	4,7	1,9	2,2	1,9	0,7
<i>SJM16₂</i>	9,0	6,2	10,0	11,0	10,3	17,6	9,3	9,9	8,6	3,2	3,7	0,7	0,5
SL8	Evru												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
<i>SJM14₁</i>	5,8	3,8	6,5	7,2	9,5	22,1	9,6	11,2	11,1	4,7	4,8	2,9	0,8
<i>SJM16₂</i>	3,4	1,8	4,7	8,1	8,6	18,9	10,3	15,1	15,5	6,4	5,6	1,2	0,3
SL9	NATO-u												
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99
<i>SJM14₁</i>	13,4	6,0	7,0	9,6	9,4	17,6	7,2	6,9	6,1	2,2	2,3	11,3	1,1
<i>SJM16₂</i>	10,4	3,9	8,7	11,8	8,1	15,4	10,9	9,9	8,1	3,1	2,4	0,9	6,4

KARTICA 9 Prosim, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ... (preberi...)

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
popovprečna ocena								
B6 Državnemu zboru	4,04	4,13	4,22	4,41	2,98	2,96	2,76	3,33
B7 pravnemu sistemu	4,28	3,85	4,17	4,27	3,08	3,28	3,13	3,63
B8 policiji	4,89	4,71	5,01	5,05	4,99	5,38	5,47	6,02
B9 politikom	3,07	3,10	3,21	3,42	2,25	2,30	1,90	2,44
B10 političnim strankam	/	3,21	3,25	3,44	2,24	2,27	2,00	2,47
B11 Evropskemu parlamentu	4,65	4,53	4,98	4,83	3,74	3,83	3,41	3,94
B12 Organizaciji Združenih narodov OZN	4,90	4,57	5,07	4,96	4,13	4,27	4,17	4,34
SL1 vladi	/	/	/	/	2,75	2,69	2,69	3,27
SL2 Predsedniku vlade	/	/	/	/	2,93	2,71	3,46	3,71
SL3 Predsedniku republike	/	/	/	/	4,17	4,49	4,36	4,99
SL4 sodiščem	/	/	/	/	3,97	4,14	3,88	4,29
SL5 sindikatom	/	/	/	/	3,88	3,99	3,55	3,90
SL6 cerkvi in duhovnikom	/	/	/	/	3,63	3,19	3,04	3,44
SL7 bankam	/	/	/	/	/	/	3,91	4,54
SL8 Evru	/	/	/	/	/	/	5,22	5,78
SL9 NATO-u	/	/	/	/	/	/	4,08	4,50

B13 Danes je običajno, da se nekateri ljudje iz takšnih ali drugačnih razlogov ne udeležujejo volitev. Ali ste se vi udeležili zadnjih volitev v Državni zbor decembra 2014?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da	74,2	65,2	69,4	70,4	65,1	68,7	65,0	66,3
2 - ne	18,5	30,0	21,7	26,5	25,9	25,1	31,0	24,9
3 - nisem imel(a) volilne pravice	6,1	4,4	5,9	2,7	4,8	4,7	3,1	6,4
8 - (ne vem)	1,2	0,4	3,0	0,3	3,8	1,5	0,7	1,3
9 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,2	1,1

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje B13 = 1!**B14 Za katero stranko oz. za kandidata katere stranke ste glasovali na volitvah za Državni zbor leta 2014?**

	2014 ₁	2016 ₂
	n=796	n=867
01 - DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	7,3	7,3
02 - DL - Državljska lista	0,1	0,0
03 - NSI - Nova Slovenija – Krščanski demokrati	4,3	5,0
04 - PS - Pozitivna Slovenija	1,6	1,6
05 - SD - Socialni demokrati	7,7	9,7
06 - SDS - Slovenska demokratska stranka	11,3	16,0
07 - SLS - Slovenska ljudska stranka	3,8	2,4
08 - SMC - Stranka Mira Cerarja	27,4	26,8
09 - VERJAMEM - Stranka Igorja Šoltesa	0,3	0,0
10 - ZAAB - Zaveznitvo Alenke Bratušek	2,4	1,5
11 - ZL - Združena levica (DSD, IDS in Stranka TRS)	4,1	3,1
12 - druga stranka	2,0	1,6
66 - (nisem volil/-a)	0,6	-
88 - (ne vem)	9,5	17,2
99 - (b.o.+)	17,6	7,8

Dosedanje meritve:

	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂
	n=902	n=914	n=863
01 - DESUS - Demokratska stranka upokojencev	6,7	6,3	4,9
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	4,0	5,5	2,2
03 - NSI - Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka	1,9	2,7	3,1
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	21,5	21,4	18,4
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	3,5	3,6	4,6
06 - SD - Socialni demokrati	31,7	22,8	16,0
07 - PS - Pozitivna Slovenija	-	-	18,4
08 - DLGV - Državljska lista Gregorja Viranta	-	-	3,6
09 - ZARES - Socialno liberalni	6,5	3,7	0,7
10 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	5,1	2,5	1,2
11 - TRS - Trajnostni razvoj Slovenije	-	-	0,3
12 - druga stranka	1,6	1,8	1,2
66 - (nisem volil)	-	0,3	0,3
77 - (ne želi odgovoriti)	15,3	9,8	11,5
88 - (ne vem)	2,1	19,1	13,3
99 - (b.o.+)	0,1	0,3	0,2

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁
	n=1129	n=942	n=1024
01 - DESUS - Demokratska stranka upokojencev	2,2	4,2	2,5
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	35,7	19,0	21,3
03 - SLS - Slovenska ljudska stranka	9,7	3,1	6,2
04 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	2,0	4,1	3,3
05 - SDS - Slovenska demokratska stranka	9,8	29,0	24,3
06 - NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	4,9	5,0	4,4
07 - SD (prej ZLSD) - Socialni demokrati	5,8	9,7	7,2
08 - SMS – Stranka mladih	-	-	1,0
09 - Zelene, ekološke stranke	-	-	0,3
10 - AS – Aktivna Slovenija	-	-	0,3
11 - druga stranka	3,6	4,6	1,0
66 - (nisem volil)	-	-	-
77 - (ne želi odgovoriti)	8,2	18,8	8,7
88 - (ne vem)	18,2	2,5	19,5

Odgovarjajo vsi!

SL10 Denimo, da bi bile to nedeljo volitve v Državni zbor, za katero od strank s spodnje liste bi glasovali?

	2016 ₂
01 - DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	5,4
02 - NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	3,7
03 - PS - Pozitivna Slovenija	0,8
04 - SD - Socialni demokrati	7,5
05 - SDS - Slovenska demokratska stranka	10,0
06 - SLS - Slovenska ljudska stranka	1,9
07 - SMC - Stranka modernega centra	8,0
08 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,8
09 - ZAAB - Zaveznštvo Alenke Bratušek	0,7
10 - ZL - Združena levica	3,4
11 - druga stranka	4,0
66 - (ne bi volil/a)	23,2
77 - (b.o.+)	5,1
88 - (ne vem)	25,6

Če je odgovor na vprašanja SL10=66, 77 ali 88 (n=704)

SL11 Pa vendarle, katera stranka vam je vsaj nekoliko bližja kot ostale?

	2016 ₂
01 - DESUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije	2,3
02 - NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	1,8
03 - PS - Pozitivna Slovenija	0,9
04 - SD - Socialni demokrati	5,3
05 - SDS - Slovenska demokratska stranka	3,6
06 - SLS - Slovenska ljudska stranka	1,0
07 - SMC - Stranka modernega centra	4,5
08 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	0,6
09 - ZAAB - Zaveznštvo Alenke Bratušek	0,1
10 - ZL - Združena levica	2,7
11 - druga stranka	3,1
66 - (ne bi volil/a)	-
77 - (b.o.+)	25,0
88 - (ne vem)	49,1

Odgovarjajo vsi!

Obstaja več načinov, kako bi v Sloveniji lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste... (preberi...)

		da	ne	(b.o.+)	(ne vem)
		1	2	7	8
B15 stopili v stik s politikom ali predstavnikom državne ali občinske oblasti	<i>SJM02₂</i>	12,1	86,8	0,0	1,0
	<i>SJM04₂</i>	11,2	88,0	0,0	0,7
	<i>SJM06₁</i>	15,2	84,6	0,0	0,1
	<i>SJM08₂</i>	11,4	88,2	0,2	0,2
	<i>SJM10₁</i>	9,1	90,7	0,0	0,1
	<i>SJM12₂</i>	7,2	92,7	0,0	0,1
	<i>SJM14₁</i>	14,5	85,2	0,2	0,2
	<i>SJM16₂</i>	13,8	85,7	0,3	0,2
B16 delovali v politični stranki ali skupini aktivistov	<i>SJM02₂</i>	3,5	95,5	0,0	1,0
	<i>SJM04₂</i>	3,0	96,2	0,0	0,9
	<i>SJM06₁</i>	3,6	96,3	0,0	0,1
	<i>SJM08₂</i>	3,3	96,3	0,3	0,2
	<i>SJM10₁</i>	2,9	96,9	0,1	0,1
	<i>SJM12₂</i>	2,6	97,2	0,1	0,1
	<i>SJM14₁</i>	3,8	95,4	0,5	0,2
	<i>SJM16₂</i>	3,7	96,1	0,1	0,2

			da	ne	(b.o.+)	(ne vem)
			1	2	7	8
B17	delovali v kakšni drugi politični* organizaciji ali zvezi delovali v kakšni drugi organizaciji ali zvezi	SJM02 ₂	2,2	96,6	0,0	1,2
		SJM04 ₂	1,7	97,6	0,0	0,7
		SJM06 ₁	2,4	97,3	0,0	0,3
		SJM08 ₂	1,6	97,7	0,5	0,2
		SJM10 ₁	1,7	98,1	0,1	0,1
		SJM12 ₂	1,9	97,9	0,1	0,1
		SJM14 ₁	2,0	97,5	0,2	0,2
		SJM16 ₂	13,4	86,0	0,3	0,3
B18	nosili značko ali nalepko v podporo neki politični akciji	SJM02 ₂	2,1	96,6	0,0	1,3
		SJM04 ₂	1,9	97,3	0,0	0,8
		SJM06 ₁	3,3	96,5	0,0	0,2
		SJM08 ₂	3,7	95,8	0,4	0,2
		SJM10 ₁	2,6	97,2	0,1	0,1
		SJM12 ₂	1,4	98,3	0,2	0,2
		SJM14 ₁	1,9	97,7	0,2	0,2
		SJM16 ₂	2,7	97,2	0,1	0,1
B19	podpisali peticijo	SJM02 ₂	11,7	87,2	0,0	1,2
		SJM04 ₂	5,7	93,6	0,0	0,7
		SJM06 ₁	13,8	85,8	0,0	0,4
		SJM08 ₂	8,6	90,7	0,5	0,2
		SJM10 ₁	8,6	91,1	0,1	0,3
		SJM12 ₂	7,6	92,1	0,0	0,2
		SJM14 ₁	11,5	87,9	0,2	0,3
		SJM16 ₂	18,1	81,3	0,2	0,5
B21	bojkotirali določene izdelke	SJM02 ₂	5,1	93,6	0,0	1,4
		SJM04 ₂	2,1	97,2	0,0	0,7
		SJM06 ₁	5,0	94,5	0,0	0,5
		SJM08 ₂	5,1	94,4	0,5	0,1
		SJM10 ₁	5,7	93,9	0,1	0,2
		SJM12 ₂	3,9	95,3	0,1	0,7
		SJM14 ₁	6,8	92,4	0,2	0,6
		SJM16 ₂	12,5	86,7	0,3	0,5
B22	objavili ali delili z drugimi karkoli o politiki na spletu, na primer v blogih, po elektronski pošti ali na družbenih omrežjih kot sta Facebook ali Twitter	SJM16 ₂	9,6	89,9	0,4	0,1

*drugi politični organizaciji ali zvezi – verzija do vključno 2014

B23 Ali je kakšna politična stranka, ki vam je bližje kot druge stranke?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da	34,6	35,6	35,1	40,5	27,9	30,4	35,5	34,0
2 - ne	62,4	61,2	60,6	56,8	70,1	67,7	61,8	61,4
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,8	1,7
8 - (ne vem)	3,0	3,1	4,3	2,7	1,7	1,8	2,0	2,8

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje B23 = 1!

B24 Katera stranka je to?

	2014 ₁	2016 ₂
	n=434	n=445
01 - DESUS - Demokratična stranka upokojujencev Slovenije	8,8	8,3
02 - DL - Državljska lista	0,0	0,2
03 - NSI - Nova Slovenija – Krščanski demokrati	6,5	10,1
04 - PS - Pozitivna Slovenija	2,1	1,3
05 - SD - Socialni demokrati	16,4	17,8
06 - SDS - Slovenska demokratska stranka	17,3	21,8
07 - SLS - Slovenska ljudska stranka	5,8	3,6
08 - SMC - Stranka Mira Cerarja	18,2	17,5
09 - VERJAMEM - Stranka Igorja Šoltesa	0,0	0,0
10 - ZAAB - Zaveznštvo Alenke Bratušek	0,5	1,3
11 - ZL - Združena levica (DSD, IDS in Stranka TRS)	11,3	10,8
12 - druga stranka	2,5	3,4
77 - (b.o.+)	9,7	2,2
88 - (ne vem)	1,2	1,6

Dosedanje meritve:

	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂
	n=521	n=392	n=383
01 - DESUS - Demokratska stranka upokojujencev	8,1	12,0	6,5
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	5,8	8,4	2,1
03 - NSI - Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka	2,3	4,3	6,0
04 - SDS - Slovenska demokratska stranka	22,1	28,1	21,9
05 - SLS - Slovenska ljudska stranka	3,6	5,1	4,2
06 - SD - Socialni demokrati	31,7	23,2	29,2
07 - PS - Pozitivna Slovenija	-	-	14,6
08 - DLGV - Državljska lista Gregorja Viranta	-	-	3,4
09 - ZARES - Socialno liberalni	9,8	2,0	0,3
10 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	7,1	4,8	1,6
11 - TRS - Trajnostni razvoj Slovenije	-	-	1,8
12 - druga stranka	1,0	2,0	0,3
77 - (ne želi odgovoriti)	8,3	8,2	5,5
88 - (ne vem)	0,4	0,8	2,3
99 - (b.o.+)	0,0	1,0	0,3

Dosedanje meritve:

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁
	n=529	n=516	n=518
01 - DESUS - Demokratska stranka upokojencev	5,1	2,7	3,3
02 - LDS - Liberalna demokracija Slovenije	32,1	20,2	20,8
03 - SLS - Slovenska ljudska stranka	8,1	2,9	6,0
04 - SNS - Slovenska nacionalna stranka	5,5	6,4	5,4
05 - SDS - Slovenska demokratska stranka	15,9	31,6	27,4
06 - NSI - Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka	10,4	7,6	7,7
07 - SD (prej ZLSD) - Socialni demokrati	10,4	14,0	16,8
08 - SMS - Stranka mladih	-	-	1,2
09 - Zelene, ekološke stranke	-	-	1,7
10 - AS - Aktivna Slovenija	-	-	0,4
11 - druga stranka	4,3	4,8	1,5
77 - (ne želi odgovoriti)	5,9	8,9	6,6
88 - (ne vem)	2,3	1,0	1,0
99 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,2

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje B24 od 1–12!**B25 Kako blizu se čutite tej stranki? Se ji čutite...**

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=514	n=472	n=491	n=476	n=353	n=353	n=387	n=428
1 - zelo blizu	8,6	10,4	13,6	9,7	8,2	6,5	8,3	9,8
2 - blizu	57,6	56,6	55,0	61,6	54,4	57,5	59,7	55,6
3 - ne preveč blizu	30,5	29,0	27,6	25,2	31,4	31,2	27,1	31,8
4 - sploh ne blizu	2,3	2,3	2,5	1,5	3,4	4,0	2,6	2,6
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,2	0,6	0,8	0,3	0,8	0,2
8 - (ne vem)	1,0	1,7	1,0	1,5	1,7	0,6	1,6	0,2

Odgovarjajo vsi!**B26 KARTICA10 V politiki se včasih govori o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestevici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levo in 10 desno?**

	levo										(ne desno (b.o. vem) +)		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77
SJM02 ₂	4,4	2,8	4,2	7,7	5,9	36,8	3,9	5,5	3,4	1,3	2,7	21,3	0,0
SJM04 ₂	3,8	2,4	3,4	5,1	6,0	30,7	4,6	5,1	4,9	2,4	3,4	28,3	0,0
SJM06 ₁	6,0	2,5	4,9	6,2	5,5	29,0	4,3	4,9	4,1	1,3	4,9	26,1	0,3
SJM08 ₂	6,1	3,3	5,8	8,5	6,4	29,5	5,0	4,7	5,1	1,3	3,9	20,5	0,1
SJM10 ₁	4,2	2,1	4,3	6,1	5,5	28,7	4,1	4,8	4,0	1,6	3,6	30,6	0,4
SJM12 ₂	4,9	2,6	4,4	6,4	3,7	32,9	2,9	3,0	4,6	1,5	3,1	30,0	0,0
SJM14 ₁	6,7	3,6	5,9	7,8	5,7	33,0	2,5	3,2	3,8	1,2	3,3	14,6	8,6
SJM16 ₂	5,7	2,4	4,4	7,7	6,4	33,8	6,3	5,3	5,3	1,1	3,6	12,2	5,9

		2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
B26	povprečna ocena	4,70	5,01	4,78	4,63	4,85	4,71	4,41	4,79

B27 KARTICA 11 V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.

	izredno nezadovoljen										izredno (ne (b.o.+) zadovoljen vem)		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77
<i>SJM02₂</i>	3,0	1,4	2,0	4,0	3,8	19,4	8,8	14,7	22,0	10,0	9,6	1,5	0,0
<i>SJM04₂</i>	1,0	1,5	1,4	2,4	2,8	19,3	8,4	16,8	24,2	12,3	9,7	0,2	0,0
<i>SJM06₁</i>	1,6	0,7	1,7	2,8	3,4	15,8	9,4	16,1	23,8	12,7	11,6	0,3	0,1
<i>SJM08₂</i>	1,2	0,5	1,6	3,6	4,7	14,7	9,1	16,8	25,3	10,5	11,0	0,6	0,3
<i>SJM10₁</i>	1,3	0,8	1,7	3,2	3,5	16,7	7,1	15,5	25,4	14,7	9,5	0,5	0,1
<i>SJM12₂</i>	0,9	0,8	2,1	4,1	3,5	15,5	9,2	15,4	23,3	11,5	13,3	0,3	0,0
<i>SJM14₁</i>	2,5	1,4	2,5	4,2	5,0	17,1	8,5	17,4	21,0	10,0	10,0	0,1	0,3
<i>SJM16₂</i>	1,3	0,8	1,8	3,6	2,9	13,8	9,0	14,4	26,3	14,9	11,0	0,0	0,1

		2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
B27	povprečna ocena	6,57	6,90	6,97	6,93	6,97	6,98	6,57	7,06

B28 PONOVRNO KARTICA 11 Kako zadovoljni ste na splošno s sedanjim gospodarskim stanjem v Sloveniji? Prosimo, uporabite enako lestvico.

	izredno nezadovoljen										izredno (ne (b.o.+) zadovoljen vem)		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77
<i>SJM02₂</i>	8,7	5,3	11,3	14,8	10,7	19,8	11,3	9,7	4,5	0,7	1,2	2,0	0,0
<i>SJM04₂</i>	4,2	3,5	9,8	15,3	11,4	21,4	14,0	10,7	5,1	1,1	0,6	2,7	0,0
<i>SJM06₁</i>	3,5	3,2	6,3	12,9	10,9	21,7	12,3	12,6	9,6	1,4	1,8	3,7	0,0
<i>SJM08₂</i>	5,6	5,8	10,6	15,3	12,8	20,4	10,7	8,4	6,1	1,2	1,2	1,9	0,1
<i>SJM10₁</i>	14,0	12,8	21,1	16,7	11,9	11,1	5,3	3,1	1,7	0,4	0,4	1,4	0,0
<i>SJM12₂</i>	20,3	11,5	20,3	18,5	10,1	9,5	4,7	2,3	1,2	0,2	0,2	1,2	0,2
<i>SJM14₁</i>	21,9	10,4	18,7	19,6	10,8	8,9	4,2	2,0	0,9	0,4	0,3	1,4	0,5
<i>SJM16₂</i>	8,7	4,5	11,9	13,8	13,7	18,8	11,6	10,3	3,9	0,5	0,8	1,1	0,4

		2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
B28	povprečna ocena	4,12	4,50	4,95	4,29	2,87	2,56	2,52	4,10

B29 PONOVRNO KARTICA 11 Kako zadovoljni ste s sedanjo slovensko vlado, s tem, kako opravlja svoje delo? Uporabite enako lestvico.

	izredno nezadovoljen									izredno (ne (b.o.+) zadovoljen vem)			
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77
SJM02 ₂	8,0	5,3	9,6	14,4	11,1	20,1	11,2	9,0	6,0	1,2	1,5	2,7	0,0
SJM04 ₂	6,5	3,5	8,8	12,3	13,6	22,8	10,7	7,4	4,9	1,0	1,2	7,2	0,0
SJM06 ₁	5,7	5,0	9,4	13,9	11,9	20,7	8,5	8,2	6,3	2,5	2,5	5,4	0,0
SJM08 ₂	6,6	6,3	9,3	11,9	10,8	18,8	10,2	9,9	6,9	3,0	2,6	3,6	0,1
SJM10 ₁	19,3	14,4	16,0	16,9	10,9	10,1	4,6	2,6	2,0	0,3	0,2	2,4	0,2
SJM12 ₂	26,9	10,8	16,5	12,7	9,1	9,5	3,9	4,1	2,5	0,4	1,0	2,5	0,1
SJM14 ₁	19,4	11,9	15,3	14,1	8,6	12,7	3,8	2,6	1,6	0,7	0,2	8,5	0,7
SJM16 ₂	14,4	8,5	14,3	16,0	10,6	14,8	9,3	5,8	2,5	0,8	0,7	2,0	0,2

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
B29 povprečna ocena	4,28	4,35	4,47	4,53	2,65	2,58	2,69	3,40

B30 PONOVRNO KARTICA 11 Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v Sloveniji?

	izredno nezadovoljen									izredno (ne (b.o.+) zadovoljen vem)			
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77
SJM02 ₂	6,4	4,8	9,5	13,9	11,8	20,0	9,9	10,5	6,8	1,3	0,9	4,2	0,0
SJM04 ₂	4,7	3,4	9,2	11,9	12,2	24,8	9,8	10,2	5,7	1,1	1,2	5,8	0,0
SJM06 ₁	5,4	4,1	8,1	12,6	10,8	21,3	9,5	11,9	6,3	2,1	1,3	6,6	0,0
SJM08 ₂	4,0	3,8	6,5	11,6	13,8	23,6	10,8	10,3	7,7	1,9	1,2	4,7	0,0
SJM10 ₁	13,3	10,5	15,0	15,3	13,5	14,3	5,4	4,2	2,7	0,8	0,3	4,3	0,4
SJM12 ₂	13,6	6,0	12,0	16,0	11,4	17,6	8,1	7,1	3,2	0,7	0,6	3,7	0,0
SJM14 ₁	17,0	11,1	15,3	17,5	9,8	12,0	5,1	3,3	2,0	0,3	0,7	5,4	0,6
SJM16 ₂	10,1	6,7	12,1	15,3	13,2	17,1	9,3	8,0	2,9	1,1	1,0	2,9	0,3

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
B30 povprečna ocena	4,39	4,54	4,61	4,75	3,20	3,61	2,90	3,82

B31 KARTICA 12 Kakšno je po vašem mnenju splošno stanje šolstva danes v Sloveniji?

	izredno slabo										izredno dobro		(ne vem)	(b.o. +)
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	
<i>SJM02₂</i>	3,1	3,0	5,3	9,6	7,5	19,9	11,4	14,7	13,0	4,4	2,6	5,6	0,0	
<i>SJM04₂</i>	3,3	2,9	6,1	11,7	11,4	21,0	10,3	12,8	9,8	2,6	1,5	6,5	0,0	
<i>SJM06₁</i>	3,0	2,8	4,7	9,3	10,6	19,2	11,7	15,5	11,9	2,8	1,9	6,4	0,1	
<i>SJM08₂</i>	2,2	2,7	4,4	9,1	8,8	16,9	13,5	17,5	13,5	3,7	2,1	5,3	0,2	
<i>SJM10₁</i>	1,6	1,4	4,8	7,6	10,3	16,8	11,9	16,5	15,0	4,5	2,6	6,9	0,2	
<i>SJM12₂</i>	3,3	2,1	4,4	9,1	8,6	19,6	12,4	15,9	13,8	2,4	1,2	7,2	0,0	
<i>SJM14₁</i>	3,9	2,9	6,2	11,1	11,2	19,9	12,4	13,6	8,3	1,6	1,8	6,8	0,2	
<i>SJM16₂</i>	2,9	2,1	5,1	7,5	10,0	18,1	13,2	18,1	14,2	2,5	2,1	4,1	0,2	

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
B31 povprečna ocena	5,43	5,03	5,31	5,56	5,73	5,39	4,96	5,51

B32 PONOVRNO KARTICA 12 In kakšno je po vašem mnenju splošno stanje zdravstva danes v Sloveniji?

	izredno slabo										izredno dobro		(ne vem)	(b.o. +)
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	
<i>SJM02₂</i>	5,6	5,7	9,8	11,3	12,2	16,3	10,7	11,7	9,9	3,3	2,6	0,8	0,0	
<i>SJM04₂</i>	3,5	5,3	8,4	12,1	11,9	17,5	13,2	12,9	9,4	2,3	2,5	1,0	0,0	
<i>SJM06₁</i>	3,8	3,7	7,7	10,7	10,9	17,1	12,4	12,9	12,9	3,3	3,3	1,3	0,0	
<i>SJM08₂</i>	3,6	5,1	8,9	14,0	11,7	16,6	10,8	14,0	9,6	2,6	1,9	0,9	0,3	
<i>SJM10₁</i>	2,0	2,2	5,2	7,7	11,0	19,5	12,5	14,3	14,0	6,8	4,1	0,7	0,1	
<i>SJM12₂</i>	2,6	1,6	4,5	8,1	10,7	18,8	14,4	15,8	14,2	4,8	2,9	1,5	0,0	
<i>SJM14₁</i>	5,7	4,7	8,8	13,2	13,5	20,7	10,4	11,1	7,2	1,6	2,5	0,7	0,0	
<i>SJM16₂</i>	6,2	4,1	9,0	13,0	12,5	16,3	12,5	12,2	9,2	3,0	1,8	0,2	0,1	

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
B32 povprečna ocena	4,75	4,89	5,17	4,83	5,70	5,64	4,59	4,72

B40 PONOVRNO KARTICA 15 In v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi iz revnejših držav zunaj Evrope?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - mnogim naj dovoli priselitev	7,2	8,9	8,7	9,7	9,3	11,7	10,1	9,0
2 - nekaterim naj dovoli	46,7	41,1	38,8	41,6	42,2	38,2	39,2	42,7
3 - zelo redkim naj dovoli	31,3	31,2	31,4	31,3	31,7	31,0	27,4	32,6
4 - nikomur naj ne dovoli	10,1	15,4	16,3	14,0	12,7	14,6	17,7	13,2
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0	0,4	0,5
8 - (ne vem)	4,6	3,5	4,9	3,4	3,9	4,5	5,1	2,1

B41 KARTICA 16 Ali menite, da je na splošno dobro ali slabo za slovensko gospodarstvo, da prihajajo živet k nam priseljenci iz drugih držav?

	slabo za gospodarstvo					dobro za gospodarstvo					(ne vem)	(b.o. +)	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09			10
SJM02 ₂	7,1	5,4	8,2	11,5	9,0	31,2	8,6	7,2	4,1	0,9	1,6	5,4	0,0
SJM04 ₂	7,1	6,7	10,2	13,1	8,7	25,9	7,3	8,0	5,8	1,6	1,1	4,4	0,0
SJM06 ₁	8,5	6,5	9,3	12,9	9,3	21,1	8,3	8,5	7,0	2,0	1,8	4,5	0,1
SJM08 ₂	6,8	7,2	9,9	11,0	10,8	22,3	9,0	9,4	6,8	1,2	2,7	3,0	0,1
SJM10 ₁	6,2	9,4	11,3	13,0	9,5	22,9	8,6	8,8	4,0	0,9	1,6	3,4	0,4
SJM12 ₂	8,3	4,6	8,5	13,4	7,1	25,8	7,8	9,1	7,6	2,4	2,1	3,3	0,0
SJM14 ₁	11,2	6,0	10,5	11,8	8,4	24,1	7,1	7,4	5,8	1,2	1,5	4,5	0,6
SJM16 ₂	12,1	6,7	11,6	12,4	10,1	19,4	8,5	8,5	5,9	1,6	1,6	1,3	0,3

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
B41 povprečna ocena	4,29	4,21	4,29	4,40	4,08	4,48	4,04	3,99

B42 KARTICA 17 Ali menite, da je kulturno življenje v Sloveniji zaradi priseljencev na splošno ogroženo ali obogateno?

	kulturno življenje je ogroženo					kulturno življenje je obogateno					(ne vem)	(b.o. +)	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09			10
SJM02 ₂	2,6	2,5	5,1	7,8	8,3	34,8	9,0	10,5	9,3	2,7	2,6	4,8	0,0
SJM04 ₂	3,4	4,3	6,7	10,0	8,0	26,8	9,0	11,0	9,2	2,8	2,8	5,8	0,0
SJM06 ₁	4,5	4,8	7,3	8,4	6,9	25,7	8,3	11,1	10,2	3,9	3,4	5,3	0,1
SJM08 ₂	4,2	5,1	6,1	10,0	8,3	24,9	9,7	12,4	9,2	2,5	4,3	3,3	0,1
SJM10 ₁	3,7	5,1	9,2	7,7	9,6	25,7	8,8	11,6	9,0	2,6	2,8	4,0	0,2
SJM12 ₂	3,1	2,6	5,6	9,5	6,3	25,3	8,4	13,0	12,6	3,6	5,1	4,8	0,0
SJM14 ₁	5,8	2,7	5,2	9,2	6,9	25,4	9,4	10,7	10,4	3,6	5,2	5,0	0,4
SJM16 ₂	6,8	5,3	9,1	10,3	9,1	23,5	8,2	10,8	8,1	2,8	4,1	1,7	0,3

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
B42 povprečna ocena	5,21	5,02	5,07	5,06	4,91	5,46	5,23	4,73

B43 KARTICA 18 Ali menite, da je Slovenija zaradi priseljencev iz drugih držav postala slabša ali boljša dežela za bivanje?

	slabša dežela za bivanje							boljša dežela (ne za bivanje vem) (b.o.)					
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77
<i>SJM02₂</i>	4,3	3,2	6,3	11,3	11,5	40,8	6,8	5,5	3,5	1,0	0,5	5,5	0,0
<i>SJM04₂</i>	3,4	4,1	9,0	11,1	9,4	31,8	9,4	7,1	5,6	1,0	1,6	6,6	0,0
<i>SJM06₁</i>	5,1	5,1	7,1	9,3	9,6	32,4	8,1	7,6	5,8	1,8	1,8	6,2	0,1
<i>SJM08₂</i>	5,1	5,5	8,6	11,0	10,1	29,4	8,4	8,2	6,1	1,2	2,4	4,0	0,0
<i>SJM10₁</i>	4,4	7,4	9,9	9,9	9,7	32,0	7,6	6,9	5,3	1,3	1,1	4,2	0,1
<i>SJM12₂</i>	4,9	3,3	6,3	10,7	8,3	31,1	10,3	9,5	6,5	1,4	2,7	5,2	0,0
<i>SJM141</i>	6,0	4,0	5,9	11,4	8,4	35,1	8,8	6,9	4,3	1,5	2,1	5,1	0,4
<i>SJM16₂</i>	7,7	5,4	7,8	10,9	8,8	33,4	7,5	8,1	4,3	1,8	1,8	2,5	0,1
				2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂		
B43	povprečna ocena			4,45	4,58	4,59	4,53	4,35	4,81	4,54	4,37		

C. Subjektivna blaginja, ne-vernost, nacionalne identitete ... – blok C

C1 KARTICA 19 V celoti gledano, kako srečni bi rekli, da ste? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10.

	zelo nesrečen/-na										zelo (ne srečen/-na vem)		(b.o. +)
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77
SJM02 ₂	1,1	0,5	1,6	2,5	3,1	18,7	9,5	15,4	25,1	12,3	9,5	0,6	0,0
SJM04 ₂	0,6	0,3	1,0	2,2	2,4	15,9	9,9	16,0	25,8	14,5	10,7	0,6	0,0
SJM06 ₁	0,9	0,3	0,9	2,7	2,4	14,1	8,7	16,2	25,9	15,7	11,5	0,5	0,1
SJM08 ₂	0,4	0,6	1,0	2,2	3,3	12,2	9,6	18,6	26,4	14,6	10,6	0,5	0,0
SJM10 ₁	0,5	0,4	1,1	1,5	2,5	14,5	8,6	15,8	27,3	17,3	9,7	0,4	0,3
SJM12 ₂	0,6	0,2	1,0	2,4	3,3	15,3	7,8	16,4	25,9	13,4	13,6	0,2	0,0
SJM14 ₁	0,7	0,7	1,5	2,8	4,2	16,0	7,8	16,2	25,1	13,5	11,4	0,2	0,1
SJM16 ₂	0,3	0,4	1,5	1,7	2,9	11,4	7,0	15,8	26,9	18,7	13,0	0,2	0,2
				2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂		
C1	povprečna ocena			6,93	7,18	7,24	7,23	7,28	7,26	7,07	7,47		

C2 KARTICA 20 Ocenite, kako pogosto se iz družabnih razlogov dobivate s prijatelji, sorodniki ali kolegi z dela?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
01 - nikoli	3,1	1,7	2,2	3,6	1,9	2,3	2,4	1,1
02 - manj kot enkrat na mesec	10,3	9,4	9,8	10,7	9,1	8,8	10,5	9,3
03 - enkrat na mesec	12,6	12,2	14,8	12,8	13,8	12,5	13,2	12,3
04 - nekajkrat na mesec	21,4	21,4	19,9	21,5	20,7	19,5	20,5	22,5
05 - enkrat na teden	17,6	18,1	20,9	18,4	22,0	21,1	19,9	20,7
06 - večkrat na teden	22,5	24,4	20,3	23,1	21,3	25,7	22,7	24,0
07 - vsak dan	12,3	12,5	11,8	9,9	11,1	9,9	10,8	9,8
77 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2
88 - (ne vem)	0,2	0,3	0,3	0,1	0,0	0,2	0,1	0,2

C3 KARTICA 21 S koliko ljudmi, če sploh s kom, se lahko pogovarjate o osebnih in intimnih stvareh?

	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
0 - nič	5,3	4,6	4,3
1 - 1	24,6	19,9	15,1
2 - 2	23,3	22,1	20,0
3 - 3	22,9	25,0	27,9
4 - 4 do 6	18,3	21,8	26,5
5 - 7 do 9	3,2	2,7	4,0
6 - 10 in več	2,3	2,9	1,8
7 - (b.o.+)	0,0	0,2	0,3
8 - (ne vem)	0,2	0,9	0,1

Vprašanje iz preteklih raziskav:

Ali imate koga, s katerim se lahko pogovorite o intimnih in osebnih stvareh?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁
1 - da	88,9	90,4	89,8	90,7	91,6
2 - ne	10,2	8,5	8,6	8,3	6,6
8 - (ne vem)	0,9	1,1	1,5	0,8	0,9
9 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,2	0,9

C4 KARTICA 22 Če se primerjate z drugimi ljudmi vaše starosti, kako pogosto bi zase rekli, da se udeležujete različnih družabnih srečanj?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - precej manj kot večina drugih	12,6	9,8	12,9	15,5	11,7	12,3	13,7	12,3
2 - manj kot večina drugih	25,3	26,4	26,8	25,5	30,8	29,4	28,3	29,5
3 - približno enako	46,5	45,8	44,9	43,3	44,1	44,8	42,0	40,6
4 - več kot večina drugih	12,5	14,6	12,8	11,8	9,6	10,7	12,2	14,0
5 - precej več kot večina drugih	2,0	2,6	1,9	3,4	3,1	2,4	2,0	2,8
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0	0,2	0,2
8 - (ne vem)	1,0	0,7	0,7	0,3	0,6	0,4	1,6	0,5

C5 Ste bili vi ali kdo od članov vašega gospodinjstva v zadnjih petih letih žrtev vloma ali fizičnega napada?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da	11,5	11,8	13,5	11,4	9,2	10,2	10,5	9,4
2 - ne	88,5	87,9	86,2	88,6	90,5	89,8	89,5	90,3
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,3
8 - (ne vem)	0,1	0,3	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0

C6 Kako varno se počutite (bi se počutili), kadar zvečer hodite (ali bi hodili) sami po vaši soseski? Preberi...

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - zelo varno	29,0	28,3	27,0	26,4	32,3	42,6	34,0	36,3
2 - varno	60,5	61,0	61,3	60,9	60,0	51,6	58,9	55,9
3 - ogroženo	8,9	8,5	9,2	10,7	6,9	4,6	5,7	7,0
4 - zelo ogroženo	0,9	1,0	1,0	1,1	0,1	0,4	0,5	0,5
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,3	0,1
8 - (ne vem)	0,7	1,2	1,4	0,9	0,6	0,7	0,6	0,4

Naslednjih nekaj vprašanj se nanaša na vas ...

C7 Kako bi na splošno ocenili vaše zdravje? Bi rekli, da je... Preberi...

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - zelo dobro	13,6	15,2	13,8	13,8	19,0	21,6	16,4	20,1
2 - dobro	42,7	38,9	41,4	41,1	38,7	38,3	40,4	41,6
3 - zadovoljivo	31,8	33,8	33,9	34,2	32,5	32,0	33,2	30,0
4 - slabo	9,3	10,2	8,1	9,3	7,9	6,3	8,1	6,7
5 - zelo slabo	2,4	1,8	2,6	1,6	1,9	1,8	1,9	1,5
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
8 - (ne vem)	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

C8 Ali vas pri vaših vsakdanjih opravilih kakorkoli ovira kakšna kronična bolezen, invalidnost ali psihična težava? Če da, koliko vas ovira?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da, precej	10,4	9,4	11,4	10,4	9,3	7,8	11,8	9,6
2 - da, do neke mere	22,1	24,2	21,3	19,8	20,8	17,9	23,4	21,5
3 - ne	67,2	66,1	66,9	69,6	69,6	74,2	64,6	68,9
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,1
8 - (ne vem)	0,3	0,4	0,3	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0

Ljudje lahko občutijo različno močno navezanost na državo, v kateri živijo, in na Evropo.

C9 KARTICA 23 Koliko se čutite čustveno navezani na Slovenijo? Prosimo, ocenite s pomočjo lestvice od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da sploh niste čustveno navezani, 10 pa da ste zelo čustveno navezani.

sploh nisem čustveno navezan/a						zelo sem čustveno navezan/a						(ne vem)	(b.o.+)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	
SJM16 ₂	1,8	1,5	2,7	4,6	3,2	9,8	7,0	12,7	20,3	11,9	23,9	0,4	0,4

Povprečna ocena: 7,26

C10 PONOVRNO KARTICA 23 In koliko se čutite čustveno navezani na Evropo?

	sploh nisem čustveno navezan/a						zelo sem čustveno navezan/a						(ne vem)	(b.o. +)
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	99	
<i>SJM16₂</i>	6,3	2,5	6,8	9,5	7,0	22,0	11,6	12,2	10,6	6,0	4,3	1,1	0,2	

Povprečna ocena: 5,26

C11 Ste pripadnik/ca kakšne religije ali veroizpovedi?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da	50,0	53,3	49,3	55,1	54,4	55,2	57,1	61,5
2 - ne	49,0	45,8	49,0	44,0	45,3	44,2	42,2	38,3
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3	0,0	0,6	0,2
8 - (ne vem)	1,0	0,9	1,6	0,7	0,1	0,6	0,2	0,1

*Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C11 = 1!***C12 Katere?**

	2008 ₂ n=709	2010 ₁ n=763	2012 ₂ n=694	2014 ₁ n=699	2016 ₂ n=804
01 - rimokatoliške	91,4	93,4	91,9	92,0	92,4
02 - protestantske	1,8	1,0	0,7	2,0	1,1
03 - pravoslavne	2,8	2,5	3,5	1,9	3,0
04 - druge krščanske	1,1	0,4	0,6	0,3	0,1
05- judovske	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
06 - muslimanske	1,6	1,7	2,4	3,0	3,0
07 - vzhodnjaške (hinduizem, budizem)	0,6	0,0	0,3	0,1	0,0
08 - druge nekrščanske	0,1	0,1	0,4	0,4	0,1
77 - (b.o.+)	0,3	0,8	0,1	0,1	0,2

Dosedanje meritve:

	2002 ₂ n=761	2004 ₂ n=769	2006 ₁ n=728
01 - krščanske (splošno)	40,9	47,9	38,2
02 - rimskokatoliške	52,8	45,8	54,0
04 - pravoslavne	2,2	2,1	2,3
05 - protestantske	0,8	2,6	1,8
14 - druge krščanske	0,4	0,3	0,8
18 - vzhodnjaške (hinduizem, budizem)	0,3	0,0	0,1
19 - judovske	0,0	0,0	0,0
20 - muslimanske	2,5	1,3	1,8
21 - druge nekrščanske	0,1	0,1	0,3
99 - (brez odgovora)	0,0	0,0	0,7

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C11 = 2, 7, 8!**C13 Ali ste se v preteklosti čutili pripadnika kakšne religije ali verske skupnosti?**

	2002 ₂ n=787	2004 ₂ n=715	2006 ₁ n=748	2008 ₂ n=575	2010 ₁ n=636	2012 ₂ n=563	2014 ₁ n=518	2016 ₂ n=503
1 - da	18,0	16,2	12,6	12,5	12,3	15,3	14,7	12,2
2 - ne	80,7	82,9	84,6	85,0	86,3	83,8	84,7	86,9
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,9	1,2	1,1	0,2	0,0	0,2
8 - (ne vem)	1,3	0,8	1,9	1,2	0,3	0,7	0,6	0,8

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C13 = 1!**C14 Katere?**

	2008 ₂ n=72	2010 ₁ n=78	2012 ₂ n=87	2014 ₁ n=76	2016 ₂ n=61
1 - rimokatoliška	95,8	94,9	93,1	96,1	90,2
2 - protestantska	1,4	0,0	1,1	0,0	1,6
3 - pravoslavna	1,4	0,0	0,0	1,3	3,3
4 - druge krščanske	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0
5 - judovske	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6 - muslimanske	0,0	1,3	2,3	2,6	3,3
7 - vzhodnjaške (hinduizem, budizem)	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0
8 - druge nekrščanske	0,0	1,3	1,1	0,0	1,6
9 - (b.o.+)	1,4	0,0	2,3	0,0	0,0

Dosedanje meritve:

	2002 ₂ n=154	2004 ₂ n=118	2006 ₁ n=94
01 - krščanske (splošno)	55,8	52,5	35,1
02 - rimskokatoliške	33,8	43,2	62,8
04 - pravoslavne	3,2	0,0	0,0
05 - protestantske	3,9	2,5	0,0
14 - druge krščanske	0,0	0,8	0,0
18 - vzhodnjaške (hinduizem, budizem)	1,3	0,0	0,0
19 - judovske	0,0	0,0	0,0
20 - muslimanske	1,9	0,8	1,1
21 - druge nekrščanske	0,0	0,0	1,1

Odgovarjajo vsi!**C15 KARTICA 24 Ne glede na to ali pripadate kateri od religij ali ne, prosimo, ocenite, koliko ste verni?**

	sploh nisem veren/-na							zelo sem veren/-na					(ne vem)	(b.o. +)
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	
SJM02 ₂	10,9	4,4	6,5	9,5	6,4	24,2	8,7	9,0	8,8	4,1	6,8	0,9	0,0	
SJM04 ₂	10,6	4,9	5,5	7,7	6,7	24,8	8,9	11,2	8,9	4,4	4,6	1,8	0,0	
SJM06 ₁	14,5	4,9	6,5	7,1	5,5	23,6	8,8	8,3	9,0	4,1	6,4	0,7	0,5	
SJM08 ₂	13,4	4,5	6,3	8,8	6,9	21,2	8,6	7,7	9,4	3,7	5,7	3,3	0,7	
SJM10 ₁	12,8	4,6	5,8	8,1	6,3	22,5	6,6	8,2	9,3	3,3	4,6	6,7	1,1	
SJM12 ₂	19,3	5,0	5,1	7,3	6,4	20,4	6,8	8,6	8,8	4,5	7,0	0,8	0,1	
SJM14 ₁	17,1	4,6	7,0	8,8	6,1	21,2	7,4	8,7	8,8	3,3	6,0	0,4	0,4	
SJM16 ₂	13,8	4,4	6,9	8,6	5,6	20,2	7,0	10,5	11,2	5,1	5,8	0,4	0,5	

		2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
C15	povprečna ocena	4,86	4,87	4,69	4,66	4,61	4,50	4,46	4,80

C16 KARTICA 25 Če odštejete posebne priložnosti kot so poroke ali pogrebi, kako pogosto obiskujete verske obrede?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
01 - vsak dan	0,1	0,5	0,5	0,5	0,3	0,2	0,5	0,2
02 - več kot enkrat na teden	1,8	2,3	2,4	1,6	1,6	2,2	1,8	1,5
03 - enkrat na teden	17,6	13,7	15,1	13,2	11,8	10,2	11,0	10,4
04 - vsaj enkrat na mesec	10,4	11,4	11,3	11,4	10,5	10,5	9,6	12,9
05 - le ob posebnih verskih praznikih	30,6	34,8	1,4	30,8	36,2	31,3	34,2	35,2
06 - še redkeje	13,3	12,8	12,5	14,3	10,8	12,5	11,8	11,7
07 - nikoli	25,4	24,0	26,4	25,3	28,3	32,9	30,8	28,0
77 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,5	0,0	0,0	0,2	0,2
88 - (ne vem)	0,8	0,5	0,3	2,3	0,5	0,2	0,1	0,1

C17 PONOVRNO KARTICA 25 Če odštejete udeležbo pri verskih obredih, kako pogosto sicer molite, če sploh molite?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
01 - vsak dan	15,1	14,3	16,0	13,9	12,5	12,3	13,2	12,1
02 - več kot enkrat na teden	7,7	5,2	4,9	5,6	4,9	4,7	6,5	6,3
03 - enkrat na teden	6,8	7,6	5,9	6,3	6,0	6,1	6,2	8,2
04 - vsaj enkrat na mesec	5,6	5,5	6,4	5,8	6,5	6,0	6,0	5,7
05 - le ob posebnih verskih praznikih	11,8	13,7	10,5	11,9	16,4	12,8	10,0	12,9
06 - še redkeje	13,0	12,5	14,8	12,3	12,4	11,5	11,9	13,1
07 - nikoli	38,2	39,6	40,4	40,0	39,7	46,0	45,0	41,3
77 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,3	0,7	0,0	0,7	0,3
88 - (ne vem)	1,7	1,7	1,0	3,9	0,9	0,7	0,4	0,2

Odgovarjajo vsi!**C18 Ali bi zase lahko rekli, da pripadate kakšni skupini, ki v naši državi trpi zaradi diskriminacije, neenakopravnosti?**

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da	5,4	3,3	3,9	3,0	3,0	2,2	3,3	3,6
2 - ne	93,5	95,8	94,6	96,1	96,1	97,4	95,7	95,9
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4	0,1	0,2	0,2
8 - (ne vem)	1,2	0,9	1,4	0,9	0,6	0,3	0,8	0,3

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C18 =!**C19 Na podlagi česa je ta skupina neenakopravno obravnavana?****DODATNA POIZVEDBA: 'Še na podlagi česa drugega?'**

(označi vse ustrezne odgovore)

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=75	n=45	n=57	n=38	n=42	n=29	n=41	n=47
01 - barve kože ali rase	14,7	2,2	7,0	0,0	4,9	0,0	5,4	2,2
02 - tujega državljanstva	4,0	4,4	3,5	8,6	17,1	3,8	0,0	2,2
03 - vere	20,0	26,7	19,3	20,0	24,4	7,7	5,4	20,0
04 - jezika	1,3	4,4	7,0	2,9	2,4	3,8	10,8	11,1
05 - narodnostne pripadnosti	13,3	11,1	14,0	25,7	17,1	19,2	18,9	17,8
06 - starosti	9,3	17,8	12,3	14,3	9,8	0,0	10,8	6,7
07 - spola	4,0	13,3	19,3	8,6	9,8	7,7	10,8	13,3
08 - spolne usmerjenosti	6,7	0,0	5,3	5,7	4,9	7,7	8,1	2,2
09 - invalidnosti	22,7	13,3	22,8	14,3	7,3	7,7	13,5	4,4
10 - drugo	28,0	28,9	26,3	17,1	34,1	50,0	43,2	53,3
77 - (b.o.+)	0,0	0,0	7,0	2,6	0,4	0,0	4,9	2,1
88 - (ne vem)	4,0	2,2	1,8	5,3	0,1	0,0	4,9	2,1

Odgovarjajo vsi!**C20 Ali ste državljan/ka Slovenije?**

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da	99,7	99,7	99,7	99,0	98,9	98,2	98,8	97,9
2 - ne	0,1	0,1	0,3	1,0	1,0	1,8	1,1	2,1
8 - (ne vem, b.o.+)	0,2	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,0

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C20 = 2, 8!**C21 Katero državljanstvo imate?**

	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=13	n=16	n=23	n=13	n=27
01 - hrvaško	23,1	12,5	13,0	15,4	11,1
02 - bosansko (BiH)	38,5	37,5	26,1	61,5	37,0
03 - srbsko	0,0	0,0	17,4	7,7	7,4
05 - makedonsko	7,7	6,3	4,3	15,4	11,1
06 - albansko	0,0	6,3	8,7	0,0	7,4
07 - drugo	0,0	0,0	21,7	0,0	25,9
77- (b.o.+)	-	-	-	-	0,0

*Odgovarjajo vsi!***C22 Ali ste bili rojeni na ozemlju današnje Slovenije?**

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da	90,5	91,5	92,3	91,6	91,2	91,0	91,8	90,5
2 - ne	8,9	7,6	7,1	8,3	8,7	9,0	8,0	9,5
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,6	0,1	0,1	0,0	0,2	0,0
8 - (ne vem)	0,7	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C22 = 2!**C23 V kateri državi (ali republiki bivše Jugoslavije) ste bili rojeni?**

	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=107	n=122	n=113	n=98	n=124
01 - Hrvaška	26,2	30,3	24,8	21,4	23,4
02 - Bosna in Hercegovina	40,2	34,4	31,9	46,9	35,5
03 - Srbija	12,1	0,0	12,4	10,2	8,1
04 - Črna Gora	1,9	0,0	0,9	1,0	3,2
05 - Makedonija	2,8	2,5	3,5	4,1	5,6
06 - Kosovo	1,9	0,8	3,5	2,0	4,8
07 - Jugoslavija	0,9	16,4	0,9	1,0	0,8
08 - Albanija	0,0	1,6	1,8	0,0	0,0
09 - Avstrija	0,0	0,8	2,7	3,1	1,6
10 - Italija	3,7	3,3	3,5	3,1	2,4
11 - Nemčija	1,9	4,9	8,0	5,1	7,3
12 - drugo	0,0	0,0	6,2	2,0	7,3
77 - (b.o.+)	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0
88 - (ne vem)	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Dosedanje meritve:

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁
	n=131	n=108	n=105
01 - Avstrija	2,3	2,8	2,9
02 - Bosna in Hercegovina	34,3	28,7	29,5
03 - Češka	0,0	0,9	15,2
04 - Nemčija	6,9	6,5	4,8
05 - Francija	0,0	0,9	0,0
06 - Hrvaška	25,9	27,8	33,3
07 - Italija	1,5	3,7	2,9
08 - Makedonija	1,5	0,9	3,8
09 - Švedska	1,5	0,9	0,0
10 - Jugoslavija	22,9	26,9	1,0
11 - Belgija	1,6	0,0	0,0
12 - Gana	0,8	0,0	0,0
13 - Libija	0,8	0,0	0,0
11 - Nizozemska	0,0	0,0	0,0
12 - Pakistan	0,0	0,0	1,0
13 - Rusija	0,0	0,0	3,8
11 - Slovaška	0,0	0,0	1,0
88 - (ne vem)	0,0	0,0	0,9

C24 Katerega leta ste prvič prišli živeti v Slovenijo?

	2014 ₁	2016 ₂
	n=98	n=124
1 - do leta 1970	33,7	24,2
2 - 1971 – 1980	34,7	21,0
3 - 1981 – 1990	14,3	23,4
4 - 1991 – 2000	8,2	8,9
5 - 2001 in kasneje	8,2	21,0
7 - (b.o.+)	-	0,8
8 - (ne vem)	1,0	0,8

Dosedanje meritve:

Vprašanje iz preteklih raziskav: Koliko let je od tega, ko ste prvič prišli živeti v Slovenijo?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂
	n=136	n=110	n=105	n=107	n=122	n=113
1 - manj kot eno leto nazaj	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
2 - pred 1-5 leti	0,7	1,8	0,0	1,9	2,5	10,6
3 - pred 6-10 leti	1,5	0,9	1,9	6,5	4,1	6,2
4 - pred 11-20 leti	16,2	13,6	10,5	10,3	8,2	4,4
5 - pred več kot 20 leti	80,9	81,8	83,8	76,6	73,8	78,8
8 - (ne vem)	0,7	1,8	0,0	0,0	4,9	0,0
9 - (b.o.+)	0,0	0,0	2,9	4,7	6,6	0,0

Odgovarjajo vsi!

C25 Kateri jezik ali jezika doma najpogosteje govorite? (seštevek dveh odgovorov)

	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
01 - slovensko	99,1	98,6	98,6	97,8	98,5
02 - bosansko	1,0	1,3	1,9	2,3	2,7
03 - srbsko	1,8	1,6	1,4	1,7	1,3
04 - hrvaško	1,6	1,9	2,1	1,2	1,7
05 - makedonsko	0,1	0,2	0,1	0,1	0,3
06 - albansko	0,2	0,3	0,6	0,2	0,3
07 - italijansko	1,2	0,5	0,5	0,7	0,5
08 - madžarsko	0,2	0,9	1,0	0,5	0,8
09 - nemško	0,4	0,4	0,2	0,1	0,2
10 - angleško	0,4	0,5	0,2	0,7	0,5
11 - romunsko	0,1	0,5	0,0	0,2	0,2
12 - rusko	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2
13 - drugo	0,0	0,0	0,2	0,2	0,7
77 - (b.o.+)	0,4	0,3	0,0	0,9	0,1
88 - (ne vem)	-	-	-	-	0,0

Dosedanje meritve:

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁
001 - slovenski	98,9	99,4	98,9
002 - albanski	0,2	0,1	0,1
003 - bosanski	1,2	0,9	0,5
004 - angleški	0,5	0,3	0,7
005 - nemški	1,2	0,6	0,8
006 - madžarski	0,9	0,3	0,6
007 - italijanski	0,4	0,5	0,5
008 - romski	0,0	0,4	0,1
009 - makedonski	0,1	0,1	0,2
010 - poljski	0,0	0,1	0,0
011 - srbski	2,0	1,5	2,4
012 - hrvaški	1,7	2,1	2,2
013 - francoski	0,1	0,0	0,0
014 - ruski	0,0	0,0	0,1
015 - latinski	0,0	0,0	0,1
016 - švedski	0,0	0,0	0,1
888 - (ne vem)	0,0	0,2	0,0

C26 Ali se čutite pripadnika katere od manjšinskih narodnosti v Sloveniji?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da	3,0	1,9	3,0	2,2	2,4	2,1	2,5	2,6
2 - ne	96,1	93,6	94,2	95,5	93,2	97,6	97,1	97,1
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	2,4	1,9	3,8	0,0	0,1	0,0
8 - (ne vem)	1,0	4,6	0,3	0,4	0,6	0,2	0,4	0,3

C27 Je bil vaš oče rojen v Sloveniji oz. v eni od republik nekdanje Jugoslavije?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da, na ozemlju današnje Slovenije	85,7	85,5	85,8	85,2	86,5	85,7	86,1	84,9
2 - da, v eni od drugih republik nekdanje Jugoslavije	11,6	11,7	11,2	11,3	10,5	10,7	10,9	12,0
3 - ne	2,4	2,4	2,6	2,9	2,4	3,1	2,6	2,7
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,2
8 - (ne vem)	0,3	0,5	0,3	0,5	0,4	0,6	0,4	0,3

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C27 = 2, 3!

C28 V kateri državi oz. republiki (ali pokrajni) je bil rojen vaš oče?

	2008 ₂ n=181	2010 ₁ n=180	2012 ₂ n=173	2014 ₁ n=165	2016 ₂ n=192
01 - Hrvaška	31,5	33,9	35,3	26,7	33,3
02 - Bosna in Hercegovina (BiH)	35,4	32,8	34,1	40,6	32,8
03 - Srbija	11,0	0,0	10,4	9,1	7,8
04 - Črna Gora	2,8	0,0	0,6	2,4	3,6
05 - Makedonija	2,2	2,2	4,0	2,4	4,2
06 - Kosovo	1,7	0,0	4,0	1,8	4,2
07 - Jugoslavija	0,6	17,8	0,0	3,6	0,5
08 - Albanija	-	-	-	-	0,0
10 - Avstrija	3,9	1,7	2,3	3,0	3,6
16 - Italija	2,2	2,2	1,7	3,0	3,6
12 - Nemčija	2,8	0,6	1,7	0,6	2,6
drugo	4,2	1,8	5,8	5,5	3,6
77 - (b.o.+)	1,7	5,6	0,0	0,0	0,0
88 - ne vem	0,6	0,0	0,0	1,2	0,0

Dosedanje meritve:

	2004 ₂ n=86	2006 ₁ n=39
01 - Avstrija	11,6	10,3
02 - Bosna in Hercegovina	19,7	5,1
03 - Bolgarija	1,2	0,0
04 - Nemčija	4,7	10,3
05 - Francija	1,2	7,7
06 - Hrvaška	24,4	5,1
07 - Italija	8,2	20,5
08 - Makedonija	1,2	0,0
09 - Rusija	1,2	10,3
10 - ZDA	2,3	2,6
11 - Jugoslavija	18,7	0,0
12 - Srbija in Črna Gora	0,0	2,6
13 - Grčija	0,0	2,6
14 - Madžarska	0,0	2,6
15 - Nizozemska	0,0	2,6
16 - Slovaška	0,0	2,6
17 - Ukrajina	0,0	2,6
88 - (ne vem)	5,8	12,8

Odgovarjajo vsi!**C29 Je bila vaša mati rojena v Sloveniji oz. eni od republik nekdanje Jugoslavije?**

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da, na ozemlju današnje Slovenije	86,7	86,8	87,3	87,2	87,7	87,4	86,8	86,9
2 - da, v eni od drugih republik nekdanje Jugoslavije	10,3	10,1	9,5	10,2	9,2	9,6	10,6	10,4
3 - ne	2,4	2,4	2,8	2,3	2,9	2,9	2,1	2,5
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,3	0,2	0,2	0,0	0,2	0,1
8 - (ne vem)	0,6	0,8	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje C29 = 2, 3!**C30 V kateri državi oz. republiki (ali pokrajini) je bila rojena vaša mati?**

	2008 ₂ n=162	2010 ₁ n=170	2012 ₂ n=157	2014 ₁ n=156	2016 ₂ n=169
01 - Hrvaška	35,8	35,9	31,2	34,6	25,4
02 - Bosna in Hercegovina (BiH)	37,0	30,6	36,3	39,1	39,1
03 - Srbija	8,0	0,0	10,8	7,7	8,3
04 - Črna Gora	2,5	0,0	1,3	0,6	3,0
05 - Makedonija	1,2	2,4	1,9	2,6	5,3
06 - Kosovo	1,2	0,0	4,5	2,6	3,6
07 - Jugoslavija	1,2	11,8	0,0	1,9	0,6
08 - Albanija	0,0	1,2	1,3	0,6	0,0
09 - Avstrija	2,5	2,4	2,5	1,9	2,4
10 - Italija	3,1	2,4	2,5	1,9	3,6
11 - Nemčija	1,2	2,4	3,2	1,9	2,4
12 - drugo	2,4	6,6	4,5	4,5	6,5
77 - (b.o.+)	1,9	4,7	0,0	0,0	0,0
88 - ne vem	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Dosedanje meritve:

	2004 ₂	2006 ₁
	n=78	n=42
01 - Avstrija	10,2	11,9
02 - Bosna in Hercegovina	25,7	4,8
03 - Belgija	1,3	0,0
04 - Češka	1,3	0,0
05 - Nemčija	6,4	14,3
06 - Francija	3,9	4,8
07 - Hrvaška	26,9	9,5
08 - Italija	3,9	21,4
09 - Makedonija	0,0	0,0
10 - Rusija	0,0	9,5
11 - Švedska	0,0	2,4
12 - Slovaška	0,0	2,4
13 - Ukrajina	0,0	2,4
14 - Poljska	1,3	0,0
15 - ZDA	2,6	4,8
16 - Jugoslavija	12,8	0,0
88 - (ne vem)	3,9	11,9

Naključni računalniški izbor osebe (preskok)**C32 ANKETARSKA KODA**

SKUPINA 1	1	Pojdi na uvod pred C33
SKUPINA 2	2	Pojdi na uvod pred C36
SKUPINA 3	3	Pojdi na uvod pred C39

Vprašaj, če koda C32 = 1 (n=447)!

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov.

Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

KARTICA 26 Kako pomembna bi morala biti vsaka od naslednjih stvari pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odrasčal in živel drugje, priseliti v Slovenijo. Najprej, kako pomembno je ... Preberi ...

C33 da ima dobro izobrazbo

	sploh ni pomembno										izredno (ne pomembno vem)					(b.o. +)	povp. $\bar{x}$
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77				
SJM02 ₂	6,1	2,8	2,7	3,8	4,9	16,9	8,0	12,5	18,4	7,6	14,9	1,4	0,0	6,33			
SJM14 ₁	10,4	1,6	3,3	5,7	5,9	19,0	9,3	13,6	14,4	4,4	9,4	2,8	0,2	5,61			
SJM16 ₂	9,6	3,1	4,3	4,5	4,5	22,6	9,6	13,9	12,1	4,0	9,8	1,1	1,0	5,53			

C34 da prihaja iz krščanskega okolja

	sploh ni pomembno								izredno pomembno				(ne vem)	(b.o. +)	povp.
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
SJM02 ₂	31,7	9,0	7,6	7,5	4,0	13,8	4,7	4,9	5,5	3,4	6,4	1,5	0,0	3,38	
SJM14 ₁	41,3	6,4	7,0	6,1	5,6	11,9	3,5	4,6	4,3	1,5	4,7	2,8	0,3	2,77	
SJM16 ₂	29,1	4,9	8,1	7,6	4,5	15,9	5,6	8,1	6,0	2,9	4,7	1,3	1,3	3,62	

C35 da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje

	sploh ni pomembno								izredno pomembno				(ne vem)	(b.o. +)	povp.
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$	
SJM02 ₂	5,1	1,6	1,6	2,9	3,2	10,2	6,1	10,3	18,4	12,1	26,6	1,9	0,0	7,21	
SJM14 ₁	5,3	1,6	1,7	2,9	2,9	10,8	8,7	13,3	19,4	8,7	22,6	1,6	0,4	6,99	
SJM16 ₂	5,8	1,1	2,7	2,2	3,1	12,1	7,2	14,5	24,8	8,1	15,7	1,6	1,1	6,77	

Vprašaj, če koda C32 = 2 (n=424)!

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

C36 KARTICA 27 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da ima dobro izobrazbo, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

	sploh ni pomembno								izredno pomembno				(ne vem)	(b.o. +)	povp.
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$		
SJM16 ₂	9,2	6,1	5,9	5,9	17,0	9,2	13,9	17,2	5,4	8,3	1,4	0,5	5,80		

C37 KARTICA 28 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da prihaja iz krščanskega okolja, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

	sploh ni pomembno								izredno pomembno				(ne vem)	(b.o. +)	povp.
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$		
SJM16 ₂	27,1	5,7	9,0	6,6	11,1	8,7	10,1	11,3	3,3	5,0	1,4	0,7	4,50		

C38 KARTICA 29 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

	sploh ni pomembno								izredno pomembno				(ne vem)	(b.o. +)	povp.
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77	$\bar{x}$		
SJM16 ₂	5,4	2,6	3,1	5,2	12,5	8,0	14,9	20,0	11,3	15,3	1,2	0,5	6,82		

Vprašaj, če koda C32 = 3 (n=436)!

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

KARTICA 30 Kako pomembna bi morala biti vsaka od naslednjih stvari pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo. Najprej, kako pomembno je ... Preberi ...

	sploh ni pomembno				zelo pomembno (b.o.+)			(ne vem)	povp. $\bar{x}$
	0	1	2	3	4	5	7	8	
C39 ... da ima dobro izobrazbo?	9,4	5,0	11,0	26,8	24,8	21,3	1,0	0,7	3,18
C40 ... da prihaja iz krščanskega okolja?	29,8	9,6	11,7	19,0	16,3	11,9	0,7	0,9	2,18
C41 ... da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje?	3,9	3,2	5,0	15,8	32,6	38,3	0,7	0,5	3,87

Odgovarjajo vsi!

Nekateri ljudje pridejo v Slovenijo in zaprosijo za status begunca, ker se bojijo preganjanja v svoji lastni državi.

KARTICA 31 S pomočjo te kartice, prosimo povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami. Najprej ... Preberi ...

		sploh ne							povp. $\bar{x}$
		močno soglašam	soglašam	niti – niti	ne soglašam	soglašam	(ne vem)	(b.o.+)	
		1	2	3	4	5	8	7	
C42 Država bi morala biti velikodušna pri reševanju prošenj za status begunca.	<i>SJM02₂</i>	1,8	17,1	30,1	38,8	9,1	3,1	0,0	-
	<i>SJM14₁</i>	4,5	32,3	34,2	19,0	3,6	6,0	0,3	-
	<i>SJM16₂</i>	3,6	23,1	28,4	33,7	9,3	1,5	0,5	3,22
C43 Večina prosilcev za status begunca se v resnici ne boji preganjanja v svoji državi.	<i>SJM02₂</i>	5,1	29,4	34,8	19,1	2,1	9,5	0,0	-
	<i>SJM16₂</i>	4,7	35,3	26,0	23,9	4,0	5,7	0,3	2,86
C44 Beguncem, katerih prošnji je bilo ugodeno, bi morali dovoliti, da pripeljejo s seboj člane ožje družine	<i>SJM02₂</i>	3,4	30,9	22,4	28,3	11,3	3,7	0,0	-
	<i>SJM16₂</i>	5,3	42,0	18,5	24,8	6,4	2,4	0,7	2,84

D. Energetika, podnebne spremembe; energetski viri, poraba¹

E. Vprašanja v zvezi z družbeno blaginjo ... – blok E²

Sledi nekaj vprašanj o tem, kakšna je naša družba.

KARTICA 45 S pomočjo kartice povejte, kako močno soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami.

		močno		ne		sploh				
		sogla-	sogla-	ni -	sogla-	sogla-	(ne	(ne		
		šam	šam	ni -	šam	šam	(b.o.+)	ve)	povp.	
		1	2	3	4	5	7	8	$\bar{x}$	
E1	Velike razlike v dohodkih	<i>SJM08₂</i>	3,1	32,9	23,0	32,8	6,7	1,5	-	3,07
	so sprejemljive, ker nagrajujejo razlike v sposobnostih in vloženem trudu ljudi.	<i>SJM16₂</i>	3,8	21,3	21,7	38,1	13,5	0,2	1,4	3,37
E2	Družba je lahko pravična le, če so v razlike življenjskem standardu ljudi majhne.	<i>SJM08₂</i>	8,2	52,3	20,9	15,0	0,6	3,0	-	2,46
		<i>SJM16₂</i>	14,9	50,3	18,4	13,3	1,1	0,3	1,7	2,34

1. Tematski blok je prvič vključen v ESS 2016; rezultati meritve so v predhodnem poglavju.
2. Vprašanja E1–E18 so bila prvič vključena v ESS 2008; prikazani sta meritvi 2008 in 2016. Vprašanja E20–E41 so prvič oblikovana v raziskavi ESS 2016; rezultati meritev so prikazani v predhodnem poglavju.

- E3 KARTICA 46 Kaj menite, koliko ljudi je nezaposlenih oziroma išče zaposlitev med 100 ljudmi v Sloveniji, ki so primerno stari za zaposlitev. Odgovor izberite s pomočjo te kartice. Če ne veste natančno, izberite odgovor, ki se vam zdi najverjetnejši.**

	2008 ₂	2016 ₂
01 - 0-4	1,6	0,8
02 - 5-9	14,5	4,9
03 - 10-14	17,0	16,4
04 - 15-19	12,4	10,1
05 - 20-24	12,1	14,5
06 - 25-29	6,5	9,8
07 - 30-34	6,9	8,5
08 - 35-39	3,4	4,3
09 - 40-44	4,5	6,5
10 - 45-49	1,6	2,8
11 - 50 ali več	8,6	14,5
77 - (b.o.+)	10,8	0,2
88 - (ne vem)	0,2	6,7

Sedaj pa nekaj vprašanj o tem, kako dobre ali slabe so določene stvari za različne družbene skupine v Sloveniji danes.

- E4 KARTICA 47 S pomočjo kartice ocenite, kakšen se vam na splošno zdi življenjski standard upokojencev? Ocenite na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni izjemno slab, 10 pa izjemno dober.**

	izjemno slab										(ne (b.o. izjemno dober		povp.	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88		77
SJM08 ₂	4,8	6,6	11,7	16,8	15,3	21,5	8,9	7,5	4,0	1,2	0,8	0,8	0,1	4,09
SJM16 ₂	9,6	8,0	13,5	21,4	13,0	17,4	7,7	5,4	2,5	0,3	0,4	0,6	0,1	3,52

- E5 PONOVRNO KARTICA 47 Kakšen se vam na splošno zdi življenjski standard brezposelnih? Uporabite isto lestvico.**

	izjemno slab										(ne izjemno dober		povp.	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88		77
SJM08 ₂	7,2	10,7	16,6	21,2	15,2	14,7	5,1	3,7	2,1	0,5	1,2	1,9	0,0	3,37
SJM16 ₂	12,2	9,6	17,8	23,3	12,9	12,8	4,7	3,1	1,1	0,3	0,5	1,5	0,2	3,03

KARTICA 48 Ljudje imajo različne poglede na to, za kaj bi morala biti odgovorna država in za kaj ne. Za vsako od navedenih stvari z lestvico od 0 do 10 ocenite, kolikšna naj bo po vašem mnenju odgovornost države. 0 pomeni, da naj država za navedeno stvar sploh ne bi bila odgovorna, 10 pa, da naj bi bila za to odgovorna v celoti. Najprej - to da... (Preberi...)

	država naj sploh ne bi bila odgovorna							država naj bi bila odgovorna v celoti							(ne vem)	(b.o. +)	povp. $\bar{x}$
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88	77				
E6	zagotovi primeren življenjski standard za starejše																
<i>SJM08₂</i>	0,2	0,1	0,5	0,9	1,3	4,7	5,3	13,8	19,9	18,6	34,4	0,2	0,1	8,34			
<i>SJM16₂</i>	0,1	0,1	0,5	0,7	1,8	6,4	6,7	14,5	22,0	13,8	33,0	0,4	0,3	8,19			
E7	zagotovi primeren življenjski standard za brezposelne																
<i>SJM08₂</i>	0,8	0,5	2,3	4,4	6,0	16,6	14,0	14,6	17,1	8,0	14,9	0,9	0,0	6,75			
E8	zagotovi otroško varstvo zaposlenim staršem																
<i>SJM08₂</i>	0,2	0,4	0,9	0,6	2,4	6,3	6,7	12,8	20,1	14,9	33,9	0,7	0,0	8,15			
<i>SJM16₂</i>	0,4	0,3	0,8	0,7	1,7	5,2	5,1	12,0	20,0	15,8	36,4	1,1	0,5	8,31			

Sedaj pa nekaj vprašanj o tem, kakšen vpliv imajo izdatki za socialno varnost na različna področja življenja v Sloveniji. Z izdatki za socialno varnost mislimo predvsem na izdatke na področju zdravstvenega in socialnega varstva ter pokojnin.

KARTICA 49 S pomočjo kartice povejte, koliko soglašate ali ne soglašate s tem, da izdatki za socialno varnost v Sloveniji... (Preberi...)

		sploh						povp. $\bar{x}$	
		močno			ne				
		soglašam	soglašam niti - niti	ne soglašam	ne soglašam	(ne vem, b.o.+)			
		1	2	3	4	5	8		
E9	... predstavljajo preveliko breme za gospodarstvo	<i>SJM08₂</i>	4,6	29,5	25,9	32,3	2,7	4,9	2,99
		<i>SJM16₂</i>	6,7	32,7	25,1	27,5	4,3	3,9	2,90
E10	... preprečujejo širjenje revščine	<i>SJM08₂</i>	3,9	41,2	26,5	21,7	2,2	4,6	2,76
		<i>SJM16₂</i>	6,4	44,5	23,2	20,4	1,8	3,7	2,65
E11	... zagotavljajo pravičnejšo družbo	<i>SJM08₂</i>	3,2	42,8	28,8	18,0	2,0	5,0	2,71
		<i>SJM16₂</i>	5,6	43,1	24,5	21,0	2,2	3,8	2,70
E12	... predstavljajo prevelik strošek za podjetja zaradi davkov in prispevkov	<i>SJM08₂</i>	4,1	29,5	25,1	31,7	2,5	7,1	2,99
		<i>SJM16₂</i>	5,0	38,1	21,6	26,6	4,7	4,1	2,87

PONOVNO KARTICA 49 In koliko soglašate ali ne soglašate s tem, da izdatki za socialno varnost v Sloveniji... (Preberi...)

		sploh							povp.
		močno			ne		(ne vem, b.o.+)		
		soglašam	soglašam	niti - niti	soglašam	soglašam			
1	2	3	4	5	8	$\bar{x}$			
E13 ... ljudi polenijo	<i>SJM08₂</i>	7,5	42,7	20,9	23,1	2,5	3,3	2,69	
	<i>SJM16₂</i>	11,4	40,2	21,2	22,0	3,4	2,0	2,65	
E14 ... povzročajo, da so ljudje manj pripravljeni pomagati drug drugemu	<i>SJM08₂</i>	4,4	33,7	25,3	29,9	2,8	4,9	2,93	
	<i>SJM16₂</i>	5,4	40,1	21,9	26,8	3,3	2,6	2,82	

E15 KARTICA 50 Če pomislite na ljudi, ki prihajajo živeti v Slovenijo iz drugih držav, kdaj menite, da bi lahko pridobili enake socialne pravice kot državljani Slovenije. Izberite odgovor na tej kartici, ki je najbližje vašim pogledom. (le en odgovor)

	2008 ₂	2016 ₂
1 - takoj ob prihodu	4,0	4,1
2 - potem ko so eno leto bivali v Sloveniji, ne glede na to, ali so bili zaposleni, ali ne	4,7	7,7
3 - samo v primeru, da so bili vsaj leto dni zaposleni in so plačevali davke	31,3	33,1
4 - potem ko postanejo slovenski državljani	49,3	44,5
5 - nikoli ne bi smeli dobiti enakih pravic	6,5	7,3
7 - (b.o.+)	0,3	0,3
8 - (ne vem)	3,8	3,0

KARTICA 51 S pomočjo te kartice povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z vsako od naslednjih trditev o ljudeh v Sloveniji.

		sploh							povp.
		močno			ne		(ne vem, b.o.+)		
		soglašam	soglašam	niti - niti	soglašam	soglašam			
1	2	3	4	5	8	$\bar{x}$			
E16 Večina brezposelnih si v resnici ne prizadeva najti zaposlitve.	<i>SJM08₂</i>	10,4	43,0	24,6	18,4	1,4	2,1	2,56	
	<i>SJM16₂</i>	8,3	35,2	24,7	26,2	4,2	1,4	2,83	
E17 Veliko ljudi z najnižjimi dohodki dobi manj podpore, kot so jo po zakonu upravičeni dobiti.	<i>SJM08₂</i>	5,8	47,4	20,6	13,9	0,6	11,7	2,50	
	<i>SJM16₂</i>	6,4	42,1	22,1	15,7	1,1	12,6	2,58	
E18 Veliko ljudem uspe pridobiti podporo, ki jim ne pripada.	<i>SJM08₂</i>	11,5	56,1	15,7	10,3	1,0	5,3	2,29	
	<i>SJM16₂</i>	13,4	51,1	15,7	13,2	1,4	5,2	2,35	

F. Delo, družina, socialno-demografska vprašanja ... – blok F

Odgovarjajo vsi!

F1 Vključno z vami, koliko oseb redno živi v vašem gospodinjstvu (upoštevajte tudi otroke).

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
01 - 1 oseba	7,4	8,5	8,9	9,6	10,0	11,0	11,8	10,3
02 - 2 osebi	17,9	19,4	21,0	24,7	23,5	26,7	28,0	27,9
03 - 3 osebe	22,7	22,7	24,1	20,2	23,1	21,7	20,8	20,4
04 - 4 osebe	30,9	31,6	27,2	24,4	26,3	25,0	23,3	24,4
05 - 5 oseb	12,9	11,0	11,5	12,1	10,1	9,0	9,9	11,1
06 - 6 oseb	4,6	4,2	4,7	5,8	5,1	4,5	3,8	3,7
07 - 7 oseb	1,6	1,4	1,2	1,9	0,9	1,4	2,0	1,5
08 - 8 oseb	0,9	0,4	0,7	0,5	0,2	0,4	0,2	0,3
09 - 9 oseb	0,4	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
10 - 10 oseb in več	0,4	0,2	0,3	0,4	0,3	0,1	0,3	0,2
77 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,0	0,1
88 - (ne vem)	0,3	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

ANKETAR/KA: Zberite podatke o anketirancu/ki (vprašanja F2, F3) in drugih družinskih članih (F2 - F4), od najstarejšega do najmlajšega. Prva oseba naj bo anketiranec/ka!

Vsak stolpec je ena oseba. Zaradi lažjega anketiranja si lahko v ustrezno polje vpišete njihovo ime ali začetnici.

F2 SPOL

F3 Katerega leta ste bili rojeni / je bila rojena / je bil rojen?

F4 KARTICA 58 V kakšnem sorodstvenem odnosu je z vami?**SJM02₂**Od najstarejše do najmlajše osebe

Oseba	01	02	03	04	05	06
	anketiranec					
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n = 1519	n = 1390	n = 1099	n = 758	n = 304	n = 115
F2 Spol						
moški	47,6	54,7	44,0	48,3	48,4	53,0
ženski	52,4	45,3	56,0	51,7	51,6	47,0
F3 Leto rojstva-starost						
do 18 let	6,4	1,9	24,1	40,1	52,6	61,5
19 do 30 let	21,4	7,6	27,4	36,5	26,6	18,8
31 do 45 let	26,3	27,8	21,8	12,4	6,2	2,6
46 do 60 let	24,0	37,1	18,9	4,2	1,6	0,9
61 let in več	21,9	25,6	7,9	6,9	13,0	16,2
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner		56,9	5,2	2,9	1,3	4,3
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)		7,4	56,5	54,7	42,1	31,6
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja		28,7	29,8	8,0	5,2	4,3
drug sorodnik		6,0	7,2	32,2	47,9	57,3
ni v sorodu		1,0	1,4	2,1	3,6	2,6
(ne vem)		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oseba	07	08	09	10	11	12
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n = 51	n = 27	n = 12	n = 6	n = 4	n = 2
F2 Spol						
Moški	51,0	63,0	50,0	33,3	75,0	0,0
Ženski	49,0	37,0	50,0	66,7	25,0	100,0
F3 Leto rojstva- starost						
do 18 let	56,3	76,0	50,0	66,7	75,0	50,0
19 do 30 let	18,8	4,0	16,7	16,7	0,0	0,0
31 do 45 let	2,1	8,0	8,3	0,0	0,0	50,0
46 do 60 let	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 let in več	20,8	12,0	25,0	16,7	25,0	0,0
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni rejenci)	20,8	20,8	50,0	33,3	25,0	0,0
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	2,1	4,2	0,0	16,7	0,0	0,0
drug sorodnik	66,7	66,7	41,7	50,0	75,0	100,0
ni v sorodu	10,4	8,3	8,3	0,0	0,0	0,0
(ne vem)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

SJM04₂Od najstarejše do najmlajše osebe

Oseba	01	02	03	04	05	06
	anketiranec					
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n = 1442	n = 1298	n = 1015	n = 694	n = 243	n = 86
F2 Spol						
moški	46,0	54,7	44,4	51,6	49,0	54,7
ženski	54,0	45,3	55,6	48,4	51,0	45,3
F3 Leto rojstva-starost						
do 18 let	7,5	2,2	27,0	45,6	53,7	72,9
19 do 30 let	19,2	7,7	25,0	36,4	32,0	16,5
31 do 45 let	25,4	29,5	22,9	11,1	9,0	4,7
46 do 60 let	22,9	33,8	20,4	5,9	2,0	2,4
61 let in več	25,0	26,8	4,7	1,0	3,3	3,5
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner		59,4	4,0	3,9	2,4	1,1
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)		7,6	56,3	51,1	35,5	26,4
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja		26,9	29,7	7,3	6,1	1,1
brat/sestra (tudi polbrat/polsestra, posvojenec, rejenc)		1,8	3,6	28,0	26,9	27,6
drug sorodnik		3,3	5,0	8,3	26,1	40,2
ni v sorodu		0,9	1,4	1,3	2,9	3,4
(ne vem)		0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Oseba	07	08	09	10	11	12
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n = 28	n = 8	n = 3	n = 3	n = 1	n = 1
F2 Spol						
Moški	64,3	25,0	33,3	33,3	100,0	100,0
Ženski	35,7	75,0	76,7	66,7	0,0	0,0
F3 Leto rojstva- starost						
do 18 let	65,4	57,1	66,7	100,0	100,0	0,0
19 do 30 let	19,2	28,6	33,3	0,0	0,0	0,0
31 do 45 let	3,8	14,3	0,0	0,0	0,0	100,0
46 do 60 let	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 let in več	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni rejenci)	23,1	0,0	33,3	33,3	0,0	0,0
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brat/sestra (tudi polbrat/polsestra, posvojenec, rejenc)	23,1	25,0	33,3	33,3	0,0	0,0
drug sorodnik	42,3	50,0	33,3	33,3	100,0	100,0
ni v sorodu	7,7	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

SJM06,

Od najstarejše do najmlajše osebe →

Oseba	01	02	03	04	05	06
	anketiranec					
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n=1476	n=1344	n=1034	n=678	n=276	n=106
F2 Spol						
moški	45,2	54,5	45,6	46,6	50,4	49,1
ženski	54,8	44,1	51,5	49,1	44,2	45,3
(b.o.)		1,4	2,8	4,3	5,4	5,7
F3 Leto rojstva						
do 18 let	7,5	1,2	23,6	43,1	47,8	49,1
19 do 30 let	18,3	8,0	28,2	35,0	33,0	29,2
31 do 45 let	22,4	25,8	23,0	11,8	7,6	5,7
46 do 60 let	26,6	36,2	16,9	5,9	2,9	1,9
61 let in več	25,3	26,2	5,1	1,6	4,7	5,7
(b.o.)		2,5	3,1	2,7	4,0	8,5
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner		61,3	3,3	2,2	4,3	1,9
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)		8,0	57,5	51,9	38,8	28,3
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja		24,0	28,2	7,4	5,8	3,8
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejenc)		1,6	2,7	24,8	23,6	21,7
drug sorodnik		3,1	5,2	8,4	18,8	31,1
ni v sorodu		0,4	1,2	3,1	4,0	4,7
(b.o.)		1,6	1,8	2,2	4,7	8,5
Oseba	07	08	09	10	11	12
NEOBVEZNO:Ime ali začetnice	n=37	n=19	n=9	n=6	n=6	n=4
F2 Spol						
moški	32,4	26,3	22,2	0,0	0,0	0,0
ženski	48,6	52,6	33,3	50,0	50,0	50,0
(b.o.)	18,9	21,1	44,4	50,0	50,0	50,0
F3 Leto rojstva						
do 18 let	59,5	47,4	22,2	0,0	0,0	0,0
19 do 30 let	10,8	15,8	11,1	16,7	16,7	0,0
31 do 45 let	5,4	0,0	11,1	0,0	0,0	0,0
46 do 60 let	0,0	15,8	11,1	0,0	0,0	0,0
61 let in več	2,7	0,0	0,0	16,7	16,7	25,0
(b.o.)	21,6	21,1	44,4	66,7	66,7	75,0
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner	0,0	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)	32,4	15,8	33,3	16,7	16,7	0,0
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejenc)	16,2	10,5	0,0	0,0	0,0	0,0
drug sorodnik	18,9	21,1	0,0	0,0	0,0	0,0
ni v sorodu	5,4	15,8	22,2	33,3	33,3	50,0
(b.o.)	27,0	31,6	44,4	50,0	50,0	50,0

SJM08₂Od najstarejše do najmlajše osebe

Oseba	01	02	03	04	05	06
	anketiranec					
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n=1286	n=1162	n=845	n=585	n=271	n=115
F2 Spol						
moški	46,3	53,9	47,2	48,9	45,8	40,9
ženski	53,7	45,1	51,4	47,9	48,3	49,6
(b.o.)	0,0	1,0	1,4	3,2	5,9	9,6
F3 Leto rojstva						
do 18 let	5,1	1,4	25,1	41,5	50,6	50,4
19 do 30 let	20,5	7,4	24,5	33,7	24,7	22,6
31 do 45 let	25,2	26,4	20,5	12,3	9,2	7,0
46 do 60 let	22,0	32,4	19,2	7,9	5,2	3,5
61 let in več	27,3	29,2	7,0	1,2	5,2	8,7
(ne vem, b.o.)	0,0	3,3	3,8	3,4	5,2	7,8
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner		59,6	4,3	4,1	1,5	0,9
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)		7,1	54,8	51,3	40,6	29,6
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja		24,8	28,2	8,4	10,3	8,7
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejenc)		1,9	3,4	22,4	17,7	13,9
drug sorodnik		3,9	5,1	9,1	22,5	36,5
ni v sorodu		0,8	2,4	1,9	3,0	2,6
(ne vem, b.o.)		1,9	1,9	2,9	4,4	7,8
Oseba	07	08	09	10	11	12
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n=41	n=16	n=10	n=8	n=7	n=5
F2 Spol						
moški	41,5	25,0	40,0	37,5	14,3	0,0
ženski	36,6	31,3	10,0	0,0	14,3	0,0
(b.o.)	22,0	43,8	50,0	62,5	71,4	100,0
F3 Leto rojstva						
do 18 let	53,7	37,5	40,0	37,5	28,6	0,0
19 do 30 let	14,6	18,8	10,0	0,0	0,0	0,0
31 do 45 let	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
46 do 60 let	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 let in več	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	24,4	43,8	50,0	62,5	71,4	100,0
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)	19,5	6,3	0,0	0,0	14,3	0,0
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejenc)	14,6	12,5	20,0	12,5	14,3	0,0
drug sorodnik	34,1	37,5	30,0	25,0	0,0	0,0
ni v sorodu	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	24,4	43,8	50,0	62,5	71,4	100,0

SJM10₁

Od najstarejše do najmlajše osebe →

Oseba	01	02	03	04	05	06
	anketiranec					
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n=1403	n=1262	n=932	n=608	n=239	n=97
F2 Spol						
moški	46,4	54,4	46,1	49,2	49,8	53,6
ženski	53,5	44,8	51,9	49,0	48,1	42,3
(b.o.)	0,1	0,7	1,9	1,8	2,1	4,1
F3 Leto rojstva						
do 18 let	4,9	2,4	23,1	42,1	55,2	62,9
19 do 30 let	18,0	8,6	24,9	30,6	27,2	21,6
31 do 45 let	24,0	22,7	23,3	15,8	7,1	0,0
46 do 60 let	27,2	35,2	18,8	7,6	2,1	0,0
61 let in več	25,7	29,4	7,9	2,0	5,9	10,3
(ne vem, b.o.)	0,2	1,7	2,0	2,0	2,5	5,2
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner		59,4	3,2	3,3	1,7	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)		7,3	55,4	52,5	35,6	21,6
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja		23,7	30,3	11,5	6,3	3,1
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejeneec)		3,4	2,9	20,4	23,0	19,6
drug sorodnik		3,6	4,9	8,2	29,7	49,5
ni v sorodu		0,5	1,2	2,0	1,7	2,1
(ne vem, b.o.)		2,1	2,1	2,1	2,1	4,1
Oseba	07	08	09	10	11	12
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n=26	n=14	n=11	n=8	n=6	n=5
F2 Spol						
moški	42,3	57,1	36,4	25,0	16,7	0,0
ženski	42,3	21,4	36,4	37,5	33,3	40,0
(b.o.)	15,4	21,4	27,3	37,5	50,0	60,0
F3 Leto rojstva						
do 18 let	69,2	57,1	54,5	50,0	50,0	40,0
19 do 30 let	11,5	14,3	9,1	12,5	0,0	0,0
31 do 45 let	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
46 do 60 let	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 let in več	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	19,2	28,6	36,4	37,5	50,0	60,0
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)	23,1	28,6	27,3	25,0	16,7	20,0
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejeneec)	11,5	7,1	9,1	12,5	16,7	20,0
drug sorodnik	50,0	42,9	36,4	25,0	16,7	0,0
ni v sorodu	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	15,4	21,4	27,3	37,5	50,0	60,0

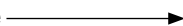
SJM012₂Od najstarejše do najmlajše osebe

Oseba	01	02	03	04	05	06
	anketiranec					
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n=	n=1119	n=783	n=510	n=196	n=83
F2 Spol						
moški	45,9	52,2	42,5	47,6	45,4	44,6
ženski	54,1	47,5	56,7	51,4	53,1	50,6
(b.o.)		0,3	0,8	1,0	1,5	4,8
F3 Leto rojstva						
do 18 let	4,9	1,4	25,7	45,7	56,1	71,1
19 do 30 let	16,5	4,8	24,1	32,9	28,6	15,7
31 do 45 let	23,2	23,2	20,4	11,8	9,7	6,0
46 do 60 let	27,4	36,6	21,2	5,5	0,0	0,0
61 let in več	27,8	32,4	6,1	1,6	3,6	1,2
(ne vem, b.o.)	0,0	1,4	2,4	2,6	2,0	6,0
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner		61,3	4,9	2,5	1,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)		7,9	56,6	52,9	32,1	30,1
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja		25,3	28,2	7,3	5,1	3,6
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejenelec)		1,3	2,0	26,9	29,6	21,7
drug sorodnik		3,5	6,3	8,4	27,0	34,9
ni v sorodu		0,3	1,4	1,2	3,6	4,8
(ne vem, b.o.)		0,5	0,6	0,8	1,5	4,8
Oseba	07	08	09	10	11	12
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n=27	n=10	n=5	n=3	n=3	n=3
F2 Spol						
moški	55,6	10,0	60,0	33,3	0,0	0,0
ženski	29,6	70,0	0,0	0,0	33,3	33,3
(b.o.)	14,8	20,0	40,0	66,7	66,7	66,7
F3 Leto rojstva						
do 18 let	63,0	60,0	60,0	33,3	33,3	33,3
19 do 30 let	7,4	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
31 do 45 let	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
46 do 60 let	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 let in več	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	22,2	20,0	40,0	66,7	66,7	66,7
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)	11,1	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejenelec)	25,9	30,0	60,0	33,3	33,3	33,3
drug sorodnik	44,4	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ni v sorodu	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	14,8	20,0	40,0	66,7	66,7	66,7

SJM014₁

Od najstarejše do najmlajše osebe →

Oseba	01	02	03	04	05	06
	anketiranec					
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n=1224	n=1080	n=737	n=483	n=198	n=77
F2 Spol						
moški	46,0	54,8	45,6	47,4	54,0	46,8
ženski	54,0	45,4	54,1	51,8	45,5	51,9
(b.o.)	0,0	0,1	0,3	0,8	0,5	1,3
F3 Leto rojstva						
do 18 let	3,8	1,0	26,7	42,2	55,6	62,3
19 do 30 let	16,4	5,2	25,0	34,0	26,8	22,1
31 do 45 let	20,6	21,5	17,6	12,0	4,5	2,6
46 do 60 let	26,9	37,2	21,2	6,6	5,6	0,0
61 let in več	32,3	33,5	6,9	1,9	4,0	6,5
(ne vem, b.o.)	0,0	1,6	2,5	3,3	3,5	6,5
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner		66,6	3,1	5,4	1,0	2,6
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)		4,7	58,9	54,5	50,0	40,3
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja		22,6	27,4	8,3	7,6	2,6
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejenelec)		1,2	4,7	21,5	17,7	15,6
drug sorodnik		4,2	4,7	7,0	20,7	37,7
ni v sorodu		0,6	0,8	2,5	2,5	0,0
(ne vem, b.o.)		0,2	0,3	0,8	0,5	1,3
Oseba	07	08	09	10	11	12
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n=31	n=7	n=4	n=3	n=3	n=1
F2 Spol						
moški	71,0	14,3	50,0	0,0	0,0	0,0
ženski	25,8	85,7	50,0	100,0	100,0	100,0
(b.o.)	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
F3 Leto rojstva						
do 18 let	58,1	57,1	25,0	33,3	33,3	0,0
19 do 30 let	12,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
31 do 45 let	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
46 do 60 let	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 let in več	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	16,1	42,9	75,0	66,7	66,7	100,0
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)	25,8	57,1	25,0	66,7	33,3	100,0
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejenelec)	12,9	14,3	0,0	33,3	0,0	0,0
drug sorodnik	48,4	14,3	75,0	0,0	66,7	0,0
ni v sorodu	0,0	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

F2 SPOL**F3 Katerega leta ste bili rojeni / je bila rojena / je bil rojen?****F4 KARTICA 57 V kakšnem sorodstvenem odnosu je z vami?****SJM016₂**Od najstarejše do najmlajše osebe

Oseba	01	02	03	04	05	06
	anketiranec/ka					
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n=1307	n=1173	n=808	n=542	n=223	n=78
F2 Spol						
moški	45,8	55,9	46,5	44,6	51,1	50,0
ženski	54,2	43,8	53,2	55,0	48,0	47,4
(b.o.)	0,0	0,3	0,2	0,4	0,9	2,6
F3 Leto rojstva						
do 18 let	4,7	1,2	27,7	46,9	55,6	60,3
19 do 30 let	15,5	6,1	24,9	32,5	25,6	24,4
31 do 45 let	22,2	20,6	17,1	11,6	9,0	3,8
46 do 60 let	28,1	38,0	22,6	5,2	3,1	2,6
61 let in več	29,6	32,5	5,9	1,7	3,1	3,8
(ne vem, b.o.)	0,0	1,7	1,7	2,3	3,5	5,2
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner		66,2	4,6	3,3	4,0	3,8
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)		5,5	59,4	55,2	45,7	25,6
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja		22,9	27,5	6,3	5,8	5,1
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejeneec)		1,2	2,6	24,5	20,6	25,6
drug sorodnik/ca		3,3	4,2	6,8	21,5	32,1
ni v sorodu		0,7	1,5	3,1	0,9	5,1
(ne vem, b.o.)		0,2	0,2	0,8	1,3	2,6

Oseba	07	08	09	10	11	12
NEOBVEZNO: Ime ali začetnice	n=30	n=10	n=6	n=3	n=2	n=1
F2 Spol						
moški	46,7	50,0	16,7	33,3	50,0	0,0
ženski	50,0	40,0	66,7	33,3	0,0	0,0
(b.o.)	3,3	10,0	16,7	33,3	50,0	100,0
F3 Leto rojstva						
do 18 let	73,3	60,0	50,0	66,7	50,0	0,0
19 do 30 let	10,0	10,0	16,7	0,0	0,0	0,0
31 do 45 let	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0
46 do 60 let	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 let in več	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	9,9	20,0	33,4	33,3	50,0	100,0
F4 Odnos, sorodstvo						
mož / žena / partner	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sin / hči (tudi pastorki / posvojeni / rejenci)	20,0	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
mama / oče / tašča / tast / starši partnerja	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
brat / sestra (tudi polbrat / polsestra, posvojenec, rejenc)	20,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
drug sorodnik	46,7	30,0	83,3	66,7	50,0	0,0
ni v sorodu	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
(ne vem, b.o.)	3,3	10,0	16,7	33,3	50,0	100,0

F5 KONTROLNO VPRAŠANJE:

	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - ANKETIRANEC ŽIVI Z ZAKONCEM / PARTNERJEM (šifri 01 pri F4)	59,5	58,8	63,2	64,5
2 - VSI OSTALI ODGOVORI	40,5	41,2	36,8	35,5

Preskok: Če je odgovor na vprašanja F5=1

F6 KARTICA 59 Povedali ste, da živite z zakoncem / partnerjem/ko. Kateri od naslednjih opisov najbolj ustreza vaši sedanji situaciji?

	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=835	n=739	n=773	n=843
1 - poročen	81,6	81,1	79,2	75,0
2 - registrirana istospolna partnerska skupnost	-	0,0	0,1	0,2
3 - zunajzakonska partnerska skupnost	17,5	18,4	19,9	24,1
6 - ločen/-a, razvezan/-a	0,5	0,4	0,1	0,1
7 - (b.o.+)	0,4	0,0	0,5	0,6
8 - (ne vem)	0,1	0,1	0,1	0,0

Preskok: Če odgovor na vprašanja F6 ni 3**F7 Ali ste kdaj živeli s partnerjem/ko, ne da bi bili z njim / njo poročeni?**

	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=1254	n=1121	n=1066	n=1099
1- da	22,2	23,9	25,9	26,9
2- ne	75,4	75,2	73,3	72,7
7- (b.o.+)	2,4	0,9	0,8	0,4
8- (ne vem)	0,0	0,0	0,1	0,0

Odgovarjajo vsi!**F8 Ste se kdaj ločili?**

	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1- da	9,0	7,7	8,7	7,1
2- ne	90,2	91,5	90,8	92,7
7- (b.o.+)	0,8	0,8	0,5	0,3

F9 KONTROLNO VPRAŠANJE:

	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1- ANKETIRANEC ŽIVI Z ZAKONCEM / PARTNERJEM	59,5	58,8	63,2	64,5
2- VSI OSTALI ODGOVORI	40,5	41,2	36,8	35,5

F10 KONTROLNO VPRAŠANJE:

	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=835	n=739	n=773	n=843
1- ANKETIRANEC ŽIVI V IZVENZAKONSKI SKUPNOSTI	17,5	18,4	19,9	24,1
2- VSI OSTALI ODGOVORI	82,5	81,6	80,1	75,9

Vprašaj, če ne živi z zakoncem ali partnerjem/ko ali če živi v zunajzakonski skupnosti!**F11 KARTICA 60 Vprašanje se nanaša na vaš uradni zakonski stan in ne na to, s kom živite. Kaj od naštetega najbolje opisuje vaš uradni zakonski stan?**

	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=717	n=654	n=605	n=667
1- poročen/-a	2,2	1,2	2,1	1,0
2- registrirana istospolna partnerska skupnost	0,0	0,0	0,0	0,3
4- ločen/-a, razvezan/-a	10,5	10,6	10,1	7,9
5- vdovec, vdova	16,3	18,5	18,0	15,4
6- nič od tega (nikoli poročen/-a ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti)	65,7	64,7	67,8	73,0
7- (b.o.+)	5,0	4,1	1,5	1,7
8- (ne vem)	0,3	0,9	0,5	0,4

F12 KONTROLNO VPRAŠANJE:
Glede na družinsko tabelo (f4) kodirajte:

	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - Pri anketirancu doma živijo otroci. (šifra 02 pri F4 – sin/hči, pastor/ka, posvojenec/ka, rejenc/ka)	50,2	47,5	48,5	44,4	42,7	45,9
2 - Pri anketirancu doma ne živijo otroci.	49,8	50,3	51,5	55,6	57,3	54,1
9- (brez odgovora)	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Preskok: odgovarjajo tisti, pri katerih doma trenutno NE živijo otroci!

**F13 Ali so v vašem gospodinjstvu kdaj živeli otroci
(vaši, posvojeni, pastorki, rejenci)?**

	2002 ₂ n=616	2004 ₂ n=699	2006 ₁ n=735	2008 ₂ n=647	2010 ₁ n=723	2012 ₂ n=699	2014 ₁ n=701	2016 ₂ n=707
1 - da	50,6	53,9	39,0	42,0	44,1	53,8	49,5	46,3
2 - ne	49,4	45,4	43,5	48,8	48,3	44,9	46,1	50,8
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	17,1	9,0	7,3	0,7	4,3	2,9
8 - (ne vem)	0,0	0,7	0,3	0,2	0,3	0,6	0,1	0,0

Odgovarjajo vsi!

F14 KARTICA 61 Kako bi opisali območje, na katerem živite?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - veliko mesto	6,3	9,2	8,0	9,5	8,5	17,3	12,7	11,9
2 - predmestje ali obrobje velikega mesta	17,1	14,1	17,4	13,8	18,2	8,9	7,4	9,6
3 - manjše mesto	21,0	22,6	19,2	22,4	18,5	19,0	23,5	21,4
4 - vas	45,6	43,4	46,7	46,0	43,5	47,7	51,1	51,2
5 - kmetija ali hiša na deželi	9,1	10,3	8,5	7,9	11,0	6,8	5,2	5,7
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,2	0,0	0,1
8 - (ne vem)	1,0	0,4	0,2	0,1	0,1	0,2	0,0	0,2

F15 KARTICA 62 Katera je zadnja šola, ki ste jo končali, redno ali izredno?

	2016 ₂
00 - Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	0,2
01 - Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	2,3
02 - Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevalo o končani OŠ.	19,2
03 - Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	18,7
04 - Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	25,0
05 - Srednja splošna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	8,8
06 - Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	6,6
07 - Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	4,9
08 - Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	10,7
09 - Bolonjski magisterij - magisterij 2. bolonjske stopnje.	0,8
10 - Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,5
11 - Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	1,5
12 - Doktorat	0,6
55 - (drugo)	0,1
77 - (zavrnitev)	0,3
88 - (ne vem)	0,0

Dosedanje meritve:

	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁
00 - Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončane niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	0,6	0,2	0,2
01 - Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	3,5	3,0	2,9
02 - Osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	19,7	19,4	19,5
03 - Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	21,0	19,6	19,6
04 - Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	25,9	24,3	24,8
05 - Srednja splošna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	8,1	9,8	8,7
06 - Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	6,3	6,8	6,6
07 - Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	3,6	5,1	4,7
08 - Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	8,6	9,8	10,9
09 - Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,6	0,3	0,2
10 - Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti; tudi bolonjski magisterij. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	1,2	0,9	1,0
11 - Doktorat	0,4	0,5	0,5
55 - (drugo)	0,0	0,1	0,0
88 - (ne vem)	0,0	0,2	0,1
99 - (b.o.)	0,2	0,2	0,3

Dosedanje meritve:

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂
0 - nedokončana osnovna šola	5,1	4,8	3,3	3,0
1 - dokončana osnovna šola	24,9	25,5	24,6	25,3
2 - 2-3 letna poklicna šola	23,7	24,1	23,0	21,0
3 - splošna gimnazija, poklicna gimnazija, štiri letna strokovna šola	31,0	30,1	29,3	29,7
4 - 2-letna višja (strokovna) šola	5,5	5,0	6,0	6,7
5 - visoka šola ali fakulteta	8,5	9,6	12,6	12,9
6 - magisterij, doktorat	0,7	0,8	1,2	1,2
8 - (ne vem)	0,6	0,2	0,1	0,1
9 - (brez odgovora)	0,0	0,0	0,1	0,2

Odgovarjajo vsi!**F16** **Koliko let je trajalo vaše šolanje bodisi redno ali izredno? Prosimo, izrazite število v celih letih in upoštevajte tudi obvezno izobrazbo.**

Pri meritvah od 2000 do 2008 še dodatna opomba: **(ANKETAR:** upoštevajte tudi dokončane letnike šolanja pri anketiranih dijakih in študentih)

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - do 4 leta	2,3	3,6	3,6	3,7	3,0	3,7	1,3	1,0
2 - od 5 do 8 let	23,4	23,1	20,1	21,3	18,8	17,8	17,3	15,7
3 - od 9 do 10 let	7,3	6,9	7,2	7,0	5,6	5,9	6,0	5,7
4 - od 11 do 12 let	38,4	37,9	36,4	34,3	40,4	40,2	41,3	38,7
5 - od 13 do 16 let	20,5	20,2	21,3	22,9	20,6	20,5	21,7	25,5
6 - 17 in več let	7,8	7,5	10,5	10,1	10,9	11,5	12,3	12,9
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,3	0,2	0,4	0,4	0,0	0,5
8 - (ne vem)	0,2	0,7	0,7	0,4	0,2	0,1	0,2	0,1

F17a KARTICA 63 Kaj od naštetega opisuje vašo delovno aktivnost v zadnjem tednu dni? Navedite vse ustrezne odgovore. ... Morda še kaj? (Seštevek več odgovorov)

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
01 - opravlja plačano delo, tudi če je bil/-a na dopustu (zaposlen/-a samozaposlen/-a, dela za svoje družinsko podjetje)	47,2	46,8	44,8	49,9	46,8	43,1	43,1	49,7
02 - se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	18,9	20,8	18,8	17,7	16,1	14,4	13,2	14,2
03 - je nezaposlen/-a, aktivno je iskal/-a delo	4,5	3,3	5,0	2,8	4,1	6,5	5,3	4,8
04 - je nezaposlen/-a, ni aktivno iskal/-a dela	3,4	3,1	4,3	3,0	4,1	2,9	3,1	3,6
05 - trajno bolan/-a ali delovno nezmožen/-a	2,7	1,3	2,0	1,5	1,8	1,8	1,3	1,3
06 - upokojen/-a	26,5	30,1	29,9	31,3	29,9	33,2	36,1	31,0
07 - prostovoljno dela v skupnosti	0,8	0,6	0,7	5,2	3,8	0,0	-	-
08 - opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	21,5	21,2	32,7	30,8	30,1	19,2	23,2	39,7
09 - (drugo)	2,3	2,0	1,8	2,2	2,0	1,7	1,7	3,0
77 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,5	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2
88 - (ne vem)	0,0	0,1	0,5	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0

F17b KONTROLNO VPRAŠANJE:

	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - več kot ena obkrožena šifra pri F17a	35,0	35,8	32,2	20,8	23,5	41,4
2 - le ena obkrožena šifra pri F17a	64,1	63,8	67,6	78,9	76,1	48,5
9 - (b.o.)	0,9	0,4	0,2	0,2	0,3	0,2

Vprašaj, če je kodiran odgovor F17b = 1!

F17c PONOVNO KARTICA 63 In kaj od naštetega najbolje opisuje vašo delovno aktivnost v zadnjem tednu dni? Prosimo, navedite le en odgovor.

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=572	n=415	n=517	n=460	n=452	n=265	n=288	n=541
01 - opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen/-a, samozaposlen/a, dela za svoje družinsko podjetje)	37,6	49,4	48,9	45,7	46,2	37,7	50,0	51,2
02 - se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	17,1	13,7	9,7	10,4	8,8	7,2	4,2	5,7
03 - je nezaposlen/-a, aktivno je iskal/-a delo	2,3	1,7	1,9	2,2	2,4	2,6	1,7	2,6
04 - je nezaposlen/-a, ni aktivno iskal/-a dela	1,6	1,2	1,5	0,7	1,1	0,8	0,0	1,3
05 - trajno bolan/-na ali delovno nezmožen/-na	2,4	1,0	0,8	0,7	1,3	1,5	1,4	0,6
06 - upokojen/-a	17,7	22,9	12,4	16,5	21,0	20,0	17,4	18,7
07 - prostovoljno delo v skupnosti	0,9	0,0	0,4	1,1	0,7	0,0	-	-
08 - opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	18,9	9,2	22,8	20,0	13,9	23,8	19,8	17,7
09 - (drugo)	0,7	0,7	0,2	0,9	0,9	0,4	0,7	1,1
77 - (b.o.+)	0,0	0,0	1,0	1,3	3,5	6,0	3,8	0,9
88 - (ne vem)	0,9	0,2	0,4	0,7	0,0	0,0	1,0	0,2

F17d KONTROLNO VPRAŠANJE:

	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - ANKETIRANEC OPRAVLJA PLAČANO DELO (F17a = 01)	44,8	49,7	46,7	43,0	43,0	49,6
2 - ANKETIRANEC NE OPRAVLJA PLAČANEGA DELA (pri F17a ni 01)	55,2	50,0	53,3	57,0	57,0	50,4
9 - (b.o.)	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0

F18 Ali lahko še enkrat preverimo, ali ste v zadnjih sedmih dneh opravili kakršnokoli plačano delo (vsaj uro ali več)?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=823	n=1002	n=815	n=643	n=748	n=717	n=698	n=659
1 - da	13,1	27,1	6,4	1,9	2,7	1,5	1,9	2,7
2 - ne	86,9	72,8	91,0	95,6	95,6	95,5	96,7	94,2
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	2,3	2,5	1,7	2,8	1,4	3,0
8 - (ne vem)	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje F18 ni 1!

F19 Ste kdaj prej imeli plačano delo?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=739	n=744	n=763	n=615	n=715	n=706	n=675	n=641
1 - da	71,0	66,3	70,1	73,5	74,3	70,8	76,3	74,3
2 - ne	29,0	33,6	26,3	25,4	24,9	27,9	23,6	22,6
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	3,5	1,0	0,7	1,3	0,1	3,1
8 - (ne vem)	0,0	0,1	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje F19 = 1!

F20 Katerega leta ste imeli zadnje plačano delo, zaposlitev?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=535	n=503	n=535	n=452	n=532	n=509	n=515	n=496
01 - do 1980	12,3	14,1	9,2	8,6	5,5	4,1	4,1	3,0
02 - od 1981 do 1990	22,1	22,7	22,2	19,0	15,4	11,4	11,5	10,9
03 - od 1991 do 2000	37,8	32,0	31,2	32,7	31,4	23,4	27,0	25,2
04 - od 2001 do 2010	24,9	28,0	32,9	37,4	45,1	57,0	33,4	24,8
05 - od 2011 dalje	-	-	-	-	-	-	21,7	30,0
77 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	2,0	0,2	4,4
88 - (ne vem)	3,0	3,2	4,5	2,0	1,9	2,2	2,1	1,6

ANKETAR/KA: Če je anketiraneц/ka sedaj zaposlen/a ali opravlja plačano delo (šifra 1 pri F17a ali F18), se vprašanja F21 do F34a nanašajo na njegovo / njeno sedanjo zaposlitev. Če sedaj ni zaposlen/a, a je prej bil/a (šifra 1 pri F19), se nanašajo vprašanja F21 do F34a na njegovo / njeno zadnjo zaposlitev.

Če ima anketiraneц/ka več kot eno zaposlitev, naj odgovarja za tisto, ki obsega več ur na teden. Če ima anketiraneц/ka dve povsem enakovredni zaposlitvi pa naj odgovarja za tisto, za katero prejema boljše plačilo.

Na vprašanja od F21 do 35 Odgovarjajo vsi zaposleni in nekdanji zaposleni!

F21 Ali pri svoji poglavitni zaposlitvi... Preberi...

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=1294	n=1170	n=1242	n=1123	n=1224	n=1060	n=1054	n=1162
1 - delate/ ste delali za koga drugega	89,1	90,7	89,9	88,0	88,2	86,8	87,7	87,9
2 - ste (bili) samozaposleni	8,3	5,9	6,4	6,7	7,6	8,9	8,5	8,4
3 - delate v družinskem podjetju	2,3	3,1	3,1	4,3	2,5	3,4	2,8	3,2
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,6	0,9	1,6	0,5	0,9	0,6
8 - (ne vem)	0,3	0,3	0,4	0,2	0,2	0,5	0,0	0,0

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje F21 = 2!

F22 Koliko ljudi zaposlujete / ste zaposlovali (če sploh)?

	2014 ₁	2016 ₂
	n=90	n=98
1 - 0 ljudi	36,7	42,9
2 - 1	31,1	27,6
3 - 2	10,0	8,2
4 - 3 do 5 ljudi	13,3	10,2
5 - 6 in več	7,8	6,1
7 - (b.o.+)	0,0	5,1
8 - (ne vem)	1,1	0,0

Dosedanje meritve:

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂
	n=80	n=71	n=80	n=75	n=93	n=94
01 - 0 ljudi	18,8	43,7	31,3	38,7	29,0	44,7
02 - do 5 ljudi	55,0	45,1	50,0	42,7	47,3	48,9
03 - 6 do 10 ljudi	10,0	5,6	2,5	4,0	2,2	4,3
04 - 11 ljudi in več	16,3	4,2	10,0	5,3	3,3	2,2
88 - ne vem	0,0	1,4	0,0	0,0	2,2	0,0
99 - (b.o.)	0,0	0,0	6,3	9,3	16,1	0,0

Preskok: Na F23 ne odgovarjajo (nekdaj) samozaposleni!**F23 Ali imate / ste imeli pogodbo za... Preberi...**

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=1191	n=1118	n=1155	n=1048	n=1111	n=966	n=954	n=1061
1 - nedoločen čas	78,0	74,9	73,9	72,4	79,0	80,5	82,4	82,0
2 - določen čas	19,8	13,7	15,3	14,7	14,0	15,2	12,9	12,7
3 - nimam/nisem imel(a) pogodbe	0,0	10,4	10,1	11,0	6,2	3,3	4,3	4,9
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,5	1,3	0,3	0,4	0,2	0,2
8 - (ne vem)	2,2	1,1	0,2	0,6	0,5	0,5	0,2	0,2

Odgovarjajo vsi zaposleni in nekdanji zaposleni!**F24 Koliko ljudi je (bilo) zaposlenih v podjetju, organizaciji, kjer delate (ste delali)?**

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=1288	n=1178	n=1242	n=1123	n=1224	n=1060	n=1054	n=1162
1 - manj kot 10	22,7	19,1	18,6	20,5	20,4	23,0	22,1	22,4
2 - 10 do 24	9,7	10,1	10,1	10,6	8,9	8,9	11,0	9,4
3 - 25 do 99	20,2	18,3	20,9	20,2	21,7	20,3	18,6	22,1
4 - 100 do 499	22,4	25,6	21,5	22,6	23,0	20,9	22,8	20,6
5 - 500 ali več	22,6	24,3	24,2	22,5	22,4	24,0	22,5	23,8
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,7	1,1	1,8	0,6	0,9	0,6
8 - (ne vem)	2,5	2,6	3,9	2,5	1,9	2,4	2,1	1,3

F25 Ali pri svojem delu tudi nadzorujete (ste nadzorovali) delo drugih zaposlenih oz. ste (bili) zanj odgovorni?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=1293	n=1180	n=1242	n=1123	n=1224	n=1060	n=1054	n=1162
1 - da	38,0	38,1	37,5	34,4	33,2	32,8	34,4	34,7
2 - ne	61,6	61,8	61,4	64,4	64,5	66,7	64,7	65,0
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,6	1,1	1,7	0,5	0,9	0,4
8 - (ne vem)	0,4	0,1	0,4	0,2	0,6	0,0	0,0	0,0

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje F25 = 1!**F26 Koliko podrejenih imate (ste imeli) pri svojem delu?**

	2016 ₂
	n=403
1 - manj kot 10	66,7
2 - 10 do 24	17,1
3 - 25 do 99	9,9
4 - 100 do 499	3,2
5 - 500 ali več	1,7
7 - (b.o.+)	0,5
8 - (ne vem)	0,7

Dosedanje meritve:

		2014 ₁ n=363
1 -	0 ljudi	2,2
2 -	1-2	19,6
3 -	3 do 5 ljudi	27,3
4 -	6 do 10 ljudi	18,2
5 -	11 do 20 ljudi	12,1
6 -	21 ljudi in več	18,7
7 -	(b.o.+)	-
8 -	(ne vem)	1,9

Dosedanje meritve:

	2002 ₂ n=485	2004 ₂ n=446	2006 ₁ n=466	2008 ₂ n=386	2010 ₁ n=406	2012 ₂ n=353	
01 -	0 ljudi	4,1	6,5	3,0	1,3	2,0	4,5
02 -	do 5 ljudi	54,0	45,8	47,9	53,4	47,5	50,1
03 -	6 do 10 ljudi	15,7	19,1	16,7	16,6	22,2	17,8
04 -	11 ljudi in več	26,2	24,6	25,8	25,4	22,9	24,9
88 -	(ne vem)	0,0	4,0	5,6	2,3	3,9	0,6
99 -	(brez odgovora)	0,0	0,0	1,1	1,0	1,5	2,0

Odgovarjajo vsi zaposleni in nekdanji zaposleni!

KARTICA 64 Prebrali vam bomo nekaj stvari v zvezi z vašim delom, zaposlitvijo. Prosimo ocenite, koliko vam vaši predpostavljani pri delu dopuščajo (so dopuščali)... Preberi...

	sploh nimam / nisem imel(a) vpliva na to						v celoti vplivam/sem vplival(a) na to						(b.o. +)	(ne vem)
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77		
F27	da se sami odločate, kako si boste organizirali delo čez dan													
SJM02 ₂	21,0	6,2	5,0	5,6	3,2	10,0	3,2	8,2	15,6	7,5	14,3	0,0	0,1	
SJM04 ₂	19,4	5,6	4,4	4,7	3,8	9,2	4,2	7,7	11,9	7,6	20,7	0,0	0,9	
SJM06 ₁	15,4	4,3	4,1	4,7	2,7	10,1	4,8	7,8	13,0	10,5	21,0	1,1	0,5	
SJM08 ₂	17,0	6,6	4,5	3,0	2,9	9,4	5,2	7,4	13,4	8,4	20,5	1,2	0,5	
SJM10 ₁	22,3	4,1	3,8	3,7	3,0	9,3	4,4	6,9	11,8	7,6	21,0	1,9	0,3	
SJM12 ₂	13,9	4,2	4,0	4,5	2,3	9,5	3,6	8,7	13,6	8,0	27,0	0,5	0,4	
SJM14 ₁	17,8	4,0	2,6	2,4	1,6	10,5	5,4	9,6	13,8	7,9	23,1	0,9	0,6	
SJM16 ₂	14,8	2,8	2,7	3,7	2,0	10,0	4,6	7,1	18,0	9,1	24,7	0,5	0,1	
F28	da vplivate na odločitve o delovanju organizacije													
SJM04 ₂	34,0	9,4	8,6	8,3	4,0	8,3	4,6	4,9	6,8	2,6	7,4	0,0	1,2	
SJM06 ₁	28,5	9,5	8,1	7,1	4,4	10,7	4,9	6,4	6,4	3,4	8,7	1,2	0,6	
SJM08 ₂	25,1	12,0	8,2	6,3	5,4	10,6	4,9	5,7	6,4	2,6	11,0	1,3	0,4	
SJM10 ₁	33,7	6,8	7,0	5,6	4,3	10,5	5,1	5,1	6,5	3,3	9,6	2,0	0,7	
SJM12 ₂	28,8	7,9	7,1	5,6	4,2	8,1	5,1	7,3	8,7	3,0	13,1	0,4	0,8	
SJM14 ₁	32,6	6,6	5,6	5,4	3,2	10,6	6,0	6,3	7,3	2,9	12,0	0,8	0,7	
SJM16 ₂	26,0	4,9	6,5	6,5	4,6	11,7	6,5	7,9	8,3	4,0	12,0	0,5	0,7	

		2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
F27	povprečna ocena	5,09	5,44	5,89	5,63	5,40	6,21	5,95	6,31
F28	povprečna ocena	-	3,25	3,68	3,82	3,59	4,10	3,90	4,36

F29 Navedite število delovnih ur, ki jih morate tedensko opraviti (ste jih morali opraviti) po pogodbi, pri čemer ne upoštevajte plačanih ali neplačanih nadur.

		2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
		n=1266	n=1172	n=1242	n=1123	n=1224	n=1060	n=1054	n=1162
	povprečno število ur:	40,41	40,68	40,10	39,22	39,54	39,68	40,34	39,52

F30 Ne glede na število ur, ki jih morate opraviti po pogodbi, ocenite, koliko ur na teden običajno dejansko opravite (ste opravili), vključno s plačanimi ali neplačanimi nadurami.

		2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
		n=1243	n=1142	n=1242	n=1123	n=1224	n=1060	n=1054	n=1162
	povprečno število ur:	45,54	44,19	44,80	43,15	43,58	41,61	45,53	45,09

F31 Kaj podjetje ali organizacija, za katero delate (ste delali), predvsem proizvaja oz. kaj je (bila) njena poglavitna dejavnost?

Podatki so v datoteki!

F32 KARTICA 65 V kakšnem tipu podjetja ali organizacije, ki so navedene na tej kartici, delate (ste delali)?

		2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
		n=1123	n=1224	n=1060	n=1054	n=1162
1 -	državna ali občinska uprava	5,5	8,7	12,5	8,3	8,6
2 -	ostali javni sektor (npr. izobraževanje in zdravstvo)	10,7	12,5	10,8	14,6	16,5
3 -	podjetje v državni lasti	31,7	29,2	25,1	28,9	22,7
4 -	podjetje v zasebni lasti	42,7	40,1	42,0	38,7	43,9
5 -	samozaposlen	4,7	5,5	6,6	6,0	5,9
6 -	drugo	1,2	1,1	1,7	1,6	1,6
7 -	(b.o.+)	2,0	1,6	0,4	0,5	0,4
8 -	(ne vem)	1,4	1,2	0,9	1,3	0,4

F33 Kakšen je (bil) naziv vašega delovnega mesta?**F34 Kakšno delo pretežno opravljate (ste opravljali) v okviru tega delovnega mesta?****F34a Kakšno usposabljanje ali kvalifikacije so (bile) potrebne za opravljanje tega dela?**

	SJM02 ₂	SJM04 ₂	SJM06 ₁	SJM08 ₂	SJM10 ₁	SJM12 ₂	SJM14 ₁	SJM16 ₂
	n=1291	n=1173	n=1242	n=1123	n=1224	n=1060	n=1054	n=1163
0 - vojaški poklici	0,0	0,0	0,4	0,5	0,3	0,5	0,2	0,4
1 - zakonodajalci / zakonodajalke, visoki uradniki / visoke uradnice, menedžerji / menedžerke	6,4	6,0	7,7	4,9	5,8	6,3	5,6	4,7
2 - strokovnjaki / strokovnjakinje	12,6	14,6	13,7	14,7	14,5	12,7	15,0	16,1
3 - tehniki/tehnice in drugi strokovni sodelavci/ druge strokovne sodelavke	14,6	13,9	13,1	15,4	15,5	17,3	17,7	12,2
4 - uradniki / uradnice	11,0	12,7	12,0	8,7	8,3	8,0	6,7	11,1
5 - poklici za storitve, prodajalci / prodajalke	13,0	14,0	12,9	13,5	13,2	13,2	13,8	16,5
6 - kmetovalci / kmetovalke, gozdarji / gozdarke, ribiči / ribičke, lovci / lovke	2,6	1,0	1,3	1,6	1,2	1,5	1,1	2,1
7 - poklici za neindustrijski način dela	18,9	19,7	18,4	12,3	16,1	13,9	11,2	12,2
8 - upravljavci / upravljavke strojev in naprav, industrijski izdelovalci / ind. izdelovalke in sestavljalci / sestavljalke	11,8	7,2	9,8	9,8	10,1	17,5	11,8	13,6
9 - poklici za preprosta dela	9,1	10,9	9,2	10,7	11,1	7,2	10,7	8,3
99 - (b.o.+)	0,0	0,0	1,5	7,8	4,0	1,9	6,2	2,9

F35 Ali ste v zadnjih desetih letih najmanj 6 mesecev skupaj opravljali kakršnokoli plačano delo v drugi državi?

	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=1179	n=1242	n=1123	n=1224	n=1060	n=1054	n=1162
1 - da	4,1	4,2	3,6	2,5	2,5	3,5	5,6
2 - ne	95,9	94,6	95,3	96,0	97,0	96,1	94,1
7 - (b.o.+)	0,0	1,1	1,0	1,5	0,5	0,4	0,4
8 - (ne vem)	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Odgovarjajo vsi!

F36 Ali ste bili kdaj brezposelni in ste iskali zaposlitev več kot tri mesece?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da	23,6	22,6	25,7	23,8	25,1	25,1	26,6	27,4
2 - ne	75,3	76,4	73,8	75,7	74,5	74,5	72,7	72,3
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,2	0,4	0,1	0,3	0,4	0,3
8 - (ne vem)	1,1	1,1	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	0,1

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje F36 = 1!

F37 Ali je katero od teh obdobj trajalo 12 mesecev ali več?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=388	n=352	n=379	n=306	n=352	n=319	n=325	n=358
1 - da	47,3	45,7	55,9	46,7	51,7	61,1	56,0	53,9
2 - ne	52,7	54,0	43,0	52,0	47,2	36,4	43,7	45,8
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,5	0,0	0,6	1,6	0,3	0,0
8 - (ne vem)	0,0	0,3	0,5	1,3	0,6	0,9	0,0	0,3

F38 Ali je bilo katero od teh obdobj v zadnjih 5 letih?

ANKETAR/KA: gre za obdobja daljša od treh mesecev iz vprašanja F36

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=388	n=352	n=379	n=306	n=352	n=319	n=325	n=358
1 - da	49,7	48,4	50,9	48,0	42,6	48,9	50,5	45,5
2 - ne	50,3	51,3	47,5	51,6	56,0	49,8	49,5	54,5
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	1,3	0,0	1,1	1,3	0,0	0,0
8 - (ne vem)	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0

Odgovarjajo vsi!**F39 Ali ste zdaj oz. ste kdaj prej bili član/ica sindikata ali podobne organizacije? Če da, ali ste član/ica sedaj, ali ste bili član/ica, pa niste več?**

	SJM02 ₂	SJM04 ₂	SJM06 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da, sedaj sem	22,6	19,9	16,7	15,6	16,7	13,4	11,8	12,8
2 - da, prej sem bil	32,7	31,6	34,3	33,2	33,3	32,1	39,9	37,2
3 - ne	43,8	46,8	48,1	50,3	49,2	54,1	47,7	49,4
7 - (b.o.+)	0,9	1,7	0,5	0,5	0,1	0,2	0,3	0,4
8 - (ne vem)	0,0	0,0	0,3	0,4	0,7	0,2	0,2	0,3

F40 KARTICA 66 Prosimo, pomislite na dohodke vsakega od članov vašega gospodinjstva in na morebitne druge dohodke gospodinjstva kot celote. Kaj bi rekli, kateri je glavni vir dohodka v vašem gospodinjstvu?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
01 - plače	62,3	61,3	60,6	62,8	62,9	57,0	55,7	61,4
02 - dohodek iz samozaposlitve (brez kmetovanja) *	6,6	2,7	3,1	2,6	2,6	2,9	1,9	2,8
03 - dohodek iz kmetovanja	-	2,3	2,6	1,6	1,8	2,9	2,0	2,2
04 - pokojnine	26,3	29,5	29,1	29,9	28,7	32,9	36,1	29,6
05 - podpora za brezposelne ali presežne delavce	1,3	0,6	1,0	0,9	1,6	1,4	0,4	1,2
06 - druge socialne podpore ali štipendije	0,3	0,8	0,8	0,8	0,9	0,7	1,2	1,6
07 - dohodek iz naložb, prihrankov, zavarovanja ali lastnine	0,1	0,1	0,5	0,4	0,2	0,2	0,1	0,2
08 - dohodki iz drugih virov	0,7	0,8	0,9	0,3	0,7	0,6	0,8	0,6
77 - (b.o.+)	0,9	0,8	0,8	0,5	0,5	1,2	1,2	0,4
88 - (ne vem)	1,5	1,0	0,5	0,2	0,2	0,2	0,7	0,2

* v SJM022 sta bili kategoriji 02 in 03 združeni

F41 KARTICA 67 S pomočjo te kartice povejte, katera črka najbolje označuje skupni mesečni neto dohodek vašega gospodinjstva (neto - brez davkov in prispevkov). Seštejte dohodke iz vseh virov. Če ne veste natančno, povejte približno.

	Anketar/ka ne vidi vrednosti!	2016 ₂
01 - J	do 550 €	7,2
02 - R	od 551 do 800 €	8,9
03 - C	od 801 do 1000 €	9,0
04 - M	od 1001 do 1300 €	13,9
05 - F	od 1301 do 1600 €	9,3
06 - S	od 1601 do 1900 €	10,2
07 - K	od 1901 do 2200 €	9,0
08 - P	od 2201 do 2600 €	7,9
09 - D	od 2601 do 3200 €	5,7
10 - H	nad 3200 €	4,2
77 -	(b.o.+)	9,3
88 -	(ne vem)	5,4

Dosedanje meritve:

	(Anketar ne vidi vrednosti razredov)	2012 ₂	2014 ₁
01 - J	do 550 €	7,6	9,2
02 - R	od 551 do 800 €	9,1	10,9
03 - C	od 801 do 1000 €	11,0	10,3
04 - M	od 1001 do 1300 €	11,5	11,7
05 - F	od 1301 do 1600 €	10,2	9,4
06 - S	od 1601 do 1900 €	6,5	7,9
07 - K	od 1901 do 2200 €	6,5	8,1
08 - P	od 2201 do 2500 €	4,9	5,2
09 - D	od 2501 do 3100 €	3,6	4,8
10 - H	nad 3101 €	3,2	3,7
77 -	(zavrnil odgovor)	13,5	8,3
88 -	(ne vem)	11,7	9,7
99 -	(b.o.)	0,6	0,8

Dosedanje meritve:

	2008 ₂	2010 ₁
01 - J manj kot 650 €	13,4	8,5
02 - R od 651 do 800 €	7,9	12,1
03 - C od 801 do 950 €	6,0	10,2
04 - M od 951 do 1100 €	7,6	10,2
05 - F od 1101 do 1300 €	7,0	7,8
06 - S od 1301 do 1600 €	9,3	6,8
07 - K od 1601 do 1900 €	8,5	7,1
08 - P od 1901 do 2200 €	7,4	5,0
09 - D od 2201 do 3000 €	7,8	4,8
10 - H 3001 € in več	4,4	4,3
77 - (zavrnil odgovor)	9,8	12,3
88 - (ne vem)	10,7	10,5
99 - (brez odgovora)	0,2	0,5

Dosedanje meritve:

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁
01 - manj kot 35.000 Sit (146 €)	0,7	0,3	0,6
02 - od 35.000 - manj kot 70.000 Sit (146–292 €)	4,7	3,8	2,0
03 - od 70.000 do manj kot 115.000 Sit (292–480 €)	14,6	10,8	8,3
04 - od 115.000 do manj kot 230.000 Sit (480–960 €)	26,2	22,5	22,2
05 - od 230.000 do manj kot 350.000 Sit (960–1.460 €)	18,9	16,8	18,0
06 - od 350.000 do manj kot 450.000 Sit (1.460–1.878 €)	9,3	11,3	12,0
07 - od 450.000 do manj kot 580.000 Sit (1.878–2.420 €)	5,0	6,4	7,7
08 - od 580.000 do manj kot 700.000 Sit (2.420–2.920 €)	1,8	2,8	4,9
09 - od 700.000 do manj kot 1.200.000 Sit (2.920–5.000 €)	1,0	1,9	2,8
10 - od 1.200.000 do manj kot 1.700.000 Sit (5.000–7.094 €)	0,1	0,1	0,4
11 - od 1.700.000 do manj kot 2.400.000* Sit (7.400–10.015 €)	0,1	0,1	0,0
12 - več kot 2.400.000 Sit (10.015 €)	0,0	0,1	0,1
77 - (odklonil odgovor)	9,9	12,5	11,2
88 - (ne vem)	7,8	10,7	9,8
99 - (brez odgovora)	0,0	0,0	0,1

**F42 KARTICA 68 Kako vidite situacijo z dohodkom v vašem gospodinjstvu?
Kateri od naslednjih opisov ji najbolj ustreza?**

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - s sedanjimi dohodki se lahko brez težav preživljamo	37,9	39,3	44,4	39,6	36,4	34,5	37,1	45,9
2 - s sedanjimi dohodki ravno še shajamo	46,0	45,4	42,1	47,2	47,3	45,3	44,7	40,1
3 - s sedanjimi dohodki se le težko preživljamo	13,1	11,4	9,6	9,1	10,7	11,8	12,5	9,5
4 - s sedanjimi dohodki se izredno težko preživljamo	2,7	2,9	2,5	3,4	4,5	7,1	5,1	3,7
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	0,5	0,5	0,5
8 - (ne vem)	0,3	1,1	1,4	0,5	0,8	0,9	0,2	0,4

F43 KONTROLNO VPRAŠANJE – GLEJ F4 IN OBKROŽI USTREZNO:

	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - ANKETIRANEC(KA) ŽIVI Z ZAKONCEM OZ. PARTNERJEM (šifra 01 pri F5)	59,2	58,9	59,5	58,8	63,2	64,5
2 - NE ŽIVI Z ZAKONCEM ALI PARTNERJEM	37,2	38,8	40,5	41,2	36,8	35,5
9 - (brez odgovora)	3,6	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0

F44 KARTICA 69 Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegel vaš zakonec, partner/ka?

		2016 ₂
		n=843
00 -	Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	0,1
01 -	Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	0,5
02 -	Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevala o končani OŠ.	14,0
03 -	Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	24,1
04 -	Srednja strokovna izobrazba – osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	27,4
05 -	Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevala.	6,4
06 -	Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	7,6
07 -	Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	4,6
08 -	Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	11,5
09 -	Bolonjski magisterij - magisterij 2. bolonjske stopnje.	0,8
10 -	Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,4
11 -	Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	1,7
12 -	Doktorat	0,4
55 -	(drugo)	0,0
77 -	(b.o.+)	0,4
88 -	(ne vem)	0,2

Dosedanje meritve:

	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁
	n=835	n=739	n=773
00 - Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončane niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	0,8	0,1	0,1
01 - Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	2,0	0,9	1,8
02 - Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevalo o končani OŠ.	16,3	14,5	14,0
03 - Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	24,4	24,2	22,4
04 - Srednja strokovna izobrazba – osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	25,1	26,9	27,9
05 - Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	4,7	6,4	6,9
06 - Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	6,5	6,0	7,2
07 - Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	4,7	6,2	4,3
08 - Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	10,5	11,9	9,8
09 - Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,7	0,4	0,8
10 - Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti; tudi bolonjski magisterij. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	1,6	1,2	2,2
11 - Doktorat	0,8	0,8	1,0
55 - (drugo)	0,4	0,3	0,0
88 - (ne vem)	0,4	0,1	0,6
99 - (b.o.)	1,1	0,1	0,9

Dosedanje meritve:

	2002 ₂ n=898	2004 ₂ n=853	2006 ₁ n=874	2008 ₂ n=757
00 - nedokončana osnovna šola	3,2	3,4	3,1	2,9
01 - dokončana osnovna šola	21,5	17,4	17,6	19,2
02 - 2-3 letna poklicna šola	29,0	29,4	28,7	26,6
03 - splošna gimnazija, poklicna gimnazija, štiri letna strokovna šola	27,3	30,5	27,9	25,4
04 - 2-letna višja (strokovna) šola	7,1	6,8	5,6	9,0
05 - visoka šola, fakulteta, akademija	10,6	10,9	14,4	13,9
06 - magisterij, doktorat	1,2	1,2	1,7	2,4
88 - (ne vem)	0,1	0,5	0,5	0,1
99 - (brez odgovora)	0,0	0,0	0,5	0,7

F45a KARTICA 70 Kaj od naštetega opisuje delovno aktivnost zakonca / partnerja/ ke v zadnjem tednu dni? Navedite vse ustrezne odgovore. ... Morda še kaj?

	2016 ₂ n=843
01 - opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen/-a, samozaposlen/-a, dela za svoje družinsko podjetje)	57,9
02 - se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	3,1
03 - je nezaposlen/-a, aktivno je iskal/-a delo	3,1
04 - je nezaposlen/-a, ni aktivno iskal/-a dela	1,4
05 - trajno bolan/-na ali delovno nezmožen/-na	0,1
06 - upokojen/-a	34,3
08 - opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	37,4
09 - (drugo)	2,4
77 - (b.o.+)	0,3
88 - (ne vem)	0,0

Dosedanje meritve: (seštevek odgovorov)

	<i>SJM02₂</i>	<i>SJM04₂</i>	<i>SJM06₁</i>	<i>SJM08₂</i>	<i>SJM10₁</i>	<i>SJM12₂</i>	<i>SJM14₁</i>
	<i>n=898</i>	<i>n=853</i>	<i>n=874</i>	<i>n=757</i>	<i>n=835</i>	<i>n=739</i>	<i>n=773</i>
01 - opravlja plačano delo, tudi če je bil(a) na dopustu (zaposlen samozaposlen, dela za svoje družinsko podjetje)	56,8	57,5	55,8	57,5	54,4	52,2	51,4
02 - se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	3,9	5,2	5,0	3,3	2,9	1,6	2,6
03 - je nezaposlen(a), aktivno je iskal(a) delo	4,6	3,5	4,1	2,1	4,0	5,8	3,5
04 - je nezaposlen(a), ni aktivno iskal(a) dela	2,4	1,8	3,4	3,2	2,5	2,7	3,6
05 - trajno bolan ali delovno nezmožen	1,8	1,4	2,2	1,1	2,1	1,1	2,3
06 - upokojen(a)	28,3	31,2	30,2	32,4	33,1	34,0	35,9
07 - prostovoljno delo v skupnosti	0,8	0,5	0,3	3,1	2,5	0,0	0,0
08 - opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	22,0	23,4	30,1	30,4	28,4	20,5	22,1
09 - (drugo)	1,8	1,5	1,9	1,6	1,8	1,6	1,0
88 - (ne vem)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
99 - (brez odgovora)	0,0	0,0	0,8	0,8	0,8	0,1	0,6

F45b KONTROLNO VPRAŠANJE:

	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=874	n=757	n=835	n=739	n=773	n=843
1 - več kot ena obkrožena šifra pri F45a	30,2	30,0	28,1	18,7	20,8	36,5
2 - le ena obkrožena šifra pri F45a	68,9	69,2	70,9	81,2	78,5	63,2
9 - (brez odgovora)	0,9	0,8	1,0	0,1	0,6	0,2

**F45c PONOVRNO KARTICA 70 In kaj od naštetega najboljše opisuje delovno aktivnost zakonca / partnerja/ke v zadnjem tednu dni?
Prosimo, navedite le en odgovor.**

	2016 ₂
	n=308
01 - opravlja plačano delo, tudi če je bil na dopustu (zaposlen/-a, samozaposlen/-a, dela za svoje družinsko podjetje)	58,1
02 - se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	0,0
03 - je nezaposlen/-a, aktivno je iskal/-a delo	1,9
04 - je nezaposlen/-a, ni aktivno iskal/-a dela	0,3
05 - trajno bolan/-na ali delovno nezmožen/-na	0,0
06 - upokojen/-a	23,4
08 - opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	15,3
09 - (drugo)	0,6
77 - (b.o.+)	0,0
88 - (ne vem)	0,3

Dosedanje meritve:

	SJM02 ₂	SJM04 ₂	SJM06 ₁	SJM08 ₂	SJM10 ₁	SJM12 ₂	SJM14 ₁
	n=287	n=275	n=264	n=227	n=235	n=139	n=161
01 - opravlja plačano delo, tudi če je bil(a) na dopustu (zaposlen samozaposlen, dela za svoje družinsko podjetje)	44,6	57,8	58,0	51,5	53,2	51,1	53,4
02 - se izobražuje (tudi če je trenutno na šolskih počitnicah; Gre za izobraževanje, ki ga ne plačuje delodajalec)	3,5	2,2	2,7	0,9	0,9	1,4	1,9
03 - je nezaposlen(a), aktivno je iskal(a) delo	3,5	2,2	0,8	1,8	5,5	2,2	0,6
04 - je nezaposlen(a), ni aktivno iskal(a) dela	1,0	0,7	1,1	0,4	1,7	1,4	0,6
05 - trajno bolan ali delovno nezmožen	2,4	0,4	1,9	0,9	1,3	0,0	1,2
06 - upokojen(a)	20,9	23,3	14,8	11,5	18,7	13,7	15,5
07 - prostovoljno delo v skupnosti	0,3	1,1	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
08 - opravlja gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge osebe	20,6	11,3	18,6	24,2	14,9	24,5	19,9
09 - (drugo)	2,1	0,7	0,8	0,0	1,3	1,4	0,6
88 - (ne vem)	1,0	0,4	1,1	0,4	0,0	0,0	2,5
99 - (brez odgovora)	0,0	0,0	0,4	7,9	2,6	4,3	3,7

F45d KONTROLNO VPRAŠANJE:

	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=739	n=773	n=843
1 - PARTNER IMA PLAČANO ZAPOSILITEV (F45a = 1)	52,1	51,1	45,7
2 - PARTNER NIMA PLAČANE ZAPOSILITEV (F45a NI 1)	47,9	48,9	42,3

F46 Ali lahko še enkrat preverimo, ali je v zadnjem tednu dni opravil/-a kakšno delo za plačilo (uro ali več)?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=406	n=613	n=386	n=325	n=378	n=354	n=378	n=357
1 - da	12,3	41,6	4,1	3,1	3,2	2,3	0,3	0,8
2 - ne	87,2	58,4	90,9	90,2	95,8	94,9	96,0	98,9
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	4,1	5,8	0,5	2,8	3,7	0,3
8 - (ne vem)	0,5	0,0	0,8	0,9	0,5	0,0	0,0	0,0

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje F45D = 1 ali F46 = 1!

F47 Kakšen je naziv njegovega / njenega delovnega mesta?

F48 Kakšno delo večinoma opravlja na svojem delovnem mestu?

F49 Kakšno znanja ali kvalifikacije so potrebne za opravljanje tega dela?

	SJM02 ₂	SJM04 ₂	SJM06 ₁	SJM08 ₂	SJM10 ₁	SJM12 ₂	SJM14 ₁	SJM16 ₂
	n=571	n=505	n=514	n=442	n=462	n=398	n=396	n=489
0 - vojaški poklici	0,4	0,0	0,4	0,2	0,6	0,3	0,8	1,2
1 - zakonodajalci / zakonodajalke, visoki uradniki / visoke uradnice, menedžerji / menedžerke	6,7	8,3	9,9	5,2	8,5	6,3	5,3	4,9
2 - strokovnjaki / strokovnjakinje	18,9	17,0	16,3	16,5	17,4	16,1	21,2	16,8
3 - tehniki/tehnice in drugi strokovni sodelavci / druge strokovne sodelavke	10,5	13,5	13,6	13,3	15,1	17,6	19,4	15,1
4 - uradniki / uradnice	11,0	11,5	10,1	6,3	7,9	7,5	7,1	10,8
5 - poklici za storitve, prodajalci / prodajalke	10,7	14,3	12,6	10,0	9,1	13,3	11,9	12,3
6 - kmetovalci / kmetovalke, gozdarji / gozdarke, ribiči / ribičke, lovci / lovke	2,3	1,8	1,9	0,7	1,7	1,5	2,3	2,9
7 - poklici za neindustrijski način dela	21,0	20,0	18,1	13,6	13,2	14,8	9,3	16,2
8 - upravljavci/upravljalke strojev in naprav, industrijski izdelovalci/ind. izdelovalke in sestavljalci/sestavljavke	11,6	6,5	6,6	7,0	7,9	12,3	8,8	8,6
9 - poklici za preprosta dela	7,0	7,1	5,3	4,8	9,3	3,3	8,1	8,4
99 - (b.o.+)	0,0	0,0	5,1	22,4	9,3	0,5	5,8	2,8

F50 Ali pri svoji poglavitni zaposlitvi... Preberi...

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
	n=578	n=503	n=514	n=442	n=462	n=398	n=396	n=489
1 - dela za koga drugega	86,5	85,3	81,1	83,0	82,5	80,9	82,1	85,1
2 - je samozaposlen(a)	9,7	11,1	12,3	8,6	8,4	12,1	9,6	10,6
3 - dela v družinskem podjetju	3,3	3,0	2,1	3,6	3,7	4,0	5,3	3,5
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	3,9	4,1	4,3	2,3	3,0	0,6
8 - (ne vem)	0,5	0,6	0,6	0,7	1,1	0,8	0,0	0,2

F51 Koliko ur na teden običajno dela, vključno s plačanimi ali neplačanimi nadurami?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
povprečno število ur	43,81	44,58	44,93	44,11	42,58	41,92	43,02	41,85

Odgovarjajo vsi!

F52 KARTICA 71 Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegel vaš oče?

	2016 ₂
00 - Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	1,2
01 - Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	7,0
02 - Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevala o končani OŠ.	29,5
03 - Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	25,9
04 - Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	15,8
05 - Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevala.	3,2
06 - Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	4,5
07 - Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	1,9
08 - Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	4,1
09 - Bolonjski magisterij - magisterij 2. bolonjske stopnje.	0,1
10 - Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,3
11 - Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	0,8
12 - Doktorat	0,8
55 - (drugo)	0,0
77 - (b.o.+)	0,3
88 - (ne vem)	4,6

Dosedanje meritve:

	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁
00 - Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	5,2	2,2	2,9
01 - Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	5,6	8,0	7,3
02 - Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevala o končani OŠ.	25,1	27,2	28,0
03 - Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	28,1	27,5	26,5
04 - Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjotehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	15,9	15,6	14,5
05 - Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	2,6	2,0	2,5
06 - Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	3,1	3,8	4,2
07 - Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	2,0	2,0	1,2
08 - Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	3,9	4,1	3,9
09 - Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,1	0,1	0,4
10 - Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti; tudi bolonjski magisterij. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	0,4	0,7	0,7
11 - Doktorat	0,4	0,4	0,4
55 - (drugo)	0,1	0,2	0,2
88 - (ne vem)	7,1	6,0	7,1
99 - (b.o.)	0,2	0,3	0,3

Dosedanje meritve:

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂
00 - nedokončana osnovna šola	10,1	10,6	10,0	8,3
01 - dokončana osnovna šola	29,2	27,7	29,3	30,5
02 - 2-3 letna poklicna šola	32,1	29,5	32,6	30,2
03 - splošna gimnazija, poklicna gimnazija, štiriletna strokovna šola	13,3	13,5	13,5	13,8
04 - 2-letna višja (strokovna) šola	3,0	2,8	3,7	2,3
05 - visoka šola, fakulteta, akademija	5,2	5,0	7,4	5,9
06 - magisterij, doktorat	0,4	0,8	1,3	1,3
88 - (ne vem)	6,8	9,9	0,0	6,9
99 - (brez odgovora)	0,0	0,0	2,3	0,8

F53 Ko ste bili stari 14 let, ali je vaš oče...

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - delal za koga drugega	59,8	59,5	62,3	59,6	66,7	61,0	65,0	66,6
2 - bil je samozaposlen(a)	13,6	13,3	13,2	13,0	9,9	10,7	12,4	12,1
3 - ni bil zaposlen	15,4	14,6	13,0	15,4	14,8	18,8	13,3	12,9
4 - ni bil prisoten / že umrl	8,5	7,8	8,7	8,9	6,4	7,0	7,7	6,7
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,5	0,5	0,3	0,2	0,3	0,3
8 - (ne vem)	2,7	4,7	2,2	2,6	1,9	2,3	1,2	1,3

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje F53 = 1, 2, 8!

F54 Kakšen je bil naziv njegovega delovnega mesta?

Podatki so v datoteki!

F55 KARTICA 72 Katera od stvari najboljše opisuje vrsto dela, ki ga je opravljal, ko ste imeli 14 let?

ANKETAR/KA: Respondent/ka naj odgovor izbere sam/a. Če je potrebno, povejte, da ni »pravilnih« in »napačnih« odgovorov. Izbere naj kategorijo, za katero meni, da bi bila najprimernejša.

	2008 ₂ n=966	2010 ₁ n=1102	2012 ₂ n=933	2014 ₁ n=963	2016 ₂ n=1046
01 - strokovnjak ali tehnični poklic (zdravnik, učitelj, inženir, umetnik, računovodja)	10,9	8,0	8,7	8,7	9,9
02 - višji uradniški poklic (bančnik, vodilni v večjem podjetju, visoki državni uradnik, predstavnik sindikata)	2,7	4,4	3,3	3,7	3,9
03 - uradniški poklic (tajnik, uradnik, vodja pisarne, knjigovodja)	2,7	4,2	3,6	5,2	4,2
04 - trgovski poklic (vodja prodaje, trgovec, trgovski pomočnik, zavarovalniški agent)	5,4	4,0	6,1	3,9	4,8
05 - poklic v storitvenih dejavnostih (gostilničar, policist, natakar, oskrbnik, frizer, vojak)	5,7	4,8	8,6	7,7	7,0
06 - kvalificiran delavec (delovodja, mehanik, tiskar, orodjar, električar)	31,3	32,2	29,5	29,5	31,5
07 - polkvalificiran delavec (zidar, šofer, kovinar, tesar, klepar, pek)	17,7	15,7	16,0	15,9	16,9
08 - nekvalificiran delavec (delavec, nosač, nekvalificiran delavec v tovarni)	12,1	14,5	13,4	14,5	12,8
09 - kmetovalec (kmet, delavec na polju, šofer traktorja, ribič)	7,7	6,4	5,0	8,1	7,0
77 - (b.o.+)	0,3	2,4	0,9	0,0	0,1
88 - (ne vem)	3,6	3,4	4,9	2,7	1,8

Dosedanje meritve:

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁
	n=1123	n=1064	n=1148
01 - tradicionalni izvedenski poklici (odvetnik, zdravnik, znanstvenik, inženir, računovodja)	3,1	3,9	3,6
02 - moderni izvedenski poklici (učitelj, medicinska sestra, psihiater, socialni delavec, strokovnjak-svetovalec, umetnik, višji policist, računalniški programer)	3,5	3,8	4,5
03 - uradniški poklici, poklici srednje ravni (tajnica, osebni tajnik, administrator, uradnik v pisarni, delo telefonskem servisu, pomožna medicinska sestra, vzgojiteljica v vrtcu)	4,0	2,8	4,2
04 - višji manager ali administrator (planiranje, organizacija, koordinacija dela ali financ - finančni direktor, direktor)	4,9	4,4	5,1
05 - tehnični in obrtniški poklici (mehanik, monter, vodovodni inštalater, tiskar, orodjar, električar, kmetovalec, vrtnar, voznik vlaka)	27,4	30,1	32,8
06 - polrutinski proizvodni in storitveni poklici (poštar, varnostnik, upravljalca stroja, hišnik, kmet, pomožni gostinski delavec, receptor, prodajalec)	17,5	15,1	13,0
07 - rutinski proizvodni in storitveni poklici (voznik tovornjaka, čistilec, vratar, delavec pri pakiranju, industrijska šivilja, kurir, fizični delavec, natakar)	28,6	25,8	23,1
08 - srednji ali nižji management (vodja pisarne, poslovodja, direktor bančne podružnice, upravnik kmetijskega posestva, vodja restavracije, vodja skladišča, gostilničar)	6,6	8,2	6,1
88 - (ne vem)	4,5	5,9	4,7
99 - (brez odgovora)	0,0	0,0	3,0

Odgovarjajo vsi!**F56 KARTICA 73 Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki jo je dosegla vaša mati?**

	2016 ₂
00 - Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	2,5
01 - Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	7,3
02 - Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevala o končani OŠ.	43,5
03 - Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	14,3
04 - Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	16,1
05 - Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevala.	3,7
06 - Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	2,3
07 - Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	1,9
08 - Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnjaj; običajno 4 leta+diploma.	5,0
09 - Bolonjski magisterij - magisterij 2. bolonjske stopnje.	0,2
10 - Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,2
11 - Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	0,2
12 - Doktorat	0,1
55 - (drugo)	0,0
77 - (zavrnitev)	0,5
88 - (ne vem)	2,3

Dosedanje meritve:

	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁
00 - Brez šolske izobrazbe - oseba, ki nima dokončanega niti enega razreda OŠ, je brez šolske izobrazbe. Brez šolske izobrazbe so tudi osebe, ki imajo narejene 3 razrede osemletke ali manj oz. 5 razredov devetletke ali manj	6,3	3,3	4,4
01 - Nepopolna osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo več kot 3 razrede osemletke, ali več kot 5 razredov devetletke a niso dokončale OŠ oz. niso pridobile spričevala o končani OŠ.	7,9	9,6	8,9
02 - Osnovnošolska izobrazba - osebe, ki imajo zaključenih vseh osem oz. devet razredov OŠ in so pridobile spričevalo o končani OŠ.	41,5	41,2	40,8
03 - Nižja ali srednja poklicna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 1- do 2,5-letnih programih za pridobitev nižje poklicne izobrazbe oz. osebe, ki se končale šolanje v 3-letnih programih za pridobitev srednje poklicne izobrazbe; certifikat o NPK.	14,8	15,3	13,4
04 - Srednja strokovna izobrazba - osebe, ki so končale srednjo tehniško šolo oz. drugo strokovno izobrazbo, trajanje 4 ali 5 let, opravljena matura; tudi mojstrska oziroma delovodska ali poslovodska šola.	12,5	13,3	14,6
05 - Srednja splošna izobrazba – osebe, ki so končale šolanje v gimnaziji ali strokovni gimnaziji, imajo maturitetno spričevalo.	3,8	4,1	3,7
06 - Višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 2- letnem programu višjega strokovnega izobraževanja na višji strokovni šoli.	3,5	4,1	4,1
07 - Visokošolska strokovna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 3- letnem (izjemoma 4-letnem) dodiplomskem visokošolskem programu na visoki strokovni šoli, fakulteti ali akademiji; 1. bolonjska stopnja.	1,4	1,8	1,7
08 - Visokošolska univerzitetna izobrazba - osebe, ki so končale šolanje v 4-letnem dodiplomskem univerzitetnem programu na fakulteti ali akademiji; tudi 1. bolonjska stopnja; običajno 4 leta+diploma.	3,1	3,6	3,1
09 - Specializacija - ki so končale šolanje v 1- do 2- letnem podiplomskem specialističnem študijskem programu in si bodo pridobile strokovni naziv specialist; običajno 1 leto.	0,2	0,1	0,1
10 - Magisterij - osebe ki so končale šolanje v 2- letnem podiplomskem magistrskem programu in so si pridobile znanstveni naslov magister znanosti oziroma magister umetnosti; tudi bolonjski magisterij. V to stopnjo študija spada tudi študij MBA. V to kategorijo spadajo tudi osebe, ki so se šolale 5 ali 6 let po starem univerzitetnem programu (npr. študij medicine).	0,1	0,3	0,7
11 - Doktorat	0,2	0,2	0,2
55 - (drugo)	0,1	0,1	0,1
88 - (ne vem)	4,3	2,8	3,8
99 - (b.o.)	0,2	0,3	0,4

Dosedanje meritve:

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂
00 - nedokončana osnovna šola	11,7	14,0	11,6	11,1
01 - dokončana osnovna šola	47,3	43,6	43,7	46,0
02 - 2-3 letna poklicna šola	16,6	16,6	16,9	15,9
03 - splošna gimnazija, poklicna gimnazija, štiriletna strokovna šola	12,7	13,8	14,7	14,7
04 - 2-letna višja (strokovna) šola	2,8	2,1	3,3	3,0
05 - visoka šola, fakulteta, akademija	3,6	4,2	5,5	5,3
06 - magisterij, doktorat	0,3	0,6	0,6	0,5
88 - (ne vem)	5,0	5,0	3,3	3,2
99 - (brez odgovora)	0,0	0,0	0,4	0,4

F57 Ko ste bili stari 14 let, ali je vaša mati...

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - delala za koga drugega	40,9	45,4	47,5	44,6	48,8	47,4	47,9	51,3
2 - bila je samozaposlena	5,7	5,1	5,6	3,5	3,3	2,7	4,5	4,8
3 - ni bila zaposlena	49,0	45,6	43,1	48,4	45,3	47,6	45,8	41,2
4 - ni bila prisotna / že umrla	2,6	2,5	1,8	2,4	1,5	1,5	1,4	1,7
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,5	0,3	0,3	0,5	0,1	0,4
8 - (ne vem)	1,9	1,4	1,5	0,9	0,9	0,3	0,4	0,6

Vprašaj, če je odgovor na vprašanje F57 = 1, 2, 8!

F58 Kakšen je bil naziv njenega delovnega mesta?

Podatki so v datoteki!

F59 KARTICA 74 Katera od stvari najbolje opisuje vrsto dela, ki ga je opravljala, ko ste imeli 14 let?

ANKETAR/KA: Respondent/ka naj odgovor izbere sam/a. Če je potrebno, povejte, da ni »pravilnih« in »napačnih« odgovorov. Izbere naj kategorijo, za katero meni, da bi bila najprimernejša.

	2008 ₂ n=629	2010 ₁ n=743	2012 ₂ n=640	2014 ₁ n=646	2016 ₂ n=741
01 - strokovnjak ali tehnični poklic (zdravnik, učitelj, inženir, umetnik, računovodja)	15,9	12,7	11,7	12,7	10,9
02 - višji uradniški poklic (bančnik, vodilni v večjem podjetju, visoki državni uradnik, predstavnik sindikata)	3,0	3,2	4,1	3,3	3,5
03 - uradniški poklic (tajnik, uradnik, vodja pisarne, knjigovodja)	17,6	15,9	19,1	17,0	20,1
04 - trgovski poklic (vodja prodaje, trgovec, trgovski pomočnik, zavarovalniški agent)	9,4	8,5	9,2	6,8	10,0
05 - poklic v storitvenih dejavnostih (gostilničar, policist, natak, oskrbnik, frizer, vojak)	11,1	10,8	10,3	12,1	10,8
06 - kvalificiran delavec (delovodja, mehanik, tiskar, orodjar, električar)	10,0	12,2	11,7	11,9	12,6
07 - polkvalificiran delavec (zidar, šofer, kovinar, tesar, klepar, pek)	5,1	7,3	5,0	5,9	8,2
08 - nekvalificiran delavec (delavec, nosač, nekvalificiran delavec v tovarni)	20,0	21,7	23,8	22,4	16,9
09 - kmetovalec (kmet, delavec na polju, šofer traktorja, ribič)	3,7	3,5	2,2	5,0	5,4
77 - (b.o.+)	0,6	1,9	1,1	0,0	0,1
88 - (ne vem)	3,5	2,4	1,9	2,9	1,5

Dosedanje meritve:

	2002 ₂ n=707	2004 ₂ n=714	2006 ₁ n=806
01 - tradicionalni izvedenski poklici (odvetnik, zdravnik, znanstvenik, inženir, računovodja)	2,7	4,5	4,2
02 - moderni izvedenski poklici (učitelj, medicinska sestra, psihiater, socialni delavec, strokovnjak-svetovalec, umetnik, višji policist, računalniški programer)	9,1	9,4	10,2
03 - uradniški poklici, poklici srednje ravni (tajnica, osebni tajnik, administrator, uradnik v pisarni, delo telefonskem servisu, pomožna medicinska sestra, vzgojiteljica v vrtcu)	18,4	17,9	19,1
04 - višji manager ali administrator (planiranje, organizacija, koordinacija dela ali financ - finančni direktor, direktor)	3,0	3,6	2,9
05 - tehnični in obrtniški poklici (mehanik, monter, vodovodni inštalater, tiskar, orodjar, električar, kmetovalec, vrtnar, voznik vlaka)	4,2	8,0	7,9
06 - polrutinski proizvodni in storitveni poklici (poštar, varnostnik, upravljalca stroja, hišnik, kmet, pomožni gostinski delavec, receptor, prodajalec)	21,4	15,0	14,6
07 - rutinski proizvodni in storitveni poklici (voznik tovornjaka, čistilec, vratar, delavec pri pakiranju, industrijska šivilja, kurir, fizični delavec, natakari)	31,4	32,2	30,6
08 - srednji ali nižji management (vodja pisarne, poslovodja, direktor bančne podružnice, upravnik kmetijskega posestva, vodja restavracije, vodja skladišča, gostilničar)	6,8	5,5	4,1
88 - (ne vem)	3,1	3,9	5,2
99 - (brez odgovora)	0,0	0,0	1,1

Odgovarjajo vsi!**F60 Ali ste se v zadnjih 12 mesecih udeležili kakšnega tečaja, predavanja ali konference, da bi izboljšali svoje znanje ali delovne veščine?**

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da	37,9	39,0	35,9	38,0	28,9	34,3	34,1	33,7
2 - ne	61,5	60,3	63,6	61,4	70,8	65,0	65,5	65,8
7 - (b.o.+)	0,0	0,0	0,3	0,4	0,2	0,4	0,3	0,3
8 - (ne vem)	0,6	0,6	0,2	0,2	0,1	0,3	0,1	0,2

F61 KARTICA 75 Kako bi opisali svoj narodnostni izvor?**Na kartici izberite največ dve možnosti, ki se vam zdita najbolj ustrezni.**

ANKETAR/KA: Označi največ dve možnosti. Če anketiranec/ka izbere več kot dve možnosti, ga/jo zaprosi, da izbere le dve. Če se anketiranec/ka ne more odločiti, označi prvi dve navedbi, ki ju je omenil.

ANKETAR/KA: (ena dodatna poizvedba) Še kateri?

			prva navedba prednikov	druga navedba prednikov
1 - Slovenec	SJM14 ₁		92,3	0,8
	SJM16 ₂		92,6	1,0
2 - Italijan	SJM14 ₁		0,1	0,0
	SJM16 ₂		0,1	0,2
3 - Rom	SJM14 ₁		0,4	0,0
	SJM16 ₂		0,4	0,0
4 - Madžar	SJM14 ₁		0,2	0,2
	SJM16 ₂		0,0	0,4
5 - Avstrijec	SJM14 ₁		0,0	0,0
	SJM16 ₂		0,0	0,2
6 - Nemec	SJM14 ₁		0,4	0,0
	SJM16 ₂		0,1	0,0
7 - Albanec	SJM14 ₁		0,2	0,1
	SJM16 ₂		0,2	0,0
8 - Bošnjak	SJM14 ₁		2,2	0,3
	SJM16 ₂		1,8	0,5
9 - Bolgar	SJM16 ₂		0,1	0,0
10 - Hrvat	SJM14 ₁		1,9	1,3
	SJM16 ₂		1,5	1,0
11 - Kosovar	SJM14 ₁		0,1	0,0
	SJM16 ₂		0,2	0,2
12 - Makedonec	SJM14 ₁		0,2	0,0
	SJM16 ₂		0,5	0,2
13 - Črnogorec	SJM14 ₁		0,1	0,1
	SJM16 ₂		0,2	0,2
14 - Srb	SJM14 ₁		1,6	0,3
	SJM16 ₂		1,6	0,9
15 - drugo	SJM14 ₁		0,2	0,1
	SJM16 ₂		0,5	0,1
55 - (ni druge navedbe prednikov)	SJM14 ₁		0,0	96,2
	SJM16 ₂		-	95,2
77 - (b.o.+)	SJM14 ₁		0,4	0,6
	SJM16 ₂		0,3	0,2
88 - (ne vem)	SJM14 ₁		0,1	0,0
	SJM16 ₂		0,0	0,0

HF. Vprašanja o vrednotah (Schwartzov model) ... – blok HF

HF1 KARTICA 76 Na kratko vam bomo opisali različne ljudi. Pomislite na vsakega izmed opisov in s pomočjo kartice povejte, koliko je oseba podobna vam.

ANKETAR/KA: prilagodi obliko vprašanj spolu anketiranca. Povprečja A-U.

	zelo podoben/ podobna mi je	podoben/ podobna mi je	malo podoben/ podobna mi je	čisto malo podoben/ podobna mi je	ni mi podoben/ podobna	splah mi ni/ podoben/ podobna (ne vem)		(b.o.+)	
	1	2	3	4	5	6	8	9	
A	Zanj(o) je pomembno, da ima veliko novih zamisli in da je ustvarjalen(a). Stvari rad(a) počne na izviren način.								
	<i>SJM02₂</i>	14,7	39,6	26,7	8,3	7,1	1,5	0,0	2,2
	<i>SJM04₂</i>	14,3	38,5	26,3	8,2	9,4	1,5	0,0	1,8
	<i>SJM06₁</i>	15,4	41,8	26,2	7,0	7,5	1,3	0,0	0,7
	<i>SJM08₂</i>	16,7	39,0	24,8	7,9	7,5	1,6	1,6	0,9
	<i>SJM10₁</i>	20,8	41,8	21,4	7,1	5,6	0,9	1,4	1,1
	<i>SJM12₂</i>	21,1	42,6	19,8	6,9	5,6	1,5	1,6	0,8
	<i>SJM14₁</i>	22,6	45,4	18,0	4,6	5,1	0,7	3,0	0,6
	<i>SJM16₂</i>	22,9	46,4	19,7	4,4	4,4	0,7	0,8	0,7
B	Zanj(o) je pomembno, da je premožen(a). Imeti želi veliko denarja in dragih predmetov.								
	<i>SJM02₂</i>	2,1	10,7	19,1	16,6	37,3	12,3	0,0	2,0
	<i>SJM04₂</i>	2,1	8,2	21,0	16,4	36,3	14,0	0,0	1,9
	<i>SJM06₁</i>	1,2	8,1	19,3	15,5	40,6	14,6	0,0	0,7
	<i>SJM08₂</i>	1,2	9,6	21,6	17,2	35,8	12,7	0,9	0,9
	<i>SJM10₁</i>	1,4	12,3	27,2	14,7	30,9	11,3	1,1	1,1
	<i>SJM12₂</i>	1,1	9,7	20,8	13,8	38,5	14,9	0,6	0,6
	<i>SJM14₁</i>	1,0	8,4	21,2	13,3	43,4	10,0	2,0	0,6
	<i>SJM16₂</i>	1,5	7,2	17,8	13,5	44,0	15,1	0,4	0,6
C	Zanj(o) je pomembno, da se vsakega na tem svetu obravnava enako. Verjame, da mora imeti vsakdo v življenju enake možnosti								
	<i>SJM02₂</i>	28,3	50,4	11,9	3,6	2,6	0,9	0,0	2,3
	<i>SJM04₂</i>	27,1	50,9	12,2	4,6	2,5	0,7	0,0	1,9
	<i>SJM06₁</i>	28,5	54,4	10,0	2,8	3,0	0,7	0,0	0,7
	<i>SJM08₂</i>	29,9	51,4	11,1	2,6	2,8	0,3	0,9	0,9
	<i>SJM10₁</i>	35,4	51,4	7,1	2,1	1,1	0,4	1,2	1,2
	<i>SJM12₂</i>	48,0	42,3	5,3	1,8	1,2	0,5	0,6	0,4
	<i>SJM14₁</i>	41,9	46,8	5,1	1,5	1,8	0,2	2,4	0,3
	<i>SJM16₂</i>	36,7	49,6	8,6	1,6	2,2	0,3	0,5	0,5

	zelo podoben/ podobna mi je	zelo podoben/ podobna mi je	malo podoben/ podobna mi je	čisto malo podoben/ podobna mi je	ni mi podoben/ podobna	sploh mi ni/ podoben/ (ne vem)		(b.o.+)	
	1	2	3	4	5	6	8	9	
D	Zanj(o) je pomembno, da pokaže svoje sposobnosti. Rad(a) vidi, da ljudje občudujejo to, kar počne.								
	SJM02 ₂	10,9	36,2	25,1	10,7	12,7	2,0	0,0	2,3
	SJM04 ₂	11,2	35,0	26,1	10,7	12,8	2,2	0,0	2,0
	SJM06 ₁	12,3	39,0	23,2	10,6	11,7	2,4	0,0	0,7
	SJM08 ₂	14,9	40,9	23,3	8,5	9,3	1,2	0,9	0,9
	SJM10 ₁	16,0	47,3	18,9	5,4	9,0	0,9	1,4	1,1
	SJM12 ₂	19,6	44,5	19,3	6,9	7,2	1,1	0,8	0,5
	SJM14 ₁	17,2	44,5	19,0	6,7	8,3	0,7	2,9	0,6
	SJM16 ₂	13,6	44,5	21,3	8,2	9,6	1,5	0,8	0,6
	SJM02 ₂	22,6	48,1	15,5	6,0	4,5	1,1	0,0	2,2
	SJM04 ₂	23,5	47,5	16,4	5,3	4,4	1,0	0,0	1,9
	SJM06 ₁	21,3	48,7	17,2	5,2	5,8	1,0	0,0	0,7
	SJM08 ₂	26,8	47,5	13,1	6,0	4,0	0,9	0,8	1,0
	SJM10 ₁	27,0	50,0	12,8	4,3	3,3	0,3	1,1	1,1
	SJM12 ₂	45,1	41,4	7,7	2,4	2,1	0,3	0,5	0,5
	SJM14 ₁	39,1	44,4	8,6	2,7	2,0	0,6	2,2	0,5
	SJM16 ₂	30,5	48,7	11,5	3,5	4,4	0,7	0,2	0,6
F	Rad(a) ima presenečenja in skuša vedno početi kaj novega.. Zdi se mu/ji pomembno, da v življenju počne čim več različnih stvari.								
	SJM02 ₂	17,8	40,3	20,0	10,1	8,3	1,4	0,0	2,0
	SJM04 ₂	17,0	36,9	23,6	10,2	8,2	1,9	0,0	2,1
	SJM06 ₁	17,4	41,5	22,3	7,9	9,3	0,9	0,0	0,7
	SJM08 ₂	18,0	38,9	20,2	11,7	7,9	1,6	1,0	0,9
	SJM10 ₁	20,5	41,1	20,6	7,4	6,8	1,1	1,2	1,1
	SJM12 ₂	21,6	38,7	20,0	9,7	7,3	1,7	0,6	0,5
	SJM14 ₁	20,8	41,9	19,3	6,8	7,3	1,1	2,4	0,6
	SJM16 ₂	19,8	42,7	20,0	7,5	7,9	0,8	0,7	0,6
G	Verjame, da bi morali ljudje narediti to, kar jim ukažejo. Meni, da bi morali ljudje spoštovati pravila ves čas, tudi takrat, ko jih nihče ne opazuje.								
	SJM02 ₂	9,2	31,6	22,1	13,7	16,3	5,2	0,0	2,0
	SJM04 ₂	7,8	29,0	24,2	13,7	16,6	6,7	0,0	2,0
	SJM06 ₁	9,4	32,3	22,4	13,2	16,8	5,1	0,0	0,7
	SJM08 ₂	9,3	30,2	22,2	16,9	14,0	4,9	1,6	0,9
	SJM10 ₁	7,4	34,7	27,5	10,7	13,5	3,6	1,6	1,1
	SJM12 ₂	9,5	32,6	22,6	11,0	19,3	3,2	1,4	0,5
	SJM14 ₁	10,5	33,9	19,2	10,5	18,9	3,2	3,4	0,5
	SJM16 ₂	9,6	34,8	20,5	10,9	18,0	4,4	0,9	0,9

	zelo podoben/ podobna mi je	zelo podoben/ podobna mi je	malo podoben/ podobna mi je	čisto malo podoben/ podobna mi je	ni mi podoben/ podobna	sploh mi ni/ podoben/ (ne vem)	8	9	(b.o.+)
	1	2	3	4	5	6			
H	Zanj(o) je pomembno, da poslušaj ljudi, ki so drugačni od njega/nje. Tudi če se z njimi ne strinja, jih še vedno poskuša razumeti.								
	SJM02 ₂	13,8	48,8	22,3	7,6	4,5	1,0	0,0	2,0
	SJM04 ₂	13,7	44,0	23,8	8,3	6,2	1,7	0,0	2,3
	SJM06 ₁	14,2	52,8	20,7	6,5	4,2	0,9	0,0	0,7
	SJM08 ₂	17,3	46,6	21,6	7,8	4,0	0,6	1,2	0,9
	SJM10 ₁	15,3	54,8	17,7	5,4	3,6	0,5	1,6	1,1
	SJM12 ₂	21,6	50,6	18,0	5,7	2,3	0,5	0,9	0,4
	SJM14 ₁	19,0	55,8	14,2	3,8	3,8	0,1	2,6	0,7
	SJM16 ₂	17,4	56,2	16,7	5,0	3,6	0,3	0,2	0,7
I	Zanj(o) je pomembno biti spoštljiv in skromen. Ne želi vzbujati pozornosti.								
	SJM02 ₂	20,4	45,8	18,7	8,1	4,1	0,8	0,0	2,0
	SJM04 ₂	20,4	46,5	19,3	7,0	3,6	1,2	0,0	1,9
	SJM06 ₁	20,5	54,1	15,8	5,0	3,5	0,5	0,0	0,7
	SJM08 ₂	22,8	47,4	17,3	7,2	2,9	0,3	1,0	1,2
	SJM10 ₁	22,0	53,2	15,5	4,2	2,6	0,3	0,9	1,4
	SJM12 ₂	37,9	45,8	11,4	2,7	0,9	0,4	0,6	0,4
	SJM14 ₁	33,9	49,5	10,9	2,2	1,5	0,0	1,4	0,6
	SJM16 ₂	29,8	51,7	12,9	2,9	1,5	0,2	0,4	0,5
J	Zanj(o) je pomembno, da se ima dobro. Rad(a) se razvaja.								
	SJM02 ₂	9,7	34,0	25,0	12,8	13,8	2,7	0,0	2,0
	SJM04 ₂	13,8	34,5	24,0	13,2	10,1	2,2	0,0	2,2
	SJM06 ₁	13,6	39,0	23,4	11,4	10,6	1,3	0,0	0,7
	SJM08 ₂	17,7	36,1	23,1	11,0	8,7	1,3	1,1	0,9
	SJM10 ₁	16,7	42,8	20,3	7,4	8,7	1,7	1,1	1,2
	SJM12 ₂	19,9	38,2	23,2	9,8	6,9	1,1	0,5	0,5
	SJM14 ₁	19,3	41,6	21,3	6,4	7,8	1,0	2,0	0,7
	SJM16 ₂	14,9	40,0	24,2	9,5	9,7	1,1	0,2	0,5
K	Zanj(o) je pomembno, da sam odloča o tem, kaj počne. Rad(a) je svoboden(a) in neodvisen(a) od drugih.								
	SJM02 ₂	28,4	46,1	14,5	5,1	3,0	0,7	0,0	2,2
	SJM04 ₂	29,1	46,3	13,8	4,9	3,2	1,0	0,0	1,8
	SJM06 ₁	29,7	48,6	13,9	4,3	2,3	0,4	0,0	0,7
	SJM08 ₂	33,4	43,8	14,5	4,4	1,9	0,4	0,8	0,9
	SJM10 ₁	33,6	45,3	13,4	2,4	2,9	0,4	1,1	1,1
	SJM12 ₂	37,2	44,2	12,0	4,1	1,7	0,2	0,3	0,4
	SJM14 ₁	38,5	43,7	10,7	2,6	1,5	0,0	2,2	0,8
	SJM16 ₂	36,2	46,7	10,9	2,7	2,2	0,5	0,2	0,6

	zelo podoben/ podobna mi je	zelo podoben/ podobna mi je	malo podoben/ podobna mi je	čisto malo podoben/ podobna mi je	ni mi podoben/ podobna	sploh mi ni/ podoben/ podobna (ne vem)		(b.o.+)	
	1	2	3	4	5	6	8	9	
L	Zanj(o) je zelo pomembno, da pomaga ljudem okrog sebe. Hoče poskrbeti za njihovo blagostanje.								
	SJM02 ₂	16,5	46,7	25,2	6,9	2,2	0,4	0,0	2,0
	SJM04 ₂	18,0	47,2	24,3	6,4	1,9	0,2	0,0	2,0
	SJM06 ₁	17,9	56,2	19,1	3,9	1,8	0,3	0,0	0,7
	SJM08 ₂	21,7	53,3	18,6	2,9	1,5	0,4	0,6	1,0
	SJM10 ₁	27,5	53,7	13,6	2,1	0,9	0,1	0,9	1,1
	SJM12 ₂	35,4	50,2	11,0	2,3	0,2	0,1	0,4	0,4
	SJM14 ₁	32,4	55,6	8,3	0,8	0,5	0,1	1,7	0,6
	SJM16 ₂	27,9	55,9	12,4	1,9	0,8	0,2	0,3	0,6
M	Zanj(o) je pomembno, da je zelo uspešen(a). Upa, da bodo drugi cenili njegove/ njene dosežke.								
	SJM02 ₂	11,9	39,0	25,7	11,8	8,1	1,5	0,0	1,9
	SJM04 ₂	10,3	34,7	27,1	13,1	10,3	2,3	0,0	2,1
	SJM06 ₁	11,9	41,9	24,9	9,3	9,4	1,8	0,0	0,7
	SJM08 ₂	12,7	40,4	23,2	12,5	8,2	1,0	0,9	1,1
	SJM10 ₁	14,1	46,7	21,2	7,3	7,2	1,0	1,4	1,1
	SJM12 ₂	17,0	39,2	25,9	8,5	6,8	1,4	0,8	0,3
	SJM14 ₁	16,0	44,6	22,6	6,9	6,5	0,4	2,3	0,7
	SJM16 ₂	14,0	43,9	23,9	8,1	8,3	0,6	0,4	0,8
N	Zanj(o) je pomembno, da mu/ ji država zagotavlja varnost pred grožnjami. Želi si močno državo, ki bo lahko zaščitila svoje državljanke.								
	SJM02 ₂	23,4	47,0	16,1	6,3	4,3	0,8	0,0	2,0
	SJM04 ₂	22,3	44,6	17,3	7,4	4,4	1,9	0,0	2,1
	SJM06 ₁	21,1	47,6	16,8	6,4	6,0	1,3	0,0	0,7
	SJM08 ₂	22,8	46,7	16,6	7,3	4,0	0,9	0,6	1,1
	SJM10 ₁	26,1	52,5	11,8	4,3	2,3	0,6	1,3	1,2
	SJM12 ₂	44,1	41,8	9,1	1,8	1,8	0,3	0,8	0,3
	SJM14 ₁	38,4	45,1	8,1	3,1	2,2	0,4	2,2	0,5
	SJM16 ₂	34,3	49,6	9,2	2,5	3,1	0,4	0,4	0,6
O	Išče pustolovščine in rad(a) tvega. Imeti želi vznemirljivo življenje.								
	SJM02 ₂	6,3	15,5	19,6	15,4	29,4	11,4	0,0	2,5
	SJM04 ₂	6,4	15,8	17,9	15,0	31,1	11,7	0,0	2,1
	SJM06 ₁	6,7	19,4	22,0	14,2	26,9	10,0	0,0	0,7
	SJM08 ₂	6,7	16,8	23,1	16,6	25,0	9,7	1,1	1,0
	SJM10 ₁	9,1	17,0	21,6	15,3	22,9	11,6	1,4	1,1
	SJM12 ₂	7,2	15,5	21,8	14,2	27,4	12,6	0,7	0,5
	SJM14 ₁	6,3	17,6	22,3	12,6	28,3	9,9	2,2	0,7
	SJM16 ₂	7,9	17,6	20,1	13,8	27,5	11,9	0,5	0,8

	zelo podoben/ podobna mi je	zelo podoben/ podobna mi je	malo podoben/ podobna mi je	čisto malo podoben/ podobna mi je	ni mi podoben/ podobna	sploh mi ni/ podoben/ (ne vem)		(b.o.+)	
	1	2	3	4	5	6	8	9	
P	Zanj(o) je pomembno, da se vedno spodobno obnaša. Ne želi narediti česa takega, kar bi drugi označili kot neprimerno.								
	<i>SJM02₂</i>	14,9	43,6	21,6	7,9	7,8	1,9	0,0	2,3
	<i>SJM04₂</i>	16,6	40,0	22,1	9,6	7,5	1,8	0,0	2,4
	<i>SJM06₁</i>	17,3	47,4	20,5	7,5	5,4	1,2	0,0	0,8
	<i>SJM08₂</i>	19,4	43,6	22,3	8,2	4,0	0,5	0,9	1,0
	<i>SJM10₁</i>	20,0	51,7	16,0	5,1	4,2	1,0	0,9	1,1
	<i>SJM12₂</i>	30,2	46,9	13,0	4,9	3,8	0,6	0,4	0,3
	<i>SJM14₁</i>	26,3	50,7	11,8	4,8	2,9	0,6	2,3	0,6
	<i>SJM16₂</i>	21,9	51,3	14,3	5,6	5,2	1,1	0,2	0,5
Q	Zanj(o) je pomembno, da si pridobi spoštovanje drugih. Rad(a) vidi, da ljudje storijo to, kar reče.								
	<i>SJM02₂</i>	9,7	35,2	28,3	11,8	10,8	2,0	0,0	2,1
	<i>SJM04₂</i>	9,8	32,4	29,9	13,5	10,0	1,7	0,0	2,8
	<i>SJM06₁</i>	11,2	41,4	26,2	9,4	9,3	1,6	0,0	0,7
	<i>SJM08₂</i>	12,7	37,7	27,1	9,1	10,8	0,8	0,7	1,1
	<i>SJM10₁</i>	12,8	44,2	22,6	8,1	8,4	1,4	1,4	1,1
	<i>SJM12₂</i>	19,6	45,8	20,0	7,2	5,3	0,6	0,9	0,5
	<i>SJM14₁</i>	14,1	46,7	20,3	7,3	8,0	1,0	2,0	0,7
	<i>SJM16₂</i>	11,1	40,6	25,1	8,0	12,5	1,9	0,2	0,6
R	Zanj(o) je pomembno, da je vdan svojim prijateljem. Rad(a) se razdaja bližnjim.								
	<i>SJM02₂</i>	16,1	48,0	21,5	7,6	3,3	1,2	0,0	2,3
	<i>SJM04₂</i>	18,4	44,9	22,7	7,7	3,3	0,9	0,0	2,2
	<i>SJM06₁</i>	21,0	55,4	15,7	4,5	2,4	0,3	0,0	0,7
	<i>SJM08₂</i>	22,5	51,2	16,5	4,6	3,3	0,2	0,6	1,1
	<i>SJM10₁</i>	22,9	53,7	14,7	3,8	2,3	0,4	1,1	1,2
	<i>SJM12₂</i>	28,3	50,4	13,7	4,7	1,5	0,5	0,5	0,5
	<i>SJM14₁</i>	26,6	53,8	12,1	2,5	1,9	0,1	2,4	0,7
	<i>SJM16₂</i>	24,7	52,1	15,5	3,1	3,1	0,2	0,7	0,7
S	Močno je prepričan(a), da bi morali ljudje skrbeti za naravo. Skrb za okolje ima zanj(o) velik pomen.								
	<i>SJM02₂</i>	26,6	46,1	18,3	5,1	1,4	0,4	0,0	2,0
	<i>SJM04₂</i>	28,1	45,6	17,3	4,9	1,6	0,3	0,0	2,2
	<i>SJM06₁</i>	27,5	47,9	17,1	4,7	1,9	0,2	0,0	0,7
	<i>SJM08₂</i>	31,7	46,5	13,6	3,8	2,3	0,4	0,6	1,1
	<i>SJM10₁</i>	31,7	51,0	10,1	3,3	1,4	0,4	1,0	1,2
	<i>SJM12₂</i>	51,2	37,6	7,9	2,0	0,7	0,1	0,2	0,3
	<i>SJM14₁</i>	48,4	41,3	6,7	1,1	0,4	0,1	1,6	0,5
	<i>SJM16₂</i>	37,1	48,4	10,7	2,0	0,9	0,2	0,2	0,5

	zelo podoben/ podobna mi je	1	2	malo podoben/ podobna mi je	3	čisto malo podoben/ podobna mi je	4	ni mi podoben/ podobna	5	sploh mi ni/ podoben/ (ne vem)	6	7	8	9	(b.o.+)
T	Tradicija je zanj(o) pomembna.														
	Skuša se ravnati po ustaljenih običajih svoje družine in vere.														
	<i>SJM02₂</i>	14,9	38,9	23,4	10,8	7,4	2,4	0,0	2,2						
	<i>SJM04₂</i>	16,0	35,9	23,6	11,0	8,4	3,1	0,0	2,1						
	<i>SJM06₁</i>	14,6	41,9	21,8	9,8	8,1	3,0	0,0	0,7						
	<i>SJM08₂</i>	15,3	39,3	24,3	9,6	7,3	2,3	0,9	1,0						
	<i>SJM10₁</i>	17,0	47,3	19,8	6,6	5,3	1,9	1,0	1,1						
	<i>SJM12₂</i>	24,2	37,8	19,7	9,1	6,4	2,0	0,5	0,3						
	<i>SJM14₁</i>	19,5	45,0	17,6	6,5	6,9	1,6	2,1	0,7						
	<i>SJM16₂</i>	19,8	44,4	18,7	6,9	7,5	1,9	0,2	0,6						
U	Išče priložnosti, da bi se zabaval(a).														
	Zanj(o) je pomembno, da počne stvari, v katerih uživa.														
	<i>SJM02₂</i>	18,8	32,9	20,7	12,2	10,4	3,0	0,0	2,0						
	<i>SJM04₂</i>	18,2	35,1	20,7	10,5	9,8	3,6	0,0	2,1						
	<i>SJM06₁</i>	18,0	40,4	19,9	10,4	8,5	1,9	0,0	0,8						
	<i>SJM08₂</i>	19,0	36,9	18,9	11,5	9,5	2,3	0,9	1,2						
	<i>SJM10₁</i>	19,9	37,1	17,7	12,0	7,3	3,7	1,0	1,3						
	<i>SJM12₂</i>	17,0	38,2	20,0	11,6	9,1	3,3	0,6	0,3						
	<i>SJM14₁</i>	15,8	38,2	21,0	10,5	9,6	2,3	2,0	0,7						
	<i>SJM16₂</i>	15,6	43,8	20,0	9,0	8,7	2,1	0,2	0,7						
			<i>2002₂</i>	<i>2004₂</i>	<i>2006₁</i>	<i>2008₂</i>	<i>2010₁</i>	<i>2012₂</i>	<i>2014₁</i>	<i>2016₂</i>					
A	povprečna ocena	2,57	2,64	2,53	2,54	2,36	2,36	2,23	2,22						
B	povprečna ocena	4,15	4,21	4,31	4,17	3,97	4,25	4,23	4,38						
C	povprečna ocena	2,02	2,05	1,99	1,96	1,81	1,66	1,71	1,83						
D	povprečna ocena	2,84	2,85	2,78	2,59	2,45	2,40	2,45	2,59						
E	povprečna ocena	2,23	2,21	2,28	2,14	2,06	1,75	1,83	2,04						
F	povprečna ocena	2,54	2,61	2,53	2,56	2,41	2,47	2,39	2,43						
G	povprečna ocena	3,12	3,23	3,11	3,11	2,99	3,07	3,03	3,06						
H	povprečna ocena	2,42	2,53	2,36	2,35	2,27	2,17	2,15	2,21						
I	povprečna ocena	2,31	2,29	2,18	2,19	2,11	1,83	1,86	1,94						
J	povprečna ocena	2,95	2,77	2,70	2,60	2,53	2,49	2,43	2,62						
K	povprečna ocena	2,08	2,08	2,01	1,97	1,95	1,89	1,81	1,89						
L	povprečna ocena	2,31	2,26	2,16	2,09	1,93	1,81	1,79	1,91						
M	povprečna ocena	2,69	2,85	2,68	2,66	2,49	2,53	2,43	2,54						
N	povprečna ocena	2,22	2,31	2,32	2,24	2,04	1,75	1,84	1,91						
O	povprečna ocena	3,82	3,86	3,66	3,67	3,62	3,78	3,71	3,72						
P	povprečna ocena	2,55	2,56	2,40	2,34	2,23	2,06	2,06	2,24						
Q	povprečna ocena	2,84	2,86	2,69	2,69	2,58	2,34	2,50	2,76						
R	povprečna ocena	2,36	2,34	2,12	2,14	2,08	2,01	1,96	2,07						
S	povprečna ocena	2,08	2,05	2,05	1,98	1,90	1,63	1,61	1,81						
T	povprečna ocena	2,63	2,69	2,64	2,60	2,41	2,41	2,39	2,43						
U	povprečna ocena	2,71	2,69	2,56	2,62	2,60	2,67	2,66	2,57						

IF. Eksperimentalna vprašanja – blok IF

Naključni računalniški izbor osebe (preskok)

IF1 ANKETARSKA KODA

SKUPINA 1	1	Pojdi na uvod pred IF2
SKUPINA 2	2	Pojdi na uvod pred IF5
SKUPINA 3	3	Pojdi na uvod pred IF8

Vprašaj, če koda IF1 = 1!

BLOK A; n=447

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših raziskav, vam bomo na koncu zastavili še nekaj podobnih vprašanj. Prosimo vas, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovorili prej. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

IF2 KARTICA 77 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da ima dobro izobrazbo, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

	sploh ni pomembno						izredno pomembno				(b.o. +)	(ne vem)	povp. $\bar{x}$
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	
SJM16 ₂	11,0	5,1	6,0	8,9	20,4	11,6	11,6	12,1	3,8	6,5	1,3	1,6	5,40

IF3 KARTICA 78 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da prihaja iz krščanskega okolja, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

	sploh ni pomembno						izredno pomembno				(b.o. +)	(ne vem)	povp. $\bar{x}$
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	
SJM16 ₂	28,2	6,9	11,2	6,5	15,2	7,8	6,3	8,1	2,9	4,0	1,5	1,3	4,11

IF4 KARTICA 79 Kako pomembno bi po vašem mnenju morale biti to, da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje, pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo?

	sploh ni pomembno						izredno pomembno						(b.o. +)	(ne vem)	povp.
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15
SJM16 ₂	5,6	3,6	4,5	4,0	13,6	9,8	13,4	21,7	6,9	14,3	1,5	0,9	6,59		

Vprašaj, če koda IF1 = 2!

BLOK B; n=424

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših raziskav, vam bomo na koncu zastavili še nekaj podobnih vprašanj. Prosimo vas, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovorili prej. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

KARTICA 80 Kako pomembna bi morala biti vsaka od naslednjih stvari pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo. Najprej, kako pomembno je ...

	sploh ni pomembno					zelo pomembno					(b.o. +)	(ne vem)	povp.
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
IF5 ... da ima dobro izobrazbo?		9,7	6,1	11,3	26,9	23,8	20,3	1,4	0,5	3,12			
IF6 ... da prihaja iz krščanskega okolja?	24,3	12,7	12,5	20,3	13,7	14,4	1,0	1,2	2,30				
IF7 ... da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje?	4,2	2,4	7,3	16,7	34,7	32,3	1,0	1,4	3,76				

Vprašaj, če koda IF1 = 3!**BLOK C; n=436**

Da bi v prihodnje izboljšali kakovost naših raziskav, vam bomo na koncu zastavili še nekaj podobnih vprašanj. Prosimo vas, da se ne trudite spomniti, kako ste odgovorili prej. Vprašanja jemljite kot povsem nova.

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v Slovenijo iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

KARTICA 81 Kako pomembna bi morala biti vsaka od naslednjih stvari pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odraščal in živel drugje, priseli v Slovenijo. Najprej, kako pomembno je ...

	sploh ni pomembno										izredno (b.o. (ne pomembno +) vem) povp.			
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	$\bar{x}$
IF8 ... da ima dobro izobrazbo?	5,7	3,2	4,6	6,9	6,0	21,1	10,3	14,4	12,6	5,0	9,2	0,7	0,2	5,69
IF9 ... da prihaja iz krščanskega okolja?	22,5	5,0	8,5	7,8	4,4	17,0	8,9	7,8	7,1	3,0	6,9	0,7	0,5	4,13
IF10 ... da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje?	3,9	0,9	1,6	4,6	4,6	12,4	7,8	16,3	20,6	11,7	14,7	0,7	0,2	6,82

J. Zaključna vprašanja; izpolni anketar/ka – blok J

J1 Kako pogosto je anketiranec spraševal za pojasnila pri posameznih vprašanjih?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - nikoli	27,2	31,8	29,1	29,2	34,0	52,5	53,9	55,5
2 - skoraj nikoli	34,2	37,3	36,8	39,7	40,6	27,2	26,1	26,4
3 - vsake toliko časa	21,2	21,6	23,5	19,8	16,4	14,7	11,8	13,9
4 - pogosto	7,9	5,2	7,0	6,8	4,1	3,7	4,9	2,6
5 - zelo pogosto	4,5	2,4	2,2	3,2	1,8	1,7	3,2	1,3
8 - ne vem	5,0	1,7	1,4	1,5	3,0	0,2	0,1	0,3

J2 Kako pogosto ste imeli občutek, da je anketiranec nerad odgovarjal na nekatera vprašanja?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - nikoli	42,7	48,3	42,6	44,6	47,5	57,6	69,9	71,6
2 - skoraj nikoli	34,6	34,1	34,3	34,8	33,9	24,3	17,1	17,0
3 - vsake toliko časa	12,2	12,4	15,4	14,2	10,6	11,9	6,9	7,2
4 - pogosto	3,9	2,6	4,2	3,5	4,0	4,4	2,7	2,1
5 - zelo pogosto	1,4	0,8	1,9	1,3	0,9	1,6	3,3	2,0
8 - ne vem	5,0	1,7	0,7	0,1	0,1	0,2	0,0	0,1

J3 Kako pogosto ste imeli občutek, da se je anketiranec trudil odgovarjati po svojih najboljših močeh?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - nikoli	3,4	3,4	1,6	1,0	1,7	0,6	1,2	0,3
2 - skoraj nikoli	4,6	3,5	2,4	2,1	1,6	1,8	0,6	0,5
3 - vsake toliko časa	10,6	8,5	7,7	8,4	6,3	8,8	3,2	3,2
4 - pogosto	32,7	31,2	36,1	33,5	33,6	30,4	20,5	23,9
5 - zelo pogosto	43,4	51,4	50,5	53,5	53,5	58,4	74,0	71,9
8 - ne vem	5,3	1,9	1,7	1,5	3,3	0,2	0,5	0,2

J4 Kako pogosto ste imeli občutek, da je anketiranec razumel vprašanja?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - nikoli	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,7	0,5
2 - skoraj nikoli	3,3	1,9	1,6	2,8	1,3	1,1	1,1	0,5
3 - vsake toliko časa	13,7	11,9	10,3	10,8	6,8	13,2	4,9	4,9
4 - pogosto	36,0	34,3	40,1	39,6	33,3	31,5	30,5	29,5
5 - zelo pogosto	41,1	49,4	45,9	44,7	55,1	53,5	62,9	64,6
8 - ne vem	5,3	2,0	1,6	1,6	3,1	0,3	0,0	0,2

J5 Ali je bil prisoten še kdo, ki se je vmešaval v potek ankete?

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - da	17,0	15,0	16,5	14,2	12,3	6,9	9,0	7,4
2 - ne	83,0	82,9	82,2	84,1	84,7	93,0	90,9	92,5
9 - (b.o.)	0,0	2,1	1,3	1,7	3,0	0,1	0,1	0,1

Preskok (J5=1)**J6 Kdo je bil to? Obkrožite vse ustrezne odgovore.**

	2002 ₂ n=231	2004 ₂ n=215	2006 ₁ n=243	2008 ₂ n=182	2010 ₁ n=173	2012 ₂ n=88	2014 ₁ n=110	2016 ₂ n=97
1 - zakonec / partner	47,5	63,7	53,9	53,4	60,1	55,2	61,1	57,7
2 - sin / hči	28,8	23,7	24,7	22,1	18,5	25,3	21,3	26,8
3 - mama / oče / tast / tašča	14,2	14,4	14,4	11,3	13,3	18,4	14,8	13,4
4 - drug sorodnik	11,7	11,6	9,9	7,4	6,9	9,2	7,4	9,3
5 - nekdo, ki ni sorodnik	8,3	6,0	7,8	2,9	1,2	5,7	1,9	4,1
7 - (b.o.)	0,0	0,0	4,9	12,7	2,9	0,0	0,9	0,0
8 - ne vem	0,4	0,9	0,0	0,0	0,0	1,1	1,8	0,0

J6a V kolikšni meri je anketiranec/ka uporabljal/a pokazne kartice?

	2016 ₂
1 - anketiranec/ka je uporabljal/a vse potrebne pokazne kartice	85,5
2 - anketiranec/ka je uporabljal/a le nekatere od pokaznih kartic	10,6
3 - anketiranec/ka je zavrnil/a; ni bil/a sposoben/na uporabljati kartic	3,6
8 - ne vem	0,4

Velikost naselja:

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - hiša na samem, zaselek ali manjša vas (oddaljena od pošte, šole, trgovine) z do 500 prebivalci	35,3	27,7	32,0	24,7	32,1	27,3	21,2	28,4
2 - vas, kraj (s šolo, pošto, trgovino), trg z nad 500 do 2000 prebivalci	24,3	30,9	29,3	30,2	22,5	27,7	32,1	31,9
3 - kraj z nad 2000 do 4000 prebivalci	7,4	8,9	9,1	8,6	8,6	5,4	9,5	7,7
4 - kraj z nad 4000 do 10.000 prebivalci	6,8	8,5	8,2	11,2	10,0	13,5	13,0	9,2
5 - kraj z nad 10.000 do 50.000 prebivalcev	13,0	10,7	9,4	10,1	12,5	9,3	11,8	9,5
6 - kraj z nad 50.000 prebivalci (Ljubljana, Maribor)	13,2	13,3	12,1	13,6	13,5	16,6	12,4	12,9
9 - (ne vem)	0,0	0,0	0,0	1,5	0,9	0,2	0,1	0,5

Tip krajevne skupnosti:

	2002 ₂	2004 ₂	2006 ₁	2008 ₂	2010 ₁	2012 ₂	2014 ₁	2016 ₂
1 - mestna	28,5	34,7	28,0	31,9	27,1	35,6	35,5	34,1
2 - primestna	17,8	12,5	23,4	15,1	18,2	10,6	8,7	9,6
3 - vaška	53,6	52,9	48,5	52,4	54,1	53,5	55,9	56,3
9 - (ne vem)	0,0	0,0	0,0	0,6	0,6	0,3	0,0	0,1

TRETJI DEL

**EVROPSKA DRUŽBOSLOVNA
RAZISKAVA – MEDNARODNE
IN MEDČASOVNE PRIMERJAVE**

3.1

ESS: MEDNARODNE IN MEDČASOVNE PRIMERJAVE – uvodno pojasnilo

V ta del knjige (3.0) so uvrščeni mednarodni in medčasovni prikazi rezultatov raziskav ESS v obdobju 2002–2014, podani v treh poglavjih. Po uvodnih pojasnilih (3.1) so v drugem poglavju (3.2) podani mednarodni in medčasovni pregledi rezultatov raziskave ESS v dveh časovnih presekih: za prvo meritev (2002) in za zadnjo dostopno meritev (2014). Vzeti so iz nabora nacionalnih datotek držav, ki so v teh meritvah sodelovale¹ (tabela 1). V vsebinskem pogledu je ta prikaz omejen na nabor dimenzij oz. vprašanj, ki predstavljajo (indicirajo) tri temeljna tematska področja raziskave ESS, umeščena kot trajna sestavina programa ESS. To so bloki A, B in C. V bloku A so zbrana vprašanja, ki zadevajo osebno zaupanje in zaupanje v ljudi (socialno zaupanje). V bloku B, vsebinsko najboljšeješem, so umeščena vprašanja, ki zajemajo odnos ljudi do države oz. sistema, razumevanje demokracije, zaupanje v institucije sistema in dojemanje lastne vloge v njem, tudi vprašanja o odnosu do politike, političnih strank, politikov, in končno, vprašanja o zadovoljstvu z danimi razmerami in o njihovem osebnem doživljanju delovanja države. Ta tematski blok vključuje tudi vprašanja o vrednotnih orientacijah ljudi (zavzemanje za več enakosti, manj diskriminacije in odnos do migracij). V bloku C so umeščena vprašanja o intimni vključenosti ljudi v okolje, torej o njihovi socialni vključenosti, o osebni sreči, o zaznavanju ne-varnosti, o osebni religioznosti in verskih aktivnostih itd. Skupna značilnost vseh izbranih vprašanj (dimenzij) iz teh treh blokov je, da predstavljajo t. i. železni repertoar raziskave ESS in so bila vključena v vse dosedanje meritve. Vsa so merjena s pomočjo lestvic; v gradivu so prikazane meritve v polnem obsegu, če merila to omogočajo, pa tudi kot srednje vrednosti. In končno, velja, da so nacionalne datoteke, vključene v osrednjo datoteko ESS, bile poenotene, pri črpanju podatkov smo uporabili program design weight in s tem izboljšali njihovo primerljivost.

---

1. Seznam sodelujočih držav v programu ESS 2002–2014 pokaže, da je v vsem obdobju poteka ESS v raziskavi skupaj sodelovalo 36 držav, vendar med njimi le 16 v vseh sedmih valovih. Podroben pregled vključitev z navedbo velikosti vzorca je v tabeli 1.

V nadaljnjih poglavjih (3.3 in 3.4) so prikazani rezultati meritev, opravljenih v isti skupini držav, le da prikazujejo spremenljive tematske bloke raziskave ESS. Tokrat,² v tej knjigi, so prikazani tematski bloki D in E iz raziskave ESS 2012 in iz ESS 2014. Tako sta v poglavju 3.3 prikazana tematska bloka D: O osebni in družbeni blaginji ter E: O razumevanju in razvoju demokracije. V poglavju 3.4 pa sta prikazana tematska bloka D: Stališča do mednarodnih migracij in E: O odnosu do zdravja. Vsi štirje tematski bloki so podani v mednarodnem razsežju in medčasovno, pač v meri, v kakršni so že bili predmet predhodnega raziskovanja.

---

2. Tematski bloki iz raziskav ESS 2002–2010 so prikazani v knjigi Vrednote v prehodu V., Slovenija v evropskih primerjavah, Dokumentni SJM, Ljubljana/Dunaj, 2012, str. 139–464.

Tabela 1: Program ESS – seznam vseh sodelujočih držav v obdobju 2002–2014, z navedbo velikosti vzorcev.

Države	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014
Albanija	-	-	-	-	-	1201	-
Avstrija	2257	2256	2405	-	-	-	1795
Belgija	1899	1778	1798	1760	1704	1869	1769
Bolgarija	-	-	1400	2230	2434	2260	-
Ciper	-	-	995	1215	1083	1116	-
Češka	1360	3026	-	2018	2386	2009	2148
Danska	1506	1447	1505	1610	1576	1650	1502
Estonija	-	1989	1517	1661	1793	2380	2051
Finska	2000	2022	1896	2195	1878	2197	2087
Francija	1503	1806	1986	2073	1728	1998	1917
Grčija	2566	2406	-	2072	2715	-	-
Hrvaška	-	-	-	1484	1649	-	-
Irska	2046	2286	1800	1764	2576	2628	2390
Italija	1207	-	-	-	-	960	-
Islandija	-	579	-	-	-	752	-
Izrael	2499	-	-	2490	2294	2508	2562
Kosovo	-	-	-	-	-	1295	-
Latvija	-	-	-	1980	-	-	-
Litva	-	-	-	-	1677	2109	2250
Luksemburg	1552	1635	-	-	-	-	-
Madžarska	1685	1498	1518	1544	1561	2014	1698
Nemčija	2919	2870	2916	2751	3031	2958	3045
Nizozemska	2364	1881	1889	1778	1829	1845	1919
Norveška	2036	1760	1750	1549	1548	1624	1436
Poljska	2110	1716	1721	1619	1751	1898	1615
Portugalska	1511	2052	2222	2367	2150	2151	1265
Romunija	-	-	-	2146	-	-	-
Rusija	-	-	2437	2512	2595	2284	-
Slovaška	-	1512	1766	1810	1856	1847	-
Slovenija	1519	1442	1476	1286	1403	1257	1224
Španija	1729	1663	1876	2576	1885	1889	1925
Švedska	1999	1948	1927	1830	1497	1847	1791
Švica	2040	2141	1804	1819	1506	1493	1532
Turčija	-	1856	-	2416	-	-	-
Ukrajina	-	2031	2002	1885	1931	2178	-
Velika Britanija	2052	1897	2394	2352	2422	2286	2264
Vse države skupaj	22	25	23	29	27	29	21
Vsi anketiranci skupaj	42359	47497	43010	56792	52458	54503	40185

3.2

EVROPSKA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA (bloki A, B, C), mednarodne in medčasovne primerjave v dvaindvajsetih državah, meritve 2002 in 2014

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner-Fink, Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Mihelj, Ivan Bernik, Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk, Špela Zajšek

Povzetek

To poglavje vsebuje analitičen prikaz rezultatov meritev raziskave ESS v obsegu osnovnih nespremenljivih blokov (A, B, C), opravljenih na vzorcih triindvajsetih vključenih držav v časovnih presekih 2002–2014. Gradivo ponuja možnost vpogleda v spreminjanje opazovanih pojavov v razsežju dveh meritev 2002, 2014 in razkrivanja razlik v kulturnem prostoru vključenih držav, med njimi štiri skandinavske (Finska, Švedska, Norveška, Danska), devet zahodnoevropskih (Avstrija, Belgija, Švica, Nemčija, Francija, V. Britanija, Irska, Italija, Luksemburg), štiri južnoevropske in sredozemske (Grčija, Izrael, Španija, Portugalska) ter šest srednje- in vzhodnoevropskih, tranzicijskih držav (Češka, Estonija, Madžarska, Litva, Poljska, Slovenija). Vsebinski okvir primerjav vključuje tematske bloka ESS/A, B in C, torej spremenljivke o povezanosti z mediji, o zaupanju v institucije, o oblikah političnega angažiranja, o družbenih vrednotah, indikatorjih socialnega kapitala, o osebnem in družbenem zadovoljstvu, o socialni iz-/vključenosti, nacionalni, religijski identiteti, o osebnem zadovoljstvu, blaginji, zdravju, varnosti itd.

Osnovni pojmi: medčasovne primerjave, vrednote, institucije, socialni kapital, etnične identitete itd.

A. Mediji, zaupanje soljudem ... – blok A

A1 Prosimo ocenite, koliko časa na dan gledate televizijo na običajen dan v tednu? Odgovorite s pomočjo te kartice.

- 0 - sploh nič
  - 1 - manj kot $\frac{1}{2}$ ure
  - 2 - od $\frac{1}{2}$ ure do 1 ure
  - 3 - več kot 1 uro do $1\frac{1}{2}$ ure
  - 4 - več kot $1\frac{1}{2}$ ure, do 2 uri
  - 5 - več kot 2 uri do $2\frac{1}{2}$ uri
  - 6 - več kot $2\frac{1}{2}$ uri do 3 ure
  - 7 - več kot 3 ure
-

A1									
Država		0	1	2	3	4	5	6	7
AT Austrija	2002	5,7	9,8	20,0	16,5	15,3	11,8	7,9	12,9
	2014	4,7	6,2	12,7	14,3	16,3	13,6	11,7	20,6
BE Belgija	2002	2,8	5,9	16,7	14,4	16,5	13,1	11,3	19,2
	2014	3,5	6,8	14,0	15,8	16,2	17,2	9,0	17,5
CH Švicarska	2002	7,5	13,5	23,6	18,0	11,7	11,8	5,5	8,4
	2014	9,2	12,9	20,9	18,3	14,7	10,6	6,1	7,2
CZ Češka	2002	1,1	3,2	12,3	14,1	17,7	15,0	13,2	23,5
	2014	3,5	4,3	8,0	9,1	18,7	16,2	14,8	25,4
DE Njemačka	2002	2,1	5,1	13,7	14,1	18,4	15,0	13,7	18,0
	2014	5,8	7,0	15,8	16,0	18,0	14,5	11,7	11,2
DK Danska	2002	1,5	4,1	14,2	13,0	19,1	13,4	15,0	19,7
	2014	3,5	7,6	14,9	16,4	16,5	12,9	12,2	15,9
EE Estonija	2014	6,6	5,3	14,4	12,1	17,1	11,1	12,3	21,1
ES Španija	2002	2,4	4,3	12,5	13,2	16,6	15,8	12,5	22,7
	2014	3,0	7,1	15,8	16,2	15,9	13,8	9,8	18,4
FI Finska	2002	3,0	5,2	17,5	20,1	18,0	13,5	8,9	13,8
	2014	5,9	7,1	18,6	15,8	16,4	13,8	9,2	13,1
FR Francija	2002	4,3	6,1	12,9	14,8	14,5	15,9	12,7	18,8
	2014	5,4	5,9	12,1	15,8	16,8	16,3	11,2	16,5
GB Velika Britanija	2002	2,1	2,1	9,3	11,1	14,0	11,5	14,1	35,8
	2014	2,6	3,9	10,1	11,3	12,5	13,9	17,5	28,1
GR Grčija	2002	2,8	4,0	11,5	7,6	16,5	6,7	14,1	36,8
HU Mađarska	2002	3,5	5,0	16,2	7,4	25,1	6,9	14,7	21,3
	2014	3,5	3,9	11,3	8,5	23,9	10,6	15,1	23,2
IE Irska	2002	1,2	3,3	11,9	12,5	17,9	14,2	15,6	23,5
	2014	3,4	4,8	12,0	14,7	13,9	13,7	12,8	24,6
IL Izrael	2002	8,7	5,9	13,0	17,1	14,6	13,4	10,2	17,2
	2014	17,3	7,3	11,2	14,6	12,2	10,1	7,3	20,1
IT Italija	2002	1,6	3,3	13,9	16,2	17,3	15,6	12,5	19,5
LT Litva	2014	4,1	3,3	9,3	13,5	19,2	15,3	13,5	21,8
LU Luksemburg	2002	3,6	7,1	14,5	13,9	13,5	12,3	13,5	21,6
NL Nizozemska	2002	1,7	3,3	11,8	14,3	17,5	14,4	14,4	22,6
	2014	2,7	5,4	10,6	14,2	18,8	15,3	12,8	20,2
NO Norveška	2002	1,0	5,4	18,5	19,0	18,8	14,1	11,4	11,8
	2014	3,7	8,2	18,5	18,0	17,5	14,1	9,1	10,9
PL Poljska	2002	3,9	5,6	16,9	12,4	19,4	9,1	14,3	18,4
	2014	6,2	7,6	19,1	12,6	19,1	7,5	11,8	16,0
PT Portugalska	2002	1,3	6,9	14,9	19,4	16,5	13,4	10,3	17,3
	2014	3,6	7,4	18,2	19,0	14,5	14,2	7,9	15,3
SE Švedska	2002	1,8	6,0	22,0	17,7	18,2	13,6	9,3	11,6
	2014	4,9	10,2	19,9	15,7	18,6	13,4	7,7	9,6
SI Slovenija	2002	4,6	11,1	23,5	15,4	17,7	10,5	6,9	10,3
	2014	3,9	9,6	21,3	13,9	18,2	11,2	11,2	10,7
Skupaj	2002	3,2	5,7	15,4	14,6	17,0	12,7	11,9	19,5
	2014	5,3	6,5	14,2	14,4	16,8	13,4	11,4	18,0

Preskok (A1=1-9)

A2 Ponovno povejte za običajen dan v tednu, koliko od časa, ki ga porabite za gledanje televizije, gledate poročila ali oddaje s politično tematiko oziroma tematiko aktualnih dogodkov?

- 0 - sploh nič
  - 1 - manj kot $\frac{1}{2}$ ure
  - 2 - od $\frac{1}{2}$ ure do 1 ure
  - 3 - več kot 1 uro do $1\frac{1}{2}$ ure
  - 4 - več kot $1\frac{1}{2}$ ure, do 2 uri
  - 5 - več kot 2 uri do $2\frac{1}{2}$ uri
  - 6 - več kot $2\frac{1}{2}$ uri do 3 ure
  - 7 - več kot 3 ure
-

A2

Država		0	1	2	3	4	5	6	7
AT Avstrija	2002	4,0	41,7	37,2	11,2	3,6	1,2	0,6	0,5
	2014	9,1	40,4	33,5	9,7	3,5	1,8	1,1	0,9
BE Belgija	2002	7,0	27,7	42,8	13,9	5,2	1,5	0,7	1,4
	2014	9,3	31,7	41,3	11,5	3,5	1,6	0,6	0,6
CH Švica	2002	5,6	43,1	37,9	8,9	2,8	1,0	0,5	0,3
	2014	12,2	44,2	31,2	8,9	2,4	0,7	0,3	0,2
CZ Češka	2002	3,4	30,6	45,4	13,0	4,0	1,3	0,7	1,7
	2014	14,3	37,1	32,7	8,0	3,2	2,2	1,1	1,4
DE Nemčija	2002	3,4	37,8	40,3	10,9	4,7	1,8	0,7	0,5
	2014	5,4	37,5	38,4	11,4	4,3	1,7	0,8	0,5
DK Danska	2002	2,5	19,9	41,4	20,6	10,0	3,1	1,6	0,9
	2014	4,9	28,1	35,9	17,6	7,9	2,8	1,2	1,5
EE Estonija	2014	6,2	24,8	39,2	17,0	6,9	3,1	1,5	1,4
ES Španija	2002	9,7	28,2	37,1	14,4	5,4	2,0	1,4	1,7
	2014	8,2	26,7	35,3	14,5	6,3	4,0	1,8	3,1
FI Finska	2002	1,8	30,0	44,4	13,0	6,5	2,7	0,8	0,8
	2014	4,6	28,7	39,1	14,9	6,9	3,4	1,2	1,2
FR Francija	2002	5,9	25,6	39,7	16,0	6,5	3,1	1,7	1,5
	2014	9,6	25,3	35,5	13,0	7,0	4,0	2,6	3,0
GB Velika Britanija	2002	7,4	24,6	40,7	14,8	6,0	2,2	1,6	2,7
	2014	13,3	24,7	35,0	14,1	6,1	2,8	1,5	2,5
GR Grčija	2002	14,6	27,1	31,3	11,0	8,2	3,1	2,5	2,1
HU Madžarska	2002	5,5	41,8	38,5	7,3	4,1	1,0	1,0	0,8
	2014	13,7	43,6	27,8	6,8	4,1	1,0	1,3	1,6
IE Irska	2002	9,1	26,7	31,5	14,9	6,3	4,4	3,4	3,7
	2014	12,6	34,6	30,5	12,6	4,9	2,1	1,0	1,8
IL Izrael	2002	11,3	27,9	31,9	14,8	6,3	2,9	2,3	2,6
	2014	15,8	26,8	27,1	13,8	6,1	4,4	2,3	3,6
IT Italija	2002	4,8	24,3	44,3	16,3	4,9	2,9	1,4	1,2
LT Litva	2014	9,7	28,5	36,6	13,1	5,5	2,5	1,8	2,2
LU Luksemburg	2002	7,2	39,7	33,1	8,6	4,1	1,9	0,9	4,4
NL Nizozemska	2002	2,9	21,8	42,1	20,2	7,6	3,0	1,0	1,5
	2014	7,4	28,0	34,8	16,4	7,8	3,3	1,2	1,2
NO Norveška	2002	1,5	19,8	40,6	21,4	9,7	4,0	1,7	1,2
	2014	6,6	28,4	38,3	13,8	7,7	2,9	1,1	1,2
PL Poljska	2002	4,0	32,8	41,2	11,9	6,0	1,6	1,6	1,0
	2014	5,8	38,4	35,2	9,2	5,4	2,0	1,8	2,1
PT Portugalska	2002	3,8	25,6	37,7	18,8	7,8	3,2	1,4	1,8
	2014	9,4	23,8	33,8	19,4	5,7	3,6	2,1	2,2
SE Švedska	2002	3,5	28,2	44,1	14,9	5,7	2,6	0,6	0,6
	2014	6,3	35,1	37,9	11,3	5,5	2,0	1,2	0,8
SI Slovenija	2002	8,6	36,1	40,3	8,8	3,3	1,2	1,0	0,8
	2014	15,2	32,0	35,3	10,6	3,9	1,8	0,8	0,3
Skupaj	2002	5,9	30,2	39,0	13,8	5,9	2,4	1,3	1,5
	2014	9,5	31,8	35,0	12,7	5,5	2,6	1,3	1,6

A3 Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.

---

treba je biti											večini ljudi
zelo previden											lahko zaupamo
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

A3												
Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	5,8	3,5	6,0	9,2	10,4	22,2	10,7	15,1	10,3	3,3	3,5
	2014	5,6	2,6	7,2	10,5	9,6	22,2	12,9	16,6	9,5	1,9	1,2
BE Belgija	2002	7,1	3,9	6,9	9,9	10,2	21,8	12,0	17,2	8,7	1,1	1,3
	2014	5,0	2,2	5,9	11,0	10,5	22,4	14,8	17,2	8,4	1,9	0,7
CH Švica	2002	2,4	1,0	4,0	9,3	10,5	21,7	10,0	18,8	17,3	3,1	1,9
	2014	2,7	1,0	4,4	7,8	9,1	21,8	11,5	17,8	17,0	4,8	2,1
CZ Češka	2002	6,5	6,9	12,3	13,2	11,3	21,3	8,5	9,5	7,1	2,2	1,1
	2014	6,6	3,4	9,0	13,1	13,8	20,6	11,1	11,2	7,2	2,4	1,6
DE Nemčija	2002	7,0	2,7	7,5	13,5	11,8	23,1	10,1	13,5	7,2	1,9	1,6
	2014	3,6	1,8	5,5	11,8	9,4	24,3	13,0	17,3	9,9	2,1	1,3
DK Danska	2002	0,7	0,7	1,3	3,5	3,7	15,6	7,5	16,3	31,2	11,7	7,9
	2014	0,9	0,5	1,2	3,9	5,1	12,0	6,9	21,9	31,7	11,7	4,2
EE Estonija	2014	2,7	1,7	3,4	9,0	8,7	26,0	12,4	16,8	12,7	3,0	3,7
ES Španija	2002	4,1	3,8	8,8	11,9	10,3	19,6	14,3	14,9	9,2	1,9	1,1
	2014	3,2	3,5	9,7	11,2	10,0	24,1	14,1	14,7	7,7	1,1	0,6
FI Finska	2002	1,3	0,9	1,9	4,4	6,6	14,2	11,6	25,0	24,9	6,7	2,7
	2014	0,3	1,1	1,8	4,2	4,0	12,5	10,0	25,1	29,9	8,0	3,1
FR Francija	2002	7,5	3,1	9,1	11,4	11,9	28,7	9,7	10,2	5,6	1,6	1,2
	2014	6,3	1,7	8,6	13,2	12,6	24,9	12,6	12,5	5,4	1,1	1,1
GB Velika Britanija	2002	4,8	2,3	5,0	11,0	11,5	23,0	13,8	17,1	8,7	1,4	1,4
	2014	3,9	1,8	4,8	8,6	9,7	22,8	12,8	19,3	13,0	1,5	1,7
GR Grčija	2002	12,6	11,7	10,7	16,5	12,3	15,0	6,4	5,8	5,7	2,3	1,0
HU Madžarska	2002	9,4	7,0	10,8	12,5	11,6	25,3	7,8	7,6	4,7	1,4	1,9
	2014	10,2	3,4	11,3	14,6	12,6	18,2	11,4	12,1	4,1	0,6	1,4
IE Irska	2002	4,2	3,9	6,1	8,3	7,8	18,6	12,0	14,9	15,5	5,4	3,3
	2014	4,4	3,8	6,8	8,1	9,6	19,8	12,6	17,5	13,4	2,3	1,8
IL Izrael	2002	8,7	4,6	7,0	9,4	7,6	21,3	10,0	13,6	11,8	3,7	2,3
	2014	5,5	3,4	4,9	7,3	8,4	27,2	12,5	16,2	9,9	2,5	2,2
IT Italija	2002	7,5	5,3	7,8	12,5	8,5	26,0	11,7	11,6	6,0	1,7	1,5
LT Litva	2014	5,0	3,9	8,4	9,4	12,6	18,3	13,6	14,9	9,9	2,8	1,3
LU Luksemburg	2002	5,3	0,9	6,0	8,5	9,0	33,0	8,6	12,9	8,9	3,1	3,7
NL Nizozemska	2002	2,9	1,9	3,1	7,5	7,5	19,1	16,2	23,0	14,3	3,1	1,5
	2014	1,3	0,5	2,2	5,9	8,8	15,8	15,7	31,4	15,4	2,1	1,0
NO Norveška	2002	1,4	0,7	1,3	4,3	4,8	15,3	10,8	24,1	26,1	6,6	4,7
	2014	0,4	0,6	1,0	4,1	4,5	16,4	10,9	26,5	26,2	6,7	2,6
PL Poljska	2002	11,3	8,7	11,9	16,1	11,4	22,4	6,6	6,1	3,5	0,9	1,2
	2014	10,3	8,1	12,3	14,8	10,2	21,3	6,6	6,9	6,6	2,0	0,9
PT Portugalska	2002	7,7	5,0	10,8	17,6	12,5	21,5	8,9	7,6	4,3	1,5	2,5
	2014	18,5	5,4	8,5	13,4	11,3	23,2	7,5	6,3	4,0	0,7	1,2
SE Švedska	2002	1,7	1,6	3,1	8,1	6,9	17,5	9,3	19,8	23,4	5,7	2,9
	2014	1,2	1,0	2,6	5,4	7,3	16,8	11,5	24,0	21,2	6,6	2,2
SI Slovenija	2002	11,9	7,9	9,7	14,0	9,9	22,4	6,5	8,8	5,6	1,3	2,1
	2014	10,1	6,8	10,3	13,1	10,0	24,8	8,0	9,2	6,0	1,1	0,6
Skupaj	2002	6,0	4,0	6,7	10,5	9,5	21,0	10,2	14,5	11,9	3,3	2,3
	2014	4,8	2,7	6,1	9,5	9,5	20,9	11,8	17,2	12,7	3,1	1,7

A4 Ali menite, da bi vas večina ljudi skušala izkoristiti, če bi za to dobila priložnost, ali pa bi večina skušala ravnati pošteno?

večina bi me						večina bi skušala					
skušala izkoristiti						ravnati pošteno					
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

A4

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	3,6	1,7	4,4	8,3	10,0	22,3	10,5	15,6	13,8	5,5	4,3
	2014	1,7	1,5	3,4	7,4	9,1	22,6	15,5	18,2	14,4	4,2	2,1
BE Belgija	2002	3,1	2,3	4,3	6,9	7,5	23,4	13,1	19,8	13,8	3,3	2,6
	2014	1,8	1,3	3,1	6,3	6,8	23,3	15,5	23,4	13,2	4,0	1,2
CH Švica	2002	1,1	0,7	2,4	6,0	6,9	21,5	10,6	21,0	20,4	5,9	3,4
	2014	1,4	0,8	2,7	5,4	6,7	16,8	12,2	22,9	23,0	5,8	2,4
CZ Češka	2002	2,7	4,6	7,8	9,7	10,9	22,3	11,1	14,3	11,4	4,0	1,3
	2014	3,3	2,1	5,1	11,4	12,8	24,4	12,9	14,2	8,7	3,0	2,1
DE Nemčija	2002	2,0	1,4	3,7	7,3	10,3	21,7	12,3	18,6	15,0	4,6	3,1
	2014	1,7	0,8	3,2	5,8	7,4	20,1	13,1	23,1	17,5	4,8	2,5
DK Danska	2002	0,1	0,3	1,3	1,5	2,3	12,4	7,9	18,2	32,8	14,3	8,9
	2014	0,3	0,3	0,9	2,6	3,8	9,3	7,1	22,1	33,6	15,1	4,9
EE Estonija	2014	1,8	1,3	3,4	8,2	8,9	23,8	11,1	17,6	13,6	5,7	4,5
ES Španija	2002	3,4	2,9	6,9	9,4	8,4	23,1	13,7	16,9	10,6	3,2	1,5
	2014	2,3	2,1	7,0	9,1	8,2	25,6	13,6	17,3	11,2	2,5	1,3
FI Finska	2002	0,9	0,4	1,5	2,9	4,3	11,8	10,3	25,5	26,3	12,1	3,9
	2014	0,5	0,4	1,9	2,8	4,6	10,4	11,3	24,3	30,2	11,4	2,2
FR Francija	2002	2,8	1,6	4,4	8,5	9,5	24,5	10,8	15,2	15,0	4,0	3,7
	2014	1,8	0,9	3,2	6,3	7,7	21,8	14,3	20,8	16,0	4,6	2,6
GB Velika Britanija	2002	2,5	1,5	4,4	7,7	9,4	22,7	15,4	18,9	13,2	2,7	1,7
	2014	2,0	1,2	2,3	6,5	7,9	23,1	13,6	23,5	14,5	3,4	1,9
GR Grčija	2002	11,9	10,7	12,2	15,2	9,8	19,5	6,2	6,9	4,1	2,3	1,2
HU Madžarska	2002	7,1	4,0	9,5	11,6	9,8	26,2	8,4	11,0	6,8	2,2	3,5
	2014	5,5	1,9	8,6	16,6	13,0	20,0	12,3	13,1	5,4	1,1	2,5
IE Irska	2002	1,5	2,6	4,4	6,0	7,6	19,8	11,3	16,4	18,6	7,5	4,2
	2014	1,6	1,1	3,4	5,6	9,1	19,2	14,2	21,5	17,5	4,4	2,3
IL Izrael	2002	5,1	3,9	7,1	7,6	7,2	22,4	10,2	11,9	15,3	5,2	4,0
	2014	3,3	3,1	5,4	7,3	7,9	27,2	12,3	15,8	12,0	3,0	2,7
IT Italija	2002	6,2	4,8	9,5	12,8	11,6	21,1	12,2	9,8	7,2	2,1	2,6
LT Litva	2014	3,3	3,0	5,1	7,6	10,8	21,4	14,0	17,5	12,1	3,5	1,7
LU Luksemburg	2002	5,2	1,5	4,9	8,7	8,4	27,5	7,1	12,2	12,5	5,5	6,4
NL Nizozemska	2002	1,2	1,0	2,3	4,2	6,2	16,9	16,3	28,6	17,9	3,6	1,9
	2014	0,4	0,4	0,7	3,4	6,0	14,7	16,5	32,8	21,6	2,6	0,9
NO Norveška	2002	0,6	0,3	1,2	3,1	3,8	12,1	10,2	23,1	28,6	10,9	6,1
	2014	0,4	0,1	0,9	2,4	4,1	11,6	11,9	28,5	27,2	9,3	3,5
PL Poljska	2002	5,8	6,2	9,8	12,2	10,6	25,0	9,1	9,3	7,0	2,1	2,9
	2014	5,7	4,4	9,2	12,4	10,5	25,5	8,2	9,9	9,6	2,2	2,2
PT Portugalska	2002	2,1	1,8	5,3	11,2	14,2	24,6	11,8	12,2	10,2	3,6	3,1
	2014	5,7	1,7	4,4	8,5	10,6	29,8	10,1	14,1	8,4	2,1	4,5
SE Švedska	2002	0,8	0,9	2,1	4,5	4,7	15,0	9,3	22,2	27,0	8,8	4,7
	2014	0,6	0,3	1,2	4,1	4,8	12,2	10,7	27,1	26,1	9,2	3,7
SI Slovenija	2002	8,2	4,6	8,4	11,4	8,4	25,5	7,6	9,7	10,8	2,9	2,5
	2014	4,5	3,0	7,8	13,7	9,8	27,7	8,2	12,3	9,7	1,6	1,6
Skupaj	2002	3,5	2,7	5,3	7,9	8,2	20,8	10,8	16,6	15,5	5,3	3,5
	2014	2,3	1,5	3,9	7,2	8,1	20,6	12,6	20,2	16,4	4,9	2,5

A5 Kaj menite, ali so ljudje večinoma pripravljeni pomagati drugim ali pa večinoma gledajo predvsem nase?

večinoma gledajo predvsem nase						večinoma so pripravljeni pomagati drugim				
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

A5												
Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	3,3	3,2	6,9	10,6	11,6	22,3	10,7	13,8	9,9	4,4	3,3
	2014	3,8	1,9	6,4	11,3	11,2	22,1	15,6	15,4	8,9	2,2	1,2
BE Belgija	2002	5,6	5,4	9,7	15,5	12,3	21,1	9,5	11,3	6,6	1,5	1,5
	2014	3,4	2,9	9,0	15,8	13,3	22,0	13,8	11,5	6,4	0,8	1,0
CH Švica	2002	1,3	0,9	5,2	11,2	12,4	26,1	12,9	15,5	11,0	2,3	1,3
	2014	1,2	0,8	4,0	8,4	11,1	20,7	15,3	19,7	13,5	3,5	1,8
CZ Češka	2002	5,2	9,9	14,3	18,0	12,2	16,9	8,1	6,6	5,7	2,3	0,7
	2014	5,1	3,2	7,6	13,6	15,3	23,7	10,8	11,2	5,9	2,3	1,3
DE Nemčija	2002	2,8	2,5	8,2	12,7	13,8	25,2	11,7	12,9	7,0	1,7	1,4
	2014	1,3	1,5	5,3	11,1	12,4	24,2	15,0	15,4	10,3	2,3	1,0
DK Danska	2002	1,0	1,3	3,5	5,2	6,3	22,9	12,6	18,2	19,1	5,7	4,1
	2014	0,7	1,1	2,3	6,1	8,3	19,8	15,8	21,6	16,3	5,3	2,7
EE Estonija	2014	4,2	2,5	5,8	11,6	12,1	24,5	13,2	12,7	8,9	2,2	2,2
ES Španija	2002	4,6	4,8	12,7	14,8	11,6	22,0	10,6	10,4	5,2	1,9	1,4
	2014	4,3	5,5	14,2	14,4	11,1	20,2	11,9	9,6	6,1	1,8	0,9
FI Finska	2002	1,1	1,4	3,7	9,6	10,8	19,9	14,4	19,8	13,9	4,0	1,6
	2014	0,7	1,2	2,8	6,8	9,0	17,4	17,1	22,1	18,0	3,7	1,2
FR Francija	2002	6,5	4,1	11,0	15,5	11,9	23,3	9,0	8,6	6,4	1,6	2,1
	2014	3,7	3,0	8,1	14,9	15,5	23,2	11,7	10,3	7,0	1,7	0,9
GB Velika Britanija	2002	1,8	2,1	4,6	9,8	9,6	23,2	16,0	18,7	9,9	2,6	1,5
	2014	1,5	1,2	3,7	6,2	7,7	20,1	15,9	21,7	15,8	3,8	2,2
GR Grčija	2002	15,4	14,7	17,0	16,2	10,3	12,7	5,1	3,9	2,6	1,1	1,1
HU Madžarska	2002	7,5	6,3	11,9	15,6	9,7	25,3	7,1	8,4	4,9	1,2	2,2
	2014	6,8	3,0	11,9	15,6	14,0	18,2	12,0	10,7	4,4	1,0	2,5
IE Irska	2002	1,6	2,8	4,7	6,5	7,3	18,7	12,2	16,9	18,3	7,3	3,7
	2014	1,6	1,6	4,2	7,1	8,2	18,0	15,8	19,4	16,5	4,5	3,1
IL Izrael	2002	7,0	6,4	10,4	11,4	9,8	22,3	10,5	9,5	7,4	3,3	2,1
	2014	5,3	4,2	6,4	9,1	8,5	24,2	13,0	13,1	10,4	3,0	2,9
IT Italija	2002	8,1	6,2	11,4	14,4	12,8	22,5	10,5	7,7	4,3	0,7	1,3
LT Litva	2014	4,5	5,3	10,9	13,6	12,9	18,6	14,5	10,9	5,9	1,6	1,2
LU Luksemburg	2002	6,8	3,5	9,9	12,7	10,3	29,1	7,3	8,7	7,3	2,1	2,4
NL Nizozemska	2002	2,5	1,8	5,1	9,4	12,2	21,6	17,3	19,5	8,5	1,2	0,9
	2014	0,5	0,8	3,1	7,0	13,0	18,9	21,8	23,5	9,8	1,0	0,4
NO Norveška	2002	1,1	1,1	2,8	6,7	8,4	19,9	15,3	20,0	16,0	5,3	3,3
	2014	0,5	0,4	1,5	7,7	8,9	18,4	17,1	22,3	16,1	5,3	1,6
PL Poljska	2002	14,2	12,8	16,8	16,8	9,7	15,8	4,2	4,8	2,6	1,0	1,3
	2014	9,7	11,0	15,1	15,1	10,0	20,3	5,9	5,9	3,8	1,8	1,3
PT Portugalska	2002	5,4	5,6	15,1	20,4	15,4	16,8	9,6	6,1	3,2	0,9	1,4
	2014	12,0	3,2	10,2	15,0	14,5	23,5	7,4	6,9	4,4	0,4	2,5
SE Švedska	2002	0,9	1,5	3,0	8,2	7,8	21,5	10,2	19,8	17,5	6,1	3,5
	2014	0,5	0,7	1,9	6,2	8,1	19,1	16,8	22,6	17,4	5,0	1,7
SI Slovenija	2002	8,5	6,4	10,7	15,6	8,9	22,4	6,2	9,9	7,7	1,9	1,5
	2014	4,0	3,8	8,9	11,4	11,5	21,7	9,6	13,9	10,9	2,3	2,0
Skupaj	2002	5,1	4,7	8,9	12,3	10,7	21,3	10,7	12,6	8,9	2,8	2,0
	2014	3,4	2,8	6,7	10,8	11,2	21,0	14,0	15,4	10,4	2,7	1,7

Povprečne vrednosti A3–A5

- A3** Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.

treba je biti zelo previden											večini ljudi lahko zaupamo
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

- A4** Ali menite, da bi vas večina ljudi skušala izkoristiti, če bi za to dobila priložnost, ali pa bi večina skušala ravnati pošteno?

večina bi me skušala izkoristiti											večina bi skušala ravnati pošteno
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

- A5** Kaj menite, ali so ljudje večinoma pripravljeni pomagati drugim ali pa večinoma gledajo predvsem nase?

večinoma gledajo predvsem nase											večinoma so pripravljeni pomagati drugim
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

Povprečne vrednosti A3–A5

Država		A3	A4	A5
AT Avstrija	2002	5,13	5,62	5,19
	2014	4,98	5,74	5,08
BE Belgija	2002	4,81	5,61	4,44
	2014	5,02	5,82	4,63
CH Švica	2002	5,64	6,20	5,32
	2014	5,72	6,26	5,69
CZ Češka	2002	4,29	5,11	3,95
	2014	4,59	5,14	4,63
DE Nemčija	2002	4,67	5,77	4,85
	2014	5,17	6,03	5,28
DK Danska	2002	6,99	7,33	6,12
	2014	6,90	7,22	6,07
EE Estonija	2014	5,57	5,83	5,01
ES Španija	2002	4,89	5,23	4,40
	2014	4,83	5,31	4,35
FI Finska	2002	6,46	6,88	5,68
	2014	6,74	6,87	5,97
FR Francija	2002	4,48	5,61	4,37
	2014	4,61	5,93	4,65
GB Velika Britanija	2002	5,05	5,56	5,41
	2014	5,37	5,85	5,89
GR Grčija	2002	3,63	3,69	3,01
HU Madžarska	2002	4,08	4,64	4,16
	2014	4,17	4,64	4,36
IE Irska	2002	5,47	6,00	5,95
	2014	5,23	5,96	5,88
IL Izrael	2002	4,89	5,36	4,51
	2014	5,17	5,38	5,08
IT Italija	2002	4,52	4,59	4,07
LT Litva	2014	4,94	5,38	4,50
LU Luksemburg	2002	5,18	5,50	4,54
NL Nizozemska	2002	5,71	6,19	5,26
	2014	6,03	6,43	5,62
NO Norveška	2002	6,60	6,98	6,01
	2014	6,62	6,91	6,06
PL Poljska	2002	3,69	4,53	3,16
	2014	3,92	4,67	3,65
PT Portugalska	2002	4,16	5,27	3,91
	2014	3,63	5,18	4,00
SE Švedska	2002	6,09	6,66	6,01
	2014	6,25	6,78	6,11
SI Slovenija	2002	3,98	4,68	4,24
	2014	4,07	4,81	4,93
Skupaj	2002	5,03	5,60	4,77
	2014	5,24	5,83	5,14

B. Politično zaupanje, orientacije, aktivnosti; odnos do priseljevanja ... – blok B

B1 Kaj bi rekli, koliko se zanimate za politiko?

- 1 - zelo se zanimam
  - 2 - še kar se zanimam
  - 3 - komaj kaj se zanimam
  - 4 - sploh se ne zanimam
-

B1

Država		1	2	3	4
AT Austrija	2002	19,0	39,8	30,3	10,9
	2014	15,7	36,4	33,0	14,9
BE Belgija	2002	8,2	36,6	33,5	21,7
	2014	10,6	37,0	32,7	19,7
CH Švica	2002	14,2	46,4	30,0	9,4
	2014	16,4	44,9	29,6	9,0
CZ Češka	2002	4,8	27,0	51,3	17,0
	2014	2,8	14,3	44,7	38,2
DE Nemčija	2002	20,6	42,7	30,4	6,2
	2014	21,1	45,7	29,4	3,7
DK Danska	2002	14,2	49,0	31,4	5,5
	2014	20,5	47,8	27,1	4,6
EE Estonija	2014	6,9	38,3	41,7	13,0
ES Španija	2002	3,4	17,9	42,0	36,6
	2014	11,3	29,7	36,2	22,9
FI Finska	2002	7,2	39,3	42,1	11,4
	2014	10,4	46,5	32,8	10,4
FR Francija	2002	11,3	28,8	38,2	21,7
	2014	13,4	31,8	36,9	17,9
GB Velika Britanija	2002	10,2	41,8	30,9	17,0
	2014	16,0	41,6	25,8	16,7
GR Grčija	2002	9,4	22,1	34,5	34,0
HU Madžarska	2002	8,3	37,7	36,9	17,2
	2014	3,8	24,1	36,8	35,3
IE Irska	2002	9,0	37,6	29,6	23,8
	2014	9,7	31,6	29,1	29,6
IL Izrael	2002	15,8	47,6	23,7	12,9
	2014	19,6	36,5	21,3	22,6
IT Italija	2002	7,8	24,6	35,6	32,0
LT Litva	2014	2,1	23,3	44,7	30,0
LU Luksemburg	2002	12,4	31,0	31,9	24,7
NL Nizozemska	2002	12,8	53,2	25,9	8,0
	2014	11,2	52,2	25,1	11,6
NO Norveška	2002	9,0	41,4	43,0	6,5
	2014	9,9	39,7	41,4	9,0
PL Poljska	2002	4,9	35,3	42,8	17,1
	2014	5,2	30,6	43,1	21,0
PT Portugalska	2002	8,1	27,8	32,5	31,6
	2014	7,9	31,4	27,6	33,2
SE Švedska	2002	12,2	45,3	33,3	9,3
	2014	18,0	49,5	25,0	7,4
SI Slovenija	2002	6,5	35,3	37,2	21,1
	2014	9,3	35,1	33,4	22,2
Skupaj	2002	10,9	37,6	34,3	17,2
	2014	11,8	36,6	33,0	18,6

Prosim, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ...

B2 ... Državnemu zboru

sploh ne zaupam									povsem zaupam	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

B2												
Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	6,6	2,6	5,5	9,6	10,3	24,7	10,7	11,8	11,4	4,1	2,8
	2014	8,2	3,8	8,8	11,3	11,5	19,9	10,5	11,5	8,6	3,5	2,4
BE Belgija	2002	5,5	3,5	5,1	9,1	9,6	23,7	17,1	15,3	8,6	1,4	1,1
	2014	6,7	3,5	6,6	9,6	11,0	20,0	16,9	16,1	6,7	2,1	0,9
CH Švica	2002	1,3	0,9	2,7	6,9	8,6	25,0	16,7	19,3	14,4	2,8	1,2
	2014	1,8	0,7	2,1	4,8	6,8	17,6	16,8	21,2	19,6	5,1	3,5
CZ Češka	2002	9,3	8,9	13,6	18,0	13,8	18,1	6,9	7,0	3,2	0,8	0,3
	2014	10,3	6,2	13,3	14,2	12,9	16,2	10,1	9,5	4,7	1,3	1,3
DE Nemčija	2002	7,4	3,3	9,0	13,9	13,7	21,1	12,1	10,0	6,1	1,9	1,6
	2014	4,3	2,9	7,1	11,3	11,2	18,1	14,0	14,4	11,0	3,4	2,3
DK Danska	2002	2,2	0,7	3,4	4,9	6,3	20,4	12,3	19,5	19,2	5,9	5,3
	2014	2,9	2,1	5,7	8,2	7,3	13,5	13,3	16,2	18,5	8,0	4,3
EE Estonija	2014	9,8	4,6	8,4	13,7	11,8	20,4	10,2	9,8	7,0	1,8	2,5
ES Španija	2002	6,5	3,6	7,4	9,3	10,2	25,4	13,9	11,4	7,5	2,4	2,4
	2014	18,7	6,4	8,5	14,1	10,4	18,3	9,0	6,9	5,0	1,5	1,2
FI Finska	2002	2,2	2,3	3,8	6,9	9,0	17,2	15,1	20,7	16,4	4,8	1,7
	2014	3,0	3,1	5,9	8,2	9,3	15,1	13,8	20,0	15,5	4,6	1,4
FR Francija	2002	8,1	3,7	8,5	11,2	11,3	28,7	10,2	10,0	5,8	1,1	1,6
	2014	11,8	6,5	11,6	13,1	12,3	18,9	10,0	9,4	4,7	0,6	1,2
GB Velika Britanija	2002	6,6	3,0	7,6	13,3	13,8	19,4	12,8	12,1	8,0	1,5	1,8
	2014	11,3	5,4	8,9	11,8	13,5	15,2	10,1	11,3	8,3	1,8	2,2
GR Grčija	2002	10,1	4,4	6,1	10,9	9,2	19,6	10,6	11,0	9,5	4,0	4,6
HU Madžarska	2002	7,3	3,8	6,3	10,8	7,7	26,1	9,6	9,0	10,8	2,8	5,8
	2014	12,3	7,5	13,2	13,8	11,2	16,1	10,1	8,4	4,3	0,8	2,4
IE Irska	2002	9,3	5,7	10,7	9,5	9,9	23,0	10,0	9,5	8,0	2,4	2,0
	2014	12,2	6,9	11,8	12,5	12,8	19,6	11,6	7,3	3,9	0,8	0,6
IL Izrael	2002	10,7	5,3	8,1	10,2	9,5	18,3	10,5	10,2	9,0	3,6	4,6
	2014	15,6	4,8	8,5	11,4	11,3	17,6	10,0	9,7	7,1	2,0	2,0
IT Italija	2002	5,4	4,0	7,0	8,0	12,6	23,1	19,0	10,9	6,1	2,5	1,3
LT Litva	2014	15,8	10,2	12,8	15,7	11,3	15,7	8,6	5,9	2,8	0,7	0,5
LU Luksemburg	2002	3,4	1,5	3,5	6,1	6,8	29,9	13,2	14,1	11,8	4,4	5,3
NL Nizozemska	2002	3,6	2,0	4,7	8,1	10,5	21,3	21,0	20,2	7,2	0,8	0,6
	2014	3,8	2,3	5,7	7,8	10,3	17,3	21,4	22,6	8,1	0,5	0,4
NO Norveška	2002	2,6	1,1	3,8	8,4	10,7	20,1	14,2	16,3	15,0	4,7	3,1
	2014	1,3	1,1	2,0	3,6	5,5	10,4	12,9	22,5	23,7	9,9	7,1
PL Poljska	2002	11,6	8,7	13,6	17,7	13,2	20,5	5,8	4,7	3,1	0,3	0,9
	2014	21,1	13,9	15,6	14,2	8,6	15,4	4,7	3,2	2,2	0,4	0,8
PT Portugal.	2002	8,8	3,5	6,5	12,7	14,0	25,1	11,8	10,5	3,8	0,8	2,7
	2014	27,7	6,9	10,7	10,0	10,3	16,6	7,9	4,8	2,9	0,8	1,5
SE Švedska	2002	2,1	1,8	4,4	6,3	9,5	18,2	12,4	16,7	18,8	5,8	4,0
	2014	2,4	1,5	3,1	6,7	6,5	13,3	13,5	20,1	19,6	8,4	4,9
SI Slovenija	2002	11,5	4,8	9,9	15,8	10,5	23,5	7,4	8,5	5,6	1,2	1,4
	2014	25,3	9,6	16,1	14,9	8,4	12,3	5,6	4,1	2,6	0,5	0,8
Skupaj	2002	6,5	3,6	6,8	10,4	10,5	22,0	12,4	12,8	9,6	2,8	2,5
	2014	10,4	5,2	8,9	11,2	10,5	16,8	11,6	12,1	8,7	2,7	2,0

Prosim, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ...

B3 ... pravnemu sistemu

sploh ne zaupam									povsem zaupam	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

B3

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	2,7	1,7	3,4	7,0	7,6	17,8	12,1	15,3	17,9	8,2	6,2
	2014	5,2	2,3	4,7	7,0	8,6	16,7	11,6	17,0	16,3	6,5	4,0
BE Belgija	2002	10,2	5,9	8,8	10,2	10,8	18,1	14,3	11,7	7,4	1,5	1,0
	2014	7,7	3,5	6,1	9,5	9,7	16,4	14,9	16,4	11,8	2,5	1,5
CH Švica	2002	1,8	0,8	3,0	5,9	7,5	17,5	13,4	18,2	21,0	7,5	3,5
	2014	1,6	0,9	2,0	5,0	5,7	12,6	13,6	20,0	22,8	10,3	5,7
CZ Češka	2002	8,9	9,8	12,4	16,7	12,1	16,3	9,6	7,5	3,9	1,8	0,9
	2014	8,2	4,9	8,1	12,9	11,2	15,8	11,1	11,2	10,7	3,6	2,3
DE Nemčija	2002	3,1	1,8	5,1	8,4	8,9	17,5	12,5	16,1	17,0	6,0	3,5
	2014	3,3	2,1	4,7	8,0	8,8	14,9	12,7	14,8	18,3	8,1	4,3
DK Danska	2002	1,6	0,4	2,3	3,7	3,7	11,0	7,0	15,4	27,6	16,9	10,5
	2014	1,0	0,7	1,8	3,3	3,5	7,1	7,9	13,7	28,3	20,1	12,6
EE Estonija	2014	4,6	4,1	6,7	10,6	9,8	19,0	12,3	11,8	11,6	5,6	3,8
ES Španija	2002	8,2	6,6	9,5	12,3	12,5	21,2	11,4	8,2	6,5	1,9	1,7
	2014	15,1	5,9	9,6	12,5	11,0	17,2	9,4	8,5	6,3	2,8	1,6
FI Finska	2002	1,4	1,5	2,0	4,3	6,6	10,4	10,2	17,6	25,2	17,0	4,0
	2014	0,8	1,5	2,3	4,2	6,9	9,1	11,1	18,4	26,4	16,6	2,8
FR Francija	2002	7,5	3,3	6,9	9,9	10,2	22,5	13,7	12,4	9,4	2,9	1,3
	2014	6,7	3,5	5,4	8,0	9,4	19,8	14,4	14,9	12,0	3,9	2,1
GB Velika Britanija	2002	5,3	3,0	7,1	10,7	14,1	16,5	11,5	15,1	11,6	3,6	1,4
	2014	5,6	2,5	4,6	7,5	9,5	14,9	11,6	17,5	15,7	7,1	3,4
GR Grčija	2002	4,9	3,0	4,5	4,6	6,5	14,1	8,7	12,9	16,5	12,3	11,9
HU Madžarska	2002	5,5	4,6	6,9	9,9	9,7	23,1	8,9	10,4	11,9	4,2	4,9
	2014	7,3	4,2	11,3	13,2	9,8	16,0	12,1	12,6	8,2	1,7	3,4
IE Irska	2002	5,6	4,3	7,1	9,3	10,1	19,8	10,0	13,7	12,4	4,5	3,3
	2014	4,0	2,3	7,2	8,8	10,3	20,0	13,2	15,8	12,0	4,6	2,0
IL Izrael	2002	5,4	2,4	3,4	3,9	4,5	10,5	7,5	13,6	21,1	16,3	11,3
	2014	10,0	2,8	4,0	5,9	7,2	15,0	11,3	15,5	16,0	7,5	4,8
IT Italija	2002	4,5	2,7	5,6	6,9	8,5	19,1	16,8	16,1	11,0	4,6	4,2
LT Litva	2014	9,0	6,4	8,0	11,8	12,2	16,3	10,8	11,0	9,6	2,8	2,0
LU Luksemburg	2002	2,2	1,0	3,6	6,0	6,3	20,9	10,7	16,7	16,3	7,3	9,0
NL Nizozemska	2002	3,5	2,2	5,5	7,9	11,7	17,0	17,5	18,4	11,7	3,7	0,9
	2014	2,2	1,7	4,1	5,3	7,7	11,9	17,7	24,7	18,9	4,7	0,9
NO Norveška	2002	1,8	1,1	2,7	6,3	7,2	15,5	12,0	18,0	20,3	11,0	4,2
	2014	0,9	0,6	1,7	3,3	2,9	9,9	9,5	18,0	26,9	17,1	9,1
PL Poljska	2002	10,0	8,5	15,1	15,5	13,5	17,6	6,6	6,9	4,7	1,0	0,6
	2014	12,9	10,2	13,9	14,8	11,4	17,8	5,7	6,8	3,9	1,2	1,4
PT Portugalska	2002	7,3	4,6	9,5	17,2	13,0	20,9	11,2	8,7	4,7	0,8	2,1
	2014	18,0	4,1	12,6	12,2	9,5	16,5	12,6	8,2	4,3	0,8	1,2
SE Švedska	2002	1,6	1,5	4,4	8,0	8,0	15,3	11,8	16,8	21,1	8,0	3,5
	2014	1,5	1,7	2,4	4,5	6,6	14,7	13,1	20,4	21,9	9,6	3,5
SI Slovenija	2002	11,2	5,6	10,0	13,5	10,6	18,2	8,0	10,1	7,7	3,0	2,1
	2014	21,8	8,9	14,4	14,5	10,6	11,5	5,1	7,0	4,5	0,9	0,9
Skupaj	2002	5,0	3,3	6,1	8,7	9,1	17,0	11,2	13,9	14,5	6,9	4,3
	2014	6,6	3,4	6,2	8,6	8,8	15,1	11,7	14,7	14,8	6,6	3,4

Prosim, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ...

B4 ... policiji

sploh ne zaupam									povsem zaupam	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

B4

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	2,9	1,5	3,1	5,4	7,1	13,1	10,5	16,9	19,6	11,5	8,5
	2014	3,1	1,0	2,6	4,1	6,0	15,1	9,9	18,0	19,6	11,3	9,2
BE Belgija	2002	4,2	2,5	4,3	6,8	7,5	17,6	14,7	20,7	15,5	4,1	2,0
	2014	3,8	1,9	2,5	5,3	6,1	14,8	16,6	23,0	18,7	4,9	2,5
CH Švica	2002	0,9	0,6	1,6	3,3	4,7	13,7	12,9	18,9	27,0	10,7	5,7
	2014	1,1	0,3	1,1	2,8	3,1	9,6	10,0	21,4	27,7	14,0	8,8
CZ Češka	2002	4,5	3,8	8,0	11,6	12,2	18,2	12,8	12,2	11,0	3,8	1,9
	2014	3,5	3,4	4,7	7,9	9,1	16,0	13,4	15,6	14,8	7,6	4,0
DE Nemčija	2002	1,7	0,9	2,3	4,3	5,2	12,6	11,6	17,8	24,4	10,5	8,7
	2014	1,4	1,0	1,9	4,0	5,0	11,7	11,1	18,8	24,6	12,4	8,1
DK Danska	2002	0,9	0,1	0,6	1,7	1,6	5,3	5,2	13,6	31,4	22,9	16,8
	2014	0,9	0,5	1,3	2,1	2,9	5,2	6,3	14,5	27,7	22,9	15,6
EE Estonija	2014	3,3	2,0	4,0	5,9	7,5	16,8	10,3	16,5	17,6	9,6	6,5
ES Španija	2002	5,8	3,4	4,6	6,1	9,3	19,1	14,9	15,9	12,1	4,7	4,0
	2014	4,2	2,1	3,2	4,3	5,8	15,0	12,0	16,5	20,0	8,5	8,4
FI Finska	2002	0,5	0,7	0,6	1,2	2,2	5,0	4,7	11,1	29,6	31,4	13,1
	2014	0,6	0,2	1,0	0,8	2,4	4,5	5,7	14,1	27,4	31,8	11,5
FR Francija	2002	2,9	2,1	4,1	6,1	7,3	18,6	12,9	19,5	17,1	6,0	3,3
	2014	2,7	1,3	2,8	4,8	7,1	16,1	15,9	20,4	19,6	6,0	3,3
GB Velika Britanija	2002	3,4	2,0	4,0	6,9	7,5	13,1	13,2	19,1	17,5	8,9	4,4
	2014	3,7	1,6	3,0	5,4	5,9	13,0	11,8	17,7	20,9	10,6	6,2
GR Grčija	2002	3,9	3,5	3,6	4,9	5,4	14,4	8,8	13,5	16,0	12,0	14,1
HU Madžarska	2002	6,8	4,9	9,1	11,1	9,2	19,8	9,3	10,5	9,7	3,7	5,8
	2014	4,4	2,2	7,7	11,3	10,4	16,6	11,6	12,5	14,4	3,8	5,0
IE Irska	2002	2,3	3,0	3,1	3,9	5,7	12,9	10,7	16,4	21,1	11,7	9,2
	2014	2,3	1,8	4,2	5,1	6,1	14,5	11,1	18,6	20,7	9,5	6,1
IL Izrael	2002	4,6	2,6	4,1	5,1	5,5	12,2	12,3	15,9	17,4	10,3	10,0
	2014	10,7	4,4	8,2	8,8	9,8	15,9	10,5	13,6	10,0	3,8	4,4
IT Italija	2002	1,3	1,9	2,0	3,2	5,9	11,2	16,7	20,4	18,8	9,3	9,5
LT Litva	2014	5,0	4,1	3,8	6,4	8,5	17,8	12,0	16,3	14,1	7,1	5,1
LU Luksemburg	2002	2,7	1,3	3,5	4,7	5,5	16,9	10,6	17,5	17,6	9,3	10,3
NL Nizozemska	2002	1,8	1,7	2,9	6,9	8,7	15,9	18,8	25,7	13,3	3,2	1,1
	2014	1,5	1,1	1,5	3,4	6,3	9,3	17,8	28,8	24,2	4,8	1,2
NO Norveška	2002	0,9	0,8	1,5	3,2	3,7	10,5	11,3	21,2	26,7	13,4	6,7
	2014	1,2	0,5	1,2	2,2	2,8	7,5	9,2	19,3	27,6	18,6	10,0
PL Poljska	2002	5,5	4,2	7,0	11,2	11,0	22,8	11,6	10,0	9,4	3,9	3,4
	2014	7,0	4,1	7,8	7,9	9,5	21,5	9,5	11,8	11,9	5,0	4,0
PT Portugalska	2002	3,9	2,7	6,3	10,3	10,1	26,2	12,9	11,4	10,3	2,6	3,2
	2014	6,7	2,2	4,4	6,1	8,2	18,9	12,8	13,3	15,3	5,7	6,3
SE Švedska	2002	0,7	0,8	3,3	3,7	4,9	12,2	11,2	20,7	24,7	11,4	6,5
	2014	0,8	1,0	1,9	2,9	5,0	11,5	11,5	20,9	25,9	12,5	6,1
SI Slovenija	2002	8,3	3,6	8,9	10,7	8,3	20,7	9,7	10,0	11,4	4,6	3,8
	2014	6,0	2,6	5,1	8,1	8,5	18,6	12,5	15,2	13,5	5,4	4,5
Skupaj	2002	3,1	2,2	3,9	5,8	6,6	14,8	11,7	16,5	18,6	9,8	7,1
	2014	3,5	1,9	3,5	5,2	6,5	13,8	11,5	17,5	19,8	10,3	6,4

Prosim, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ...

B5 ... politikom

sploh ne zaupam									povsem zaupam	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

B5												
Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	13,1	8,1	13,7	16,9	12,9	17,2	7,4	4,8	3,0	2,1	0,8
	2014	13,3	9,9	14,2	16,1	11,1	16,0	8,2	5,2	2,9	1,7	1,4
BE Belgija	2002	8,3	5,8	8,2	11,5	12,5	22,5	16,0	10,9	3,4	0,5	0,4
	2014	10,3	5,3	8,5	12,3	13,6	20,6	14,8	10,0	3,8	0,6	0,3
CH Švica	2002	3,2	1,6	6,2	9,3	14,3	28,2	16,8	12,5	6,5	1,3	0,2
	2014	2,8	1,5	5,3	8,5	12,6	21,9	19,4	17,0	8,5	1,5	1,1
CZ Češka	2002	10,1	10,9	18,8	17,4	13,1	18,4	5,7	3,5	1,2	0,7	0,2
	2014	15,0	10,4	15,6	14,8	11,6	15,1	6,4	5,0	3,7	1,3	1,1
DE Nemčija	2002	11,3	6,6	14,2	18,3	15,2	17,9	9,0	4,9	1,9	0,3	0,4
	2014	9,0	6,3	10,5	16,1	14,6	19,2	12,7	7,9	2,9	0,4	0,5
DK Danska	2002	2,8	1,6	4,8	6,7	8,2	25,1	16,3	20,5	11,1	1,7	1,1
	2014	4,3	2,8	8,2	10,0	13,7	18,0	15,3	17,3	8,2	1,3	0,9
EE Estonija	2014	12,9	7,3	14,7	15,5	13,3	20,3	6,7	5,2	2,4	0,6	1,0
ES Španija	2002	15,4	9,7	12,6	14,4	12,4	18,8	8,3	4,1	2,9	0,6	0,7
	2014	34,9	11,0	13,8	11,7	8,8	11,8	4,3	1,6	1,4	0,5	0,3
FI Finska	2002	4,2	3,3	8,3	11,8	12,2	19,4	16,4	17,4	5,7	1,0	0,2
	2014	4,8	4,7	9,4	11,8	13,5	17,6	17,1	14,8	5,3	0,8	0,2
FR Francija	2002	11,3	7,2	13,1	14,9	14,3	21,2	8,9	5,7	2,3	0,9	0,2
	2014	19,4	11,5	18,9	15,9	11,9	13,1	5,0	2,4	1,4	0,3	0,3
GB Velika Britanija	2002	10,8	5,6	11,8	16,3	14,3	19,5	10,6	7,7	2,6	0,5	0,2
	2014	15,3	8,3	12,2	15,9	12,6	15,9	8,7	6,7	3,1	0,4	0,9
GR Grčija	2002	18,7	8,7	12,2	13,0	10,4	16,2	7,3	5,9	4,1	2,1	1,3
HU Madžarska	2002	10,7	6,0	12,6	14,7	11,5	24,2	8,2	5,0	4,2	1,1	1,8
	2014	23,4	10,8	15,4	12,4	9,2	12,0	6,6	6,2	2,6	0,3	1,1
IE Irska	2002	10,3	9,5	12,9	13,0	12,6	21,1	8,3	6,0	4,4	1,0	1,0
	2014	14,7	9,6	14,6	15,8	12,0	15,7	7,9	5,4	2,9	0,9	0,5
IL Izrael	2002	19,2	8,8	12,9	13,7	13,3	14,3	7,1	5,7	3,1	1,1	0,7
	2014	21,6	9,5	12,1	15,6	9,9	16,0	7,5	4,6	2,0	0,7	0,5
IT Italija	2002	12,3	8,0	11,1	16,7	13,4	20,9	11,2	4,2	1,9	0,3	0,1
LT Litva	2014	15,7	12,5	13,3	15,8	13,1	14,7	7,0	4,6	2,1	0,8	0,4
LU Luksemburg	2002	6,8	2,4	7,8	10,4	9,7	29,0	12,3	11,8	5,3	1,8	2,8
NL Nizozemska	2002	3,9	3,0	4,9	10,0	13,0	23,4	23,1	14,7	3,5	0,4	0,1
	2014	4,6	3,6	4,9	9,5	12,5	19,2	23,4	18,3	3,6	0,2	0,2
NO Norveška	2002	3,4	3,8	7,8	12,7	16,4	24,5	13,6	12,1	4,9	0,6	0,2
	2014	2,2	2,0	5,5	8,0	12,2	21,7	20,2	17,9	8,0	1,4	0,8
PL Poljska	2002	17,4	13,3	17,6	18,3	10,4	15,8	4,0	1,8	0,9	0,3	0,1
	2014	31,0	18,1	16,5	11,2	7,7	10,5	1,8	1,8	0,8	0,4	0,2
PT Portugalska	2002	17,2	11,1	17,3	17,2	14,9	14,6	3,7	2,5	1,4	-	0,1
	2014	42,3	10,7	10,4	10,2	8,7	9,6	3,9	2,0	1,1	0,5	0,5
SE Švedska	2002	4,6	4,1	6,1	13,0	13,5	21,9	15,5	13,1	6,4	1,3	0,5
	2014	3,4	3,0	6,6	9,7	13,1	21,4	17,9	16,5	6,2	1,5	0,6
SI Slovenija	2002	18,4	8,6	15,1	16,4	11,1	18,3	5,8	3,2	1,8	0,5	0,8
	2014	34,6	13,9	17,9	13,8	7,8	7,8	2,3	1,1	0,4	0,3	0,2
Skupaj	2002	10,7	6,7	11,3	14,0	12,8	20,3	10,8	8,1	3,7	0,9	0,6
	2014	15,3	8,2	11,9	13,3	11,8	16,3	10,3	8,0	3,4	0,8	0,6

Prosim, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ...

B6 ... političnim strankam

	sploh ne zaupam										povsem zaupam		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2014	12,1	10,4	14,6	17,6	12,0	15,7	7,0	4,7	3,4	1,6	0,9	
BE Belgija	2014	9,3	5,7	9,2	12,2	13,6	21,9	14,1	9,2	3,9	0,6	0,3	
CH Švica	2014	3,5	1,8	5,8	8,9	11,8	25,8	19,7	13,4	7,3	1,3	0,8	
CZ Češka	2014	14,2	10,6	15,5	15,3	11,7	14,4	6,6	5,1	4,3	1,3	1,1	
DE Nemčija	2014	7,6	5,9	12,1	16,1	15,2	19,7	12,2	7,6	3,0	0,3	0,3	
DK Danska	2014	3,9	2,3	7,2	10,2	12,5	18,4	17,0	16,8	9,3	1,6	0,9	
EE Estonija	2014	12,4	7,7	14,9	16,5	14,2	19,4	6,8	4,5	2,2	0,5	0,8	
ES Španija	2014	33,7	12,1	13,6	12,6	9,1	11,9	3,8	1,7	1,1	0,3	0,2	
FI Finska	2014	4,2	4,3	9,7	11,9	12,9	18,3	16,7	15,0	6,0	0,7	0,3	
FR Francija	2014	19,9	11,0	17,5	16,3	13,2	13,2	5,2	2,2	1,2	0,2	0,1	
GB Velika Britanija	2014	13,8	7,1	12,9	15,9	13,7	17,5	8,8	6,8	2,4	0,5	0,5	
HU Madžarska	2014	21,8	10,1	16,8	12,5	10,1	12,5	6,9	6,0	1,8	0,5	0,9	
IE Irska	2014	15,2	9,4	14,9	15,7	12,3	15,9	7,7	5,8	2,3	0,3	0,4	
IL Izrael	2014	20,4	8,3	11,7	15,7	11,5	15,9	7,2	4,6	2,8	0,9	1,0	
LT Litva	2014	18,1	13,3	14,7	16,8	10,6	11,7	6,6	4,4	2,4	0,8	0,6	
NL Nizozemska	2014	4,5	3,0	5,9	9,1	13,1	19,0	25,3	16,5	3,2	0,2	0,2	
NO Norveška	2014	1,8	1,3	5,1	8,2	12,6	23,9	19,1	16,3	8,8	2,0	0,9	
PL Poljska	2014	31,3	18,1	17,0	11,9	7,5	9,7	1,8	1,4	0,6	0,2	0,4	
PT Portugalska	2014	37,2	10,9	11,9	10,9	10,9	10,6	4,0	2,3	1,0	0,1	0,2	
SE Švedska	2014	3,0	2,3	6,0	9,7	11,1	24,4	17,6	16,5	6,7	1,8	0,9	
SI Slovenija	2014	32,0	13,4	18,8	14,9	9,3	7,2	2,1	0,9	0,8	0,3	0,3	
Skupaj	2014	14,7	8,0	12,3	13,6	12,0	16,7	10,3	7,6	3,4	0,7	0,6	

B7 ... Evropskemu parlamentu

	sploh ne zaupam										povsem zaupam	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

B7

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	10,6	5,8	8,9	13,9	11,3	21,7	9,2	8,4	6,1	2,6	1,7
	2014	17,8	9,2	11,0	12,6	11,5	15,0	6,6	6,6	5,5	2,5	1,6
BE Belgija	2002	7,3	3,7	5,9	8,3	9,4	23,3	16,6	14,5	8,3	1,9	0,9
	2014	8,0	4,2	6,4	8,8	8,6	22,1	15,6	13,6	9,2	2,5	1,0
CH Švica	2002	3,5	3,1	6,4	12,1	13,4	26,7	13,7	11,9	6,9	1,3	0,9
	2014	7,6	3,8	7,9	11,8	13,7	22,3	12,9	11,3	6,7	0,9	1,1
CZ Češka	2002	6,3	6,1	7,6	11,6	11,4	21,2	11,6	10,6	8,7	3,6	1,4
	2014	11,2	8,4	9,3	11,3	12,6	16,9	10,4	7,9	6,6	3,3	2,0
DE Nemčija	2002	6,3	3,9	8,1	12,9	12,7	25,0	12,8	9,7	6,1	1,2	1,3
	2014	10,8	5,9	10,4	13,9	12,7	17,8	10,9	9,7	5,8	1,5	0,6
DK Danska	2002	6,6	2,8	6,1	11,5	11,0	22,3	14,5	13,8	8,1	1,8	1,3
	2014	7,6	3,0	8,9	9,0	11,5	19,7	14,3	13,2	8,9	2,6	1,3
EE Estonija	2014	11,3	5,0	7,5	10,2	11,5	22,6	9,7	11,0	7,2	1,9	2,1
ES Španija	2002	6,3	4,1	6,4	8,5	11,6	26,6	14,1	10,5	7,4	2,5	2,0
	2014	16,1	6,2	9,5	11,5	11,0	20,0	10,3	7,9	4,8	1,3	1,4
FI Finska	2002	4,3	4,1	7,3	9,9	12,8	20,4	14,8	16,5	7,8	1,5	0,6
	2014	5,6	5,4	8,6	10,3	11,9	19,7	15,0	14,7	7,1	1,7	0,1
FR Francija	2002	8,0	4,7	9,2	9,6	12,0	27,5	11,2	9,4	6,4	1,0	0,8
	2014	12,9	6,1	10,5	12,2	11,0	22,4	11,0	8,4	3,7	0,9	0,9
GB Velika Britanija	2002	15,9	5,8	10,2	13,3	13,6	21,3	8,8	5,8	3,8	0,9	0,5
	2014	21,3	10,0	12,4	12,4	11,0	15,4	6,7	6,4	3,1	0,7	0,6
GR Grčija	2002	5,0	2,8	4,1	6,6	7,4	19,6	12,1	14,3	14,2	8,2	5,6
HU Madžarska	2002	4,5	2,2	3,9	6,4	8,0	25,3	10,7	14,0	13,6	5,5	5,8
	2014	7,1	4,0	7,4	11,0	10,7	19,1	12,6	12,5	10,4	2,1	2,9
IE Irska	2002	5,7	4,5	6,1	7,8	10,3	21,8	11,7	14,2	12,7	3,1	2,1
	2014	7,6	5,1	8,7	8,5	10,5	23,0	14,9	12,1	7,3	1,4	0,9
IL Izrael	2002	18,2	7,1	8,5	8,3	7,6	18,5	8,1	8,7	7,6	4,1	3,2
	2014	27,0	7,9	10,2	9,4	10,0	14,8	8,1	7,0	3,9	1,1	0,7
IT Italija	2002	3,4	2,8	3,8	5,7	10,5	19,9	20,2	16,0	10,8	3,4	3,5
LT Litva	2014	7,8	5,0	5,9	8,0	8,0	16,8	12,1	12,3	13,7	7,4	3,0
LU Luksemburg	2002	6,5	2,7	6,3	9,1	9,3	25,9	13,1	11,3	10,3	2,7	2,9
NL Nizozemska	2002	4,6	3,2	7,4	9,2	12,4	25,2	20,9	12,8	3,4	0,6	0,3
	2014	7,9	4,0	7,4	11,2	10,9	20,5	20,9	12,7	3,9	0,3	0,3
NO Norveška	2002	5,2	3,6	6,0	11,1	12,7	29,8	12,5	12,2	5,2	0,9	0,9
	2014	4,6	2,8	5,3	9,5	11,7	27,8	13,9	13,8	7,1	2,1	1,3
PL Poljska	2002	7,2	4,2	6,3	8,4	11,9	28,5	11,0	9,9	7,3	3,2	2,0
	2014	14,8	8,6	12,6	10,8	11,2	21,5	7,0	6,5	4,5	1,2	1,2
PT Portugalska	2002	5,6	4,0	5,2	10,1	10,5	28,3	13,6	12,5	6,3	1,9	1,9
	2014	22,6	7,2	10,0	10,8	12,0	16,2	8,6	6,3	4,1	0,5	1,8
SE Švedska	2002	9,9	5,6	9,9	14,2	14,4	20,7	11,6	8,7	4,1	0,4	0,6
	2014	5,1	3,9	7,8	11,7	12,2	22,8	14,7	11,8	7,2	1,7	1,0
SI Slovenija	2002	10,0	4,2	7,8	9,6	9,6	22,8	10,6	10,7	9,0	3,7	2,1
	2014	17,9	8,1	13,6	13,8	11,1	14,8	8,5	6,0	3,4	1,5	1,1
Skupaj	2002	7,4	4,2	7,0	10,1	11,2	23,7	12,9	11,6	7,7	2,5	1,9
	2014	11,8	5,9	9,1	10,9	11,2	19,5	11,7	10,2	6,5	1,9	1,3

Prosim, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ...

B8 ... Organizaciji združenih narodov OZN

sploh ne zaupam									povsem zaupam	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

B8

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	8,6	6,3	7,5	12,5	11,4	19,9	8,9	10,6	8,1	3,9	2,3
	2014	11,1	5,8	9,1	11,4	10,7	19,4	8,2	8,6	7,8	5,0	2,8
BE Belgija	2002	7,1	3,7	5,6	8,2	8,6	19,0	15,6	16,6	11,2	2,6	1,7
	2014	5,8	3,3	5,0	6,9	9,0	23,5	14,6	16,0	10,3	3,9	1,8
CH Švica	2002	3,8	2,6	4,4	9,6	10,3	18,9	14,7	15,5	14,7	3,4	2,2
	2014	4,5	2,4	4,5	7,5	10,9	22,0	14,4	15,9	11,8	3,9	2,0
CZ Češka	2002	4,4	4,4	5,3	8,8	9,6	20,5	13,1	12,4	12,0	6,1	3,5
	2014	7,8	5,7	7,6	7,7	11,2	20,8	10,9	10,8	10,1	5,1	2,4
DE Nemčija	2002	4,9	2,5	6,1	10,2	11,3	20,6	12,6	14,5	11,0	3,7	2,7
	2014	6,7	3,5	7,4	12,0	12,2	20,3	13,3	12,3	8,3	2,7	1,2
DK Danska	2002	1,9	1,2	1,9	4,0	5,0	16,3	12,7	19,1	22,4	8,1	7,3
	2014	1,9	1,2	3,3	5,2	6,9	15,2	13,4	20,9	19,1	7,5	5,4
EE Estonija	2014	10,0	5,0	5,7	9,1	10,0	21,7	11,8	11,6	8,7	3,4	2,8
ES Španija	2002	8,0	4,3	6,9	9,6	11,2	23,3	14,3	9,3	7,7	3,2	2,2
	2014	11,4	3,8	5,9	8,8	9,1	19,6	13,9	10,7	10,0	3,3	3,5
FI Finska	2002	1,5	1,5	2,5	3,5	6,3	14,2	12,6	21,6	24,5	9,4	2,5
	2014	2,1	1,5	4,4	5,0	5,9	14,8	13,5	23,4	19,1	8,7	1,7
FR Francija	2002	9,1	5,5	7,2	8,9	10,6	23,3	10,9	12,5	7,6	2,6	1,7
	2014	5,9	3,6	6,2	9,3	9,3	21,0	14,1	16,7	9,3	2,8	1,8
GB Velika Britanija	2002	4,7	3,2	5,2	7,1	9,8	20,7	16,6	15,3	11,7	3,8	1,8
	2014	8,4	3,7	6,9	8,9	10,6	18,8	13,1	14,0	9,9	3,8	1,9
GR Grčija	2002	13,3	7,1	6,4	8,5	8,5	17,7	8,9	10,2	10,2	5,4	3,8
HU Madžarska	2002	4,9	1,9	3,9	6,5	6,2	21,3	9,3	13,1	15,0	7,7	10,2
	2014	5,3	2,2	5,8	9,0	10,4	18,7	13,6	13,8	13,3	3,0	4,8
IE Irska	2002	4,7	3,3	4,9	6,3	7,3	19,5	10,2	16,7	16,7	6,6	3,9
	2014	4,2	2,7	6,1	7,4	7,9	20,3	16,2	16,4	12,8	3,8	2,3
IL Izrael	2002	21,1	7,6	8,5	9,6	7,5	12,5	8,0	7,9	7,9	4,5	4,9
	2014	30,0	8,7	9,6	9,4	10,1	11,9	7,2	5,6	4,9	0,9	1,6
IT Italija	2002	3,4	2,3	4,7	7,9	9,1	17,8	18,3	14,6	12,0	5,3	4,5
LT Litva	2014	7,0	4,8	5,5	7,8	5,9	16,1	9,5	12,8	14,5	10,6	5,5
LU Luksemburg	2002	6,9	4,0	6,0	8,7	8,7	23,5	11,5	11,9	10,1	3,5	5,1
NL Nizozemska	2002	2,9	2,2	4,1	7,1	9,8	21,6	19,5	21,5	9,0	1,3	1,1
	2014	3,9	2,2	3,4	5,5	8,5	16,4	23,4	23,9	11,0	1,4	0,3
NO Norveška	2002	0,8	0,7	1,2	3,5	5,5	12,2	14,4	22,9	23,3	10,4	5,2
	2014	1,1	1,1	2,0	3,3	4,5	14,5	12,5	22,2	22,5	10,2	6,0
PL Poljska	2002	4,1	3,4	5,0	5,5	9,4	23,4	9,7	13,0	13,9	7,3	5,3
	2014	9,6	6,4	7,4	9,9	10,6	21,0	8,3	11,5	9,4	2,3	3,5
PT Portugalska	2002	4,8	2,4	4,6	7,4	10,1	24,6	13,9	13,2	10,7	4,6	3,7
	2014	15,2	4,1	5,8	5,6	9,3	21,5	9,6	12,0	10,1	2,0	4,8
SE Švedska	2002	1,5	1,0	2,2	4,3	5,8	14,7	10,5	20,8	22,9	11,3	5,0
	2014	1,3	0,9	2,5	4,5	6,7	16,2	14,2	20,4	19,9	9,3	4,1
SI Slovenija	2002	9,6	3,8	8,1	10,1	7,7	20,4	9,7	10,8	9,6	5,9	4,4
	2014	10,3	6,1	10,8	13,1	12,0	19,9	8,9	7,9	7,8	1,9	1,5
Skupaj	2002	6,2	3,5	5,1	7,7	8,7	19,1	12,5	14,9	13,3	5,4	3,7
	2014	7,9	3,8	6,0	8,1	9,2	18,7	12,7	14,6	11,7	4,5	2,8

Povprečne vrednosti B2–B8

Prosim, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Najprej ...

- B2** ... državnemu zboru
- B3** ... pravnemu sistemu
- B4** ... policiji
- B5** ... politikom
- B6** ... političnim strankam
- B7** ... Evropskemu parlamentu
- B8** ... Organizaciji združenih narodov

sploh ne zaupam										povsem zaupam	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

Povprečne vrednosti B2–B8

Država		B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8
AT Avstrija	2002	5,10	6,08	6,44	3,52	-	4,21	4,54
	2014	4,69	5,69	6,55	3,49	3,45	3,59	4,44
BE Belgija	2002	4,99	4,39	5,64	4,28	-	4,88	5,10
	2014	4,84	5,02	6,00	4,14	4,13	4,83	5,22
CH Švica	2002	5,75	6,19	6,80	4,93	-	4,81	5,42
	2014	6,21	6,58	7,17	5,25	5,06	4,51	5,36
CZ Češka	2002	3,62	3,81	4,98	3,22	-	4,67	5,33
	2014	3,97	4,70	5,70	3,34	3,38	4,16	4,84
DE Nemčija	2002	4,47	5,73	6,73	3,50	-	4,52	5,18
	2014	5,13	5,88	6,83	3,93	3,94	4,08	4,74
DK Danska	2002	6,18	7,13	7,90	5,47	-	4,84	6,54
	2014	5,91	7,40	7,70	4,93	5,06	4,78	6,28
EE Estonija	2014	4,39	5,21	6,12	3,49	3,44	4,41	4,73
ES Španija	2002	4,83	4,31	5,43	3,37	-	4,82	4,71
	2014	3,67	4,01	6,28	2,23	2,21	3,85	4,79
FI Finska	2002	5,79	6,75	7,95	4,78	-	4,88	6,46
	2014	5,55	6,76	7,90	4,59	4,65	4,65	6,15
FR Francija	2002	4,45	4,83	5,89	3,63	-	4,39	4,61
	2014	3,93	5,17	6,12	2,73	2,73	3,91	5,05
GB Velika Britanija	2002	4,68	5,03	6,04	3,79	-	3,64	5,31
	2014	4,34	5,62	6,32	3,48	3,53	3,15	4,89
GR Grčija	2002	4,83	6,27	6,43	3,46	-	5,75	4,61
HU Madžarska	2002	5,00	5,11	4,91	3,88	-	5,67	5,99
	2014	3,85	4,62	5,33	2,93	2,95	4,85	5,36
IE Irska	2002	4,43	5,14	6,53	3,75	-	5,11	5,68
	2014	3,82	5,30	6,31	3,34	3,27	4,59	5,42
IL Izrael	2002	4,66	6,60	6,26	3,25	-	4,12	4,02
	2014	4,12	5,52	4,82	3,04	3,20	3,15	3,02
IT Italija	2002	4,83	5,49	6,66	3,54	-	5,54	5,62
LT Litva	2014	3,33	4,52	5,67	3,14	2,97	5,22	5,56
LU Luksemburg	2002	5,68	6,23	6,43	4,75	-	5,03	5,10
	2014	5,22	5,38	5,82	4,87	-	4,72	5,41
NL Nizozemska	2002	5,22	5,38	5,82	4,87	-	4,72	5,41
	2014	5,24	5,99	6,44	4,89	4,86	4,49	5,53
NO Norveška	2002	5,70	6,33	6,99	4,58	-	4,68	6,76
	2014	6,74	7,19	7,37	5,26	5,32	4,97	6,69
PL Poljska	2002	3,48	3,68	4,95	2,72	-	4,75	5,64
	2014	2,79	3,55	5,09	2,02	1,98	3,65	4,59
PT Portugalska	2002	4,44	4,26	5,13	2,82	-	4,85	5,37
	2014	3,08	3,73	5,64	2,01	2,16	3,40	4,65
SE Švedska	2002	5,92	6,06	6,76	4,72	-	4,02	6,58
	2014	6,23	6,39	6,87	4,97	5,10	4,72	6,39
SI Slovenija	2002	4,04	4,28	4,89	3,07	-	4,65	4,90
	2014	2,76	3,13	5,47	1,90	2,00	3,41	4,17
Skupaj	2002	4,92	5,49	6,21	3,90	-	4,73	5,38
	2014	4,51	5,38	6,27	3,59	3,60	4,22	5,11

B9 Danes je običajno, da se nekateri ljudje iz takšnih ali drugačnih razlogov ne udeležujejo volitev. Ali ste se vi udeležili zadnjih volitev v xx ?

---

1 - da

2 - ne

3 - nisem imel volilne pravice

B9				
Država		1	2	3
AT Avstrija	2002	81,6	10,6	7,8
	2014	71,5	21,1	7,4
BE Belgija	2002	79,4	13,8	6,8
	2014	81,0	8,6	10,4
CH Švica	2002	57,2	25,7	17,1
	2014	51,7	25,0	23,3
CZ Češka	2002	64,2	33,2	2,7
	2014	55,3	37,1	7,6
DE Nemčija	2002	78,1	13,5	8,4
	2014	76,5	14,9	8,7
DK Danska	2002	88,7	6,0	5,3
	2014	83,7	6,7	9,6
EE Estonija	2014	56,9	24,7	18,3
ES Španija	2002	72,2	20,7	7,1
	2014	70,1	16,7	13,2
FI Finska	2002	71,8	16,1	12,1
	2014	75,9	15,7	8,4
FR Francija	2002	74,6	25,0	0,4
	2014	57,4	28,8	13,8
GB Velika Britanija	2002	67,3	25,7	6,9
	2014	65,9	27,0	7,1
GR Grčija	2002	83,7	8,7	7,6
HU Madžarska	2002	78,8	18,6	2,7
	2014	69,8	25,1	5,1
IE Irska	2002	75,6	24,0	0,4
	2014	68,6	22,1	9,4
IL Izrael	2002	71,7	19,4	8,9
	2014	83,4	11,3	5,3
IT Italija	2002	85,0	10,0	4,9
LT Litva	2014	50,9	35,3	13,9
LU Luksemburg	2002	51,0	27,8	21,3
	2014	81,1	12,8	6,0
NL Nizozemska	2002	71,7	19,4	8,8
	2014	81,0	14,5	4,5
NO Norveška	2002	81,0	14,5	4,5
	2014	78,5	11,0	10,5
PL Poljska	2002	61,7	31,6	6,7
	2014	62,4	27,8	9,8
PT Portugalska	2002	69,0	26,2	4,8
	2014	66,1	26,5	7,4
SE Švedska	2002	81,5	12,2	6,3
	2014	85,9	7,8	6,4
SI Slovenija	2002	75,2	18,6	6,2
	2014	65,6	31,3	3,1
Skupaj	2002	74,4	18,4	7,2
	2014	69,1	21,0	9,8

Obstaja več načinov, kako bi v xx (Sloveniji) lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste...

B11 ... stopili v stik s politikom ali predstavnikom državne ali občinske oblasti

---

- 1 - da
  - 2 - ne
-

B11

Država		1	2
AT Avstrija	2002	18,5	81,5
	2014	18,5	81,5
BE Belgija	2002	17,8	82,2
	2014	14,4	85,6
CH Švica	2002	17,4	82,6
	2014	14,7	85,3
CZ Češka	2002	22,8	77,2
	2014	9,8	90,2
DE Nemčija	2002	12,8	87,2
	2014	17,8	82,2
DK Danska	2002	17,9	82,1
	2014	21,2	78,8
EE Estonija	2014	14,5	85,5
ES Španija	2002	12,0	88,0
	2014	16,3	83,7
FI Finska	2002	24,4	75,6
	2014	19,3	80,7
FR Francija	2002	17,6	82,4
	2014	17,1	82,9
GB Velika Britanija	2002	18,1	81,9
	2014	19,3	80,7
GR Grčija	2002	14,6	85,4
HU Madžarska	2002	14,7	85,3
	2014	8,9	91,1
IE Irska	2002	22,1	77,9
	2014	18,7	81,3
IL Izrael	2002	12,7	87,3
	2014	17,1	82,9
IT Italija	2002	12,1	87,9
LT Litva	2014	10,1	89,9
LU Luksemburg	2002	18,4	81,6
NL Nizozemska	2002	14,4	85,6
	2014	17,6	82,4
NO Norveška	2002	23,9	76,1
	2014	22,0	78,0
PL Poljska	2002	9,6	90,4
	2014	8,4	91,6
PT Portugalska	2002	12,3	87,7
	2014	15,6	84,4
SE Švedska	2002	16,5	83,5
	2014	19,5	80,5
SI Slovenija	2002	12,2	87,8
	2014	14,5	85,5
Skupaj	2002	16,4	83,6
	2014	16,0	84,0

Obstaja več načinov, kako bi v xx (Sloveniji) lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste...

B12 ... delovali v politični stranki ali skupini aktivistov

---

1 - da

2 - ne

B12

Država		1	2
AT Avstrija	2002	10,3	89,7
	2014	6,2	93,8
BE Belgija	2002	5,4	94,6
	2014	4,4	95,6
CH Švica	2002	7,8	92,2
	2014	5,8	94,2
CZ Češka	2002	4,7	95,3
	2014	2,0	98,0
DE Nemčija	2002	3,9	96,1
	2014	4,5	95,5
DK Danska	2002	4,1	95,9
	2014	4,4	95,6
EE Estonija	2014	4,0	96,0
ES Španija	2002	6,1	93,9
	2014	8,4	91,6
FI Finska	2002	3,5	96,6
	2014	4,7	95,3
FR Francija	2002	4,9	95,1
	2014	4,3	95,7
GB Velika Britanija	2002	3,4	96,6
	2014	3,0	97,0
GR Grčija	2002	4,8	95,2
HU Madžarska	2002	2,9	97,1
	2014	0,8	99,2
IE Irska	2002	4,7	95,3
	2014	4,9	95,1
IL Izrael	2002	5,7	94,3
	2014	4,7	95,3
IT Italija	2002	3,0	97,0
LT Litva	2014	4,7	95,3
LU Luksemburg	2002	3,7	96,3
NL Nizozemska	2002	3,3	96,7
	2014	4,1	95,9
NO Norveška	2002	9,4	90,6
	2014	7,0	93,0
PL Poljska	2002	2,9	97,1
	2014	2,2	97,8
PT Portugalska	2002	4,2	95,8
	2014	4,1	95,9
SE Švedska	2002	5,0	95,0
	2014	6,3	93,7
SI Slovenija	2002	3,5	96,5
	2014	3,9	96,1
Skupaj	2002	5,0	95,0
	2014	4,5	95,5

Obstaja več načinov, kako bi v xx (Sloveniji) lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste...

B13 ... delovali v kakšni drugi politični organizaciji ali zvezi

---

1 - da

2 - ne

B13			
Država		1	2
AT Avstrija	2002	19,1	80,9
	2014	16,9	83,1
BE Belgija	2002	23,2	76,8
	2014	19,4	80,6
CH Švica	2002	17,3	82,7
	2014	16,5	83,5
CZ Češka	2002	15,1	84,9
	2014	5,1	94,9
DE Nemčija	2002	17,8	82,2
	2014	30,8	69,2
DK Danska	2002	17,3	82,7
	2014	30,3	69,7
EE Estonija	2014	5,7	94,3
ES Španija	2002	16,7	83,3
	2014	22,0	78,0
FI Finska	2002	30,7	69,3
	2014	40,6	59,4
FR Francija	2002	17,6	82,4
	2014	18,0	82,0
GB Velika Britanija	2002	9,2	90,8
	2014	8,6	91,4
GR Grčija	2002	5,7	94,3
HU Madžarska	2002	2,9	97,1
	2014	3,2	96,8
IE Irska	2002	13,8	86,2
	2014	11,5	88,5
IL Izrael	2002	7,4	92,6
	2014	4,6	95,4
IT Italija	2002	7,6	92,4
	2014	7,6	92,4
LT Litva	2014	5,6	94,4
LU Luksemburg	2002	16,4	83,6
NL Nizozemska	2002	23,1	76,9
	2014	33,7	66,3
NO Norveška	2002	28,1	71,9
	2014	29,5	70,5
PL Poljska	2002	5,9	94,1
	2014	6,0	94,0
PT Portugalska	2002	4,2	95,8
	2014	12,1	87,9
SE Švedska	2002	24,6	75,4
	2014	36,0	64,0
SI Slovenija ¹	2002	2,2	96,6
	2014	2,0	97,6
Skupaj	2002	15,6	84,4
	2014	17,6	82,4

¹ Podatki za Slovenijo so vzeti iz nacionalne baze.

Obstaja več načinov, kako bi v xx (Sloveniji) lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste...

B14 ... nosili značko ali nalepko v podporo neki politični akciji

---

1 - da

2 - ne

B14

Država		1	2
AT Avstrija	2002	7,9	92,1
	2014	5,6	94,4
BE Belgija	2002	7,4	92,6
	2014	6,6	93,4
CH Švica	2002	9,4	90,6
	2014	6,0	94,0
CZ Češka	2002	5,0	95,0
	2014	6,5	93,5
DE Nemčija	2002	5,8	94,2
	2014	6,3	93,7
DK Danska	2002	5,1	94,9
	2014	10,0	90,0
EE Estonija	2014	4,9	95,1
ES Španija	2002	9,8	90,2
	2014	11,5	88,5
FI Finska	2002	15,7	84,3
	2014	17,9	82,1
FR Francija	2002	11,5	88,5
	2014	12,2	87,8
GB Velika Britanija	2002	9,8	90,2
	2014	8,8	91,2
GR Grčija	2002	2,7	97,3
HU Madžarska	2002	3,2	96,8
	2014	1,1	98,9
IE Irska	2002	9,4	90,6
	2014	9,1	90,9
IL Izrael	2002	11,9	88,1
	2014	7,1	92,9
IT Italija	2002	7,3	92,7
	2014	5,7	94,3
LU Luksemburg	2002	5,2	94,8
NL Nizozemska	2002	3,8	96,2
	2014	5,3	94,7
NO Norveška	2002	22,8	77,2
	2014	32,0	68,0
PL Poljska	2002	2,9	97,1
	2014	4,5	95,5
PT Portugalska	2002	6,5	93,5
	2014	5,5	94,5
SE Švedska	2002	10,7	89,3
	2014	19,2	80,8
SI Slovenija	2002	2,1	97,9
	2014	1,9	98,1
Skupaj	2002	8,1	91,9
	2014	8,8	91,2

Obstaja več načinov, kako bi v xx (Sloveniji) lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste...

B15 ... podpisali peticijo

---

1 - da

2 - ne

B15

Država		1	2
AT Avstrija	2002	27,3	72,7
	2014	29,1	70,9
BE Belgija	2002	33,9	66,1
	2014	23,1	76,9
CH Švica	2002	39,3	60,7
	2014	33,2	66,8
CZ Češka	2002	16,1	83,9
	2014	16,7	83,3
DE Nemčija	2002	30,4	69,6
	2014	36,4	63,6
DK Danska	2002	28,2	71,8
	2014	30,5	69,5
EE Estonija	2014	10,1	89,9
ES Španija	2002	24,2	75,8
	2014	32,5	67,5
FI Finska	2002	24,0	76,0
	2014	34,1	65,9
FR Francija	2002	34,8	65,2
	2014	38,2	61,8
GB Velika Britanija	2002	40,0	60,0
	2014	40,1	59,9
GR Grčija	2002	4,7	95,3
HU Madžarska	2002	4,2	95,8
	2014	5,2	94,8
IE Irska	2002	27,6	72,4
	2014	25,5	74,5
IL Izrael	2002	18,4	81,6
	2014	15,3	84,7
IT Italija	2002	17,4	82,6
LT Litva	2014	7,2	92,8
LU Luksemburg	2002	28,9	71,1
	2014	22,4	77,6
NL Nizozemska	2002	22,4	77,6
	2014	28,6	71,4
NO Norveška	2002	37,3	62,7
	2014	32,1	67,9
PL Poljska	2002	6,9	93,1
	2014	13,1	86,9
PT Portugalska	2002	7,3	92,7
	2014	13,8	86,2
SE Švedska	2002	40,8	59,2
	2014	43,6	56,4
SI Slovenija	2002	11,8	88,2
	2014	11,6	88,4
Skupaj	2002	24,2	75,8
	2014	25,2	74,8

Obstaja več načinov, kako bi v xx (Sloveniji) lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste...

B16 ... se udeležili zakonitih demonstracij

---

1 - da

2 - ne

B16

Država		1	2
AT Avstrija	2002	9,6	90,4
	2014	7,0	93,0
BE Belgija	2002	8,4	91,6
	2014	7,2	92,8
CH Švica	2002	7,9	92,1
	2014	5,5	94,5
CZ Češka	2002	4,6	95,4
	2014	4,5	95,5
DE Nemčija	2002	10,6	89,4
	2014	9,6	90,4
DK Danska	2002	8,3	91,7
	2014	5,9	94,1
EE Estonija	2014	3,2	96,8
ES Španija	2002	17,5	82,5
	2014	23,2	76,8
FI Finska	2002	2,0	98,0
	2014	2,1	97,9
FR Francija	2002	17,9	82,1
	2014	13,5	86,5
GB Velika Britanija	2002	4,4	95,6
	2014	5,7	94,3
GR Grčija	2002	4,5	95,5
HU Madžarska	2002	3,7	96,3
	2014	3,4	96,6
IE Irska	2002	7,1	92,9
	2014	13,1	86,9
IL Izrael	2002	9,9	90,1
	2014	10,2	89,8
IT Italija	2002	11,0	89,0
LT Litva	2014	2,5	97,5
LU Luksemburg	2002	20,9	79,1
NL Nizozemska	2002	2,9	97,1
	2014	2,9	97,1
NO Norveška	2002	9,0	91,0
	2014	9,2	90,8
PL Poljska	2002	1,3	98,7
	2014	2,5	97,5
PT Portugalska	2002	4,3	95,7
	2014	7,1	92,9
SE Švedska	2002	6,4	93,6
	2014	11,0	89,0
SI Slovenija	2002	2,7	97,3
	2014	3,8	96,2
Skupaj	2002	7,7	92,3
	2014	7,5	92,5

Obstaja več načinov, kako bi v xx (Sloveniji) lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v zadnjih 12 mesecih naredili kaj od navedenega? Ali ste...

B17 ... bojkotirali določene izdelke

---

1 - da

2 - ne

B17

Država		1	2
AT Avstrija	2002	21,5	78,5
	2014	25,4	74,6
BE Belgija	2002	12,8	87,2
	2014	15,1	84,9
CH Švica	2002	31,4	68,6
	2014	28,5	71,5
CZ Češka	2002	10,8	89,2
	2014	9,3	90,7
DE Nemčija	2002	26,1	73,9
	2014	36,6	63,4
DK Danska	2002	22,9	77,1
	2014	27,6	72,4
EE Estonija	2014	7,9	92,1
ES Španija	2002	8,0	92,0
	2014	17,2	82,8
FI Finska	2002	26,8	73,2
	2014	36,5	63,5
FR Francija	2002	26,6	73,4
	2014	35,0	65,0
GB Velika Britanija	2002	26,1	73,9
	2014	24,0	76,0
GR Grčija	2002	8,5	91,5
HU Madžarska	2002	4,8	95,2
	2014	2,8	97,2
IE Irska	2002	13,6	86,4
	2014	14,2	85,8
IL Izrael	2002	15,0	85,0
	2014	12,3	87,7
IT Italija	2002	7,6	92,4
LT Litva	2014	4,0	96,0
LU Luksemburg	2002	15,9	84,1
NL Nizozemska	2002	10,4	89,6
	2014	14,6	85,4
NO Norveška	2002	20,3	79,7
	2014	25,8	74,2
PL Poljska	2002	3,6	96,4
	2014	5,7	94,3
PT Portugalska	2002	3,4	96,6
	2014	5,5	94,5
SE Švedska	2002	32,5	67,5
	2014	47,5	52,5
SI Slovenija	2002	5,1	94,9
	2014	6,8	93,2
Skupaj	2002	16,6	83,4
	2014	19,7	80,3

B19 V politiki se včasih govori o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levo in 10 desno?

levo											desno
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

B19

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	2,5	2,9	7,6	10,1	13,1	40,1	11,6	6,1	3,5	0,7	1,7
	2014	1,9	2,0	7,9	14,5	11,9	37,7	10,5	7,1	3,8	1,0	1,6
BE Belgija	2002	4,4	2,1	5,7	10,5	10,2	38,2	10,8	9,0	5,5	1,3	2,3
	2014	3,2	2,1	5,8	10,3	9,7	34,4	10,8	11,7	8,2	1,5	2,4
CH Švica	2002	2,1	2,0	6,5	12,1	12,2	33,7	11,7	11,7	6,6	0,7	0,7
	2014	1,9	1,8	5,1	11,2	10,0	33,5	13,2	11,7	7,4	2,2	2,2
CZ Češka	2002	2,6	2,8	5,4	9,2	10,0	28,4	9,1	9,9	11,1	5,8	5,6
	2014	4,0	2,9	4,8	11,8	10,1	32,1	8,8	11,0	8,4	3,0	3,2
DE Nemčija	2002	2,4	1,6	6,3	15,0	13,0	38,2	8,3	8,0	4,9	0,7	1,4
	2014	3,1	2,3	7,0	14,2	12,4	36,9	11,3	7,1	3,5	0,9	1,4
DK Danska	2002	2,1	1,3	2,9	6,7	11,5	29,9	10,7	17,2	13,2	2,6	1,8
	2014	2,0	2,6	6,6	11,2	10,9	19,5	8,9	16,1	14,3	4,7	3,2
EE Estonija	2014	3,3	1,8	3,6	8,1	7,5	45,4	8,6	9,2	7,5	2,2	2,7
ES Španija	2002	3,5	4,7	8,4	15,9	13,6	31,4	8,1	7,6	4,1	0,9	1,9
	2014	4,3	3,7	9,1	17,1	12,3	29,1	9,2	7,3	4,9	1,3	1,6
FI Finska	2002	1,3	1,3	3,3	7,8	9,7	31,7	10,5	15,7	11,5	4,2	3,1
	2014	1,7	0,9	2,9	7,8	10,7	30,6	10,4	15,1	13,9	3,8	2,2
FR Francija	2002	7,1	3,2	7,2	12,3	12,2	27,3	8,4	8,3	6,9	2,6	4,5
	2014	4,1	2,8	7,2	10,6	10,7	30,4	9,7	8,3	8,6	2,6	4,8
GB Velika Britanija	2002	1,7	0,9	3,0	7,9	11,1	44,1	12,0	9,7	6,5	1,2	2,0
	2014	3,1	2,2	4,0	10,0	10,1	38,8	10,7	10,7	6,7	1,7	2,0
GR Grčija	2002	1,1	1,8	3,0	5,4	11,0	39,3	7,4	6,5	11,2	7,6	5,7
HU Madžarska	2002	4,8	2,9	7,2	11,2	10,2	32,4	7,1	8,3	8,3	2,5	5,2
	2014	5,2	1,2	5,3	7,1	5,9	36,8	9,2	12,1	8,9	3,1	5,3
IE Irska	2002	1,8	1,4	2,5	7,3	8,8	40,8	12,0	10,9	8,8	2,9	2,6
	2014	2,5	1,8	3,9	7,5	9,5	42,3	12,3	11,1	5,4	1,1	2,6
IL Izrael	2002	6,5	3,9	5,6	8,3	6,3	21,3	5,9	9,2	13,0	7,5	12,6
	2014	5,8	4,5	5,2	6,4	6,2	19,8	6,6	9,9	15,1	10,4	10,0
IT Italija	2002	4,8	2,8	7,9	12,7	11,8	26,6	10,8	9,9	5,8	3,1	3,8
LT Litva	2014	4,8	3,5	6,1	7,2	12,4	33,5	11,0	9,2	7,1	2,5	2,7
LU Luksemburg	2002	5,0	1,4	7,0	8,2	8,8	40,9	7,7	9,8	6,3	1,4	3,4
NL Nizozemska	2002	1,4	1,9	5,8	8,9	12,4	26,8	12,5	16,1	9,3	2,1	2,7
	2014	1,9	1,6	4,7	10,1	11,9	29,2	13,9	16,0	8,0	2,1	0,6
NO Norveška	2002	1,2	1,2	4,2	13,4	12,4	25,2	11,4	16,0	10,5	2,5	2,2
	2014	1,4	1,5	5,4	12,5	12,7	22,0	12,9	16,0	10,1	2,6	2,9
PL Poljska	2002	4,3	3,1	6,4	8,2	9,1	36,4	7,9	7,2	8,4	2,6	6,4
	2014	2,5	2,4	3,0	4,8	5,8	38,7	9,3	8,7	10,1	5,3	9,5
PT Portugalska	2002	3,4	1,5	6,7	11,0	13,6	28,8	9,0	11,5	7,6	3,0	4,0
	2014	9,3	2,5	7,6	9,7	8,9	31,5	5,8	7,2	7,0	1,5	9,0
SE Švedska	2002	5,2	2,6	8,9	13,2	10,8	22,2	8,5	12,5	11,2	2,4	2,4
	2014	4,9	2,4	6,6	14,1	11,3	19,1	10,7	14,2	10,6	2,8	3,3
SI Slovenija	2002	5,6	3,6	5,4	9,8	7,4	46,8	5,0	7,0	4,4	1,6	3,4
	2014	8,7	4,7	7,7	10,2	7,4	43,0	3,3	4,1	5,0	1,6	4,3
Skupaj	2002	3,2	2,3	5,7	10,3	10,9	33,1	9,5	10,5	8,2	2,8	3,6
	2014	3,6	2,4	5,6	10,4	10,0	32,4	10,0	10,7	8,3	2,8	3,5

B20 V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem?
Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni,
da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.

izredno nezadovoljen						izredno zadovoljen				
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

B20

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	0,9	0,4	0,9	2,6	2,6	9,3	7,4	13,5	23,7	18,9	19,8
	2014	0,9	0,9	1,7	2,6	2,8	8,2	8,5	19,3	26,0	14,7	14,3
BE Belgija	2002	1,1	0,5	1,5	1,7	1,9	8,6	6,2	19,6	31,6	15,7	11,6
	2014	0,4	0,4	1,0	2,1	2,2	5,6	8,5	20,8	36,2	14,4	8,4
CH Švica	2002	0,4	0,4	0,5	1,2	2,0	4,1	3,9	13,5	32,3	24,4	17,2
	2014	0,1	0,4	0,7	1,3	1,4	4,5	5,7	12,2	29,0	24,4	20,2
CZ Češka	2002	1,0	1,3	3,0	4,4	7,0	17,6	9,3	20,6	19,6	10,4	5,8
	2014	1,0	0,8	1,6	4,3	6,2	14,6	12,8	18,2	21,0	12,1	7,5
DE Nemčija	2002	1,7	0,8	2,3	4,6	5,0	9,9	8,1	16,5	28,0	13,2	10,1
	2014	0,8	0,7	1,1	2,5	3,3	7,2	5,9	16,9	29,1	19,6	12,9
DK Danska	2002	0,2	0,3	0,5	0,6	1,3	3,4	2,2	8,3	28,2	28,0	26,9
	2014	0,3	0,3	0,5	1,3	0,9	2,9	3,7	8,2	28,4	29,5	24,0
EE Estonija	2014	1,6	1,4	2,7	5,7	5,6	16,9	11,2	19,3	20,1	8,8	6,7
ES Španija	2002	0,4	0,6	1,4	2,5	3,2	10,5	13,2	23,7	24,4	9,0	11,0
	2014	1,5	0,7	2,2	3,1	4,9	10,6	9,9	19,3	26,1	10,9	10,7
FI Finska	2002	0,3	0,3	0,6	2,0	1,7	4,3	4,2	14,7	32,8	27,7	11,6
	2014	0,3	0,1	0,8	1,0	1,7	4,2	4,5	14,1	35,3	27,3	10,6
FR Francija	2002	4,4	1,4	3,1	4,7	6,2	13,3	10,1	14,6	23,3	9,3	9,7
	2014	2,9	1,7	3,5	4,4	5,4	12,9	8,1	17,2	24,4	10,9	8,6
GB Velika Britanija	2002	1,0	0,6	1,7	4,3	4,3	9,9	9,2	19,1	25,7	13,5	10,7
	2014	1,0	0,6	1,6	2,9	3,7	8,9	7,8	19,0	26,3	16,5	11,6
GR Grčija	2002	2,9	2,5	2,4	5,7	5,5	14,7	10,6	17,2	23,2	10,3	5,1
HU Madžarska	2002	4,5	2,0	4,3	8,7	7,4	24,8	10,1	13,2	13,2	5,5	6,3
	2014	2,1	1,2	4,8	8,6	7,4	20,6	12,8	17,3	15,2	5,1	4,9
IE Irska	2002	1,1	0,7	1,1	2,1	3,2	9,3	7,4	16,5	26,8	16,5	15,4
	2014	1,1	0,5	1,7	2,9	3,4	11,9	10,0	19,6	27,3	11,9	9,8
IL Izrael	2002	4,1	1,7	2,4	4,9	6,4	10,7	10,2	14,1	20,4	13,2	11,9
	2014	0,9	0,9	1,5	2,5	3,4	8,9	7,9	14,9	26,4	14,2	18,6
IT Italija	2002	1,1	1,1	2,3	2,8	4,3	11,0	13,4	20,6	21,4	11,6	10,4
	2014	2,1	1,3	3,8	8,1	7,4	14,8	11,9	18,8	19,1	9,2	3,4
LU Luksemburg	2002	0,9	0,5	0,8	1,1	2,2	9,3	5,3	13,9	23,5	19,3	23,2
	2014	0,6	0,4	0,4	1,2	2,0	4,3	5,2	20,0	39,4	17,6	8,9
NO Norveška	2002	0,2	0,1	0,7	1,8	1,8	6,7	6,3	15,4	33,0	20,9	13,1
	2014	0,3	0,1	0,9	1,5	1,5	4,8	5,1	15,1	30,7	23,6	16,3
PL Poljska	2002	4,2	2,5	5,3	7,9	7,1	18,1	9,6	13,9	16,3	6,7	8,4
	2014	1,2	1,4	2,6	3,3	4,0	14,3	8,2	16,1	24,1	12,2	12,6
PT Portugalska	2002	1,6	1,9	3,5	6,8	8,4	20,1	15,0	18,9	14,8	4,3	4,7
	2014	5,0	1,8	6,0	5,5	7,1	19,5	11,6	16,7	14,5	5,6	6,7
SE Švedska	2002	0,3	0,3	0,8	1,7	2,4	5,8	5,5	14,9	32,0	23,4	13,1
	2014	0,2	0,2	0,9	1,3	1,8	4,8	5,4	16,9	30,1	22,3	16,1
SI Slovenija	2002	3,0	1,4	2,0	4,1	3,8	19,6	8,9	15,0	22,3	10,2	9,8
	2014	2,5	1,4	2,5	4,3	5,0	17,1	8,5	17,5	21,1	10,0	10,0
Skupaj	2002	1,6	1,0	1,9	3,5	4,0	10,8	8,1	16,2	25,8	15,2	11,9
	2014	1,2	0,8	1,9	3,3	3,9	10,2	8,4	17,3	26,4	15,3	11,4

B21 Kako zadovoljni ste na splošno s sedanjim gospodarskim stanjem v xx (Sloveniji)? Prosimo, uporabite enako lestvico.

izredno nezadovoljen							izredno zadovoljen			
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

B21												
Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	3,7	2,3	5,8	10,6	11,2	20,1	15,1	14,5	11,3	3,7	1,8
	2014	5,3	2,3	6,7	12,5	13,4	19,7	13,9	14,2	9,0	1,8	1,2
BE Belgija	2002	2,8	2,1	5,4	8,8	11,1	18,8	19,4	18,6	9,7	1,9	1,4
	2014	3,3	2,3	7,3	13,3	13,9	20,1	19,3	14,1	4,6	1,0	0,8
CH Švica	2002	1,3	1,7	6,3	15,0	17,4	16,9	16,0	14,4	8,1	1,9	1,2
	2014	0,2	0,3	1,2	2,2	4,7	9,7	9,4	22,8	32,1	11,3	6,2
CZ Češka	2002	7,4	7,1	15,2	19,1	14,1	15,1	11,5	7,0	2,4	0,8	0,5
	2014	5,1	2,5	7,8	12,1	14,8	21,1	14,3	12,9	7,8	1,4	0,2
DE Nemčija	2002	15,5	7,5	18,4	20,6	14,6	11,5	6,2	3,3	1,4	0,4	0,4
	2014	1,4	0,8	2,7	6,6	7,1	12,9	14,1	21,6	22,7	6,7	3,3
DK Danska	2002	1,2	0,3	1,4	3,1	4,6	10,2	11,5	23,1	27,7	11,3	5,6
	2014	1,3	0,6	2,5	6,3	6,7	16,0	14,9	23,5	19,0	6,5	2,7
EE Estonija	2014	4,9	2,9	6,6	13,9	12,6	21,2	16,4	12,7	5,8	1,5	1,4
ES Španija	2002	4,2	2,6	6,8	11,8	14,3	24,2	14,8	12,0	6,5	1,5	1,3
	2014	18,2	10,0	18,8	16,6	13,1	12,0	5,6	2,5	1,8	0,7	0,7
FI Finska	2002	1,1	0,8	2,4	5,2	9,1	12,3	17,3	27,3	18,4	5,1	1,1
	2014	2,2	2,5	7,2	14,4	17,4	15,7	17,1	15,1	6,2	1,2	1,1
FR Francija	2002	12,5	6,6	13,7	16,4	16,1	18,7	8,8	4,5	1,9	0,3	0,6
	2014	12,9	9,2	19,3	22,0	16,0	12,3	4,8	2,1	0,9	0,2	0,3
GB Velika Britanija	2002	2,6	2,4	6,0	10,4	13,3	20,1	16,5	15,8	10,2	1,6	1,1
	2014	4,5	3,6	8,7	12,2	14,7	16,9	15,8	14,4	6,8	1,4	0,9
GR Grčija	2002	14,3	10,1	12,2	14,6	12,9	15,4	6,9	6,9	4,8	1,3	0,7
HU Madžarska	2002	5,9	4,8	9,3	19,3	14,0	25,3	10,6	6,6	3,0	0,8	0,4
	2014	9,2	6,0	15,9	17,0	11,5	16,7	11,3	8,6	2,7	0,4	0,8
IE Irska	2002	5,6	5,9	8,3	12,3	14,2	20,3	13,2	11,5	6,1	1,7	1,1
	2014	7,3	4,5	10,3	13,9	14,6	18,9	13,7	9,8	4,9	1,4	0,8
IL Izrael	2002	26,3	10,9	16,8	13,4	10,7	10,1	5,9	3,2	1,5	0,4	0,6
	2014	6,8	5,3	9,4	11,9	12,3	17,4	13,0	10,9	9,5	2,1	1,3
IT Italija	2002	6,1	5,0	7,7	16,4	18,6	21,4	14,1	8,0	2,1	0,5	0,2
LT Litva	2014	4,9	5,7	10,2	15,0	15,6	21,3	13,8	9,4	2,9	0,8	0,5
LU Luksemburg	2002	1,1	0,2	1,2	3,9	6,1	16,4	13,4	19,7	20,4	9,7	7,9
NL Nizozemska	2002	2,4	1,6	3,6	8,0	13,6	19,6	21,9	19,9	7,6	1,5	0,5
	2014	1,5	1,5	3,4	9,2	14,0	18,1	26,2	20,0	5,2	0,7	0,3
NO Norveška	2002	1,2	1,2	4,1	8,5	9,7	15,1	13,9	17,2	17,9	7,5	3,7
	2014	0,4	0,5	0,4	1,7	2,6	6,0	7,5	16,7	30,5	20,3	13,6
PL Poljska	2002	15,6	10,6	19,4	22,3	13,5	11,0	4,0	2,2	0,8	0,4	0,1
	2014	6,0	7,5	11,6	14,0	15,7	22,5	8,2	8,0	4,9	1,1	0,4
PT Portugalska	2002	9,4	11,2	18,3	22,1	15,2	16,0	5,5	1,4	0,3	0,1	0,4
	2014	18,8	8,3	14,7	16,5	16,6	14,9	5,6	2,7	1,0	0,2	0,7
SE Švedska	2002	1,9	1,7	5,5	13,1	13,4	20,8	16,3	16,2	8,3	1,5	1,3
	2014	1,5	0,7	3,0	5,1	7,6	14,8	16,2	23,8	19,1	5,6	2,6
SI Slovenija	2002	8,9	5,4	11,6	15,1	10,9	20,2	11,5	9,9	4,6	0,7	1,2
	2014	22,3	10,6	19,1	20,0	11,0	9,1	4,2	2,1	0,9	0,4	0,3
Skupaj	2002	7,4	4,8	9,3	13,2	12,7	16,9	12,4	11,9	7,7	2,4	1,4
	2014	6,1	4,0	8,7	12,2	12,3	16,4	13,1	13,0	9,4	3,0	1,8

B22 Kako zadovoljni ste s sedanjo slovensko vlado, s tem, kako opravlja svoje delo? Uporabite enako lestvico.

izredno nezadovoljen							izredno zadovoljen			
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

B22												
Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	12,8	6,9	11,5	15,3	11,1	17,2	8,5	7,9	5,5	2,2	1,1
	2014	10,2	6,1	10,9	17,2	15,7	17,8	9,6	8,2	3,4	0,5	0,6
BE Belgija	2002	3,7	2,1	4,9	8,8	11,8	20,9	19,7	18,6	7,6	1,3	0,7
	2014	6,2	3,4	8,7	12,3	12,5	21,7	17,0	12,1	4,6	0,8	0,6
CH Švica	2002	1,2	0,8	3,9	9,1	11,8	21,6	16,4	19,0	12,8	2,6	0,7
	2014	0,7	1,0	1,9	3,2	7,2	14,9	14,2	25,8	21,9	5,9	3,2
CZ Češka	2002	5,8	8,0	15,1	16,6	14,9	17,9	9,0	8,6	2,8	0,8	0,5
	2014	6,1	4,2	8,3	13,5	14,6	20,3	13,5	11,2	5,9	1,6	0,6
DE Nemčija	2002	13,5	9,2	15,6	18,9	14,8	15,2	7,1	3,7	1,5	0,4	0,2
	2014	3,7	2,3	6,2	9,6	13,2	20,0	16,9	17,0	8,8	1,5	0,7
DK Danska	2002	2,7	1,3	4,5	7,7	9,0	15,9	14,3	16,3	19,5	6,2	2,7
	2014	4,1	2,7	6,5	13,4	12,8	17,1	14,5	15,5	10,0	2,4	1,0
EE Estonija	2014	8,1	4,3	9,0	14,6	11,5	23,3	11,8	10,9	4,4	1,1	1,1
ES Španija	2002	8,4	4,5	10,2	14,3	12,1	21,1	12,5	9,4	5,0	1,2	1,3
	2014	25,8	11,2	15,3	11,4	9,9	11,9	6,4	4,6	2,3	0,8	0,4
FI Finska	2002	1,8	1,8	2,9	6,0	10,1	14,3	18,8	27,7	13,3	2,7	0,6
	2014	4,8	5,6	10,1	14,1	16,1	16,5	14,2	12,8	4,8	0,7	0,3
FR Francija	2002	8,3	5,2	9,3	13,5	14,1	22,7	12,6	7,3	4,5	0,8	1,5
	2014	17,3	9,5	16,2	19,6	14,2	12,5	5,8	3,0	1,1	0,4	0,4
GB Velika Britanija	2002	7,6	3,9	9,4	14,5	12,5	18,6	15,2	10,8	5,5	1,1	0,8
	2014	9,9	4,8	10,6	12,0	11,8	17,0	14,0	12,2	5,7	1,1	0,9
GR Grčija	2002	10,9	8,2	9,2	12,7	13,3	19,1	8,2	8,0	6,5	2,7	1,1
HU Madžarska	2002	7,0	3,4	7,4	10,9	10,6	22,4	10,6	12,2	9,1	2,7	3,6
	2014	15,3	7,7	16,5	12,6	11,1	13,6	10,2	7,2	3,6	0,9	1,3
IE Irska	2014	11,1	6,4	12,7	12,8	14,2	17,4	10,7	9,3	3,8	0,9	0,7
IL Izrael	2002	15,5	8,4	12,0	12,1	10,6	13,8	9,1	8,6	6,6	2,0	1,4
	2014	12,6	6,5	11,2	13,7	13,8	16,1	10,3	8,5	5,1	1,3	1,0
IT Italija	2002	9,6	6,6	11,3	12,3	14,0	19,9	14,3	7,1	3,4	0,8	0,8
LT Litva	2014	6,5	6,5	11,0	15,5	15,9	20,0	11,2	7,7	3,5	1,6	0,6
LU Luksemburg	2002	1,2	0,4	2,5	4,7	5,4	20,6	14,3	18,2	18,0	7,0	7,6
NL Nizozemska	2002	5,7	5,3	9,7	14,3	16,6	18,9	15,7	10,2	3,2	0,3	0,1
	2014	2,7	2,3	5,7	8,9	12,5	18,3	23,6	20,9	4,6	0,4	0,1
NO Norveška	2002	3,3	3,6	9,8	16,8	17,2	22,1	13,5	9,1	3,9	0,6	0,2
	2014	2,2	1,7	4,3	8,5	11,2	16,8	16,0	19,5	14,6	4,5	0,8
PL Poljska	2002	14,2	8,8	15,6	21,3	14,1	14,1	5,8	3,3	2,1	0,3	0,3
	2014	15,0	11,8	16,1	16,5	13,2	14,1	5,9	5,2	1,7	0,4	0,1
PT Portugalska	2002	13,1	9,5	12,8	14,9	13,7	17,1	6,7	6,0	3,9	0,9	1,3
	2014	25,2	8,8	12,3	13,0	10,0	14,8	5,6	4,6	3,9	0,5	1,4
SE Švedska	2002	2,1	1,7	5,4	10,4	14,3	20,1	16,0	18,2	9,1	1,5	1,2
	2014	3,0	3,3	6,2	9,0	10,0	18,8	13,5	18,5	12,7	3,9	1,1
SI Slovenija	2002	8,2	5,4	9,9	14,8	11,4	20,7	11,5	9,2	6,2	1,2	1,6
	2014	21,3	13,1	16,8	15,5	9,5	14,0	4,1	2,9	1,8	0,7	0,3
Skupaj	2002	7,8	5,2	9,4	13,1	12,7	18,5	12,2	11,2	6,8	1,8	1,2
	2014	9,7	5,7	10,2	12,7	12,7	17,3	12,2	11,4	5,9	1,4	0,8

B23 Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v xx (Sloveniji)?

izredno nezadovoljen						izredno zadovoljen				
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

B23

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	3,6	2,3	5,1	9,9	8,3	19,2	11,7	12,8	15,3	6,5	5,3
	2014	5,6	2,6	5,6	9,7	10,6	17,3	14,9	15,5	11,8	3,5	3,0
BE Belgija	2002	2,9	1,8	4,2	7,9	9,6	19,6	17,4	20,4	12,7	2,5	1,1
	2014	4,1	2,7	4,9	8,5	10,3	19,9	15,3	18,8	12,4	2,3	0,9
CH Švica	2002	0,9	0,4	2,1	4,1	6,6	15,2	12,1	19,5	26,1	8,3	4,9
	2014	0,6	0,6	0,6	2,4	3,6	8,5	9,1	19,6	28,3	16,2	10,6
CZ Češka	2002	3,8	5,4	7,6	13,1	11,1	20,5	11,4	12,9	8,7	4,7	0,9
	2014	5,2	2,7	5,6	10,7	10,2	20,5	12,3	15,6	9,7	4,1	3,4
DE Nemčija	2002	4,8	2,5	5,4	11,6	10,5	17,4	12,2	15,9	13,5	4,0	2,3
	2014	2,7	1,5	4,1	8,1	8,8	13,3	12,5	19,0	18,6	7,8	3,7
DK Danska	2002	0,5	0,5	1,2	2,0	4,0	10,2	8,5	18,4	30,8	15,9	8,1
	2014	0,9	0,7	2,5	3,2	5,1	9,8	8,4	16,1	26,3	16,8	10,3
EE Estonija	2014	6,3	4,1	6,6	11,9	12,1	21,1	11,0	12,2	9,9	2,9	1,9
ES Španija	2002	2,3	1,8	3,5	6,7	9,0	22,4	17,0	18,0	12,2	3,6	3,5
	2014	9,8	5,6	11,0	13,2	13,0	16,4	9,9	10,8	6,3	1,9	2,0
FI Finska	2002	0,8	1,0	2,1	4,2	8,2	14,0	14,4	24,8	20,9	8,2	1,2
	2014	1,2	2,0	4,4	6,9	9,9	14,6	14,7	21,1	18,4	5,6	1,4
FR Francija	2002	6,1	4,2	7,9	9,6	13,0	19,1	10,6	13,2	11,1	3,4	1,8
	2014	8,9	5,6	11,0	12,7	12,9	18,1	10,5	10,2	7,2	1,7	1,3
GB Velika Britanija	2002	4,2	1,7	6,7	11,6	13,3	20,7	12,3	14,7	10,4	2,7	1,7
	2014	5,3	3,6	6,9	10,1	11,3	17,3	11,2	14,0	12,9	4,8	2,7
GR Grčija	2002	4,0	4,2	5,0	7,0	8,3	14,7	10,8	14,0	17,0	9,4	5,6
HU Madžarska	2002	5,4	3,1	7,3	12,1	10,9	25,8	9,7	11,8	9,3	2,5	2,1
	2014	9,5	5,7	13,8	15,3	10,0	15,5	11,7	10,6	4,4	1,3	2,2
IE Irska	2002	5,8	4,4	7,4	9,0	11,0	20,7	12,6	12,2	10,0	4,4	2,5
	2014	5,3	3,3	9,1	9,7	13,0	19,9	12,6	12,4	9,5	3,1	2,1
IL Izrael	2002	8,0	3,8	7,4	9,8	8,7	16,8	11,8	14,4	12,1	4,1	3,1
	2014	6,9	4,8	6,4	10,6	10,4	17,5	12,0	13,2	10,6	4,1	3,5
IT Italija	2002	4,9	2,7	6,5	9,1	12,3	20,0	20,1	12,6	8,1	2,4	1,4
LT Litva	2014	6,4	6,5	7,8	11,5	12,9	19,3	11,9	12,3	8,4	2,0	0,9
LU Luksemburg	2002	0,9	0,8	1,6	4,4	5,1	15,8	9,5	16,8	21,5	12,1	11,5
NL Nizozemska	2002	1,3	1,5	2,2	5,4	9,8	17,3	20,8	25,2	13,5	1,9	1,1
	2014	1,3	1,1	3,0	5,2	8,0	15,5	20,0	25,2	16,2	3,9	0,7
NO Norveška	2002	1,0	0,9	2,5	5,4	8,4	18,4	15,1	20,6	17,9	7,7	1,8
	2014	0,7	0,2	0,8	2,3	4,1	10,1	10,1	19,0	28,6	15,6	8,5
PL Poljska	2002	8,1	5,8	10,3	16,1	15,8	20,3	9,2	7,1	4,8	1,5	1,2
	2014	7,0	6,6	11,1	12,9	11,4	21,6	8,0	8,6	8,8	2,6	1,4
PT Portugalska	2002	5,6	3,2	7,2	12,3	14,3	29,0	10,8	10,1	4,9	1,4	1,2
	2014	16,3	5,8	10,7	16,0	12,6	19,1	7,4	5,8	4,2	1,0	1,2
SE Švedska	2002	1,6	1,1	2,7	6,9	10,1	15,4	11,9	20,3	20,0	6,8	3,2
	2014	1,0	0,9	1,8	4,2	5,8	11,4	11,2	20,6	24,0	12,0	7,2
SI Slovenija	2002	6,7	5,0	10,0	14,5	12,3	20,9	10,4	11,0	7,1	1,4	0,9
	2014	18,1	11,8	16,2	18,6	10,4	12,8	5,4	3,6	2,1	0,3	0,7
Skupaj	2002	3,8	2,6	5,2	8,7	9,9	18,5	12,8	16,0	14,2	5,2	3,0
	2014	5,5	3,6	6,6	9,6	10,0	16,4	11,8	14,9	13,3	5,3	3,2

B24 Kakšno je po vašem mnenju splošno stanje šolstva danes v xx (Sloveniji)?

izredno slabo									izredno dobro	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

B24

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	2,6	1,4	3,9	6,6	7,4	13,2	12,2	16,1	18,4	10,9	7,2
	2014	4,2	3,2	7,8	11,6	11,3	15,2	14,2	16,3	10,7	3,5	2,0
BE Belgija	2002	2,4	1,1	2,1	5,6	6,0	12,3	13,0	22,8	23,5	7,5	3,7
	2014	0,6	0,7	2,6	3,8	7,0	11,6	17,1	25,8	22,7	5,9	2,2
CH Švica	2002	1,1	0,9	3,5	6,3	9,1	13,4	12,9	20,6	22,3	7,1	2,7
	2014	0,3	0,6	1,3	2,9	6,6	8,7	11,9	21,6	27,4	12,2	6,5
CZ Češka	2002	1,3	1,8	4,0	9,1	10,6	17,4	13,3	18,6	16,1	6,1	1,8
	2014	1,7	1,6	3,4	6,5	9,8	15,6	12,7	17,8	14,9	11,7	4,3
DE Nemčija	2002	4,2	3,7	7,7	16,6	16,0	18,3	11,3	11,4	7,9	1,8	1,2
	2014	2,3	2,3	6,2	13,2	14,8	13,9	15,1	16,7	10,9	3,0	1,6
DK Danska	2002	0,3	0,1	1,1	2,2	3,7	9,3	9,4	19,5	28,4	16,9	8,9
	2014	0,4	0,5	0,3	2,2	3,2	7,0	6,4	16,8	28,3	19,6	15,2
EE Estonija	2014	1,5	1,9	3,3	6,9	8,5	17,0	12,5	18,5	18,3	6,8	4,7
ES Španija	2002	3,2	3,4	7,8	10,5	13,8	23,1	15,4	12,6	6,9	1,8	1,6
	2014	8,0	6,1	11,4	14,5	14,3	17,2	11,8	7,9	6,0	1,5	1,4
FI Finska	2002	0,1	0,2	0,4	0,8	2,1	4,0	5,7	15,8	37,7	26,8	6,4
	2014	0,2	0,1	0,4	1,0	1,7	2,6	5,5	16,2	40,8	25,3	6,1
FR Francija	2002	4,5	2,3	6,1	10,0	12,6	21,5	16,2	14,2	9,9	1,8	1,0
	2014	3,7	2,2	6,2	12,3	15,7	20,6	15,8	13,9	6,7	1,8	1,1
GB Velika Britanija	2002	2,5	1,7	5,7	10,9	13,5	15,5	16,2	18,8	11,3	2,3	1,5
	2014	2,1	1,4	4,6	8,1	12,2	15,3	16,0	19,9	13,5	4,5	2,4
GR Grčija	2002	7,6	7,1	9,0	12,7	12,1	17,8	9,7	9,9	9,3	2,6	2,4
HU Madžarska	2002	3,2	2,4	6,4	10,1	10,6	25,1	11,9	13,8	11,3	3,0	2,2
	2014	6,7	3,7	10,5	14,9	11,2	19,0	13,2	12,4	6,1	0,8	1,5
IE Irska	2002	2,1	2,4	4,0	5,7	6,7	11,6	12,3	16,2	22,5	10,1	6,4
	2014	0,9	0,7	3,4	4,7	8,1	13,7	15,3	20,8	21,1	7,0	4,3
IL Izrael	2002	9,3	5,0	8,0	10,2	11,5	14,3	12,3	13,9	9,2	3,5	2,8
	2014	5,2	3,3	7,6	10,1	11,4	17,6	15,0	13,9	11,3	2,9	1,7
IT Italija	2002	3,1	1,7	6,8	9,5	13,3	20,4	20,2	16,2	6,8	1,5	0,6
LT Litva	2014	3,8	3,2	6,0	10,0	12,7	18,7	13,7	16,6	11,7	2,8	0,8
LU Luksemburg	2002	3,2	2,1	6,8	12,9	9,4	17,6	12,7	13,0	9,4	6,5	6,3
NL Nizozemska	2002	1,1	1,3	3,1	7,0	11,4	15,9	22,1	24,9	10,9	1,6	0,6
	2014	0,3	0,4	1,0	4,4	8,9	13,6	22,8	31,1	15,4	1,7	0,3
NO Norveška	2002	0,9	0,6	2,4	6,1	8,4	14,3	16,8	25,1	19,2	4,4	1,6
	2014	0,3	0,4	0,8	3,2	5,7	9,6	13,1	24,8	26,9	10,9	4,4
PL Poljska	2002	3,8	2,5	8,3	10,9	14,6	21,4	12,5	11,8	9,0	2,8	2,2
	2014	3,2	2,2	6,2	8,1	10,0	22,8	12,7	13,3	13,3	5,2	3,0
PT Portugalska	2002	7,5	7,9	11,9	17,1	18,0	20,2	10,1	4,0	2,1	0,5	0,8
	2014	9,0	2,7	9,7	14,7	13,6	19,9	13,8	9,5	4,7	0,9	1,4
SE Švedska	2002	1,9	1,7	5,8	14,4	13,3	14,9	14,8	17,9	10,1	3,4	1,7
	2014	1,9	1,9	6,5	13,1	16,2	17,3	17,6	15,5	7,2	1,5	1,3
SI Slovenija	2002	3,3	3,1	5,6	10,2	7,9	21,1	12,1	15,5	13,7	4,7	2,8
	2014	4,2	3,2	6,7	12,0	12,0	21,4	13,4	14,6	8,9	1,8	1,9
Skupaj	2002	3,3	2,5	5,5	9,4	10,6	16,1	13,3	16,1	14,4	5,8	3,0
	2014	2,8	2,0	5,0	8,5	10,4	15,0	13,9	17,4	15,6	6,2	3,1

**B25 In kakšno je po vašem mnenju splošno stanje zdravstva danes
v xx (Sloveniji)?**

izredno slabo									izredno dobro	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10

B25

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	1,5	1,8	2,3	6,1	5,5	10,3	10,8	16,6	23,2	12,1	9,8
	2014	1,9	1,3	1,4	4,1	6,2	12,5	12,2	21,4	22,2	9,3	7,4
BE Belgija	2002	0,5	0,3	1,4	3,3	4,1	8,4	11,7	25,1	30,0	11,3	3,8
	2014	0,1	0,1	0,6	1,1	2,5	4,9	9,6	23,7	36,8	15,1	5,5
CH Švica	2002	0,8	1,4	4,2	6,7	10,5	12,0	10,7	16,1	22,7	9,7	5,2
	2014	0,3	0,5	1,1	3,2	3,2	7,5	9,2	20,2	30,5	15,9	8,5
CZ Češka	2002	2,2	3,7	8,7	14,7	14,4	16,7	11,0	13,8	9,3	4,0	1,7
	2014	1,8	1,5	3,0	6,9	8,4	16,4	14,8	17,7	13,2	11,3	5,1
DE Nemčija	2002	5,0	3,3	8,4	15,0	14,4	13,4	12,0	11,6	10,6	4,3	1,9
	2014	1,4	1,6	3,9	9,7	10,7	12,9	13,6	19,0	16,4	7,1	3,6
DK Danska	2002	1,1	0,7	2,2	5,7	7,7	14,8	14,5	21,7	20,5	6,7	4,5
	2014	0,9	1,1	2,6	4,4	7,2	12,3	13,0	20,0	22,3	11,4	4,8
EE Estonija	2014	2,7	2,4	5,5	12,2	12,3	20,2	13,1	14,5	9,7	4,0	3,3
ES Španija	2002	2,6	2,0	5,7	8,6	11,5	20,6	17,9	14,8	10,5	2,4	3,3
	2014	5,8	5,0	8,7	13,6	11,2	16,5	10,7	12,1	10,2	3,0	3,2
FI Finska	2002	0,9	1,0	1,9	5,1	6,9	9,0	13,9	22,0	25,1	11,9	2,5
	2014	0,9	0,9	2,0	3,5	5,7	7,6	12,8	22,4	27,5	13,3	3,4
FR Francija	2002	2,7	2,3	5,3	7,8	11,1	16,8	12,8	17,1	16,2	5,2	2,6
	2014	2,0	1,0	2,3	6,3	6,2	13,7	15,9	23,2	19,4	5,8	4,2
GB Velika Britanija	2002	4,5	4,0	8,7	10,5	15,3	15,6	12,8	13,8	9,7	3,2	2,0
	2014	1,9	2,2	3,8	8,6	9,5	13,4	13,9	18,4	15,6	7,7	5,1
GR Grčija	2002	13,1	8,2	11,1	13,7	10,8	14,4	8,0	7,5	7,8	3,8	1,8
HU Madžarska	2002	8,1	7,7	15,5	17,6	13,4	19,8	6,0	4,9	4,6	1,1	1,3
	2014	15,6	8,6	16,9	15,3	10,4	14,0	7,0	7,6	3,2	0,7	0,8
IE Irska	2002	10,9	9,2	13,8	12,4	12,0	12,8	8,4	8,7	7,0	3,3	1,7
	2014	8,7	6,0	12,9	13,3	13,6	14,8	11,3	9,7	6,2	2,5	1,0
IL Izrael	2002	3,6	1,6	4,2	7,5	9,3	13,6	11,1	17,2	18,0	7,0	6,9
	2014	1,7	1,5	3,3	5,9	7,6	16,4	13,5	18,6	19,0	6,6	5,8
IT Italija	2002	5,3	3,4	8,0	10,5	15,6	19,2	17,5	11,9	6,5	1,3	0,8
LT Litva	2014	3,3	3,7	6,9	10,1	13,7	18,3	13,3	16,7	11,1	2,2	0,7
LU Luksemburg	2002	1,4	1,1	1,9	3,3	5,5	12,2	9,4	14,8	21,1	12,6	16,7
NL Nizozemska	2002	1,6	1,6	4,2	8,3	11,4	15,7	21,7	20,3	12,5	2,0	0,8
	2014	1,2	1,8	4,1	5,5	8,4	11,6	17,0	25,2	20,8	3,5	0,9
NO Norveška	2002	1,4	1,7	4,9	10,7	13,6	16,2	15,8	18,4	13,0	3,2	1,1
	2014	0,5	0,8	2,0	3,8	5,2	10,2	12,5	22,8	24,7	12,5	5,0
PL Poljska	2002	9,2	8,6	12,7	15,8	14,7	15,4	8,3	5,8	6,0	1,6	2,0
	2014	10,8	11,5	15,5	15,9	13,6	13,6	6,2	6,1	4,5	1,3	1,1
PT Portugalska	2002	10,7	11,8	14,2	18,7	14,8	15,0	6,8	5,4	1,8	0,6	0,3
	2014	9,9	4,3	10,1	11,9	9,8	19,3	12,9	10,4	6,5	1,8	3,0
SE Švedska	2002	1,7	2,6	7,3	14,4	16,0	15,2	12,2	13,7	10,8	3,7	2,4
	2014	1,2	2,1	3,7	8,7	11,2	15,4	16,0	19,3	15,1	4,9	2,3
SI Slovenija	2002	5,6	5,8	9,9	11,4	12,3	16,5	10,7	11,7	10,0	3,3	2,7
	2014	5,8	4,7	8,9	13,3	13,6	20,8	10,4	11,2	7,2	1,6	2,5
Skupaj	2002	4,4	3,8	7,1	10,4	11,3	14,4	12,0	14,3	13,7	5,3	3,4
	2014	3,5	2,9	5,5	8,4	9,2	13,9	12,5	17,4	16,3	6,7	3,7

Povprečne vrednosti B19–B25

B19 V politiki se včasih govori o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levo in 10 desno?

levo											desno
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

B20 V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.

B21 Kako zadovoljni ste na splošno s sedanjim gospodarskim stanjem v xx (Sloveniji)? Prosimo, uporabite enako lestvico.

B22 Kako zadovoljni ste s sedanjo slovensko vlado, s tem, kako opravlja svoje delo? Uporabite enako lestvico.

B23 Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v xx (Sloveniji)?

izredno nezadovoljen											izredno zadovoljen
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

B24 Kakšno je po vašem mnenju splošno stanje šolstva danes v xx (Sloveniji)?

B25 In kakšno je po vašem mnenju splošno stanje zdravstva danes v xx (Sloveniji)?

izredno slabo											izredno dobro
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

Povprečne vrednosti B19–B25

Država		B19	B20	B21	B22	B23	B24	B25
AT Avstrija	2002	4,65	7,64	5,24	3,88	5,66	6,29	6,72
	2014	4,67	7,34	4,88	3,83	5,25	5,12	6,63
BE Belgija	2002	4,83	7,44	5,33	5,18	5,52	6,38	6,97
	2014	5,05	7,45	4,81	4,53	5,30	6,43	7,48
CH Švica	2002	4,87	8,01	5,03	5,56	6,60	6,22	6,30
	2014	5,14	8,08	7,13	6,44	7,35	6,99	7,31
CZ Češka	2002	5,45	6,45	3,74	3,86	4,85	5,78	4,96
	2014	5,04	6,70	4,72	4,49	5,20	6,13	6,14
DE Nemčija	2002	4,69	6,96	3,01	3,18	5,28	4,63	4,86
	2014	4,60	7,52	6,30	5,08	5,99	5,21	5,92
DK Danska	2002	5,54	8,44	6,93	5,87	7,26	7,32	6,34
	2014	5,45	8,36	6,23	5,00	7,12	7,67	6,57
EE Estonija	2014	5,14	6,40	4,76	4,31	4,82	6,08	5,27
ES Španija	2002	4,41	7,08	4,81	4,26	5,70	4,89	5,38
	2014	4,42	6,96	2,89	2,75	4,24	4,17	4,80
FI Finska	2002	5,62	7,91	6,18	5,81	6,35	7,84	6,62
	2014	5,61	7,92	4,88	4,38	5,91	7,85	6,84
FR Francija	2002	4,72	6,42	3,49	4,20	4,90	5,04	5,64
	2014	5,01	6,57	2,95	2,92	4,28	4,91	6,25
GB Velika Britanija	2002	5,18	7,07	5,16	4,38	5,08	5,33	4,92
	2014	5,02	7,27	4,73	4,28	5,17	5,68	5,97
GR Grčija	2002	5,69	6,33	3,53	4,06	5,81	4,49	4,01
HU Madžarska	2002	4,95	5,61	4,09	4,88	4,85	5,21	3,74
	2014	5,32	5,83	3,79	3,52	4,10	4,47	3,35
IE Irska	2002	5,39	7,44	4,52	-	4,99	6,34	3,99
	2014	5,12	7,06	4,30	3,89	4,89	6,34	4,18
IL Izrael	2002	5,68	6,61	2,59	3,79	5,03	4,73	6,01
	2014	5,82	7,46	4,59	3,89	5,00	5,03	6,19
IT Italija	2002	4,84	6,91	4,14	3,99	5,01	5,08	4,70
LT Litva	2014	4,91	6,10	4,23	4,08	4,57	5,15	5,06
LU Luksemburg	2002	4,92	7,83	6,69	6,41	6,87	5,45	7,07
	2014	5,32	7,69	5,34	4,24	5,85	5,69	5,56
NL Nizozemska	2002	5,32	7,69	5,34	4,24	5,85	5,69	5,56
	2014	5,18	7,66	5,30	5,11	6,00	6,16	6,04
NO Norveška	2002	5,33	7,76	6,00	4,36	6,14	6,16	5,46
	2014	5,34	7,94	7,71	5,62	7,23	6,92	6,83
PL Poljska	2002	5,11	5,85	2,77	3,12	4,07	4,95	3,90
	2014	5,79	6,94	4,07	3,07	4,37	5,45	3,51
PT Portugalska	2002	5,08	5,91	3,06	3,54	4,56	3,74	3,32
	2014	4,84	5,76	2,97	3,01	3,60	4,30	4,45
SE Švedska	2002	4,88	7,80	5,13	5,23	6,12	5,27	5,13
	2014	5,05	7,90	6,20	5,35	6,80	5,04	5,77
SI Slovenija	2002	4,70	6,57	4,12	4,28	4,39	5,43	4,75
	2014	4,41	6,57	2,52	2,69	2,90	4,96	4,59
Skupaj	2002	5,11	7,09	4,52	4,41	5,51	5,55	5,29
	2014	5,10	7,15	4,79	4,23	5,27	5,72	5,70

Povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z vsako od naslednjih trditev?

B26 Vlada bi morala sprejeti ukrepe za zmanjšanje razlik v dohodkih med ljudmi.

---

močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam	sploh ne soglašam
1	2	3	4	5

B26							
Država		1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AT Avstrija	2002	26,7	41,3	15,1	12,7	4,2	2,26
	2014	39,7	42,9	10,4	5,0	2,0	1,87
BE Belgija	2002	22,9	47,6	12,4	13,9	3,2	2,27
	2014	27,7	43,5	13,1	11,7	4,0	2,21
CH Švica	2002	12,8	51,8	13,8	18,1	3,5	2,48
	2014	17,2	41,3	19,2	17,9	4,4	2,51
CZ Češka	2002	21,0	30,9	17,1	20,6	10,4	2,68
	2014	22,0	33,6	25,3	14,0	5,1	2,47
DE Nemčija	2002	12,5	40,9	17,9	24,3	4,3	2,67
	2014	21,8	48,9	13,5	14,2	1,6	2,25
DK Danska	2002	7,6	35,8	12,2	36,1	8,3	3,02
	2014	8,5	28,3	23,6	29,8	9,8	3,04
EE Estonija	2014	33,9	44,2	13,2	7,4	1,2	1,98
ES Španija	2002	30,3	49,3	13,9	5,7	0,9	1,98
	2014	49,7	36,4	8,0	4,6	1,2	1,71
FI Finska	2002	37,3	39,5	12,0	8,6	2,7	2,00
	2014	33,2	39,7	15,8	9,1	2,2	2,07
FR Francija	2002	45,4	38,0	6,9	6,4	3,3	1,84
	2014	33,6	36,7	14,0	9,4	6,3	2,18
GB Velika Britanija	2002	11,6	50,4	15,3	20,1	2,6	2,52
	2014	20,2	42,6	19,3	14,9	3,0	2,38
GR Grčija	2002	45,3	44,7	7,2	2,1	0,6	1,68
HU Madžarska	2002	40,4	43,7	9,7	4,8	1,4	1,83
	2014	49,0	37,9	9,3	3,0	0,8	1,69
IE Irska	2002	17,4	59,8	9,8	11,4	1,6	2,20
	2014	29,3	46,3	12,9	9,4	2,1	2,09
IL Izrael	2002	39,3	41,4	10,3	7,9	1,1	1,90
	2014	50,7	29,7	10,0	7,5	2,1	1,81
IT Italija	2002	34,0	44,9	12,9	6,7	1,5	1,96
LT Litva	2014	50,3	37,7	9,4	2,3	0,2	1,64
LU Luksemburg	2002	24,1	40,1	12,4	17,7	5,7	2,41
NL Nizozemska	2002	10,0	48,8	14,6	23,5	3,2	2,61
	2014	16,6	39,5	19,3	21,9	2,6	2,54
NO Norveška	2002	15,3	55,0	13,4	15,0	1,3	2,32
	2014	17,3	40,2	24,6	15,8	2,0	2,45
PL Poljska	2002	27,7	52,6	9,4	8,8	1,5	2,04
	2014	40,1	39,9	10,0	7,2	2,9	1,93
PT Portugalska	2002	43,5	47,8	7,1	1,4	0,3	1,67
	2014	42,8	44,8	8,7	3,0	0,6	1,74
SE Švedska	2002	14,5	54,2	16,8	12,9	1,6	2,33
	2014	20,9	46,2	23,2	8,4	1,3	2,23
SI Slovenija	2002	34,4	50,0	9,3	5,2	1,1	1,89
	2014	43,2	40,7	8,3	6,5	1,2	1,82
Skupaj	2002	25,5	46,2	12,4	13,1	2,8	2,21
	2014	31,8	40,2	14,7	10,6	2,6	2,12

**B27 Homoseksualci in lezbijke morajo imeti svobodo,
da si uredijo življenje po lastnih željah.**

---

močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam	sploh ne soglašam
1	2	3	4	5

B27

Država		1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AT Avstrija	2002	39,1	34,7	12,8	7,6	5,8	2,06
	2014	40,4	36,1	12,7	6,9	3,9	1,98
BE Belgija	2002	37,7	42,7	10,7	5,0	4,0	1,95
	2014	55,5	31,3	6,1	3,3	3,8	1,69
CH Švica	2002	36,0	44,4	9,5	7,8	2,3	1,96
	2014	41,3	41,3	9,3	5,1	3,0	1,87
CZ Češka	2002	26,7	33,5	22,7	9,1	7,9	2,38
	2014	26,8	35,2	22,6	11,2	4,1	2,31
DE Nemčija	2002	27,6	47,5	12,3	8,8	3,9	2,14
	2014	45,1	42,3	6,2	4,5	2,0	1,76
DK Danska	2002	45,2	44,2	4,8	3,8	2,0	1,73
	2014	66,7	25,5	4,2	2,5	1,1	1,46
EE Estonija	2014	13,4	27,9	23,2	18,9	16,5	2,97
ES Španija	2002	35,8	36,5	20,1	5,5	2,2	2,02
	2014	58,5	30,2	6,4	2,8	2,0	1,59
FI Finska	2002	34,4	27,3	14,7	11,6	12,0	2,39
	2014	43,2	31,9	14,5	6,0	4,4	1,96
FR Francija	2002	50,5	28,0	10,0	4,3	7,1	1,90
	2014	60,7	21,3	9,2	3,4	5,4	1,72
GB Velika Britanija	2002	18,2	57,5	12,4	8,5	3,4	2,21
	2014	39,1	46,0	9,9	3,4	1,6	1,82
GR Grčija	2002	17,1	34,3	21,1	15,4	12,1	2,71
HU Madžarska	2002	15,9	32,2	22,3	16,6	13,0	2,79
	2014	16,1	31,8	25,9	13,6	12,5	2,75
IE Irska	2002	23,5	59,4	11,7	4,4	1,1	2,00
	2014	48,7	39,8	7,8	2,9	0,9	1,68
IL Izrael	2002	29,7	32,8	17,4	12,3	7,9	2,36
	2014	43,3	20,4	15,2	9,0	12,1	2,26
IT Italija	2002	27,8	44,3	15,6	8,4	3,9	2,16
LT Litva	2014	4,5	13,6	31,1	22,6	28,3	3,57
LU Luksemburg	2002	42,1	41,9	7,1	4,6	4,2	1,87
NL Nizozemska	2002	42,8	45,1	7,3	3,0	1,8	1,76
	2014	67,5	24,3	4,7	2,5	0,9	1,45
NO Norveška	2002	22,5	53,7	12,6	8,3	2,9	2,15
	2014	52,8	35,7	6,9	2,9	1,7	1,65
PL Poljska	2002	8,9	36,6	23,7	19,0	11,8	2,88
	2014	15,9	34,8	21,9	14,6	12,9	2,74
PT Portugalska	2002	24,4	49,1	16,5	6,9	3,1	2,15
	2014	31,9	41,8	14,3	6,2	5,8	2,12
SE Švedska	2002	27,5	54,3	11,4	4,3	2,5	2,00
	2014	60,2	31,7	5,6	1,8	0,7	1,51
SI Slovenija	2002	12,8	39,1	23,1	15,7	9,2	2,70
	2014	17,9	45,4	16,6	12,6	7,5	2,46
Skupaj	2002	29,2	42,1	14,3	8,8	5,6	2,20
	2014	40,9	32,5	12,9	7,4	6,2	2,06

B28 Nekateri menijo, da bi se morala Evropska unija navznoter še bolj poenotiti, drugi pa pravijo, da je že tako preveč poenotena. Kaj menite vi? Ocenite s pomočjo te lestvice.

	poenotenje je šlo že predaleč										poenotenja je še premalo	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
AT Avstrija	2014	19,7	6,2	12,2	12,7	8,8	18,2	6,2	5,6	5,7	1,8	3,0
BE Belgija	2014	4,9	3,9	8,3	10,3	9,3	22,5	11,5	11,8	9,5	3,7	4,4
CH Švica	2014	7,1	4,4	9,2	10,7	10,9	26,2	9,3	9,2	7,7	2,0	3,5
CZ Češka	2014	8,2	5,3	8,7	13,0	13,8	22,1	9,2	7,8	6,2	2,4	3,4
DE Nemčija	2014	6,0	3,1	5,0	10,0	9,0	19,2	9,8	12,9	12,0	4,4	8,7
DK Danska	2014	5,2	3,4	7,4	10,0	8,3	17,9	9,6	12,5	14,1	5,4	6,1
EE Estonija	2014	10,7	4,9	7,3	10,4	8,6	20,3	8,9	9,9	9,0	4,0	6,2
ES Španija	2014	2,6	3,3	5,6	6,8	6,2	24,1	10,6	14,2	13,8	5,6	7,2
FI Finska	2014	5,2	5,5	8,5	13,9	13,1	26,0	10,2	9,1	5,7	1,9	1,0
FR Francija	2014	6,5	3,1	10,0	11,0	9,7	23,0	9,7	9,8	9,7	2,5	5,1
GB Velika Britanija	2014	13,6	7,4	10,7	12,7	11,1	25,5	6,4	5,9	3,2	1,1	2,2
HU Madžarska	2014	7,9	2,2	9,6	10,9	11,5	24,7	11,7	9,1	6,2	1,9	4,4
IE Irska	2014	6,8	4,2	8,4	10,5	12,6	27,5	11,2	9,0	5,8	1,6	2,5
IL Izrael	2014	7,1	3,5	4,6	7,3	5,4	24,4	13,3	12,7	12,4	4,3	5,0
LT Litva	2014	3,1	3,9	7,6	8,3	10,3	18,0	10,6	13,5	9,4	5,0	10,2
NL Nizozemska	2014	4,6	3,2	6,3	9,9	12,0	19,3	14,5	14,0	11,8	2,4	2,0
NO Norveška	2014	4,3	3,5	8,8	12,2	12,3	33,3	8,6	7,9	6,0	1,6	1,5
PL Poljska	2014	4,1	5,2	5,9	5,9	6,8	23,9	10,7	11,8	13,4	5,2	7,1
PT Portugalska	2014	9,0	2,5	5,0	9,0	6,9	25,0	9,3	8,2	10,3	2,9	11,9
SE Švedska	2014	4,7	3,3	7,1	11,6	10,9	30,8	12,4	10,0	5,7	1,2	2,3
SI Slovenija	2014	4,1	2,3	6,4	9,7	8,8	29,4	6,8	10,0	11,2	3,2	8,2
Skupaj	2014	7,0	4,1	7,8	10,4	10,0	23,5	10,1	10,3	8,9	3,0	4,9

Povprečne vrednosti

Država		B28
AT Avstrija	2014	3,63
BE Belgija	2014	5,06
CH Švica	2014	4,63
CZ Češka	2014	4,42
DE Nemčija	2014	5,47
DK Danska	2014	5,39
EE Estonija	2014	4,79
ES Španija	2014	5,76
FI Finska	2014	4,43
FR Francija	2014	4,87
GB Velika Britanija	2014	3,76
HU Madžarska	2014	4,68
IE Irska	2014	4,56
IL Izrael	2014	5,35
LT Litva	2014	5,56
NL Nizozemska	2014	5,11
NO Norveška	2014	4,58
PL Poljska	2014	5,53
PT Portugalska	2014	5,33
SE Švedska	2014	4,74
SI Slovenija	2014	5,37
Skupaj	2014	4,89

***Zdaj pa nekaj vprašanj o ljudeh iz drugih držav,
ki prihajajo živeti v xx (Slovenija)...***

B29 Kaj menite, v kolikšnem obsegu naj xx (Slovenija) dovoli priseljevanje ljudi s podobnim narodnostnim izvorom kot ga ima večina prebivalcev xx (Slovenije)?

- 1 - mnogim naj dovoli priselitev
  - 2 - nekaterim naj dovoli
  - 3 - zelo redkim naj dovoli
  - 4 - nikomur naj ne dovoli
-

B29

Država		1	2	3	4
AT Avstrija	2002	10,7	34,1	49,0	6,2
	2014	21,5	47,4	24,4	6,8
BE Belgija	2002	14,7	53,5	23,3	8,4
	2014	17,0	56,2	19,4	7,4
CH Švica	2002	19,9	60,6	18,6	0,9
	2014	22,2	62,2	14,0	1,5
CZ Češka	2002	9,6	46,3	37,0	7,1
	2014	7,2	35,4	40,6	16,7
DE Nemčija	2002	20,2	53,7	22,7	3,4
	2014	45,4	45,5	7,9	1,2
DK Danska	2002	20,9	54,0	23,9	1,2
	2014	26,3	56,9	14,7	2,1
EE Estonija	2014	21,5	50,5	23,4	4,6
ES Španija	2002	20,9	35,5	37,7	5,9
	2014	25,3	37,1	29,3	8,3
FI Finska	2002	13,7	44,5	38,6	3,2
	2014	16,6	48,5	32,4	2,5
FR Francija	2002	10,7	54,3	28,4	6,6
	2014	17,0	57,2	19,5	6,3
GB Velika Britanija	2002	11,6	53,1	27,1	8,2
	2014	12,8	50,9	27,2	9,0
GR Grčija	2002	10,0	19,7	55,7	14,7
HU Madžarska	2002	21,2	28,2	42,3	8,3
	2014	20,9	31,0	35,8	12,2
IE Irska	2002	23,4	54,8	18,1	3,7
	2014	18,0	42,9	30,5	8,6
IL Izrael	2002	60,9	23,5	8,8	6,8
	2014	67,2	16,0	9,2	7,6
IT Italija	2002	21,5	49,0	22,2	7,4
LT Litva	2014	29,5	42,4	21,3	6,8
LU Luksemburg	2002	19,7	38,2	34,8	7,3
NL Nizozemska	2002	7,9	55,3	31,3	5,5
	2014	16,6	55,4	22,9	5,0
NO Norveška	2002	19,6	52,3	26,0	2,2
	2014	30,7	53,3	15,3	0,7
PL Poljska	2002	13,4	53,5	28,8	4,3
	2014	19,4	48,8	25,0	6,7
PT Portugalska	2002	6,3	37,5	38,4	17,7
	2014	11,8	51,6	24,3	12,3
SE Švedska	2002	30,4	58,3	9,9	1,4
	2014	44,1	50,4	5,0	0,5
SI Slovenija	2002	11,2	54,6	27,1	7,1
	2014	20,1	55,0	18,4	6,5
Skupaj	2002	18,6	45,9	29,4	6,1
	2014	25,6	46,3	21,8	6,3

B30 Kaj pa ljudem z drugačnim narodnostnim izvorom, kot ga ima večina prebivalcev xx (Slovenije)?

- 1 - mnogim naj dovoli priselitev
  - 2 - nekaterim naj dovoli
  - 3 - zelo redkim naj dovoli
  - 4 - nikomur naj ne dovoli
-

B30

Država		1	2	3	4
AT Avstrija	2002	8,0	25,8	57,8	8,5
	2014	12,0	39,0	35,8	13,2
BE Belgija	2002	8,4	46,9	30,7	14,0
	2014	9,6	49,3	28,7	12,4
CH Švica	2002	11,3	55,1	31,6	1,9
	2014	11,8	51,1	33,2	3,9
CZ Češka	2002	7,1	39,8	39,2	13,9
	2014	2,2	25,6	43,6	28,6
DE Nemčija	2002	10,9	46,9	34,4	7,7
	2014	25,5	51,2	19,8	3,5
DK Danska	2002	10,5	38,0	44,0	7,5
	2014	14,5	46,8	33,1	5,6
EE Estonija	2014	8,2	38,0	39,8	14,0
ES Španija	2002	17,8	33,9	39,3	9,0
	2014	22,3	33,0	32,8	11,9
FI Finska	2002	7,7	29,6	52,5	10,2
	2014	12,2	34,7	44,7	8,4
FR Francija	2002	8,0	46,6	33,8	11,6
	2014	11,9	49,8	26,9	11,4
GB Velika Britanija	2002	7,7	42,5	34,3	15,6
	2014	10,3	46,5	30,6	12,6
GR Grčija	2002	3,3	10,8	61,0	24,8
HU Madžarska	2002	3,0	10,8	63,3	22,9
	2014	4,0	15,4	48,1	32,5
IE Irska	2002	11,4	53,6	28,7	6,4
	2014	13,2	39,4	34,6	12,8
IL Izrael	2002	12,5	28,8	33,6	25,1
	2014	9,1	28,1	31,5	31,3
IT Italija	2002	15,5	48,2	26,6	9,6
LT Litva	2014	15,1	43,7	29,8	11,3
LU Luksemburg	2002	12,7	33,5	38,7	15,2
NL Nizozemska	2002	6,0	51,9	33,7	8,5
	2014	15,1	52,2	26,6	6,1
NO Norveška	2002	11,1	45,4	37,7	5,8
	2014	22,0	54,5	21,9	1,6
PL Poljska	2002	9,6	45,1	36,8	8,5
	2014	14,4	42,9	31,8	10,9
PT Portugalska	2002	5,4	33,2	38,2	23,2
	2014	8,7	44,1	29,5	17,6
SE Švedska	2002	27,0	56,0	14,5	2,4
	2014	42,6	49,8	7,0	0,6
SI Slovenija	2002	7,5	48,7	32,8	11,0
	2014	14,1	50,0	24,9	10,9
Skupaj	2002	10,0	39,5	38,6	11,9
	2014	14,3	41,8	31,2	12,7

B31 In v kolikšnem obsegu naj Slovenija dovoli priseljevanje ljudi iz revnejših držav zunaj Evrope?

- 1 - mnogim naj dovoli priselitev
  - 2 - nekaterim naj dovoli
  - 3 - zelo redkim naj dovoli
  - 4 - nikomur naj ne dovoli
-

B31

Država		1	2	3	4
AT Avstrija	2002	8,2	26,9	55,9	9,0
	2014	11,3	32,8	37,6	18,3
BE Belgija	2002	9,9	46,4	30,8	12,9
	2014	9,3	43,1	30,0	17,6
CH Švica	2002	12,4	56,3	28,8	2,5
	2014	11,3	44,3	37,0	7,5
CZ Češka	2002	7,8	43,4	36,7	12,1
	2014	2,6	25,0	44,3	28,1
DE Nemčija	2002	11,6	47,5	33,7	7,2
	2014	21,3	45,0	27,1	6,6
DK Danska	2002	9,9	36,3	46,8	7,0
	2014	10,4	34,4	43,2	12,0
EE Estonija	2014	5,1	25,8	39,8	29,3
ES Španija	2002	17,6	31,5	42,9	8,1
	2014	21,4	31,1	33,4	14,1
FI Finska	2002	8,5	31,4	51,3	8,8
	2014	9,4	25,7	49,4	15,4
FR Francija	2002	7,3	43,9	35,9	12,9
	2014	10,4	41,7	29,6	18,4
GB Velika Britanija	2002	7,6	40,9	36,6	14,8
	2014	8,3	34,4	35,3	22,0
GR Grčija	2002	3,1	11,2	62,4	23,3
HU Madžarska	2002	2,9	9,1	63,4	24,7
	2014	2,7	10,1	39,7	47,6
IE Irska	2002	12,0	51,8	29,9	6,3
	2014	9,7	33,0	36,5	20,9
IL Izrael	2002	24,0	31,1	25,8	19,1
	2014	5,4	20,3	29,4	44,9
IT Italija	2002	15,3	46,6	28,9	9,3
LT Litva	2014	8,1	31,6	34,4	25,9
LU Luksemburg	2002	13,0	34,2	41,5	11,3
NL Nizozemska	2002	5,8	50,2	34,7	9,3
	2014	10,8	42,5	33,9	12,9
NO Norveška	2002	12,1	49,5	33,7	4,6
	2014	17,9	50,1	28,6	3,4
PL Poljska	2002	9,1	47,6	36,0	7,3
	2014	12,9	39,6	34,2	13,2
PT Portugalska	2002	5,5	32,1	40,6	21,9
	2014	7,5	39,6	32,1	20,9
SE Švedska	2002	27,8	56,8	13,0	2,4
	2014	38,8	48,6	10,7	1,9
SI Slovenija	2002	7,5	49,0	32,9	10,6
	2014	10,7	41,5	29,0	18,8
Skupaj	2002	10,9	39,8	38,2	11,1
	2014	11,7	34,8	34,1	19,5

B32 Ali menite, da je v splošnem dobro ali slabo za slovensko gospodarstvo, da prihajajo živet k nam priseljenci iz drugih držav?

---

slabo za gospodarstvo										dobro za gospodarstvo	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

B32

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	3,4	1,9	4,2	7,0	7,4	28,4	10,2	14,5	13,1	5,7	4,0
	2014	8,2	2,6	7,4	9,6	9,6	23,7	11,4	14,0	8,2	2,0	3,4
BE Belgija	2002	5,7	4,0	7,3	11,4	10,4	31,1	12,1	10,3	5,3	1,6	0,8
	2014	6,8	5,5	8,5	12,0	11,0	23,2	12,1	12,6	6,3	1,0	0,9
CH Švica	2002	1,3	1,5	3,1	6,1	7,1	27,3	12,3	18,5	16,2	3,5	3,1
	2014	1,5	1,1	2,8	5,5	7,3	21,1	13,3	18,6	19,0	5,5	4,4
CZ Češka	2002	5,9	6,9	7,5	12,8	12,0	27,6	9,8	8,0	6,4	1,5	1,7
	2014	9,9	5,9	13,1	18,4	14,0	21,8	8,0	5,0	2,5	0,8	0,6
DE Nemčija	2002	5,1	2,3	5,4	8,7	8,6	28,5	12,0	14,1	9,9	2,5	2,8
	2014	3,0	1,5	3,8	7,1	7,3	21,6	12,6	16,9	16,6	4,5	5,1
DK Danska	2002	5,3	3,9	8,8	12,0	10,7	24,4	8,0	12,4	9,3	2,9	2,2
	2014	4,9	3,5	7,9	10,9	8,4	26,4	10,0	13,1	10,9	2,4	1,6
EE Estonija	2014	4,6	4,3	7,3	9,9	9,3	29,6	11,8	11,4	6,8	2,1	2,9
ES Španija	2002	1,6	2,0	6,3	7,5	7,9	29,8	14,0	16,1	9,1	3,8	1,9
	2014	4,9	3,9	9,0	9,3	7,6	26,0	10,6	13,0	10,3	2,7	2,7
FI Finska	2002	3,7	2,4	5,5	8,7	9,3	25,7	13,5	17,2	10,1	2,3	1,7
	2014	3,2	3,2	5,5	9,2	11,0	21,8	12,1	17,0	12,0	3,9	1,2
FR Francija	2002	7,4	3,2	4,2	6,4	6,8	34,0	10,6	9,6	11,1	2,0	4,8
	2014	9,4	4,7	8,1	9,4	10,9	23,2	11,0	10,5	8,5	2,1	2,1
GB Velika Britanija	2002	6,7	4,7	8,9	12,4	12,0	28,7	10,0	9,1	5,5	1,2	1,1
	2014	7,7	4,5	8,2	8,8	8,4	23,2	10,1	14,2	9,3	2,5	3,0
GR Grčija	2002	16,4	11,1	11,0	11,9	9,1	17,6	5,3	7,1	5,7	3,1	1,6
HU Madžarska	2002	8,8	5,9	8,4	12,5	11,6	32,9	8,5	6,3	3,2	0,9	1,1
	2014	12,1	6,4	13,7	16,0	12,0	24,2	8,1	2,9	2,3	0,4	1,9
IE Irska	2002	4,7	5,1	7,5	8,9	9,4	25,9	10,1	12,0	9,3	4,3	2,6
	2014	6,6	3,5	8,2	8,6	9,3	21,7	12,0	13,5	9,7	2,9	4,2
IL Izrael	2002	9,4	5,9	7,8	9,5	6,0	20,1	8,3	9,1	12,3	4,8	6,7
	2014	6,5	3,7	6,7	9,1	11,7	19,9	11,1	11,8	12,2	3,7	3,6
IT Italija	2002	2,9	2,1	5,6	7,9	8,5	31,0	12,6	12,9	10,1	3,1	3,2
LT Litva	2014	2,9	2,8	5,4	9,1	9,6	26,3	15,2	14,3	8,4	2,8	3,3
LU Luksemburg	2002	2,8	0,7	2,5	2,9	3,1	20,3	5,2	16,2	18,7	9,8	17,7
	2014	4,5	2,6	5,7	9,1	11,7	31,7	15,8	11,8	5,5	0,8	0,6
NO Norveška	2002	2,0	2,2	3,9	8,5	10,0	29,0	13,1	15,9	10,7	2,9	1,8
	2014	1,8	2,2	4,0	7,3	9,1	22,4	12,6	21,3	13,4	4,2	1,8
PL Poljska	2002	6,3	4,3	8,7	11,1	9,9	33,8	9,1	8,9	5,0	1,1	1,8
	2014	5,8	5,6	6,5	11,0	8,1	26,9	8,5	12,7	9,6	2,6	2,7
PT Portugalska	2002	4,2	5,9	7,6	11,4	10,1	23,0	12,3	12,5	8,2	2,3	2,4
	2014	10,3	2,5	5,5	7,7	8,7	28,6	10,8	8,4	7,4	2,0	8,1
SE Švedska	2002	3,5	1,5	4,7	9,0	8,8	26,0	11,2	16,5	12,6	3,2	3,1
	2014	2,5	1,5	4,6	7,6	7,7	22,5	11,7	18,6	13,8	4,4	5,1
SI Slovenija	2002	7,5	5,7	8,6	12,1	9,5	33,0	9,0	7,6	4,3	1,0	1,7
	2014	11,8	6,3	11,0	12,4	8,9	25,4	7,5	7,8	6,1	1,3	1,5
Skupaj	2002	5,6	3,9	6,5	9,4	9,1	27,5	10,7	12,2	9,2	2,9	3,0
	2014	5,9	3,7	7,2	9,9	9,7	23,8	11,4	13,1	9,7	2,7	2,9

B33 Ali menite, da je kulturno življenje v xx (Sloveniji) zaradi priseljencev v splošnem ogroženo ali obogateno?

kulturno življenje je ogroženo										kulturno življenje je obogateno	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

B33

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	2,6	1,8	3,6	7,6	7,5	25,2	11,3	14,0	12,5	6,3	7,6
	2014	7,2	3,2	6,7	11,1	9,6	22,6	9,9	13,2	8,6	2,6	5,3
BE Belgija	2002	2,3	1,8	4,7	6,9	6,5	21,1	13,3	19,8	15,4	4,3	3,9
	2014	2,9	2,2	5,2	7,1	7,4	18,4	14,1	19,7	15,0	4,8	3,2
CH Švica	2002	1,6	1,2	3,9	6,6	5,8	18,6	10,6	18,2	19,6	7,7	6,3
	2014	1,6	1,8	4,1	8,2	8,1	18,8	11,2	16,6	15,5	7,3	6,7
CZ Češka	2002	4,4	6,4	7,1	10,5	12,2	29,3	10,6	10,3	4,2	1,9	3,0
	2014	8,1	5,0	11,2	15,0	15,6	24,5	9,0	6,4	3,1	1,2	0,8
DE Nemčija	2002	2,2	0,8	3,7	4,9	6,0	22,6	11,2	17,1	16,4	7,6	7,6
	2014	2,1	1,5	3,1	5,8	6,9	17,9	10,1	17,3	19,4	7,5	8,3
DK Danska	2002	2,4	1,7	5,4	7,6	6,5	25,9	8,2	14,8	17,0	5,1	5,3
	2014	2,8	2,7	5,7	9,0	7,0	18,3	9,2	15,9	17,5	5,9	6,1
EE Estonija	2014	3,4	3,2	5,1	7,8	7,8	25,3	14,0	14,7	10,4	3,3	5,2
ES Španija	2002	0,6	1,9	5,2	6,3	6,1	25,1	13,6	19,4	12,8	4,8	4,2
	2014	2,5	2,3	5,6	6,4	5,8	19,2	10,0	17,7	16,0	6,9	7,5
FI Finska	2002	0,9	0,3	0,7	1,5	1,7	11,6	9,3	20,8	29,4	14,8	9,0
	2014	1,2	0,7	2,2	3,0	4,4	12,8	11,5	20,4	22,8	13,1	7,8
FR Francija	2002	8,0	3,2	6,1	7,4	8,1	22,7	10,1	11,8	12,0	3,9	6,7
	2014	6,7	3,0	6,7	7,9	8,6	18,4	10,7	14,8	12,1	5,5	5,5
GB Velika Britanija	2002	5,3	3,7	6,3	8,3	9,9	22,2	11,6	15,7	11,3	3,5	2,3
	2014	7,3	4,5	8,0	11,3	9,1	17,9	9,8	12,1	10,6	4,9	4,5
GR Grčija	2002	13,3	11,8	11,7	13,0	11,9	19,1	6,3	5,4	3,6	2,3	1,6
HU Madžarska	2002	4,9	3,2	5,5	7,6	7,7	33,3	11,4	11,6	8,1	3,3	3,3
	2014	4,5	1,9	7,7	12,4	10,8	27,4	12,7	12,0	5,7	1,3	3,7
IE Irska	2002	3,3	3,2	6,0	6,9	8,8	24,1	8,5	14,3	12,4	6,7	5,6
	2014	4,4	2,6	5,6	8,2	9,8	21,9	11,6	15,0	11,9	3,5	5,4
IL Izrael	2002	5,3	4,1	4,6	5,7	6,3	19,6	8,4	11,7	16,8	8,6	8,9
	2014	4,5	2,4	4,4	8,0	9,1	21,5	12,9	12,7	14,2	6,4	4,0
IT Italija	2002	5,1	2,8	4,5	8,9	10,2	24,5	12,9	11,8	11,9	4,0	3,4
LT Litva	2014	2,4	4,2	5,6	8,1	12,4	29,0	13,1	11,8	7,5	2,4	3,6
LU Luksemburg	2002	2,0	0,7	2,4	3,1	3,1	15,5	4,3	14,1	22,0	11,6	21,1
NL Nizozemska	2002	2,2	1,3	2,5	5,3	7,3	18,5	14,1	24,4	16,4	4,0	4,0
	2014	1,2	1,5	3,4	5,3	8,3	15,6	16,8	24,2	16,5	4,2	3,0
NO Norveška	2002	1,7	2,3	3,7	8,4	8,4	20,9	11,9	17,0	15,8	5,4	4,4
	2014	2,0	2,6	5,8	8,4	7,5	17,7	11,9	16,6	16,2	6,9	4,4
PL Poljska	2002	1,5	1,3	2,8	3,8	5,6	26,2	12,6	16,9	15,7	6,8	6,6
	2014	1,8	3,4	3,6	6,3	5,8	21,3	13,2	17,0	15,6	5,9	6,3
PT Portugalska	2002	3,6	4,8	6,8	7,3	8,2	23,2	15,1	15,0	9,4	3,9	2,8
	2014	7,8	1,9	4,9	6,2	7,8	24,3	10,2	11,6	11,9	3,7	9,7
SE Švedska	2002	0,9	1,0	1,8	2,5	3,3	13,6	8,1	21,2	23,3	9,9	14,4
	2014	0,8	0,6	1,5	3,2	3,7	11,3	8,2	18,8	22,2	11,3	18,4
SI Slovenija	2002	2,8	2,6	5,3	8,2	8,7	36,5	9,4	11,0	9,8	2,8	2,8
	2014	6,1	2,8	5,5	9,8	7,3	26,9	9,9	11,3	11,0	3,8	5,5
Skupaj	2002	3,5	2,8	4,7	6,6	7,2	22,1	10,5	15,5	14,7	6,1	6,2
	2014	3,8	2,6	5,3	8,0	8,3	20,3	11,4	15,3	13,6	5,4	5,9

B34 Ali menite, da je xx (Slovenija)zaradi priseljencev iz drugih držav postala slabša ali boljša dežela za bivanje?

---

slabša dežela za bivanje										boljša dežela za bivanje	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

B34

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	3,4	3,9	5,6	10,8	11,3	40,2	7,4	7,0	5,7	1,7	3,1
	2014	7,9	2,5	8,1	12,3	12,7	32,1	7,5	7,8	4,9	1,6	2,4
BE Belgija	2002	5,1	4,3	9,8	12,5	12,8	36,6	7,6	6,4	3,7	0,4	0,7
	2014	4,4	3,5	7,8	10,1	12,5	29,6	11,1	10,5	7,5	2,2	1,0
CH Švica	2002	1,1	0,9	3,6	7,9	9,6	46,3	10,3	9,8	8,0	1,3	1,4
	2014	1,5	1,5	3,7	8,1	9,6	37,1	11,4	12,0	10,0	2,3	2,8
CZ Češka	2002	3,9	6,8	8,8	10,5	15,7	35,6	8,2	4,9	3,1	0,9	1,5
	2014	7,1	4,9	9,9	16,5	18,1	28,2	6,7	4,1	1,9	1,2	1,5
DE Nemčija	2002	3,9	2,5	6,2	10,0	10,8	36,8	9,1	8,5	7,4	2,4	2,3
	2014	2,8	1,7	4,8	8,6	8,7	30,7	10,6	13,4	11,0	4,0	3,8
DK Danska	2002	2,9	1,9	4,1	6,6	8,4	33,6	9,6	14,9	12,1	3,1	2,8
	2014	2,0	1,9	4,9	7,1	7,5	27,3	10,5	15,7	16,2	3,9	3,1
EE Estonija	2014	3,4	3,2	7,3	9,7	10,5	36,5	9,9	9,1	5,9	2,0	2,5
ES Španija	2002	1,9	3,2	7,7	11,7	11,2	35,9	9,4	10,8	4,9	1,8	1,4
	2014	3,0	3,0	7,9	8,7	7,9	34,7	10,0	10,9	7,7	3,5	2,7
FI Finska	2002	2,8	1,4	3,5	6,7	10,4	37,3	12,1	12,8	9,1	2,0	1,8
	2014	2,3	2,3	3,8	6,2	9,4	30,8	11,8	15,1	12,2	4,0	2,0
FR Francija	2002	8,3	3,3	6,3	9,0	9,5	39,6	6,5	7,1	4,7	2,0	3,8
	2014	6,3	2,3	5,8	8,2	10,3	36,6	10,5	9,5	6,9	1,6	2,0
GB Velika Britanija	2002	6,7	4,3	8,3	9,7	12,5	28,6	10,2	9,9	6,4	1,4	2,0
	2014	7,6	4,9	7,4	10,5	10,1	22,3	10,0	10,7	9,5	3,4	3,7
GR Grčija	2002	13,1	12,3	11,6	14,2	12,5	22,1	5,6	4,1	2,1	1,2	1,3
HU Madžarska	2002	9,5	4,9	8,9	11,4	10,5	39,3	6,7	4,9	2,7	0,5	0,6
	2014	7,6	3,7	11,0	14,4	13,3	32,3	10,2	4,2	1,9	0,5	1,0
IE Irska	2002	3,0	3,2	5,8	8,0	9,1	29,3	10,5	11,9	11,3	4,2	3,8
	2014	4,1	2,3	7,4	6,5	8,9	23,6	13,5	14,1	11,4	3,8	4,3
IL Izrael	2002	6,6	4,8	7,3	9,4	9,5	24,3	9,6	10,3	9,9	4,2	4,1
	2014	5,1	2,9	5,9	11,4	11,2	23,6	11,1	11,3	10,6	3,5	3,5
IT Italija	2002	5,2	3,2	8,7	12,9	12,2	31,5	12,0	7,2	4,0	1,7	1,5
LT Litva	2014	1,8	2,9	4,6	9,6	11,1	35,0	13,8	10,7	6,5	1,4	2,5
LU Luksemburg	2002	3,1	1,3	2,8	6,2	6,1	34,9	8,6	11,0	12,5	5,3	8,1
NL Nizozemska	2002	4,3	2,1	6,5	12,6	15,9	30,1	10,7	9,9	5,6	1,2	1,0
	2014	1,6	1,7	4,3	6,8	13,3	32,3	14,5	15,0	7,6	1,2	1,7
NO Norveška	2002	2,1	2,9	5,8	10,8	14,4	37,1	10,2	8,0	6,0	1,3	1,5
	2014	1,3	2,5	3,0	7,5	10,2	32,1	12,3	12,6	11,5	4,2	2,8
PL Poljska	2002	2,6	2,6	4,8	7,4	9,7	37,9	11,5	9,6	7,8	3,2	2,8
	2014	1,9	2,7	4,2	6,0	6,3	38,1	9,1	14,8	10,4	3,2	3,2
PT Portugalska	2002	4,5	5,8	13,0	17,4	15,2	31,6	5,6	4,2	1,8	0,5	0,4
	2014	12,2	3,4	7,7	10,5	9,9	32,9	8,0	5,8	5,8	1,0	2,8
SE Švedska	2002	1,3	1,6	2,2	5,5	5,6	26,5	10,6	17,5	16,7	5,6	6,9
	2014	0,8	0,8	2,1	3,6	4,9	21,4	10,1	18,2	18,2	8,1	11,8
SI Slovenija	2002	4,5	3,3	6,6	11,9	12,1	43,1	7,2	5,8	3,7	1,0	0,6
	2014	6,4	4,2	6,2	12,1	8,9	37,2	9,3	7,3	4,6	1,6	2,2
Skupaj	2002	4,6	3,7	6,7	10,1	11,1	34,1	9,1	9,0	6,9	2,2	2,4
	2014	4,2	2,8	6,1	9,2	10,3	30,7	10,7	11,3	8,8	2,9	3,1

Povprečne vrednosti B32–B34

B32 Ali menite, da je v splošnem dobro ali slabo za slovensko gospodarstvo, da prihajajo živet k nam priseljenci iz drugih držav?

slabo za gospodarstvo										dobro za gospodarstvo	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

B33 Ali menite, da je kulturno življenje v xx (Sloveniji) zaradi priseljencev v splošnem ogroženo ali obogateno?

kulturno življenje je ogroženo										kulturno življenje je obogateno	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

B34 Ali menite, da je xx (Slovenija)zaradi priseljencev iz drugih držav postala slabša ali boljša dežela za bivanje?

slabša dežela za bivanje										boljša dežela za bivanje	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

Povprečne vrednosti B32–B34

Država		B32	B33	B34
AT Avstrija	2002	5,63	5,86	4,79
	2014	4,87	4,98	4,44
BE Belgija	2002	4,59	5,83	4,27
	2014	4,48	5,73	4,76
CH Švica	2002	5,86	6,24	5,21
	2014	6,13	6,01	5,39
CZ Češka	2002	4,42	4,64	4,28
	2014	3,69	4,00	3,97
DE Nemčija	2002	5,17	6,23	4,90
	2014	5,86	6,30	5,44
DK Danska	2002	4,80	5,79	5,46
	2014	4,94	5,81	5,68
EE Estonija	2014	4,87	5,45	4,85
ES Španija	2002	5,40	5,86	4,79
	2014	4,98	6,01	5,06
FI Finska	2002	5,25	7,32	5,28
	2014	5,29	6,86	5,51
FR Francija	2002	5,14	5,25	4,60
	2014	4,56	5,36	4,81
GB Velika Britanija	2002	4,39	5,15	4,57
	2014	4,84	4,97	4,81
GR Grčija	2002	3,65	3,59	3,41
HU Madžarska	2002	4,10	5,12	4,02
	2014	3,61	4,88	4,03
IE Irska	2002	4,98	5,59	5,33
	2014	5,03	5,43	5,39
IL Izrael	2002	4,97	5,87	4,95
	2014	5,06	5,56	5,09
IT Italija	2002	5,32	5,27	4,50
LT Litva	2014	5,27	5,12	5,08
LU Luksemburg	2002	6,88	7,21	5,82
	2014	4,82	6,06	4,67
NL Nizozemska	2002	4,82	6,06	4,67
	2014	4,87	6,05	5,26
NO Norveška	2002	5,41	5,83	4,82
	2014	5,67	5,82	5,52
PL Poljska	2002	4,48	6,19	5,19
	2014	4,86	5,97	5,47
PT Portugalska	2002	4,83	5,22	3,89
	2014	4,97	5,51	4,26
SE Švedska	2002	5,46	7,10	6,16
	2014	5,78	7,28	6,67
SI Slovenija	2002	4,29	5,21	4,45
	2014	4,04	5,23	4,54
Skupaj	2002	4,98	5,77	4,79
	2014	4,97	5,64	5,07

C. Subjektivna blaginja, ne-vernost, nacionalne identitete ... – blok C

Zdaj pa vam bomo zastavili nekaj vprašanj o vas in vašem življenju.

- C1** V celoti gledano, kako srečni bi rekli, da ste?
Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10.

zelo nesrečen										zelo srečen	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

C1												
Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	0,1	1,0	0,8	1,9	2,3	7,5	6,8	16,8	25,6	20,6	16,5
	2014	0,9	0,8	1,4	2,5	3,0	7,9	7,9	22,3	26,6	15,0	11,7
BE Belgija	2002	0,4	0,3	0,4	1,1	1,4	5,9	6,1	19,4	33,5	19,1	12,4
	2014	0,2	-	0,5	1,2	1,2	4,4	5,6	20,7	38,5	19,2	8,4
CH Švica	2002	0,2	-	0,2	0,5	1,2	4,4	4,6	14,3	35,6	25,5	13,5
	2014	0,1	0,1	0,3	0,9	1,2	3,9	5,4	13,6	32,5	26,0	15,9
CZ Češka	2002	0,8	0,5	1,2	3,0	4,3	14,8	10,0	18,2	25,5	14,6	7,0
	2014	0,8	0,6	1,1	2,5	4,5	13,6	12,7	18,6	24,5	13,3	7,9
DE Nemčija	2002	0,5	0,5	1,2	2,5	3,5	10,9	8,5	18,1	30,0	15,7	8,6
	2014	0,3	0,4	0,6	1,7	2,1	6,8	6,1	17,8	33,1	20,4	10,8
DK Danska	2002	0,2	-	0,3	0,3	0,8	4,0	2,8	10,2	32,2	29,1	19,9
	2014	0,1	0,3	0,7	1,1	0,8	2,9	3,8	11,4	30,5	29,8	18,6
EE Estonija	2014	0,6	0,5	1,6	3,4	4,1	14,4	11,1	20,5	22,3	12,0	9,5
ES Španija	2002	0,1	0,4	0,7	1,6	1,9	8,5	10,6	24,1	24,6	13,8	13,8
	2014	0,5	0,5	0,9	2,0	2,1	9,0	9,5	20,7	27,7	14,4	12,8
FI Finska	2002	0,1	0,2	0,4	1,0	1,7	3,7	3,9	14,3	33,5	30,5	10,7
	2014	0,1	0,1	0,3	0,8	0,9	3,6	4,0	14,6	35,7	31,4	8,5
FR Francija	2002	0,5	0,7	0,7	1,7	1,7	11,9	8,0	15,9	30,2	15,5	13,2
	2014	0,4	0,2	0,9	1,5	2,6	9,0	9,5	20,6	31,0	15,4	8,8
GB Velika Britanija	2002	0,2	0,4	0,4	2,0	3,2	7,4	7,9	18,2	26,7	19,6	14,0
	2014	0,8	0,4	1,2	2,5	2,1	6,4	7,4	17,6	28,4	19,5	13,8
GR Grčija	2002	1,8	1,7	2,0	4,2	4,3	16,8	11,2	17,0	21,8	13,6	5,7
HU Madžarska	2002	1,7	1,8	3,0	5,2	4,2	23,7	10,3	14,8	17,8	8,2	9,2
	2014	0,9	0,8	2,8	6,9	5,9	17,6	13,6	18,8	17,0	7,7	8,0
IE Irska	2002	0,3	0,3	0,5	1,2	1,9	6,7	6,0	15,7	28,0	20,5	18,8
	2014	0,5	0,4	1,2	2,2	3,2	8,9	9,7	18,6	31,0	14,1	10,1
IL Izrael	2002	1,1	0,6	1,4	3,1	3,5	9,8	8,6	16,1	26,2	16,4	13,2
	2014	0,6	0,3	1,4	1,6	2,8	6,8	7,3	16,5	29,2	17,3	16,3
IT Italija	2002	0,8	1,3	3,1	5,1	4,6	13,1	16,7	20,7	20,1	8,8	5,7
LT Litva	2014	0,7	0,7	2,2	5,2	7,1	15,5	11,0	18,6	23,8	10,8	4,4
LU Luksemburg	2002	0,8	0,3	0,5	1,2	1,8	8,1	5,6	14,8	23,9	20,3	22,8
NL Nizozemska	2002	0,1	0,1	0,2	0,8	1,4	3,0	5,3	19,7	40,9	19,6	9,0
	2014	0,2	0,1	0,2	0,8	1,0	2,6	5,2	20,4	42,0	19,7	7,8
NO Norveška	2002	0,0	0,2	0,3	0,9	1,3	5,9	5,1	17,8	33,6	22,6	12,3
	2014	0,1	0,2	0,4	1,2	1,4	4,1	5,5	16,2	31,1	24,9	14,8
PL Poljska	2002	1,3	1,2	2,5	5,7	6,9	18,3	11,0	16,4	19,2	9,0	8,5
	2014	0,6	0,7	1,3	2,8	2,9	13,8	7,3	16,9	25,7	15,1	12,8
PT Portugalska	2002	0,2	0,1	1,9	2,9	3,3	12,3	15,1	22,9	22,6	9,1	9,7
	2014	1,8	1,0	1,4	3,8	3,6	15,6	11,3	16,3	21,3	9,8	14,0
SE Švedska	2002	0,1	0,1	0,9	1,3	1,3	5,3	5,9	14,5	34,2	24,0	12,5
	2014	0,1	0,1	0,3	0,9	1,5	4,3	6,2	17,9	33,5	23,1	12,1
SI Slovenija	2002	1,1	0,5	1,6	2,5	3,1	18,8	9,6	15,5	25,3	12,4	9,5
	2014	0,7	0,7	1,5	2,8	4,2	16,1	7,9	16,2	25,2	13,5	11,4
Skupaj	2002	0,6	0,6	1,1	2,2	2,7	9,8	8,0	17,0	28,1	17,9	12,0
	2014	0,5	0,4	1,1	2,3	2,8	8,7	8,0	18,0	29,3	17,7	11,1

Povprečne vrednosti:

- C1** V celoti gledano, kako srečni bi rekli, da ste?
Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10.

---

zelo nesrečen										zelo srečen	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

C1 - povprečne vrednosti

Država		C1
AT Avstrija	2002	7,69
	2014	7,31
BE Belgija	2002	7,76
	2014	7,75
CH Švica	2002	8,05
	2014	8,09
CZ Češka	2002	6,96
	2014	6,96
DE Nemčija	2002	7,23
	2014	7,66
DK Danska	2002	8,32
	2014	8,24
EE Estonija	2014	6,94
ES Španija	2002	7,48
	2014	7,42
FI Finska	2002	8,03
	2014	8,04
FR Francija	2002	7,46
	2014	7,38
GB Velika Britanija	2002	7,62
	2014	7,58
GR Grčija	2002	6,59
HU Madžarska	2002	6,32
	2014	6,37
IE Irska	2002	7,88
	2014	7,31
IL Izrael	2002	7,29
	2014	7,64
IT Italija	2002	6,49
LT Litva	2014	6,55
LU Luksemburg	2002	7,91
NL Nizozemska	2002	7,86
	2014	7,86
NO Norveška	2002	7,88
	2014	7,98
PL Poljska	2002	6,43
	2014	7,25
PT Portugalska	2002	6,97
	2014	6,89
SE Švedska	2002	7,88
	2014	7,91
SI Slovenija	2002	6,93
	2014	7,07
Skupaj	2002	7,42
	2014	7,44

C2 Ocenite, kako pogosto se iz družabnih razlogov dobivate s prijatelji, sorodniki ali kolegi z dela?

- 1 - nikoli
  - 2 - manj kot enkrat na mesec
  - 3 - enkrat na mesec
  - 4 - nekajkrat na mesec
  - 5 - enkrat na teden
  - 6 - večkrat na teden
  - 7 - vsak dan
-

C2								
Država		1	2	3	4	5	6	7
AT Austrija	2002	1,9	5,8	6,7	18,4	18,2	34,2	14,9
	2014	0,9	4,3	9,0	24,4	21,6	32,6	7,1
BE Belgija	2002	2,2	4,9	6,0	19,0	16,2	33,5	18,1
	2014	1,1	4,7	6,6	19,4	18,1	36,0	14,1
CH Švica	2002	0,3	2,7	7,1	18,0	20,4	36,5	15,0
	2014	0,3	4,0	7,3	20,6	17,8	37,9	12,1
CZ Češka	2002	1,8	12,4	12,0	26,6	18,1	20,8	8,3
	2014	2,3	9,2	12,4	27,4	18,8	19,5	10,4
DE Nemčija	2002	1,2	5,3	9,3	24,3	19,8	29,6	10,5
	2014	1,2	5,7	9,2	28,5	17,2	29,5	8,6
DK Danska	2002	0,4	2,1	6,3	12,7	22,7	40,1	15,8
	2014	0,2	1,4	7,3	19,8	18,0	35,2	18,1
EE Estonija	2014	2,0	16,2	16,8	22,4	19,1	17,0	6,7
ES Španija	2002	3,0	4,6	5,2	14,5	15,7	29,7	27,3
	2014	1,8	5,4	5,3	15,5	21,3	29,3	21,3
FI Finska	2002	0,2	5,3	7,6	18,2	19,9	31,6	17,5
	2014	0,3	5,1	9,5	19,6	22,0	30,5	13,0
FR Francija	2002	2,3	3,1	5,9	21,6	14,7	32,3	20,1
	2014	1,0	3,3	7,4	23,3	17,0	32,7	15,4
GB Velika Britanija	2002	1,5	6,3	8,2	13,1	21,5	36,2	13,2
	2014	1,6	7,0	11,5	19,7	21,7	26,2	12,3
GR Grčija	2002	5,7	17,5	13,5	19,9	16,0	17,1	10,2
HU Madžarska	2002	9,6	21,5	15,7	15,9	14,8	13,8	8,7
	2014	9,3	26,2	15,8	22,2	12,9	10,6	3,2
IE Irska	2002	1,9	5,8	8,1	8,8	32,4	29,4	13,5
	2014	2,6	10,8	14,4	14,9	24,3	21,7	11,4
IL Izrael	2002	1,4	4,3	6,6	13,7	20,1	26,6	27,3
	2014	2,5	7,1	11,5	17,1	27,8	34,0	-
IT Italija	2002	5,0	8,3	6,2	17,6	22,2	23,9	16,9
LT Litva	2014	2,4	17,3	15,3	25,2	16,0	14,9	8,9
LU Luksemburg	2002	3,0	6,4	7,9	16,5	18,0	27,8	20,4
	2014	1,1	3,0	5,2	19,8	15,6	38,5	16,8
NO Norveška	2002	0,3	2,1	3,7	13,9	11,9	32,8	35,4
	2014	0,6	3,0	5,4	20,1	14,3	36,0	20,7
PL Poljska	2002	3,9	12,2	16,5	22,4	16,6	17,8	10,6
	2014	3,8	14,3	17,7	21,7	19,1	16,4	7,0
PT Portugalska	2002	1,3	8,3	4,9	11,6	11,5	16,4	45,9
	2014	1,0	3,8	7,0	11,2	6,9	21,8	48,3
SE Švedska	2002	0,4	2,5	5,9	22,1	15,9	31,8	21,5
	2014	0,2	3,0	4,9	19,4	13,5	33,8	25,1
SI Slovenija	2002	3,1	10,3	12,7	21,4	17,6	22,6	12,3
	2014	2,4	10,5	13,2	20,5	19,9	22,7	10,8
Skupaj	2002	2,2	6,9	8,3	17,8	18,2	28,6	17,9
	2014	1,8	8,0	10,3	21,0	18,4	27,3	13,2

**C3 S koliko ljudmi, če sploh s kom, se lahko pogovarjate
o osebnih in intimnih stvareh?**

- 0 - nič
  - 1 - 1
  - 2 - 2
  - 3 - 3
  - 4 - 4 do 6
  - 5 - 7 do 9
  - 6 - 10 in več
-

C3

Država		0	1	2	3	4	5	6
AT Avstrija	2014	3,0	12,3	21,8	26,5	28,1	4,8	3,5
BE Belgija	2014	3,2	11,5	20,4	25,6	29,1	4,9	5,3
CH Švica	2014	2,0	6,5	13,4	24,8	38,4	8,2	6,7
CZ Češka	2014	7,5	23,9	28,9	22,2	13,6	2,1	1,8
DE Nemčija	2014	1,2	4,9	13,9	25,7	38,5	10,2	5,6
DK Danska	2014	2,2	11,1	14,7	22,0	33,7	9,0	7,3
EE Estonija	2014	7,6	26,6	24,7	24,1	14,5	1,4	1,0
ES Španija	2014	3,0	12,2	18,2	24,2	30,1	6,6	5,6
FI Finska	2014	2,1	11,3	20,3	29,2	29,3	4,8	3,0
FR Francija	2014	5,0	17,9	22,4	24,1	22,9	3,6	4,1
GB Velika Britanija	2014	3,4	13,6	18,0	23,1	31,6	5,8	4,6
HU Madžarska	2014	6,3	22,9	30,5	21,1	16,5	1,3	1,4
IE Irska	2014	3,0	19,7	25,5	23,6	21,5	4,5	2,2
IL Izrael	2014	8,9	24,1	18,8	18,9	18,6	3,6	7,1
LT Litva	2014	11,0	30,8	29,7	17,0	9,8	1,2	0,5
NL Nizozemska	2014	1,5	6,7	13,7	23,1	38,9	9,1	6,9
NO Norveška	2014	2,6	12,3	18,8	23,7	30,2	6,5	5,8
PL Poljska	2014	8,7	12,1	21,7	22,2	24,9	4,3	6,0
PT Portugalska	2014	7,7	22,1	25,5	21,4	17,9	2,3	3,0
SE Švedska	2014	1,4	5,5	11,5	23,7	39,0	10,1	8,8
SI Slovenija	2014	4,6	20,1	22,3	25,3	22,0	2,7	2,9
Skupaj	2014	4,6	15,7	20,6	23,4	26,2	5,2	4,4

C4 Če se primerjate z drugimi ljudmi vaše starosti, kako pogosto bi zase rekli, da se udeležujete različnih družabnih srečanj?

- 1 - precej manj kot večina drugih
  - 2 - manj kot večina drugih
  - 3 - približno enako
  - 4 - več kot večina drugih
  - 5 - precej več kot večina drugih
-

C4						
Država		1	2	3	4	5
AT Austrija	2002	9,8	26,0	43,2	15,8	5,2
	2014	6,4	27,6	46,8	16,6	2,6
BE Belgija	2002	17,1	27,3	35,7	16,1	3,7
	2014	14,2	28,5	37,6	15,9	3,8
CH Švicarska	2002	7,1	30,2	44,8	15,6	2,2
	2014	8,2	29,1	44,8	14,8	3,1
CZ Češka	2002	16,0	25,5	45,0	10,9	2,6
	2014	12,9	23,9	52,1	9,5	1,6
DE Njemačka	2002	7,7	29,0	44,8	16,3	2,2
	2014	7,5	31,6	41,7	16,9	2,3
DK Danska	2002	6,0	23,3	47,4	20,2	3,1
	2014	4,7	25,7	46,0	20,5	3,1
EE Estonija	2014	23,4	31,5	33,7	9,3	2,1
ES Španija	2002	16,2	21,4	51,2	8,1	3,1
	2014	13,8	27,0	44,6	11,7	2,9
FI Finska	2002	13,0	25,8	39,4	17,1	4,7
	2014	10,9	27,9	40,2	16,1	4,9
FR Francija	2002	5,2	19,7	56,8	15,1	3,2
	2014	3,8	14,5	63,1	15,3	3,3
GB Velika Britanija	2002	9,0	30,0	39,1	18,3	3,6
	2014	9,5	31,5	39,3	16,7	3,0
GR Grčka	2002	14,5	24,0	48,4	10,7	2,3
HU Mađarska	2002	18,3	34,0	37,1	9,0	1,6
	2014	20,3	26,4	44,1	8,0	1,3
IE Irska	2002	8,0	24,5	53,9	11,5	2,1
	2014	9,6	25,4	50,4	13,0	1,6
IL Izrael	2002	11,6	23,5	45,6	15,5	3,9
	2014	23,6	23,0	37,6	11,4	4,3
IT Italija	2002	24,2	25,5	41,4	5,8	3,1
LT Litva	2014	10,4	22,7	56,1	9,1	1,7
LU Luksemburg	2002	12,8	23,6	44,2	14,8	4,5
NL Nizozemska	2002	9,2	24,7	45,5	17,5	3,1
	2014	6,3	28,0	46,0	17,4	2,3
NO Norveška	2002	4,3	19,5	58,2	15,8	2,2
	2014	4,9	23,4	54,5	14,6	2,6
PL Poljska	2002	15,0	27,9	47,0	8,3	1,9
	2014	14,0	28,6	45,7	8,9	2,8
PT Portugalska	2002	7,8	30,6	51,6	8,3	1,6
	2014	16,5	32,7	35,1	13,0	2,7
SE Švedska	2002	5,3	24,1	46,3	20,5	3,8
	2014	5,3	25,4	48,0	18,4	2,9
SI Slovenija	2002	12,8	25,6	47,0	12,6	2,0
	2014	14,0	28,8	42,8	12,4	2,0
Skupaj	2002	11,1	25,8	46,0	14,2	3,0
	2014	11,5	26,8	45,2	13,8	2,7

**C5 Ste bili vi ali kdo od članov vašega gospodinjstva
v zadnjih petih letih žrtev vloma ali fizičnega napada?**

---

1 - da

2 - ne

C5			
Država		1	2
AT Avstrija	2002	9,7	90,3
	2014	8,0	92,0
BE Belgija	2002	25,8	74,2
	2014	24,3	75,7
CH Švica	2002	19,5	80,5
	2014	18,8	81,2
CZ Češka	2002	24,3	75,7
	2014	13,9	86,1
DE Nemčija	2002	9,4	90,6
	2014	11,4	88,6
DK Danska	2002	23,6	76,4
	2014	24,1	75,9
EE Estonija	2014	16,9	83,1
ES Španija	2002	24,0	76,0
	2014	26,0	74,0
FI Finska	2002	34,3	65,7
	2014	26,2	73,8
FR Francija	2002	29,7	70,3
	2014	24,4	75,6
GB Velika Britanija	2002	29,4	70,6
	2014	17,8	82,2
GR Grčija	2002	17,7	82,3
HU Madžarska	2002	20,4	79,6
	2014	5,0	95,0
IE Irska	2002	19,0	81,0
	2014	15,6	84,4
IL Izrael	2002	17,1	82,9
	2014	10,3	89,7
IT Italija	2002	22,9	77,1
LT Litva	2014	13,9	86,1
LU Luksemburg	2002	24,5	75,5
	2014	20,1	79,9
NL Nizozemska	2002	19,3	80,7
	2014	23,6	76,4
NO Norveška	2002	23,6	76,4
	2014	18,9	81,1
PL Poljska	2002	22,6	77,4
	2014	10,6	89,4
PT Portugalska	2002	23,1	76,9
	2014	17,3	82,7
SE Švedska	2002	27,3	72,7
	2014	28,9	71,1
SI Slovenija	2002	11,5	88,5
	2014	10,5	89,5
Skupaj	2002	21,2	78,8
	2014	17,0	83,0

C6 Kako varno se počutite (bi se počutili), kadar zvečer hodite (ali bi hodili) sami po vaši soseski?

- 1 - zelo varno
  - 2 - varno
  - 3 - ogroženo
  - 4 - zelo ogroženo
-

C6					
Država		1	2	3	4
AT Austrija	2002	47,4	43,7	7,8	1,1
	2014	37,2	47,5	12,6	2,8
BE Belgija	2002	21,0	57,8	16,8	4,4
	2014	19,9	61,1	16,4	2,6
CH Švica	2002	35,3	49,5	12,8	2,4
	2014	40,5	46,7	11,0	1,8
CZ Češka	2002	6,0	60,5	28,8	4,7
	2014	12,3	63,4	21,4	3,0
DE Nemčija	2002	19,5	55,7	19,3	5,6
	2014	27,9	52,5	16,4	3,2
DK Danska	2002	53,1	35,7	7,8	3,4
	2014	54,0	36,5	7,6	1,9
EE Estonija	2014	15,4	52,9	26,9	4,7
ES Španija	2002	23,7	49,5	19,9	6,8
	2014	33,2	50,1	13,1	3,7
FI Finska	2002	35,7	52,0	11,4	0,8
	2014	40,2	51,5	7,3	1,0
FR Francija	2002	31,9	38,7	17,9	11,5
	2014	31,8	44,7	16,9	6,5
GB Velika Britanija	2002	17,1	47,0	25,0	10,9
	2014	26,8	49,1	18,2	5,9
GR Grčija	2002	22,2	47,0	21,5	9,2
HU Madžarska	2002	8,3	62,3	25,1	4,3
	2014	9,2	64,0	22,1	4,7
IE Irska	2002	24,1	46,4	22,1	7,4
	2014	27,7	50,0	18,4	3,9
IL Izrael	2002	46,0	38,2	12,9	2,9
	2014	56,4	31,0	10,5	2,1
IT Italija	2002	23,5	49,6	21,4	5,5
LT Litva	2014	5,9	53,8	36,5	3,9
LU Luksemburg	2002	29,3	50,8	15,0	4,9
NL Nizozemska	2002	17,6	63,6	15,4	3,3
	2014	21,0	64,0	13,7	1,3
NO Norveška	2002	47,7	41,4	8,8	2,1
	2014	54,0	36,6	8,4	1,0
PL Poljska	2002	15,1	54,1	27,4	3,5
	2014	26,4	59,9	11,9	1,7
PT Portugalska	2002	14,4	59,9	20,9	4,8
	2014	16,2	66,4	14,2	3,2
SE Švedska	2002	39,1	44,3	12,9	3,7
	2014	45,3	40,6	11,9	2,2
SI Slovenija	2002	29,2	60,9	9,0	0,9
	2014	34,3	59,4	5,8	0,5
Skupaj	2002	28,0	50,2	17,1	4,7
	2014	30,0	51,1	15,9	3,0

Naslednjih nekaj vprašanj se nanaša na vas ...**C7 Kako bi na splošno ocenili vaše zdravje? Bi rekli, da je...**

- 1 - zelo dobro
  - 2 - dobro
  - 3 - zadovoljivo
  - 4 - slabo
  - 5 - zelo slabo
-

C7

Država		1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AT Avstrija	2002	35,3	41,9	19,6	2,6	0,6	1,91
	2014	30,5	45,5	19,4	3,7	0,9	1,99
BE Belgija	2002	25,5	52,8	17,9	3,0	0,8	2,01
	2014	22,9	54,1	18,6	4,0	0,6	2,05
CH Švica	2002	30,3	54,8	12,3	2,4	0,2	1,88
	2014	33,4	49,2	14,4	2,6	0,5	1,88
CZ Češka	2002	14,8	39,6	34,0	9,9	1,7	2,44
	2014	30,7	42,3	22,3	4,3	0,4	2,01
DE Nemčija	2002	14,6	44,7	31,0	8,4	1,3	2,37
	2014	17,0	45,0	29,1	7,5	1,3	2,31
DK Danska	2002	42,9	35,3	16,6	3,9	1,3	1,85
	2014	38,8	36,2	19,7	4,1	1,2	1,93
EE Estonija	2014	10,7	36,5	41,0	9,6	2,2	2,56
ES Španija	2002	19,2	45,3	25,5	7,9	2,1	2,28
	2014	18,7	43,5	26,7	9,7	1,3	2,31
FI Finska	2002	20,9	45,9	29,1	3,5	0,7	2,17
	2014	20,7	45,4	29,1	4,1	0,7	2,19
FR Francija	2002	20,1	42,2	30,3	6,0	1,5	2,27
	2014	20,0	45,3	28,8	4,9	1,1	2,22
GB Velika Britanija	2002	31,1	42,6	20,0	4,9	1,4	2,03
	2014	28,7	43,0	20,6	6,0	1,7	2,09
GR Grčija	2002	42,2	31,2	20,0	5,0	1,6	1,93
HU Madžarska	2002	8,0	37,4	35,8	14,4	4,3	2,70
	2014	13,3	43,8	29,7	9,8	3,4	2,46
IE Irska	2002	42,0	42,2	13,4	1,9	0,5	1,77
	2014	40,6	43,1	13,9	2,1	0,3	1,78
IL Izrael	2002	37,2	36,7	20,1	4,4	1,6	1,97
	2014	48,8	25,3	17,8	5,9	2,2	1,87
IT Italija	2002	16,3	47,9	30,3	4,6	0,8	2,26
LT Litva	2014	16,5	41,8	32,8	7,9	0,9	2,35
LU Luksemburg	2002	26,3	40,4	25,9	6,3	1,1	2,16
NL Nizozemska	2002	19,6	55,9	20,5	3,6	0,4	2,09
	2014	20,5	51,7	22,8	4,4	0,5	2,13
NO Norveška	2002	31,1	44,9	17,9	5,3	0,7	2,00
	2014	34,3	43,6	16,6	4,6	0,9	1,94
PL Poljska	2002	13,0	42,3	31,3	11,1	2,3	2,47
	2014	17,4	43,9	28,5	8,8	1,5	2,33
PT Portugalska	2002	8,2	43,1	35,9	11,0	1,9	2,55
	2014	9,8	35,4	42,7	9,1	3,0	2,60
SE Švedska	2002	30,2	43,0	21,3	4,7	0,9	2,03
	2014	31,0	46,6	18,4	2,8	1,2	1,97
SI Slovenija	2002	13,6	42,8	31,8	9,4	2,4	2,44
	2014	16,4	40,4	33,2	8,1	1,9	2,39
Skupaj	2002	25,4	43,3	24,0	5,9	1,3	2,14
	2014	25,2	42,8	24,8	5,9	1,3	2,15

C8 Ali vas pri vaših vsakdanjih opravilih kakorkoli ovira kakšna kronična bolezen, invalidnost ali psihična težava? Če da, koliko vas ovira?

- 1 - da, precej
  - 2 - da, do neke mere
  - 3 - ne
-

C8				
Država		1	2	3
AT Avstrija	2002	3,5	16,6	79,8
	2014	5,2	16,2	78,6
BE Belgija	2002	4,1	15,3	80,7
	2014	5,7	19,2	75,1
CH Švica	2002	3,1	15,0	81,9
	2014	3,9	17,1	79,0
CZ Češka	2002	7,1	27,9	65,0
	2014	3,6	20,4	76,1
DE Nemčija	2002	5,4	21,1	73,5
	2014	6,7	23,1	70,2
DK Danska	2002	4,6	19,6	75,8
	2014	5,2	22,1	72,7
EE Estonija	2014	10,0	18,2	71,8
ES Španija	2002	5,2	11,5	83,3
	2014	5,4	11,1	83,4
FI Finska	2002	8,0	21,0	71,0
	2014	6,9	25,7	67,4
FR Francija	2002	5,5	15,6	78,9
	2014	5,3	16,5	78,2
GB Velika Britanija	2002	7,7	15,7	76,5
	2014	8,7	17,7	73,6
GR Grčija	2002	5,2	16,4	78,4
HU Madžarska	2002	9,5	20,7	69,8
	2014	6,1	23,3	70,6
IE Irska	2002	3,4	11,0	85,7
	2014	3,1	13,3	83,7
IL Izrael	2002	4,3	12,5	83,2
	2014	6,5	15,3	78,2
IT Italija	2002	2,8	8,9	88,3
	2014	5,9	24,2	69,9
LU Luksemburg	2002	3,2	12,7	84,2
	2014	5,3	19,0	75,7
NL Nizozemska	2002	6,5	23,4	70,1
	2014	4,5	18,6	76,9
NO Norveška	2002	4,5	18,6	76,9
	2014	6,2	19,4	74,4
PL Poljska	2002	7,1	19,4	73,4
	2014	7,1	22,5	70,4
PT Portugalska	2002	2,4	11,3	86,3
	2014	4,8	16,8	78,4
SE Švedska	2002	7,0	20,3	72,7
	2014	5,6	24,7	69,7
SI Slovenija	2002	10,4	22,1	67,4
	2014	11,8	23,4	64,8
Skupaj	2002	5,4	17,0	77,6
	2014	6,2	19,6	74,2

C9 Ali se imate za pripadnika kakšne religije ali veroizpovedi?

---

1 - da

2 - ne

C9			
Država		1	2
AT Avstrija	2002	71,4	28,6
	2014	71,0	29,0
BE Belgija	2002	49,0	51,0
	2014	40,1	59,9
CH Švica	2002	62,5	37,5
	2014	63,6	36,4
CZ Češka	2002	30,1	69,9
	2014	15,6	84,4
DE Nemčija	2002	60,9	39,1
	2014	61,0	39,0
DK Danska	2002	58,1	41,9
	2014	56,1	43,9
EE Estonija	2014	35,4	64,6
ES Španija	2002	78,2	21,8
	2014	66,3	33,7
FI Finska	2002	75,9	24,1
	2014	50,5	49,5
FR Francija	2002	48,6	51,4
	2014	46,5	53,5
GB Velika Britanija	2002	48,7	51,3
	2014	49,2	50,8
GR Grčija	2002	97,1	2,9
HU Madžarska	2002	63,1	36,9
	2014	50,5	49,5
IE Irska	2002	82,6	17,4
	2014	74,8	25,2
IL Izrael	2002	74,3	25,7
	2014	99,2	0,8
IT Italija	2002	77,3	22,7
LT Litva	2014	84,1	15,9
LU Luksemburg	2002	74,0	26,0
NL Nizozemska	2002	43,7	56,3
	2014	37,6	62,4
NO Norveška	2002	50,6	49,4
	2014	48,7	51,3
PL Poljska	2002	93,3	6,7
	2014	90,8	9,2
PT Portugalska	2002	85,8	14,2
	2014	76,2	23,8
SE Švedska	2002	29,7	70,3
	2014	30,2	69,8
SI Slovenija	2002	50,6	49,4
	2014	57,5	42,5
Skupaj	2002	64,6	35,4
	2014	57,8	42,2

Preskok (C9=1)**C10 Katere?**

- 1 - rimokatoliška
  - 2 - protestantska
  - 3 - pravoslavna
  - 4 - druge krščanske
  - 5 - judovske
  - 6 - muslimanske
  - 7 - vzhodnjaške (hinduizem, budizem)
  - 8 - druge nekrščanske
-

C10									
Država		1	2	3	4	5	6	7	8
AT Austrija	2002	87,3	4,6	1,6	1,9	0,1	2,9	1,2	0,4
	2014	83,2	4,8	2,7	1,7	0,1	6,1	0,8	0,5
BE Belgija	2002	90,0	1,1	0,2	2,3	0,3	4,2	0,5	1,3
	2014	77,7	2,3	2,9	2,7	0,1	12,9	1,0	0,4
CH Švica	2002	51,0	44,2	0,7	1,4	0,2	1,4	0,4	0,7
	2014	49,3	36,9	2,9	1,9	0,4	6,2	2,0	0,4
CZ Češka	2002	86,1	10,1	-	3,0	-	-	-	0,7
	2014	84,7	5,7	0,3	6,3	0,9	-	0,3	1,8
DE Nemčija	2002	40,0	50,5	1,1	3,4	0,2	4,0	0,7	0,2
	2014	44,9	45,1	1,3	3,4	0,3	3,4	1,2	0,3
DK Danska	2002	1,3	93,5	0,5	1,3	0,1	2,5	0,6	0,2
	2014	2,5	89,6	0,1	2,5	0,1	3,7	0,4	1,1
EE Estonija	2014	2,4	19,5	73,2	3,8	-	-	0,1	1,0
ES Španija	2002	97,5	0,6	0,1	0,7	0,2	0,7	-	0,1
	2014	92,4	0,6	1,4	2,4	-	2,9	0,2	0,2
FI Finska	2002	0,2	95,7	1,5	2,3	-	0,3	0,1	-
	2014	0,2	93,5	1,4	2,3	0,1	1,6	0,3	0,6
FR Francija	2014	79,5	3,6	0,6	1,4	0,7	12,8	0,3	1,2
GB Velika Britanija	2002	17,4	67,7	0,3	3,9	0,7	4,3	4,3	1,4
	2014	21,8	60,6	0,8	3,5	-	8,1	4,1	1,2
GR Grčija	2002	0,3	0,4	95,6	0,2	0,2	3,1	-	0,2
HU Madžarska	2002	71,5	25,9	0,3	1,6	0,1	-	-	0,6
	2014	73,2	24,7	0,1	1,6	0,1	0,1	0,2	-
IE Irska	2002	94,9	3,4	0,1	1,2	0,1	0,1	0,1	0,1
	2014	94,2	2,4	0,5	1,2	0,3	0,6	0,7	0,1
IL Izrael	2002	3,4	-	-	-	81,6	12,6	-	2,3
	2014	1,0	0,1	0,7	0,5	83,7	13,5	-	0,5
IT Italija	2002	98,6	1,0	-	0,3	-	0,1	-	-
LT Litva	2014	91,3	0,8	6,3	1,1	0,2	0,3	-	0,1
LU Luksemburg	2002	72,7	1,6	1,2	21,9	-	1,8	0,5	0,4
NL Nizozemska	2002	46,3	36,8	0,4	9,6	0,2	5,0	1,5	0,3
	2014	44,0	37,9	0,6	4,5	0,1	9,7	1,9	1,3
NO Norveška	2002	1,3	89,3	0,4	4,4	-	2,0	0,6	2,1
	2014	3,7	87,2	1,7	1,4	-	3,4	1,4	1,0
PL Poljska	2002	98,6	0,2	0,7	0,5	-	-	-	0,1
	2014	98,6	0,5	0,3	0,5	-	-	0,1	0,1
PT Portugalska	2002	97,0	0,9	0,1	1,7	0,2	0,2	-	-
	2014	95,3	0,7	0,3	3,2	-	-	-	0,4
SE Švedska	2002	3,2	84,0	1,9	3,9	0,2	4,2	1,4	1,2
	2014	4,5	78,8	1,9	3,3	0,6	7,4	1,7	1,9
SI Slovenija	2002	93,7	0,8	2,2	0,4	-	2,5	0,3	0,1
	2014	92,1	2,0	1,9	0,3	0,1	3,0	0,1	0,4
Skupaj	2002	52,8	25,3	9,6	2,8	5,8	2,6	0,5	0,5
	2014	55,1	23,7	3,8	2,0	9,4	4,7	0,7	0,5

Preskok (C9=2,8)**C11 Ali ste se v preteklosti čutili pripadnika kakšne religije ali verske skupnosti?**

---

1 - da

2 - ne

C11

Država		1	2
AT Avstrija	2002	82,9	17,1
	2014	51,9	48,1
BE Belgija	2002	35,3	64,7
	2014	29,4	70,6
CH Švica	2002	40,6	59,4
	2014	42,9	57,1
CZ Češka	2002	11,5	88,5
	2014	2,2	97,8
DE Nemčija	2002	34,3	65,7
	2014	36,4	63,6
DK Danska	2002	14,2	85,8
	2014	22,1	77,9
EE Estonija	2014	4,3	95,7
ES Španija	2002	55,2	44,8
	2014	53,5	46,5
FI Finska	2002	28,3	71,7
	2014	23,4	76,6
FR Francija	2002	27,0	73,0
	2014	26,1	73,9
GB Velika Britanija	2002	28,5	71,5
	2014	31,9	68,1
GR Grčija	2002	9,9	90,1
HU Madžarska	2002	19,3	80,7
	2014	12,3	87,7
IE Irska	2002	42,4	57,6
	2014	44,6	55,4
IL Izrael	2002	16,1	83,9
	2014	9,5	90,5
IT Italija	2002	21,1	78,9
LT Litva	2014	15,7	84,3
LU Luksemburg	2002	42,6	57,4
NL Nizozemska	2002	35,1	64,9
	2014	36,3	63,7
NO Norveška	2002	13,9	86,1
	2014	28,6	71,4
PL Poljska	2002	51,7	48,3
	2014	53,7	46,3
PT Portugalska	2002	32,6	67,4
	2014	36,8	63,2
SE Švedska	2002	8,9	91,1
	2014	16,6	83,4
SI Slovenija	2002	16,3	83,7
	2014	14,8	85,2
Skupaj	2002	28,3	71,7
	2014	25,2	74,8

Preskok (C11=1,9)**C12 Katere?**

- 1 - rimokatoliška
  - 2 - protestantska
  - 3 - pravoslavna
  - 4 - druge krščanske
  - 5 - judovske
  - 6 - muslimanske
  - 7 - vzhodnjaške (hinduizem, budizem)
  - 8 - druge nekrščanske
-

C12									
Država		1	2	3	4	5	6	7	8
AT Austrija	2002	90,1	7,5	1,5	0,2	0,2	0,4	0,2	-
	2014	88,4	6,3	1,5	1,1	0,4	0,4	1,5	0,4
BE Belgija	2002	93,5	2,7	0,3	1,8	-	0,3	0,9	0,6
	2014	95,2	0,6	0,3	1,3	1,0	0,6	0,3	0,6
CH Švicarska	2002	47,9	46,0	1,0	1,3	0,6	1,6	1,0	0,6
	2014	51,1	41,4	-	3,4	-	2,5	1,7	-
CZ Češka	2002	75,9	20,4	2,8	0,9	-	-	-	-
	2014	74,4	10,3	-	5,1	2,6	-	-	7,7
DE Njemačka	2002	33,3	61,5	0,8	1,6	0,5	2,1	-	0,3
	2014	41,9	53,2	0,2	1,9	-	1,9	0,9	-
DK Danska	2002	2,3	87,5	-	8,0	-	1,1	-	1,1
	2014	4,8	86,2	0,7	3,4	-	2,8	1,4	0,7
EE Estonija	2014	8,8	35,1	33,3	10,5	-	-	7,0	5,3
ES Španjolska	2002	94,1	4,4	-	1,0	-	-	0,5	-
	2014	97,1	0,3	-	0,9	0,3	0,3	1,1	-
FI Finska	2002	-	92,5	-	7,5	-	-	-	-
	2014	1,2	92,9	0,8	1,7	-	0,4	1,2	1,7
FR Francija	2014	83,2	4,1	1,1	1,5	1,9	4,5	1,1	2,6
GB Velika Britanija	2002	18,8	73,5	-	4,4	0,3	0,7	2,0	0,3
	2014	22,6	68,4	-	5,9	-	-	3,1	-
GR Grčka	2002	-	-	85,7	14,3	-	-	-	-
HU Mađarska	2002	73,3	25,8	-	0,8	-	-	-	-
	2014	72,3	24,8	-	3,0	-	-	-	-
IE Irska	2002	91,9	4,1	-	2,0	-	-	2,0	-
	2014	88,9	6,3	0,4	2,2	-	-	1,1	1,1
IL Izrael	2002	10,8	-	-	-	83,3	5,9	-	-
	2014	-	-	-	-	100,0	-	-	-
IT Italija	2002	100,0	-	-	-	-	-	-	-
LT Litva	2014	81,0	-	17,2	1,7	-	-	-	-
LU Luksemburg	2002	69,9	2,3	-	26,0	-	1,7	-	-
NL Nizozemska	2002	52,6	36,0	-	8,6	0,2	0,9	0,6	1,1
	2014	58,3	36,9	0,2	2,3	-	0,5	0,7	1,1
NO Norveška	2002	1,4	85,7	-	9,3	-	1,4	-	2,1
	2014	3,3	89,5	1,4	2,9	0,5	1,9	0,5	-
PL Poljska	2002	100,0	-	-	-	-	-	-	-
	2014	97,5	1,3	-	-	-	-	1,3	-
PT Portugalska	2002	97,1	-	-	1,4	-	-	1,4	-
	2014	86,6	1,8	-	9,8	-	-	-	1,8
SE Švedska	2002	2,4	84,8	1,6	7,2	-	0,8	0,8	2,4
	2014	4,9	85,0	1,0	4,4	-	3,4	1,0	0,5
SI Slovenija	2002	94,3	0,8	1,6	-	-	1,6	1,6	-
	2014	96,1	-	1,3	-	-	2,6	-	-
Skupaj	2002	58,1	32,8	0,7	4,1	2,3	0,9	0,6	0,4
	2014	56,4	36,3	1,2	2,7	0,3	1,2	1,2	0,8

C13 Ne glede na to, ali pripadate kateri od religij ali ne, prosimo ocenite, koliko ste verni?

---

sploh										zelo	
nisem veren										sem veren	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	

C13

Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AT Avstrija	2002	8,1	5,4	6,4	7,2	6,7	19,2	11,5	12,6	11,9	5,1	5,8	5,20
	2014	15,9	4,4	6,9	7,9	7,7	17,3	9,4	12,9	9,7	3,9	4,1	4,60
BE Belgija	2002	12,3	4,5	7,1	8,7	4,3	18,4	11,1	12,7	9,6	3,9	7,4	4,96
	2014	20,2	4,5	6,9	7,4	6,6	13,6	8,7	11,8	9,4	4,6	6,4	4,50
CH Švica	2002	7,2	4,6	7,7	9,0	7,5	18,4	9,6	11,8	13,4	4,9	5,9	5,20
	2014	11,4	4,8	8,2	7,7	7,1	16,3	8,7	12,5	12,1	4,5	6,6	4,98
CZ Češka	2002	27,6	14,0	10,8	9,0	4,8	12,4	5,2	5,9	4,9	2,9	2,4	3,06
	2014	47,6	10,7	8,7	6,7	5,1	7,9	3,6	3,1	3,3	1,3	2,1	2,10
DE Nemčija	2002	18,6	5,2	7,3	9,6	7,6	16,7	8,9	11,6	7,9	3,3	3,3	4,23
	2014	18,3	5,2	7,4	10,1	6,9	14,6	10,6	11,6	9,2	2,9	3,2	4,27
DK Danska	2002	10,0	5,3	9,6	11,4	10,9	22,3	9,4	9,6	7,5	1,3	2,7	4,36
	2014	15,0	9,0	10,1	11,7	9,0	17,6	9,6	6,6	6,4	2,7	2,2	3,90
EE Estonija	2014	22,3	8,6	8,8	9,5	6,8	17,9	7,8	7,0	4,6	2,2	4,5	3,69
ES Španija	2002	11,9	4,6	9,5	12,4	7,4	19,7	11,7	10,5	6,9	2,5	3,0	4,40
	2014	18,5	6,8	8,1	7,4	7,0	19,2	9,9	9,4	6,8	2,7	4,2	4,15
FI Finska	2002	5,3	4,5	5,3	7,3	6,0	15,6	12,5	19,2	15,7	5,0	3,6	5,55
	2014	10,4	6,9	7,6	9,1	7,3	14,7	11,5	13,7	10,7	5,2	2,9	4,79
FR Francija	2002	23,4	7,7	9,2	7,0	5,6	18,6	7,2	7,9	7,2	2,9	3,3	3,78
	2014	23,4	5,5	6,1	6,4	5,0	12,9	8,4	7,9	10,0	4,0	10,2	4,46
GB Velika Britanija	2002	14,4	5,6	9,8	10,0	8,0	17,7	10,4	10,1	8,2	2,8	3,1	4,30
	2014	23,2	7,4	8,7	8,5	8,3	13,1	8,8	8,5	6,2	3,5	3,9	3,81
GR Grčija	2002	0,9	0,8	1,6	2,0	1,9	9,5	8,5	13,1	19,6	18,6	23,5	7,67
HU Madžarska	2002	17,1	6,0	7,0	8,3	7,0	21,9	7,7	6,8	7,7	3,8	6,7	4,39
	2014	22,1	6,3	10,2	11,7	7,7	16,6	7,5	7,4	4,8	1,8	3,9	3,66
IE Irska	2002	4,0	2,9	4,8	5,3	6,4	20,0	14,6	16,3	14,3	6,5	4,9	5,77
	2014	8,3	4,6	6,9	8,3	6,9	18,5	12,6	13,9	12,1	3,5	4,4	5,09
IL Izrael	2002	14,2	6,8	6,8	8,1	7,3	15,7	8,8	9,6	11,4	3,9	7,3	4,72
	2014	21,5	5,7	4,9	5,9	5,0	11,8	8,7	10,4	11,7	5,3	9,2	4,70
IT Italija	2002	3,9	2,2	3,6	4,8	6,2	15,1	17,8	15,9	13,4	6,2	10,8	6,14
LT Litva	2014	7,3	4,2	5,3	7,9	6,6	20,7	11,8	13,0	12,3	5,2	5,6	5,31
LU Luksemburg	2002	21,2	5,1	9,4	10,3	5,3	19,4	5,6	6,8	7,7	3,0	6,3	4,05
	2014	13,2	5,0	4,8	6,9	4,9	12,6	13,7	17,5	13,3	4,2	4,0	5,07
NL Nizozemska	2002	23,1	6,1	6,3	6,6	6,2	10,5	11,1	13,7	9,9	2,5	4,0	4,20
	2014	23,1	6,1	6,3	6,6	6,2	10,5	11,1	13,7	9,9	2,5	4,0	4,20
NO Norveška	2002	11,3	6,9	11,1	12,4	8,7	21,9	9,8	8,3	5,4	1,6	2,6	4,11
	2014	20,1	8,9	10,3	11,2	8,1	15,4	9,2	7,3	5,5	1,6	2,4	3,61
PL Poljska	2002	2,3	1,4	2,5	4,1	4,8	17,5	10,4	16,7	18,5	8,4	13,2	6,61
	2014	3,3	2,6	3,1	4,3	6,2	16,0	9,9	16,1	16,8	9,4	12,3	6,41
PT Portugalska	2002	4,2	2,2	5,3	7,2	8,3	21,7	9,9	15,3	12,5	5,6	7,7	5,70
	2014	9,1	2,7	4,3	6,4	5,2	27,0	8,2	12,7	10,9	4,2	9,3	5,43
SE Švedska	2002	17,4	9,9	12,2	11,3	6,4	16,6	7,4	7,8	6,1	2,2	2,8	3,72
	2014	25,7	10,5	12,6	9,5	6,6	12,9	7,1	7,4	3,7	1,9	2,1	3,17
SI Slovenija	2002	11,0	4,5	6,5	9,6	6,4	24,5	8,8	9,0	8,8	4,1	6,8	4,86
	2014	17,2	4,6	7,1	8,9	6,2	21,3	7,5	8,8	8,9	3,4	6,1	4,46
Skupaj	2002	11,5	5,1	7,0	8,2	6,4	17,7	10,0	11,8	10,8	4,9	6,4	4,96
	2014	18,6	6,2	7,5	8,2	6,7	15,6	9,2	10,3	8,8	3,6	5,1	4,33

C14 Če odštejete posebne priložnosti kot so poroke ali pogrebi, kako pogosto obiskujete verske obrede?

- 1 - vsak dan
  - 2 - več kot enkrat na teden
  - 3 - enkrat na teden
  - 4 - vsaj enkrat na mesec
  - 5 - le ob posebnih verskih praznikih
  - 6 - še redkeje
  - 7 - nikoli
-

C14								
Država		1	2	3	4	5	6	7
AT Austrija	2002	2,1	3,2	13,8	16,3	19,2	18,4	26,9
	2014		2,2	11,4	14,5	24,3	21,0	26,5
BE Belgija	2002	0,5	1,1	9,4	8,0	15,1	19,4	46,6
	2014	0,5	1,5	6,5	6,6	13,5	15,0	56,5
CH Švicarska	2002	0,4	2,1	8,7	13,4	26,8	19,4	29,1
	2014	0,4	1,6	7,1	11,5	25,1	20,9	33,4
CZ Češka	2002	0,1	2,2	5,8	4,8	16,1	15,5	55,5
	2014	0,3	1,4	5,1	4,0	13,4	13,2	62,6
DE Njemačka	2002	0,2	1,5	7,4	11,0	22,3	21,2	36,3
	2014	0,1	1,6	6,4	10,9	21,7	20,3	39,1
DK Danska	2002	0,2	0,7	1,7	6,9	21,2	30,5	38,7
	2014	0,6	1,4	2,3	8,5	25,2	28,2	33,7
EE Estonija	2014	0,2	1,3	2,8	5,5	29,8	28,7	31,7
ES Španija	2002	1,3	3,1	15,4	9,1	17,5	19,3	34,3
	2014	1,2	2,2	10,8	9,2	13,7	17,6	45,3
FI Finska	2002	0,1	1,2	3,6	6,8	24,5	41,0	22,9
	2014	0,1	1,8	3,7	7,2	21,5	38,3	27,4
FR Francija	2002	0,3	1,0	6,3	6,6	19,7	17,3	48,7
	2014	0,2	1,7	5,2	5,7	17,0	16,2	54,0
GB Velika Britanija	2002	0,9	3,7	8,1	5,9	12,7	18,8	50,0
	2014	0,7	2,9	9,5	6,9	12,4	17,8	49,8
GR Grčka	2002	1,1	5,6	19,4	28,4	30,0	11,4	4,1
HU Mađarska	2002	0,5	1,7	9,1	7,1	22,2	21,9	37,5
	2014	0,4	0,9	6,0	8,2	22,3	24,1	38,1
IE Irska	2002	3,5	7,1	43,2	13,3	10,0	12,0	10,9
	2014	2,0	4,8	30,4	15,3	12,9	18,7	15,9
IL Izrael	2002	5,3	3,4	12,2	5,9	26,0	16,6	30,6
	2014	11,4	3,5	9,9	6,3	19,8	11,3	37,8
IT Italija	2002	1,8	4,9	25,6	11,8	20,1	21,1	14,7
LT Litva	2014	0,3	1,8	10,1	20,3	39,9	15,7	11,9
LU Luksemburg	2002	0,3	2,6	10,6	9,7	16,3	19,1	41,5
NL Nizozemska	2002	0,1	4,0	8,1	8,8	14,0	14,9	50,0
	2014	0,2	3,3	6,9	6,7	11,9	13,8	57,3
NO Norveška	2002	0,1	1,8	3,1	6,3	23,6	30,8	34,3
	2014	0,1	1,9	3,1	5,6	23,7	25,6	40,0
PL Poljska	2002	1,0	6,6	49,1	18,8	16,7	3,3	4,5
	2014	1,1	6,1	45,5	18,1	17,9	5,0	6,4
PT Portugalska	2002	1,5	3,9	24,6	16,9	8,2	22,3	22,6
	2014	1,5	4,6	24,6	13,4	14,0	19,2	22,7
SE Švedska	2002	0,1	1,3	3,3	6,3	16,8	34,8	37,6
	2014	0,1	1,8	2,6	5,2	18,5	33,7	38,0
SI Slovenija	2002	0,1	1,9	17,7	10,5	30,8	13,4	25,6
	2014	0,5	1,8	11,1	9,6	34,3	11,8	30,9
Skupaj	2002	1,0	3,0	13,9	10,9	19,8	19,9	31,4
	2014	1,2	2,4	10,3	9,5	20,4	19,7	36,5

C15 Če odštejete udeležbo pri verskih obredih, kako pogosto sicer molite, če sploh molite?

- 01 - vsak dan
  - 02 - več kot enkrat na teden
  - 03 - enkrat na teden
  - 04 - vsaj enkrat na mesec
  - 05 - le ob posebnih verskih praznikih
  - 06 - še redkeje
  - 07 - nikoli
-

C15								
Država		1	2	3	4	5	6	7
AT Austrija	2002	19,4	14,7	8,6	8,6	4,2	17,9	26,6
	2014	13,9	12,9	9,5	9,0	8,8	18,8	27,3
BE Belgija	2002	14,4	6,9	6,6	6,3	3,1	18,6	44,1
	2014	13,6	5,3	4,3	6,1	2,3	14,5	53,9
CH Švicarska	2002	27,1	10,8	7,3	7,6	3,2	17,4	26,5
	2014	23,2	8,5	7,0	7,4	3,7	18,7	31,5
CZ Češka	2002	8,9	3,6	2,5	2,3	4,6	12,9	65,3
	2014	4,6	2,8	3,8	3,5	6,2	10,8	68,4
DE Njemačka	2002	14,1	9,2	6,8	6,4	3,8	22,7	37,0
	2014	16,7	8,7	5,6	5,8	3,2	20,8	39,2
DK Danska	2002	11,8	3,3	2,9	4,9	1,2	18,3	57,5
	2014	10,1	3,4	3,3	4,6	2,3	18,2	58,2
EE Estonija	2014	10,0	6,0	3,7	5,3	5,5	17,1	52,4
ES Španija	2002	19,3	8,9	8,3	6,5	5,0	17,4	34,6
	2014	23,2	6,1	4,6	4,8	2,0	15,1	44,3
FI Finska	2002	21,7	8,8	5,8	7,0	1,1	32,8	22,9
	2014	18,9	6,7	4,8	6,8	1,0	29,9	31,9
FR Francija	2002	12,2	5,2	3,6	7,7	3,1	14,7	53,5
	2014	11,7	4,2	4,6	6,0	2,1	13,7	57,6
GB Velika Britanija	2002	19,1	6,9	5,2	6,1	2,1	16,9	43,8
	2014	18,3	5,7	5,2	4,7	2,4	14,2	49,3
GR Grčka	2002	46,2	17,7	10,1	8,3	3,2	10,4	4,1
HU Mađarska	2002	21,5	7,3	4,1	4,1	4,0	21,9	37,1
	2014	11,9	7,1	4,7	7,0	7,2	20,9	41,1
IE Irska	2002	47,8	14,4	10,4	5,9	1,9	10,5	9,1
	2014	33,7	15,7	10,5	6,8	2,9	15,5	14,9
IL Izrael	2002	20,7	4,2	7,0	2,5	13,2	10,3	42,0
	2014	30,4	3,7	7,3	2,0	10,6	8,7	37,4
IT Italija	2002	31,9	16,4	7,9	4,3	3,0	21,5	15,0
LT Litva	2014	11,2	8,4	8,2	11,3	21,5	13,2	26,1
LU Luksemburg	2002	14,4	6,9	4,4	4,6	2,7	14,6	52,3
NL Nizozemska	2002	25,9	6,0	3,0	4,0	2,3	12,4	46,5
	2014	19,5	4,2	3,8	3,9	1,6	10,4	56,7
NO Norveška	2002	13,7	5,0	3,6	4,9	0,7	24,1	48,0
	2014	12,0	5,1	2,6	5,6	2,5	17,1	55,0
PL Poljska	2002	47,4	16,2	9,9	5,6	6,2	7,0	7,7
	2014	39,4	16,8	12,6	7,6	6,6	7,2	9,7
PT Portugalska	2002	33,3	16,8	9,8	7,7	1,8	13,6	17,0
	2014	38,0	10,7	8,7	5,7	3,3	11,1	22,4
SE Švedska	2002	10,0	4,3	2,2	3,5	1,6	24,6	53,8
	2014	8,2	3,9	2,3	3,4	2,0	21,7	58,5
SI Slovenija	2002	15,3	7,8	7,0	5,7	12,1	13,3	38,8
	2014	13,4	6,6	6,3	6,1	10,1	12,1	45,5
Skupaj	2002	23,1	9,3	6,4	5,7	3,9	17,0	34,7
	2014	18,2	7,2	5,9	5,8	5,2	15,8	41,9

C16 Ali bi zase lahko rekli, da pripadate kakšni skupini,
ki v naši državi trpi zaradi diskriminacije, neenakopravnosti?

---

1 - da

2 - ne

C16

Država		1	2
AT Avstrija	2002	6,1	93,9
	2014	5,1	94,9
BE Belgija	2002	6,6	93,4
	2014	6,6	93,4
CH Švica	2002	4,9	95,1
	2014	5,4	94,6
CZ Češka	2002	3,5	96,5
	2014	6,3	93,7
DE Nemčija	2002	4,4	95,6
	2014	4,5	95,5
DK Danska	2002	4,4	95,6
	2014	4,9	95,1
EE Estonija	2014	10,6	89,4
ES Španija	2002	5,7	94,3
	2014	6,6	93,4
FI Finska	2002	8,3	91,7
	2014	8,3	91,7
FR Francija	2002	9,9	90,1
	2014	12,6	87,4
GB Velika Britanija	2002	13,6	86,4
	2014	14,0	86,0
GR Grčija	2002	6,9	93,1
HU Madžarska	2002	5,1	94,9
	2014	5,6	94,4
IE Irska	2002	5,8	94,2
	2014	5,3	94,7
IL Izrael	2002	17,5	82,5
	2014	20,4	79,6
IT Italija	2002	2,3	97,7
LT Litva	2014	10,2	89,8
LU Luksemburg	2002	4,3	95,7
NL Nizozemska	2002	7,1	92,9
	2014	9,2	90,8
NO Norveška	2002	4,8	95,2
	2014	5,8	94,2
PL Poljska	2002	3,6	96,4
	2014	4,3	95,8
PT Portugalska	2002	2,3	97,7
	2014	3,3	96,7
SE Švedska	2002	8,0	92,0
	2014	8,4	91,6
SI Slovenija	2002	5,5	94,5
	2014	3,4	96,6
Skupaj	2002	6,7	93,3
	2014	8,1	91,9

Preskok (C16=1,9)**C17 Na podlagi česa je ta skupina neenakopravno obravnavana?**

- 01 - barve kože ali rase
  - 02 - tujega državljanstva
  - 03 - vere
  - 04 - jezika
  - 05 - narodnostne pripadnosti
  - 06 - starosti
  - 07 - spola
  - 08 - spolne usmerjenosti
  - 09 - invalidnosti
  - 10 - drugo
-

C17

Država		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AT Avstrija	2002	0,8	1,7	0,9	1,0	1,1	0,5	0,9	0,3	1,4	0,2
	2014	0,3	1,7	1,9	1,2	0,5	0,3	0,4	0,3	1,1	-
BE Belgija	2002	0,7	1,1	1,2	0,5	0,4	0,3	0,5	0,3	2,4	0,1
	2014	1,2	2,0	2,0	1,0	0,3	0,3	0,2	0,5	1,5	0,1
CH Švica	2002	0,5	0,9	0,6	0,3	0,4	0,3	0,8	0,2	1,3	0,1
	2014	0,7	2,3	0,8	0,1	0,3	0,5	0,5	0,3	0,9	0,1
CZ Češka	2002	0,7	0,2	0,1	0,2	0,1	0,9	0,7	0,6	1,0	-
	2014	1,9	0,5	0,3	0,1	0,2	2,4	0,6	0,9	0,8	0,0
DE Nemčija	2002	0,2	0,8	0,5	0,5	0,8	0,3	0,2	0,3	1,5	-
	2014	0,4	1,0	0,8	0,4	0,5	0,4	0,3	0,4	1,2	-
DK Danska	2002	0,5	0,7	0,5	0,4	0,4	0,6	0,1	0,6	1,7	0,1
	2014	0,7	0,9	1,3	0,3	0,8	0,3	0,3	0,3	1,9	-
EE Estonija	2014	0,0	5,8	0,2	7,3	0,4	1,8	0,5	0,3	0,5	0,1
ES Španija	2002	1,2	1,4	0,8	0,8	1,0	0,4	0,8	0,5	0,8	0,1
	2014	0,5	1,2	1,2	0,6	0,2	0,4	1,0	0,5	1,9	0,1
FI Finska	2002	0,2	0,3	0,5	0,7	0,1	1,1	0,6	0,4	5,0	0,1
	2014	0,2	0,2	1,0	0,8	0,1	1,1	0,7	0,6	4,0	-
FR Francija	2002	2,5	1,7	2,0	0,7	1,2	0,5	1,1	0,7	3,8	0,2
	2014	3,0	1,6	2,5	0,3	0,9	0,4	1,3	0,6	5,5	0,3
GB Velika Britanija	2002	4,0	1,3	2,3	0,2	1,0	2,5	1,6	0,7	3,8	0,0
	2014	4,2	2,6	3,8	0,7	1,5	1,3	1,5	1,2	2,6	-
GR Grčija	2002	0,4	2,8	1,4	0,3	0,3	0,7	0,7	0,3	1,3	0,1
HU Madžarska	2002	0,9	0,3	0,7	-	0,9	0,7	0,1	0,7	1,1	-
	2014	2,7	1,9	0,4	0,1	3,0	1,2	0,2	0,3	1,0	0,1
IE Irska	2002	0,3	0,7	0,7	0,1	0,2	1,0	0,7	0,2	2,3	0,2
	2014	0,6	0,8	1,0	0,1	0,3	1,0	0,8	0,3	0,9	0,0
IL Izrael	2002	1,3	5,5	5,7	3,2	2,4	1,5	1,6	0,7	4,0	0,6
	2014	5,8	8,4	8,6	4,5	4,0	2,3	3,3	2,1	2,5	-
IT Italija	2002	0,1	0,5	0,6	-	0,2	-	-	0,1	1,0	-
	2014	0,0	0,5	0,4	2,3	1,0	5,2	0,9	1,2	0,7	0,1
LU Luksemburg	2002	0,4	1,5	0,3	0,7	-	0,1	0,2	0,3	1,1	-
NL Nizozemska	2002	1,3	1,8	1,9	0,5	1,0	0,5	0,5	0,9	1,9	0,0
	2014	2,2	2,1	2,2	0,4	1,8	0,9	0,5	0,4	1,5	0,1
NO Norveška	2002	0,4	0,2	0,8	0,1	0,6	0,3	0,6	0,7	1,3	-
	2014	0,5	1,1	1,4	0,3	0,8	0,2	0,8	0,5	1,8	-
PL Poljska	2002	0,0	0,0	0,4	-	-	0,5	0,3	0,5	1,8	0,1
	2014	0,0	0,1	1,1	-	0,1	0,7	0,2	0,8	1,6	0,2
PT Portugalska	2002	0,7	0,5	0,5	-	0,1	0,2	0,1	-	0,3	0,1
	2014	0,7	0,1	0,9	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	1,0	0,3
SE Švedska	2002	0,5	0,9	0,6	0,3	0,5	0,7	2,3	0,8	2,4	-
	2014	0,6	1,1	0,7	0,5	1,1	1,3	3,5	0,7	2,9	0,1
SI Slovenija	2002	0,7	0,2	1,0	0,1	0,7	0,5	0,2	1,1	1,4	0,2
	2014	0,2	0,0	0,2	0,3	0,6	0,3	0,3	0,4	1,3	0,2
Skupaj	2002	0,8	1,3	1,2	0,5	0,6	0,7	0,7	0,5	2,0	0,1
	2014	1,4	1,9	1,7	1,1	0,9	1,2	0,9	0,7	1,8	0,1

C18 Ali ste državljan(ka) xx (Slovenije)?

---

1 - da

2 - ne

C18

Država		1	2
AT Avstrija	2002	95,7	4,3
	2014	92,1	7,9
BE Belgija	2002	95,1	4,9
	2014	91,5	8,5
CH Švica	2002	89,6	10,4
	2014	80,7	19,3
CZ Češka	2002	99,6	0,4
	2014	99,3	0,7
DE Nemčija	2002	95,0	5,0
	2014	94,3	5,7
DK Danska	2002	97,6	2,4
	2014	95,9	4,1
EE Estonija	2014	79,5	20,5
ES Španija	2002	97,4	2,6
	2014	94,4	5,6
FI Finska	2002	98,5	1,6
	2014	97,7	2,3
FR Francija	2002	95,7	4,3
	2014	95,1	4,9
GB Velika Britanija	2002	97,2	2,8
	2014	93,6	6,4
GR Grčija	2002	94,7	5,3
HU Madžarska	2002	99,8	0,2
	2014	100,0	-
IE Irska	2002	96,8	3,2
	2014	91,9	8,1
IL Izrael	2002	99,4	0,6
	2014	99,5	0,5
IT Italija	2002	99,7	0,3
LT Litva	2014	99,7	0,3
LU Luksemburg	2002	66,0	34,0
NL Nizozemska	2002	98,1	1,9
	2014	97,1	2,9
NO Norveška	2002	97,0	3,0
	2014	93,2	6,8
PL Poljska	2002	100,0	-
	2014	100,0	-
PT Portugalska	2002	97,7	2,3
	2014	97,4	2,6
SE Švedska	2002	97,1	2,9
	2014	96,1	3,9
SI Slovenija	2002	99,9	0,1
	2014	98,9	1,1
Skupaj	2002	95,9	4,1
	2014	94,7	5,3

C20 Ali ste bili rojeni na ozemlju današnje xx (Slovenije)?

---

1 - da

2 - ne

C20			
Država		1	2
AT Avstrija	2002	90,5	9,5
	2014	86,5	13,5
BE Belgija	2002	91,7	8,3
	2014	87,2	12,8
CH Švica	2002	83,7	16,3
	2014	74,3	25,7
CZ Češka	2002	96,1	3,9
	2014	98,0	2,0
DE Nemčija	2002	91,4	8,6
	2014	88,8	11,2
DK Danska	2002	94,7	5,3
	2014	92,1	7,9
EE Estonija	2014	80,5	19,5
ES Španija	2002	95,5	4,5
	2014	91,2	8,8
FI Finska	2002	96,9	3,2
	2014	95,2	4,8
FR Francija	2002	89,2	10,8
	2014	89,2	10,8
GB Velika Britanija	2002	90,8	9,2
	2014	84,8	15,2
GR Grčija	2002	90,3	9,7
HU Madžarska	2002	97,6	2,4
	2014	98,4	1,6
IE Irska	2002	92,5	7,5
	2014	87,1	12,9
IL Izrael	2002	65,9	34,1
	2014	68,3	31,7
IT Italija	2002	97,5	2,5
LT Litva	2014	96,6	3,4
LU Luksemburg	2002	66,0	34,0
NL Nizozemska	2002	93,6	6,4
	2014	90,4	9,6
NO Norveška	2002	93,4	6,6
	2014	88,2	11,8
PL Poljska	2002	98,5	1,5
	2014	99,0	1,0
PT Portugalska	2002	93,8	6,2
	2014	92,9	7,1
SE Švedska	2002	89,3	10,7
	2014	86,8	13,2
SI Slovenija	2002	91,1	8,9
	2014	92,0	8,0
Skupaj	2002	90,1	9,9
	2014	88,5	11,5

C24 Ali se čutite pripadnika katere od manjšinskih narodnosti v xx (Sloveniji)?

---

1 - da

2 - ne

C24

Država		1	2
AT Avstrija	2002	6,2	93,8
	2014	5,9	94,1
BE Belgija	2002	2,2	97,8
	2014	5,0	95,0
CH Švica	2002	4,7	95,3
	2014	8,0	92,0
CZ Češka	2002	2,3	97,7
	2014	2,2	97,8
DE Nemčija	2002	4,3	95,7
	2014	5,3	94,7
DK Danska	2002	2,5	97,5
	2014	3,9	96,1
EE Estonija	2014	24,8	75,2
ES Španija	2002	3,0	97,0
	2014	1,9	98,1
FI Finska	2002	1,2	98,8
	2014	1,6	98,4
FR Francija	2002	4,0	96,0
	2014	4,8	95,2
GB Velika Britanija	2002	6,5	93,5
	2014	9,6	90,4
GR Grčija	2002	4,1	95,9
HU Madžarska	2002	5,1	94,9
	2014	5,4	94,6
IE Irska	2002	1,6	98,4
	2014	4,0	96,0
IL Izrael	2002	10,0	90,0
	2014	16,4	83,6
IT Italija	2002	1,2	98,8
LT Litva	2014	7,9	92,1
LU Luksemburg	2002	6,0	94,0
NL Nizozemska	2002	4,8	95,2
	2014	8,2	91,8
NO Norveška	2002	2,3	97,7
	2014	5,0	95,0
PL Poljska	2002	2,9	97,1
	2014	0,8	99,2
PT Portugalska	2002	0,9	99,1
	2014	1,9	98,1
SE Švedska	2002	2,9	97,1
	2014	4,1	95,9
SI Slovenija	2002	3,0	97,0
	2014	2,5	97,5
Skupaj	2002	3,9	96,1
	2014	6,5	93,5

C25 Je bil vaš oče rojen v xx (Sloveniji oziroma v eni od republik nekdanje Jugoslavije)?

- 1 - da, na ozemlju današnje Slovenije
(da, v eni od drugih republik nekdanje Jugoslavije)
  - 2 - ne
-

C25

Država		1	2
AT Avstrija	2002	85,5	14,5
	2014	80,1	19,9
BE Belgija	2002	87,1	12,9
	2014	80,7	19,3
CH Švica	2002	78,2	21,8
	2014	65,1	34,9
CZ Češka	2002	92,8	7,2
	2014	94,5	5,5
DE Nemčija	2002	86,9	13,1
	2014	82,3	17,7
DK Danska	2002	93,2	6,8
	2014	90,6	9,4
EE Estonija	2014	63,3	36,7
ES Španija	2002	96,1	3,9
	2014	90,8	9,2
FI Finska	2002	97,0	3,0
	2014	95,0	5,0
FR Francija	2002	82,1	17,9
	2014	79,7	20,3
GB Velika Britanija	2002	87,3	12,7
	2014	79,8	20,2
GR Grčija	2002	86,2	13,8
HU Madžarska	2002	95,1	4,9
	2014	96,6	3,4
IE Irska	2002	94,2	5,8
	2014	87,5	12,5
IL Izrael	2002	34,2	65,8
	2014	36,0	64,0
IT Italija	2002	98,0	2,0
LT Litva	2014	91,0	9,0
LU Luksemburg	2002	55,8	44,2
NL Nizozemska	2002	91,4	8,6
	2014	85,4	14,6
NO Norveška	2002	93,3	6,7
	2014	86,1	13,9
PL Poljska	2002	95,8	4,2
	2014	96,4	3,6
PT Portugalska	2002	96,3	3,7
	2014	94,5	5,5
SE Švedska	2002	85,3	14,7
	2014	82,8	17,2
SI Slovenija	2002	97,5	2,5
	2014	86,5	13,5
Skupaj	2002	85,9	14,1
	2014	82,1	17,9

C27 Je bila vaša mati rojena v xx (Sloveniji oziroma eni od republik nekdanje Jugoslavije)?

- 1 - da, na ozemlju današnje Slovenije
(da, v eni od drugih republik nekdanje Jugoslavije)
  - 2 - ne
-

C27

Država		1	2
AT Avstrija	2002	84,4	15,6
	2014	81,2	18,8
BE Belgija	2002	87,5	12,5
	2014	80,6	19,4
CH Švica	2002	75,9	24,1
	2014	63,5	36,5
CZ Češka	2002	92,8	7,2
	2014	94,2	5,8
DE Nemčija	2002	88,0	12,0
	2014	84,8	15,2
DK Danska	2002	93,1	6,9
	2014	90,4	9,6
EE Estonija	2014	65,3	34,7
ES Španija	2002	95,7	4,3
	2014	91,0	9,0
FI Finska	2002	96,7	3,3
	2014	95,3	4,7
FR Francija	2002	82,8	17,2
	2014	82,3	17,7
GB Velika Britanija	2002	87,6	12,4
	2014	81,2	18,8
GR Grčija	2002	86,6	13,4
HU Madžarska	2002	96,1	3,9
	2014	97,9	2,1
IE Irska	2002	94,2	5,8
	2014	87,0	13,0
IL Izrael	2002	38,5	61,5
	2014	37,5	62,5
IT Italija	2002	97,5	2,5
LT Litva	2014	94,1	5,9
LU Luksemburg	2002	54,0	46,0
NL Nizozemska	2002	90,6	9,4
	2014	85,4	14,6
NO Norveška	2002	93,4	6,6
	2014	87,7	12,3
PL Poljska	2002	96,2	3,8
	2014	96,8	3,2
PT Portugalska	2002	96,0	4,0
	2014	94,4	5,6
SE Švedska	2002	85,2	14,8
	2014	82,9	17,1
SI Slovenija	2002	97,5	2,5
	2014	87,2	12,8
Skupaj	2002	86,0	14,0
	2014	83,0	17,0

3.3

EVROPSKA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA, ESS 2012, tematska bloka D – o osebni in družbeni blaginji in E – o razumevanju in razvoju demokracije; mednarodne in medčasovne primerjave; rezultati meritev v devetindvajsetih državah

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner-Fink,
Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Miheljčak, Ivan Bernik,
Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk,
Špela Zajšek

Povzetek

V tem poglavju so prikazani rezultati meritev raziskave ESS 2012, tematska bloka D in E, v 29 državah. Prikazani rezultati nakazujejo sorodnosti in razlike v izražanju odnosa do opazovanih pojavov. Vsebinski okvir primerjav v bloku D vključuje: indikacije osebne in družbene blaginje, izražanje optimizma/pesimizma, izraze osebnega razpoloženja in zdravstvenega počutja, medčloveške povezave, odnos do dela, do okolja, do obvladovanja lastnega življenja, sprejemanje in nudenje pomoči, samouvrstitev v družbeni hierhiji, itd. Blok E pa vsebuje vprašanja odnosa do političnega sistema, predvsem razumevanje in vrednotenje razvoja demokracije, razumevanja državljske vloge, odnosa do volitev, razumevanja odgovornosti vlade, odnosa do izražanja skrajnih političnih stališč, itd.

Osnovni pojmi: mednarodne, meddržavne primerjave, demokracija, vloga državljana, odgovornost vlade, politične stranke, osebna blaginja, družbena blaginja, pesimizem, optimizem, svoboda odločanja, socialne povezave, socialna omrežja, solidarnost itd.

(1) O osebni in družbeni blaginji, ESS 2012, tematski blok D

D1 Kako pogosto ste v zadnjih 12 mesecih opravljali delo za kakšno prostovoljno ali dobrodelno organizacijo?

- 1 - vsaj enkrat tedensko
2 - vsaj enkrat mesečno
3 - vsaj enkrat na tri mesece
4 - vsaj enkrat na šest mesecev
5 - še manj pogosto
6 - nikoli

Država	1	2	3	4	5	6
Al Albanija	2,1	4,2	4,9	5,4	12,4	71,1
BE Belgija	6,8	7,0	5,8	7,3	9,6	63,5
BG Bolgarija	0,7	1,0	1,1	1,6	7,7	87,9
CH Švica	18,6	12,3	6,4	5,7	10,3	46,7
CY Ciper	2,6	4,5	6,5	7,2	16,9	62,3
CZ Češka	1,2	3,1	2,1	5,0	13,1	75,5
DE Nemčija	17,8	13,0	7,1	4,5	12,0	45,6
DK Danska	12,5	9,5	5,8	6,3	10,3	55,6
EE Estonija	2,9	3,5	2,5	3,7	10,2	77,3
ES Španija	4,7	13,6	7,4	9,2	16,9	48,1
FI Finska	4,4	6,7	5,8	9,6	19,2	54,2
FR Francija	11,1	8,0	3,8	3,6	5,8	67,7
GB Velika Britanija	10,4	9,5	7,0	6,7	10,9	55,5
HU Madžarska	1,8	2,2	2,0	4,0	10,6	79,4
IE Irska	8,3	9,6	6,8	8,5	15,6	51,0
IL Izrael	9,9	7,5	4,6	5,0	9,7	63,4
IS Islandija	6,3	12,3	9,6	10,2	13,8	47,8
IT Italija	6,5	7,9	7,3	7,5	14,4	56,4
LT Litva	0,3	1,9	1,8	5,9	15,4	74,7
NL Nizozemska	20,1	12,6	5,2	6,8	9,5	45,8
NO Norveška	10,4	14,4	8,8	9,8	20,6	36,0
PL Poljska	1,9	3,2	2,4	5,5	6,3	80,6
PT Portugalska	2,1	3,1	4,5	5,9	11,1	73,3
RU Rusija	1,6	2,8	5,3	7,5	13,9	68,9
SE Švedska	5,7	7,6	4,2	3,1	17,1	62,3
SI Slovenija	5,2	7,4	5,3	7,9	7,6	66,6
SK Slovaška	1,7	4,5	4,9	7,8	21,5	59,6
UA Ukrajina	1,3	3,0	3,1	5,6	7,6	79,4
XK Kosovo	2,4	3,5	3,2	5,4	13,1	72,3
Skupaj	6,4	6,8	4,8	6,1	12,4	63,5

Prosimo povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami.

D2 Kar zadeva mojo prihodnost, sem vedno optimističen(a).

močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam	sploh ne soglašam		
1	2	3	4	5		
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	27,1	57,5	8,1	5,6	1,7	1,97
BE Belgija	16,1	48,5	19,5	14,0	1,9	2,37
BG Bolgarija	16,1	41,1	22,2	14,8	5,8	2,53
CH Švica	23,7	60,1	10,7	5,0	0,6	1,99
CY Ciper	16,8	51,3	19,5	10,2	2,2	2,30
CZ Češka	13,8	45,8	23,9	13,2	3,4	2,46
DE Nemčija	20,1	61,3	13,3	4,7	0,6	2,04
DK Danska	28,4	52,6	11,9	6,2	0,9	1,99
EE Estonija	17,7	50,9	18,6	11,1	1,8	2,28
ES Španija	16,6	46,0	20,1	15,4	2,0	2,40
FI Finska	21,5	54,1	16,0	8,1	0,4	2,12
FR Francija	17,4	42,3	20,1	15,0	5,2	2,48
GB Velika Britanija	14,1	58,9	16,2	9,5	1,2	2,25
HU Madžarska	13,6	37,2	29,0	12,1	8,1	2,64
IE Irska	19,9	56,4	15,6	7,0	1,1	2,13
IL Izrael	28,7	43,8	20,6	5,7	1,2	2,07
IS Islandija	20,0	53,4	16,9	9,0	0,7	2,17
IT Italija	17,2	39,1	25,2	14,5	4,0	2,49
LT Litva	14,5	46,9	26,5	10,6	1,4	2,38
NL Nizozemska	14,5	53,4	18,6	13,0	0,5	2,32
NO Norveška	21,3	55,6	15,9	6,4	0,7	2,10
PL Poljska	15,0	53,6	20,5	9,8	1,1	2,28
PT Portugalska	10,5	44,3	22,1	21,0	2,2	2,60
RU Rusija	22,9	40,2	29,4	6,2	1,3	2,23
SE Švedska	21,2	55,1	19,2	3,8	0,8	2,08
SI Slovenija	23,2	50,0	19,3	6,4	1,1	2,12
SK Slovaška	19,3	40,5	28,8	10,4	1,0	2,34
UA Ukrajina	31,0	33,8	21,7	10,2	3,3	2,21
XK Kosovo	43,7	46,0	7,2	2,5	0,6	1,71
Skupaj	19,8	48,9	19,5	9,8	2,0	2,25

D3 Na splošno imam do sebe zelo pozitiven odnos.

	močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam	sploh ne soglašam	
	1	2	3	4	5	
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	20,3	65,5	8,1	5,1	1,0	2,01
BE Belgija	12,7	56,5	20,4	9,1	1,3	2,30
BG Bolgarija	21,6	52,2	17,9	6,1	2,2	2,15
CH Švica	18,9	67,8	10,3	2,9	0,1	1,98
CY Ciper	21,6	58,3	13,9	5,0	1,3	2,06
CZ Češka	14,2	46,5	26,6	10,6	2,1	2,40
DE Nemčija	18,9	71,3	7,6	2,0	0,2	1,93
DK Danska	24,5	58,3	12,7	4,0	0,5	1,98
EE Estonija	16,3	61,5	17,4	4,1	0,7	2,11
ES Španija	21,4	64,5	9,2	4,3	0,6	1,98
FI Finska	19,0	65,0	10,6	4,7	0,6	2,03
FR Francija	16,2	46,0	23,4	11,3	3,2	2,39
GB Velika Britanija	12,6	68,0	11,3	7,4	0,6	2,16
HU Madžarska	11,3	44,8	29,6	10,0	4,3	2,51
IE Irska	19,3	64,3	11,2	4,5	0,7	2,03
IL Izrael	32,8	48,1	14,3	3,9	1,0	1,92
IS Islandija	18,7	59,0	17,3	4,3	0,7	2,09
IT Italija	18,3	61,0	13,8	5,9	0,9	2,10
LT Litva	13,0	47,4	33,7	5,5	0,5	2,33
NL Nizozemska	10,9	65,1	16,0	7,5	0,5	2,22
NO Norveška	13,1	60,0	21,0	5,6	0,4	2,20
PL Poljska	17,4	63,7	13,8	4,8	0,3	2,07
PT Portugalska	19,4	67,2	10,3	2,7	0,4	1,98
RU Rusija	25,2	48,9	22,2	3,3	0,4	2,05
SE Švedska	16,4	69,0	12,9	1,4	0,2	2,00
SI Slovenija	24,6	63,9	9,0	2,2	0,3	1,90
SK Slovaška	17,7	53,9	22,9	5,3	0,3	2,17
UA Ukrajina	28,6	42,0	20,0	7,2	2,2	2,12
XK Kosovo	41,2	43,2	12,8	2,3	0,5	1,78
Skupaj	19,4	58,0	16,4	5,3	1,0	2,11

D4 Včasih se počutim, kot da sem zguba.

močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam	sploh ne soglašam		
1	2	3	4	5		
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	2,5	32,1	16,8	36,2	12,4	3,24
BE Belgija	1,7	12,7	13,6	37,4	34,6	3,90
BG Bolgarija	2,7	14,4	22,2	39,1	21,5	3,62
CH Švica	0,5	13,7	12,9	44,6	28,2	3,86
CY Ciper	1,3	11,9	14,6	40,8	31,4	3,89
CZ Češka	2,2	19,2	30,2	29,7	18,7	3,43
DE Nemčija	0,5	13,4	13,0	44,4	28,7	3,87
DK Danska	1,3	21,1	15,9	40,2	21,4	3,59
EE Estonija	2,8	40,2	22,1	26,5	8,4	2,98
ES Španija	2,1	18,4	13,6	46,5	19,4	3,63
FI Finska	9,7	51,2	16,9	17,3	4,8	2,56
FR Francija	2,3	9,3	10,0	24,2	54,2	4,19
GB Velika Britanija	2,0	22,6	14,2	45,2	16,0	3,51
HU Madžarska	2,4	10,9	21,8	36,0	28,9	3,78
IE Irska	1,0	13,7	13,6	47,2	24,4	3,80
IL Izrael	1,6	10,3	15,1	39,3	33,7	3,93
IS Islandija	1,9	19,6	18,1	42,6	17,9	3,55
IT Italija	2,2	12,5	14,0	38,0	33,4	3,88
LT Litva	1,0	11,2	24,3	45,8	17,8	3,68
NL Nizozemska	0,8	12,8	10,9	48,7	26,9	3,88
NO Norveška	1,8	24,0	15,0	43,7	15,5	3,47
PL Poljska	1,4	15,5	15,1	44,2	23,8	3,74
PT Portugalska	0,7	11,2	10,3	45,1	32,6	3,98
RU Rusija	2,9	12,2	30,6	39,8	14,4	3,51
SE Švedska	1,7	27,7	19,2	35,0	16,5	3,37
SI Slovenija	0,3	10,9	12,3	44,2	32,3	3,97
SK Slovaška	3,6	26,8	39,3	26,6	3,7	3,00
UA Ukrajina	4,7	16,8	26,1	29,3	23,0	3,49
XK Kosovo	4,0	26,7	28,3	26,8	14,3	3,21
Skupaj	2,2	18,7	18,4	38,1	22,6	3,60

Zdaj vam bomo našeli različne vrste razpoloženj in vas povprašali ali ste se v preteklem tednu morda tudi vi tako počutili. Prosimo povejte, koliko časa prejšnji teden ...

D5 ... ste se počutili depresivno?

	nikoli ali	le malo časa	večino časa	ves čas	
	skoraj nikoli			ali skoraj ves čas	
	1	2	3	4	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$
AL Albanija	29,8	54,0	12,9	3,3	1,90
BE Belgija	65,7	27,9	4,6	1,8	1,42
BG Bolgarija	52,1	36,8	7,8	3,3	1,62
CH Švica	65,1	31,2	2,6	1,1	1,40
CY Ciper	64,3	26,8	5,7	3,1	1,48
CZ Češka	47,0	41,0	9,7	2,3	1,67
DE Nemčija	63,2	30,3	4,7	1,8	1,45
DK Danska	79,8	17,2	1,5	1,5	1,25
EE Estonija	50,6	40,5	7,4	1,5	1,60
ES Španija	53,9	35,6	7,2	3,3	1,60
FI Finska	80,6	16,9	1,8	0,7	1,23
FR Francija	57,9	35,4	4,6	2,1	1,51
GB Velika Britanija	69,4	23,7	4,6	2,4	1,40
HU Madžarska	30,5	50,2	15,1	4,1	1,93
IE Irska	73,0	22,2	2,7	2,1	1,34
IL Izrael	62,3	30,8	5,3	1,6	1,46
IS Islandija	65,1	29,5	3,6	1,7	1,42
IT Italija	60,5	32,1	4,2	3,2	1,50
LT Litva	43,6	49,5	6,2	0,8	1,64
NL Nizozemska	71,3	24,6	3,1	1,0	1,34
NO Norveška	79,5	17,9	2,0	0,6	1,24
PL Poljska	55,2	34,1	7,4	3,3	1,59
PT Portugalska	58,1	31,9	7,5	2,4	1,54
RU Rusija	46,8	40,7	10,8	1,8	1,68
SE Švedska	76,0	19,8	2,6	1,6	1,30
SI Slovenija	70,7	24,6	4,1	0,6	1,35
SK Slovaška	48,4	45,7	5,0	0,9	1,58
UA Ukrajina	52,6	32,9	11,0	3,5	1,65
XK Kosovo	29,0	61,7	7,2	2,0	1,82
Skupaj	58,9	33,0	6,1	2,0	1,51

D6 ... ste imeli občutek, da vse stvari delate s težavo?

	nikoli ali skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ves čas ali skoraj ves čas	
	1	2	3	4	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$
AL Albanija	13,0	40,6	35,8	10,6	2,44
BE Belgija	52,8	36,0	8,6	2,5	1,61
BG Bolgarija	44,4	39,9	11,0	4,6	1,76
CH Švica	45,8	42,2	9,1	3,0	1,69
CY Ciper	61,5	29,0	7,3	2,2	1,50
CZ Češka	37,8	44,2	14,5	3,6	1,84
DE Nemčija	35,7	47,3	13,2	3,8	1,85
DK Danska	50,2	40,2	6,4	3,1	1,62
EE Estonija	33,3	43,7	18,0	4,9	1,95
ES Španija	51,7	35,9	8,3	4,1	1,65
FI Finska	61,9	30,5	5,4	2,1	1,48
FR Francija	52,8	35,0	8,2	4,0	1,63
GB Velika Britanija	49,1	36,9	10,1	3,9	1,69
HU Madžarska	36,9	39,4	18,5	5,3	1,92
IE Irska	54,7	36,4	6,1	2,8	1,57
IL Izrael	46,4	35,5	13,5	4,6	1,76
IS Islandija	51,3	38,9	8,6	1,2	1,60
IT Italija	46,1	41,0	8,6	4,3	1,71
LT Litva	49,1	42,8	7,1	0,9	1,60
NL Nizozemska	60,1	31,6	6,2	2,1	1,50
NO Norveška	65,4	30,2	3,6	0,8	1,40
PL Poljska	51,8	34,6	9,8	3,8	1,66
PT Portugalska	29,7	32,4	22,3	15,7	2,24
RU Rusija	34,5	47,6	15,9	2,1	1,85
SE Švedska	62,2	30,5	5,1	2,2	1,47
SI Slovenija	61,5	29,9	6,6	2,0	1,49
SK Slovaška	21,6	59,6	15,8	2,9	2,00
UA Ukrajina	28,2	42,7	23,1	6,0	2,07
XK Kosovo	15,5	50,4	25,6	8,6	2,27
Skupaj	44,8	39,0	12,1	4,1	1,75

D7 ... ste imeli nemiren spanec?

	nikoli ali skoraj nikoli		večino časa		ves čas ali skoraj ves čas	
	1	2	3	4	4	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$	
AL Albanija	23,3	44,3	23,2	9,2	2,18	
BE Belgija	42,0	37,9	14,5	5,6	1,84	
BG Bolgarija	39,4	44,6	12,0	4,1	1,81	
CH Švica	49,2	37,1	8,8	4,8	1,69	
CY Ciper	50,4	31,2	13,0	5,5	1,74	
CZ Češka	47,0	37,3	11,5	4,2	1,73	
DE Nemčija	43,9	36,8	12,5	6,9	1,82	
DK Danska	48,9	37,1	8,7	5,3	1,70	
EE Estonija	44,1	37,2	13,6	5,1	1,80	
ES Španija	45,6	38,5	11,4	4,5	1,75	
FI Finska	48,1	39,8	8,7	3,5	1,67	
FR Francija	44,0	31,3	15,9	8,7	1,89	
GB Velika Britanija	41,6	36,5	12,6	9,2	1,90	
HU Madžarska	23,8	49,1	20,7	6,5	2,10	
IE Irska	54,6	34,3	7,9	3,2	1,60	
IL Izrael	50,3	35,2	10,2	4,3	1,68	
IS Islandija	48,3	38,2	9,5	4,0	1,69	
IT Italija	48,1	34,4	10,7	6,9	1,76	
LT Litva	38,2	52,7	8,4	0,7	1,72	
NL Nizozemska	45,8	37,1	12,9	4,2	1,76	
NO Norveška	53,3	36,7	6,6	3,4	1,60	
PL Poljska	56,8	24,1	12,1	7,0	1,69	
PT Portugalska	51,4	36,8	8,6	3,3	1,64	
RU Rusija	39,6	39,2	17,4	3,8	1,85	
SE Švedska	57,7	30,5	8,6	3,3	1,57	
SI Slovenija	51,4	32,8	11,9	3,8	1,68	
SK Slovaška	37,4	51,6	8,1	2,8	1,76	
UA Ukrajina	37,8	37,5	17,8	6,8	1,94	
XK Kosovo	33,4	49,4	13,6	3,7	1,87	
Skupaj	44,7	38,3	12,1	4,9	1,77	

D8 ... ste bili srečni?

	nikoli ali skoraj nikoli		večino časa		ves čas ali skoraj ves čas	
	1	2	3	4	$\bar{x}$	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$	
AL Albanija	8,8	35,1	44,2	11,9	2,59	
BE Belgija	4,0	16,5	50,3	29,2	3,05	
BG Bolgarija	11,1	35,9	36,2	16,8	2,59	
CH Švica	2,4	16,1	48,2	33,4	3,13	
CY Ciper	6,2	20,0	42,1	31,8	3,00	
CZ Češka	3,6	20,1	50,7	25,6	2,98	
DE Nemčija	3,8	23,1	49,5	23,6	2,93	
DK Danska	4,4	21,5	47,0	27,1	2,97	
EE Estonija	7,8	26,0	50,1	16,2	2,75	
ES Španija	4,9	26,4	42,5	26,2	2,90	
FI Finska	4,2	22,2	54,7	18,9	2,88	
FR Francija	3,8	22,3	46,4	27,5	2,98	
GB Velika Britanija	2,1	21,3	50,2	26,4	3,01	
HU Madžarska	7,0	27,3	48,5	17,2	2,76	
IE Irska	2,6	16,8	46,5	34,1	3,12	
IL Izrael	6,2	29,6	44,1	20,0	2,78	
IS Islandija	2,7	13,6	45,8	37,9	3,19	
IT Italija	5,3	31,0	40,3	23,4	2,82	
LT Litva	3,8	42,3	46,4	7,5	2,58	
NL Nizozemska	3,0	14,2	48,3	34,4	3,14	
NO Norveška	3,0	20,8	51,5	24,7	2,98	
PL Poljska	8,5	23,8	41,1	26,5	2,86	
PT Portugalska	6,1	28,9	37,8	27,2	2,86	
RU Rusija	4,8	23,7	57,0	14,4	2,81	
SE Švedska	3,5	19,6	44,3	32,6	3,06	
SI Slovenija	1,4	13,9	58,3	26,4	3,10	
SK Slovaška	3,1	24,8	47,8	24,4	2,93	
UA Ukrajina	5,4	22,0	48,3	24,3	2,92	
XK Kosovo	4,9	33,0	45,9	16,3	2,74	
Skupaj	4,8	24,1	47,2	23,9	2,90	

D9 ... ste se počutili osamljeno?

	nikoli ali skoraj nikoli		večino časa		ves čas ali skoraj ves čas	
	1	2	3	4	1	2
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$	
AL Albanija	54,5	34,5	7,2	3,8	1,60	
BE Belgija	70,4	21,4	5,4	2,8	1,41	
BG Bolgarija	59,5	28,1	8,1	4,4	1,57	
CH Švica	76,8	19,5	2,7	0,9	1,28	
CY Ciper	67,5	23,6	5,3	3,6	1,45	
CZ Češka	57,0	30,1	9,3	3,6	1,59	
DE Nemčija	76,6	18,8	2,9	1,7	1,30	
DK Danska	83,8	13,2	1,9	1,1	1,20	
EE Estonija	63,6	26,9	6,6	2,9	1,49	
ES Španija	68,1	23,4	5,2	3,3	1,44	
FI Finska	77,9	17,8	2,8	1,5	1,28	
FR Francija	66,4	23,4	5,9	4,3	1,48	
GB Velika Britanija	74,2	20,2	3,9	1,7	1,33	
HU Madžarska	56,9	28,0	10,6	4,6	1,63	
IE Irska	74,3	21,3	2,6	1,8	1,32	
IL Izrael	70,2	21,8	5,7	2,3	1,40	
IS Islandija	77,9	19,0	2,5	0,5	1,26	
IT Italija	58,6	31,2	6,3	3,9	1,55	
LT Litva	54,3	38,5	6,3	0,9	1,54	
NL Nizozemska	78,0	17,5	3,3	1,2	1,28	
NO Norveška	81,4	16,4	1,5	0,7	1,22	
PL Poljska	70,9	19,1	5,8	4,2	1,43	
PT Portugalska	70,5	22,1	5,2	2,2	1,39	
RU Rusija	52,5	32,6	12,5	2,4	1,65	
SE Švedska	75,4	19,9	3,1	1,6	1,31	
SI Slovenija	78,2	16,0	4,2	1,6	1,29	
SK Slovaška	57,8	34,7	5,7	1,8	1,52	
UA Ukrajina	46,6	32,9	14,7	5,8	1,80	
XK Kosovo	52,7	40,5	5,4	1,3	1,55	
Skupaj	67,3	24,5	5,8	2,5	1,44	

D10 ... ste uživali v življenju?

	nikoli ali skoraj nikoli		večino časa		ves čas ali skoraj ves čas	
	1	2	3	4	$\bar{x}$	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$	
AL Albanija	16,0	31,2	38,8	14,0	2,51	
BE Belgija	4,0	17,8	48,2	30,0	3,04	
BG Bolgarija	9,2	33,0	38,2	19,6	2,68	
CH Švica	2,8	17,8	43,1	36,3	3,13	
CY Ciper	7,9	23,8	38,6	29,7	2,90	
CZ Češka	10,9	25,9	41,7	21,5	2,74	
DE Nemčija	6,2	28,1	40,6	25,1	2,84	
DK Danska	3,2	19,2	41,9	35,7	3,10	
EE Estonija	5,7	25,7	50,3	18,4	2,81	
ES Španija	9,9	31,1	37,2	21,7	2,71	
FI Finska	3,2	20,9	50,7	25,1	2,98	
FR Francija	3,0	14,8	43,5	38,6	3,18	
GB Velika Britanija	3,2	21,4	43,6	31,8	3,04	
HU Madžarska	10,5	35,4	40,5	13,7	2,57	
IE Irska	2,7	17,7	44,8	34,8	3,12	
IL Izrael	6,4	29,7	43,0	21,0	2,79	
IS Islandija	2,4	18,1	46,2	33,2	3,10	
IT Italija	15,2	36,8	28,2	19,7	2,52	
LT Litva	3,6	41,1	47,1	8,2	2,60	
NL Nizozemska	4,0	13,4	46,1	36,5	3,15	
NO Norveška	1,8	12,0	42,2	44,0	3,28	
PL Poljska	8,2	19,9	36,7	35,2	2,99	
PT Portugalska	8,6	36,5	34,1	20,8	2,67	
RU Rusija	4,9	29,0	53,6	12,5	2,74	
SE Švedska	5,0	24,9	40,2	29,8	2,95	
SI Slovenija	1,8	15,2	55,7	27,2	3,08	
SK Slovaška	2,3	25,6	44,8	27,3	2,97	
UA Ukrajina	7,4	27,1	46,5	19,0	2,77	
XK Kosovo	8,8	39,8	39,5	11,9	2,54	
Skupaj	6,0	25,4	43,3	25,3	2,88	

D11 ... ste bili žalostni?

	nikoli ali skoraj nikoli		večino časa		ves čas ali skoraj ves čas	
	1	2	3	4	$\bar{x}$	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$	
AL Albanija	15,0	66,1	13,6	5,3	2,09	
BE Belgija	55,3	37,9	5,0	1,7	1,53	
BG Bolgarija	38,8	48,3	8,8	4,1	1,78	
CH Švica	57,6	38,3	3,4	0,7	1,47	
CY Ciper	45,4	41,8	8,8	4,0	1,71	
CZ Češka	47,6	40,4	9,2	2,8	1,67	
DE Nemčija	63,4	31,3	3,9	1,5	1,43	
DK Danska	70,9	26,2	2,1	0,9	1,33	
EE Estonija	42,1	49,3	6,9	1,7	1,68	
ES Španija	41,2	47,9	7,6	3,3	1,73	
FI Finska	75,0	22,7	1,6	0,7	1,28	
FR Francija	49,2	44,7	4,1	2,0	1,59	
GB Velika Britanija	55,1	39,2	4,1	1,6	1,52	
HU Madžarska	34,7	50,9	10,7	3,7	1,83	
IE Irska	63,8	31,7	3,1	1,4	1,42	
IL Izrael	51,4	40,9	5,5	2,1	1,58	
IS Islandija	61,9	34,3	2,9	0,8	1,43	
IT Italija	38,0	53,2	5,8	3,1	1,74	
LT Litva	27,5	65,0	7,2	0,4	1,80	
NL Nizozemska	58,8	36,4	3,3	1,5	1,48	
NO Norveška	73,4	24,0	1,7	1,0	1,30	
PL Poljska	55,8	32,4	7,5	4,2	1,60	
PT Portugalska	47,3	43,0	7,7	2,0	1,64	
RU Rusija	30,0	53,7	14,1	2,2	1,89	
SE Švedska	65,6	31,2	2,0	1,3	1,39	
SI Slovenija	59,1	34,9	4,6	1,4	1,48	
SK Slovaška	36,5	57,7	4,7	1,1	1,70	
UA Ukrajina	25,5	51,3	18,2	5,0	2,03	
XK Kosovo	25,7	62,0	9,7	2,6	1,89	
Skupaj	49,1	42,2	6,5	2,2	1,62	

D12 ... se nekako niste mogli spraviti v pogon?

	nikoli ali skoraj nikoli		večino časa		ves čas ali skoraj ves čas	
	1	2	3	4	$\bar{x}$	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$	
BE Belgija	58,1	34,6	5,5	1,8	1,51	
BG Bolgarija	57,1	33,1	7,3	2,5	1,55	
CH Švica	68,4	26,1	4,0	1,5	1,39	
CY Ciper	67,1	26,4	5,0	1,5	1,41	
CZ Češka	27,5	53,5	14,5	4,5	1,96	
DE Nemčija	60,1	32,9	5,5	1,6	1,49	
DK Danska	60,6	33,0	4,6	1,8	1,48	
EE Estonija	47,0	41,7	9,1	2,2	1,67	
ES Španija	47,9	43,0	5,9	3,2	1,64	
FI Finska	51,1	41,5	5,0	2,4	1,59	
FR Francija	72,7	22,0	3,6	1,7	1,34	
GB Velika Britanija	55,8	34,8	6,6	2,8	1,56	
HU Madžarska	39,5	42,5	13,8	4,2	1,83	
IE Irska	60,9	33,2	3,7	2,1	1,47	
IL Izrael	64,1	26,7	6,9	2,4	1,48	
IS Islandija	64,8	29,0	4,4	1,7	1,43	
IT Italija	40,6	47,5	7,8	4,1	1,76	
LT Litva	36,3	57,4	5,7	0,7	1,71	
NL Nizozemska	48,0	40,4	8,7	2,9	1,66	
NO Norveška	63,4	31,9	3,5	1,2	1,42	
PL Poljska	55,7	31,7	8,9	3,7	1,61	
PT Portugalska	43,4	44,6	9,8	2,2	1,71	
RU Rusija	36,7	47,3	13,7	2,4	1,82	
SE Švedska	55,5	36,2	6,6	1,7	1,54	
SI Slovenija	54,8	35,4	7,7	2,2	1,57	
SK Slovaška	30,1	59,5	8,3	2,2	1,83	
UA Ukrajina	29,0	44,2	21,2	5,7	2,04	
XK Kosovo	29,4	57,0	11,5	2,1	1,87	
Skupaj	50,7	38,9	7,9	2,5	1,62	

Prosimo povejte še, koliko časa v preteklem tednu ste ...

D13 ... imeli veliko energije?

	nikoli ali		večino časa		ves čas ali	
	skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	skoraj ves čas	ves čas	
	1	2	3	4		
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$	
AL Albanija	10,5	34,5	41,9	13,1	2,58	
BE Belgija	12,7	35,4	38,7	13,2	2,52	
BG Bolgarija	12,8	31,6	37,2	18,5	2,61	
CH Švica	5,2	22,4	47,5	24,9	2,92	
CY Ciper	7,3	25,1	32,8	34,8	2,95	
CZ Češka	4,2	27,1	49,0	19,7	2,84	
DE Nemčija	7,0	27,0	46,4	19,5	2,78	
DK Danska	8,6	30,8	43,8	16,8	2,69	
EE Estonija	9,0	31,3	46,5	13,3	2,64	
ES Španija	22,5	42,6	24,0	10,9	2,23	
FI Finska	8,1	37,9	45,2	8,9	2,55	
FR Francija	7,3	29,6	40,0	23,1	2,79	
GB Velika Britanija	14,9	37,4	35,8	11,9	2,45	
HU Madžarska	16,7	35,7	37,4	10,2	2,41	
IE Irska	6,3	31,1	41,5	21,1	2,77	
IL Izrael	7,8	30,3	43,4	18,5	2,73	
IS Islandija	9,0	31,9	46,2	13,0	2,63	
IT Italija	10,8	36,6	33,6	18,9	2,61	
LT Litva	7,3	40,8	46,0	5,8	2,50	
NL Nizozemska	9,1	24,3	48,5	18,2	2,76	
NO Norveška	6,6	34,6	45,3	13,5	2,66	
PL Poljska	10,9	27,9	37,1	24,1	2,74	
PT Portugalska	15,4	36,4	29,3	18,9	2,52	
RU Rusija	6,0	31,0	53,7	9,3	2,66	
SE Švedska	10,3	34,4	38,4	16,9	2,62	
SI Slovenija	3,8	17,5	58,3	20,4	2,95	
SK Slovaška	8,2	35,1	40,1	16,7	2,65	
UA Ukrajina	6,9	29,1	46,8	17,2	2,74	
XK Kosovo	7,4	37,7	40,9	14,0	2,62	
Skupaj	9,5	32,1	42,0	16,4	2,65	

D14 ... občutili tesnobo?

	nikoli ali		ves čas ali		$\bar{x}$
	skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	skoraj ves čas	
	1	2	3	4	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$
AL Albanija	40,0	46,3	10,8	2,9	1,77
BE Belgija	30,2	54,3	11,9	3,6	1,89
BG Bolgarija	17,9	62,2	15,0	5,0	2,07
CH Švica	36,3	53,6	7,4	2,7	1,77
CY Ciper	29,4	42,5	17,5	10,7	2,10
CZ Češka	59,7	29,9	7,8	2,6	1,53
DE Nemčija	80,8	16,0	2,3	0,9	1,23
DK Danska	78,7	18,9	1,5	0,9	1,25
EE Estonija	40,9	46,7	10,5	1,9	1,73
ES Španija	65,5	27,1	4,6	2,7	1,44
FI Finska	66,1	30,0	3,0	0,9	1,39
FR Francija	29,9	54,6	10,5	5,0	1,90
GB Velika Britanija	54,8	38,0	4,9	2,4	1,55
HU Madžarska	28,7	53,4	13,9	4,0	1,93
IE Irska	57,2	36,2	4,7	1,9	1,51
IL Izrael	67,6	26,4	4,5	1,5	1,40
IS Islandija	64,0	29,9	4,3	1,9	1,44
IT Italija	43,6	40,1	9,7	6,5	1,79
LT Litva	32,1	59,4	7,8	0,7	1,77
NL Nizozemska	31,4	56,1	9,3	3,1	1,84
NO Norveška	81,8	15,8	2,2	0,2	1,21
PL Poljska	60,5	28,2	8,2	3,2	1,54
PT Portugalska	40,4	47,0	9,5	3,1	1,75
RU Rusija	29,1	48,3	20,2	2,4	1,96
SE Švedska	61,1	33,2	4,6	1,1	1,46
SI Slovenija	72,0	22,4	4,6	1,0	1,35
SK Slovaška	44,5	45,7	8,4	1,4	1,67
UA Ukrajina	23,7	47,8	22,3	6,2	2,11
XK Kosovo	60,4	30,9	7,2	1,6	1,50
Skupaj	49,1	39,6	8,6	2,7	1,65

Prosimo povejte še, koliko časa v preteklem tednu ste ...

D15 ... bili mirni in spokojni?

	nikoli ali skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ves čas ali skoraj ves čas	
	1	2	3	4	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$
AL Albanija	5,9	32,4	46,1	15,6	2,71
BE Belgija	9,4	28,3	46,4	15,9	2,69
BG Bolgarija	10,1	28,4	45,0	16,5	2,68
CH Švica	5,8	23,8	48,8	21,7	2,86
CY Ciper	9,7	30,9	33,9	25,6	2,75
CZ Češka	3,4	17,5	52,2	26,9	3,03
DE Nemčija	5,0	18,5	53,5	23,1	2,95
DK Danska	4,4	15,8	46,0	33,8	3,09
EE Estonija	6,1	23,8	53,0	17,1	2,81
ES Španija	9,3	34,3	38,5	18,0	2,65
FI Finska	5,3	27,8	52,7	14,2	2,76
FR Francija	10,4	35,0	39,4	15,3	2,60
GB Velika Britanija	9,3	35,9	40,8	14,1	2,60
HU Madžarska	4,5	29,5	52,2	13,7	2,75
IE Irska	5,2	29,0	41,6	24,2	2,85
IL Izrael	7,4	30,4	42,4	19,8	2,75
IS Islandija	2,5	16,8	52,8	27,8	3,06
IT Italija	10,1	32,8	38,0	19,2	2,66
LT Litva	4,8	34,5	50,1	10,5	2,66
NL Nizozemska	5,1	18,6	52,2	24,0	2,95
NO Norveška	3,2	16,6	52,1	28,1	3,05
PL Poljska	11,4	30,3	37,1	21,2	2,68
PT Portugalska	8,4	40,9	31,6	19,1	2,61
RU Rusija	5,5	29,3	56,2	9,0	2,69
SE Švedska	5,0	18,0	46,0	31,0	3,03
SI Slovenija	3,7	15,8	56,4	24,1	3,01
SK Slovaška	2,9	22,6	53,2	21,2	2,93
UA Ukrajina	5,6	26,6	48,7	19,1	2,81
XK Kosovo	4,6	34,2	42,2	19,0	2,76
Skupaj	6,4	27,1	46,7	19,8	2,80

Prosimo povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami.

D16 Občutek imam, da lahko svobodno odločam o tem, kako naj živim svoje življenje.

	močno soglašam	soglašam	niči - niči	ne soglašam	splah ne soglašam	
	1	2	3	4	5	
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	30,4	53,2	7,7	8,1	0,7	1,95
BE Belgija	37,0	49,0	8,7	4,6	0,7	1,83
BG Bolgarija	30,1	40,8	16,3	9,9	2,9	2,15
CH Švica	33,0	54,9	8,1	3,6	0,4	1,83
CY Ciper	28,3	36,3	16,5	15,4	3,6	2,30
CZ Češka	20,6	44,2	22,1	9,9	3,1	2,31
DE Nemčija	26,1	58,1	10,5	4,5	0,8	1,96
DK Danska	36,4	47,5	10,1	4,9	1,1	1,87
EE Estonija	28,9	50,4	13,1	6,5	1,0	2,00
ES Španija	22,1	46,8	17,1	12,3	1,6	2,25
FI Finska	41,3	44,4	8,7	4,9	0,7	1,79
FR Francija	47,8	38,3	7,1	5,6	1,1	1,74
GB Velika Britanija	32,4	53,4	7,4	6,1	0,7	1,89
HU Madžarska	21,4	44,6	23,0	7,3	3,6	2,27
IE Irska	34,1	50,8	8,6	5,6	0,9	1,89
IL Izrael	38,0	42,4	14,4	4,7	0,5	1,87
IS Islandija	38,7	47,5	8,7	3,9	1,2	1,81
IT Italija	33,6	42,6	12,9	9,3	1,5	2,02
LT Litva	16,5	50,6	26,3	6,1	0,5	2,23
NL Nizozemska	34,9	52,5	7,6	4,3	0,5	1,83
NO Norveška	41,0	48,5	7,5	2,5	0,5	1,73
PL Poljska	26,2	54,4	12,6	6,0	0,7	2,01
PT Portugalska	18,7	56,5	15,2	8,5	1,0	2,17
RU Rusija	28,3	43,6	23,3	4,4	0,4	2,05
SE Švedska	26,7	57,8	12,1	2,9	0,5	1,93
SI Slovenija	31,5	51,5	11,7	4,2	1,0	1,92
SK Slovaška	27,6	44,2	20,2	6,7	1,3	2,10
UA Ukrajina	33,3	34,3	21,6	8,2	2,7	2,13
XK Kosovo	43,7	40,2	11,9	3,4	0,8	1,77
Skupaj	30,9	47,8	13,8	6,3	1,2	1,99

D17 V svojem vsakodnevnem življenju imam zelo malo možnosti pokazati svoje prave sposobnosti.

	močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam	sploh ne soglašam	
	1	2	3	4	5	
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	12,2	46,3	15,2	24,1	2,2	2,58
BE Belgija	6,5	26,5	18,9	40,5	7,6	3,16
BG Bolgarija	6,0	26,9	27,7	31,9	7,5	3,08
CH Švica	4,0	18,7	16,6	48,9	11,9	3,46
CY Ciper	9,7	33,4	27,2	24,3	5,3	2,82
CZ Češka	4,6	24,0	33,1	29,0	9,2	3,14
DE Nemčija	2,6	15,6	18,0	50,1	13,6	3,56
DK Danska	3,3	12,4	13,2	48,5	22,5	3,74
EE Estonija	5,5	26,5	29,4	33,1	5,5	3,07
ES Španija	7,1	32,6	22,1	32,5	5,6	2,97
FI Finska	4,3	20,5	25,8	42,1	7,3	3,28
FR Francija	10,7	39,7	19,5	21,3	8,8	2,78
GB Velika Britanija	3,5	24,0	20,6	44,4	7,5	3,29
HU Madžarska	6,1	32,0	28,8	22,8	10,3	2,99
IE Irska	4,7	26,0	20,8	38,0	10,5	3,23
IL Izrael	8,9	21,3	23,2	32,0	14,6	3,22
IS Islandija	2,4	14,2	20,8	50,3	12,3	3,56
IT Italija	5,8	22,6	17,1	42,5	12,0	3,32
LT Litva	2,8	28,4	38,0	27,8	2,9	2,99
NL Nizozemska	2,4	14,1	14,4	56,4	12,7	3,63
NO Norveška	2,0	10,8	15,3	53,0	18,9	3,76
PL Poljska	4,7	29,2	23,2	36,9	6,1	3,11
PT Portugalska	6,9	36,4	23,9	29,2	3,7	2,86
RU Rusija	6,0	26,8	38,8	24,7	3,7	2,93
SE Švedska	4,5	22,7	20,3	39,7	12,9	3,34
SI Slovenija	4,4	22,0	21,5	39,7	12,4	3,34
SK Slovaška	5,1	25,5	34,2	30,3	4,9	3,04
UA Ukrajina	10,6	29,7	33,7	21,8	4,1	2,79
XK Kosovo	16,7	37,4	22,8	16,8	6,3	2,59
Skupaj	5,8	25,6	24,2	35,5	8,9	3,16

D18 Skoraj vsak dan se počutim izpolnjenega s tem kar počnem.

	močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam		sploh ne soglašam
	1	2	3	4		5
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	13,7	62,9	13,1	8,5	1,8	2,22
BE Belgija	13,5	63,1	17,2	5,4	0,8	2,17
BG Bolgarija	19,8	46,8	18,6	12,0	2,8	2,31
CH Švica	21,0	68,5	8,5	2,0	0,1	1,92
CY Ciper	17,8	51,7	19,5	8,9	2,2	2,26
CZ Češka	14,0	52,2	22,5	9,3	2,0	2,33
DE Nemčija	16,7	69,0	11,2	2,6	0,4	2,01
DK Danska	27,7	56,3	10,4	4,1	1,6	1,96
EE Estonija	10,0	55,6	22,2	10,7	1,5	2,38
ES Španija	10,5	53,1	20,8	14,5	1,2	2,43
FI Finska	13,5	60,7	19,2	5,7	0,9	2,20
FR Francija	19,3	55,5	18,1	6,1	1,0	2,14
GB Velika Britanija	10,5	61,5	18,4	8,7	0,9	2,28
HU Madžarska	19,0	46,2	23,4	7,9	3,5	2,31
IE Irska	16,4	57,4	16,9	8,5	0,8	2,20
IL Izrael	24,4	44,9	20,3	8,2	2,2	2,19
IS Islandija	12,8	62,5	18,4	5,7	0,5	2,19
IT Italija	20,1	55,8	16,1	6,7	1,3	2,13
LT Litva	9,2	59,2	24,6	6,4	0,6	2,30
NL Nizozemska	9,4	65,5	16,3	8,2	0,6	2,25
NO Norveška	16,2	66,1	13,4	3,8	0,5	2,06
PL Poljska	16,1	56,6	17,7	8,3	1,3	2,22
PT Portugalska	11,0	57,0	18,3	12,6	1,2	2,36
RU Rusija	11,3	35,9	39,8	12,1	0,9	2,55
SE Švedska	14,8	72,9	10,4	1,8	0,2	2,00
SI Slovenija	16,1	56,5	18,0	8,1	1,4	2,22
SK Slovaška	11,4	47,2	28,7	11,8	1,0	2,44
UA Ukrajina	21,5	44,0	22,3	10,1	2,2	2,28
XK Kosovo	22,4	50,8	19,5	6,5	0,8	2,13
Skupaj	15,7	56,0	19,1	7,9	1,2	2,23

D19 Kadar gredo stvari v mojem življenju narobe, ponavadi potrebujem precej časa, da pridem spet k sebi.

	močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam	sploh ne soglašam	
	1	2	3	4	5	
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	14,3	52,0	10,0	19,7	4,0	2,47
BE Belgija	5,2	19,8	18,1	47,0	9,9	3,37
BG Bolgarija	9,4	30,1	30,5	25,4	4,6	2,86
CH Švica	3,6	15,7	17,0	48,9	14,9	3,56
CY Ciper	6,2	22,9	23,5	32,7	14,7	3,27
CZ Češka	4,1	21,4	31,8	28,5	14,1	3,27
DE Nemčija	2,5	16,0	20,7	47,7	13,0	3,53
DK Danska	2,3	9,8	13,3	54,8	19,9	3,80
EE Estonija	4,3	24,0	21,9	41,5	8,3	3,26
ES Španija	3,9	25,4	22,4	42,1	6,2	3,21
FI Finska	2,9	12,1	16,0	57,1	11,8	3,63
FR Francija	8,8	23,0	13,3	35,3	19,6	3,34
GB Velika Britanija	3,2	19,6	14,2	52,9	10,0	3,47
HU Madžarska	4,7	18,5	29,5	31,3	16,0	3,35
IE Irska	2,8	19,2	20,4	47,5	10,1	3,43
IL Izrael	4,6	16,6	24,1	37,2	17,4	3,46
IS Islandija	3,2	14,3	18,2	53,1	11,1	3,54
IT Italija	5,8	22,9	19,8	38,9	12,7	3,30
LT Litva	1,9	24,5	38,3	32,1	3,1	3,10
NL Nizozemska	3,6	15,5	16,7	55,1	9,0	3,50
NO Norveška	1,1	9,2	16,7	55,9	17,1	3,79
PL Poljska	3,8	20,9	19,5	47,2	8,6	3,36
PT Portugalska	3,9	23,8	23,2	44,4	4,8	3,22
RU Rusija	4,4	20,1	37,0	34,3	4,1	3,14
SE Švedska	2,0	12,3	21,8	49,3	14,5	3,62
SI Slovenija	4,8	22,1	23,8	40,7	8,6	3,26
SK Slovaška	5,8	21,3	35,8	31,3	5,8	3,10
UA Ukrajina	8,1	25,5	33,8	25,7	7,0	2,98
XK Kosovo	13,8	39,5	25,3	14,7	6,7	2,61
Skupaj	4,7	20,8	23,1	40,8	10,5	3,32

Prosimo povejte, v kolikšni meri...

D20 ... se v življenju učite novih stvari?

sploh ne							v zelo veliki meri	
	0	1	2	3	4	5	6	
Država	0	1	2	3	4	5	6	$\bar{x}$
AL Albanija	4,4	3,6	8,2	17,4	16,5	21,5	28,4	4,16
BE Belgija	1,8	3,3	5,1	13,9	29,0	33,3	13,6	4,19
BG Bolgarija	4,9	8,3	10,3	19,3	21,7	18,5	16,9	3,68
CH Švica	1,7	1,5	5,4	14,0	29,2	31,5	16,7	4,29
CY Ciper	5,2	8,4	9,6	22,2	17,6	18,7	18,4	3,68
CZ Češka	1,3	5,3	12,0	14,3	31,3	25,6	10,2	3,87
DE Nemčija	1,2	1,6	4,6	15,9	27,1	30,0	19,6	4,34
DK Danska	1,2	1,3	2,5	10,4	25,6	35,9	23,1	4,58
EE Estonija	8,3	6,1	7,5	17,6	20,9	21,7	17,8	3,73
ES Španija	2,4	1,6	4,7	14,3	21,8	29,1	26,1	4,43
FI Finska	1,1	0,9	3,4	15,4	35,9	34,2	9,2	4,23
FR Francija	0,8	1,1	3,6	12,4	29,6	33,4	19,1	4,46
GB Velika Britanija	1,7	2,0	6,4	14,7	25,7	30,6	18,8	4,28
HU Madžarska	12,0	8,8	10,2	18,6	15,9	17,8	16,8	3,38
IE Irska	2,5	2,6	6,2	17,3	25,0	21,9	24,6	4,24
IL Izrael	4,5	1,8	5,0	11,7	19,6	27,4	29,9	4,42
IS Islandija	1,1	0,9	3,0	14,3	26,9	36,1	17,6	4,44
IT Italija	1,6	1,4	3,2	12,8	18,4	29,0	33,6	4,67
LT Litva	1,4	5,6	9,6	16,8	27,8	22,5	16,2	3,96
NL Nizozemska	2,1	3,0	5,3	13,8	25,5	33,4	16,9	4,26
NO Norveška	0,2	0,6	2,0	8,5	24,4	41,7	22,5	4,72
PL Poljska	6,5	7,4	6,0	17,5	23,4	22,7	16,5	3,78
PT Portugalska	1,7	3,3	9,2	17,4	25,7	22,2	20,6	4,11
RU Rusija	6,0	6,0	8,3	19,8	23,2	19,2	17,6	3,76
SE Švedska	1,2	1,1	4,8	14,3	31,4	32,1	15,0	4,30
SI Slovenija	3,7	3,0	6,0	16,9	21,4	24,3	24,6	4,21
SK Slovaška	1,3	5,3	9,1	17,9	23,9	22,3	20,2	4,05
UA Ukrajina	7,2	6,9	11,6	20,0	26,5	17,1	10,6	3,45
XK Kosovo	2,1	3,3	7,2	15,2	20,0	19,2	33,1	4,37
Skupaj	3,3	3,7	6,7	15,8	24,8	26,4	19,3	4,12

D21 ...imate občutek, da ljudje v vaši soseski pomagajo drug drugemu?

sploh ne							v zelo veliki meri	
	0	1	2	3	4	5	6	
Država	0	1	2	3	4	5	6	$\bar{x}$
AL Albanija	20,2	8,0	12,1	21,8	13,2	10,6	14,2	2,88
BE Belgija	4,2	5,0	11,3	19,6	27,8	23,9	8,3	3,67
BG Bolgarija	6,2	7,3	11,0	20,3	21,4	18,1	15,7	3,60
CH Švica	2,5	3,6	8,6	14,0	26,7	32,5	12,1	4,05
CY Ciper	7,8	8,6	10,8	19,3	18,6	20,3	14,6	3,52
CZ Češka	2,1	7,2	19,8	19,3	31,4	16,3	3,9	3,35
DE Nemčija	2,9	4,2	9,8	20,1	24,2	27,3	11,6	3,87
DK Danska	1,5	4,2	9,0	19,3	23,5	28,7	13,9	4,01
EE Estonija	8,0	8,0	11,6	23,8	20,3	17,5	10,9	3,37
ES Španija	6,1	5,8	13,4	24,0	20,6	18,0	12,0	3,49
FI Finska	2,8	5,9	14,0	24,6	27,0	19,6	6,1	3,50
FR Francija	7,4	5,0	14,1	20,0	20,4	22,8	10,4	3,51
GB Velika Britanija	3,0	4,6	10,3	22,1	25,9	23,4	10,7	3,76
HU Madžarska	2,2	2,6	6,1	16,8	22,6	27,4	22,3	4,27
IE Irska	2,4	2,8	7,0	16,4	23,5	24,6	23,4	4,23
IL Izrael	9,6	5,6	9,4	21,8	19,3	16,7	17,7	3,56
IS Islandija	0,4	0,8	2,7	11,0	29,7	41,5	13,9	4,49
IT Italija	8,1	6,8	14,3	23,4	17,7	15,1	14,6	3,39
LT Litva	1,7	7,1	13,7	28,0	26,5	16,7	6,3	3,46
NL Nizozemska	3,6	3,7	8,6	16,5	26,4	30,2	11,1	3,93
NO Norveška	1,2	1,9	5,8	17,9	27,6	33,4	12,2	4,18
PL Poljska	5,9	7,6	12,2	24,6	23,8	17,5	8,4	3,39
PT Portugalska	1,3	4,0	11,2	24,5	29,3	20,5	9,1	3,75
RU Rusija	7,4	7,3	14,2	23,8	20,6	17,2	9,5	3,32
SE Švedska	2,1	3,6	8,4	17,2	27,2	28,6	12,9	4,01
SI Slovenija	4,6	5,3	11,0	20,5	21,0	22,5	15,1	3,76
SK Slovaška	3,4	8,7	13,7	27,5	27,3	14,8	4,7	3,30
UA Ukrajina	4,2	6,8	14,2	29,3	22,5	15,4	7,7	3,36
XK Kosovo	5,5	7,2	12,5	18,5	16,2	18,5	21,6	3,74
Skupaj	4,6	5,5	11,2	21,2	23,7	21,7	12,0	3,67

D22 ... imate občutek, da imajo ljudje do vas spoštljiv odnos?

sploh ne	v zelo veliki meri						$\bar{x}$	
	0	1	2	3	4	5		6
Država	0	1	2	3	4	5	6	$\bar{x}$
AL Albanija	2,6	1,8	3,5	9,1	16,4	25,5	41,1	4,75
BE Belgija	1,0	0,9	2,8	11,8	29,5	42,7	11,3	4,41
BG Bolgarija	0,9	2,7	4,7	15,5	23,5	30,1	22,6	4,39
CH Švica	0,3	0,5	1,3	5,6	19,9	52,9	19,5	4,81
CY Ciper	1,6	2,0	3,4	12,2	16,7	33,6	30,5	4,63
CZ Češka	1,1	3,2	11,7	17,1	37,4	23,6	5,9	3,81
DE Nemčija	0,7	0,4	2,6	9,7	22,3	47,8	16,5	4,62
DK Danska	0,1	0,2	0,8	4,3	16,6	54,6	23,4	4,94
EE Estonija	1,3	1,7	4,9	18,4	26,9	29,4	17,3	4,25
ES Španija	0,6	0,9	1,8	8,0	15,8	37,1	35,8	4,92
FI Finska	0,4	0,9	2,1	14,7	33,0	41,4	7,5	4,33
FR Francija	0,8	0,8	2,8	11,4	21,9	43,4	19,0	4,59
GB Velika Britanija	0,7	1,4	3,5	11,6	28,8	38,2	15,8	4,44
HU Madžarska	1,2	1,4	4,4	15,0	25,2	31,0	21,9	4,42
IE Irska	0,6	1,0	2,9	11,2	22,9	34,1	27,3	4,66
IL Izrael	0,8	0,7	1,5	8,9	22,5	30,8	34,8	4,83
IS Islandija	0,1	0,1	1,7	10,0	23,0	49,0	16,0	4,67
IT Italija	1,6	0,8	2,9	9,1	22,0	31,1	32,4	4,72
LT Litva	0,7	1,9	6,4	22,5	32,4	24,6	11,6	4,04
NL Nizozemska	0,9	1,4	1,9	9,1	23,3	46,9	16,6	4,60
NO Norveška	0,2		0,9	4,0	14,4	58,7	21,8	4,96
PL Poljska	0,4	1,4	3,7	16,5	29,2	34,6	14,4	4,34
PT Portugalska	0,1	0,2	1,8	7,9	24,1	30,1	35,8	4,89
RU Rusija	0,6	1,7	4,9	20,5	25,2	26,9	20,2	4,30
SE Švedska	0,2	0,5	1,4	8,4	25,8	48,7	15,0	4,65
SI Slovenija	0,8	0,8	2,7	11,9	23,3	38,8	21,7	4,59
SK Slovaška	1,0	3,3	11,4	26,5	30,2	21,1	6,6	3,71
UA Ukrajina	0,9	1,6	6,9	28,2	30,1	20,0	12,3	3,94
XK Kosovo	0,7	2,2	4,8	10,0	14,9	23,3	44,0	4,83
Skupaj	0,8	1,3	3,7	13,1	24,6	35,9	20,6	4,50

Prosimo povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami.

D23 Na splošno imam občutek, da je to, kar v življenju počnem, pomembno in koristno.

	močno soglašam	soglašam	niči - niči	ne soglašam	sploh ne soglašam	
	1	2	3	4	5	
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	26,9	63,8	6,3	2,8	0,3	1,86
BE Belgija	18,4	67,3	10,6	3,1	0,5	2,00
BG Bolgarija	18,0	51,7	20,4	7,1	2,8	2,25
CH Švica	24,5	66,0	7,7	1,3	0,5	1,87
CY Ciper	32,1	55,2	10,4	1,9	0,4	1,83
CZ Češka	14,4	54,1	25,6	5,0	0,9	2,24
DE Nemčija	16,6	66,9	13,8	2,4	0,3	2,03
DK Danska	35,4	52,9	6,8	2,1	2,8	1,84
EE Estonija	17,8	61,3	16,5	3,7	0,8	2,08
ES Španija	21,4	60,3	14,2	3,5	0,7	2,02
FI Finska	20,9	62,8	14,1	2,0	0,2	1,98
FR Francija	26,1	60,6	10,6	2,3	0,5	1,91
GB Velika Britanija	18,2	66,5	11,0	3,7	0,5	2,02
HU Madžarska	19,5	46,5	24,4	6,5	3,1	2,27
IE Irska	25,7	60,2	9,6	3,4	1,1	1,94
IL Izrael	31,5	47,1	14,9	4,9	1,7	1,98
IS Islandija	21,9	66,9	8,8	2,0	0,4	1,92
IT Italija	22,8	63,8	11,0	1,8	0,6	1,94
LT Litva	13,8	57,0	24,7	3,9	0,6	2,20
NL Nizozemska	17,5	69,8	9,2	3,3	0,2	1,99
NO Norveška	21,6	66,7	9,6	1,5	0,6	1,93
PL Poljska	21,8	62,0	12,7	2,9	0,6	1,99
PT Portugalska	17,7	67,4	11,3	3,0	0,7	2,02
RU Rusija	16,4	45,0	32,3	5,4	0,9	2,29
SE Švedska	16,7	66,9	13,6	2,2	0,5	2,03
SI Slovenija	24,2	59,8	12,2	2,6	1,1	1,97
SK Slovaška	19,5	54,9	20,5	4,5	0,7	2,12
UA Ukrajina	21,9	40,7	26,8	8,2	2,4	2,28
XK Kosovo	34,9	52,0	10,4	2,0	0,7	1,82
Skupaj	21,4	58,8	15,2	3,6	1,0	2,04

**D24 Glede na to, kako stojijo stvari, je težko biti optimist,
kar zadeva prihodnost sveta.**

	močno soglašam	soglašam	niči - niči	ne soglašam	sploh ne soglašam	
	1	2	3	4	5	
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	12,3	46,8	18,3	20,5	2,1	2,53
BE Belgija	12,2	38,1	22,3	24,4	3,0	2,68
BG Bolgarija	18,8	38,6	24,9	15,6	2,1	2,43
CH Švica	7,2	34,2	26,5	27,2	4,9	2,88
CY Ciper	24,9	44,0	18,2	11,6	1,4	2,21
CZ Češka	9,9	34,2	28,9	21,0	6,0	2,79
DE Nemčija	7,7	41,0	26,6	22,3	2,4	2,71
DK Danska	4,8	26,3	27,6	34,4	6,9	3,12
EE Estonija	11,7	39,2	25,5	20,5	3,1	2,64
ES Španija	17,4	44,2	18,7	18,1	1,7	2,43
FI Finska	6,3	30,9	26,9	32,3	3,6	2,96
FR Francija	20,2	47,8	17,7	10,7	3,6	2,30
GB Velika Britanija	6,3	34,2	21,3	33,7	4,4	2,96
HU Madžarska	15,1	32,7	28,7	15,2	8,2	2,69
IE Irska	10,2	34,7	21,1	28,4	5,6	2,85
IL Izrael	14,0	30,3	28,5	20,2	6,9	2,76
IS Islandija	4,7	24,1	30,8	35,3	5,1	3,12
IT Italija	21,3	38,3	20,5	17,7	2,2	2,41
LT Litva	8,5	32,7	39,0	17,5	2,2	2,72
NL Nizozemska	4,1	31,0	22,3	38,0	4,5	3,08
NO Norveška	3,3	23,3	30,9	37,9	4,6	3,17
PL Poljska	8,7	39,0	27,5	21,8	3,0	2,71
PT Portugalska	20,3	54,2	16,0	8,2	1,4	2,16
RU Rusija	14,8	35,2	34,2	13,8	2,1	2,53
SE Švedska	5,6	26,0	30,3	31,5	6,7	3,08
SI Slovenija	20,2	49,5	16,8	11,6	1,9	2,26
SK Slovaška	10,6	40,1	34,9	13,2	1,2	2,54
UA Ukrajina	23,9	36,8	27,4	9,7	2,3	2,30
XK Kosovo	27,3	39,2	21,1	9,8	2,6	2,21
Skupaj	12,5	36,8	25,6	21,4	3,7	2,67

D25 Veliko stvari je, v katerih menim, da sem dober(a).

močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam	sploh ne soglašam		
1	2	3	4	5		
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	13,9	63,3	13,1	9,1	0,6	2,19
BE Belgija	10,2	63,3	20,2	6,0	0,4	2,23
BG Bolgarija	18,6	56,9	18,4	4,8	1,4	2,14
CH Švica	18,4	71,8	7,6	2,1	0,1	1,94
CY Ciper	28,5	60,2	9,5	1,4	0,4	1,85
CZ Češka	13,7	53,1	27,9	4,3	1,0	2,26
DE Nemčija	15,1	73,5	9,3	1,8	0,3	1,99
DK Danska	27,0	63,7	6,8	2,1	0,4	1,85
EE Estonija	13,3	66,3	15,5	4,7	0,3	2,12
ES Španija	17,9	70,4	9,4	2,1	0,2	1,96
FI Finska	13,6	64,4	17,1	4,4	0,5	2,14
FR Francija	20,0	58,5	14,6	6,0	0,9	2,09
GB Velika Britanija	10,4	71,2	13,0	5,2	0,2	2,13
HU Madžarska	13,5	49,6	25,4	9,0	2,5	2,37
IE Irska	21,4	67,1	9,3	1,8	0,4	1,93
IL Izrael	33,5	52,4	11,5	2,0	0,6	1,84
IS Islandija	13,9	70,5	12,7	2,8	0,1	2,05
IT Italija	21,2	67,7	9,6	1,6	-	1,92
LT Litva	11,5	58,3	24,9	5,1	0,3	2,24
NL Nizozemska	6,6	63,4	24,0	5,8	0,2	2,29
NO Norveška	13,2	72,5	12,3	1,9	0,2	2,03
PL Poljska	15,1	62,4	17,6	3,9	1,0	2,13
PT Portugalska	20,2	70,4	7,7	1,6	0,2	1,91
RU Rusija	8,0	33,8	39,1	17,4	1,7	2,71
SE Švedska	16,5	70,2	11,5	1,6	0,3	1,99
SI Slovenija	15,2	67,6	14,1	2,3	0,8	2,06
SK Slovaška	18,4	54,2	23,9	3,4	0,1	2,12
UA Ukrajina	15,3	43,8	27,2	12,2	1,5	2,41
XK Kosovo	27,9	49,5	17,2	4,1	1,4	2,02
Skupaj	16,7	61,3	16,7	4,7	0,6	2,11

D26 Za večino ljudi v xx (Sloveniji) se življenje spreminja na slabše, ne na boljše.

močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam	sploh ne soglašam		
1	2	3	4	5		
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	23,8	49,9	11,8	12,8	1,7	2,19
BE Belgija	18,5	52,0	16,9	12,1	0,5	2,24
BG Bolgarija	51,9	38,3	7,4	1,8	0,7	1,61
CH Švica	5,6	34,4	31,2	26,2	2,5	2,86
CY Ciper	46,5	39,0	11,1	3,2	0,2	1,72
CZ Češka	26,0	39,2	24,6	8,6	1,6	2,21
DE Nemčija	11,5	50,4	24,4	12,8	0,8	2,41
DK Danska	2,9	25,7	28,3	37,2	5,9	3,17
EE Estonija	17,8	40,6	22,5	16,7	2,4	2,45
ES Španija	43,9	46,8	6,2	2,6	0,5	1,69
FI Finska	6,1	26,7	32,3	32,2	2,7	2,99
FR Francija	38,8	49,8	7,5	3,6	0,4	1,77
GB Velika Britanija	14,2	50,5	21,3	13,2	0,8	2,36
HU Madžarska	40,0	38,4	15,0	4,8	1,8	1,90
IE Irska	23,5	46,7	16,6	12,1	1,0	2,20
IL Izrael	18,9	33,5	26,5	15,5	5,6	2,55
IS Islandija	5,5	31,2	33,8	27,3	2,2	2,89
IT Italija	44,7	47,7	5,1	2,4	0,1	1,66
LT Litva	20,8	41,8	28,1	9,0	0,3	2,26
NL Nizozemska	7,9	48,0	24,3	19,0	0,7	2,56
NO Norveška	1,0	12,2	24,5	55,5	6,8	3,55
PL Poljska	33,2	44,7	13,1	7,9	1,1	1,99
PT Portugalska	52,3	43,2	3,7	0,7	0,0	1,53
RU Rusija	20,5	37,5	29,8	11,4	0,9	2,35
SE Švedska	2,8	25,2	34,4	32,6	5,1	3,12
SI Slovenija	38,1	50,1	8,7	2,6	0,6	1,77
SK Slovaška	30,6	49,7	15,7	3,4	0,5	1,93
UA Ukrajina	34,9	39,1	18,6	6,2	1,3	2,00
XK Kosovo	41,9	36,0	14,8	5,1	2,2	1,90
Skupaj	24,6	40,6	19,6	13,5	1,7	2,27

D27 Čutim navezanost na ljudi v moji soseščini.

	močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam	sploh ne soglašam	
	1	2	3	4	5	
Država	1	2	3	4	5	$\bar{x}$
AL Albanija	21,0	58,7	11,0	7,8	1,4	2,10
BE Belgija	12,5	48,6	21,2	14,8	3,0	2,47
BG Bolgarija	20,2	45,6	23,4	7,2	3,6	2,28
CH Švica	13,4	52,5	21,0	11,6	1,6	2,36
CY Ciper	12,9	43,1	25,0	13,1	5,8	2,56
CZ Češka	9,7	40,3	36,2	11,4	2,4	2,57
DE Nemčija	11,7	54,3	22,8	9,2	2,0	2,35
DK Danska	11,3	45,7	22,6	16,8	3,5	2,55
EE Estonija	9,8	45,8	27,3	13,9	3,2	2,55
ES Španija	17,5	54,4	19,3	7,6	1,2	2,21
FI Finska	9,9	46,1	27,5	13,1	3,3	2,54
FR Francija	18,7	43,0	19,6	12,8	6,0	2,44
GB Velika Britanija	4,7	45,1	27,5	20,0	2,6	2,71
HU Madžarska	26,4	40,4	21,3	8,6	3,2	2,22
IE Irska	16,4	50,7	19,0	11,6	2,3	2,33
IL Izrael	18,2	43,9	22,8	11,4	3,7	2,38
IS Islandija	27,3	60,4	9,6	2,5	0,3	1,88
IT Italija	12,5	46,4	26,5	11,5	3,1	2,46
LT Litva	5,9	40,3	37,4	14,7	1,6	2,66
NL Nizozemska	7,9	49,9	23,9	15,5	2,8	2,55
NO Norveška	12,6	59,1	15,8	11,0	1,5	2,30
PL Poljska	18,1	48,8	19,5	11,2	2,5	2,31
PT Portugalska	12,6	58,3	20,2	7,8	1,2	2,27
RU Rusija	9,3	38,8	36,7	13,3	1,9	2,60
SE Švedska	10,6	56,5	24,1	7,6	1,2	2,32
SI Slovenija	10,3	48,8	22,2	15,3	3,4	2,53
SK Slovaška	27,1	49,0	18,7	4,8	0,5	2,03
UA Ukrajina	19,7	44,4	25,3	8,3	2,4	2,29
XK Kosovo	41,5	45,6	9,8	2,5	0,6	1,75
Skupaj	14,9	48,0	23,4	11,2	2,5	2,38

**D28 V kolikšni meri si vzamete čas, da počnete stvari, ki jih zares želite početi?
Odgovorite s pomočjo lestvice na kartici, kjer 0 pomeni - sploh nič,
10 pa - v celoti.**

sploh nič											v celoti	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	3,0	0,3	2,5	2,7	5,0	16,3	9,2	14,0	21,2	5,4	20,5	6,91
BE Belgija	0,9	1,1	4,0	5,2	5,5	11,6	14,6	22,8	23,0	7,3	4,1	6,42
BG Bolgarija	1,9	2,0	3,4	7,4	7,0	14,1	10,1	16,9	15,0	8,5	13,8	6,43
CH Švica	0,4	0,3	2,3	3,8	4,4	10,2	11,7	22,9	25,8	10,5	7,6	6,93
CY Ciper	1,9	1,7	3,5	5,3	5,0	10,9	9,7	16,7	20,9	12,4	11,9	6,73
CZ Češka	0,2	0,6	0,6	2,6	4,1	10,9	11,4	20,2	20,6	13,3	15,5	7,31
DE Nemčija	0,7	0,7	3,0	7,0	5,6	10,5	10,7	18,7	23,6	8,8	10,7	6,73
DK Danska	0,4	0,4	1,2	2,3	4,1	8,1	9,9	20,0	29,6	12,9	11,2	7,31
EE Estonija	1,3	0,8	2,3	6,4	6,1	15,9	12,8	19,9	17,4	6,0	11,2	6,49
ES Španija	1,9	1,4	4,6	7,4	7,1	15,9	12,4	16,7	16,1	6,0	10,4	6,19
FI Finska	0,4	0,9	2,0	4,6	4,1	7,6	11,5	21,5	29,6	13,5	4,3	6,94
FR Francija	0,9	0,9	3,6	5,6	6,9	15,5	14,9	18,6	20,3	6,0	6,9	6,34
GB Velika Britanija	1,1	1,6	4,3	7,6	6,8	13,8	14,1	19,0	18,8	7,3	5,6	6,19
HU Madžarska	1,3	0,8	1,8	4,4	3,9	12,9	12,6	19,6	19,1	8,6	15,0	6,90
IE Irska	1,3	0,8	3,6	5,5	9,0	17,1	14,2	19,1	18,0	5,2	6,1	6,17
IL Izrael	2,9	1,5	2,5	3,9	4,3	12,3	11,3	13,9	17,2	14,9	15,2	6,86
IS Islandija	0,4	0,7	2,4	4,5	4,8	10,5	13,0	27,1	24,4	7,2	4,9	6,69
IT Italija	1,2	1,5	3,1	3,4	5,3	13,5	16,2	18,3	20,7	4,2	12,6	6,62
LT Litva	0,5	0,9	1,7	4,6	6,0	11,8	14,8	19,1	20,5	11,5	8,5	6,77
NL Nizozemska	0,8	0,8	1,9	4,1	6,0	8,6	11,0	23,8	29,2	8,0	5,8	6,80
NO Norveška	0,3	0,6	2,1	5,0	5,0	10,0	12,0	22,5	25,9	9,5	7,2	6,83
PL Poljska	1,1	1,5	3,2	6,2	6,8	13,7	8,9	16,4	20,2	9,6	12,4	6,62
PT Portugalska	0,4	1,0	1,7	3,2	6,5	18,1	17,7	21,2	16,9	7,6	5,7	6,46
RU Rusija	2,2	1,6	4,8	8,3	8,2	18,4	13,4	14,2	14,2	5,7	8,9	5,95
SE Švedska	0,5	0,2	1,7	5,1	5,3	10,0	10,4	23,2	26,0	10,7	6,9	6,89
SI Slovenija	0,7	0,2	2,0	5,4	5,2	15,3	12,5	20,7	20,2	7,3	10,4	6,69
SK Slovaška	0,1	0,7	1,3	3,2	3,9	10,7	13,0	22,4	23,1	11,4	10,3	7,07
UA Ukrajina	2,4	2,6	4,0	9,5	6,3	18,3	12,8	16,6	13,8	6,8	6,7	5,89
XK Kosovo	0,4	0,3	1,8	3,9	5,0	13,6	12,8	17,9	16,8	7,5	19,9	7,07
Skupaj	1,1	1,0	2,7	5,3	5,8	13,1	12,5	19,2	20,7	8,8	9,8	6,63

D29 V kolikšni meri čutite, da vas ljudje, ki ste jim blizu, cenijo?
Odgovorite z isto lestvico.

sploh nič											v celoti		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	1,0	0,1	0,2	1,4	1,0	2,2	3,7	7,4	16,0	11,1	56,0	8,52	
BE Belgija	0,2	0,2	0,6	0,9	1,0	5,5	8,1	22,5	35,4	15,5	10,2	7,72	
BG Bolgarija	1,7	1,4	3,6	5,4	6,2	12,2	9,1	14,1	15,8	9,1	21,5	8,36	
CH Švica	0,1	0,3	0,3	1,1	1,2	7,3	8,4	23,0	31,9	16,1	10,3	8,26	
CY Ciper	0,3	0,5	2,2	3,3	3,9	9,8	9,3	15,3	17,5	13,7	24,2	8,76	
CZ Češka	0,7	0,7	1,1	2,2	4,6	13,3	13,3	21,2	23,4	10,8	8,6	7,28	
DE Nemčija	0,1	0,1	0,3	0,8	2,1	6,8	7,6	16,7	24,9	13,1	27,5	8,31	
DK Danska	0,2	0,3	0,1	0,5	0,9	4,0	4,8	17,5	34,4	21,7	15,6	8,48	
EE Estonija	0,8	0,3	1,4	2,4	3,1	10,6	9,9	18,2	21,6	13,7	18,0	7,62	
ES Španija	0,2	0,3	0,7	1,3	2,6	7,2	10,1	19,6	26,4	14,1	17,5	7,82	
FI Finska	0,1	-	0,3	0,6	0,9	4,0	6,1	20,0	36,8	23,0	8,2	7,78	
FR Francija	0,3	0,1	0,4	0,4	1,5	7,1	11,3	25,5	30,1	11,5	11,8	7,95	
GB Velika Britanija	0,2	-	0,7	1,7	3,3	9,5	10,8	20,7	29,3	14,2	9,6	7,48	
HU Madžarska	0,7	0,4	1,5	3,1	3,8	10,7	8,6	13,7	20,9	12,1	24,5	7,49	
IE Irska	0,5	0,2	0,8	2,6	4,5	10,8	11,0	18,7	23,9	12,6	14,5	7,45	
IL Izrael	2,0	0,3	0,5	1,2	2,6	7,3	6,8	13,8	23,5	17,1	24,9	8,25	
IS Islandija	-	0,1	0,3	1,5	2,3	4,0	8,4	20,6	34,8	18,9	9,2	7,79	
IT Italija	0,4	0,1	0,6	1,9	3,5	7,4	10,5	18,4	25,4	12,2	19,5	7,40	
LT Litva	0,2	0,3	0,8	3,3	4,9	12,9	12,6	19,4	23,2	12,3	10,0	7,80	
NL Nizozemska	0,1	-	0,2	0,7	0,8	2,8	6,7	25,7	38,0	15,8	9,4	7,91	
NO Norveška	0,2	0,1	0,4	0,7	1,7	5,1	8,5	26,3	35,0	14,1	7,9	8,44	
PL Poljska	0,6	0,4	0,5	1,4	2,3	8,9	9,5	17,1	22,2	13,3	23,8	7,99	
PT Portugalska	0,1	0,3	0,6	2,0	4,1	13,2	14,5	20,0	21,7	10,8	12,7	7,44	
RU Rusija	0,2	0,8	1,6	2,9	3,9	15,2	11,4	16,7	18,2	9,0	20,2	7,10	
SE Švedska	0,1	0,1	0,4	1,7	2,2	7,4	11,0	26,1	28,0	13,3	9,9	8,10	
SI Slovenija	0,7	0,2	0,6	1,9	3,4	11,2	10,7	17,6	26,2	11,6	15,8	7,73	
SK Slovaška	0,4	0,4	1,6	2,7	5,6	12,4	15,1	22,8	18,8	13,3	6,8	7,54	
UA Ukrajina	0,7	1,2	2,0	4,5	6,8	15,4	9,8	18,7	15,9	8,6	16,4	7,35	
XK Kosovo	0,5	0,4	1,0	1,4	2,8	6,9	7,1	10,9	11,9	9,6	47,6	7,96	
Skupaj	0,5	0,3	0,9	2,0	3,1	9,0	9,6	19,0	25,0	13,4	17,1	7,84	

D30 Kako težko ali lahko se spopadate z večjimi težavami, na katere naletite v vašem življenju? Uporabite lestvico, kjer 0 pomeni - izjemno težko, 10 pa - povsem lahko.

	izjemno težko										izjemno lahko		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	15,6	3,1	8,3	9,6	8,2	19,7	7,8	9,5	8,9	2,6	6,8	4,55	
BE Belgija	1,3	0,7	2,6	6,5	9,3	19,6	18,4	24,8	13,1	2,9	0,7	5,83	
BG Bolgarija	5,4	2,6	5,3	8,7	11,3	23,8	13,7	12,8	8,9	3,2	4,4	5,19	
CH Švica	1,0	0,5	2,4	5,9	8,5	20,5	16,1	20,1	18,3	5,0	1,7	6,05	
CY Ciper	0,8	1,8	4,0	5,7	6,5	21,2	13,7	19,8	15,7	7,0	3,8	6,06	
CZ Češka	2,3	2,8	4,2	10,6	15,5	26,5	15,7	13,5	6,9	1,5	0,4	4,99	
DE Nemčija	1,8	1,2	3,2	7,4	7,4	18,8	14,7	19,9	18,0	5,2	2,3	5,95	
DK Danska	1,0	0,6	1,4	3,3	4,7	14,0	10,0	23,4	26,8	11,5	3,3	6,77	
EE Estonija	2,4	1,6	4,3	7,2	8,4	24,2	17,2	18,3	11,4	2,9	2,1	5,56	
ES Španija	2,9	2,4	4,7	10,2	10,4	26,0	15,9	13,5	8,8	3,1	2,2	5,24	
FI Finska	0,6	0,3	1,0	2,8	5,0	9,1	11,3	27,0	30,7	10,5	1,9	6,91	
FR Francija	1,3	1,5	3,7	6,8	11,5	25,4	17,1	19,1	10,2	1,8	1,7	5,54	
GB Velika Britanija	0,8	0,9	1,8	4,3	6,6	17,1	13,1	22,5	21,2	8,0	3,7	6,44	
HU Madžarska	4,6	2,8	6,0	7,1	7,2	24,3	14,6	16,4	12,6	2,6	1,8	5,31	
IE Irska	1,3	0,6	1,4	4,7	7,1	19,2	16,7	23,3	17,3	6,0	2,4	6,22	
IL Izrael	2,6	1,4	2,4	3,7	3,8	12,9	14,1	18,6	23,7	9,1	7,6	6,60	
IS Islandija	0,5	0,5	2,3	4,0	6,3	12,6	12,2	24,4	26,1	8,8	2,1	6,60	
IT Italija	4,0	1,7	4,9	8,5	10,4	27,1	15,9	15,2	9,3	1,2	1,8	5,19	
LT Litva	0,9	2,0	4,4	7,1	9,9	20,0	19,8	18,5	12,7	3,2	1,4	5,65	
NL Nizozemska	0,8	0,8	2,7	3,7	7,6	15,3	17,4	29,4	19,0	2,6	0,7	6,17	
NO Norveška	0,2	0,3	1,2	4,2	8,4	23,0	14,3	24,0	18,0	4,9	1,4	6,20	
PL Poljska	1,3	0,9	2,8	5,0	4,9	17,2	12,6	21,2	20,7	8,0	5,4	6,43	
PT Portugalska	0,7	2,5	5,6	10,8	12,8	31,2	15,5	9,6	8,1	2,2	0,9	5,08	
RU Rusija	1,6	1,3	2,8	6,6	9,9	24,4	15,6	15,1	13,7	5,4	3,7	5,83	
SE Švedska	0,5	0,4	1,6	4,4	6,0	18,9	16,2	24,8	19,4	5,5	2,2	6,33	
SI Slovenija	1,5	1,1	2,1	4,7	5,2	21,3	12,3	23,4	16,8	6,5	5,1	6,28	
SK Slovaška	0,9	1,7	3,2	7,2	8,9	21,1	18,9	19,6	13,5	3,6	1,4	5,76	
UA Ukrajina	2,2	3,2	4,8	8,6	8,1	25,1	15,4	15,2	10,5	4,4	2,6	5,44	
XK Kosovo	6,1	4,4	5,0	6,9	9,4	19,1	12,5	14,1	10,6	4,4	7,4	5,41	
Skupaj	2,1	1,6	3,4	6,4	8,3	20,7	15,0	19,2	15,6	4,9	2,8	5,86	

Kolikšen del časa na splošno bi dejali, da ...

D31 ... vas zanima to, kar počnete?

sploh nič											ves čas	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	1,0	0,1	0,2	1,4	1,0	2,2	3,7	7,4	16,0	11,1	56,0	8,81
BE Belgija	0,2	0,2	0,6	0,9	1,0	5,5	8,1	22,5	35,4	15,5	10,2	7,66
BG Bolgarija	1,7	1,4	3,6	5,4	6,2	12,2	9,1	14,1	15,8	9,1	21,5	6,87
CH Švica	0,1	0,3	0,3	1,1	1,2	7,3	8,4	23,0	31,9	16,1	10,3	7,60
CY Ciper	0,3	0,5	2,2	3,3	3,9	9,8	9,3	15,3	17,5	13,7	24,2	7,48
CZ Češka	0,7	0,7	1,1	2,2	4,6	13,3	13,3	21,2	23,4	10,8	8,6	6,94
DE Nemčija	0,1	0,1	0,3	0,8	2,1	6,8	7,6	16,7	24,9	13,1	27,5	8,00
DK Danska	0,2	0,3	0,1	0,5	0,9	4,0	4,8	17,5	34,4	21,7	15,6	8,03
EE Estonija	0,8	0,3	1,4	2,4	3,1	10,6	9,9	18,2	21,6	13,7	18,0	7,39
ES Španija	0,2	0,3	0,7	1,3	2,6	7,2	10,1	19,6	26,4	14,1	17,5	7,62
FI Finska	0,1	-	0,3	0,6	0,9	4,0	6,1	20,0	36,8	23,0	8,2	7,86
FR Francija	0,3	0,1	0,4	0,4	1,5	7,1	11,3	25,5	30,1	11,5	11,8	7,53
GB Velika Britanija	0,2	-	0,7	1,7	3,3	9,5	10,8	20,7	29,3	14,2	9,6	7,35
HU Madžarska	0,7	0,4	1,5	3,1	3,8	10,7	8,6	13,7	20,9	12,1	24,5	7,50
IE Irska	0,5	0,2	0,8	2,6	4,5	10,8	11,0	18,7	23,9	12,6	14,5	7,27
IL Izrael	2,0	0,3	0,5	1,2	2,6	7,3	6,8	13,8	23,5	17,1	24,9	7,80
IS Islandija	-	0,1	0,3	1,5	2,3	4,0	8,4	20,6	34,8	18,9	9,2	7,69
IT Italija	0,4	0,1	0,6	1,9	3,5	7,4	10,5	18,4	25,4	12,2	19,5	7,58
LT Litva	0,2	0,3	0,8	3,3	4,9	12,9	12,6	19,4	23,2	12,3	10,0	7,04
NL Nizozemska	0,1	-	0,2	0,7	0,8	2,8	6,7	25,7	38,0	15,8	9,4	7,80
NO Norveška	0,2	0,1	0,4	0,7	1,7	5,1	8,5	26,3	35,0	14,1	7,9	7,56
PL Poljska	0,6	0,4	0,5	1,4	2,3	8,9	9,5	17,1	22,2	13,3	23,8	7,71
PT Portugalska	0,1	0,3	0,6	2,0	4,1	13,2	14,5	20,0	21,7	10,8	12,7	7,15
RU Rusija	0,2	0,8	1,6	2,9	3,9	15,2	11,4	16,7	18,2	9,0	20,2	7,17
SE Švedska	0,1	0,1	0,4	1,7	2,2	7,4	11,0	26,1	28,0	13,3	9,9	7,42
SI Slovenija	0,7	0,2	0,6	1,9	3,4	11,2	10,7	17,6	26,2	11,6	15,8	7,36
SK Slovaška	0,4	0,4	1,6	2,7	5,6	12,4	15,1	22,8	18,8	13,3	6,8	6,84
UA Ukrajina	0,7	1,2	2,0	4,5	6,8	15,4	9,8	18,7	15,9	8,6	16,4	6,82
XK Kosovo	0,5	0,4	1,0	1,4	2,8	6,9	7,1	10,9	11,9	9,6	47,6	8,28
Skupaj	0,5	0,3	0,9	2,0	3,1	9,0	9,6	19,0	25,0	13,4	17,1	7,49

D32 ... vas prevzame to, kar počnete?

sploh nič											ves čas	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	1,6	0,1	0,5	0,5	1,1	4,0	4,1	8,0	16,7	12,6	50,7	8,61
BE Belgija	0,2	0,3	0,6	1,1	1,4	5,7	9,2	20,3	34,5	16,7	10,0	7,62
BG Bolgarija	1,5	0,8	3,1	4,2	5,0	12,1	7,5	14,1	16,3	12,6	22,9	7,16
CH Švica	0,3	0,1	0,3	1,1	1,7	7,1	9,7	21,0	31,7	15,8	11,1	7,58
CY Ciper	0,4	0,5	1,2	3,6	3,2	9,2	7,5	14,7	19,2	15,4	25,1	7,64
CZ Češka	0,7	0,5	1,2	2,8	4,8	13,4	14,5	21,4	21,3	10,6	8,9	6,89
DE Nemčija	0,3	0,2	0,4	1,2	2,5	7,1	9,9	18,9	30,8	15,0	13,8	7,61
DK Danska	0,3	0,2	0,2	0,2	1,2	4,1	4,8	16,5	36,1	22,3	14,0	8,01
EE Estonija	0,7	0,4	0,8	2,1	3,1	9,7	8,3	15,9	23,8	15,7	19,5	7,57
ES Španija	0,4	0,3	0,4	1,1	2,0	5,9	9,3	17,1	26,0	17,6	19,9	7,83
FI Finska	0,1	0,0	0,6	0,8	1,4	4,2	8,1	22,3	35,5	21,1	6,0	7,68
FR Francija	0,1	0,1	0,5	1,0	2,8	7,4	12,3	22,2	31,0	10,2	12,5	7,46
GB Velika Britanija	0,2	0,2	1,2	2,1	5,6	11,1	12,9	20,7	25,3	13,1	7,5	7,05
HU Madžarska	0,6	0,8	1,5	2,8	3,9	9,6	7,3	14,4	20,2	14,0	25,0	7,58
IE Irska	0,5	0,3	0,8	2,9	5,2	10,4	12,3	17,6	21,8	13,3	15,1	7,24
IL Izrael	1,7	0,4	0,5	1,4	2,6	8,1	8,3	15,0	23,5	16,8	21,9	7,68
IS Islandija	0,1	0,1	0,9	1,9	2,8	6,3	9,8	21,6	31,2	15,4	9,9	7,47
IT Italija	0,6	0,1	0,6	2,0	2,7	8,5	9,4	17,7	25,2	12,3	20,8	7,62
LT Litva	0,1	0,4	1,5	2,9	5,4	12,7	12,4	18,1	20,3	14,7	11,3	7,07
NL Nizozemska	0,1	0,1	0,2	0,3	0,7	2,2	5,5	23,2	40,1	18,2	9,4	7,90
NO Norveška	0,4	0,7	2,4	4,9	7,0	14,5	15,1	20,8	21,0	8,4	4,9	6,49
PL Poljska	0,6	0,3	0,7	1,3	1,4	7,9	7,2	16,7	22,2	15,8	25,9	7,89
PT Portugalska	0,2	0,2	0,8	1,9	4,1	13,5	15,0	19,4	21,9	11,6	11,3	7,10
RU Rusija	0,2	0,3	1,5	3,0	4,9	13,8	9,2	15,5	18,6	11,3	21,7	7,32
SE Švedska	0,9	0,3	3,5	5,3	5,9	14,7	16,0	20,2	18,5	8,3	6,4	6,45
SI Slovenija	0,5	0,2	1,0	3,0	3,5	12,4	10,7	19,8	25,5	9,7	13,6	7,18
SK Slovaška	0,5	0,5	1,7	3,6	5,3	16,0	15,3	19,4	16,9	13,1	7,6	6,73
UA Ukrajina	0,6	0,9	2,1	4,6	5,8	16,7	11,7	15,7	15,0	9,9	17,0	6,85
XK Kosovo	0,2	0,5	0,9	1,3	2,1	6,4	4,6	10,5	12,0	13,1	48,5	8,47
Skupaj	0,5	0,3	1,1	2,3	3,5	9,7	10,1	18,0	24,2	14,0	16,2	7,41

D33 ... ste navdušeni nad tem, kar počnete?

sploh nič											ves čas			
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10			
Država			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija			1,9	0,3	0,6	1,3	0,9	5,1	4,1	7,3	17,6	13,2	47,7	8,47
BE Belgija			0,2	0,2	0,6	1,3	1,7	7,2	9,2	23,1	33,2	15,1	8,1	7,48
BG Bolgarija			2,6	2,0	4,3	5,3	4,9	14,0	9,3	12,6	13,9	11,6	19,5	6,70
CH Švica			0,2	0,1	0,5	1,7	1,5	6,9	10,0	21,3	31,3	15,4	11,1	7,56
CY Ciper			0,8	0,8	1,4	3,2	3,4	10,3	8,5	15,4	17,3	16,0	23,1	7,49
CZ Češka			0,4	0,4	0,9	2,0	5,8	15,1	16,5	20,3	19,8	11,2	7,6	6,83
DE Nemčija			0,1	0,3	0,8	2,6	3,4	10,5	11,2	19,9	28,5	11,0	11,6	7,26
DK Danska			0,3	0,3	0,6	1,5	2,3	8,2	9,9	23,0	28,9	14,9	10,0	7,42
EE Estonija			1,0	0,7	1,7	2,9	3,6	11,4	11,0	16,8	22,2	13,7	15,0	7,18
ES Španija			0,7	0,5	0,5	2,0	2,6	7,9	10,0	17,4	24,5	15,4	18,5	7,59
FI Finska			0,2	0,2	0,5	1,0	1,5	4,8	10,2	23,5	33,0	19,7	5,4	7,55
FR Francija			0,4	0,3	0,7	2,0	3,5	12,5	14,9	20,9	25,7	9,5	9,7	7,08
GB Velika Britanija			0,1	0,1	1,2	2,7	3,3	11,6	12,9	20,8	25,8	13,2	8,3	7,13
HU Madžarska			1,1	1,2	2,4	3,0	4,7	11,3	10,1	14,8	17,8	12,7	21,0	7,20
IE Irska			0,4	0,4	1,2	2,8	4,8	11,2	11,7	17,1	22,3	13,6	14,5	7,22
IL Izrael			2,6	0,2	1,2	2,6	3,8	9,5	9,7	17,8	19,3	14,9	18,2	7,27
IS Islandija			-	0,1	0,4	1,1	1,3	5,1	7,3	22,0	35,2	20,0	7,5	7,69
IT Italija			1,1	0,4	0,7	2,8	3,0	9,5	11,8	17,8	22,0	13,9	17,1	7,37
LT Litva			0,4	0,4	1,6	4,2	5,1	11,7	13,7	16,8	20,3	13,7	12,1	7,01
NL Nizozemska			0,1	0,1	0,3	0,3	0,8	3,7	8,7	26,7	37,1	15,6	6,7	7,67
NO Norveška			0,2	0,6	1,8	2,8	5,7	14,3	15,8	23,6	22,0	8,4	4,8	6,67
PL Poljska			0,7	0,7	1,1	1,9	2,9	9,4	10,3	15,9	20,2	15,6	21,3	7,55
PT Portugalska			0,2	0,7	1,0	2,7	5,0	14,9	15,8	18,5	20,0	10,4	10,7	6,91
RU Rusija			0,3	0,7	1,9	3,4	5,1	15,9	11,7	15,2	16,1	11,2	18,6	7,07
SE Švedska			0,9	0,3	2,0	3,3	4,4	12,3	14,5	24,0	22,4	8,4	7,6	6,79
SI Slovenija			0,9	0,2	0,8	3,4	3,5	13,3	9,3	18,2	23,9	12,3	14,3	7,19
SK Slovaška			0,4	1,3	1,2	5,2	9,9	17,5	16,4	17,0	15,6	8,9	6,5	6,34
UA Ukrajina			0,8	1,5	3,2	5,0	6,9	17,0	10,7	15,9	14,0	10,3	14,7	6,63
XK Kosovo			0,6	0,6	0,9	1,8	2,1	7,0	7,1	8,9	13,1	11,1	46,7	8,29
Skupaj			0,7	0,6	1,3	2,7	3,9	11,0	11,4	18,5	22,8	12,9	14,3	7,21

D34 Kako pogosto na običajen dan opazite in cenite svet okrog sebe?

nikoli											vselej			
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10			
Država			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija			3,6	0,6	1,5	2,1	2,7	10,4	9,1	8,8	14,2	8,1	39,0	7,65
BE Belgija			0,4	0,3	0,9	0,9	3,1	8,3	14,7	29,3	29,3	8,3	4,4	7,06
BG Bolgarija			1,5	1,4	3,6	5,2	4,9	12,1	11,0	13,9	15,9	11,0	19,6	6,90
CH Švica			0,1	0,1	0,5	0,8	1,7	7,6	9,4	20,0	32,4	15,0	12,1	7,61
CY Ciper			-	0,2	0,9	1,2	2,5	5,1	9,7	14,3	25,2	18,5	22,3	7,91
CZ Češka			0,1	0,2	1,0	2,8	6,3	11,8	15,8	20,3	20,8	10,8	10,1	6,96
DE Nemčija			0,1	0,1	0,7	1,8	2,8	8,0	10,9	19,5	26,1	12,2	17,8	7,56
DK Danska			0,2	0,2	0,4	1,2	3,1	9,2	11,5	21,5	28,7	13,7	10,3	7,39
EE Estonija			0,3	0,2	0,7	2,2	2,8	9,8	12,0	18,6	20,3	12,7	20,3	7,51
ES Španija			0,5	0,3	1,5	2,3	3,1	12,0	15,0	20,3	21,7	9,9	13,3	7,10
FI Finska			0,1	0,1	0,4	1,3	2,3	4,9	10,5	20,4	31,9	18,8	9,2	7,61
FR Francija			0,3	0,2	0,3	1,3	2,1	9,4	13,0	24,2	29,0	10,4	9,7	7,31
GB Velika Britanija			0,8	0,8	2,4	4,6	5,5	12,3	11,7	18,3	18,9	12,6	12,1	6,87
HU Madžarska			0,5	0,7	1,9	3,8	4,4	15,4	13,5	19,5	21,4	8,1	10,8	6,80
IE Irska			1,2	0,7	3,7	5,9	8,8	14,7	12,3	16,2	14,7	9,3	12,4	6,48
IL Izrael			0,6	0,0	0,3	0,6	1,3	5,2	9,7	15,1	22,9	14,3	30,0	8,09
IS Islandija			-	-	0,5	2,4	3,6	10,0	11,9	21,7	27,2	13,7	9,1	7,27
IT Italija			1,5	0,3	1,1	3,0	3,9	12,6	14,7	21,9	21,0	7,6	12,6	6,93
LT Litva			0,6	0,5	2,6	5,0	5,8	13,0	13,9	19,2	21,6	10,4	7,2	6,66
NL Nizozemska			0,3	0,2	0,7	1,0	2,0	6,6	12,1	34,9	31,2	7,6	3,4	7,14
NO Norveška			0,1	0,2	1,1	1,7	3,9	9,8	13,1	24,9	26,7	10,8	7,9	7,14
PL Poljska			0,9	0,6	1,1	3,2	2,7	10,3	10,5	17,5	24,9	12,7	15,4	7,29
PT Portugalska			0,4	0,5	1,2	2,8	5,5	15,3	20,5	20,7	16,1	8,4	8,6	6,69
RU Rusija			0,9	0,5	2,2	5,6	7,3	18,8	15,5	16,4	17,2	7,7	8,1	6,40
SE Švedska			0,4	0,2	0,4	2,8	4,6	12,2	12,9	24,5	24,6	8,1	9,1	7,00
SI Slovenija			0,2	0,2	1,5	2,9	4,8	21,1	13,2	18,8	18,9	7,7	10,8	6,76
SK Slovaška			0,3	0,3	1,2	2,2	5,5	11,8	15,2	20,4	22,5	10,6	9,9	6,99
UA Ukrajina			0,5	0,8	1,1	3,3	4,7	11,2	11,6	18,3	17,2	12,0	19,3	7,24
XK Kosovo			0,9	0,5	0,3	1,4	2,5	8,6	9,0	13,6	18,3	12,1	32,8	7,91
Skupaj			0,6	0,4	1,3	2,7	4,1	11,0	12,6	19,8	22,6	11,1	13,8	7,16

**D35 V kolikšni meri imate občutek, da se vaše življenje odvija v zeleni smeri?
Uporabite lestvico, kjer 0 pomeni - sploh nič in 10 - v celoti.**

sploh nič											celoti	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	1,9	0,1	0,8	2,0	2,2	10,1	8,4	13,9	21,0	9,3	30,4	7,70
BE Belgija	1,1	0,6	1,3	2,7	2,9	12,0	14,7	25,3	25,5	9,4	4,3	6,81
BG Bolgarija	3,8	1,8	3,9	5,6	6,5	12,6	9,9	12,5	17,5	10,4	15,7	6,52
CH Švica	1,1	0,7	2,2	2,6	2,5	11,0	10,6	22,0	26,8	11,9	8,6	7,03
CY Ciper	0,1	0,5	1,2	0,8	2,1	6,4	7,9	14,3	23,4	19,7	23,6	7,94
CZ Češka	0,7	0,4	1,0	1,9	4,5	10,8	11,8	21,5	22,0	14,3	11,1	7,17
DE Nemčija	1,2	0,4	0,9	2,3	2,2	8,2	9,4	18,7	28,1	12,9	15,7	7,44
DK Danska	1,0	0,4	0,6	1,5	2,1	5,9	6,3	15,1	29,3	18,6	19,3	7,82
EE Estonija	1,8	1,0	1,8	3,6	3,6	10,1	10,1	17,9	20,8	11,1	18,2	7,14
ES Španija	1,6	0,6	2,3	3,1	4,5	12,7	12,0	17,3	22,2	11,4	12,2	6,92
FI Finska	0,4	0,3	0,6	2,0	3,3	6,0	8,2	23,8	34,3	16,7	4,5	7,36
FR Francija	1,4	0,4	1,7	3,4	3,9	11,8	14,2	21,5	21,6	9,7	10,4	6,88
GB Velika Britanija	0,8	0,7	1,5	3,0	4,8	12,4	13,0	19,6	24,3	11,9	8,1	6,91
HU Madžarska	2,3	1,5	3,3	4,5	4,1	12,9	10,1	15,4	21,2	10,1	14,7	6,78
IE Irska	1,0	0,8	1,6	3,7	5,8	11,7	12,0	19,9	23,2	9,7	10,6	6,87
IL Izrael	3,6	1,0	1,9	1,5	2,8	7,2	11,5	15,4	21,5	13,7	19,7	7,27
IS Islandija	0,8	0,9	1,6	1,5	3,3	8,8	11,5	23,3	29,8	11,5	6,9	7,09
IT Italija	3,5	1,2	3,0	4,3	6,0	15,8	16,4	20,5	15,4	6,3	7,6	6,21
LT Litva	0,8	1,6	2,0	3,6	4,3	11,6	12,3	16,6	22,0	12,5	12,6	6,97
NL Nizozemska	1,3	0,8	1,7	1,9	3,0	12,4	13,8	31,2	24,3	7,0	2,4	6,68
NO Norveška	0,1	0,2	0,6	1,6	1,7	6,3	7,2	19,5	33,3	19,2	10,3	7,66
PL Poljska	0,9	0,2	1,0	2,1	2,4	10,5	9,6	19,3	22,6	14,6	16,7	7,43
PT Portugalska	1,3	1,0	2,6	5,3	7,0	19,4	15,6	16,0	18,2	7,1	6,6	6,28
RU Rusija	2,1	1,2	2,6	4,2	5,1	16,4	13,1	16,8	15,7	10,2	12,6	6,61
SE Švedska	0,4	0,2	1,0	1,2	2,3	6,3	7,5	19,8	30,5	15,2	15,6	7,67
SI Slovenija	1,1	0,8	2,0	3,6	5,0	13,5	13,1	19,5	23,7	10,1	7,5	6,74
SK Slovaška	0,8	0,8	1,7	3,7	5,8	10,3	10,9	19,6	21,2	12,1	13,1	7,03
UA Ukrajina	4,4	2,2	3,2	5,1	5,4	15,0	11,1	17,6	16,1	7,5	12,3	6,30
XK Kosovo	0,5	0,3	1,0	1,2	4,1	11,1	11,4	15,5	22,0	8,3	24,7	7,52
Skupaj	1,5	0,8	1,8	3,0	4,0	11,1	11,2	18,9	23,2	11,8	12,8	7,04

D36 V kolikšni meri dobite pomoč in podporo od ljudi, ki ste jim blizu, če/ko jo potrebujete? Uporabite lestvico, kjer 0 pomeni - nikoli, 6 pa - vselej.

nikoli							vselej	
	00	01	02	03	04	05		06
Država	0	1	2	3	4	5	6	$\bar{x}$
AL Albanija	8,4	1,4	4,3	10,5	11,1	18,4	45,9	4,53
BE Belgija	1,3	1,8	3,1	7,0	15,1	37,1	34,6	4,83
BG Bolgarija	1,0	1,4	2,0	6,5	12,4	23,5	53,2	5,11
CH Švica	0,3	0,3	1,3	3,4	11,1	37,8	45,8	5,21
CY Ciper	0,9	1,3	3,1	9,0	11,3	23,9	50,4	5,02
CZ Češka	0,5	1,6	6,3	7,1	25,6	37,7	21,4	4,54
DE Nemčija	0,3	0,6	1,5	4,3	8,7	33,9	50,8	5,25
DK Danska	0,4	1,1	0,6	3,1	7,6	32,8	54,3	5,32
EE Estonija	2,1	2,1	3,6	9,6	15,7	30,1	36,9	4,72
ES Španija	1,3	1,2	2,2	4,7	9,7	28,1	52,8	5,16
FI Finska	0,3	0,8	1,5	3,9	12,7	43,6	37,2	5,07
FR Francija	1,1	1,7	2,4	4,9	9,8	32,9	47,2	5,08
GB Velika Britanija	0,5	0,8	2,4	5,0	13,1	32,0	46,2	5,10
HU Madžarska	0,9	1,3	2,6	8,2	13,6	28,5	44,8	4,97
IE Irska	0,9	1,8	2,6	6,8	13,9	28,9	45,0	4,98
IL Izrael	1,9	1,2	2,1	7,4	16,4	26,7	44,3	4,93
IS Islandija	0,1	0,1	2,0	3,4	8,5	31,9	53,9	5,31
IT Italija	2,2	1,6	3,5	6,7	17,8	27,3	41,0	4,82
LT Litva	0,1	0,4	1,8	8,5	18,3	30,1	40,8	4,97
NL Nizozemska	0,9	0,7	1,6	5,2	12,1	38,0	41,4	5,07
NO Norveška	0,2	0,8	0,9	2,8	8,7	41,0	45,5	5,24
PL Poljska	1,4	1,3	2,3	6,4	11,6	31,2	45,9	5,03
PT Portugalska	0,2	1,0	3,6	13,4	19,6	30,0	32,1	4,70
RU Rusija	1,5	1,4	4,3	14,7	18,6	29,7	29,8	4,56
SE Švedska	0,2	0,5	1,4	3,5	10,1	29,7	54,6	5,30
SI Slovenija	0,6	0,8	1,1	5,4	10,5	27,8	53,8	5,23
SK Slovaška	0,2	0,5	3,6	10,0	18,9	33,3	33,6	4,81
UA Ukrajina	0,7	0,8	2,2	11,6	15,9	24,1	44,7	4,93
XK Kosovo	0,8	0,8	3,0	9,5	17,5	23,2	45,3	4,93
Skupaj	1,0	1,1	2,5	7,1	13,9	31,1	43,3	4,98

D37 In v kolikšni meri vi nudite pomoč in podporo ljudem, ki ste jim blizu, če/ko jo ti potrebujejo?

nikoli							vselej	
	00	01	02	03	04	05		06
Država	0	1	2	3	4	5	6	$\bar{x}$
AL Albanija	2,6	0,6	1,4	6,0	10,7	20,4	58,3	5,16
BE Belgija	0,9	0,4	1,0	4,0	14,5	40,3	39,0	5,08
BG Bolgarija	0,8	1,1	1,7	7,1	9,6	21,7	57,9	5,20
CH Švica	0,2	0,1	0,9	2,0	9,2	40,6	47,0	5,30
CY Ciper	0,3	0,7	1,6	3,4	5,7	25,2	63,0	5,42
CZ Češka	0,1	0,6	3,5	6,4	25,6	37,8	26,0	4,74
DE Nemčija	0,2	0,2	0,6	2,3	6,9	33,4	56,3	5,41
DK Danska	0,8	0,2	0,4	2,3	9,3	36,5	50,5	5,31
EE Estonija	0,9	0,9	2,1	8,1	14,1	31,1	42,7	4,98
ES Španija	0,4	0,4	0,7	3,1	9,3	29,2	56,8	5,35
FI Finska	0,5	0,5	0,8	4,5	16,6	44,6	32,5	5,00
FR Francija	0,5	1,0	0,7	3,1	7,9	33,5	53,3	5,31
GB Velika Britanija	0,4	0,4	0,8	2,4	10,9	35,2	50,0	5,29
HU Madžarska	0,8	0,6	1,6	6,2	14,7	30,2	46,1	5,08
IE Irska	0,6	0,6	1,7	4,9	12,7	29,6	49,9	5,17
IL Izrael	0,6	0,3	0,6	5,3	13,1	24,9	55,0	5,25
IS Islandija	-	0,4	0,1	3,4	7,3	36,1	52,8	5,37
IT Italija	0,5	0,4	1,2	4,3	13,4	29,5	50,7	5,21
LT Litva	0,4	0,9	2,6	7,4	17,1	29,3	42,4	4,97
NL Nizozemska	0,2	0,4	0,9	2,9	11,8	41,1	42,8	5,20
NO Norveška	0,3	0,1	0,5	2,0	12,0	46,7	38,3	5,19
PL Poljska	0,5	0,8	1,2	4,5	11,6	34,5	46,8	5,17
PT Portugalska	0,2	0,3	1,7	10,2	19,0	31,1	37,4	4,91
RU Rusija	1,0	0,8	4,3	11,8	17,7	32,7	31,8	4,70
SE Švedska	0,1	0,1	0,3	2,9	9,9	33,4	53,3	5,36
SI Slovenija	0,3	0,2	0,8	3,0	8,1	25,9	61,6	5,42
SK Slovaška	0,1	0,2	1,3	4,5	12,7	36,4	44,9	5,18
UA Ukrajina	0,4	0,5	1,6	10,2	14,6	24,6	48,1	5,04
XK Kosovo	0,2	0,2	1,2	4,7	14,9	21,8	57,0	5,27
Skupaj	0,5	0,5	1,4	5,2	12,8	32,4	47,2	5,15

D38 Nekateri ljudje so bolj pri vrhu naše družbe, drugi pa bolj pri dnu. Spodaj je lestvica, ki sega od vrha do dna. Kam bi na tej lestvici dandanes uvrstili samega sebe?

10 - vrh naše družbe
 09 -
 08 -
 07 -
 06 -
 05 -
 04 -
 03 -
 02 -
 01 -
 00 - dno naše družbe

Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	1,6	0,8	1,5	3,8	4,6	33,3	13,8	13,1	13,8	4,5	9,0	6,17
BE Belgija	0,4	0,5	1,2	3,5	6,0	23,5	23,7	28,4	11,4	0,9	0,4	5,99
BG Bolgarija	5,4	7,8	10,0	16,3	16,7	26,8	10,0	4,5	2,2	0,2	0,2	3,90
CH Švica	0,2	0,5	1,4	3,8	5,6	25,7	19,8	23,5	14,8	3,3	1,6	6,12
CY Ciper	0,3	0,8	1,7	4,1	9,2	30,0	23,3	17,0	9,3	2,2	2,1	5,77
CZ Češka	0,5	0,9	3,4	8,5	11,5	27,0	17,4	16,3	8,6	4,3	1,7	5,57
DE Nemčija	0,5	0,5	1,9	4,0	6,9	26,5	19,1	23,1	13,7	2,3	1,4	5,97
DK Danska	0,2	0,4	0,9	2,1	3,8	20,5	19,9	26,3	20,0	4,5	1,4	6,43
EE Estonija	0,6	1,1	3,3	9,7	12,5	29,1	21,7	13,2	6,1	1,5	1,3	5,30
ES Španija	0,7	0,9	1,8	7,1	10,2	38,2	17,7	15,5	6,2	0,6	1,1	5,38
FI Finska	0,4	1,0	1,2	4,4	7,3	21,7	23,0	25,0	14,1	1,6	0,4	5,98
FR Francija	0,6	1,2	3,6	7,6	13,1	32,4	19,6	14,1	6,0	1,0	0,6	5,26
GB Velika Britanija	0,6	0,9	2,7	6,0	10,3	30,5	23,2	16,0	7,4	1,3	1,1	5,51
HU Madžarska	0,9	2,2	7,1	17,0	17,8	31,3	12,9	7,6	2,5	0,5	0,2	4,52
IE Irska	0,7	0,7	2,1	4,2	8,7	32,3	21,0	18,9	9,2	1,4	0,8	5,66
IL Izrael	0,8	1,4	2,4	4,3	7,2	16,9	16,0	23,4	18,0	5,6	4,0	6,27
IS Islandija	0,3	1,0	2,0	4,5	8,2	23,7	20,9	22,0	13,5	2,0	1,9	5,94
IT Italija	1,2	1,2	2,5	7,4	10,4	27,9	21,3	19,2	6,8	1,0	1,2	5,46
LT Litva	0,4	1,5	6,0	11,3	13,9	21,4	17,8	14,9	8,7	3,3	0,6	5,28
NO Nizozemska	0,1	0,5	0,4	1,2	2,2	15,4	17,9	33,8	24,4	2,7	1,4	6,68
NL Norveška	0,4	0,2	0,4	2,8	4,4	23,2	21,4	24,0	17,4	3,6	2,2	6,33
PL Poljska	0,9	1,5	3,9	9,9	13,3	32,6	15,6	13,4	6,6	1,6	0,8	5,17
PT Portugalska	3,3	4,1	7,2	14,7	16,6	37,6	9,9	4,7	1,2	0,4	0,4	4,26
RU Rusija	1,5	2,5	6,8	12,6	14,4	39,7	11,9	6,8	2,9	0,5	0,3	4,60
SE Švedska	0,3	0,5	1,2	2,7	4,4	21,4	21,2	27,6	15,9	3,2	1,4	6,27
SI Slovenija	0,6	0,6	3,2	6,7	9,0	40,5	16,3	13,6	6,7	1,1	1,5	5,38
SK Slovaška	0,2	0,8	2,4	7,0	11,1	27,3	19,8	15,8	12,3	1,5	1,6	5,66
UA Ukrajina	3,3	5,5	9,9	19,3	18,1	27,5	10,5	4,5	1,0	0,2	0,3	4,00
XK Kosovo	1,0	1,4	1,8	4,7	6,4	34,6	17,3	10,8	11,7	3,9	6,5	5,91
Skupaj	1,0	1,6	3,5	7,6	10,1	28,1	17,9	16,9	9,8	2,0	1,4	5,49

D39 S pomočjo kartice prosimo povejte, kolikokrat v zadnjih 7 dneh ste bili neprekinjeno fizično aktivni vsaj 20 minut ali več?

- 0 - noben dan
 1 - en dan
 2 - dva dni
 3 - tri dni
 4 - štiri dni
 5 - pet dni
 6 - šest dni
 7 - sedem dni

Država	0	1	2	3	4	5	6	7
Al Albanija	4,3	3,4	4,1	4,5	3,9	7,6	3,1	69,0
BE Belgija	6,6	3,8	6,2	8,4	7,3	8,3	9,4	50,0
BG Bolgarija	9,1	2,1	3,8	4,8	5,0	8,0	5,7	61,5
CH Švica	5,9	5,2	10,4	11,0	9,6	12,3	8,6	36,9
CY Ciper	5,4	2,3	3,9	5,0	5,8	10,5	9,1	58,1
CZ Češka	6,0	4,4	7,6	10,2	8,0	12,2	7,7	43,9
DE Nemčija	5,2	4,5	8,0	9,9	9,1	13,5	8,4	41,4
DK Danska	6,5	6,2	9,8	13,8	10,0	11,3	7,3	35,2
EE Estonija	3,7	3,3	7,8	9,6	8,4	12,8	6,9	47,5
ES Španija	22,6	7,3	9,9	9,9	6,4	8,8	5,4	29,6
FI Finska	5,1	6,1	8,5	14,3	12,8	14,3	10,2	28,6
FR Francija	4,3	4,0	5,9	7,3	7,2	9,3	7,8	54,2
GB Velika Britanija	6,1	5,1	6,9	9,4	8,5	12,2	8,0	44,0
HU Madžarska	10,6	3,4	6,5	7,3	6,3	11,6	5,3	48,9
IE Irska	6,6	2,4	6,3	11,0	10,3	12,3	8,5	42,7
IL Izrael	38,1	11,8	14,2	14,2	5,5	4,5	5,8	6,0
IS Islandija	8,5	8,5	8,9	16,8	15,0	13,5	6,3	22,5
IT Italija	10,5	8,4	10,8	12,2	6,6	6,8	6,1	38,6
LT Litva	10,2	4,6	11,5	14,4	9,4	14,4	7,6	27,8
NL Nizozemska	7,9	4,6	5,9	8,3	6,4	9,1	8,3	49,4
NO Norveška	5,0	4,4	10,7	13,5	13,7	12,7	8,7	31,3
PL Poljska	5,7	3,4	5,0	7,0	5,8	7,6	9,9	55,6
PT Portugalska	14,6	2,0	7,3	6,1	4,9	9,5	7,1	48,5
RU Rusija	13,0	5,9	8,0	10,1	8,4	12,3	5,8	36,5
SE Švedska	5,9	5,4	8,6	13,6	12,4	13,9	7,3	33,0
SI Slovenija	6,5	3,8	6,4	6,5	5,1	8,7	6,3	56,7
SK Slovaška	2,5	1,9	2,9	5,4	4,7	12,1	9,0	61,5
UA Ukrajina	9,1	2,3	4,8	7,1	5,3	11,7	12,9	46,9
XK Kosovo	15,6	5,9	8,7	6,2	4,4	7,5	4,8	46,8
Skupaj	9,3	4,6	7,6	9,6	7,8	10,8	7,6	42,7

(2) Razumevanje in razvoj demokracije, ESS 2012, tematski blok E

Sedaj pa nekaj vprašanj o demokraciji. Kasneje vas bomo povprašali o tem, kako demokracija deluje v Sloveniji. Najprej pa želimo, da razmislite o tem, kako pomembne so naslednje stvari za demokracijo na splošno. Upoštevajte, da pri tem ni pravih in napačnih odgovorov, zanima nas le vaše mnenje.

S pomočjo te kartice povejte, kako pomembno je po vašem mnenju za demokracijo na splošno...

E1 ... da so volitve v državi svobodne in poštene?

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno										izjemno pomembno za demokracijo na splošno		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	0,4	-	-	0,3	0,3	0,9	1,0	0,8	3,8	2,9	89,5	9,69	
BE Belgija	0,6	0,5	0,2	0,6	1,1	5,0	4,0	10,1	20,0	16,6	41,2	8,48	
BG Bolgarija	0,2	0,1	0,2	0,5	0,9	1,3	1,4	5,3	6,0	11,2	72,8	9,34	
CH Švica	0,2	-	0,1	0,5	0,4	2,6	3,5	6,4	15,4	14,7	56,2	8,99	
CY Ciper	0,3	0,1	-	0,2	0,1	1,4	1,5	2,0	5,3	7,6	81,7	9,58	
CZ Češka	0,1	0,3	0,6	0,6	1,4	4,7	5,0	7,2	15,1	13,0	52,1	8,72	
DE Nemčija	0,2	0,1	0,2	0,5	0,8	3,4	2,4	5,0	11,1	9,9	66,4	9,13	
DK Danska	0,1	0,1	-	0,2	0,2	2,6	1,7	4,4	11,7	10,1	68,9	9,29	
EE Estonija	0,5	0,3	0,5	0,9	1,1	4,2	2,9	5,7	10,2	11,2	62,4	8,94	
ES Španija	0,3	-	0,1	0,3	0,5	2,5	2,6	4,4	9,6	11,9	67,8	9,24	
FI Finska	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	1,3	1,2	4,7	12,0	20,4	59,8	9,26	
FR Francija	0,1	0,2	0,5	0,5	0,7	8,2	4,3	9,2	18,5	13,5	44,2	8,49	
GB Velika Britanija	0,4	0,1	0,3	0,9	1,2	4,9	4,7	6,5	14,4	13,6	53,0	8,75	
HU Madžarska	0,2	-	0,5	1,1	1,8	3,5	3,8	6,6	8,7	8,1	65,5	8,97	
IE Irska	0,7	0,2	0,6	1,4	2,4	5,2	5,0	7,1	12,9	14,1	50,3	8,55	
IL Izrael	0,2	0,0	0,1	0,1	0,3	2,0	3,3	4,0	7,0	13,8	69,2	9,32	
IS Islandija	0,1	-	0,1	-	0,3	2,6	1,1	3,1	9,3	16,0	67,5	9,35	
IT Italija	0,5	-	0,2	0,7	1,0	4,5	3,2	6,8	12,1	12,6	58,4	8,90	
LT Litva	0,4	0,4	0,8	2,0	1,7	4,6	4,2	7,8	14,9	17,6	45,6	8,51	
NL Nizozemska	0,3	0,1	0,2	0,2	0,3	2,7	2,6	7,3	18,0	16,0	52,4	8,95	
NO Norveška	-	0,1	0,1	0,1	0,3	2,2	1,9	4,3	11,6	13,0	66,4	9,28	
PL Poljska	0,2	0,2	0,2	0,4	0,3	2,9	2,0	3,6	9,1	12,1	69,0	9,27	
PT Portugalska	0,2	0,1	0,3	0,3	1,6	4,0	6,0	11,5	15,7	13,3	47,2	8,61	
RU Rusija	0,9	0,6	0,8	1,0	2,5	6,8	4,7	7,5	12,3	10,8	52,1	8,46	
SE Švedska	0,1	-	0,1	-	0,6	2,0	1,8	4,8	9,8	8,7	72,3	9,36	
SI Slovenija	0,7	0,2	0,4	0,7	0,7	2,7	2,3	3,4	9,9	11,9	67,2	9,15	
SK Slovaška	0,2	0,3	0,9	1,5	1,9	4,5	3,4	8,1	15,7	22,3	41,2	8,52	
UA Ukrajina	0,4	0,4	0,1	0,8	1,1	3,6	2,5	5,6	9,6	15,0	60,8	9,00	
XK Kosovo	0,8	0,6	0,4	1,4	2,1	2,9	3,2	4,2	6,9	10,8	66,9	8,98	
Skupaj	0,3	0,2	0,3	0,6	1,0	3,6	3,2	6,0	11,8	13,0	59,9	8,97	

**E2 ... da se volivci pogovorijo o politiki s prijatelji in znanci,
preden se odločijo kako bodo glasovali?**

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno					
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	14,1	2,5	2,8	2,8	0,6	6,7	3,4	6,4	9,9	7,1	43,8	6,98
BE Belgija	2,7	1,1	2,1	3,2	2,8	9,9	10,6	17,7	25,3	11,6	13,1	7,01
BG Bolgarija	3,0	1,3	2,2	2,7	3,0	9,3	7,4	8,6	10,7	13,2	38,6	7,67
CH Švica	0,8	0,2	0,9	1,0	1,7	8,2	6,4	12,4	27,5	15,6	25,3	7,92
CY Ciper	1,6	2,0	1,6	1,2	0,6	5,0	4,5	7,8	13,9	12,8	48,9	8,33
CZ Češka	2,0	0,5	1,9	2,1	3,9	13,2	10,6	13,1	15,9	10,8	25,9	7,31
DE Nemčija	2,2	0,5	1,9	2,7	2,4	9,8	6,0	12,9	22,2	12,3	26,9	7,55
DK Danska	1,6	0,5	1,7	3,0	1,6	8,3	6,3	12,2	23,9	15,0	26,0	7,70
EE Estonija	2,6	1,2	1,9	3,1	2,7	10,1	7,7	11,1	16,6	12,4	30,6	7,50
ES Španija	3,7	1,0	1,5	2,6	2,3	12,2	7,3	11,7	18,3	11,2	28,1	7,37
FI Finska	1,7	1,4	3,2	4,1	4,7	12,6	11,5	18,8	23,4	12,1	6,4	6,63
FR Francija	2,8	1,2	2,4	3,0	3,9	13,8	8,7	13,7	22,7	9,9	18,0	6,98
GB Velika Britanija	1,5	1,4	2,5	3,8	3,7	13,5	9,0	14,1	21,3	10,3	18,9	7,05
HU Madžarska	2,1	0,9	1,7	2,8	2,6	8,8	8,9	10,4	13,2	8,7	39,9	7,75
IE Irska	1,4	0,6	1,3	2,6	6,3	11,0	9,1	12,9	16,6	10,9	27,3	7,40
IL Izrael	3,6	0,4	1,0	1,0	1,5	5,6	7,9	14,2	18,5	10,4	35,8	7,86
IS Islandija	3,0	1,8	1,5	3,9	2,2	11,7	7,6	13,8	22,9	13,3	18,3	7,13
IT Italija	2,5	0,5	1,6	2,3	3,6	7,6	7,6	11,9	20,1	11,5	31,0	7,65
LT Litva	2,6	1,9	3,0	4,0	5,1	10,5	10,4	11,5	13,8	13,4	23,9	7,05
NL Nizozemska	1,2	0,3	1,6	1,9	2,5	8,0	9,7	18,3	30,2	12,6	13,5	7,37
NO Norveška	1,1	1,1	1,3	2,9	3,6	10,2	7,7	16,0	22,9	13,7	19,7	7,39
PL Poljska	2,8	1,1	2,2	2,4	1,9	8,8	4,5	9,4	18,1	14,0	34,8	7,76
PT Portugalska	0,8	0,6	1,2	2,1	3,4	9,8	9,9	16,6	16,2	11,1	28,3	7,60
RU Rusija	2,2	0,8	1,7	2,6	3,9	11,5	8,2	11,0	12,8	11,6	33,9	7,56
SE Švedska	3,4	1,3	2,6	2,9	2,5	12,4	7,6	15,5	17,7	10,9	23,3	7,14
SI Slovenija	5,2	2,8	3,2	3,3	2,7	14,3	7,0	13,2	17,6	11,5	19,2	6,72
SK Slovaška	0,5	0,7	1,5	2,5	3,7	8,4	7,6	9,6	16,7	21,8	27,1	7,80
UA Ukrajina	4,2	1,0	0,9	2,8	3,8	9,6	5,2	10,7	10,7	12,7	38,5	7,64
XK Kosovo	3,6	1,4	2,4	2,0	3,1	7,7	6,8	6,7	7,8	11,1	47,4	7,87
Skupaj	2,6	1,0	1,9	2,7	3,1	10,1	7,9	12,7	18,2	12,2	27,6	7,43

E3 ... da različne politične stranke ponujajo jasne alternative druga drugi?

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno					
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	3,2	1,2	1,1	1,7	0,9	4,9	2,7	5,9	10,8	8,5	59,0	8,48
BE Belgija	1,0	0,4	1,0	1,2	2,2	8,1	8,1	14,3	26,3	17,4	20,0	7,71
BG Bolgarija	0,4	0,3	0,2	0,4	0,9	3,3	2,3	5,1	10,2	15,3	61,5	9,06
CH Švica	1,0	0,5	1,1	2,5	2,7	10,0	10,0	16,4	26,4	12,4	16,9	7,38
CY Ciper	0,4	0,3	0,5	0,8	0,6	2,1	2,2	6,0	10,9	13,0	63,1	9,07
CZ Češka	0,5	0,4	0,6	1,3	2,7	9,0	7,8	16,3	21,0	14,9	25,6	7,80
DE Nemčija	1,6	0,3	0,9	3,1	3,5	10,9	9,8	14,1	23,6	11,9	20,3	7,36
DK Danska	1,0	0,2	1,1	1,6	2,0	8,9	7,8	15,0	28,4	15,0	18,9	7,63
EE Estonija	1,1	0,2	1,1	1,5	2,6	11,3	7,7	11,4	18,3	11,3	33,6	7,83
ES Španija	1,1	0,3	0,5	1,2	1,3	8,3	6,3	9,8	17,7	15,6	37,8	8,19
FI Finska	0,4	0,4	0,8	1,5	2,2	8,4	9,9	19,3	29,9	17,5	9,6	7,44
FR Francija	0,8	0,3	0,9	1,3	1,5	7,8	5,9	11,0	25,4	14,4	30,7	8,04
GB Velika Britanija	0,7	0,4	1,2	2,3	4,0	11,3	7,6	13,3	22,8	12,7	23,8	7,55
HU Madžarska	0,4	0,2	0,2	0,8	1,2	5,4	6,1	7,3	12,3	10,8	55,2	8,71
IE Irska	1,4	0,6	0,9	2,7	4,0	8,9	7,7	12,7	18,5	13,3	29,1	7,65
IL Izrael	2,9	0,3	0,8	1,6	1,8	5,9	7,8	11,3	14,9	12,6	40,2	8,03
IS Islandija	1,0	0,5	1,4	1,4	1,1	8,1	5,9	12,3	27,8	15,2	25,3	7,87
IT Italija	0,8	0,4	0,9	1,5	1,5	5,0	3,4	6,6	17,3	15,7	46,9	8,53
LT Litva	0,7	0,9	1,3	3,2	2,8	11,0	6,9	11,7	15,3	16,4	29,9	7,71
NL Nizozemska	0,5	0,1	0,5	0,8	1,5	6,1	8,7	20,6	32,9	14,7	13,4	7,67
NO Norveška	0,1	0,1	0,2	0,6	1,1	5,1	4,9	11,3	27,5	20,6	28,4	8,31
PL Poljska	0,7	0,2	1,0	1,5	1,7	9,2	6,1	8,7	16,5	16,6	37,8	8,17
PT Portugalska	0,6	0,2	0,3	1,1	1,0	4,5	8,4	12,8	17,8	15,6	37,7	8,30
RU Rusija	1,9	0,6	1,3	1,8	3,6	10,0	6,5	10,0	12,5	12,5	39,3	7,88
SE Švedska	1,1	0,2	0,7	1,4	1,3	6,3	6,2	12,0	23,1	15,1	32,6	8,10
SI Slovenija	1,7	0,5	0,9	1,9	2,2	9,8	7,2	12,8	21,7	14,0	27,3	7,71
SK Slovaška	0,8	0,6	1,2	2,4	2,4	7,5	6,8	10,8	18,4	20,6	28,4	7,91
UA Ukrajina	0,7	0,5	0,6	0,8	1,9	7,2	5,5	9,8	12,7	16,2	44,2	8,38
XK Kosovo	1,5	0,6	1,2	1,6	2,3	7,3	5,8	7,1	8,9	12,3	51,3	8,34
Skupaj	1,0	0,4	0,8	1,6	2,2	7,9	6,9	11,9	19,7	14,5	33,2	7,99

E4 ... da stranke v opoziciji lahko svobodno kritizirajo vlado?

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno					
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	1,5	0,1	0,9	0,8	0,3	2,5	2,9	4,6	8,4	7,5	70,5	9,08
BE Belgija	0,8	0,6	0,7	1,6	2,6	7,3	8,4	14,4	23,0	15,6	25,0	7,79
BG Bolgarija	0,2	0,1	0,3	0,4	0,9	2,4	2,6	5,9	9,9	14,9	62,3	9,11
CH Švica	0,7	0,2	0,7	2,3	2,9	8,5	7,3	13,4	21,2	13,6	29,0	7,84
CY Ciper	0,3	0,4	0,6	0,1	0,6	2,9	1,6	4,9	12,6	14,5	61,7	9,10
CZ Češka	0,3	0,3	0,5	1,1	3,1	7,9	7,3	14,7	19,2	15,2	30,3	7,97
DE Nemčija	0,5	0,0	0,2	0,9	1,1	4,3	4,0	7,6	15,5	12,7	53,2	8,77
DK Danska	0,3	0,2	0,6	0,4	1,3	4,6	4,3	8,3	16,8	16,8	46,6	8,65
EE Estonija	0,9	0,5	0,6	1,4	2,1	8,5	6,4	9,2	15,2	12,5	42,7	8,20
ES Španija	2,5	0,7	1,0	2,4	2,2	8,1	5,0	8,5	15,7	13,0	40,8	8,00
FI Finska	0,3	0,2	1,0	2,0	2,7	8,4	5,8	12,0	22,1	20,9	24,6	7,91
FR Francija	0,9	0,4	1,2	1,2	2,6	8,9	6,9	12,5	21,7	12,4	31,2	7,88
GB Velika Britanija	0,4	0,1	0,9	1,0	3,7	7,5	6,8	10,4	20,2	13,8	35,4	8,09
HU Madžarska	0,8	0,3	0,6	0,8	2,4	5,9	6,1	7,5	11,8	10,8	53,1	8,54
IE Irska	0,8	0,3	0,6	0,9	2,9	6,1	6,3	10,6	16,6	15,8	39,2	8,25
IL Izrael	1,5	0,2	0,3	0,7	1,1	4,2	4,3	7,7	16,1	14,0	50,0	8,62
IS Islandija	0,1	0,1	0,3	0,7	0,9	4,2	3,3	7,3	16,4	16,8	49,8	8,79
IT Italija	1,5	0,3	1,6	1,3	2,8	7,5	5,2	8,8	17,5	13,1	40,5	8,11
LT Litva	0,9	0,8	1,6	1,9	3,2	8,9	7,2	10,8	13,5	17,0	34,5	7,90
NL Nizozemska	0,3	0,2	0,2	0,6	0,9	4,8	6,1	16,6	26,6	17,2	26,7	8,16
NO Norveška	-	0,1	0,6	1,0	1,6	5,8	5,4	8,6	17,7	17,1	42,0	8,48
PL Poljska	0,7	0,6	0,7	1,1	1,7	7,5	4,7	8,2	14,0	16,4	44,5	8,39
PT Portugalska	0,5	0,4	0,6	1,3	1,8	5,4	7,4	14,3	17,1	14,7	36,5	8,18
RU Rusija	1,2	0,7	1,4	2,4	2,6	11,1	7,3	9,5	12,0	11,0	40,8	7,90
SE Švedska	0,3	0,1	0,1	0,8	0,8	3,5	3,5	7,3	13,7	13,2	56,7	8,91
SI Slovenija	1,5	0,4	1,6	2,1	1,9	9,1	6,9	13,1	19,6	14,7	29,0	7,75
SK Slovaška	0,5	0,7	1,4	2,0	2,5	6,6	7,6	10,0	17,4	21,9	29,2	7,97
UA Ukrajina	1,8	0,5	1,0	1,6	3,4	7,5	4,4	7,7	10,6	17,2	44,5	8,23
XK Kosovo	1,1	0,8	1,2	0,8	2,5	5,3	3,5	5,0	10,6	11,0	58,2	8,64
Skupaj	0,8	0,4	0,8	1,2	2,1	6,5	5,6	9,8	16,3	14,7	41,8	8,30

E5 ... da mediji lahko svobodno kritizirajo vlado?

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno					
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	0,8	0,2	0,5	1,1	0,3	1,7	1,9	3,1	5,1	6,2	79,3	9,36
BE Belgija	1,2	0,8	1,1	2,9	4,3	9,9	8,0	13,7	21,3	13,6	23,2	7,47
BG Bolgarija	0,3	0,1	0,3	0,4	1,2	2,0	3,0	4,4	8,5	13,2	66,6	9,19
CH Švica	0,6	0,3	1,2	2,6	3,5	11,5	8,5	11,8	18,2	12,8	28,8	7,65
CY Ciper	0,4	0,3	0,3	0,4	1,3	3,3	2,3	4,1	10,1	14,4	63,2	9,08
CZ Češka	0,5	0,1	0,5	0,9	2,6	7,7	6,6	14,9	16,5	14,6	35,0	8,11
DE Nemčija	0,8	0,3	0,9	1,4	2,3	5,5	5,1	8,3	15,4	12,2	47,7	8,43
DK Danska	0,4	0,2	1,3	2,0	1,5	5,8	5,3	9,0	17,1	15,1	42,3	8,34
EE Estonija	0,8	0,3	0,8	1,6	1,6	6,8	4,5	9,7	13,9	12,8	47,1	8,40
ES Španija	1,5	0,3	1,1	1,6	1,4	7,5	4,3	7,3	14,1	13,5	47,3	8,36
FI Finska	0,3	0,5	1,1	2,3	2,9	8,2	6,4	11,9	21,0	19,7	25,6	7,87
FR Francija	2,6	0,8	2,7	3,2	3,5	12,4	7,7	10,7	19,9	9,9	26,6	7,27
GB Velika Britanija	0,8	0,4	1,3	2,4	3,4	9,2	8,3	10,0	18,3	13,6	32,2	7,81
HU Madžarska	1,2	0,3	0,6	0,7	1,9	7,3	5,1	8,0	10,8	11,0	53,2	8,51
IE Irska	0,9	0,2	0,5	1,5	3,6	6,0	7,7	10,7	17,3	18,1	33,6	8,08
IL Izrael	1,6	0,4	0,6	1,1	1,8	5,0	4,4	8,1	13,9	17,1	46,2	8,46
IS Islandija	0,5	0,7	0,5	1,1	0,5	5,4	3,8	8,2	13,8	14,9	50,5	8,65
IT Italija	2,6	0,8	2,2	2,2	2,3	9,1	5,4	10,6	15,0	10,4	39,7	7,82
LT Litva	0,7	0,7	0,7	2,5	2,3	7,4	5,2	9,4	13,3	16,3	41,4	8,20
NL Nizozemska	0,7	0,4	0,5	1,8	3,5	6,9	8,9	17,1	23,6	15,3	21,4	7,68
NO Norveška	0,4	0,2	0,6	1,3	1,5	5,3	5,8	8,8	18,5	17,5	40,1	8,41
PL Poljska	1,1	1,0	1,0	1,6	1,6	7,1	4,0	5,5	12,9	14,5	49,6	8,42
PT Portugalska	0,6	0,3	0,7	1,9	2,2	6,5	7,6	13,6	16,6	14,4	35,6	8,07
RU Rusija	1,4	1,0	1,5	2,1	3,2	9,9	6,5	7,4	12,8	11,6	42,6	7,96
SE Švedska	0,3	0,2	0,2	1,0	1,0	3,4	3,0	7,3	13,3	12,4	57,9	8,91
SI Slovenija	1,8	0,7	0,8	2,5	2,4	8,4	7,8	12,6	16,0	14,5	32,6	7,80
SK Slovaška	0,5	0,7	0,9	1,6	2,6	6,0	6,6	10,0	14,7	23,1	33,3	8,15
UA Ukrajina	1,4	0,7	0,7	0,7	2,2	7,6	4,1	7,8	8,3	17,1	49,4	8,45
XK Kosovo	0,4	0,7	1,2	1,1	2,0	5,9	4,0	3,1	7,7	10,5	63,4	8,80
Skupaj	0,9	0,4	0,9	1,6	2,3	6,9	5,7	9,4	15,0	14,4	42,4	8,24

In če še vedno ocenjujete na splošno, ne glede na xx (Slovenijo),
kako pomembne so naslednje stvari za demokracijo na sploh...

E6 ... da mediji posredujejo državljanom zanesljive informacije za oceno vlade?

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno				
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	-	-	-	0,3	0,5	0,4	0,9	2,0	3,9	6,3	85,6	9,69
BE Belgija	0,7	0,5	0,6	1,5	2,7	5,1	6,4	9,8	19,7	17,6	35,3	8,19
BG Bolgarija	0,1	0,2	0,4	0,5	0,8	1,7	2,3	4,8	9,4	14,8	65,0	9,19
CH Švica	0,2	-	0,3	0,5	1,2	4,1	4,0	8,2	20,0	16,1	45,4	8,68
CY Ciper	0,2	0,7	0,1	0,2	0,2	2,1	2,6	5,5	9,7	10,1	68,6	9,21
CZ Češka	-	0,1	0,6	0,3	1,7	5,0	5,1	12,3	13,4	12,9	48,6	8,60
DE Nemčija	0,3	0,1	0,3	0,2	0,9	2,7	2,3	4,6	12,8	12,8	63,0	9,11
DK Danska	0,1	0,1	0,1	0,4	0,6	2,5	1,7	4,5	12,6	16,0	61,5	9,18
EE Estonija	0,5	0,3	0,4	0,8	1,4	5,7	4,7	7,6	11,1	12,1	55,5	8,72
ES Španija	0,3	-	0,3	0,4	0,7	2,4	2,3	4,5	10,5	15,8	62,7	9,15
FI Finska	0,1	0,3	0,2	0,9	1,4	4,1	4,9	9,0	21,0	22,6	35,5	8,48
FR Francija	0,7	0,5	0,9	1,1	1,9	5,3	5,8	9,9	20,8	14,1	39,2	8,28
GB Velika Britanija	0,7	0,4	1,1	2,2	2,7	7,9	6,6	7,9	14,4	15,1	41,0	8,16
HU Madžarska	0,3	0,3	0,2	1,0	1,2	4,0	4,5	7,7	10,6	11,5	58,8	8,85
IE Irska	0,8	0,2	0,8	1,4	3,1	6,4	5,4	9,0	15,2	16,7	41,0	8,27
IL Izrael	1,2	0,1	0,5	0,2	0,7	2,5	4,4	5,8	10,3	15,8	58,4	8,93
IS Islandija	0,3	0,1	0,3	-	0,3	1,8	2,2	3,9	10,3	14,7	66,2	9,28
IT Italija	0,5	0,1	0,1	0,6	1,2	4,3	4,4	8,4	12,1	14,2	54,1	8,79
LT Litva	0,6	0,8	0,9	1,4	2,2	4,8	4,9	8,3	15,5	16,8	43,7	8,40
NL Nizozemska	0,3	0,3	0,2	0,8	1,3	4,5	5,0	11,5	20,8	19,7	35,6	8,41
NO Norveška	0,1	0,1	0,2	0,2	0,9	3,7	2,1	6,2	14,6	18,9	52,9	8,96
PL Poljska	0,2	0,2	0,3	0,1	0,4	2,0	1,7	4,0	7,8	11,8	71,5	9,35
PT Portugalska	0,5	0,6	0,1	0,4	1,8	4,2	9,2	11,2	14,3	16,9	40,8	8,38
RU Rusija	0,3	0,6	1,1	1,8	2,6	5,7	4,2	6,1	11,5	11,8	54,4	8,57
SE Švedska	-	0,3	0,1	0,4	0,6	3,1	2,8	6,1	10,6	11,5	64,6	9,13
SI Slovenija	0,8	0,3	0,6	0,8	0,5	4,8	2,9	7,7	13,7	16,2	51,8	8,74
SK Slovaška	0,3	0,3	1,2	1,8	2,6	3,8	4,8	13,2	19,7	21,7	30,5	8,17
UA Ukrajina	0,1	0,4	0,2	0,6	1,6	3,1	2,8	5,7	9,3	15,8	60,5	9,02
XK Kosovo	0,8	0,3	0,6	2,5	1,0	3,6	3,2	6,6	8,4	10,8	62,2	8,82
Skupaj	0,4	0,3	0,5	0,8	1,4	4,0	4,1	7,4	13,5	15,0	52,5	8,75

E7 ... da so pravice manjšin zaščitene?

	sploh ni pomembno za demokracijo										izjemno pomembno	
	na splošno										za demokracijo na splošno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	$\bar{x}$
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	0,9	0,3	0,4	0,3	0,4	1,3	1,4	2,6	5,0	6,9	80,5	9,44
BE Belgija	0,4	0,1	0,3	0,8	1,4	6,0	6,5	12,8	23,3	18,0	30,5	8,20
BG Bolgarija	1,6	0,9	1,5	2,0	2,2	6,7	6,3	9,5	10,4	12,8	46,1	8,16
CH Švica	-	-	0,2	0,1	0,6	4,1	4,1	9,3	23,0	16,6	42,1	8,67
CY Ciper	0,8	0,7	2,0	1,2	2,4	5,5	4,9	7,4	10,3	12,5	52,4	8,45
CZ Češka	0,7	0,7	1,0	2,2	3,9	12,3	12,9	17,2	16,6	9,9	22,5	7,32
DE Nemčija	0,2	0,2	0,2	0,6	0,7	3,7	3,3	6,4	14,4	12,7	57,5	8,93
DK Danska	0,2	0,1	0,3	0,6	0,7	3,9	2,9	8,3	18,7	16,9	47,5	8,76
EE Estonija	0,8	0,5	0,9	1,5	1,9	7,7	5,5	8,8	14,3	11,4	46,6	8,31
ES Španija	0,2	0,2	0,4	0,7	0,5	3,7	2,8	5,9	11,2	15,4	59,1	9,00
FI Finska	0,1	0,2	0,3	1,2	1,9	5,8	5,9	13,8	23,5	22,5	24,9	8,12
FR Francija	0,2	0,1	0,6	0,8	1,7	7,8	6,1	12,1	22,7	13,5	34,5	8,19
GB Velika Britanija	0,7	0,3	0,9	1,7	2,6	9,9	7,8	10,7	18,9	13,4	33,0	7,91
HU Madžarska	1,3	0,6	0,6	2,3	3,1	8,0	6,8	8,9	13,7	10,1	44,7	8,11
IE Irska	0,6	0,3	0,7	1,6	3,5	7,6	9,0	10,2	17,2	13,0	36,5	8,03
IL Izrael	2,6	0,5	0,8	0,7	1,2	4,6	4,5	6,3	10,8	11,4	56,6	8,58
IS Islandija	0,1	0,3	0,1	0,3	0,5	2,0	1,9	4,9	11,5	15,9	62,4	9,19
IT Italija	0,4	0,4	0,5	0,8	1,2	2,5	5,5	7,1	15,5	14,5	51,7	8,74
LT Litva	1,3	0,5	1,1	2,2	4,6	9,0	7,9	12,9	13,6	16,8	30,2	7,72
NL Nizozemska	0,1	0,2	0,2	0,7	0,5	4,6	4,7	15,0	24,7	21,0	28,3	8,31
NO Norveška	0,6	0,1	0,5	0,6	0,9	5,8	5,4	10,7	19,5	16,0	39,8	8,41
PL Poljska	0,4	0,2	0,3	0,3	1,4	4,7	3,9	7,7	12,9	13,3	54,9	8,80
PT Portugalska	0,5	0,6	0,1	0,9	1,2	3,4	6,6	9,0	15,1	16,8	45,8	8,58
RU Rusija	5,2	1,9	2,2	2,9	4,2	9,5	6,8	8,8	11,4	9,7	37,2	7,33
SE Švedska	0,1	0,1	0,3	0,5	0,8	3,8	3,8	8,4	14,8	12,3	55,1	8,86
SI Slovenija	0,5	0,1	0,3	0,3	0,7	4,4	4,8	7,3	16,7	15,8	49,1	8,73
SK Slovaška	1,3	1,0	1,9	3,3	3,0	7,0	9,5	13,1	18,5	19,8	21,6	7,52
UA Ukrajina	1,6	0,7	1,1	1,5	3,0	7,5	4,8	9,0	10,8	15,1	44,9	8,20
XK Kosovo	0,7	1,0	0,9	1,2	1,7	5,8	4,3	6,1	11,6	12,2	54,5	8,58
Skupaj	0,9	0,5	0,7	1,2	1,9	6,1	5,8	9,6	15,7	14,3	43,3	8,33

E8 ... da imajo državljani pri najbolj pomembnih vprašanjih odločilno besedo in o njih glasujejo na referendumu?

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno					
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	$\bar{x}$
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	0,7	0,3	0,3	0,3	0,3	1,4	1,4	3,1	10,1	7,4	74,6	9,34
BE Belgija	1,3	0,7	1,4	1,9	2,7	7,0	9,8	15,1	23,7	17,2	19,3	7,56
BG Bolgarija	0,3	0,6	0,7	1,0	1,2	5,1	3,1	6,4	9,2	15,7	56,8	8,81
CH Švica	0,1	0,1	0,3	0,6	0,7	3,3	4,3	7,5	22,4	18,1	42,6	8,68
CY Ciper	-	0,2	0,3	0,9	0,5	3,1	3,9	7,0	12,3	10,6	61,3	9,00
CZ Češka	0,2	0,1	0,8	1,1	2,3	7,5	7,7	14,8	17,2	13,1	35,3	8,09
DE Nemčija	1,0	0,3	1,2	2,1	2,6	7,3	6,8	10,4	20,4	13,1	34,8	7,99
DK Danska	0,3	0,4	1,0	1,6	1,9	4,2	3,9	8,5	19,0	19,3	39,8	8,42
EE Estonija	0,8	0,4	0,7	1,7	1,5	5,9	6,5	8,6	14,7	13,3	45,9	8,38
ES Španija	0,4	0,2	0,4	0,5	1,2	3,8	3,4	6,5	14,4	15,8	53,3	8,83
FI Finska	0,5	0,4	1,1	1,7	2,5	4,0	6,7	14,2	24,6	22,5	21,8	7,94
FR Francija	0,4	0,1	0,8	1,1	1,5	7,8	6,9	13,7	24,1	13,9	29,8	8,03
GB Velika Britanija	0,6	0,5	1,0	1,4	2,6	7,1	6,3	10,2	19,7	14,8	35,8	8,11
HU Madžarska	0,3	0,2	0,5	0,8	1,3	5,3	4,9	7,8	12,0	12,4	54,6	8,73
IE Irska	0,6	0,3	0,8	1,2	2,7	4,4	4,7	8,3	16,5	18,1	42,3	8,43
IL Izrael	4,2	0,6	0,9	1,8	2,0	7,7	7,9	13,5	18,6	10,7	32,0	7,62
IS Islandija	0,8	0,5	0,8	1,4	1,5	6,4	4,5	8,9	23,3	14,7	37,1	8,24
IT Italija	1,0	0,4	0,4	0,6	1,4	3,9	4,4	7,6	16,1	15,7	48,4	8,62
LT Litva	0,6	0,5	0,9	2,3	2,6	5,5	6,1	9,5	13,3	16,9	41,8	8,27
NL Nizozemska	1,2	0,8	1,6	2,7	3,2	9,5	11,1	18,2	24,5	13,5	13,7	7,21
NO Norveška	0,4	0,2	0,4	1,1	0,9	5,2	5,4	11,8	23,0	20,2	31,4	8,29
PL Poljska	0,3	0,3	0,7	0,6	0,6	3,6	4,0	7,9	13,5	13,3	55,1	8,83
PT Portugalska	0,5	0,6	0,6	0,8	2,8	9,0	9,1	12,3	19,3	14,1	30,9	7,91
RU Rusija	0,7	0,4	0,8	2,2	3,3	7,4	6,5	7,2	13,2	13,0	45,1	8,23
SE Švedska	0,4	0,3	1,2	1,6	1,5	7,0	6,3	12,5	20,5	12,4	36,2	8,12
SI Slovenija	2,4	0,8	1,2	1,8	2,0	8,4	5,3	11,2	16,4	12,0	38,6	7,93
SK Slovaška	0,4	0,3	0,7	1,3	1,9	7,1	7,1	14,3	19,3	19,2	28,4	8,02
UA Ukrajina	0,2	0,7	0,3	1,2	0,9	4,1	3,9	6,0	10,2	19,5	53,1	8,82
XK Kosovo	0,7	0,8	1,0	1,5	2,2	3,6	4,9	5,8	11,1	11,7	56,6	8,64
Skupaj	0,8	0,4	0,8	1,4	1,9	5,9	6,0	10,2	17,4	15,1	40,2	8,27

**E9 ... da priseljenci dobijo volilno pravico šele takrat,
ko postanejo državljani?**

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno										izjemno pomembno za demokracijo na splošno		$\bar{x}$
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	2,4	1,3	1,1	1,9	0,9	3,9	3,4	4,2	9,7	7,7	63,7	8,65	
BE Belgija	3,6	0,6	2,5	2,6	3,0	8,5	6,5	12,0	19,7	14,0	27,1	7,45	
BG Bolgarija	3,1	2,0	2,7	3,1	2,6	7,2	6,5	7,8	8,0	11,9	45,0	7,78	
CH Švica	2,2	1,3	2,0	2,9	2,6	7,4	4,5	8,5	16,9	12,1	39,6	7,88	
CY Ciper	8,6	4,1	3,5	3,7	2,9	7,0	2,6	4,7	8,4	7,8	46,8	7,22	
CZ Češka	2,0	0,4	1,2	2,8	3,5	10,4	8,2	15,6	15,7	10,8	29,4	7,52	
DE Nemčija	1,8	0,3	1,1	2,5	1,9	7,4	4,5	8,0	14,7	11,8	45,9	8,21	
DK Danska	1,6	0,8	1,6	1,6	1,7	7,0	4,4	7,0	17,6	14,2	42,5	8,20	
EE Estonija	3,5	1,1	1,7	2,3	2,3	7,7	4,5	6,3	12,6	12,8	45,2	7,98	
ES Španija	2,7	0,9	2,3	2,5	2,1	8,5	4,5	8,5	15,2	12,3	40,5	7,88	
FI Finska	0,3	0,6	0,8	1,2	2,0	6,2	5,0	11,1	23,8	21,2	27,6	8,11	
FR Francija	4,5	1,5	2,5	2,1	2,5	9,2	4,8	9,3	19,7	11,1	32,9	7,48	
GB Velika Britanija	1,9	0,6	1,5	1,7	2,4	6,3	4,4	8,1	16,0	15,8	41,2	8,15	
HU Madžarska	0,7	0,3	0,6	0,9	1,6	4,6	4,6	6,1	9,9	9,2	61,4	8,80	
IE Irska	2,0	0,5	1,3	2,5	3,4	7,0	7,3	9,3	15,8	18,8	32,1	7,84	
IL Izrael	5,3	1,1	1,1	2,6	4,1	8,2	6,6	6,4	10,5	10,1	44,0	7,68	
IS Islandija	3,2	1,3	2,6	2,1	2,8	8,8	2,5	6,4	16,7	13,4	40,3	7,85	
IT Italija	6,2	0,9	1,9	2,0	2,0	6,8	5,4	8,8	13,6	10,6	41,7	7,69	
LT Litva	1,8	1,3	2,9	3,6	4,6	10,2	7,0	10,8	12,5	16,4	29,0	7,42	
NL Nizozemska	1,1	0,8	1,2	2,0	1,7	7,4	6,9	16,5	25,7	15,2	21,5	7,67	
NO Norveška	1,8	1,0	1,9	2,2	1,8	8,4	5,2	8,6	18,4	14,2	36,5	7,92	
PL Poljska	0,7	0,6	0,9	1,1	1,5	6,6	4,9	8,2	12,9	11,6	51,0	8,49	
PT Portugalska	1,2	1,0	0,7	2,2	3,5	10,8	11,0	14,2	14,9	12,0	28,6	7,55	
RU Rusija	4,3	2,4	3,2	3,3	4,9	11,1	6,1	7,6	11,9	8,6	36,7	7,23	
SE Švedska	1,1	0,6	1,2	1,5	1,5	6,0	4,4	10,8	17,5	12,3	43,1	8,27	
SI Slovenija	1,4	0,5	0,4	0,6	0,8	4,7	3,2	5,2	12,1	14,4	56,7	8,79	
SK Slovaška	2,3	2,3	3,5	3,8	3,9	9,0	7,5	12,8	16,4	17,6	21,0	7,15	
UA Ukrajina	3,6	0,9	1,1	2,1	2,8	9,8	6,0	9,3	9,9	15,1	39,5	7,80	
XK Kosovo	0,7	1,8	1,7	1,4	1,3	6,5	4,9	7,2	11,1	11,0	52,5	8,38	
Skupaj	2,5	1,1	1,7	2,3	2,6	7,8	5,6	9,1	14,9	13,1	39,3	7,88	

E10 ... da sodišča vsakogar obravnavajo enako?

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno					
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	0,3	0,3		0,1	-	0,7	0,5	0,4	1,9	2,7	93,2	9,81
BE Belgija	0,4	0,3	0,2	1,0	0,6	2,8	2,3	5,7	13,1	19,6	53,9	8,95
BG Bolgarija	0,4	0,5	0,2	0,2	0,5	1,5	1,0	2,0	2,9	8,6	82,2	9,54
CH Švica	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	2,0	0,8	2,6	8,8	11,2	73,7	9,44
CY Ciper	0,4	0,1	0,4	0,5	-	1,4	1,0	1,9	5,3	7,5	81,6	9,54
CZ Češka	0,3	0,1	0,1	0,8	1,5	4,2	3,4	5,1	13,2	7,5	63,9	8,97
DE Nemčija	0,1	-	0,1	0,2	0,3	1,3	0,8	1,7	4,6	5,8	85,0	9,65
DK Danska	0,1	0,1	0,1	0,3	0,1	0,8	0,2	1,2	4,9	10,4	81,8	9,67
EE Estonija	0,4	0,5	0,5	0,6	0,8	3,6	2,6	4,6	7,6	11,8	67,2	9,10
ES Španija	0,2	0,3	0,1	0,3	0,3	1,3	1,0	2,0	5,9	10,6	78,1	9,52
FI Finska	0,1	0,1	0,4	0,7	0,6	2,0	1,7	4,1	10,8	17,9	61,6	9,17
FR Francija	0,1	0,3	0,4	0,5	0,7	2,8	1,6	4,9	14,0	14,9	60,0	9,09
GB Velika Britanija	0,5	0,3	0,9	0,6	1,2	4,2	2,5	5,2	10,9	14,7	59,0	8,91
HU Madžarska	0,1	0,3	0,1	0,6	1,0	3,4	3,7	5,2	7,8	8,6	69,4	9,15
IE Irska	0,6	0,5	1,2	1,3	3,1	4,9	3,3	6,6	12,0	15,0	51,4	8,55
IL Izrael	0,2	0,1	0,2	0,2	0,4	2,2	2,6	2,6	4,3	9,2	78,0	9,45
IS Islandija	0,1	-	0,3	0,1	0,3	1,1	0,5	1,3	3,9	9,0	83,3	9,66
IT Italija	0,1	-	0,2	0,1	0,4	1,4	1,5	1,8	7,4	11,7	75,4	9,49
LT Litva	0,5	0,3	0,7	1,9	1,7	5,6	5,2	6,1	10,7	16,3	51,1	8,59
NL Nizozemska	0,1	-	0,2	0,1	0,4	2,7	2,1	6,4	19,5	19,3	49,2	8,95
NO Norveška	0,1	-	0,1	0,1	0,1	0,7	0,4	1,9	6,0	11,9	78,7	9,62
PL Poljska	0,2	0,1	0,2	0,3	0,4	1,2	1,1	1,7	4,2	8,5	82,2	9,60
PT Portugalska	0,5	0,4	0,3	0,7	0,8	2,5	3,7	7,6	11,5	15,4	56,5	8,91
RU Rusija	0,2	0,5	0,4	1,2	2,4	5,2	4,0	4,6	7,9	9,2	64,5	8,87
SE Švedska	-	-	0,1	0,1	0,4	0,6	0,3	1,5	4,6	7,0	85,5	9,72
SI Slovenija	0,3	0,2	0,1	0,5	0,3	1,3	1,1	1,5	6,3	8,2	80,2	9,52
SK Slovaška	0,4	0,5	0,7	1,3	1,5	3,9	2,7	7,8	16,1	21,8	43,4	8,60
UA Ukrajina	0,4	0,4	0,0	0,9	1,0	1,7	2,1	2,9	4,9	12,4	73,2	9,32
XK Kosovo	0,4	0,3	0,7	0,8	1,5	1,5	2,3	2,3	6,6	8,3	75,3	9,28
Skupaj	0,3	0,2	0,3	0,6	0,9	2,5	2,1	3,8	8,4	11,8	69,1	9,22

E11 ... da sodišča vladi lahko preprečijo, da ta deluje preko svojih pooblastil?

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno										izjemno pomembno za demokracijo na splošno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	0,3	0,2		0,2	0,3	1,9	0,9	2,6	3,2	5,9	84,6	9,58
BE Belgija	0,8	0,4	0,6	0,7	1,3	5,6	4,2	10,3	20,3	19,5	36,5	8,36
BG Bolgarija	0,4	0,5	0,4	0,5	0,9	3,1	1,4	2,8	5,3	11,8	72,9	9,27
CH Švica	0,4	0,3	0,3	0,5	1,1	4,6	2,7	8,0	20,1	14,1	48,0	8,69
CY Ciper	1,2	0,7	0,2	1,3	0,9	3,8	2,2	4,7	8,9	12,1	63,9	8,94
CZ Češka	0,5	0,1	0,4	1,1	2,6	6,5	5,2	11,2	13,8	11,1	47,5	8,42
DE Nemčija	0,3	0,0	0,2	0,3	0,5	2,1	2,2	4,1	11,1	11,1	68,0	9,25
DK Danska	0,6	0,1	0,2	0,3	0,5	2,5	1,6	3,1	10,5	15,4	65,2	9,22
EE Estonija	0,4	0,5	0,6	0,8	0,9	3,8	3,2	4,8	8,3	13,5	63,2	9,00
ES Španija	0,5	0,4	0,3	0,3	0,2	2,4	1,9	3,8	8,3	11,8	70,1	9,26
FI Finska	0,2	0,1	0,2	1,0	0,7	4,6	2,7	8,9	18,7	24,0	38,8	8,61
FR Francija	0,6	0,5	0,5	0,9	1,1	6,1	4,7	7,9	18,6	13,3	46,0	8,50
GB Velika Britanija	0,6	0,2	0,9	1,2	1,2	5,3	4,4	6,4	17,3	16,1	46,4	8,57
HU Madžarska	0,4	0,2	0,4	0,8	0,7	4,4	5,0	6,6	8,4	10,1	63,0	8,93
IE Irska	0,6	0,3	0,6	1,3	3,2	5,7	4,2	8,4	14,9	15,2	45,4	8,42
IL Izrael	5,1	0,6	0,8	1,2	1,2	5,0	7,1	10,9	10,7	9,3	47,9	8,04
IS Islandija	1,3	0,3	0,4	0,7	1,0	3,4	1,1	4,0	14,3	15,8	57,7	8,92
IT Italija	3,8	0,7	1,8	1,6	1,7	5,1	3,6	7,7	11,5	11,8	50,7	8,23
LT Litva	0,6	0,2	0,6	1,9	2,7	4,7	4,9	6,7	11,2	16,2	50,4	8,56
NL Nizozemska	0,7	0,2	0,4	0,8	0,9	3,7	3,6	10,6	23,4	21,9	33,7	8,43
NO Norveška	0,3	0,2	0,4	0,4	0,2	3,2	2,4	4,0	13,5	17,7	57,7	9,06
PL Poljska	0,2	0,3	0,1	0,3	0,5	2,3	2,1	4,0	8,5	11,5	70,1	9,29
PT Portugalska	0,4	0,7	0,3	0,8	1,3	6,1	6,6	8,6	18,3	16,5	40,3	8,37
RU Rusija	0,3	0,3	0,3	1,7	2,0	5,9	4,7	7,0	10,3	10,5	56,9	8,66
SE Švedska	0,8	0,2	0,3	0,6	0,7	3,9	0,8	5,5	11,8	12,2	63,0	9,03
SI Slovenija	0,8	0,8	1,2	0,3	0,7	2,1	4,0	7,2	11,2	10,9	60,7	8,87
SK Slovaška	0,5	0,6	0,7	0,9	2,2	4,6	3,0	9,4	14,8	23,7	39,8	8,49
UA Ukrajina	0,3	0,2	0,1	0,6	0,9	3,5	1,9	3,5	5,4	14,3	69,3	9,23
XK Kosovo	0,4	0,1	0,9	0,8	0,7	2,3	3,0	4,8	5,5	8,5	73,0	9,21
Skupaj	0,8	0,3	0,5	0,8	1,2	4,2	3,4	6,6	12,5	14,2	55,5	8,79

E13 ... da vlada vse državljane ščiti pred revščino?

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno										izjemno pomembno za demokracijo na splošno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	0,1	-	-	0,5	0,4	0,3	0,6	0,5	3,5	4,1	90,0	9,76
BE Belgija	0,2	0,2	0,5	0,5	1,0	4,4	3,8	10,4	20,7	19,6	38,7	8,53
BG Bolgarija	0,5	0,3	0,4	1,0	0,9	3,0	2,4	4,6	5,8	9,4	71,7	9,17
CH Švica	-	0,1	0,5	0,6	1,3	5,7	5,6	11,2	21,1	15,3	38,6	8,42
CY Ciper	0,2	0,2	0,2	0,4	0,3	1,1	1,5	2,4	4,6	7,9	81,3	9,54
CZ Češka	0,8	0,4	0,5	2,2	3,1	10,1	9,8	11,6	12,0	9,7	40,0	7,93
DE Nemčija	0,4	0,2	1,0	1,4	1,9	4,9	5,1	8,5	15,5	11,6	49,6	8,53
DK Danska	0,4	0,1	0,4	0,7	1,0	4,5	2,7	8,7	19,0	17,4	44,9	8,65
EE Estonija	1,1	0,9	0,9	2,5	2,2	6,7	4,1	7,7	12,9	11,0	50,1	8,34
ES Španija	0,2	0,1	0,3	0,4	0,3	1,5	1,5	3,9	8,5	11,7	71,6	9,37
FI Finska	0,2	0,2	0,5	1,0	2,1	4,5	4,6	9,5	23,1	24,2	30,1	8,33
FR Francija	0,3	0,3	0,5	0,7	0,8	3,8	3,2	7,0	18,1	15,2	50,2	8,77
GB Velika Britanija	0,7	0,6	1,4	1,3	1,5	5,6	3,7	8,8	15,8	14,1	46,4	8,43
HU Madžarska	0,4	0,3	0,7	1,5	1,9	4,6	5,4	6,8	10,8	10,9	56,7	8,69
IE Irska	1,0	0,4	0,8	1,4	3,3	4,9	6,0	6,6	13,9	16,8	44,9	8,38
IL Izrael	0,6	0,1	0,2	0,5	0,7	2,9	3,8	5,0	8,4	15,0	62,9	9,08
IS Islandija	0,8	0,1	1,0	1,2	0,7	3,9	3,7	7,2	18,8	13,7	48,9	8,64
IT Italija	0,1	-	0,5	0,5	0,6	1,5	2,2	4,5	8,8	12,8	68,4	9,27
LT Litva	0,8	0,4	1,5	3,2	2,9	8,2	5,2	7,3	10,7	16,1	43,4	8,14
NL Nizozemska	0,1	0,1	0,5	0,9	0,9	5,3	6,3	14,0	29,3	17,7	24,9	8,12
NO Norveška	0,1	0,1	0,7	1,1	1,1	4,1	4,2	8,5	19,8	17,6	42,7	8,58
PL Poljska	0,6	0,4	0,5	0,7	0,9	3,8	2,0	4,5	8,4	13,3	64,9	9,05
PT Portugalska	0,6	0,6	0,1	0,4	0,7	2,4	6,0	7,8	11,9	16,1	53,4	8,81
RU Rusija	0,7	0,3	0,7	1,9	2,7	6,7	5,3	7,0	8,7	10,2	55,8	8,52
SE Švedska	0,3	0,1	0,7	1,7	1,1	5,0	3,6	9,3	16,1	12,7	49,3	8,60
SI Slovenija	0,3	0,2	0,2	0,7	0,9	3,0	1,4	3,6	10,0	12,0	67,7	9,20
SK Slovaška	1,1	0,7	1,0	2,4	2,5	4,7	5,9	9,7	17,4	20,8	33,7	8,11
UA Ukrajina	0,2	0,1	0,1	0,4	1,6	2,9	2,5	4,1	6,7	15,6	65,8	9,17
XK Kosovo	0,8	-	0,3	1,2	0,9	1,1	3,3	3,7	7,1	9,9	71,7	9,22
Skupaj	0,5	0,3	0,6	1,2	1,5	4,4	4,2	7,3	13,5	14,1	52,5	8,68

E14 ... da vlada ljudem pojasnjuje svoje odločitve?

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno						izjemno pomembno za demokracijo na splošno					
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	0,4	-	0,1	0,1	0,6	0,9	0,9	2,4	6,7	8,6	79,3	9,54
BE Belgija	0,2	0,1	0,2	0,6	0,9	2,9	3,5	8,5	21,8	25,1	36,2	8,64
BG Bolgarija	0,2	0,1	0,1	0,3	0,8	2,3	1,9	3,8	7,4	13,5	69,6	9,31
CH Švica	-	0,1	0,1	0,1	0,2	2,4	2,4	6,7	20,8	20,8	46,4	8,92
CY Ciper	0,2	0,2	-	0,5	-	3,0	1,9	6,4	7,8	11,0	69,1	9,24
CZ Češka	0,2	0,2	0,1	0,8	2,8	5,6	5,7	15,0	12,6	13,1	43,9	8,39
DE Nemčija	0,1	0,1	0,2	0,5	0,2	2,0	2,1	5,2	15,1	16,1	58,3	9,11
DK Danska	-	0,1	0,1	0,1	0,3	0,7	1,6	3,6	16,1	20,4	57,0	9,23
EE Estonija	0,6	0,3	0,4	0,7	0,7	3,1	2,6	6,2	12,6	13,5	59,3	8,95
ES Španija	0,3	0,2	0,1	0,3	0,3	1,8	1,4	4,5	9,2	14,5	67,4	9,30
FI Finska	0,2	0,1	0,3	0,4	1,2	3,3	3,7	7,2	21,2	30,2	32,2	8,59
FR Francija	0,1	-	0,4	0,4	0,8	2,8	2,6	5,8	20,2	16,6	50,4	8,90
GB Velika Britanija	0,6	0,1	0,8	0,8	1,8	5,0	4,0	5,6	14,3	15,7	51,3	8,68
HU Madžarska	0,3	0,4	0,5	1,2	1,3	3,7	3,9	7,7	10,0	12,4	58,5	8,84
IE Irska	0,7	0,5	1,5	1,7	3,3	4,2	3,7	7,9	15,3	16,8	44,4	8,38
IL Izrael	1,4	0,3	0,2	0,5	1,0	4,7	5,4	9,1	13,1	12,3	52,0	8,61
IS Islandija	0,3	-	0,1	0,1	0,3	0,8	0,9	3,8	16,6	18,4	58,7	9,23
IT Italija	0,2	0,1	0,2	1,0	0,6	1,5	1,1	3,1	10,3	13,8	68,1	9,29
LT Litva	0,4	0,4	0,6	1,1	2,0	7,4	4,8	7,0	12,2	19,4	44,6	8,46
NL Nizozemska	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2	2,0	3,2	9,8	31,3	23,9	28,8	8,54
NO Norveška	0,1	-	-	0,2	0,4	2,1	2,7	5,6	21,7	20,4	46,7	8,93
PL Poljska	0,1	0,2	0,1	0,2	0,5	1,3	1,9	4,1	9,5	14,6	67,5	9,32
PT Portugalska	0,3	0,4	0,2	0,3	1,5	3,9	6,2	11,4	14,6	15,8	45,6	8,57
RU Rusija	0,7	0,5	0,7	1,6	2,8	7,4	5,8	7,8	10,2	12,3	50,1	8,39
SE Švedska	-	0,1	0,1	0,1	0,4	1,5	1,0	5,1	15,7	16,9	59,1	9,20
SI Slovenija	0,2	0,3	0,2	0,4	0,4	3,0	3,6	4,9	13,1	14,5	59,4	9,03
SK Slovaška	0,5	0,4	0,8	1,5	2,2	5,9	5,5	8,6	17,4	24,2	33,0	8,25
UA Ukrajina	0,1	0,3	0,1	0,1	1,8	2,9	3,0	5,7	10,5	16,9	58,5	9,01
XK Kosovo	0,3	0,2	0,3	1,0	1,8	2,8	3,8	8,0	9,1	8,7	64,1	8,95
Skupaj	0,3	0,2	0,3	0,6	1,2	3,4	3,3	6,8	14,5	16,7	52,6	8,84

E15 ... da vlada s svojimi ukrepi skrbi za zmanjševanje razlik v dohodkih?

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno										izjemno pomembno za demokracijo na splošno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	0,5	0,1	0,1	0,6	0,3	1,2	1,6	3,0	6,4	9,0	77,3	9,44
BE Belgija	0,8	0,6	1,0	2,0	2,0	6,7	7,0	13,5	22,5	17,8	26,2	7,88
BG Bolgarija	1,0	0,3	0,6	1,0	1,5	3,6	2,9	5,1	6,6	9,4	67,9	8,98
CH Švica	0,8	0,3	1,7	2,7	2,6	8,0	8,1	13,9	20,5	13,8	27,7	7,73
CY Ciper	1,2	1,0	0,7	0,5	1,3	3,6	2,1	5,4	9,0	10,8	64,4	8,91
CZ Češka	2,2	0,8	1,3	5,5	5,6	11,7	10,5	12,7	14,0	7,3	28,4	7,15
DE Nemčija	1,1	0,4	1,5	2,9	2,3	7,7	7,2	10,7	18,5	10,8	37,0	7,92
DK Danska	3,7	1,3	3,4	4,8	4,6	12,4	10,3	14,0	19,7	10,6	15,2	6,68
EE Estonija	1,4	0,8	0,8	2,4	2,3	6,9	4,8	8,3	11,9	12,4	48,0	8,27
ES Španija	0,5	0,2	0,4	0,6	0,8	4,0	3,5	7,0	13,9	14,0	55,2	8,85
FI Finska	0,4	0,4	0,5	1,4	2,1	5,7	5,8	12,2	21,5	22,9	27,2	8,13
FR Francija	1,1	0,3	0,8	1,8	1,8	8,2	5,1	10,7	22,1	13,2	35,0	8,06
GB Velika Britanija	1,3	0,8	2,7	2,7	2,9	11,9	7,8	12,7	18,7	11,3	27,2	7,44
HU Madžarska	0,5	0,3	0,5	0,7	1,4	3,3	4,7	7,0	11,2	12,1	58,4	8,85
IE Irska	1,1	0,6	2,0	2,5	4,2	7,5	7,3	10,3	17,6	14,4	32,4	7,78
IL Izrael	0,9	0,4	0,3	0,9	0,9	3,2	2,5	5,6	9,4	13,8	62,1	8,98
IS Islandija	1,2	0,4	1,0	1,6	1,0	6,1	3,8	10,6	19,7	16,2	38,4	8,27
IT Italija	0,3	0,1	0,6	0,9	0,5	3,6	3,1	6,3	12,8	13,6	58,1	8,93
LT Litva	0,6	0,2	0,9	2,0	4,5	8,2	6,3	6,6	12,0	17,5	41,2	8,17
NL Nizozemska	0,9	0,7	1,8	3,5	4,5	10,3	10,1	19,5	27,0	10,6	11,2	7,05
NO Norveška	0,8	0,6	1,4	2,1	3,4	8,4	8,5	13,4	23,2	15,3	23,0	7,63
PL Poljska	1,3	0,4	1,0	0,5	1,2	5,3	3,6	6,1	11,6	12,0	56,9	8,70
PT Portugalska	0,7	0,4	0,1	0,5	0,9	3,1	6,1	8,7	15,2	15,7	48,7	8,68
RU Rusija	0,9	0,5	0,7	1,9	3,0	8,7	5,5	7,2	10,7	9,5	51,4	8,32
SE Švedska	0,7	0,4	0,9	1,7	1,4	6,0	5,5	12,4	19,2	13,3	38,4	8,20
SI Slovenija	0,5	0,6	0,2	0,4	0,7	2,6	2,9	7,7	12,5	15,0	56,9	8,93
SK Slovaška	1,1	0,7	1,0	2,5	2,4	7,0	5,7	8,2	17,4	21,4	32,6	8,05
UA Ukrajina	0,3	0,8	0,2	0,9	1,1	3,7	2,3	4,6	7,5	16,2	62,5	9,04
XK Kosovo	0,2	3,5	0,6	0,3	1,2	2,6	4,0	5,6	9,9	9,4	62,8	8,79
Skupaj	1,0	0,6	1,0	1,9	2,3	6,5	5,6	9,4	15,3	13,5	43,1	8,23

In kako pomembno je za demokracijo na splošno...

E16 ... da politiki pred sprejemanjem odločitev upoštevajo stališča drugih evropskih držav?

Država	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno										izjemno pomembno za demokracijo na splošno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	$\bar{x}$
AL Albanija	1,0	0,3	1,3	0,3	0,4	4,3	1,8	6,0	10,7	13,3	60,5	8,90
BE Belgija	2,2	1,0	1,6	2,9	3,1	13,9	10,7	22,6	24,4	8,8	8,8	6,79
BG Bolgarija	2,1	1,3	1,8	2,6	4,2	13,8	12,1	15,6	15,8	9,4	21,4	7,04
CH Švica	3,3	1,2	3,5	5,0	3,5	12,2	12,1	16,6	22,6	8,9	11,1	6,59
CY Ciper	3,4	1,4	1,6	2,6	2,0	8,7	8,4	12,7	18,1	10,8	30,4	7,49
CZ Češka	2,3	1,7	2,6	4,2	5,8	20,1	16,1	15,5	12,6	7,2	11,8	6,32
DE Nemčija	1,9	0,6	1,6	2,5	2,4	10,8	9,6	17,1	24,8	9,9	18,7	7,27
DK Danska	4,1	2,2	4,0	5,8	5,7	18,5	12,6	17,1	18,3	6,0	5,6	5,95
EE Estonija	3,9	1,8	3,2	4,6	4,4	15,7	12,1	14,1	16,5	7,7	15,9	6,50
ES Španija	1,7	0,5	1,1	1,5	2,1	10,9	9,2	14,8	21,3	12,5	24,5	7,56
FI Finska	0,9	0,8	2,5	2,6	5,5	12,6	11,1	24,8	25,1	9,8	4,3	6,71
FR Francija	3,8	0,8	3,3	3,6	4,6	15,0	9,9	17,5	22,4	7,9	11,1	6,56
GB Velika Britanija	5,0	2,4	6,1	6,6	7,1	14,6	13,0	15,5	15,3	6,0	8,5	5,83
HU Madžarska	3,6	1,4	2,5	3,7	6,0	15,4	10,5	13,9	15,5	6,7	20,9	6,72
IE Irska	2,2	1,9	3,2	4,2	6,5	12,5	10,3	14,7	16,1	10,7	17,8	6,77
IL Izrael	12,5	2,3	3,9	4,3	6,6	17,1	13,3	15,0	10,4	4,7	9,8	5,45
IS Islandija	5,3	1,3	1,9	4,8	3,7	17,4	10,7	19,8	22,3	6,0	6,7	6,24
IT Italija	3,8	0,7	1,4	2,4	3,7	11,1	10,6	17,2	18,3	7,3	23,6	7,13
LT Litva	4,2	1,4	3,7	4,9	6,8	18,5	12,7	14,7	15,3	6,0	11,7	6,16
NL Nizozemska	1,2	1,1	3,1	4,0	6,3	12,6	16,4	26,3	19,7	5,2	4,0	6,34
NO Norveška	2,3	1,3	4,0	4,8	5,9	17,1	14,4	20,2	19,1	5,8	5,1	6,17
PL Poljska	4,0	2,9	3,5	4,6	4,1	19,3	9,1	13,8	15,2	8,8	14,6	6,35
PT Portugalska	1,7	0,8	1,2	1,4	4,9	14,6	11,8	15,9	15,1	8,5	24,1	7,20
RU Rusija	9,3	4,5	5,8	8,6	5,9	23,0	10,8	13,2	9,7	4,5	4,8	5,04
SE Švedska	6,1	1,9	3,4	5,5	4,4	15,5	12,7	17,0	17,7	6,2	9,4	6,08
SI Slovenija	2,5	1,0	1,6	2,6	2,3	14,8	10,0	14,7	20,6	10,1	19,8	7,12
SK Slovaška	2,6	3,1	4,7	5,2	7,5	16,4	13,2	15,0	13,4	8,8	10,0	6,11
UA Ukrajina	4,8	1,5	2,2	2,7	3,9	15,5	10,5	14,9	16,9	9,8	17,3	6,71
XK Kosovo	2,6	0,5	0,8	1,1	2,9	10,4	8,2	9,5	14,8	9,3	39,9	7,86
Skupaj	3,6	1,6	2,9	3,9	4,7	14,8	11,4	16,3	17,5	8,1	15,2	6,59

Sedaj pa še nekaj vprašanj o istih temah, vendar se tokrat osredotočite na delovanje demokracije v xx (Sloveniji), danes. Upoštevajte, da pri tem ni pravih in napačnih odgovorov, zanima nas le vaše mnenje.

S pomočjo te kartice povejte, v kolikšni meri vsaka od naslednjih trditev drži za xx (Slovenijo). 0 pomeni - da trditev sploh ne drži, 10 pa - da povsem drži.

E17 V xx (Sloveniji) so parlamentarne volitve svobodne in poštene.

sploh ne drži											povsem drži	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	$\bar{x}$
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	32,4	5,0	7,0	6,7	7,9	14,7	5,8	5,1	5,3	2,5	7,5	3,55
BE Belgija	1,9	1,1	1,3	3,0	3,1	8,5	8,7	13,4	22,0	15,3	21,8	7,45
BG Bolgarija	15,9	8,4	9,4	10,4	11,1	15,2	9,5	7,2	4,4	3,4	5,0	4,02
CH Švica	0,2	0,2	0,4	1,7	1,4	5,7	5,7	12,0	23,6	18,4	30,6	8,19
CY Ciper	1,0	0,7	1,1	1,6	2,7	5,5	4,2	6,6	14,2	16,6	45,7	8,38
CZ Češka	2,3	1,5	2,4	4,5	4,1	9,0	7,6	13,3	18,8	14,4	22,3	7,22
DE Nemčija	0,3	0,4	0,7	1,2	1,4	5,5	4,3	6,9	14,3	15,4	49,7	8,62
DK Danska	0,1	0,4	0,3	0,4	0,7	2,5	2,5	3,7	11,6	19,4	58,4	9,10
EE Estonija	5,5	2,6	4,0	6,4	6,8	13,0	8,0	11,8	13,1	11,7	17,0	6,33
ES Španija	4,9	1,1	2,9	4,4	5,2	11,5	7,3	12,1	15,9	10,7	24,0	6,90
FI Finska	0,0	0,1	0,3	0,4	0,5	1,7	2,0	4,7	14,1	26,3	49,8	9,06
FR Francija	0,9	0,2	1,5	2,5	2,7	14,3	9,1	14,0	22,7	11,0	20,9	7,36
GB Velika Britanija	0,5	0,2	0,6	1,1	2,0	8,2	5,6	10,6	20,3	15,8	35,1	8,17
HU Madžarska	3,3	2,1	3,8	6,1	6,3	13,1	9,5	15,3	16,5	9,6	14,3	6,45
IE Irska	1,0	0,4	1,1	2,3	4,4	8,4	6,8	9,0	18,2	17,0	31,3	7,85
IL Izrael	1,4	0,3	0,9	1,3	1,8	7,1	8,8	13,7	21,3	15,7	27,8	7,87
IS Islandija	0,8	0,3	1,5	3,4	2,9	5,7	6,8	10,6	24,0	16,3	27,7	7,84
IT Italija	5,6	1,7	4,3	8,0	8,6	16,2	11,0	13,9	12,5	6,3	11,9	5,88
LT Litva	11,8	7,4	8,0	9,5	7,5	12,3	8,5	14,2	12,5	6,1	2,0	4,70
NL Nizozemska	0,8	0,4	0,3	0,9	0,9	4,4	6,2	13,0	23,4	21,2	28,4	8,20
NO Norveška	0,1	0,1	0,3	0,4	0,9	3,4	1,9	5,7	15,1	19,4	52,7	8,96
PL Poljska	2,1	1,6	2,7	4,4	3,9	10,4	6,0	10,4	15,5	14,4	28,7	7,37
PT Portugalska	1,4	1,0	1,9	3,2	6,8	12,8	10,8	15,3	16,1	11,0	19,5	7,02
RU Rusija	12,3	7,0	9,6	13,5	9,3	15,0	9,8	8,5	7,3	3,0	4,7	4,30
SE Švedska	0,2	0,2	0,3	0,6	1,2	3,0	2,4	5,9	12,8	17,2	56,4	8,99
SI Slovenija	4,0	1,5	2,6	3,7	4,3	10,9	7,1	13,0	17,9	13,9	21,0	7,02
SK Slovaška	0,8	2,1	3,8	4,6	4,7	11,6	6,8	11,8	18,8	15,1	19,9	7,09
UA Ukrajina	22,6	10,4	12,1	12,4	9,0	11,9	4,8	7,0	4,9	1,6	3,4	3,32
XK Kosovo	19,7	10,9	12,1	10,7	6,9	11,1	6,9	6,5	3,7	2,7	8,9	3,79
Skupaj	5,0	2,4	3,3	4,4	4,4	9,4	6,7	10,2	15,2	12,9	26,0	6,97

E18 V xx (Sloveniji) se volivci pogovorijo o politiki s prijatelji in znanci, preden se odločijo, kako bodo glasovali.

sploh ne drži											povsem drži		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	7,9	2,8	2,8	4,3	3,5	12,7	8,4	7,9	14,0	6,9	29,0	6,67	
BE Belgija	1,6	0,8	2,7	3,8	5,3	16,9	15,8	21,0	20,1	6,6	5,3	6,39	
BG Bolgarija	4,8	4,3	5,5	7,7	7,8	15,1	9,6	12,6	11,1	8,5	13,0	5,87	
CH Švica	0,4	0,7	1,3	3,0	4,8	11,2	11,1	20,3	23,0	12,2	12,2	7,11	
CY Ciper	2,4	1,3	3,0	4,1	6,0	11,1	9,0	10,7	20,1	12,5	19,7	6,99	
CZ Češka	0,9	1,3	2,1	4,4	6,5	12,4	12,3	13,5	15,5	11,9	19,2	6,98	
DE Nemčija	1,4	0,9	3,0	5,9	7,1	16,4	13,0	17,4	18,4	6,7	9,9	6,41	
DK Danska	1,0	0,6	2,0	3,4	3,9	12,7	8,8	17,1	25,5	11,7	13,4	7,09	
EE Estonija	3,4	2,1	2,9	5,1	6,5	16,3	9,4	16,0	15,7	9,5	13,0	6,41	
ES Španija	3,7	1,4	4,0	6,0	7,0	19,7	11,7	14,7	14,2	6,2	11,3	6,11	
FI Finska	0,6	1,1	2,2	4,6	4,9	10,8	14,0	20,1	25,8	10,8	5,1	6,72	
FR Francija	1,8	1,2	2,8	3,0	5,7	18,9	12,4	17,0	19,2	7,2	11,0	6,54	
GB Velika Britanija	1,3	1,2	4,7	4,9	8,5	16,1	12,9	14,5	18,6	6,8	10,4	6,33	
HU Madžarska	2,0	1,6	3,1	5,6	5,0	15,4	11,0	16,7	16,8	8,7	14,1	6,58	
IE Irska	1,3	1,0	1,8	4,4	6,8	14,8	12,1	15,4	18,1	10,2	14,1	6,77	
IL Izrael	3,0	1,1	1,3	1,9	3,3	8,8	11,1	15,9	16,7	12,5	24,2	7,33	
IS Islandija	1,8	1,1	2,4	4,4	3,2	15,8	10,4	21,2	21,0	10,1	8,6	6,66	
IT Italija	2,5	0,7	2,7	6,3	6,1	14,0	10,3	16,9	21,7	5,8	13,0	6,55	
LT Litva	4,0	3,8	4,6	9,0	10,7	16,6	10,0	12,4	15,0	7,9	5,9	5,63	
NL Nizozemska	0,7	0,7	1,5	3,0	3,4	10,9	14,0	23,5	26,2	9,6	6,4	6,90	
NO Norveška	0,4	0,6	0,9	3,2	3,6	11,7	10,6	18,4	23,5	11,9	15,1	7,24	
PL Poljska	2,6	2,1	3,9	5,1	5,9	16,0	9,4	14,4	15,7	10,6	14,2	6,50	
PT Portugalska	1,2	1,1	3,4	5,8	9,3	17,7	16,7	17,3	11,5	5,6	10,3	6,18	
RU Rusija	6,5	3,6	5,0	8,5	9,3	19,0	10,3	10,2	11,0	5,4	11,3	5,54	
SE Švedska	1,4	1,1	3,3	5,3	5,2	13,1	11,3	18,3	17,5	8,0	15,6	6,74	
SI Slovenija	3,9	2,0	2,8	7,2	7,2	16,3	9,6	14,6	15,9	8,9	11,9	6,24	
SK Slovaška	0,4	2,7	2,5	5,9	5,4	11,8	8,4	12,8	16,8	16,2	17,0	6,96	
UA Ukrajina	5,9	4,0	4,7	6,7	6,9	15,8	8,7	9,5	10,4	9,2	18,1	6,07	
XK Kosovo	7,7	7,0	9,0	8,4	11,6	12,9	7,4	9,2	8,0	4,0	14,7	5,17	
Skupaj	2,5	1,8	3,2	5,2	6,3	14,7	11,3	15,5	17,3	9,0	13,1	6,49	

E19 V xx (Sloveniji) različne politične stranke ponujajo jasno alternativo druga drugi.

	sploh ne drži										povsem drži		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	11,3	4,9	7,1	5,1	5,9	18,4	7,8	9,2	9,4	5,4	15,4	5,39	
BE Belgija	1,7	1,5	3,5	5,7	9,1	18,2	17,2	20,6	13,7	4,6	4,1	5,92	
BG Bolgarija	9,3	7,7	10,0	10,7	10,0	17,6	11,1	10,7	5,7	2,9	4,4	4,44	
CH Švica	0,3	0,2	1,9	5,0	6,1	14,5	16,2	20,0	21,0	8,3	6,5	6,61	
CY Ciper	8,9	5,3	8,3	9,9	7,8	18,2	10,9	10,7	9,6	6,7	3,7	4,89	
CZ Češka	4,4	1,6	4,4	9,5	10,5	16,6	13,0	16,0	13,3	5,2	5,6	5,62	
DE Nemčija	1,5	1,1	4,7	8,8	10,6	19,7	15,9	15,6	11,9	3,6	6,7	5,77	
DK Danska	0,7	1,3	5,5	9,2	10,2	19,3	17,8	14,3	13,2	3,9	4,5	5,70	
EE Estonija	4,3	3,2	5,4	9,6	9,1	22,3	12,3	12,9	10,5	4,8	5,7	5,39	
ES Španija	7,3	2,9	6,6	8,2	8,9	19,1	14,2	13,3	9,8	2,9	6,9	5,23	
FI Finska	0,6	1,0	2,1	5,1	7,0	11,8	13,7	22,1	22,3	9,0	5,3	6,57	
FR Francija	3,3	1,7	6,4	10,9	12,0	22,4	17,6	11,0	8,0	2,5	4,2	5,19	
GB Velika Britanija	2,5	1,9	4,9	6,8	8,2	18,6	13,8	14,9	13,3	5,6	9,4	5,97	
HU Madžarska	4,0	3,5	5,8	6,9	7,3	17,9	11,9	14,3	12,0	7,0	9,5	5,80	
IE Irska	2,4	1,8	5,3	9,4	9,6	16,8	11,2	13,9	12,3	7,4	10,0	5,92	
IL Izrael	5,4	1,8	4,5	5,6	8,3	15,6	16,4	17,2	11,2	5,7	8,4	5,82	
IS Islandija	3,5	1,7	4,2	9,3	9,3	19,8	15,5	15,5	11,7	3,9	5,7	5,61	
IT Italija	16,1	6,5	12,3	11,4	14,1	18,1	8,3	6,0	3,5	1,1	2,7	3,68	
LT Litva	8,3	7,9	9,4	13,4	11,3	20,5	10,3	7,5	7,0	2,5	1,9	4,27	
NL Nizozemska	0,6	0,4	2,1	3,1	5,4	14,0	19,9	26,1	19,2	5,3	4,0	6,48	
NO Norveška	0,4	0,5	1,9	4,3	6,0	15,3	13,8	19,3	20,2	7,7	10,7	6,73	
PL Poljska	2,4	1,9	5,7	6,4	5,9	17,5	11,3	13,6	14,0	8,5	12,7	6,23	
PT Portugalska	3,4	4,6	10,8	13,0	11,8	17,1	13,7	9,9	6,9	3,4	5,1	4,87	
RU Rusija	7,4	5,1	6,6	10,6	11,8	21,4	9,5	9,7	7,8	4,3	5,7	4,88	
SE Švedska	0,9	0,3	2,8	5,3	7,4	11,1	10,5	16,0	18,2	8,9	18,6	6,93	
SI Slovenija	7,1	3,2	8,7	12,4	8,9	22,3	11,8	11,1	8,2	3,2	3,0	4,79	
SK Slovaška	1,3	3,0	6,3	9,4	10,2	18,0	11,2	13,7	11,6	8,2	7,2	5,76	
UA Ukrajina	14,5	6,9	10,1	13,3	9,4	19,4	8,0	7,7	4,9	2,3	3,5	3,98	
XK Kosovo	11,6	6,2	8,6	9,4	7,5	17,7	7,5	8,0	8,3	5,3	9,9	4,85	
Skupaj	4,6	3,0	5,9	8,5	9,1	17,9	13,0	14,1	11,8	5,2	7,0	5,53	

E20 V xx (Sloveniji) stranke v opoziciji lahko svobodno kritizirajo vlado.

sploh ne držī											povsem držī	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	$\bar{x}$
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	6,5	2,3	2,4	3,1	4,6	10,8	3,7	9,5	14,1	8,3	34,6	7,12
BE Belgija	1,0	0,2	1,1	1,7	2,8	9,8	12,0	18,7	24,8	12,3	15,6	7,35
BG Bolgarija	2,5	1,7	2,4	4,3	6,4	10,9	9,3	12,6	15,0	12,0	22,8	7,00
CH Švica	0,2	0,3	0,8	1,6	2,8	9,7	8,7	14,3	26,3	12,9	22,3	7,69
CY Ciper	0,7	1,2	1,6	3,0	2,7	4,4	3,1	6,1	13,9	16,1	47,1	8,35
CZ Češka	1,0	0,4	1,6	3,8	5,5	12,7	9,2	15,9	17,9	11,7	20,1	7,18
DE Nemčija	0,1	0,2	0,3	1,0	1,0	5,5	5,5	9,7	17,5	12,5	46,7	8,56
DK Danska	0,1	0,1	0,1	0,5	0,9	5,3	3,0	8,2	17,5	15,5	48,8	8,75
EE Estonija	2,8	1,9	3,2	4,9	5,2	13,5	10,2	12,2	15,4	11,4	19,2	6,76
ES Španija	2,4	0,9	2,3	3,4	3,2	11,3	7,2	13,7	18,8	11,3	25,5	7,31
FI Finska	0,1	0,1	0,4	1,2	1,8	7,5	6,4	13,8	24,5	23,2	21,0	7,99
FR Francija	0,5	0,4	1,0	1,6	3,0	11,8	8,9	15,5	23,2	11,9	22,3	7,55
GB Velika Britanija	0,6	0,3	0,9	1,7	3,0	8,8	8,2	13,8	20,3	14,5	27,9	7,81
HU Madžarska	2,4	2,1	2,9	3,8	3,8	11,5	8,8	13,1	16,2	10,5	24,8	7,09
IE Irska	0,4	0,4	0,8	1,8	4,0	7,6	8,6	12,2	17,4	19,1	27,7	7,86
IL Izrael	1,6	0,7	1,0	1,8	3,1	8,6	7,7	9,5	17,8	16,9	31,3	7,83
IS Islandija	0,3	-	1,4	1,3	3,1	8,8	7,1	12,1	20,7	14,4	31,0	7,95
IT Italija	2,9	2,2	2,5	4,6	6,5	15,1	10,8	16,7	16,4	6,4	15,8	6,52
LT Litva	2,6	4,2	5,1	7,3	8,0	13,1	8,9	13,9	12,1	10,5	14,4	6,19
NL Nizozemska	0,2	0,1	0,2	0,7	0,8	5,4	7,5	21,1	28,2	15,9	19,9	7,93
NO Norveška	-	0,3	0,1	0,8	1,2	5,3	5,1	10,1	18,6	19,1	39,6	8,52
PL Poljska	1,2	0,9	2,1	3,0	3,4	9,3	7,2	12,9	17,0	13,0	29,9	7,60
PT Portugalska	0,7	0,7	1,5	2,4	4,1	11,7	13,3	19,0	20,0	11,7	14,9	7,13
RU Rusija	9,5	4,7	8,0	9,4	8,1	18,4	9,8	11,1	9,1	4,5	7,4	4,97
SE Švedska	0,2	0,1	0,4	0,8	1,2	4,7	3,5	9,0	15,2	15,8	49,1	8,70
SI Slovenija	2,1	0,7	1,5	2,7	4,5	13,9	11,7	13,2	16,9	11,9	20,9	7,13
SK Slovaška	0,5	1,2	2,7	4,8	5,5	11,0	7,4	11,3	19,5	17,3	18,9	7,22
UA Ukrajina	6,3	5,2	4,4	7,4	6,8	16,3	8,5	11,6	9,7	7,2	16,6	5,85
XK Kosovo	4,7	3,4	6,9	6,5	6,2	12,1	6,8	8,1	13,8	9,3	22,1	6,35
Skupaj	1,9	1,3	2,0	3,2	3,9	10,2	8,0	12,8	17,8	13,2	25,9	7,38

E21 V xx (Sloveniji) mediji lahko svobodno kritizirajo vlado.

sploh ne držī	povsem držī										$\bar{x}$	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09		10
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	8,5	2,4	3,7	3,8	3,6	11,2	5,6	8,7	14,1	8,0	30,4	6,75
BE Belgija	1,0	0,5	1,1	2,3	2,9	9,9	10,2	18,9	24,1	13,7	15,5	7,34
BG Bolgarija	4,1	3,5	4,4	6,3	9,1	12,9	9,5	11,1	10,5	9,6	18,9	6,26
CH Švica	0,3	0,5	1,1	2,1	2,7	7,9	8,1	12,8	21,8	15,4	27,2	7,84
CY Ciper	0,8	1,9	1,6	3,2	2,7	6,6	5,4	9,0	16,1	13,1	39,7	7,96
CZ Češka	1,4	0,6	1,8	3,9	6,4	11,0	10,3	16,1	17,4	12,8	18,3	7,08
DE Nemčija	0,4	0,2	0,6	1,4	2,0	5,1	4,8	9,5	17,2	13,7	45,2	8,46
DK Danska	0,1	0,2	0,1	0,6	0,8	2,8	2,1	7,3	15,5	18,7	51,9	8,94
EE Estonija	2,4	1,9	2,7	4,1	5,3	11,0	8,0	10,6	15,8	14,2	23,9	7,11
ES Španija	3,0	1,3	3,3	3,0	5,0	10,5	9,3	12,6	17,3	10,5	24,1	7,08
FI Finska	0,1	0,3	0,6	1,4	2,2	4,5	6,0	14,5	23,2	25,7	21,5	8,06
FR Francija	1,6	0,8	3,1	3,2	4,1	12,0	10,1	14,5	22,2	10,6	17,9	7,06
GB Velika Britanija	0,9	0,5	1,7	2,2	3,4	9,2	7,5	12,8	22,5	13,6	25,7	7,65
HU Madžarska	5,4	3,3	3,5	4,4	5,5	11,4	9,8	12,9	15,5	8,5	19,8	6,50
IE Irska	0,8	0,7	0,6	2,1	3,6	6,9	8,1	12,2	19,7	18,3	27,0	7,84
IL Izrael	1,7	0,6	1,1	1,7	2,7	8,4	7,0	9,6	13,1	19,9	34,3	7,96
IS Islandija	1,0	0,4	1,9	2,5	2,7	8,5	8,0	12,6	22,0	14,9	25,6	7,67
IT Italija	5,7	3,3	4,6	4,8	7,4	13,7	10,7	13,9	12,8	7,8	15,4	6,13
LT Litva	2,7	3,7	5,4	7,0	8,3	12,9	8,8	15,6	13,0	12,0	10,7	6,14
NL Nizozemska	0,4	0,1	0,7	1,1	1,3	5,3	7,0	16,6	27,4	19,5	20,5	7,95
NO Norveška	0,2	0,1	0,2	0,6	1,1	4,1	3,9	8,7	19,5	20,3	41,3	8,63
PL Poljska	1,3	1,1	2,1	2,9	3,2	8,3	5,8	10,5	17,5	15,2	32,1	7,75
PT Portugalska	0,9	0,9	2,1	4,2	6,9	13,3	14,7	18,9	17,7	9,5	10,9	6,69
RU Rusija	10,9	5,8	8,4	10,9	8,9	19,2	8,8	9,3	7,9	4,1	5,9	4,64
SE Švedska	0,4	-	0,8	0,7	1,3	3,6	3,4	8,3	14,4	16,0	51,0	8,75
SI Slovenija	2,3	0,8	1,1	3,4	3,8	11,7	9,7	15,3	20,3	10,6	21,0	7,19
SK Slovaška	0,7	1,3	4,0	4,4	5,1	11,0	7,4	15,5	18,1	16,2	16,4	7,05
UA Ukrajina	7,2	5,7	5,7	8,4	7,2	18,1	8,4	12,0	9,4	5,9	11,9	5,44
XK Kosovo	7,2	4,9	6,2	7,4	7,4	10,9	6,2	9,6	11,8	6,5	21,8	6,00
Skupaj	2,4	1,6	2,5	3,6	4,4	9,7	7,8	12,4	17,1	13,5	24,9	7,24

S pomočjo iste kartice povejte, v kolikšni meri drži vsaka od naslednjih trditev za xx (Slovenijo).

E22 V xx (Sloveniji) mediji dajejo državljanom zanesljive informacije za ocenjevanje vlade.

sploh ne drži											povsem drži		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	7,8	2,9	4,0	4,6	5,2	19,5	11,8	10,5	12,5	5,5	15,8	5,94	
BE Belgija	2,0	0,8	2,9	6,6	7,3	15,2	15,2	22,3	17,2	5,9	4,7	6,16	
BG Bolgarija	5,7	5,6	6,8	9,7	11,5	18,1	12,0	9,7	7,5	5,4	8,0	5,13	
CH Švica	0,6	1,0	2,3	4,8	5,9	13,3	13,2	18,9	21,8	9,1	9,1	6,68	
CY Ciper	3,8	3,2	5,3	7,1	7,2	18,1	11,4	15,8	15,3	5,9	7,0	5,78	
CZ Češka	4,3	2,2	6,3	8,1	10,8	15,9	12,0	18,7	12,6	5,7	3,4	5,51	
DE Nemčija	1,2	1,0	2,9	4,9	6,2	13,3	11,7	17,9	19,6	8,2	12,8	6,68	
DK Danska	1,0	1,1	3,1	5,1	7,6	14,3	13,7	20,6	20,7	8,1	4,7	6,36	
EE Estonija	3,5	2,4	4,7	8,9	8,4	17,5	13,6	14,0	14,9	5,6	6,5	5,74	
ES Španija	5,9	3,1	6,4	8,0	7,9	17,8	12,1	13,0	10,9	5,0	9,9	5,55	
FI Finska	0,4	0,7	1,3	2,9	4,6	8,7	10,3	21,3	27,5	15,7	6,5	7,12	
FR Francija	3,4	1,9	6,1	9,5	10,3	19,5	14,9	14,2	11,8	3,2	5,3	5,46	
GB Velika Britanija	2,9	2,3	5,8	7,9	8,9	15,9	11,7	13,4	13,2	7,1	11,1	5,96	
HU Madžarska	8,4	5,2	8,1	8,9	9,6	17,7	12,0	12,2	9,9	3,8	4,4	4,89	
IE Irska	1,4	1,1	2,4	4,2	7,0	12,4	12,1	15,4	18,0	11,6	14,3	6,81	
IL Izrael	3,2	1,2	3,1	3,5	6,4	13,4	14,8	18,8	17,1	6,6	11,7	6,45	
IS Islandija	2,1	0,7	5,6	5,5	8,0	17,2	16,1	19,9	15,7	3,9	5,4	5,97	
IT Italija	10,4	4,8	7,7	8,0	11,4	20,6	13,7	10,7	7,0	2,4	3,4	4,61	
LT Litva	3,8	3,6	5,0	8,8	9,2	15,5	13,3	16,9	12,6	7,4	3,9	5,59	
NL Nizozemska	0,5	0,9	2,6	5,2	8,0	15,1	19,3	24,6	15,4	4,5	4,0	6,20	
NO Norveška	0,3	0,1	1,3	2,8	4,9	10,2	12,4	19,6	22,7	12,4	13,2	7,18	
PL Poljska	3,3	3,4	6,1	6,7	6,1	17,8	11,5	14,0	15,2	7,2	8,7	5,90	
PT Portugalska	1,7	1,9	4,4	7,3	8,9	21,3	16,6	15,6	11,2	4,9	6,2	5,79	
RU Rusija	9,7	6,7	10,5	13,4	10,4	19,3	9,6	8,6	5,6	2,8	3,3	4,27	
SE Švedska	1,6	0,7	2,3	3,6	4,9	9,2	8,3	15,5	16,5	10,2	27,3	7,37	
SI Slovenija	3,5	2,3	4,1	6,1	6,1	16,6	15,1	17,2	16,3	6,2	6,5	5,98	
SK Slovaška	1,6	3,4	6,2	8,9	10,4	19,4	11,5	18,5	10,9	6,3	3,0	5,54	
UA Ukrajina	11,0	5,8	8,7	10,9	9,0	18,6	9,8	10,7	7,8	3,4	4,6	4,56	
XK Kosovo	6,7	4,0	7,4	9,9	9,4	17,3	11,1	11,4	8,6	4,9	9,3	5,25	
Skupaj	3,7	2,5	4,9	7,0	8,0	15,9	12,7	15,9	14,5	6,7	8,2	5,90	

E23 V xx (Sloveniji) so pravice manjšin zaščitene.

sploh ne drži											povsem drži	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	15,0	3,4	6,8	7,0	6,9	15,6	7,6	10,0	11,3	4,5	12,1	5,10
BE Belgija	1,1	0,7	2,2	4,1	6,0	16,4	15,8	22,5	19,1	6,5	5,6	6,43
BG Bolgarija	4,1	2,7	4,5	4,6	5,4	8,9	6,5	10,0	12,5	11,5	29,2	6,96
CH Švica	0,1	0,1	0,6	3,7	4,1	11,6	12,4	18,5	26,3	13,3	9,3	7,13
CY Ciper	1,5	1,0	2,7	3,8	3,8	6,6	6,6	11,2	13,3	11,8	37,8	7,74
CZ Češka	1,9	1,5	3,4	5,1	6,8	14,0	11,1	16,6	16,4	9,8	13,3	6,57
DE Nemčija	0,5	0,2	0,7	3,0	4,7	12,8	11,5	16,4	23,0	12,0	15,2	7,21
DK Danska	0,2	0,5	0,7	2,5	3,2	12,5	9,0	17,6	26,8	13,2	13,8	7,33
EE Estonija	7,6	4,5	7,6	9,9	8,4	17,5	10,4	12,1	11,0	5,2	5,8	5,11
ES Španija	9,6	3,2	9,7	11,0	12,7	19,0	11,7	9,2	5,7	3,0	5,0	4,60
FI Finska	0,2	0,3	0,3	2,7	4,5	10,8	12,3	24,5	25,8	12,6	6,1	7,07
FR Francija	1,0	1,1	2,8	6,5	9,3	23,2	15,2	15,7	15,6	3,8	5,9	5,98
GB Velika Britanija	0,7	0,5	1,7	3,6	6,1	17,1	12,6	16,4	19,4	7,9	14,0	6,81
HU Madžarska	2,5	2,7	3,9	5,5	7,1	12,9	10,2	14,3	15,7	8,6	16,5	6,50
IE Irska	1,4	0,9	2,9	4,7	7,9	14,1	13,2	15,1	16,8	9,8	13,2	6,63
IL Izrael	7,7	2,2	4,5	6,9	8,9	15,8	13,2	13,5	9,8	4,0	13,6	5,70
IS Islandija	2,6	0,8	4,2	7,1	7,5	19,1	15,6	21,4	11,8	4,7	5,1	5,87
IT Italija	9,2	4,7	7,4	11,3	13,5	18,5	12,1	11,1	6,8	1,9	3,4	4,56
LT Litva	4,8	4,8	7,2	10,7	9,0	18,3	11,0	12,4	11,6	5,7	4,5	5,21
NL Nizozemska	0,4	0,2	0,7	1,8	3,9	13,6	17,2	25,6	22,7	9,3	4,5	6,84
NO Norveška	0,4	0,3	0,7	1,8	3,2	12,4	11,6	19,9	25,2	12,5	12,1	7,25
PL Poljska	1,5	1,0	3,6	7,1	7,7	21,6	11,3	14,7	15,5	8,4	7,6	6,14
PT Portugalska	9,1	10,9	12,5	15,1	13,1	14,6	9,0	7,0	4,9	2,4	1,5	3,86
RU Rusija	12,9	8,8	12,0	12,5	11,3	18,8	7,8	6,7	4,5	2,1	2,8	3,85
SE Švedska	0,7	0,2	1,1	3,1	4,3	9,3	8,6	17,4	19,5	11,4	24,4	7,52
SI Slovenija	1,7	0,4	1,7	3,0	3,9	9,1	9,1	11,9	18,2	15,4	25,8	7,53
SK Slovaška	0,3	1,3	2,6	3,3	4,8	12,8	10,5	12,9	15,9	14,0	21,4	7,21
UA Ukrajina	10,6	7,8	10,1	13,9	12,2	17,4	8,0	6,6	5,8	3,1	4,5	4,19
XK Kosovo	3,2	1,5	2,5	2,8	4,1	9,0	5,5	7,2	10,0	14,7	39,5	7,66
Skupaj	3,8	2,4	4,2	6,2	7,1	14,7	11,0	14,5	15,4	8,3	12,4	6,21

E24 V xx (Sloveniji) imajo državljani pri najbolj pomembnih političnih vprašanjih odločilno besedo in o njih glasujejo na referendumu.

sploh ne drži											povsem drži		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	24,9	5,9	8,5	7,6	7,8	11,8	6,6	5,1	7,1	3,1	11,5	4,11	
BE Belgija	19,4	6,1	8,0	8,8	8,6	12,7	10,8	11,1	8,4	3,3	2,8	4,14	
BG Bolgarija	22,0	13,2	11,7	9,6	7,4	11,4	5,3	4,3	4,1	3,9	7,0	3,52	
CH Švica	0,6	0,3	1,2	2,0	1,9	6,6	6,6	13,8	24,7	18,2	24,1	7,88	
CY Ciper	9,3	8,8	7,3	8,5	6,3	13,5	5,9	10,3	11,8	5,3	13,6	5,23	
CZ Češka	13,1	6,5	9,4	10,0	9,4	13,4	10,3	11,8	8,2	3,7	4,3	4,46	
DE Nemčija	23,7	6,6	10,6	11,1	7,4	10,1	7,3	7,7	7,5	3,1	4,9	3,76	
DK Danska	3,2	2,0	4,2	6,2	4,3	10,6	8,3	13,8	17,4	11,6	18,3	6,72	
EE Estonija	12,4	8,1	9,2	9,9	8,9	14,4	10,2	8,1	7,4	4,8	6,8	4,51	
ES Španija	22,8	6,2	8,7	9,1	8,6	14,2	6,5	7,5	5,9	3,5	7,0	3,96	
FI Finska	3,1	3,0	5,4	4,8	6,6	9,1	10,6	16,8	19,4	12,3	8,8	6,36	
FR Francija	10,2	4,8	11,3	11,9	9,6	17,5	9,8	9,3	8,2	2,6	4,9	4,51	
GB Velika Britanija	6,4	5,7	9,2	7,3	7,0	13,0	9,0	11,1	11,2	6,8	13,4	5,55	
HU Madžarska	8,4	5,6	7,2	6,3	7,0	16,3	10,6	13,3	11,1	6,0	8,1	5,29	
IE Irska	2,2	1,0	3,6	4,4	4,6	9,0	9,2	12,1	16,1	13,1	24,8	7,19	
IL Izrael	28,1	5,2	7,2	6,5	8,5	15,3	10,1	7,3	5,2	2,3	4,3	3,66	
IS Islandija	3,8	4,3	5,6	7,7	6,4	12,8	10,3	12,5	15,3	7,9	13,4	6,05	
IT Italija	17,5	6,5	9,1	10,9	11,2	15,2	9,1	8,9	5,4	1,9	4,2	3,98	
LT Litva	9,8	10,3	8,8	10,9	11,9	16,6	8,9	8,5	7,7	3,0	4,0	4,31	
NL Nizozemska	10,4	5,8	8,2	8,4	9,2	13,7	12,4	14,3	10,2	3,2	4,0	4,79	
NO Norveška	2,6	1,8	4,0	5,6	5,5	10,5	8,2	13,3	18,1	14,7	15,7	6,77	
PL Poljska	7,4	6,6	11,2	10,0	7,6	15,5	9,7	8,6	10,2	5,5	7,8	4,94	
PT Portugalska	14,3	9,8	13,8	13,7	12,5	13,4	6,6	6,0	4,6	1,6	3,8	3,66	
RU Rusija	16,7	8,9	11,8	12,8	9,6	15,0	8,5	7,8	3,9	2,3	2,5	3,68	
SE Švedska	3,7	2,2	4,4	4,8	5,1	12,0	8,5	13,2	16,7	9,4	20,0	6,67	
SI Slovenija	4,1	2,2	3,5	5,0	6,0	13,9	11,0	16,4	14,5	8,3	15,1	6,40	
SK Slovaška	7,3	11,8	13,3	10,0	8,5	12,9	8,3	10,2	6,5	4,9	6,2	4,47	
UA Ukrajina	25,7	11,0	11,8	11,7	8,8	13,1	5,4	4,2	2,7	1,9	3,7	3,08	
XK Kosovo	24,4	7,8	8,7	10,0	6,2	13,8	8,5	5,1	5,2	2,7	7,6	3,78	
Skupaj	12,7	6,3	8,4	8,6	7,8	13,0	8,7	9,9	9,9	5,8	9,0	4,88	

E25 V xx (Sloveniji) sodišča vsakogar obravnavajo enako.

sploh ne držī											povsem držī	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	39,5	6,6	9,2	8,5	7,2	8,7	5,1	4,3	2,8	1,1	7,1	2,86
BE Belgija	5,5	3,2	6,5	10,0	10,5	14,3	11,5	14,8	13,5	5,2	5,0	5,36
BG Bolgarija	33,4	15,4	11,2	12,1	8,2	9,0	2,6	2,4	1,5	0,9	3,4	2,38
CH Švica	0,9	0,8	3,2	4,7	4,1	11,2	9,3	14,0	22,1	14,6	15,1	7,07
CY Ciper	9,2	5,9	7,1	7,8	8,4	15,8	10,7	11,3	11,2	6,1	6,5	5,09
CZ Češka	16,3	7,9	9,5	12,8	12,1	14,3	7,3	9,8	6,7	1,9	1,5	3,83
DE Nemčija	4,1	1,7	4,7	7,3	6,1	10,5	7,3	13,6	17,1	12,9	14,6	6,48
DK Danska	0,4	0,6	1,0	2,6	2,8	5,9	4,5	9,2	20,9	21,8	30,5	8,10
EE Estonija	8,8	4,1	6,7	10,8	9,8	16,9	8,3	10,2	10,5	6,7	7,2	5,11
ES Španija	27,5	8,2	12,2	12,1	9,2	11,8	5,9	4,1	3,5	2,0	3,5	3,09
FI Finska	0,8	0,9	2,2	3,5	4,3	7,3	6,7	15,3	23,3	21,7	13,9	7,37
FR Francija	7,1	3,6	10,1	11,2	10,9	17,2	10,9	10,7	9,1	3,6	5,7	4,89
GB Velika Britanija	3,2	2,3	5,7	7,3	7,6	12,2	7,9	12,2	15,2	9,0	17,4	6,36
HU Madžarska	9,9	4,9	8,1	7,9	9,3	19,2	9,3	11,6	10,0	4,7	5,3	4,89
IE Irska	5,8	3,1	5,8	8,7	8,2	12,1	9,4	10,6	12,5	8,3	15,4	5,94
IL Izrael	7,6	2,7	4,2	6,9	8,7	14,4	13,8	14,0	11,8	5,0	11,0	5,69
IS Islandija	3,8	2,6	5,0	5,8	6,7	10,3	7,2	9,2	17,0	12,0	20,4	6,64
IT Italija	21,7	7,8	10,0	11,7	10,1	14,9	8,1	6,7	4,0	1,8	3,0	3,53
LT Litva	15,4	14,2	11,8	13,0	10,2	14,9	6,1	6,9	4,8	1,8	0,9	3,41
NL Nizozemska	0,9	0,9	3,2	4,6	7,4	11,8	11,0	16,6	22,5	11,9	9,3	6,71
NO Norveška	0,4	0,2	1,3	2,0	2,4	5,8	5,4	11,0	21,8	21,5	28,3	8,08
PL Poljska	11,0	9,6	15,2	12,8	9,2	17,0	7,3	5,7	6,5	3,2	2,5	3,90
PT Portugalska	17,5	12,7	16,1	14,8	12,4	13,0	6,5	3,7	1,7	0,8	0,6	2,96
RU Rusija	22,5	12,5	13,1	11,5	8,2	14,2	5,7	5,5	3,3	1,3	2,1	3,09
SE Švedska	1,6	0,8	1,9	4,1	4,7	7,8	6,6	9,8	14,7	11,7	36,4	7,69
SI Slovenija	21,1	9,4	11,2	11,7	9,1	11,0	8,1	8,5	5,4	2,2	2,3	3,52
SK Slovaška	16,1	21,2	18,3	12,4	9,4	9,4	4,5	3,4	2,4	1,2	1,7	2,78
UA Ukrajina	44,1	18,0	11,0	8,0	4,6	7,1	1,9	1,4	1,7	0,9	1,2	1,74
XK Kosovo	27,7	14,6	12,9	9,8	7,6	10,1	2,4	4,8	2,6	1,6	5,9	2,93
Skupaj	12,9	6,8	8,2	8,9	8,0	12,1	7,4	9,2	10,4	6,8	9,4	4,89

S pomočjo iste kartice povejte, v kolikšni meri drži vsaka od naslednjih trditev za xx (Slovenijo).

E26 V xx (Sloveniji) vladajoče stranke na volitvah, če so delale slabo, dobijo manj glasov.

sploh ne drži											povsem drži		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	28,6	5,3	9,6	7,6	8,0	11,2	5,9	5,3	6,1	1,8	10,6	3,79	
BE Belgija	3,7	1,9	3,3	5,9	6,7	14,1	13,2	21,0	16,9	6,9	6,3	6,11	
BG Bolgarija	14,8	5,6	4,8	5,7	5,6	10,1	8,4	9,5	10,3	8,8	16,4	5,47	
CH Švica	0,7	0,3	1,5	3,7	4,1	11,9	10,4	18,1	25,7	11,4	12,3	7,10	
CY Ciper	17,2	10,1	7,2	9,5	5,7	11,4	7,4	8,1	11,5	4,1	7,8	4,41	
CZ Češka	21,4	8,9	11,2	11,6	9,7	10,3	6,8	12,2	4,3	1,3	2,3	3,52	
DE Nemčija	6,2	2,8	4,8	6,9	6,3	12,7	10,2	13,3	16,3	7,7	12,8	6,04	
DK Danska	1,7	0,7	1,3	1,8	2,7	8,7	6,5	12,8	23,2	17,1	23,5	7,66	
EE Estonija	18,3	7,4	9,8	11,1	9,2	15,4	9,5	7,4	5,2	2,6	4,1	3,89	
ES Španija	11,1	3,5	6,9	6,9	7,6	13,6	8,8	10,8	14,4	5,6	10,8	5,38	
FI Finska	0,4	0,8	0,9	2,7	3,6	7,6	10,1	20,2	26,7	17,4	9,5	7,30	
FR Francija	4,0	2,2	5,2	7,7	7,4	15,6	10,3	14,2	17,6	6,4	9,5	5,97	
GB Velika Britanija	3,9	2,5	6,3	5,5	8,0	14,1	9,1	12,8	15,1	9,0	13,8	6,17	
HU Madžarska	17,8	6,8	6,4	5,5	5,1	10,7	7,0	10,8	10,3	6,8	12,9	4,99	
IE Irska	4,1	2,5	4,3	5,9	6,8	8,3	8,2	10,3	15,2	13,1	21,1	6,71	
IL Izrael	13,8	4,4	6,9	11,9	8,7	12,6	10,4	10,8	7,6	3,1	9,7	4,76	
IS Islandija	4,9	2,8	6,6	8,8	8,2	13,3	11,0	15,4	14,1	6,5	8,3	5,70	
IT Italija	27,2	7,1	13,8	11,7	8,9	11,3	5,8	5,3	3,6	1,1	4,2	3,14	
LT Litva	12,4	6,4	7,6	9,3	10,0	11,7	7,5	10,6	10,1	5,8	8,6	4,86	
NL Nizozemska	1,2	0,5	1,8	3,2	5,3	11,7	13,4	22,1	23,3	10,1	7,4	6,80	
NO Norveška	1,5	0,5	2,1	3,5	3,3	11,2	8,3	14,3	21,7	16,8	17,0	7,28	
PL Poljska	6,0	4,4	7,2	8,5	8,0	14,9	8,0	11,2	12,0	9,1	10,5	5,61	
PT Portugalska	12,4	5,6	8,2	10,9	12,8	16,0	10,4	8,6	6,8	3,5	4,9	4,43	
RU Rusija	18,6	10,1	12,5	12,5	8,6	13,3	6,4	6,8	5,4	1,9	3,8	3,58	
SE Švedska	2,0	0,5	1,7	3,2	3,3	12,0	8,8	14,5	18,9	11,8	23,3	7,31	
SI Slovenija	8,2	2,7	5,6	7,6	9,1	16,1	10,8	11,6	13,1	6,4	8,7	5,49	
SK Slovaška	2,2	5,4	8,0	8,6	10,3	16,0	10,9	10,8	12,1	6,3	9,5	5,57	
UA Ukrajina	22,9	7,5	8,4	9,3	7,3	11,9	6,3	6,5	5,2	4,8	9,9	4,08	
XK Kosovo	30,0	12,9	11,3	11,5	6,5	7,9	4,4	4,2	4,5	1,1	5,7	2,94	
Skupaj	10,4	4,4	6,2	7,5	7,2	12,3	8,9	11,9	13,1	7,4	10,7	5,45	

E27 V xx (Sloveniji) vlada vse državljane štiti pred revščino.

sploh ne drži											povsem drži		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	43,2	7,7	11,0	9,1	7,5	9,2	3,4	2,2	2,3	1,4	3,0	2,31	
BE Belgija	5,4	2,5	7,3	10,4	13,2	15,5	16,5	14,7	9,4	2,2	2,8	5,04	
BG Bolgarija	42,6	14,3	13,7	9,3	7,6	6,0	1,8	1,4	1,2	0,7	1,4	1,80	
CH Švica	1,5	1,7	3,6	6,3	7,2	13,7	13,8	18,6	18,8	8,4	6,5	6,29	
CY Ciper	17,8	8,6	11,6	13,4	10,6	14,4	6,7	6,1	4,5	3,1	3,0	3,65	
CZ Češka	25,9	11,0	12,6	14,4	11,6	9,5	5,9	4,0	3,4	1,1	0,6	2,80	
DE Nemčija	10,3	4,1	10,0	13,8	10,4	13,7	9,2	11,0	8,9	3,8	5,0	4,62	
DK Danska	2,1	1,1	3,9	6,2	7,2	13,5	11,0	18,4	19,4	9,0	8,3	6,38	
EE Estonija	25,6	13,5	14,8	14,2	7,9	11,3	5,0	3,7	1,9	0,8	1,2	2,65	
ES Španija	23,1	7,8	14,0	13,4	9,7	14,6	7,0	4,6	3,1	1,0	1,8	3,14	
FI Finska	1,9	2,6	4,7	7,1	8,5	13,8	15,0	21,8	14,1	6,6	4,0	5,91	
FR Francija	7,8	4,0	10,6	13,9	12,3	18,5	12,7	9,3	7,0	1,4	2,6	4,44	
GB Velika Britanija	5,0	4,3	8,5	10,0	11,9	15,1	9,0	10,0	10,7	4,6	10,7	5,34	
HU Madžarska	29,4	10,1	10,2	8,2	6,4	9,5	6,7	8,4	4,5	3,1	3,5	3,26	
IE Irska	6,9	3,8	8,1	9,9	10,7	13,1	9,3	9,8	8,7	7,0	12,5	5,41	
IL Izrael	18,4	6,7	10,6	11,4	10,6	13,9	9,9	9,0	4,2	1,1	4,1	3,81	
IS Islandija	11,6	6,4	13,5	13,8	12,0	14,0	11,6	7,0	5,3	1,1	3,6	4,00	
IT Italija	28,8	9,8	14,2	15,1	8,8	11,7	5,3	2,7	1,5	0,2	1,9	2,61	
LT Litva	20,8	21,0	13,1	11,6	9,6	11,4	5,8	3,8	1,6	0,6	0,5	2,63	
NL Nizozemska	2,3	1,5	5,3	7,3	11,8	16,0	18,6	18,1	11,5	4,6	2,9	5,62	
NO Norveška	1,1	1,8	3,8	7,4	8,9	12,3	13,3	16,6	17,0	8,7	9,2	6,30	
PL Poljska	18,3	12,9	17,8	13,8	9,8	12,5	5,1	4,1	3,3	1,3	1,1	3,00	
PT Portugalska	22,2	13,4	15,2	14,0	15,5	9,5	5,6	2,4	1,5	0,3	0,4	2,65	
RU Rusija	25,6	13,3	13,5	12,3	8,5	11,6	6,3	4,3	2,4	0,8	1,4	2,77	
SE Švedska	3,5	2,4	5,8	7,8	7,8	11,9	10,2	14,2	12,3	7,1	17,0	6,20	
SI Slovenija	23,8	11,1	13,8	13,1	10,0	11,1	6,1	5,3	2,8	1,4	1,6	2,98	
SK Slovaška	13,9	16,8	16,4	13,3	11,5	10,9	5,2	4,3	3,4	1,7	2,5	3,19	
UA Ukrajina	41,7	16,5	12,2	11,6	5,1	6,0	1,9	1,0	0,9	1,4	1,7	1,82	
XK Kosovo	37,0	14,2	13,5	8,1	7,3	8,5	3,3	3,0	1,8	1,4	1,8	2,24	
Skupaj	17,5	8,5	10,8	11,1	9,7	12,2	8,3	8,4	6,5	3,0	4,1	3,91	

E28 V xx (Sloveniji) vlada volivcem pojasnjuje svoje odločitve.

sploh ne drži											povsem drži	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09		10
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	23,8	4,0	7,0	8,2	8,6	15,0	5,5	6,0	7,3	2,8	11,8	4,28
BE Belgija	3,6	2,8	6,0	8,7	11,0	19,0	17,4	16,5	9,8	2,7	2,2	5,26
BG Bolgarija	22,2	11,0	12,1	12,1	9,2	13,5	6,7	6,0	3,0	2,1	2,1	3,22
CH Švica	0,4	0,6	1,8	3,3	4,6	11,1	13,9	20,8	24,0	11,2	8,2	6,92
CY Ciper	15,3	7,6	12,0	10,9	9,8	14,9	8,4	6,9	6,1	4,3	3,7	4,03
CZ Češka	16,1	8,7	12,3	15,8	12,0	14,2	9,0	6,3	3,8	0,8	0,9	3,45
DE Nemčija	5,7	4,1	9,5	13,3	11,3	17,7	12,6	11,2	8,7	2,8	3,1	4,77
DK Danska	0,6	1,0	3,2	5,0	6,9	12,0	12,7	21,9	21,9	8,0	6,7	6,54
EE Estonija	12,0	7,8	11,5	13,8	11,5	17,2	8,1	8,1	5,5	2,4	2,1	3,96
ES Španija	21,7	6,9	13,6	13,2	10,7	14,3	7,0	5,1	3,1	1,1	3,1	3,32
FI Finska	0,7	1,3	3,1	5,2	6,5	11,2	14,8	23,0	21,0	9,2	4,0	6,46
FR Francija	3,8	2,8	8,5	12,8	13,5	21,5	14,4	11,2	7,6	1,7	2,3	4,83
GB Velika Britanija	4,3	3,3	7,7	10,1	11,5	17,0	11,6	9,9	9,5	4,9	10,2	5,41
HU Madžarska	21,3	8,4	9,4	9,8	6,7	11,8	7,7	7,6	8,8	3,7	5,0	3,95
IE Irska	5,7	3,5	6,8	9,9	11,8	14,7	9,6	9,9	9,9	6,3	12,0	5,50
IL Izrael	10,7	5,1	7,0	9,4	10,2	17,4	15,0	11,7	6,2	2,0	5,3	4,67
IS Islandija	5,8	7,0	9,9	13,4	11,6	15,7	11,2	11,7	7,0	1,9	4,6	4,61
IT Italija	20,0	7,3	12,6	13,3	11,6	16,4	8,6	5,7	2,3	0,4	1,7	3,32
LT Litva	14,7	9,9	12,1	13,7	12,1	16,9	7,9	6,5	3,9	1,6	0,6	3,54
NL Nizozemska	0,9	1,3	3,0	5,4	11,6	16,3	20,9	22,6	12,9	3,0	2,1	5,86
NO Norveška	0,8	0,4	2,3	5,0	7,7	14,5	14,6	18,9	16,9	9,3	9,6	6,58
PL Poljska	11,8	9,0	16,1	15,1	10,0	16,4	8,2	6,3	3,5	1,9	1,7	3,64
PT Portugalska	13,7	10,3	12,8	14,8	15,7	12,7	6,8	5,0	3,4	1,6	3,2	3,56
RU Rusija	12,7	9,3	10,6	13,0	9,5	16,2	9,8	7,3	6,2	2,5	3,0	4,00
SE Švedska	1,7	1,2	2,6	5,4	6,0	11,5	9,2	16,6	15,8	9,2	20,7	6,92
SI Slovenija	12,1	6,8	10,0	13,8	9,6	18,3	10,7	8,0	5,9	2,0	2,7	4,11
SK Slovaška	8,0	12,2	14,0	13,5	12,4	14,6	7,8	6,9	4,6	2,5	3,4	3,92
UA Ukrajina	26,9	11,1	12,7	14,1	9,9	12,0	4,1	2,9	1,5	1,9	3,0	2,82
XK Kosovo	22,9	11,2	11,6	11,2	9,2	10,5	6,9	3,8	5,0	2,9	5,0	3,41
Skupaj	10,7	6,1	9,0	10,9	10,2	15,1	10,5	10,5	8,4	3,7	4,9	4,59

E29 V xx (Sloveniji) vlada sprejema ukrepe za zmanjševanje razlik v dohodkih.

sploh ne drži											povsem drži		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	31,0	4,7	10,9	9,8	5,9	13,5	6,2	6,2	5,4	1,6	4,9	3,34	
BE Belgija	5,2	2,7	6,4	9,9	9,9	20,7	19,8	14,5	7,4	1,9	1,6	5,00	
BG Bolgarija	43,1	16,0	11,8	10,1	6,7	5,9	1,9	1,6	0,8	0,8	1,3	1,75	
CH Švica	2,8	1,7	6,0	9,8	8,8	20,3	15,6	16,7	12,2	4,5	1,6	5,44	
CY Ciper	14,0	7,6	13,3	13,4	10,2	14,8	7,8	7,1	5,4	3,9	2,7	3,91	
CZ Češka	22,7	10,6	12,1	17,0	12,4	10,7	5,7	5,0	2,2	0,9	0,7	2,91	
DE Nemčija	8,7	4,7	10,0	15,0	11,8	18,6	12,2	10,0	6,1	1,2	1,7	4,30	
DK Danska	2,3	1,4	3,5	6,6	8,2	19,4	13,7	20,4	16,6	4,2	3,7	5,91	
EE Estonija	21,5	12,8	14,1	13,7	8,6	14,0	6,5	4,2	2,3	1,2	1,1	2,95	
ES Španija	25,1	7,4	14,1	13,1	10,6	14,0	5,4	4,4	2,6	1,1	2,2	3,03	
FI Finska	1,2	1,8	3,8	6,4	8,5	13,6	17,3	23,2	15,7	5,6	3,0	6,03	
FR Francija	6,1	4,5	10,2	12,8	14,0	20,8	13,7	9,7	5,1	1,0	2,1	4,44	
GB Velika Britanija	5,5	4,9	9,0	10,7	11,3	18,2	11,4	11,0	8,1	3,6	6,4	4,97	
HU Madžarska	26,2	9,6	9,6	7,5	6,5	11,9	7,2	7,2	5,2	4,1	5,0	3,58	
IE Irska	7,7	4,8	8,7	10,7	12,2	13,9	10,0	9,3	8,3	5,2	9,3	5,03	
IL Izrael	19,4	7,1	10,9	12,4	10,9	14,6	10,5	6,4	2,8	1,4	3,7	3,62	
IS Islandija	5,0	5,2	9,2	10,5	10,9	18,6	15,1	11,6	8,1	2,1	3,8	4,86	
IT Italija	26,3	7,8	14,6	15,6	9,5	12,4	8,0	2,6	2,1	0,1	1,1	2,78	
LT Litva	17,3	17,6	15,3	12,9	11,7	12,9	5,9	4,0	1,5	0,7	0,3	2,82	
NL Nizozemska	1,6	1,6	4,5	6,4	12,9	18,2	22,0	20,2	8,9	2,5	1,2	5,52	
NO Norveška	0,6	0,7	2,8	6,0	8,4	16,7	15,3	21,7	16,1	5,4	6,3	6,25	
PL Poljska	19,5	12,6	15,1	14,9	9,4	14,6	5,6	2,9	2,8	1,4	1,1	2,99	
PT Portugalska	19,8	14,2	13,6	14,9	12,9	9,2	5,3	2,9	2,8	1,7	2,7	3,00	
RU Rusija	22,2	12,7	12,4	12,2	9,9	12,7	7,6	4,8	2,7	1,0	1,9	3,05	
SE Švedska	4,0	2,2	4,8	8,7	8,2	13,7	11,7	15,1	13,2	6,3	12,2	5,99	
SI Slovenija	21,3	9,9	12,1	14,5	9,4	13,8	7,7	4,6	4,1	1,5	1,2	3,20	
SK Slovaška	13,7	13,7	16,3	14,6	12,6	11,8	5,2	4,6	3,6	1,6	2,1	3,28	
UA Ukrajina	40,0	15,8	13,5	10,2	6,1	6,9	1,8	1,4	1,2	1,2	2,0	1,92	
XK Kosovo	29,7	14,5	14,2	8,2	6,3	9,4	4,4	4,1	3,9	2,3	3,0	2,76	
Skupaj	16,0	8,2	10,4	11,4	10,0	14,2	9,6	8,8	5,9	2,4	3,1	3,94	

In v kolikšni meri drži naslednja trditev za xx (Slovenijo)?

E30 V xx (Sloveniji) politiki pred sprejemanjem odločitev upoštevajo stališča drugih evropskih držav.

sploh ne drži											povsem drži	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	18,1	3,8	6,6	8,2	7,3	12,8	7,4	9,2	11,3	4,5	10,6	4,81
BE Belgija	1,6	1,2	3,5	4,6	8,0	22,5	19,3	21,6	13,7	2,2	1,8	5,81
BG Bolgarija	4,0	3,1	5,2	5,8	7,1	13,8	13,8	13,3	11,5	9,1	13,4	6,12
CH Švica	1,5	1,0	2,9	5,6	6,9	20,7	16,4	21,2	16,5	4,0	3,2	6,02
CY Ciper	6,4	3,6	9,5	13,7	10,0	16,0	11,9	10,3	7,7	3,7	7,3	4,95
CZ Češka	6,0	4,2	9,2	9,4	11,0	26,3	14,3	10,7	5,9	1,5	1,6	4,63
DE Nemčija	2,4	1,4	3,8	8,7	9,4	21,7	14,2	17,1	14,3	3,7	3,2	5,66
DK Danska	0,9	1,2	2,3	3,1	5,6	18,2	13,4	20,6	23,4	7,2	4,1	6,46
EE Estonija	3,9	2,5	5,2	8,2	8,7	19,1	12,0	13,1	11,6	6,7	9,0	5,75
ES Španija	6,3	2,7	5,4	6,8	8,1	19,1	11,7	13,2	13,8	5,6	7,3	5,58
FI Finska	0,3	0,5	1,4	2,6	4,4	14,6	13,2	24,9	26,3	8,4	3,4	6,75
FR Francija	3,5	1,7	5,1	7,3	9,6	25,8	16,8	14,0	10,8	2,3	3,1	5,39
GB Velika Britanija	2,7	2,0	5,9	6,7	8,9	22,9	15,1	14,5	12,9	3,9	4,7	5,61
HU Madžarska	9,9	4,7	9,2	12,0	9,1	18,5	10,9	11,4	7,3	2,8	4,1	4,58
IE Irska	2,1	1,0	2,9	5,2	7,5	12,9	12,4	16,8	18,7	10,3	10,1	6,53
IL Izrael	10,3	2,5	5,9	6,5	7,8	17,4	14,9	13,9	11,5	4,3	5,0	5,19
IS Islandija	2,9	3,9	5,2	9,9	7,2	30,2	14,0	16,6	7,2	2,0	1,0	5,08
IT Italija	9,1	3,5	8,4	9,4	9,2	20,7	14,3	10,3	9,1	2,6	3,3	4,77
LT Litva	4,8	2,6	4,9	9,1	10,1	20,0	12,4	13,0	10,1	6,2	6,8	5,50
NL Nizozemska	0,5	0,4	1,6	2,9	5,1	18,8	20,4	28,5	16,0	4,3	1,5	6,30
NO Norveška	0,9	0,7	2,3	4,5	6,6	21,6	14,7	21,9	18,1	5,0	3,9	6,22
PL Poljska	3,7	2,2	5,9	9,0	8,9	25,9	12,7	11,7	11,6	5,3	3,1	5,35
PT Portugalska	4,0	3,2	6,9	8,8	12,8	19,9	14,1	11,7	7,6	4,8	6,2	5,26
RU Rusija	4,3	2,6	7,3	10,3	10,7	28,0	13,8	11,8	7,2	2,1	2,0	4,93
SE Švedska	2,1	0,8	2,7	4,2	6,4	19,0	12,9	22,1	18,2	5,2	6,4	6,27
SI Slovenija	5,4	3,0	5,6	8,1	9,5	23,6	12,5	13,3	10,5	4,2	4,2	5,27
SK Slovaška	1,1	2,7	4,0	6,1	7,2	17,9	18,2	18,1	13,5	6,2	5,0	5,97
UA Ukrajina	6,7	4,9	5,7	10,0	11,8	24,7	11,9	10,0	6,9	3,2	4,4	4,86
XK Kosovo	12,7	3,7	10,1	10,0	8,5	18,5	8,6	10,0	8,9	3,2	6,0	4,61
Skupaj	4,3	2,3	5,1	7,2	8,4	20,2	13,9	15,7	12,9	4,9	5,1	5,60

Pri naslednjih vprašanih boste najprej izbirali med dvema možnostma. Potem vas bomo vprašali, kako pomembna je vaša izbira za demokracijo na splošno. Na koncu pa boste, glede na to vprašanje, ocenili še situacijo v xx (Sloveniji) danes. Upoštevajte, da pri tem ni pravih in napačnih odgovorov, zanima nas le vaše mnenje.

E31 Obstajajo različna mnenja o tem, ali naj bo v demokraciji vsakomur dovoljeno, da javno izraža svoja politična stališča, tudi če so ta skrajna. Katera od izjav na tej kartici je bližje vašim pogledom na to, kaj je boljše za demokracijo na splošno?

- 1 - Vsakemu naj bo dovoljeno, da javno izraža svoja politična stališča, tudi če so ta skrajna.
 2 - Tistim, ki imajo skrajna politična stališča, bi morali preprečiti, da jih izražajo javno.
 5 - odvisno od okoliščin

Država	1	2	5
Al Albanija	64,9	28,7	6,4
BE Belgija	71,1	24,3	4,5
BG Bolgarija	74,3	17,5	8,1
CH Švica	79,6	13,2	7,3
CY Ciper	74,9	10,9	14,2
CZ Češka	55,2	31,6	13,1
DE Nemčija	73,3	18,3	8,3
DK Danska	89,3	7,5	3,2
EE Estonija	67,8	17,7	14,5
ES Španija	80,6	14,7	4,7
FI Finska	83,1	8,9	8,0
FR Francija	85,3	11,6	3,1
GB Velika Britanija	71,4	19,8	8,8
HU Madžarska	51,7	30,0	18,3
IE Irska	74,9	10,3	14,8
IL Izrael	77,5	19,2	3,3
IS Islandija	88,6	10,1	1,4
IT Italija	80,0	10,9	9,1
LT Litva	67,9	16,9	15,1
NL Nizozemska	69,5	24,0	6,6
NO Norveška	66,0	26,0	8,0
PL Poljska	86,3	7,6	6,1
PT Portugalska	80,0	6,7	13,3
RU Rusija	64,7	22,5	12,8
SE Švedska	85,8	8,0	6,2
SI Slovenija	58,0	22,1	19,8
SK Slovaška	58,9	22,6	18,6
UA Ukrajina	78,9	9,4	11,7
XK Kosovo	64,2	17,7	18,1
Skupaj	73,2	16,9	9,9

Preskok (E31=1,9)**E32 Kako pomembno je za demokracijo na splošno, da lahko vsakdo javno izraža svoja politična stališča, tudi če so ta skrajna? Izberite odgovor na kartici.**

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno					
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	$\bar{x}$	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	0,9	0,1	0,7	0,8	0,5	4,7	3,2	6,9	13,7	7,3	61,1	8,84	
BE Belgija	-	0,2	0,2	0,7	0,8	4,9	6,2	18,4	30,1	17,7	20,8	8,05	
BG Bolgarija	0,4	0,1	0,3	0,6	0,8	2,8	2,7	7,5	15,9	14,2	54,7	8,90	
CH Švica	-	-	0,1	0,3	0,7	2,2	4,0	11,5	27,4	17,0	36,8	8,60	
CY Ciper	-	-	0,1	0,2	-	1,0	1,2	3,3	10,1	13,1	70,9	9,44	
CZ Češka	0,3	-	0,7	0,6	2,6	11,5	8,1	18,8	20,6	12,1	24,7	7,72	
DE Nemčija	0,2	0,1	0,5	0,5	0,8	3,8	3,8	10,6	21,1	15,1	43,4	8,61	
DK Danska	-	0,1	0,2	0,2	0,3	1,7	2,4	5,4	20,9	23,6	45,1	8,94	
EE Estonija	0,3	0,1	0,4	0,5	1,5	7,9	5,9	12,8	20,1	16,4	34,0	8,22	
ES Španija	0,2	0,1	0,3	0,6	0,6	3,8	5,5	12,0	21,0	16,1	39,8	8,52	
FI Finska	0,1	0,2	0,3	0,2	0,3	2,1	3,0	8,7	26,3	26,7	32,1	8,63	
FR Francija	-	0,1	0,1	0,3	0,8	5,9	7,0	14,1	27,3	16,2	28,3	8,21	
GB Velika Britanija	0,3	0,1	0,3	0,6	0,6	5,7	6,0	11,1	23,0	19,6	32,7	8,35	
HU Madžarska	0,1	0,2	0,6	1,3	2,1	4,7	6,4	12,4	18,9	11,6	41,8	8,35	
IE Irska	0,1	0,4	0,3	0,4	1,1	3,4	5,6	12,6	23,2	16,2	36,9	8,45	
IL Izrael	0,2	0,2	0,1	0,4	1,0	3,0	3,6	8,7	17,9	16,8	48,1	8,79	
IS Islandija	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	2,8	3,9	10,2	24,8	22,7	34,4	8,58	
IT Italija	0,3	0,1	0,3	0,3	0,8	4,9	5,9	12,1	23,2	12,6	39,6	8,44	
LT Litva	0,4	0,1	1,3	1,9	1,9	4,3	6,7	11,8	19,4	19,7	32,4	8,17	
NL Nizozemska	0,1	0,2	0,2	0,7	0,3	2,4	6,3	15,7	33,3	19,9	21,0	8,19	
NO Norveška	0,2	0,2	0,2	0,7	0,4	4,6	4,8	11,7	26,2	22,4	28,7	8,36	
PL Poljska	0,2	0,2	0,1	0,4	1,3	3,6	3,1	8,5	18,8	17,7	46,0	8,73	
PT Portugalska	0,1	0,2	0,2	0,8	1,7	8,2	10,4	16,3	22,1	10,1	29,9	7,94	
RU Rusija	0,6	0,2	1,0	1,2	2,9	10,1	9,0	14,6	18,6	11,2	30,6	7,81	
SE Švedska	0,1	-	0,1	0,3	0,5	2,0	2,2	7,4	18,6	17,6	51,3	8,98	
SI Slovenija	0,2	0,2	0,3	0,9	1,2	9,2	6,6	11,5	18,3	14,1	37,6	8,23	
SK Slovaška	-	0,6	0,3	1,6	3,3	9,4	6,9	11,9	16,4	24,0	25,6	7,94	
UA Ukrajina	0,4	-	0,2	0,9	2,3	6,0	5,9	13,7	19,4	16,7	34,5	8,24	
XK Kosovo	2,0	0,2	0,3	0,6	1,5	3,8	5,9	9,2	11,0	14,9	50,8	8,56	
Skupaj	0,2	0,1	0,3	0,6	1,1	4,7	5,2	11,4	21,3	16,9	37,9	8,44	

Preskok (E31=1,5,8,9)

E33 S pomočjo kartice ocenite, v kolikšni meri ima v xx (Sloveniji) danes vsakdo možnost javno izraziti svoja politična stališča, tudi če so ta skrajna.

sploh ne											v celoti	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	$\bar{x}$
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	8,7	3,1	5,5	7,6	7,9	14,7	7,6	8,8	12,0	4,0	20,3	5,84
BE Belgija	1,4	1,1	2,6	4,2	4,9	10,9	11,5	20,5	23,7	11,9	7,3	6,75
BG Bolgarija	1,6	1,5	2,1	5,5	6,6	10,5	10,8	15,6	17,9	10,1	17,9	6,87
CH Švica	0,2	0,2	0,6	1,9	2,7	7,8	8,4	16,6	29,7	15,1	16,9	7,65
CY Ciper	1,7	1,3	1,4	4,1	5,0	8,3	6,5	10,0	20,8	12,2	28,8	7,52
CZ Češka	2,3	1,6	4,4	7,5	8,1	18,9	12,5	15,1	14,6	6,7	8,4	6,01
DE Nemčija	1,0	0,6	1,9	3,6	4,7	9,8	7,6	12,6	22,4	15,0	20,9	7,39
DK Danska	0,2	0,3	0,6	1,2	1,1	3,2	5,9	10,2	22,2	22,8	32,3	8,38
EE Estonija	3,4	1,5	4,6	7,6	6,7	16,2	11,1	15,8	14,9	8,9	9,2	6,10
ES Španija	3,9	1,3	3,7	5,7	6,0	14,9	14,0	15,1	16,0	8,1	11,3	6,29
FI Finska	0,2	0,5	0,5	1,2	2,1	4,8	8,0	17,1	29,2	22,9	13,6	7,80
FR Francija	2,2	1,2	3,4	6,0	6,1	12,8	9,8	15,1	20,5	8,2	14,8	6,64
GB Velika Britanija	1,3	0,5	2,7	3,9	4,8	12,9	11,4	15,5	20,2	13,3	13,5	6,94
HU Madžarska	1,9	1,9	4,5	5,9	5,4	15,6	11,6	17,0	14,9	7,1	14,1	6,41
IE Irska	1,1	0,4	1,9	2,3	5,0	9,8	11,0	17,0	22,0	13,1	16,5	7,24
IL Izrael	1,2	0,5	1,2	2,1	4,2	9,1	9,9	14,7	15,3	13,6	28,2	7,61
IS Islandija	0,3	0,6	1,7	1,4	3,3	5,9	6,4	16,3	26,3	19,5	18,4	7,73
IT Italija	3,5	1,2	4,0	7,2	9,6	15,9	12,5	15,9	15,6	5,5	9,3	6,02
LT Litva	3,1	4,5	7,0	10,8	10,9	16,0	12,2	11,7	12,4	6,9	4,6	5,37
NL Nizozemska	0,4	0,2	1,0	1,9	2,8	7,6	10,6	17,3	27,3	18,0	13,1	7,53
NO Norveška	0,3	0,2	0,9	1,1	2,6	6,2	6,7	12,7	25,9	24,2	19,2	7,93
PL Poljska	1,3	1,2	2,9	5,3	5,3	12,8	11,6	16,0	19,4	11,2	12,8	6,75
PT Portugalska	0,6	0,9	2,1	4,5	6,4	20,6	14,5	18,0	17,7	7,0	7,6	6,41
RU Rusija	5,3	4,3	9,2	14,8	12,1	20,1	9,5	9,2	7,4	3,4	4,7	4,75
SE Švedska	1,0	0,4	1,3	2,2	3,0	5,7	5,9	15,3	25,3	17,8	22,1	7,76
SI Slovenija	3,4	1,9	4,6	7,2	6,4	17,6	10,1	15,4	15,8	5,3	12,1	6,11
SK Slovaška	0,4	1,2	4,0	6,1	5,3	12,1	13,4	13,0	19,3	14,1	11,2	6,74
UA Ukrajina	3,5	3,2	6,7	9,8	7,8	17,1	10,9	13,8	10,3	5,2	11,6	5,70
XK Kosovo	6,5	3,9	6,8	5,9	6,9	11,8	15,0	12,5	11,1	5,9	13,8	5,80
Skupaj	2,0	1,4	3,2	5,1	5,6	12,1	10,3	14,8	19,0	11,8	14,9	6,78

Preskok (E31=2,9)

E34 Kako pomembno je po vašem mnenju za demokracijo na splošno, da se tistim, ki imajo skrajna politična stališča, prepreči javno izražanje tovrstnih stališč? Izberite odgovor na kartici.

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno										izjemno pomembno za demokracijo na splošno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	11,5	2,2	3,1	4,3	1,6	11,5	7,5	7,8	9,3	6,5	34,8	6,67
BE Belgija	0,9	0,4	1,3	3,3	4,7	10,2	11,1	21,3	25,3	10,0	11,5	7,06
BG Bolgarija	2,9	2,0	1,2	3,8	5,5	12,8	13,4	19,8	16,0	8,5	14,0	6,66
CH Švica	0,5	-	1,6	2,1	6,8	14,1	8,9	16,7	31,3	7,3	10,9	7,02
CY Ciper	-	0,9	-	-	1,7	7,8	4,3	4,3	22,6	17,4	40,9	8,48
CZ Češka	0,5	0,2	0,9	2,1	3,5	12,0	11,0	22,4	22,6	11,1	13,7	7,23
DE Nemčija	0,7	-	2,1	2,1	1,9	8,6	8,8	16,1	26,0	11,0	22,7	7,61
DK Danska	3,4	3,4	5,9	3,4	4,2	17,8	6,8	13,6	19,5	6,8	15,3	6,36
EE Estonija	1,3	1,3	2,1	3,4	4,9	17,9	10,1	13,0	19,7	8,3	17,9	6,89
ES Španija	2,7	2,7	3,1	2,7	6,9	14,2	10,0	18,0	18,8	6,9	14,2	6,56
FI Finska	0,5	2,1	2,6	2,6	8,9	18,8	16,7	20,3	19,8	5,7	2,1	6,17
FR Francija	-	0,9	1,8	3,2	8,6	21,6	14,0	14,0	19,4	8,6	8,1	6,51
GB Velika Britanija	1,7	3,6	3,3	3,8	5,7	11,9	7,1	14,5	21,6	9,5	17,3	6,79
HU Madžarska	1,3	0,4	1,9	3,6	4,7	11,9	10,8	14,7	19,1	5,7	26,0	7,24
IE Irska	2,8	0,4	5,9	3,9	14,2	20,5	9,1	15,4	14,6	3,5	9,8	5,90
IL Izrael	0,7	-	2,5	3,2	2,3	13,4	11,2	11,2	16,4	12,1	27,1	7,47
IS Islandija	2,7	1,4	1,4	4,1	5,5	13,7	8,2	26,0	21,9	11,0	4,1	6,50
IT Italija	1,1	1,1	5,3	2,1	5,3	12,6	13,7	18,9	20,0	5,3	14,7	6,72
LT Litva	-	-	1,0	4,4	2,9	13,0	13,3	19,0	22,9	9,5	14,0	7,14
NL Nizozemska	0,2	1,4	0,9	2,3	3,5	11,6	11,6	24,1	27,3	8,3	8,8	7,01
NO Norveška	0,2	1,0	2,2	2,7	3,9	11,6	8,5	16,2	21,1	12,6	20,1	7,34
PL Poljska	2,2	1,5	3,7	5,9	5,2	18,5	5,9	17,8	17,0	7,4	14,8	6,48
PT Portugalska	1,6	0,8	2,4	0,8	8,7	16,5	20,5	12,6	17,3	9,4	9,4	6,57
RU Rusija	1,7	2,9	3,2	7,8	12,2	25,7	10,9	14,7	9,9	4,2	6,7	5,64
SE Švedska	1,4	-	3,5	2,8	4,2	12,5	9,7	21,5	23,6	9,0	11,8	6,92
SI Slovenija	3,2	0,8	2,4	4,5	4,5	23,1	11,7	10,5	20,6	4,9	13,8	6,43
SK Slovaška	0,5	0,5	3,2	3,0	4,0	6,5	10,0	13,7	27,4	17,2	14,0	7,35
UA Ukrajina	5,3	0,6	2,4	3,5	6,5	18,8	12,9	20,6	14,7	3,5	11,2	6,20
XK Kosovo	9,4	1,1	1,7	5,5	6,6	13,3	8,8	12,7	14,4	6,1	20,4	6,31
Skupaj	1,8	1,1	2,3	3,4	5,2	14,0	10,5	16,3	20,3	8,8	16,2	6,88

Preskok (E31=2,9); n=255**E35 S pomočjo kartice ocenite, v kolikšni meri je v xx (Sloveniji) danes onemogočeno javno izražanje skrajnih političnih stališč?**

sploh ne											v celoti	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	$\bar{x}$
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	22,6	3,1	6,2	8,9	3,1	18,5	10,3	5,8	7,2	5,8	8,6	4,44
BE Belgija	4,3	2,9	6,5	9,9	11,3	17,3	14,6	16,0	13,1	2,0	2,0	5,20
BG Bolgarija	17,6	8,3	11,1	13,9	13,0	14,2	9,0	6,2	3,1	2,2	1,5	3,49
CH Švica	1,6	4,4	6,0	10,4	8,2	18,7	14,3	12,1	14,3	7,1	2,7	5,51
CY Ciper	7,1	6,2	17,7	12,4	8,0	11,5	8,8	10,6	7,1	8,0	2,7	4,50
CZ Češka	0,5	0,3	0,5	1,7	3,1	11,2	10,7	18,5	25,4	12,4	15,5	7,40
DE Nemčija	5,6	3,3	10,9	14,9	12,5	19,0	10,2	11,3	8,4	2,1	1,9	4,60
DK Danska	7,1	7,1	8,9	9,8	8,9	18,8	8,9	10,7	12,5	4,5	2,7	4,79
EE Estonija	3,1	3,1	5,6	9,9	6,8	23,2	14,1	14,7	11,6	4,0	4,0	5,42
ES Španija	8,4	3,6	8,0	9,2	9,6	16,3	15,5	12,4	10,0	4,0	3,2	4,94
FI Finska	3,7	6,8	13,2	13,2	10,0	14,7	14,2	13,2	8,9	2,1	-	4,54
FR Francija	6,4	3,7	11,4	10,5	10,0	20,1	11,4	12,3	6,4	5,0	2,7	4,77
GB Velika Britanija	4,3	5,3	10,3	8,2	9,6	17,5	7,2	14,9	11,8	4,8	6,0	5,22
HU Madžarska	3,1	1,5	6,7	5,7	9,4	14,7	12,4	15,3	16,8	4,2	10,1	5,99
IE Irska	6,9	2,4	6,5	9,7	24,3	16,2	14,6	8,1	7,7	2,0	1,6	4,62
IL Izrael	15,0	5,9	10,5	9,1	10,2	17,0	10,2	8,0	5,7	4,3	4,1	4,22
IS Islandija	4,1	4,1	9,6	9,6	6,8	19,2	15,1	12,3	15,1	2,7	1,4	5,12
IT Italija	11,5	-	5,7	10,3	18,4	17,2	18,4	5,7	5,7	1,1	5,7	4,67
LT Litva	0,9	1,3	3,5	7,6	8,5	19,9	18,4	19,9	16,1	2,2	1,6	5,81
NL Nizozemska	5,6	3,5	9,4	9,9	9,9	14,6	12,4	15,0	12,7	3,5	3,5	5,11
NO Norveška	4,9	5,4	12,8	11,1	9,6	12,3	9,1	11,3	9,6	5,9	7,9	5,07
PL Poljska	7,6	4,5	6,8	7,6	6,1	16,7	14,4	12,9	15,2	1,5	6,8	5,25
PT Portugalska	3,3	2,4	3,3	4,1	14,6	26,0	14,6	15,4	12,2	2,4	1,6	5,39
RU Rusija	5,9	1,5	4,8	10,8	15,2	27,5	13,0	11,2	6,8	2,0	1,3	4,84
SE Švedska	6,5	3,6	7,9	12,2	6,5	20,1	10,1	10,1	13,7	2,9	6,5	5,14
SI Slovenija	6,9	3,0	9,5	8,2	9,1	28,6	11,7	8,7	9,1	2,6	2,6	4,79
SK Slovaška	0,5	0,8	2,3	2,3	3,3	10,0	12,8	17,0	23,8	15,5	11,8	7,20
UA Ukrajina	15,8	6,1	6,7	9,7	5,5	17,6	9,1	13,9	9,1	3,0	3,6	4,46
XK Kosovo	9,1	4,2	4,8	10,3	12,7	12,1	14,5	19,4	7,9	1,8	3,0	4,88
Skupaj	6,4	3,4	7,5	9,0	9,6	17,2	12,1	13,0	12,0	4,7	5,1	5,22

E36 Včasih se vlada ne strinja s tem, kar je po mnenju večine ljudi najboljše za državo. Katera od izjav na tej kartici je bližje vašim pogledom na to, kaj je boljše za demokracijo na splošno?

- 1 - Vlada bi morala spremeniti svoj politični program v skladu s tem, kar meni večina ljudi.
 2 - Vlada bi morala vztrajati pri svojem političnem programu ne glede na to, kar meni večina ljudi.
 5 - Odvisno od okoliščin.

Država	1	2	5
AI Albanija	81	13	6
BE Belgija	70	24	6
BG Bolgarija	77	11	12
CH Švica	79	12	9
CY Ciper	70	12	18
CZ Češka	61	24	15
DE Nemčija	75	14	11
DK Danska	49	44	7
EE Estonija	75	12	13
ES Španija	83	12	5
FI Finska	60	29	11
FR Francija	71	23	6
GB Velika Britanija	71	19	10
HU Madžarska	58	15	27
IE Irska	56	22	23
IL Izrael	68	21	12
IS Islandija	68	27	5
IT Italija	76	11	13
LT Litva	73	10	17
NL Nizozemska	64	27	8
NO Norveška	63	28	9
PL Poljska	76	15	9
PT Portugalska	80	8	12
RU Rusija	71	15	14
SE Švedska	63	27	11
SI Slovenija	66	12	21
SK Slovaška	69	13	18
UA Ukrajina	75	10	15
XK Kosovo	70	16	14
Skupaj	70	18	13

Preskok (E36=1)

E37 Kako pomembno je za demokracijo na splošno, da vlada spremeni svoj politični program v skladu s tem, kar meni večina ljudi? Izberite odgovor s pomočjo lestvice.

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno										izjemno pomembno za demokracijo na splošno		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	1,0	-	0,3	0,5	0,5	2,6	4,5	7,9	15,1	9,9	57,5	8,86	
BE Belgija	-	0,2	0,2	0,8	0,9	5,6	10,3	23,9	34,7	13,2	10,3	7,63	
BG Bolgarija	0,1	0,1	0,5	0,3	0,6	2,8	3,6	12,1	19,0	17,1	43,8	8,68	
CH Švica	-	-	0,2	0,2	0,5	2,5	4,1	15,3	32,3	18,0	26,9	8,37	
CY Ciper	0,3	-	-	0,3	0,5	1,6	2,3	3,0	15,0	19,3	57,7	9,17	
CZ Češka	-	0,4	0,8	1,0	2,3	6,5	6,8	21,4	20,8	13,4	26,6	7,90	
DE Nemčija	0,1	0,0	0,5	0,4	0,5	3,6	4,7	13,1	29,8	15,6	31,5	8,37	
DK Danska	-	0,3	0,1	0,5	1,0	4,8	4,4	17,5	37,5	15,7	18,2	8,02	
EE Estonija	0,4	0,2	0,3	1,1	1,3	6,1	8,0	16,5	21,2	13,6	31,3	8,08	
ES Španija	0,3	-	0,2	0,5	1,2	3,8	5,4	11,8	23,1	17,4	36,2	8,45	
FI Finska	0,1	0,5	0,2	0,8	0,8	3,2	7,1	19,8	36,9	22,2	8,4	7,83	
FR Francija	0,1	0,1	0,4	0,4	1,2	8,4	9,2	25,1	29,5	12,2	13,4	7,60	
GB Velika Britanija	0,1	0,1	0,5	0,3	1,0	5,6	7,1	16,4	30,9	15,6	22,4	8,04	
HU Madžarska	0,1	0,1	0,7	1,6	2,8	6,9	7,4	13,6	22,6	11,2	33,0	8,03	
IE Irska	0,1	-	0,4	0,8	2,0	6,6	7,9	16,0	27,3	15,8	23,1	7,95	
IL Izrael	0,3	0,1	0,3	0,5	1,0	3,9	5,2	11,0	24,7	13,2	39,7	8,48	
IS Islandija	-	-	0,2	0,6	0,4	2,3	6,5	20,2	35,8	16,3	17,7	8,06	
IT Italija	0,3	0,1	0,1	0,1	1,4	4,3	7,7	14,1	29,3	11,4	31,0	8,20	
LT Litva	0,1	0,1	0,4	1,1	1,9	4,0	5,4	12,2	22,0	18,8	33,9	8,34	
NL Nizozemska	0,3	0,1	0,2	0,6	0,6	3,2	7,0	24,7	40,7	13,7	8,9	7,75	
NO Norveška	-	0,1	0,4	0,1	0,8	4,8	8,5	20,1	34,5	16,0	14,7	7,87	
PL Poljska	0,4	0,2	-	0,5	0,8	4,4	5,5	12,7	23,1	17,3	35,0	8,40	
PT Portugalska	0,3	0,5	0,8	0,5	1,9	6,0	9,0	17,0	22,3	12,5	29,3	7,98	
RU Rusija	0,1	0,7	0,6	2,3	2,8	7,9	10,0	11,7	18,9	13,9	31,2	7,89	
SE Švedska	-	0,1	0,4	0,8	0,5	3,7	6,2	14,3	27,9	15,7	30,5	8,30	
SI Slovenija	-	-	0,1	0,4	1,2	6,5	8,1	12,4	22,7	12,4	36,0	8,29	
SK Slovaška	0,1	0,4	0,1	0,5	0,7	2,6	4,7	11,9	24,5	28,0	26,4	8,42	
UA Ukrajina	0,6	0,4	0,7	1,3	1,0	5,4	4,1	12,5	18,6	16,6	38,9	8,36	
XK Kosovo	0,5	0,3	0,4	0,3	0,1	4,6	4,6	9,0	11,8	13,0	55,5	8,81	
Skupaj	0,2	0,2	0,4	0,7	1,2	4,7	6,5	15,1	25,8	15,6	29,7	8,19	

Preskok (E36=1,5,8)**E38 S pomočjo kartice povejte, kako pogosto v xx (Sloveniji) danes vlada spremeni svoj politični program v skladu s tem, kar meni večina ljudi?**

nikoli											vedno		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija		29,4	5,0	9,2	8,4	9,7	12,2	6,8	6,3	5,2	1,1	6,8	3,52
BE Belgija		5,1	3,1	7,9	12,5	13,9	20,4	18,2	12,8	5,0	0,7	0,4	4,63
BG Bolgarija		12,1	14,8	13,9	13,3	10,8	14,1	8,3	5,4	3,5	2,7	1,3	3,48
CH Švica		0,6	0,8	1,3	3,5	6,1	14,0	16,1	25,1	21,5	7,5	3,4	6,55
CY Ciper		9,4	8,2	11,6	15,4	12,2	12,2	10,0	9,0	6,8	2,7	2,4	4,13
CZ Češka		17,3	10,1	18,6	11,9	8,1	11,0	5,9	7,1	4,9	2,0	3,1	3,43
DE Nemčija		8,1	4,6	11,8	16,4	13,2	18,7	11,6	9,0	4,8	0,7	1,1	4,12
DK Danska		1,9	1,6	4,1	8,8	9,3	18,7	15,5	18,9	15,7	3,8	1,7	5,69
EE Estonija		15,8	9,0	13,2	16,6	11,7	13,6	8,1	7,0	3,3	1,0	0,8	3,40
ES Španija		26,2	8,8	12,3	13,5	11,0	12,1	5,9	3,8	3,0	1,6	1,8	2,97
FI Finska		2,8	2,5	6,6	12,2	14,0	19,2	17,9	15,9	6,9	1,5	0,5	4,96
FR Francija		6,6	4,2	9,7	12,7	13,4	20,4	13,3	10,0	6,2	1,3	2,1	4,49
GB Velika Britanija		5,6	3,2	9,6	14,3	13,7	17,1	14,7	10,5	7,0	1,5	2,8	4,65
HU Madžarska		15,7	8,8	13,4	13,2	7,9	14,9	9,1	8,7	5,9	1,4	1,2	3,68
IE Irska		7,0	5,0	10,2	13,9	12,4	18,2	12,0	9,6	7,6	2,1	1,9	4,47
IL Izrael		11,1	4,0	8,1	11,6	16,0	22,1	10,0	8,8	4,6	0,9	2,7	4,23
IS Islandija		7,5	5,9	9,4	13,2	13,4	19,8	14,7	8,8	5,7	1,0	0,6	4,27
IT Italija		16,8	7,4	11,3	15,7	12,7	15,7	8,0	6,0	3,3	1,1	1,9	3,52
LT Litva		8,8	10,5	16,8	16,6	12,2	13,2	9,1	7,1	4,5	0,9	0,3	3,60
NL Nizozemska		2,7	2,7	6,8	11,0	12,9	18,5	20,2	15,2	8,0	1,5	0,5	5,04
NO Norveška		2,0	2,5	6,9	10,5	11,5	26,2	17,5	14,5	6,5	1,1	0,7	5,01
PL Poljska		9,0	7,7	13,0	15,8	10,9	16,6	9,7	7,6	6,3	1,7	1,9	4,02
PT Portugalska		15,5	10,2	12,9	18,1	12,7	12,0	6,3	4,7	4,7	1,5	1,5	3,37
RU Rusija		12,8	9,3	13,4	16,3	9,7	16,8	7,9	7,2	4,6	1,2	0,7	3,61
SE Švedska		3,4	3,7	7,2	10,3	9,3	19,4	14,1	16,3	11,0	2,9	2,4	5,21
SI Slovenija		14,7	6,5	12,5	16,8	10,6	17,9	8,1	5,7	4,1	1,4	1,7	3,65
SK Slovaška		6,9	10,9	13,1	16,1	11,3	11,5	9,3	6,8	6,8	3,7	3,5	4,15
UA Ukrajina		19,3	12,3	15,2	14,4	8,1	12,8	6,1	5,3	3,2	1,5	1,6	3,12
XK Kosovo		22,1	4,2	11,6	12,5	10,7	11,1	8,5	6,6	4,4	3,1	5,2	3,76
Skupaj		10,9	6,8	11,1	13,7	11,5	16,2	10,9	9,3	6,1	1,8	1,8	4,10

Preskok (E36=2)**E39 Kako pomembno je za demokracijo na splošno, da vlada vztraja pri svojem zastavljenem političnem programu ne glede na to, kar meni večina ljudi? Izberite odgovor na lestvici.**

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno										izjemno pomembno za demokracijo na splošno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	2,8	-	2,1	1,4	2,8	10,6	4,3	12,8	15,6	8,5	39,0	7,74
BE Belgija	0,5	0,2	0,2	0,5	2,3	10,8	11,9	27,5	33,0	8,0	5,3	7,17
BG Bolgarija	-	0,5	-	-	5,9	11,9	12,8	19,6	23,7	10,0	15,5	7,33
CH Švica	0,6	-	0,6	0,6	2,4	12,0	10,8	24,1	31,9	6,6	10,2	7,24
CY Ciper	0,8	-	2,5	-	2,5	6,6	7,4	6,6	23,0	15,6	35,2	8,12
CZ Češka	-	-	0,9	1,2	6,1	16,6	12,1	25,9	14,5	11,2	11,7	6,98
DE Nemčija	0,3	-	1,0	2,5	0,8	10,0	12,0	22,6	27,6	10,8	12,5	7,36
DK Danska	0,3	0,1	0,4	0,3	1,3	5,2	4,2	14,4	35,9	18,5	19,2	8,06
EE Estonija	1,5	0,4	2,2	1,1	3,0	12,4	15,7	19,1	22,8	8,6	13,1	7,01
ES Španija	0,9	-	0,9	0,9	1,4	10,7	12,1	19,6	28,5	9,8	15,0	7,43
FI Finska	0,2	0,3	0,8	0,5	3,3	6,7	7,9	29,2	31,2	15,3	4,6	7,35
FR Francija	0,2	-	0,9	1,3	4,0	15,4	16,3	21,7	22,8	8,0	9,4	6,96
GB Velika Britanija	-	-	0,5	0,5	1,8	9,3	7,8	21,8	31,5	13,0	14,0	7,65
HU Madžarska	1,1	0,4	1,5	3,6	6,9	11,3	7,3	17,2	24,5	4,4	21,9	7,16
IE Irska	0,4	-	1,7	1,3	12,2	8,3	13,2	19,4	22,0	7,5	13,9	6,95
IL Izrael	1,5	-	0,4	1,7	1,9	10,3	10,1	14,5	22,9	11,7	25,2	7,66
IS Islandija	-	1,1	-	-	1,6	6,8	4,7	18,9	40,0	12,1	14,7	7,80
IT Italija	2,1	-	5,2	2,1	4,1	9,3	17,5	22,7	23,7	6,2	7,2	6,61
LT Litva	-	0,5	0,5	-	5,9	13,0	17,3	21,1	22,7	8,1	10,8	7,05
NL Nizozemska	0,2	0,2	0,8	0,2	1,4	6,1	14,3	28,3	34,0	9,6	4,7	7,30
NO Norveška	0,2	-	0,9	0,7	1,6	5,5	10,0	21,2	35,1	12,3	12,5	7,63
PL Poljska	0,7	0,4	1,1	0,7	0,4	5,9	9,6	18,8	28,8	11,1	22,5	7,81
PT Portugalska	-	0,7	-	2,6	1,3	16,4	22,4	34,2	11,8	6,6	3,9	6,64
RU Rusija	2,4	0,9	1,8	4,2	6,6	21,5	18,5	14,6	14,9	5,7	9,0	6,26
SE Švedska	-	-	0,6	0,4	0,6	6,6	4,2	23,9	35,9	10,4	17,3	7,85
SI Slovenija	0,7	-	1,4	2,1	2,8	16,2	14,8	14,1	25,4	4,2	18,3	7,13
SK Slovaška	-	0,5	1,4	5,9	3,2	12,2	9,0	16,7	20,3	18,0	13,1	7,22
UA Ukrajina	-	-	1,7	2,3	1,7	14,8	11,9	22,2	23,9	6,8	14,8	7,17
XK Kosovo	2,4	1,8	3,0	-	7,3	14,0	7,9	12,8	15,2	7,9	27,4	7,15
Skupaj	0,5	0,2	1,0	1,2	3,4	10,2	10,8	20,9	27,0	10,6	14,1	7,34

Preskok (E36=2)

E40 S pomočjo kartice povejte, kako pogosto vlada v xx (Sloveniji) danes vztraja pri svojem zastavljenem političnem programu ne glede na to, kar meni večina ljudi?

nikoli											vedno	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	11,7	2,2	6,6	4,4	5,1	15,3	11,7	10,9	8,8	2,9	20,4	5,72
BE Belgija	1,2	0,7	1,6	4,8	6,2	12,9	20,8	21,7	23,1	4,2	2,8	6,35
BG Bolgarija	1,4	4,7	5,1	6,5	12,1	13,6	10,3	19,6	11,7	7,0	7,9	5,86
CH Švica	-	0,6	1,8	3,1	2,5	20,2	21,5	25,8	18,4	3,1	3,1	6,39
CY Ciper	0,9	1,7	4,3	3,4	2,6	12,8	10,3	18,8	20,5	19,7	5,1	6,83
CZ Češka	1,6	2,1	3,2	6,5	5,6	15,3	14,1	22,0	13,7	7,9	8,1	6,27
DE Nemčija	0,5	0,5	2,5	7,1	7,6	18,1	14,8	23,4	18,8	2,5	4,1	6,13
DK Danska	0,7	1,0	4,3	8,1	10,6	16,9	14,0	19,6	17,7	5,0	2,1	5,89
EE Estonija	0,4	0,4	2,3	4,2	4,2	12,2	12,2	14,9	24,4	14,9	9,9	7,02
ES Španija	2,8	0,5	2,8	4,2	2,3	12,1	16,3	14,9	27,4	6,5	10,2	6,72
FI Finska	-	0,3	0,5	0,7	3,0	5,5	14,1	28,7	33,0	11,4	2,8	7,23
FR Francija	1,6	0,7	2,9	4,5	8,5	15,7	16,0	20,4	20,4	4,7	4,5	6,23
GB Velika Britanija	0,8	2,0	3,8	6,0	13,4	15,4	15,6	20,2	19,1	2,5	1,3	5,81
HU Madžarska	-	0,4	1,1	1,8	2,6	13,2	12,1	17,9	24,9	7,0	19,0	7,34
IE Irska	1,3	1,0	2,3	8,4	14,0	17,4	19,9	13,0	14,8	4,8	3,1	5,76
IL Izrael	4,3	0,6	3,6	5,3	10,5	19,0	16,9	14,7	15,0	5,1	4,9	5,80
IS Islandija	0,6	1,7	4,4	11,7	6,7	16,7	13,3	20,6	18,9	3,9	1,7	5,83
IT Italija	2,2	2,2	4,4	11,0	5,5	17,6	18,7	12,1	15,4	3,3	7,7	5,80
LT Litva	0,5	0,5	5,5	8,2	12,6	25,8	17,6	15,4	7,7	4,9	1,1	5,45
NL Nizozemska	0,2	0,8	2,5	6,6	8,9	15,7	20,1	25,7	14,9	3,9	0,6	6,02
NO Norveška	-	0,5	1,2	4,6	6,2	12,7	16,1	25,6	22,6	7,4	3,2	6,60
PL Poljska	1,5	1,9	4,5	9,7	8,6	20,9	11,2	21,6	12,7	4,1	3,4	5,68
PT Portugalska	1,3	5,2	3,2	7,1	9,7	8,4	13,5	25,8	20,0	3,9	1,9	5,92
RU Rusija	3,4	3,4	4,0	9,3	13,0	22,7	12,4	12,4	10,2	2,8	6,2	5,35
SE Švedska	0,4	0,2	2,0	2,2	3,7	10,4	10,4	22,6	31,7	11,1	5,4	7,05
SI Slovenija	1,4	2,1	2,1	7,1	7,9	17,9	15,0	10,7	19,3	8,6	7,9	6,24
SK Slovaška	2,7	0,9	5,0	9,0	14,9	17,6	5,4	17,2	12,2	10,4	4,5	5,76
UA Ukrajina	5,6	1,7	6,1	9,5	11,2	12,8	7,8	16,2	15,6	5,6	7,8	5,67
XK Kosovo	4,5	3,2	7,0	10,2	14,0	14,6	9,6	11,5	15,9	3,8	5,7	5,34
Skupaj	1,5	1,2	3,1	6,0	8,2	15,2	14,7	19,8	19,2	6,2	4,9	6,20

E41 Vlada se v nekaterih državah oblikuje iz ene same stranke; v drugih državah pa iz dveh ali več strank, ki so v koaliciji. Katera od izjav na tej kartici je bližje vašim pogledom na to, kaj je boljše za demokracijo na splošno?

- 1 - Da vlado oblikuje ena sama stranka.
 2 - Da vlado oblikujeta dve ali več strank v koaliciji.
 5 - Odvisno od okoliščin.

Država	1	2	5
AI Albanija	26,9	68,1	5,1
BE Belgija	13,7	84,5	1,8
BG Bolgarija	36,7	39,6	23,7
CH Švica	2,7	95,8	1,5
CY Ciper	20,7	66,1	13,1
CZ Češka	13,5	75,5	11,0
DE Nemčija	10,0	84,8	5,2
DK Danska	8,3	88,2	3,5
EE Estonija	10,3	82,1	7,6
ES Španija	35,8	57,2	7,0
FI Finska	2,8	94,5	2,7
FR Francija	27,5	69,4	3,1
GB Velika Britanija	60,0	32,3	7,6
HU Madžarska	12,1	70,3	17,6
IE Irska	22,7	62,5	14,8
IL Izrael	16,2	81,5	2,3
IS Islandija	10,9	88,0	1,1
IT Italija	36,0	56,4	7,7
LT Litva	10,9	68,8	20,4
NL Nizozemska	7,8	89,8	2,4
NO Norveška	23,2	69,8	7,0
PL Poljska	27,3	61,9	10,8
PT Portugalska	38,6	37,3	24,1
RU Rusija	18,4	72,3	9,3
SE Švedska	26,1	64,7	9,3
SI Slovenija	17,3	73,0	9,7
SK Slovaška	21,1	58,4	20,6
UA Ukrajina	26,0	61,4	12,6
XK Kosovo	24,0	61,1	14,9
Skupaj	20,7	69,6	9,6

Preskok (E41=1,9)**E42 Kako pomembno je za demokracijo na splošno, da se vlada oblikuje iz ene same stranke? Izberite odgovor na kartici.**

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno					
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	2,4	0,3	-	1,3	2,0	7,7	5,7	6,7	16,5	10,4	46,8	8,26	
BE Belgija	0,4	1,2	2,0	1,6	2,0	12,7	11,1	27,8	27,4	5,2	8,7	6,95	
BG Bolgarija	0,7	1,7	0,7	0,7	2,5	4,8	6,2	17,3	18,6	18,6	28,1	7,95	
CH Švica	-	-	2,6	2,6	-	15,8	18,4	15,8	18,4	10,5	15,8	7,13	
CY Ciper	1,4	0,5	-	0,5	-	3,7	1,8	7,4	25,8	21,7	37,3	8,56	
CZ Češka	3,4	0,8	2,1	2,1	3,4	12,2	8,8	16,4	26,5	9,7	14,7	6,99	
DE Nemčija	1,7	1,4	2,7	3,8	4,5	12,7	11,7	16,2	24,7	6,9	13,7	6,81	
DK Danska	-	3,1	0,8	-	1,5	14,6	6,9	20,8	23,8	13,8	14,6	7,32	
EE Estonija	1,3	0,9	0,9	4,4	3,1	17,7	9,7	12,4	18,1	7,5	23,9	7,14	
ES Španija	1,0	0,5	1,0	0,5	1,0	11,1	7,3	20,9	25,0	11,4	20,4	7,59	
FI Finska	3,6	-	-	3,6	3,6	12,7	9,1	29,1	18,2	10,9	9,1	6,82	
FR Francija	1,5	0,2	1,1	0,9	2,1	15,9	14,8	23,3	19,9	8,9	11,4	6,98	
GB Velika Britanija	0,5	0,1	0,2	0,6	0,8	6,0	8,9	17,1	30,4	17,3	18,1	7,90	
HU Madžarska	3,7	0,9	1,9	2,8	4,2	17,7	4,7	15,8	14,4	13,5	20,5	6,98	
IE Irska	0,4	0,2	1,1	0,9	3,1	10,9	13,2	20,5	28,8	9,8	11,2	7,26	
IL Izrael	0,3	1,2	1,2	1,5	1,7	6,4	7,0	15,5	18,1	15,2	32,1	8,00	
IS Islandija	1,3	1,3	1,3	-	1,3	10,1	6,3	32,9	24,1	10,1	11,4	7,28	
IT Italija	0,6	0,3	1,2	0,9	2,2	6,2	8,1	17,4	25,9	8,7	28,3	7,85	
LT Litva	1,6	0,5	1,6	1,1	3,7	12,6	7,4	13,7	24,2	18,9	14,7	7,36	
NL Nizozemska	1,4	-	0,7	2,8	1,4	9,9	9,9	28,9	26,8	13,4	4,9	7,13	
NO Norveška	1,4	0,3	0,8	1,1	1,6	13,0	13,0	26,2	26,5	9,2	7,0	7,03	
PL Poljska	0,9	0,2	0,7	1,6	1,1	9,1	6,9	14,7	23,8	16,9	24,1	7,85	
PT Portugalska	0,1	0,3	0,1	1,5	2,7	15,0	12,8	20,8	16,4	7,7	22,5	7,39	
RU Rusija	2,5	3,0	3,8	5,5	9,0	17,0	12,9	9,9	14,8	9,9	11,8	6,20	
SE Švedska	0,7	0,2	0,4	3,3	0,4	11,3	13,5	19,1	29,3	4,4	17,3	7,31	
SI Slovenija	1,6	0,5	1,1	2,7	3,3	21,3	11,5	17,5	18,0	5,5	16,9	6,85	
SK Slovaška	0,8	2,4	4,3	3,5	1,1	10,1	10,4	14,4	16,3	22,1	14,7	7,17	
UA Ukrajina	1,8	0,5	2,3	2,1	8,5	14,0	10,6	16,1	17,5	10,3	16,3	6,88	
XK Kosovo	3,9	2,3	0,4	-	-	3,5	3,5	5,8	10,8	21,2	48,6	8,42	
Skupaj	1,2	0,8	1,1	1,6	2,4	10,7	9,6	17,6	22,5	12,5	20,0	7,45	

Preskok (E41=1,9)**E43 S pomočjo kartice povejte, kako pogosto se vlada v xx (Sloveniji) oblikuje iz ene same stranke?**

nikoli											vedno	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	23,4	8,6	10,5	5,9	4,3	8,6	10,9	8,2	7,0	3,5	9,0	4,08
BE Belgija	37,8	8,1	13,4	7,7	5,3	11,0	6,1	4,9	4,1	0,4	1,2	2,53
BG Bolgarija	2,8	4,6	6,0	9,3	9,3	23,3	12,1	13,0	12,9	4,5	2,2	5,28
CH Švica	24,2	6,1	3,0	3,0	6,1	18,2	3,0	15,2	6,1	-	15,2	4,61
CY Ciper	15,3	14,9	8,4	13,4	7,4	8,9	4,0	6,4	8,9	8,9	3,5	4,00
CZ Češka	17,7	8,2	9,5	10,8	7,3	15,1	8,6	7,8	6,0	2,6	6,5	4,05
DE Nemčija	21,6	9,3	21,2	12,3	7,8	11,9	5,9	3,3	2,6	1,5	2,6	3,00
DK Danska	26,8	8,1	5,7	8,9	5,7	19,5	7,3	4,9	7,3	4,1	1,6	3,56
EE Estonija	30,3	8,6	8,6	5,4	6,3	12,7	8,1	9,5	5,4	0,9	4,1	3,38
ES Španija	4,9	1,9	4,8	4,8	4,8	15,8	8,1	11,9	18,8	8,5	15,8	6,41
FI Finska	24,5	5,7	5,7	7,5	3,8	13,2	15,1	9,4	9,4	-	5,7	4,09
FR Francija	4,3	0,4	3,3	2,5	4,8	22,7	12,2	16,3	20,5	6,4	6,6	6,22
GB Velika Britanija	0,7	1,8	2,1	2,1	2,0	9,0	8,0	13,5	26,4	30,7	3,6	7,32
HU Madžarska	8,9	6,6	8,9	12,7	4,7	20,2	8,9	7,5	7,0	4,7	9,9	4,85
IE Irska	5,3	7,4	11,6	12,1	14,0	20,7	10,4	9,3	6,6	1,9	0,6	4,31
IL Izrael	55,4	7,4	6,2	3,1	2,5	8,7	5,9	2,2	4,0	1,5	3,1	2,11
IS Islandija	51,4	4,2	8,3	5,6	5,6	11,1	4,2	2,8	2,8	-	4,2	2,18
IT Italija	44,7	8,9	11,5	7,2	5,6	5,3	5,3	3,6	3,0	2,0	3,0	2,30
LT Litva	17,7	16,7	8,6	15,1	7,0	7,5	10,2	5,9	6,5	3,2	1,6	3,44
NL Nizozemska	43,5	2,9	14,5	9,4	4,3	8,7	6,5	5,8	3,6	0,7	-	2,35
NO Norveška	1,4	4,4	4,2	10,8	12,5	22,2	14,7	17,5	9,7	1,9	0,8	5,19
PL Poljska	32,0	12,4	11,0	9,4	4,8	9,8	5,3	5,5	6,2	1,8	1,8	2,86
PT Portugalska	0,8	2,7	10,0	10,9	13,0	23,1	14,1	10,7	8,7	2,5	3,6	5,11
RU Rusija	4,1	3,5	4,1	7,6	8,9	15,1	9,2	11,9	12,7	10,3	12,7	6,05
SE Švedska	12,3	5,6	7,4	8,4	6,5	16,5	7,4	11,4	15,1	5,6	3,7	4,87
SI Slovenija	41,5	3,8	6,0	5,5	6,6	18,0	8,2	5,5	3,3	0,5	1,1	2,78
SK Slovaška	5,0	6,6	14,0	12,7	11,6	17,1	12,9	8,3	7,4	1,9	2,5	4,43
UA Ukrajina	7,9	4,6	5,3	6,0	6,9	16,4	7,4	10,9	10,6	7,6	16,4	5,82
XK Kosovo	35,9	13,9	13,9	2,5	4,6	4,2	4,6	8,0	4,2	2,5	5,5	2,81
Skupaj	14,3	5,8	7,8	7,6	6,9	15,0	9,0	9,9	11,5	7,2	5,1	4,78

Preskok (E41=2,9)**E44 Kako pomembno je za demokracijo na splošno, da se vlada oblikuje iz dveh ali več strank? Izberite odgovor na kartici.**

	sploh ni pomembno za demokracijo na splošno							izjemno pomembno za demokracijo na splošno					
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	$\bar{x}$	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AL Albanija	1,0	-	0,8	0,3	1,3	5,7	5,3	8,1	19,7	9,5	48,3	8,52	
BE Belgija	0,1	0,1	0,3	0,3	0,8	3,6	8,5	19,2	33,8	17,0	16,4	7,95	
BG Bolgarija	0,1	0,3	0,4	2,0	1,3	5,8	5,6	14,1	26,3	16,0	28,1	8,09	
CH Švica	-	-	0,1	0,1	0,3	1,5	3,1	9,3	20,3	16,4	49,1	8,93	
CY Ciper	0,3	0,3	-	0,3	0,1	1,1	1,6	6,6	18,2	16,9	54,6	9,08	
CZ Češka	0,7	0,5	0,3	0,8	2,1	8,0	8,5	20,8	19,6	12,0	26,6	7,80	
DE Nemčija	0,5	0,0	1,0	0,8	1,0	4,8	7,2	14,1	27,0	13,0	30,6	8,13	
DK Danska	0,2	0,1	0,3	0,6	0,8	3,4	4,2	14,0	30,4	21,8	24,0	8,26	
EE Estonija	0,5	0,3	0,5	0,9	1,0	5,1	4,5	13,9	21,0	16,3	36,0	8,33	
ES Španija	0,1	0,2	0,5	0,4	0,8	7,4	6,4	18,0	29,0	12,4	24,7	7,98	
FI Finska	0,1	0,1	0,2	0,3	0,7	1,6	2,5	8,6	27,7	29,3	28,9	8,61	
FR Francija	0,1	0,1	0,3	0,2	1,2	9,6	14,0	24,1	29,4	9,8	11,2	7,42	
GB Velika Britanija	-	0,3	0,6	1,8	2,1	10,2	11,8	26,3	25,0	9,0	12,9	7,32	
HU Madžarska	0,2	0,3	1,1	1,9	2,9	7,0	7,9	13,1	20,0	14,7	31,0	7,96	
IE Irska	0,4	-	0,6	0,9	4,2	9,0	9,2	23,3	25,7	10,4	16,3	7,47	
IL Izrael	0,1	0,2	0,5	0,4	0,5	2,5	3,7	8,1	21,5	15,6	46,8	8,77	
IS Islandija	0,2	-	0,5	0,5	0,8	3,5	5,7	14,0	36,9	18,3	19,8	8,13	
IT Italija	1,0	0,2	0,6	1,3	1,7	4,0	9,4	19,5	28,9	12,3	21,0	7,78	
LT Litva	0,1	0,3	1,5	1,5	1,0	5,7	6,8	13,7	22,9	25,0	21,4	7,99	
NL Nizozemska	0,2	0,1	0,1	0,1	0,4	2,2	4,0	17,1	38,7	21,1	15,8	8,16	
NO Norveška	0,5	0,3	1,1	1,7	1,7	9,2	8,7	23,3	27,7	12,2	13,7	7,44	
PL Poljska	0,5	0,3	0,7	1,0	1,1	4,9	6,0	16,4	28,2	14,5	26,4	8,05	
PT Portugalska	0,3	0,3	1,2	0,9	1,5	8,2	14,3	23,8	23,0	10,5	15,9	7,43	
RU Rusija	0,1	0,1	0,4	0,8	2,0	7,9	6,8	13,1	18,5	15,6	34,6	8,19	
SE Švedska	0,4	0,4	0,7	1,9	0,9	10,1	10,0	23,1	29,8	11,0	11,9	7,39	
SI Slovenija	0,4	0,1	0,1	0,1	0,2	4,9	5,4	11,6	25,8	16,1	35,2	8,43	
SK Slovaška	-	-	0,3	0,4	0,7	5,8	6,4	14,0	21,3	27,5	23,7	8,25	
UA Ukrajina	1,5	0,2	0,2	0,9	1,1	5,9	8,2	15,5	22,0	15,5	29,0	8,01	
XK Kosovo	1,3		0,6	0,7	2,1	4,8	4,9	12,5	11,3	15,6	46,2	8,45	
Skupaj	0,3	0,2	0,5	0,8	1,2	5,4	6,7	15,5	25,5	16,2	27,7	8,11	

Preskok (E41=2,5,8,9)

E45 In še zadnje vprašanje iz tega sklopa. S pomočjo kartice povejte, kako pogosto se vlada v xx (Sloveniji) oblikuje iz dveh ali več strank, ki so v koaliciji?

nikoli											vedno	
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AL Albanija	2,2	1,7	4,6	6,8	5,4	10,7	7,2	10,4	13,8	7,1	30,0	6,99
BE Belgija	0,4	0,1	0,3	0,9	0,9	6,1	7,1	11,5	18,3	16,9	37,5	8,34
BG Bolgarija	0,4	5,2	9,7	10,3	7,8	21,9	13,1	10,5	11,5	5,1	4,4	5,30
CH Švica	0,4	0,1	0,1		0,6	3,4	3,4	5,1	12,6	9,3	65,0	9,11
CY Ciper	0,6	0,6	1,8	2,6	3,9	5,3	4,9	8,2	15,3	18,7	38,2	8,13
CZ Češka	0,7	0,2	0,4	1,0	2,5	8,3	6,4	16,5	13,6	15,7	34,5	8,06
DE Nemčija	0,6	0,6	1,2	1,4	1,7	6,2	6,1	11,6	19,4	17,4	33,9	8,14
DK Danska	0,1	0,1	0,3	0,2	0,8	2,6	2,4	7,5	16,9	26,6	42,3	8,82
EE Estonija	1,2	0,6	1,4	1,8	2,6	6,5	4,5	9,3	13,1	12,4	46,7	8,27
ES Španija	22,3	5,5	10,4	9,7	7,5	19,9	7,9	6,3	5,8	1,7	2,9	3,68
FI Finska	0,3	0,0	0,4	0,6	0,5	3,4	3,4	6,3	14,0	18,1	53,0	8,91
FR Francija	2,3	1,4	4,3	4,6	7,5	21,2	16,0	15,9	15,3	4,8	6,7	5,99
GB Velika Britanija	1,5	11,2	20,2	14,9	7,6	16,2	7,8	7,8	5,2	2,2	5,4	4,24
HU Madžarska	1,1	1,0	1,4	2,9	4,1	14,8	11,6	15,3	19,4	12,2	16,4	7,07
IE Irska	0,4	0,2	2,0	3,9	7,6	14,9	11,3	16,1	22,7	11,0	9,8	6,80
IL Izrael	1,2	0,3	0,3	1,0	1,2	3,3	3,5	4,4	8,5	11,4	64,9	8,97
IS Islandija	0,2	0,2	0,3	0,6	1,4	3,8	4,9	9,6	14,2	17,5	47,3	8,68
IT Italija	1,7	1,1	1,5	3,0	3,1	8,9	7,4	11,3	17,9	13,7	30,5	7,65
LT Litva	0,8	0,3	0,7	1,5	1,5	5,5	7,4	11,2	18,5	17,2	35,3	8,19
NL Nizozemska	0,5	0,1	0,4	0,4	0,3	3,1	3,8	9,2	16,1	11,8	54,4	8,84
NO Norveška	0,3	0,3	1,9	6,6	7,6	21,6	15,8	18,4	15,2	7,6	4,7	6,23
PL Poljska	0,5	0,5	1,1	1,9	1,5	6,9	6,4	12,7	20,1	15,1	33,2	8,05
PT Portugalska	1,6	3,0	9,5	12,2	10,9	27,3	13,4	12,1	6,6	1,3	2,1	4,90
RU Rusija	3,7	3,0	6,9	8,1	6,1	14,9	9,1	10,9	10,7	7,7	18,9	6,15
SE Švedska	0,4	0,9	1,8	3,8	3,5	12,4	9,1	15,2	20,9	13,1	18,8	7,27
SI Slovenija	1,2	0,4	1,0	1,9	2,8	9,1	5,3	7,6	11,1	7,5	52,0	8,27
SK Slovaška	0,2	0,7	0,9	3,5	4,8	10,2	10,9	13,6	27,3	21,2	6,6	7,20
UA Ukrajina	2,3	2,6	4,3	6,1	5,0	13,9	10,5	14,4	14,0	9,1	17,8	6,54
XK Kosovo	1,8	0,8	1,1	3,0	2,5	5,5	5,8	8,5	11,6	15,3	44,2	8,16
Skupaj	1,6	1,3	2,7	3,6	3,7	10,2	7,7	11,0	15,2	12,5	30,6	7,46

3.4

EVROPSKA DRUŽBOSLOVNA RAZISKAVA, ESS 2014, tematska bloka D – stališča do mednarodnih migracij in E – o odnosu do zdravja; mednarodne in medčasovne primerjave; rezultati meritev v petnajstih državah

Slavko Kurdija, Brina Malnar, Niko Toš, Mitja Hafner-Fink,
Samo Uhan, Karl H. Müller, Vlado Mihelj, Ivan Bernik,
Živa Broder, May Doušak, Rebeka Falle Zorman, Tina Vovk,
Špela Zajšek

Povzetek

To poglavje vsebuje analitičen prikaz rezultatov meritev raziskave ESS 2014 tematskih blokov D in E. Tematski blok D zajema stališča do migracij, tematski blok E pa odnos do zdravja. Prikazani so rezultati meritev v 21 državah. Gradivo nakazuje sorodnosti in razlike v izražanju odnosa do opazovanih pojavov. Vključene so naslednje vsebine: (D) vidiki priseljevanja, ali je priseljevanje dopustno glede na rasne, nacionalne, verske, izobrazbene in druge značilnosti priseljencev; priseljevanje z gospodarskega in kulturnega vidika; stiki s priseljenci, vrednote in diskriminacija ter (E) prehranske navade, športne in rekreativne dejavnosti, kajenje, uživanje alkohola, uporaba zdravstvenih storitev, ocena zdravstvenih storitev, pomoč znotraj družine in v sosedskem okolju, uporaba alternativnih zdravstvenih storitev, osebno počutje, sreča, zdravstvene težave, družinska situacija itd.

Osnovni pojmi: mednarodne, meddržavne primerjave, mednarodne migracije, diskriminacija glede na raso, državo izvora, izobrazbo; izkušnje z imigranti, vrednote ter osebno zdravje, prehranske navade, kajenje, osebno počutje, sreča itd.

(1) Stališča do mednarodnih migracij, ESS 2014, tematski blok D

Odnos do priseljevanja (Immigration ESS 2014/D)

Ljudje iz drugih držav prihajajo živeti v xx (Slovenijo) iz različnih razlogov. Nekateri imajo tu svoje prednike. Drugi prihajajo sem zaradi dela ali zato, da se pridružijo svojim družinam. Tretji pridejo, ker jim tam, kjer so doma, grozi nevarnost. Postavili vam bomo nekaj vprašanj v zvezi s tem.

Povejte prosim, kako pomembna bi morala biti vsaka od naslednjih stvari pri odločanju o tem, ali se lahko nekdo, ki je bil rojen in je odrasčal drugje, priseli v xx (Slovenijo). Najprej, kako pomembno je...

D1 ... da ima dobro izobrazbo

	sploh ni pomembno										izredno pomembno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AT Avstrija	1,8	0,7	2,8	3,9	3,0	13,2	8,0	13,6	19,3	10,9	22,8	7,19
BE Belgija	3,3	0,8	2,8	4,8	4,4	12,4	11,1	21,0	23,2	7,8	8,4	6,54
CH Švica	3,5	1,0	2,7	5,6	4,0	15,5	9,4	17,6	20,4	7,8	12,5	6,55
CZ Češka	3,6	1,7	3,7	5,0	6,9	18,2	10,5	14,1	16,9	8,1	11,2	6,25
DE Nemčija	3,8	1,2	3,0	4,7	4,7	12,2	10,3	16,1	19,7	7,2	17,0	6,68
DK Danska	4,2	2,5	4,6	5,1	4,9	14,8	10,9	15,7	21,5	7,7	8,0	6,18
EE Estonija	2,5	1,4	2,1	3,2	3,6	15,2	9,9	16,4	20,4	9,0	16,4	6,87
ES Španija	8,7	1,8	3,1	3,3	4,0	15,6	12,3	14,7	17,1	6,1	13,5	6,14
FI Finska	4,1	2,8	5,1	7,0	6,2	15,0	13,5	19,1	16,4	6,4	4,3	5,81
FR Francija	3,3	1,6	3,4	5,6	4,6	14,5	13,3	17,5	19,9	7,1	9,3	6,34
GB Velika Britanija	2,0	0,8	1,8	3,7	3,7	12,8	10,0	18,4	21,2	11,4	14,1	6,97
HU Madžarska	5,1	1,8	4,2	7,1	7,9	24,7	13,4	13,0	9,6	3,7	9,5	5,63
IE Irska	2,1	1,2	2,1	3,5	4,0	13,1	12,1	17,3	22,3	12,0	10,3	6,81
IL Izrael	8,3	2,9	3,7	4,1	4,9	9,8	8,1	12,0	17,9	10,2	18,2	6,41
LT Litva	1,6	0,9	1,7	3,5	5,0	15,9	9,7	15,3	17,5	12,9	16,0	6,95
NL Nizozemska	4,7	1,6	4,9	5,8	6,1	15,6	15,6	22,2	17,3	3,6	2,8	5,78
NO Norveška	6,6	3,0	8,2	8,6	7,5	21,9	12,8	13,8	11,9	2,8	2,9	5,08
PL Poljska	6,2	3,4	4,6	4,6	4,6	16,7	13,1	16,9	14,2	6,7	9,0	5,90
PT Portugalska	5,9	1,0	2,6	4,9	5,4	17,4	11,7	13,6	16,5	7,0	14,0	6,30
SE Švedska	17,3	5,5	8,5	11,0	7,9	17,5	9,0	10,2	8,0	2,3	3,0	4,14
SI Slovenija	10,7	1,6	3,5	5,9	6,1	19,6	9,6	14,0	14,8	4,5	9,7	5,61
Skupaj	5,0	1,8	3,6	5,1	5,1	15,3	11,1	15,9	17,7	7,7	11,5	6,26

D2 ... da zna slovensko

	sploh ni pomembno										izredno pomembno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AT Avstrija	1,6	1,1	2,0	2,2	2,5	6,5	5,8	9,7	16,2	14,3	38,1	7,96
BE Belgija	2,3	1,0	1,9	2,9	2,5	7,1	6,3	15,3	25,9	14,7	20,0	7,44
CH Švica	4,1	0,9	3,1	4,7	2,9	9,1	8,3	13,6	22,1	10,4	20,7	7,01
CZ Češka	1,5	1,5	3,0	6,2	5,7	13,0	11,3	13,7	15,2	11,0	17,8	6,77
DE Nemčija	3,7	1,3	3,6	4,7	3,9	9,3	7,3	11,5	20,2	10,8	23,9	7,06
DK Danska	11,8	5,2	9,6	8,6	7,8	11,3	5,3	8,8	14,5	7,9	9,2	5,10
EE Estonija	7,8	3,3	5,4	7,3	5,8	14,0	8,3	11,9	13,2	8,5	14,5	5,89
ES Španija	9,9	2,2	4,7	4,3	4,8	15,3	11,6	13,4	15,8	6,9	11,1	5,83
FI Finska	8,2	4,5	7,6	9,3	8,3	12,1	9,8	12,3	14,6	7,8	5,4	5,28
FR Francija	1,3	0,6	1,6	2,5	3,2	8,1	8,2	14,5	25,1	13,9	21,0	7,51
GB Velika Britanija	1,0	0,7	1,1	1,9	2,3	5,3	6,0	11,0	20,2	17,4	33,1	8,07
HU Madžarska	2,0	0,4	2,0	3,3	5,4	13,3	10,7	15,2	13,2	6,9	27,5	7,16
IE Irska	1,1	0,8	2,2	2,9	3,4	9,4	9,9	16,7	21,0	12,7	19,9	7,32
IL Izrael	18,5	4,3	5,9	6,5	5,8	10,4	6,5	8,4	10,8	7,5	15,6	5,17
LT Litva	1,2	1,1	1,4	3,0	5,4	11,3	11,8	13,4	15,6	14,8	21,0	7,24
NL Nizozemska	2,7	0,8	2,6	3,1	4,3	6,3	8,8	17,3	27,5	12,0	14,5	7,12
NO Norveška	10,4	3,6	9,0	8,2	6,2	9,8	5,9	9,2	15,7	10,4	11,5	5,55
PL Poljska	2,6	2,5	3,4	4,0	4,1	15,9	11,4	15,7	17,6	9,9	13,1	6,56
PT Portugalska	4,1	0,5	2,2	5,9	4,9	17,2	12,7	10,8	15,6	8,1	18,2	6,58
SE Švedska	27,2	8,2	11,2	8,5	4,5	8,2	3,6	7,3	8,4	5,0	7,9	3,79
SI Slovenija	3,2	1,2	2,6	3,4	2,5	10,7	7,4	11,4	16,8	12,8	27,9	7,33
Skupaj	6,0	2,2	4,0	4,9	4,6	10,5	8,4	12,5	17,5	10,8	18,8	6,58

D3 ... da prihaja iz krščanskega okolja

splah ni pomembno											izredno pomembno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AT Avstrija	33,4	7,5	8,1	9,1	6,5	12,0	5,2	5,1	4,8	2,8	5,5	3,22
BE Belgija	43,7	6,4	9,6	7,3	5,3	13,2	3,5	4,6	4,1	1,3	1,0	2,42
CH Švica	36,7	6,3	10,1	10,4	5,4	12,3	5,5	4,7	5,3	1,5	1,8	2,81
CZ Češka	12,9	5,0	7,2	8,8	9,0	16,8	8,4	10,0	8,6	6,1	7,4	4,83
DE Nemčija	47,4	6,5	10,5	9,7	4,9	11,0	2,6	2,6	2,6	0,9	1,4	2,07
DK Danska	40,5	7,8	10,1	8,2	3,9	11,0	4,2	5,1	5,3	2,2	1,7	2,63
EE Estonija	18,0	7,4	7,8	7,4	6,4	18,1	6,6	9,3	8,1	3,6	7,2	4,36
ES Španija	38,0	5,7	8,2	6,2	4,3	15,3	4,5	4,6	6,7	2,8	3,7	3,09
FI Finska	36,7	8,6	8,2	9,1	6,3	11,8	4,4	5,3	5,7	2,2	1,7	2,82
FR Francija	37,1	7,2	12,4	8,8	4,2	14,5	4,4	3,7	4,2	1,5	1,9	2,67
GB Velika Britanija	36,0	7,5	10,7	8,7	5,9	13,6	4,1	4,4	4,4	1,9	2,7	2,82
HU Madžarska	15,0	3,5	6,3	6,6	7,9	19,3	9,4	12,3	7,9	3,1	8,7	4,85
IE Irska	22,8	9,4	13,0	8,3	7,7	14,8	7,9	6,1	5,6	2,0	2,4	3,41
IL Izrael	9,7	2,7	3,6	4,3	2,9	6,3	4,3	5,2	10,2	9,5	41,4	7,09
LT Litva	6,9	3,4	3,9	6,7	7,8	19,9	10,9	12,4	10,4	8,0	9,6	5,66
NL Nizozemska	47,2	8,6	11,7	7,4	6,1	9,8	3,6	2,7	1,8	0,4	0,6	1,92
NO Norveška	42,3	9,1	10,8	9,5	4,6	11,2	3,0	4,7	2,3	1,4	1,1	2,26
PL Poljska	15,9	5,2	6,0	6,5	6,5	16,7	7,8	8,7	11,6	6,2	8,8	4,91
PT Portugalska	28,7	4,6	7,8	7,0	6,5	16,0	7,3	4,9	5,3	3,2	8,5	3,82
SE Švedska	58,7	8,3	8,6	7,0	3,3	6,8	1,7	2,3	2,2	0,6	0,6	1,48
SI Slovenija	42,7	6,6	7,3	6,3	5,7	12,3	3,6	4,7	4,5	1,5	4,8	2,77
Skupaj	31,4	6,5	8,7	7,8	5,8	13,4	5,4	5,8	5,8	3,1	6,3	3,48

D4 .. da je belec

sploh ni pomembno											izredno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	pomembno
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AT Avstrija	47,9	8,1	9,6	7,3	4,7	9,1	2,8	2,7	3,4	1,7	2,7	2,19
BE Belgija	53,2	7,0	8,4	6,2	3,2	9,7	3,5	2,7	3,9	0,9	1,3	1,96
CH Švica	60,7	7,6	8,9	5,9	2,8	7,2	2,3	1,6	1,7	0,6	0,6	1,41
CZ Češka	15,0	5,0	7,9	9,2	9,4	18,5	8,1	8,2	7,7	4,2	6,8	4,52
DE Nemčija	74,3	6,8	5,9	4,3	2,1	3,6	0,8	0,8	0,8	0,3	0,5	,82
DK Danska	62,0	7,4	8,5	5,3	3,0	6,5	1,9	1,8	2,2	0,6	0,8	1,40
EE Estonija	21,6	7,9	7,2	8,5	7,5	15,6	5,4	7,2	7,0	3,6	8,5	4,12
ES Španija	56,9	6,9	8,0	4,6	2,5	10,1	2,6	2,5	2,6	1,3	1,9	1,83
FI Finska	54,7	10,3	7,8	6,1	4,4	7,5	1,9	2,9	2,5	0,8	1,0	1,69
FR Francija	56,5	8,2	8,4	6,8	3,7	8,3	2,5	1,8	1,6	0,9	1,3	1,63
GB Velika Britanija	54,3	8,6	10,3	6,5	3,7	8,8	1,9	2,3	1,6	0,4	1,4	1,66
HU Madžarska	15,2	4,9	6,3	7,2	6,0	19,2	8,9	9,6	6,8	2,9	13,1	4,90
IE Irska	38,6	11,6	13,5	7,1	4,6	10,5	5,2	4,2	3,0	0,5	1,1	2,32
IL Izrael	54,6	12,0	6,7	4,4	2,6	5,7	2,6	3,0	2,6	1,6	4,2	1,91
LT Litva	9,6	4,3	4,9	6,3	8,5	21,1	11,1	9,4	9,0	7,4	8,5	5,28
NL Nizozemska	58,2	9,4	9,3	7,5	3,6	7,2	2,6	1,1	0,8	0,2	0,2	1,33
NO Norveška	58,6	8,1	9,9	6,3	3,1	7,0	2,0	2,9	1,3	0,4	0,3	1,44
PL Poljska	35,7	10,1	9,9	6,3	3,9	12,5	5,0	5,9	4,1	2,7	4,0	2,95
PT Portugalska	49,2	6,1	6,0	5,7	4,7	11,3	3,8	3,7	2,0	1,8	5,6	2,48
SE Švedska	74,3	7,2	5,6	4,3	1,9	3,7	1,1	1,0	0,6	0,2	0,1	0,78
SI Slovenija	54,9	8,8	5,9	4,6	2,2	9,7	2,4	3,0	3,5	0,9	4,0	2,04
Skupaj	47,9	8,0	8,0	6,2	4,3	10,0	3,7	3,7	3,3	1,7	3,2	2,31

D5 ... da je usposobljen za take delovne veščine, ki jih Slovenija potrebuje

sploh ni pomembno											izredno pomembno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AT Avstrija	3,7	1,0	1,8	2,9	4,1	11,7	8,0	13,2	17,9	13,3	22,2	7,15
BE Belgija	5,0	1,4	2,8	2,7	4,1	12,9	10,3	18,0	24,1	10,0	8,9	6,55
CH Švica	5,3	1,4	3,3	4,1	4,2	12,5	9,0	16,5	23,7	9,2	10,8	6,50
CZ Češka	2,3	1,1	1,6	3,7	4,0	12,6	11,7	12,5	17,6	13,4	19,7	7,10
DE Nemčija	5,1	1,9	3,7	5,7	5,2	14,3	10,5	15,1	19,9	7,3	11,4	6,26
DK Danska	8,2	2,8	6,3	6,3	4,0	12,0	9,2	14,1	19,4	8,9	8,9	5,88
EE Estonija	1,8	0,8	1,4	1,5	1,9	9,7	7,0	13,9	20,3	14,6	27,2	7,69
ES Španija	7,9	1,5	3,1	2,7	2,9	12,9	10,0	15,5	17,8	10,8	14,8	6,49
FI Finska	6,3	3,2	4,9	5,5	5,4	11,1	9,3	17,0	20,4	9,9	7,1	6,04
FR Francija	7,1	1,5	4,4	4,5	4,3	17,0	11,1	13,5	19,2	7,2	10,2	6,08
GB Velika Britanija	2,2	0,7	1,6	2,2	2,5	7,7	9,5	13,8	22,9	12,9	24,2	7,53
HU Madžarska	1,9	0,5	1,3	2,0	3,4	10,3	12,0	19,7	17,6	7,4	23,9	7,31
IE Irska	1,6	0,8	1,7	2,9	3,3	11,1	12,5	18,6	21,3	11,3	14,8	7,07
IL Izrael	7,6	2,1	2,3	3,2	3,6	9,4	7,6	11,0	20,8	13,3	19,0	6,78
LT Litva	0,9	0,7	0,8	2,5	2,9	11,0	8,7	15,1	18,5	16,0	23,0	7,55
NL Nizozemska	6,5	1,9	4,4	4,0	5,1	13,5	12,9	23,7	20,1	4,4	3,4	5,89
NO Norveška	9,3	2,8	7,4	8,1	6,2	15,8	9,4	12,4	16,5	6,8	5,3	5,35
PL Poljska	6,2	2,9	3,6	3,9	3,7	12,2	10,4	16,9	17,3	10,4	12,4	6,34
PT Portugalska	4,4	1,1	1,9	2,4	4,5	13,1	8,7	13,7	16,3	10,7	23,2	7,03
SE Švedska	25,0	5,9	8,5	8,1	7,2	13,0	7,9	9,5	8,0	3,3	3,5	3,84
SI Slovenija	5,4	1,7	1,8	2,9	2,9	11,0	8,8	13,6	19,8	8,9	23,1	6,99
Skupaj	5,7	1,7	3,2	3,8	4,0	12,1	9,8	15,1	19,2	10,2	15,2	6,58

D6 ... da sprejme slovenski način življenja

sploh ni pomembno											izredno pomembno	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AT Avstrija	2,5	1,1	2,9	3,8	4,7	10,7	7,9	12,6	16,9	13,3	23,6	7,17
BE Belgija	0,9	0,3	1,0	1,0	1,1	4,7	6,2	12,4	22,8	17,6	32,0	8,18
CH Švica	2,2	0,8	1,2	2,0	2,4	9,2	8,5	15,3	22,2	13,9	22,4	7,50
CZ Češka	0,9	0,7	0,5	1,3	3,1	6,8	6,5	8,5	14,2	16,3	41,3	8,24
DE Nemčija	0,8	0,5	1,4	2,4	2,8	8,3	7,8	14,9	22,8	12,3	26,0	7,68
DK Danska	7,6	3,6	6,3	6,6	4,2	12,5	7,6	12,1	17,8	8,8	12,9	5,96
EE Estonija	0,8	0,6	1,2	1,5	1,9	8,9	6,3	12,1	18,9	16,3	31,5	7,94
ES Španija	4,1	1,1	2,1	2,8	2,1	11,0	7,2	14,1	18,1	12,0	25,5	7,27
FI Finska	0,9	0,8	1,2	2,1	2,0	6,4	6,0	12,2	24,8	20,7	22,9	7,85
FR Francija	2,9	0,9	1,8	2,7	3,8	12,7	9,2	12,7	21,9	10,3	21,2	7,15
GB Velika Britanija	1,6	0,6	1,1	1,9	2,0	7,3	7,0	12,2	20,5	14,7	31,2	7,89
HU Madžarska	0,8	0,3	0,2	0,9	1,4	5,8	6,0	12,8	17,2	14,3	40,3	8,33
IE Irska	2,0	1,2	3,7	3,8	4,6	15,4	11,7	17,8	17,9	8,9	13,0	6,64
IL Izrael	6,3	1,4	2,4	3,1	4,3	11,0	8,3	10,4	15,1	14,1	23,4	6,93
LT Litva	2,0	1,0	1,0	2,4	3,7	12,4	9,5	14,5	15,4	15,3	22,9	7,35
NL Nizozemska	1,4	0,3	1,7	1,8	2,1	6,0	7,3	20,0	27,6	14,8	17,0	7,56
NO Norveška	7,0	2,6	5,0	7,1	7,2	15,5	8,6	12,5	16,1	7,9	10,5	5,84
PL Poljska	4,7	2,4	3,5	4,3	4,2	14,3	9,1	13,2	16,6	12,1	15,7	6,55
PT Portugalska	4,6	0,6	3,5	3,4	3,9	15,3	11,8	15,8	17,1	6,5	17,5	6,62
SE Švedska	3,0	2,0	3,7	4,3	3,9	11,3	8,2	13,9	17,6	11,7	20,4	6,91
SI Slovenija	2,6	0,8	1,5	2,1	2,2	10,8	6,4	11,3	18,5	12,4	31,4	7,65
Skupaj	2,7	1,1	2,1	2,8	3,2	10,1	8,0	13,4	19,2	13,3	24,2	7,34

D7 Kaj menite, ali priseljenci v splošnem predvsem odvzemajo delovna mesta delavcem v xx (Sloveniji), ali predvsem pomagajo ustvarjati nova delovna mesta?

	odvzemajo delovna mesta										ustvarjajo nova delovna mesta		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AT Avstrija	7,0	3,0	7,4	10,1	10,6	31,3	11,6	10,4	4,3	1,7	2,4	4,64	
BE Belgija	6,9	4,2	7,7	10,1	8,9	36,2	9,5	9,7	4,7	1,0	0,9	4,48	
CH Švica	2,8	1,7	4,2	8,5	7,6	34,7	12,6	13,9	10,2	2,3	1,5	5,30	
CZ Češka	12,5	6,8	12,6	18,2	15,8	22,4	4,8	3,7	2,2	0,3	0,7	3,44	
DE Nemčija	2,6	1,2	3,4	4,8	6,3	35,6	13,0	16,0	11,0	3,1	3,0	5,62	
DK Danska	2,2	1,5	4,5	5,9	7,9	36,1	11,2	15,9	10,7	2,7	1,3	5,42	
EE Estonija	6,1	3,9	3,9	7,8	6,5	32,1	13,6	11,9	8,4	2,4	3,5	5,10	
ES Španija	6,6	6,4	9,1	10,0	8,4	29,8	8,7	9,2	6,1	3,0	2,7	4,56	
FI Finska	2,3	2,5	3,4	7,6	8,3	31,0	15,5	14,8	10,5	2,9	1,3	5,39	
FR Francija	6,9	3,2	6,1	7,4	8,2	34,0	11,3	11,4	6,2	2,6	2,6	4,87	
GB Velika Britanija	8,2	3,8	7,0	9,4	8,7	30,8	11,5	10,3	6,2	1,9	2,2	4,65	
HU Madžarska	17,9	6,4	11,5	16,6	11,9	21,9	5,9	4,4	1,9	0,3	1,3	3,34	
IE Irska	8,6	5,2	8,3	11,7	9,4	26,3	9,6	10,0	6,5	2,2	2,0	4,46	
IL Izrael	5,8	5,9	8,0	8,5	8,4	24,3	11,1	10,9	10,4	2,5	4,3	4,93	
LT Litva	5,4	4,0	7,1	13,0	13,7	26,3	13,5	8,3	4,3	1,8	2,6	4,59	
NL Nizozemska	3,6	2,4	6,0	7,8	10,6	41,1	13,5	10,0	3,8	0,6	0,5	4,79	
NO Norveška	0,8	1,1	2,9	4,6	5,1	28,7	15,6	20,9	15,1	3,5	1,8	5,95	
PL Poljska	6,6	6,6	10,2	11,2	9,2	30,1	8,8	9,1	5,3	1,5	1,6	4,35	
PT Portugalska	14,8	2,3	6,3	8,0	9,0	32,0	9,1	6,2	6,0	1,4	4,9	4,43	
SE Švedska	1,2	0,3	1,5	4,0	4,1	27,7	11,9	20,0	17,1	5,2	7,0	6,36	
SI Slovenija	8,8	4,5	8,2	11,0	9,4	36,8	7,0	5,9	5,2	1,0	2,4	4,32	
Skupaj	6,4	3,7	6,6	9,3	9,0	30,7	11,1	11,2	7,5	2,1	2,4	4,82	

D8 Večina priseljencev je zaposlena in plačuje davke, obenem pa so deležni zdravstvenega in socialnega varstva. Če upoštevate oboje, ali menite, da priseljenci dobijo več kot dajejo, ali dajejo več kot dobijo?

	v celoti gledano več dobijo										v celoti gledano več dajejo		
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$	
AT Avstrija	11,4	5,7	12,5	13,5	10,8	27,1	6,3	6,1	2,6	1,3	2,7	3,89	
BE Belgija	6,5	4,1	10,8	15,1	12,0	29,5	8,3	7,4	4,0	1,7	0,6	4,21	
CH Švica	3,1	3,6	7,5	12,0	11,0	36,9	8,6	7,9	6,3	1,7	1,4	4,70	
CZ Češka	8,9	6,4	10,9	18,0	15,6	27,6	6,5	3,4	2,1	0,3	0,3	3,68	
DE Nemčija	3,3	1,4	5,5	11,0	10,6	38,7	8,5	10,5	6,9	1,8	1,8	4,95	
DK Danska	2,8	3,3	8,6	14,6	13,0	29,4	8,7	10,7	7,0	1,2	0,8	4,64	
EE Estonija	3,4	2,6	3,6	8,3	9,7	42,8	11,0	9,5	5,8	1,5	1,9	4,98	
ES Španija	7,2	7,5	15,2	12,9	10,1	29,9	5,5	5,6	4,0	0,9	1,2	3,91	
FI Finska	3,4	4,5	8,5	14,4	13,4	28,0	8,2	11,6	5,9	1,2	0,8	4,55	
FR Francija	7,2	4,4	9,7	10,5	10,7	37,5	6,3	6,4	4,9	0,9	1,5	4,30	
GB Velika Britanija	7,5	5,0	9,1	11,4	9,7	26,4	9,2	10,7	6,8	1,8	2,4	4,52	
HU Madžarska	9,8	4,8	13,2	15,5	12,9	28,9	7,0	4,5	2,3	0,6	0,6	3,77	
IE Irska	10,5	5,5	10,3	11,1	12,0	24,0	9,2	8,6	5,8	2,0	1,2	4,18	
IL Izrael	3,6	2,4	5,9	10,0	9,2	30,7	15,3	10,7	7,6	1,5	3,1	5,07	
LT Litva	3,2	3,5	5,9	10,5	13,1	35,6	13,9	8,0	4,4	1,0	0,8	4,69	
NL Nizozemska	2,7	3,5	9,2	15,5	16,6	29,8	10,9	7,8	2,8	0,4	0,7	4,37	
NO Norveška	1,6	1,6	6,4	12,0	12,2	32,1	12,1	12,4	7,2	1,5	1,1	5,01	
PL Poljska	3,2	5,0	7,7	9,8	8,0	38,9	9,1	9,4	6,3	1,3	1,3	4,71	
PT Portugalska	12,7	2,7	5,9	9,5	9,6	34,8	7,1	4,8	4,6	2,2	6,1	4,49	
SE Švedska	1,5	1,2	5,0	8,7	9,6	31,4	10,7	13,9	10,4	3,6	3,9	5,49	
SI Slovenija	4,7	4,1	4,8	9,1	6,7	44,9	8,1	7,8	5,8	1,0	3,0	4,80	
Skupaj	5,6	3,9	8,4	12,1	11,4	32,3	9,2	8,6	5,5	1,4	1,7	4,52	

D9 Ali menite, da so v xx (Sloveniji) problemi s kriminalom zaradi priseljencev postali večji ali manjši?

	problemi s kriminalom so večji										problemi s kriminalom so manjši		$\bar{x}$
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10		
Država		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
AT Avstrija		16,6	9,2	15,5	18,8	11,5	21,2	3,2	2,1	1,3	0,3	0,3	2,98
BE Belgija		9,8	9,1	14,2	19,5	13,4	23,4	4,0	3,5	2,2	0,8	0,1	3,41
CH Švica		7,5	6,1	15,6	19,1	15,4	23,1	3,9	4,7	3,2	0,7	0,7	3,66
CZ Češka		10,3	6,9	15,4	19,7	16,9	23,6	3,5	2,5	1,0	0,2	-	3,32
DE Nemčija		8,7	5,5	12,7	19,6	17,1	26,4	3,9	3,2	1,9	0,6	0,4	3,61
DK Danska		7,4	6,3	13,3	17,3	14,9	28,5	3,3	3,9	3,7	0,9	0,3	3,76
EE Estonija		3,4	3,0	7,0	12,2	15,0	46,1	6,4	3,9	1,6	0,4	1,0	4,37
ES Španija		8,0	7,2	15,0	20,6	12,8	28,8	3,3	2,1	1,3	0,4	0,3	3,47
FI Finska		5,9	7,1	11,8	20,3	19,8	25,7	3,2	3,1	2,0	0,8	0,2	3,66
FR Francija		7,3	4,2	9,4	12,7	13,2	36,3	5,5	4,8	3,2	1,3	2,1	4,20
GB Velika Britanija		8,7	5,8	11,0	14,6	12,9	33,3	5,5	4,7	2,2	0,9	0,5	3,85
HU Madžarska		13,2	5,4	15,1	16,7	14,3	26,3	4,7	3,3	0,6	0,2	0,1	3,33
IE Irska		7,4	3,8	9,6	13,4	12,2	36,1	7,9	5,2	3,3	0,8	0,3	4,13
IL Izrael		7,7	5,7	11,8	17,7	14,0	20,9	7,1	4,9	5,7	2,5	2,0	4,08
LT Litva		3,4	4,1	7,2	14,5	18,3	37,2	7,5	4,8	2,5	0,4	0,2	4,25
NL Nizozemska		7,2	5,5	14,9	22,2	19,7	21,5	4,5	2,7	1,5	0,3	-	3,48
NO Norveška		9,4	10,5	18,3	22,5	15,4	14,3	2,8	3,3	2,2	0,8	0,4	3,17
PL Poljska		2,7	4,2	7,7	9,5	9,1	52,3	6,2	4,8	2,4	0,6	0,5	4,47
PT Portugalska		21,1	4,1	8,6	12,5	12,1	30,1	4,9	3,4	1,5	0,7	1,1	3,40
SE Švedska		6,0	5,7	11,6	18,3	14,4	30,5	4,1	4,6	3,2	1,2	0,4	3,91
SI Slovenija		8,0	2,7	11,7	15,4	12,5	35,0	5,1	3,7	3,4	1,2	1,3	4,05
Skupaj		8,4	5,8	12,2	17,2	14,8	29,3	4,8	3,8	2,4	0,8	0,6	3,75

Pomislite na priseljence iz drugih držav, ki so drugačnega narodnostnega izvora kot večina prebivalcev xx (Slovenije). Koliko bi ali ne bi imeli proti, če bi nekdo izmed njih...

D10 ... postal vaš šef

sploh ne bi imel/-a nič proti											imel/-a bi zelo veliko proti			
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10			
Država			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
BE Belgija			34,6	7,3	12,9	8,9	5,5	11,2	4,9	4,4	4,3	2,3	3,7	2,91
CH Švica			42,7	7,2	12,2	9,2	4,9	9,9	3,9	4,0	2,5	1,7	1,8	2,33
CZ Češka			10,0	4,3	6,3	9,0	7,6	20,4	7,9	9,7	9,7	4,2	10,9	5,16
DE Nemčija			43,3	9,3	12,4	9,6	4,7	9,8	2,7	2,6	2,4	0,9	2,1	2,14
DK Danska			44,6	10,6	12,5	7,2	3,3	9,0	2,2	2,2	4,0	1,7	2,8	2,19
EE Estonija			21,9	7,8	9,0	8,0	6,3	19,0	5,1	6,5	5,2	2,8	8,6	3,98
ES Španija			57,3	6,1	7,6	5,4	2,8	9,3	2,3	2,0	3,0	1,2	3,1	1,88
FI Finska			34,0	11,4	11,8	10,0	6,5	12,0	4,7	3,3	3,3	1,0	2,0	2,58
FR Francija			37,9	9,3	10,5	8,7	4,7	12,8	4,1	3,5	4,2	1,5	3,0	2,65
GB Velika Britanija			41,7	8,4	10,5	7,3	5,2	13,1	2,9	3,9	2,6	1,5	2,9	2,46
HU Madžarska			15,6	2,4	5,6	9,2	8,8	20,8	8,1	8,5	7,1	3,0	10,9	4,81
IE Irska			35,1	9,3	12,3	7,8	5,6	11,6	5,5	3,6	4,0	2,0	3,2	2,78
IL Izrael			26,3	11,3	7,4	6,5	4,9	8,6	4,4	5,6	6,6	4,0	14,4	4,07
LT Litva			17,0	7,8	7,5	8,9	8,2	17,7	5,8	7,6	5,6	3,3	10,6	4,40
NL Nizozemska			44,1	11,2	14,3	10,3	4,9	6,7	2,8	2,3	2,1	0,6	0,7	1,86
NO Norveška			44,7	12,6	13,6	8,4	3,6	8,6	2,3	2,7	2,1	0,7	0,6	1,84
PL Poljska			34,8	12,5	10,4	7,3	5,3	12,0	3,7	2,9	3,6	2,8	4,9	2,81
PT Portugalska			42,6	5,0	9,0	7,2	4,0	13,3	4,0	3,7	2,7	2,0	6,4	2,81
SE Švedska			64,9	8,8	9,0	5,4	2,5	5,1	1,1	1,5	0,8	0,2	0,6	1,11
SI Slovenija			46,2	7,0	9,2	6,9	4,6	12,9	2,6	3,1	2,3	1,6	3,6	2,35
Skupaj			36,4	8,6	10,2	8,1	5,3	12,2	4,1	4,2	4,0	2,0	5,0	2,89

D11 ... se poročil z nekom iz vašega bližnjega sorodstva

sploh ne bi imel/-a nič proti	imel/-a bi zelo veliko proti										$\bar{x}$	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09		10
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
BE Belgija	31,6	6,3	10,5	8,1	5,3	14,1	4,5	5,2	6,0	2,8	5,6	3,35
CH Švica	45,4	7,1	11,8	8,8	4,5	9,7	3,0	3,4	3,0	1,3	2,1	2,21
CZ Češka	10,1	3,7	5,7	9,1	6,9	21,5	7,2	8,2	8,8	6,5	12,4	5,31
DE Nemčija	47,2	8,4	10,0	8,2	3,9	10,6	2,8	2,7	3,2	1,0	2,0	2,12
DK Danska	42,8	10,1	9,6	6,4	3,8	9,0	3,6	3,2	4,9	2,2	4,3	2,54
EE Estonija	21,3	8,0	8,4	7,5	6,2	18,4	4,9	4,9	5,7	4,4	10,3	4,16
ES Španija	49,9	6,9	6,6	5,5	4,4	10,1	2,7	3,4	3,7	2,1	4,6	2,39
FI Finska	40,7	12,5	11,6	7,1	5,5	9,2	3,5	3,7	2,9	1,3	2,0	2,26
FR Francija	36,5	8,3	9,4	8,9	4,8	12,0	4,2	4,0	5,3	2,9	3,7	2,92
GB Velika Britanija	45,1	7,5	9,7	7,4	4,4	12,2	4,0	2,9	2,8	1,2	2,8	2,33
HU Madžarska	16,5	3,5	6,2	7,3	7,6	20,1	6,9	7,9	7,0	4,8	12,0	4,85
IE Irska	35,7	9,3	11,8	8,5	5,9	11,2	3,7	4,9	3,9	1,7	3,4	2,75
IL Izrael	15,8	6,4	4,4	4,4	2,9	8,3	4,5	5,1	6,9	7,8	33,4	6,04
LT Litva	15,9	5,7	6,1	7,7	7,7	19,6	7,5	9,2	4,8	4,7	11,0	4,70
NL Nizozemska	43,9	9,3	12,7	7,9	4,7	8,9	3,9	3,2	2,5	1,1	1,7	2,15
NO Norveška	43,9	9,8	10,9	8,7	3,9	9,1	2,7	3,5	3,3	1,9	2,3	2,26
PL Poljska	33,8	12,4	8,5	7,2	4,8	13,4	3,6	3,8	3,9	2,8	5,8	3,00
PT Portugalska	43,3	6,0	7,9	8,6	5,8	11,5	3,0	2,9	2,5	2,0	6,5	2,69
SE Švedska	65,3	7,4	8,2	5,2	2,9	5,6	1,2	1,1	1,2	0,7	1,1	1,22
SI Slovenija	50,7	8,4	6,5	6,3	3,9	11,6	2,5	2,2	2,5	1,7	3,6	2,16
Skupaj	36,1	7,9	8,8	7,4	5,0	12,3	4,1	4,3	4,3	2,8	6,9	3,13

D12 Z uporabo kartice povejte, kako bi opisali območje, sosesko, v kateri živite sedaj?

- 1 - območje, kjer skoraj nihče ni drugačnega narodnostnega izvora kot večina prebivalcev xx (Slovenije)
 2 - območje, kjer je nekaj ljudi drugačnega narodnostnega izvora
 3 - območje, kjer je veliko ljudi drugačnega narodnostnega izvora

Država	1	2	3
AT Avstrija	31,0	49,7	19,2
BE Belgija	46,9	38,8	14,3
CH Švica	27,4	51,5	21,1
CZ Češka	45,3	45,2	9,5
DE Nemčija	37,3	49,3	13,4
DK Danska	54,2	36,0	9,8
EE Estonija	47,7	39,7	12,6
ES Španija	34,6	46,9	18,5
FI Finska	55,1	38,4	6,5
FR Francija	32,6	45,5	21,9
GB Velika Britanija	38,4	42,9	18,7
HU Madžarska	47,4	44,6	8,0
IE Irska	36,8	48,8	14,3
IL Izrael	68,5	23,4	8,1
LT Litva	63,7	31,5	4,8
NL Nizozemska	49,0	36,6	14,5
NO Norveška	37,5	51,3	11,2
PL Poljska	81,3	17,2	1,4
PT Portugalska	65,9	28,5	5,6
SE Švedska	44,8	42,2	13,0
SI Slovenija	44,0	43,2	12,7
Skupaj	46,8	40,7	12,4

**D13 Prosim povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjo trditvijo:
Za državo je bolje, če ima večina ljudi enake navade in običaje.**

-
- 1 - močno soglašam
 2 - soglašam
 3 - niti soglašam, niti ne soglašam
 4 - ne soglašam
 5 - sploh ne soglašam
-

Država	1	2	3	4	5
AT Avstrija	9,0	29,4	32,3	21,3	8,0
BE Belgija	16,0	29,4	22,2	24,6	7,8
CH Švica	6,2	27,1	35,4	24,5	6,7
CZ Češka	29,5	40,6	22,3	6,0	1,6
DE Nemčija	3,8	22,5	39,7	26,5	7,6
DK Danska	7,0	22,5	29,4	33,9	7,2
EE Estonija	14,8	37,1	29,6	15,7	2,8
ES Španija	12,3	34,2	27,8	21,3	4,3
FI Finska	16,3	38,8	22,3	18,8	3,8
FR Francija	17,3	22,6	25,7	25,1	9,2
GB Velika Britanija	12,1	30,7	25,5	25,9	5,8
HU Madžarska	16,4	40,4	29,8	11,3	2,1
IE Irska	9,0	31,8	28,3	25,8	5,2
IL Izrael	13,3	22,8	32,6	22,1	9,2
LT Litva	18,6	43,6	30,8	6,3	0,6
NL Nizozemska	8,5	24,3	26,0	34,0	7,2
NO Norveška	6,5	23,5	30,5	33,9	5,6
PL Poljska	15,1	41,8	25,0	15,9	2,2
PT Portugalska	9,5	41,9	26,3	17,5	4,9
SE Švedska	4,7	22,8	37,6	26,8	8,2
SI Slovenija	11,5	42,8	26,8	16,5	2,5
Skupaj	12,4	31,5	29,1	21,6	5,5

D14 Kako dobro ali slabo je za državo, da ima zakon, ki prepoveduje rasno ali narodnostno diskriminacijo na delovnem mestu?

	zelo slabo										zelo dobro	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AT Avstrija	5,3	2,1	3,2	3,3	5,8	17,5	8,4	13,2	14,4	7,7	19,1	6,48
BE Belgija	3,5	1,5	2,6	3,2	2,4	12,0	7,6	14,4	20,7	11,1	21,0	7,08
CH Švica	5,9	2,2	4,9	3,6	2,8	10,5	5,1	9,8	17,7	9,5	28,1	6,94
CZ Češka	2,9	1,4	4,1	6,4	6,9	20,8	10,5	14,7	13,2	7,4	11,7	6,15
DE Nemčija	4,9	1,7	2,8	3,2	2,5	14,6	5,1	10,3	18,0	11,1	25,7	7,04
DK Danska	12,0	4,2	5,8	4,7	3,1	12,4	4,2	8,0	12,6	9,5	23,4	6,06
EE Estonija	5,1	2,5	2,4	3,5	3,6	17,9	6,2	11,2	13,3	9,0	25,2	6,77
ES Španija	5,7	2,5	3,6	3,0	3,0	11,5	5,6	11,5	16,3	12,9	24,4	6,93
FI Finska	1,7	1,1	1,5	1,7	1,5	4,9	2,8	7,2	18,6	19,6	39,4	8,27
FR Francija	3,6	0,8	3,5	2,1	1,8	10,0	5,4	10,3	19,7	10,9	32,0	7,51
GB Velika Britanija	3,2	1,0	2,4	1,6	1,9	8,1	4,1	8,2	15,4	11,9	42,2	7,93
HU Madžarska	3,9	1,3	2,5	4,7	5,5	16,9	9,7	13,9	17,0	7,9	16,6	6,56
IE Irska	3,0	1,5	3,7	3,7	3,1	10,2	6,4	10,4	15,0	11,7	31,3	7,33
IL Izrael	3,1	0,7	0,7	1,1	1,8	5,8	5,1	9,0	13,2	15,9	43,5	8,19
LT Litva	0,6	0,2	0,6	2,0	2,6	14,7	8,8	15,0	15,0	15,3	25,0	7,58
NL Nizozemska	1,2	0,6	1,3	1,4	1,0	5,6	4,3	12,9	24,8	15,5	31,5	8,08
NO Norveška	1,2	0,6	0,7	0,8	0,4	4,1	2,9	5,8	16,8	17,0	49,8	8,69
PL Poljska	2,2	2,6	2,4	2,4	3,1	12,6	6,3	10,5	16,1	14,5	27,2	7,33
PT Portugalska	4,6	0,8	2,4	1,7	2,0	10,4	6,4	9,3	15,0	9,8	37,4	7,57
SE Švedska	4,1	1,8	2,7	1,8	1,2	4,8	1,9	5,8	15,7	12,6	47,6	8,09
SI Slovenija	5,6	2,6	3,3	3,0	3,3	9,2	3,1	6,0	10,9	8,6	44,4	7,47
Skupaj	3,8	1,5	2,6	2,8	2,8	11,2	5,7	10,5	16,3	12,1	30,6	7,36

D15 Nekateri ljudje pridejo v Slovenijo in zaprosijo za status begunca, ker se bojijo preganjanja v svoji državi. S pomočjo kartice povejte, koliko soglašate ali ne soglašate s trditvijo: Država bi morala biti velikodušna pri reševanju prošenj za status begunca.

-
- 1 - močno soglašam
 2 - soglašam
 3 - niti soglašam, niti ne soglašam
 4 - ne soglašam
 5 - sploh ne soglašam
-

Država	1	2	3	4	5
AT Avstrija	9,9	28,1	25,2	24,6	12,2
BE Belgija	6,3	23,9	25,4	30,1	14,3
CH Švica	8,1	26,3	30,6	25,1	9,8
CZ Češka	3,2	18,1	34,1	27,6	17,0
DE Nemčija	8,2	32,6	26,8	25,8	6,6
DK Danska	10,9	34,8	25,3	22,6	6,4
EE Estonija	4,7	20,7	27,7	35,0	11,9
ES Španija	16,9	42,6	24,3	11,9	4,3
FI Finska	14,0	36,4	27,7	17,3	4,5
FR Francija	21,3	36,4	24,4	11,8	6,1
GB Velika Britanija	10,3	35,9	26,0	21,1	6,7
HU Madžarska	4,6	18,3	38,0	27,2	11,9
IE Irska	13,3	43,3	22,5	16,2	4,7
IL Izrael	5,5	14,3	38,7	21,6	19,9
LT Litva	1,5	28,2	48,2	16,8	5,3
NL Nizozemska	7,0	24,8	21,2	38,4	8,6
NO Norveška	13,7	43,1	24,8	14,9	3,4
PL Poljska	10,4	53,0	28,1	6,9	1,6
PT Portugalska	15,5	53,2	23,6	5,8	1,9
SE Švedska	15,6	44,7	29,9	7,7	2,1
SI Slovenija	4,8	34,5	36,6	20,3	3,8
Skupaj	9,6	32,2	29,1	21,0	8,1

D16 Kaj menite, koliko izmed vsakih 100 ljudi, ki zdaj živijo v xx (Sloveniji), je bilo rojenih izven xx (Slovenije)?

Država	%
AT Avstrija	26,72
BE Belgija	29,07
CH Švica	31,27
CZ Češka	9,01
DE Nemčija	22,76
DK Danska	13,57
EE Estonija	21,59
ES Španija	21,84
FI Finska	9,48
FR Francija	26,04
GB Velika Britanija	27,27
HU Madžarska	11,20
IE Irska	20,38
IL Izrael	34,56
LT Litva	11,16
NL Nizozemska	23,83
NO Norveška	16,20
PL Poljska	9,14
PT Portugalska	24,79
SE Švedska	20,63
SI Slovenija	23,18
Skupaj	21,03

D17b Kako v primerjavi z ljudmi, kot ste vi, ki ste bili rojeni v xx (Sloveniji), vlada obravnava tiste, ki so pred kratkim prišli živeti sem iz drugih držav? Odgovorite s pomočjo te kartice.

-
- 1 - precej bolje
 2 - malo bolje
 3 - enako
 4 - malo slabše
 5 - precej slabše
-

Država	1	2	3	4	5
AT Avstrija	12,0	25,7	31,1	25,9	5,3
BE Belgija	10,3	24,7	40,3	21,6	3,1
CH Švica	6,0	18,2	41,1	31,2	3,5
CZ Češka	7,2	27,0	52,6	12,0	1,2
DE Nemčija	5,6	17,2	27,8	39,3	10,1
DK Danska	3,2	13,5	40,4	36,1	6,8
EE Estonija	3,2	12,1	69,9	13,9	0,9
ES Španija	11,3	26,3	41,3	17,9	3,2
FI Finska	2,6	13,0	43,0	38,5	2,9
FR Francija	13,8	20,7	36,3	24,0	5,2
GB Velika Britanija	19,7	26,4	37,6	14,1	2,2
HU Madžarska	7,9	31,6	45,8	11,9	2,8
IE Irska	18,1	29,2	37,0	12,9	2,8
IL Izrael	16,1	26,5	31,8	18,3	7,3
LT Litva	4,5	15,6	65,4	13,0	1,5
NL Nizozemska	6,4	20,3	45,2	25,5	2,6
NO Norveška	2,8	17,1	43,6	31,1	5,4
PL Poljska	4,3	24,8	48,7	21,2	1,0
PT Portugalska	8,8	27,4	51,4	11,7	0,6
SE Švedska	2,4	10,3	36,8	42,1	8,4
SI Slovenija	4,2	13,9	46,9	30,4	4,6
Skupaj	8,4	21,2	43,0	23,5	4,0

Odgovarjajo vsi!

D18 Ali menite, da so zaradi ljudi, ki prihajajo živet v xx (Slovenijo), vera in verski običaji na splošno ogroženi ali obogateni? Odgovorite s pomočjo kartice.

	vera in verski običaji so ogroženi										vera in verski običaji so obogateni	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AT Avstrija	9,4	2,6	7,9	12,1	11,0	29,2	7,9	10,3	6,4	1,3	1,7	4,78
BE Belgija	3,7	2,9	7,2	12,2	11,0	34,2	9,2	10,5	6,1	1,7	1,3	4,86
CH Švica	2,0	1,7	5,0	7,9	9,3	39,6	10,1	10,6	8,7	2,3	2,9	5,07
CZ Češka	7,3	3,3	9,1	17,3	14,6	31,0	7,5	4,9	2,7	1,0	1,4	3,64
DE Nemčija	2,6	1,1	4,6	9,0	9,0	36,9	10,3	12,0	9,0	2,7	2,8	5,14
DK Danska	2,2	1,8	7,7	10,7	8,9	36,8	8,2	11,2	7,8	2,2	2,5	5,00
EE Estonija	3,5	2,8	4,5	9,4	7,7	40,0	11,5	9,0	6,3	2,2	3,1	3,85
ES Španija	2,2	2,0	6,3	7,4	6,7	43,0	8,6	10,7	7,9	2,7	2,5	4,56
FI Finska	1,6	1,9	3,7	5,0	5,7	28,2	12,7	19,0	13,9	6,0	2,2	4,01
FR Francija	7,4	4,0	9,3	12,0	9,1	33,1	7,2	8,2	5,7	2,5	1,6	4,77
GB Velika Britanija	7,5	3,8	8,9	12,1	10,8	31,4	8,3	8,5	4,5	1,9	2,3	5,14
HU Madžarska	3,6	1,5	5,6	10,1	9,7	35,7	12,2	10,0	5,5	1,4	4,5	3,42
IE Irska	2,8	2,5	7,6	8,7	11,4	35,0	10,8	9,1	7,7	1,2	3,0	4,76
IL Izrael	3,0	3,2	6,8	11,2	11,1	27,8	12,8	10,1	7,8	2,8	3,4	3,98
LT Litva	2,3	1,8	5,5	10,7	13,9	37,1	13,1	7,8	5,4	1,3	1,1	3,55
NL Nizozemska	2,2	2,2	5,7	11,4	10,9	36,1	12,3	11,4	6,0	0,9	0,9	5,05
NO Norveška	2,4	2,6	7,4	10,0	9,0	35,3	12,4	10,4	6,0	1,5	3,1	5,31
PL Poljska	1,5	2,2	5,5	7,2	7,1	40,3	9,4	11,5	10,7	2,0	2,6	2,14
PT Portugalska	7,3	1,8	3,4	6,2	8,4	42,2	7,8	7,5	7,9	1,3	6,3	3,83
SE Švedska	2,1	1,3	4,0	8,0	7,0	35,3	10,1	13,7	10,7	2,9	4,8	5,86
SI Slovenija	4,1	2,3	5,1	8,1	7,8	45,6	5,9	7,4	6,4	2,4	4,7	4,32
Skupaj	3,8	2,4	6,3	10,0	9,7	35,4	10,1	10,3	7,3	2,2	2,7	4,45

D19 Ali imate kaj dobrih prijateljev, ki so drugačnega narodnostnega izvora od večine ljudi v Sloveniji? ČE DA, je teh precej ali le nekaj?

- 1 - da, kar precej jih imam
 2 - da, nekaj jih imam
 3 - nobenega

Država	1	2	3
AT Avstrija	15,6	38,9	45,5
BE Belgija	14,9	42,3	42,7
CH Švica	23,5	41,7	34,8
CZ Češka	3,9	24,3	71,8
DE Nemčija	15,8	36,6	47,5
DK Danska	10,2	45,9	44,0
EE Estonija	13,9	30,8	55,3
ES Španija	21,5	33,5	45,0
FI Finska	8,6	30,8	60,6
FR Francija	10,2	55,8	33,9
GB Velika Britanija	21,7	36,8	41,5
HU Madžarska	3,2	24,5	72,3
IE Irska	11,8	35,9	52,3
IL Izrael	9,2	35,7	55,1
LT Litva	20,9	18,6	60,5
NL Nizozemska	19,1	35,9	45,0
NO Norveška	19,4	38,0	42,6
PL Poljska	7,6	11,9	80,5
PT Portugalska	8,5	39,4	52,1
SE Švedska	26,3	42,5	31,2
SI Slovenija	10,0	51,8	38,2
Skupaj	14,2	35,3	50,6

D20 Kako pogosto imate pri svojih vsakodnevnih opravkih stike z ljudmi, ki so drugačnega narodnostnega izvora od večine ljudi v xx (Sloveniji)? V mislih imamo javni prevoz, srečevanje na ulici, v trgovinah ali v bivalnem okolju. Prosim ocenite s pomočjo kartice.

- 1 - nikoli
 2 - manj kot enkrat na mesec
 3 - enkrat na mesec
 4 - večkrat na mesec
 5 - enkrat na teden
 6 - večkrat na teden
 7 - vsak dan

Država	1	2	3	4	5	6	7
AT Avstrija	8,3	10,2	7,0	16,3	9,9	24,1	24,3
BE Belgija	9,3	9,7	6,7	14,0	8,1	24,6	27,7
CH Švica	4,6	9,2	7,6	13,9	10,9	25,3	28,5
CZ Češka	20,5	16,0	9,2	21,2	9,1	14,9	9,2
DE Nemčija	5,9	8,8	5,3	15,5	7,4	23,5	33,5
DK Danska	5,6	10,2	7,5	12,9	11,2	24,1	28,5
EE Estonija	18,9	21,3	8,4	10,5	8,2	13,2	19,4
ES Španija	16,9	10,5	5,3	12,2	7,3	17,9	29,9
FI Finska	8,7	22,6	13,0	14,3	10,2	18,6	12,5
FR Francija	8,6	10,1	8,5	16,7	8,5	19,8	27,7
GB Velika Britanija	5,1	9,4	6,9	12,6	10,2	22,9	33,0
HU Madžarska	29,6	17,4	5,6	14,5	6,9	13,6	12,4
IE Irska	9,8	11,8	6,8	11,1	12,1	21,9	26,5
IL Izrael	23,0	9,4	9,7	14,1	10,5	14,7	18,5
LT Litva	27,0	18,6	6,5	11,9	7,4	13,9	14,7
NL Nizozemska	5,2	10,1	6,0	15,1	8,0	28,1	27,6
NO Norveška	2,6	8,2	7,5	12,6	8,4	27,7	33,1
PL Poljska	57,2	16,1	6,7	8,4	2,6	5,1	3,9
PT Portugalska	19,0	17,1	10,2	15,9	6,8	15,3	15,7
SE Švedska	1,6	4,5	3,6	10,1	6,8	23,8	49,5
SI Slovenija	15,5	13,7	10,0	12,4	7,9	13,3	27,3
Skupaj	14,1	12,5	7,4	13,7	8,6	19,5	24,1

Preskok (D20=2-7)

**D21 Če pomislite na te stike, kako dobri ali slabi se vam zdijo na splošno?
Odgovorite s pomočjo kartice.**

	zelo slabi										zelo dobri	
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	
Država	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	$\bar{x}$
AT Avstrija	0,8	0,4	1,9	4,0	5,3	27,0	10,6	17,4	19,2	6,2	7,1	6,39
BE Belgija	0,5	0,5	0,7	1,9	2,6	17,4	10,2	25,0	25,4	9,5	6,5	6,94
CH Švica	0,2	0,5	1,6	1,9	2,3	20,7	10,9	18,8	28,2	7,8	7,2	6,86
CZ Češka	2,2	1,2	3,3	7,4	9,2	30,7	10,9	13,2	10,4	5,1	6,2	5,70
DE Nemčija	0,6	0,4	1,6	2,5	4,1	23,4	7,8	16,2	25,8	9,9	7,8	6,78
DK Danska	0,6	0,4	1,3	2,9	4,0	18,2	5,5	14,8	27,7	13,8	10,8	7,09
EE Estonija	0,3	0,6	0,8	1,4	3,1	36,9	8,8	12,7	18,0	7,8	9,7	6,56
ES Španija	0,1	0,1	0,4	1,1	2,2	30,7	12,4	19,7	19,6	7,2	6,5	6,66
FI Finska	0,6	0,2	0,7	1,2	2,8	21,4	8,8	17,3	25,2	14,1	7,7	7,03
FR Francija	0,1	0,3	0,7	1,6	2,1	22,0	10,8	18,6	23,5	11,1	9,2	7,00
GB Velika Britanija	0,2	0,2	0,9	1,9	3,1	20,5	7,7	16,6	22,7	11,8	14,4	7,17
HU Madžarska	2,9	1,7	4,4	7,1	9,3	37,5	12,5	12,5	6,9	2,4	2,8	5,24
IE Irska	0,1	0,3	1,0	1,6	4,1	18,3	10,6	16,9	22,9	11,7	12,4	7,10
IL Izrael	3,7	3,3	2,3	3,0	3,6	22,0	7,7	10,7	16,2	9,9	17,4	6,57
LT Litva	0,1	0,1	1,9	2,4	3,0	28,5	9,8	18,6	21,8	8,5	5,3	6,59
NL Nizozemska	0,3	0,5	0,5	0,7	1,6	10,4	11,5	28,5	31,4	9,6	4,9	7,18
NO Norveška	1,4	1,4	2,6	5,7	5,5	23,6	11,9	18,4	16,4	8,3	4,9	6,18
PL Poljska	0,2		0,6	1,1	1,4	26,8	7,8	14,3	25,1	10,8	12,0	7,09
PT Portugalska	0,2	0,1	1,2	1,1	2,8	37,8	12,7	12,4	13,9	6,0	11,9	6,52
SE Švedska	0,8	0,4	1,3	1,4	1,8	22,8	7,9	17,7	25,0	10,4	10,5	6,98
SI Slovenija	0,3	0,3	0,7	2,1	3,1	22,2	8,1	16,0	21,9	9,5	15,8	7,11
Skupaj	0,8	0,6	1,4	2,5	3,7	24,0	9,7	17,2	21,7	9,4	9,1	6,73

Odgovarjajo vsi!

D22 Kako močno se čutite povezani s Slovenijo? Odgovorite s pomočjo kartice.

-
- 1 - zelo močno
 2 - močno
 3 - ne preveč močno
 4 - sploh se ne čutim povezan/-e
-

Država	1	2	3	4
AT Avstrija	51,6	40,3	7,3	0,7
BE Belgija	31,4	54,8	12,0	1,8
CH Švica	56,2	40,0	3,6	0,3
CZ Češka	62,8	33,3	3,1	0,8
DE Nemčija	35,0	50,5	13,4	1,1
DK Danska	68,0	28,1	3,7	0,2
EE Estonija	42,5	45,7	9,8	2,0
ES Španija	55,0	33,4	8,5	3,1
FI Finska	65,8	30,2	3,7	0,4
FR Francija	48,8	44,4	5,9	0,8
GB Velika Britanija	36,6	43,1	17,0	3,3
HU Madžarska	53,8	39,6	5,9	0,7
IE Irska	52,9	40,5	5,8	0,8
IL Izrael	68,1	24,0	6,3	1,6
LT Litva	36,7	53,1	8,7	1,5
NL Nizozemska	39,1	53,5	6,7	0,7
NO Norveška	70,9	26,5	2,4	0,2
PL Poljska	56,9	39,1	3,7	0,3
PT Portugalska	48,2	42,8	7,4	1,7
SE Švedska	60,7	35,1	4,0	0,2
SI Slovenija	33,1	47,4	17,7	1,8
Skupaj	50,7	40,5	7,6	1,2

Ljudje imajo pogosto različne poglede na naslednja vprašanja.

D23 Ali menite, da se pripadniki nekaterih ras ali narodov že rodijo manj inteligentni od drugih?

- 1 - da
2 - ne

Država	1	2
AT Avstrija	12,5	87,5
BE Belgija	17,0	83,0
CH Švica	14,6	85,4
CZ Češka	41,2	58,8
DE Nemčija	9,2	90,8
DK Danska	10,4	89,6
EE Estonija	34,2	65,8
ES Španija	12,0	88,0
FI Finska	12,6	87,4
FR Francija	10,8	89,2
GB Velika Britanija	18,2	81,8
HU Madžarska	34,5	65,5
IE Irska	16,7	83,3
IL Izrael	26,8	73,2
LT Litva	22,0	78,0
NL Nizozemska	6,5	93,5
NO Norveška	3,0	97,0
PL Poljska	11,3	88,7
PT Portugalska	40,1	59,9
SE Švedska	2,3	97,7
SI Slovenija	24,3	75,7
Skupaj	17,8	82,2

D24 Ali menite, da se pripadniki nekaterih ras ali narodov že rodijo bolj delavni od drugih?

- 1 - da
2 - ne

Država	1	2
AT Avstrija	41,0	59,0
BE Belgija	40,8	59,2
CH Švica	53,7	46,3
CZ Češka	45,7	54,3
DE Nemčija	38,5	61,5
DK Danska	38,9	61,1
EE Estonija	58,3	41,7
ES Španija	35,7	64,3
FI Finska	52,1	47,9
FR Francija	50,9	49,1
GB Velika Britanija	45,6	54,4
HU Madžarska	35,7	64,3
IE Irska	45,0	55,0
IL Izrael	31,9	68,1
LT Litva	34,5	65,5
NL Nizozemska	12,9	87,1
NO Norveška	21,2	78,8
PL Poljska	29,5	70,5
PT Portugalska	67,4	32,6
SE Švedska	15,3	84,7
SI Slovenija	34,0	66,0
Skupaj	39,5	60,5

D25 Če pomislite na svet kot je danes, ali bi rekli, da so nekatere kulture mnogo boljše kot druge, ali so vse kulture enakovredne?

- 1 - nekatere kulture so mnogo boljše kot druge
2 - vse kulture so enakovredne

Država	1	2
AT Avstrija	33,1	66,9
BE Belgija	36,0	64,0
CH Švica	35,9	64,1
CZ Češka	57,1	42,9
DE Nemčija	37,2	62,8
DK Danska	59,9	40,1
EE Estonija	34,9	65,1
ES Španija	43,4	56,6
FI Finska	38,8	61,2
FR Francija	26,3	73,7
GB Velika Britanija	55,7	44,3
HU Madžarska	29,3	70,7
IE Irska	48,8	51,2
IL Izrael	57,3	42,7
LT Litva	33,2	66,8
NL Nizozemska	42,0	58,0
NO Norveška	64,7	35,3
PL Poljska	40,0	60,0
PT Portugalska	55,9	44,1
SE Švedska	41,5	58,5
SI Slovenija	36,3	63,7
Skupaj	43,2	56,8

Vprašal/-a vas bom o različnih skupinah ljudi, ki bi lahko prišli živeti v xx (Slovenijo) iz drugih držav. S pomočjo kartice prosim povejte, v kolikšnem obsegu naj xx (Slovenija) dovoli...

D26 Judom iz drugih držav, da pridejo in živijo v xx (Sloveniji)?

	mnogim naj dovoli priselitev	nekaterim naj dovoli	zelo redkim naj dovoli	nikomur naj ne dovoli	
	1	2	3	4	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$
AT Avstrija	22,6	40,3	26,1	11,0	2,26
BE Belgija	14,4	51,8	23,2	10,6	2,30
CH Švica	21,0	53,5	19,7	5,7	2,10
CZ Češka	9,7	35,9	36,7	17,7	2,62
DE Nemčija	46,5	41,3	9,6	2,6	1,68
DK Danska	29,5	49,7	18,1	2,7	1,94
EE Estonija	17,7	46,6	25,1	10,6	2,29
ES Španija	19,1	36,0	32,7	12,2	2,38
FI Finska	20,5	35,4	39,1	5,0	2,29
FR Francija	18,0	58,3	16,7	7,1	2,13
GB Velika Britanija	21,5	50,4	21,5	6,7	2,13
HU Madžarska	6,8	20,4	38,3	34,5	3,01
IE Irska	17,4	39,7	33,0	10,0	2,36
IL Izrael	77,2	10,4	7,8	4,6	1,40
LT Litva	18,2	36,2	26,3	19,3	2,47
NL Nizozemska	20,6	50,1	25,1	4,2	2,13
NO Norveška	28,6	52,0	17,1	2,3	1,93
PL Poljska	14,4	40,8	30,6	14,2	2,45
PT Portugalska	6,8	41,6	23,4	28,2	2,73
SE Švedska	48,0	44,0	6,9	1,0	1,61
SI Slovenija	12,5	47,8	23,9	15,8	2,43
Skupaj	25,4	41,2	23,4	10,0	2,18

D27 Muslimanom iz drugih držav, da pridejo in živijo v xx (Sloveniji)?

	mnogim naj dovoli priselitev	nekaterim naj dovoli	zelo redkim naj dovoli	nikomur naj ne dovoli	
	1	2	3	4	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$
AT Avstrija	13,0	32,8	33,8	20,4	2,62
BE Belgija	10,0	42,7	28,4	18,9	2,56
CH Švica	11,9	44,3	31,2	12,6	2,45
CZ Češka	1,5	13,2	29,6	55,7	3,40
DE Nemčija	25,1	46,2	22,0	6,6	2,10
DK Danska	15,9	38,1	35,3	10,7	2,41
EE Estonija	4,0	23,9	29,3	42,7	3,11
ES Španija	14,7	28,3	35,4	21,6	2,64
FI Finska	11,5	25,7	45,1	17,7	2,69
FR Francija	12,9	52,5	21,6	13,1	2,35
GB Velika Britanija	12,9	42,0	27,9	17,3	2,49
HU Madžarska	2,5	8,3	33,5	55,6	3,42
IE Irska	11,8	31,7	33,1	23,4	2,68
IL Izrael	2,8	12,2	25,1	59,9	3,42
LT Litva	5,9	25,2	30,9	38,1	3,01
NL Nizozemska	12,6	41,3	33,0	13,1	2,47
NO Norveška	19,1	46,6	25,8	8,6	2,24
PL Poljska	6,6	25,3	33,5	34,6	2,96
PT Portugalska	4,4	31,7	29,4	34,5	2,94
SE Švedska	38,6	42,7	14,9	3,8	1,84
SI Slovenija	9,5	45,0	24,2	21,3	2,57
Skupaj	12,0	32,9	29,5	25,6	2,69

D28 Romom iz drugih držav, da pridejo in živijo v xx (Sloveniji)?

	mnogim naj dovoli priselitev	nekaterim naj dovoli	zelo redkim naj dovoli	nikomur naj ne dovoli	
	1	2	3	4	
Država	1	2	3	4	$\bar{x}$
AT Avstrija	13,1	27,9	32,8	26,2	2,72
BE Belgija	7,2	32,6	29,2	31,0	2,84
CH Švica	9,1	35,4	35,7	19,9	2,66
CZ Češka	1,4	10,3	25,1	63,2	3,50
DE Nemčija	20,5	38,7	27,9	12,9	2,33
DK Danska	10,7	26,1	37,9	25,3	2,78
EE Estonija	3,1	15,1	26,6	55,2	3,34
ES Španija	13,6	24,3	33,2	28,9	2,78
FI Finska	9,6	20,3	46,9	23,2	2,84
FR Francija	10,8	39,8	30,3	19,1	2,58
GB Velika Britanija	9,6	31,6	29,6	29,1	2,78
HU Madžarska	1,9	6,3	26,0	65,8	3,56
IE Irska	6,3	21,1	29,8	42,8	3,09
IL Izrael	3,2	13,1	22,8	60,9	3,41
LT Litva	4,0	18,2	28,9	49,0	3,23
NL Nizozemska	11,3	34,4	37,7	16,6	2,60
NO Norveška	11,1	36,5	33,7	18,7	2,60
PL Poljska	7,2	27,2	37,0	28,7	2,87
PT Portugalska	3,2	24,0	28,1	44,7	3,14
SE Švedska	37,6	40,4	16,4	5,6	1,90
SI Slovenija	7,3	32,3	28,1	32,3	2,85
Skupaj	9,8	26,2	30,4	33,6	2,88

D29 Randomizacija anketirancev v štiri skupine:

-
- 1 - skupina A
  - 2 - skupina B
  - 3 - skupina C
  - 4 - skupina D
-

Preskok (D29=1)**D30 S pomočjo iste kartice prosim povejte, v kolikšnem obsegu naj xx (Slovenija) dovoli priseljevanje strokovnjakov iz revne evropske države (Bosne in Hercegovine) v xx (Slovenijo)?**

-
- 1 - mnogim naj dovoli priselitev
  - 2 - nekaterim naj dovoli
  - 3 - zelo redkim naj dovoli
  - 4 - nikomur naj ne dovoli
-

Država	1	2	3	4
AT Avstrija	24,3	25,7	25,7	24,3
BE Belgija	25,6	25,5	24,1	24,9
CH Švica	25,1	25,0	25,0	24,9
CZ Češka	23,7	25,5	25,4	25,4
DE Nemčija	24,6	24,7	25,6	25,2
DK Danska	26,8	24,1	24,3	24,7
EE Estonija	19,0	28,1	34,3	18,7
ES Španija	26,6	23,8	23,6	26,0
FI Finska	25,3	25,5	24,0	25,2
FR Francija	24,5	24,2	27,8	23,5
GB Velika Britanija	24,5	25,6	24,3	25,7
HU Madžarska	25,3	24,2	26,4	24,1
IE Irska	25,9	24,8	24,6	24,7
IL Izrael	25,2	24,1	23,3	27,4
LT Litva	24,6	24,0	25,9	25,5
NL Nizozemska	23,0	26,0	25,5	25,4
NO Norveška	25,4	25,4	24,3	24,9
PL Poljska	26,5	23,0	25,1	25,5
PT Portugalska	26,2	26,2	24,6	22,9
SE Švedska	26,5	25,3	24,3	23,8
SI Slovenija	25,9	25,1	23,9	25,1
Skupaj	24,9	25,0	25,4	24,7

Preskok (D29=2)

D31 S pomočjo iste kartice povejte, v kolikšnem obsegu naj xx (Slovenija) dovoli priseljevanje strokovnjakov iz druge revne države izven Evrope (Kitajske) v xx (Slovenijo)?

-
- 1 - mnogim naj dovoli priselitev
 2 - nekaterim naj dovoli
 3 - zelo redkim naj dovoli
 4 - nikomur naj ne dovoli
-

Država	1	2	3	4
AT Avstrija	21,0	46,8	25,1	7,1
BE Belgija	14,7	49,9	23,6	11,8
CH Švica	26,4	56,5	15,5	1,6
CZ Češka	9,2	34,5	39,5	16,8
DE Nemčija	48,7	41,7	7,8	1,8
DK Danska	27,6	48,4	21,8	2,3
EE Estonija	19,7	48,8	23,6	7,9
ES Španija	21,0	35,8	30,0	13,2
FI Finska	29,6	42,4	26,9	1,2
FR Francija	24,9	58,7	12,9	3,5
GB Velika Britanija	21,0	53,1	19,9	6,0
HU Madžarska	11,8	27,3	44,3	16,5
IE Irska	23,7	40,9	29,9	5,5
IL Izrael	11,1	31,4	27,4	30,1
LT Litva	26,3	35,6	32,9	5,2
NL Nizozemska	18,5	43,3	26,2	12,1
NO Norveška	34,7	50,3	13,9	1,1
PL Poljska	19,2	51,6	22,4	6,8
PT Portugalska	10,8	49,5	25,7	13,9
SE Švedska	41,0	45,1	11,9	2,0
SI Slovenija	21,1	52,7	17,1	9,1
Skupaj	23,7	44,2	23,7	8,4

Preskok (D29=2)**D32 S pomočjo iste kartice povejte, v kolikšnem obsegu naj xx (Slovenija) dovoli priseljevanje nekvalificiranih delavcev iz revne evropske države (Bosne in Hercegovine) v xx (Slovenijo)?**

-
- 1 - mnogim naj dovoli priselitev
 2 - nekaterim naj dovoli
 3 - zelo redkim naj dovoli
 4 - nikomur naj ne dovoli
-

Država	1	2	3	4
AT Avstrija	19,4	39,4	28,3	12,9
BE Belgija	14,1	53,3	20,1	12,5
CH Švica	20,2	54,8	20,5	4,5
CZ Češka	7,2	37,6	39,8	15,5
DE Nemčija	43,0	43,7	11,8	1,5
DK Danska	25,4	49,6	22,3	2,8
EE Estonija	8,7	38,2	31,6	21,5
ES Španija	20,9	33,5	31,2	14,4
FI Finska	17,7	37,1	38,8	6,3
FR Francija	18,1	59,0	14,8	8,1
GB Velika Britanija	20,5	54,2	20,7	4,6
HU Madžarska	8,2	25,7	41,5	24,6
IE Irska	12,9	36,6	36,0	14,5
IL Izrael	15,8	31,1	25,9	27,1
LT Litva	14,7	42,5	30,8	11,9
NL Nizozemska	14,9	47,7	28,3	9,2
NO Norveška	26,3	48,0	22,1	3,6
PL Poljska	16,5	45,5	29,0	9,1
PT Portugalska	11,6	59,9	19,6	8,9
SE Švedska	41,8	40,9	14,5	2,7
SI Slovenija	15,5	51,1	18,3	15,1
Skupaj	19,2	43,6	26,1	11,1

Preskok (D29=2)

D33 S pomočjo iste kartice povejte, v kolikšnem obsegu naj xx (Slovenija) dovoli priseljevanje nekvalificiranih delavcev iz druge revne države izven Evrope (Kitajske) v xx (Slovenijo)?

-
- 1 - mnogim naj dovoli priselitev
 2 - nekaterim naj dovoli
 3 - zelo redkim naj dovoli
 4 - nikomur naj ne dovoli
-

Država	1	2	3	4
AT Avstrija	5,0	31,1	38,5	25,5
BE Belgija	7,1	37,7	32,3	22,9
CH Švica	12,1	48,2	31,3	8,4
CZ Češka	2,4	19,2	44,1	34,3
DE Nemčija	20,2	41,8	28,1	9,9
DK Danska	10,8	42,9	34,1	12,2
EE Estonija	8,1	41,0	35,5	15,3
ES Španija	9,0	16,4	31,5	43,1
FI Finska	8,9	17,6	45,6	27,8
FR Francija	10,3	49,6	28,5	11,5
GB Velika Britanija	8,7	27,5	28,7	35,1
HU Madžarska	2,1	7,4	34,3	56,3
IE Irska	10,3	30,1	37,1	22,6
IL Izrael	6,1	20,5	26,9	46,5
LT Litva	9,2	34,2	27,0	29,6
NL Nizozemska	5,8	28,8	38,3	27,1
NO Norveška	18,5	43,9	31,2	6,4
PL Poljska	11,0	36,6	37,9	14,6
PT Portugalska	4,2	33,2	31,9	30,6
SE Švedska	25,2	41,8	22,8	10,1
SI Slovenija	7,5	45,9	32,5	14,2
Skupaj	9,8	32,7	33,2	24,3

(2) O odnosu do zdravja, ESS 2014, tematski blok E

E1 S pomočjo kartice prosim povejte, kako pogosto jeste sadje, pri čemer ne upoštevajte pitja sadnih sokov.

-
- 1 - 3-krat dnevno ali več
 2 - 2-krat dnevno
 3 - 1-krat dnevno
 4 - manj kot 1-krat dnevno a vsaj 4-krat tedensko
 5 - manj kot 4-krat tedensko a vsaj 1-krat tedensko
 6 - manj kot 1-krat tedensko
 7 - nikoli
-

Država	1	2	3	4	5	6	7
AT Avstrija	4,1	16,0	43,3	20,2	11,7	3,4	1,4
BE Belgija	10,6	21,1	33,7	11,0	12,3	8,5	2,8
CH Švica	11,4	23,2	38,8	12,1	9,3	3,9	1,3
CZ Češka	4,0	12,4	37,2	24,2	14,1	7,1	0,9
DE Nemčija	8,3	22,3	39,7	13,4	10,2	5,0	1,2
DK Danska	12,7	26,2	33,6	12,5	8,7	5,2	1,1
EE Estonija	8,2	20,2	40,2	18,6	8,0	4,5	0,2
ES Španija	16,1	30,9	28,9	10,8	7,8	4,0	1,5
FI Finska	10,7	22,1	38,3	16,3	8,7	3,5	0,3
FR Francija	11,3	27,3	28,4	13,3	9,2	8,4	2,2
GB Velika Britanija	17,9	23,4	30,7	10,3	9,2	6,6	2,0
HU Madžarska	2,8	9,0	30,3	28,0	22,3	7,4	0,3
IE Irska	12,3	25,0	35,8	12,5	7,3	4,8	2,3
IL Izrael	11,6	23,9	33,2	13,7	10,4	5,5	1,7
LT Litva	7,0	17,8	32,6	24,1	11,4	6,6	0,5
NL Nizozemska	6,9	25,6	36,7	12,5	10,1	5,4	2,9
NO Norveška	11,1	26,7	33,1	15,3	9,1	4,3	0,3
PL Poljska	7,5	18,6	41,8	17,8	8,6	5,0	0,6
PT Portugalska	27,5	31,8	25,2	6,0	4,9	3,6	0,9
SE Švedska	7,3	20,9	33,9	16,6	12,8	7,4	1,1
SI Slovenija	9,6	25,2	45,7	10,5	5,6	2,8	0,7
Skupaj	10,2	22,2	35,3	15,4	10,2	5,5	1,3

E2 S pomočjo iste kartice prosim povejte, kako pogosto jeste zelenjavo ali solato, pri čemer ne upoštevajte krompirja.

-
- 1 - 3-krat dnevno ali več
 2 - 2-krat dnevno
 3 - 1-krat dnevno
 4 - manj kot 1-krat dnevno a vsaj 4-krat tedensko
 5 - manj kot 4-krat tedensko a vsaj 1-krat tedensko
 6 - manj kot 1-krat tedensko
 7 - nikoli
-

Država	1	2	3	4	5	6	7
AT Avstrija	1,7	9,6	46,2	28,8	11,1	1,9	0,7
BE Belgija	4,0	18,6	63,0	8,7	4,4	1,0	0,4
CH Švica	5,9	24,0	53,0	10,4	5,0	1,4	0,3
CZ Češka	2,9	9,7	34,3	27,0	17,6	7,7	0,8
DE Nemčija	2,8	14,9	49,6	22,4	8,4	1,7	0,3
DK Danska	5,9	21,5	42,6	16,6	11,1	2,1	0,1
EE Estonija	4,4	17,9	48,0	18,1	8,1	3,0	0,4
ES Španija	4,5	16,7	35,9	23,8	15,1	3,0	1,0
FI Finska	6,8	25,8	44,2	13,8	6,2	2,7	0,5
FR Francija	5,2	36,8	34,2	14,1	5,8	3,1	0,7
GB Velika Britanija	13,5	24,4	40,6	11,3	7,0	2,4	0,8
HU Madžarska	1,8	6,5	27,9	33,3	23,7	6,4	0,5
IE Irska	8,1	19,9	53,5	11,6	3,9	2,1	1,0
IL Izrael	13,3	26,8	37,9	10,1	8,3	2,6	1,1
LT Litva	7,3	22,7	40,5	19,9	6,1	3,5	0,1
NL Nizozemska	1,1	6,8	70,1	18,0	3,2	0,6	0,2
NO Norveška	6,1	18,8	53,2	15,1	5,7	0,9	0,1
PL Poljska	6,0	15,7	48,8	20,9	6,3	2,1	0,2
PT Portugalska	8,5	37,0	32,1	12,2	6,1	3,5	0,6
SE Švedska	6,9	25,3	44,9	13,9	6,5	2,0	0,4
SI Slovenija	5,9	17,9	57,1	12,2	4,8	1,6	0,5
Skupaj	5,9	19,7	45,4	17,4	8,4	2,7	0,5

E3 Koliko dni v zadnjih sedmih dneh ste hitro hodili ali se ukvarjali s športom ali s kakšno drugo telesno dejavnostjo 30 minut ali več?

-
- 1 - 0 dni
  - 2 - en dan
  - 3 - dva dni
  - 4 - tri dni
  - 5 - štiri dni
  - 6 - pet dni
  - 7 - šest dni
  - 8 - sedem dni
-

Država	1	2	3	4	5	6	7	8
AT Avstrija	20,8	7,6	16,6	15,0	8,7	10,0	3,6	17,8
BE Belgija	26,8	13,0	12,8	11,4	8,0	8,4	2,8	16,7
CH Švica	12,8	11,4	14,0	14,2	8,0	7,2	3,9	28,5
CZ Češka	22,4	14,0	16,3	14,3	8,5	9,8	2,6	12,1
DE Nemčija	14,0	10,9	12,3	14,2	10,0	8,6	3,9	26,1
DK Danska	16,3	10,0	13,5	13,0	10,5	9,0	2,9	24,9
EE Estonija	17,8	8,1	11,9	11,3	7,8	10,2	4,6	28,1
ES Španija	30,1	8,2	9,8	9,1	6,9	8,4	3,7	23,9
FI Finska	11,3	8,2	12,1	15,4	12,7	11,5	5,4	23,5
FR Francija	33,3	15,8	13,0	11,8	5,6	5,3	2,3	13,0
GB Velika Britanija	26,6	8,3	9,5	12,0	7,7	7,4	3,1	25,3
HU Madžarska	47,5	7,9	12,7	9,5	2,9	7,9	1,7	9,9
IE Irska	19,4	4,4	9,8	12,8	13,0	13,3	3,4	23,9
IL Izrael	37,4	11,2	13,9	14,0	6,2	5,3	4,2	7,8
LT Litva	19,6	6,9	14,7	12,7	9,8	11,0	3,6	21,7
NL Nizozemska	18,4	9,4	13,5	12,7	11,0	7,2	3,4	24,3
NO Norveška	19,7	10,0	14,8	16,2	10,7	8,7	3,4	16,4
PL Poljska	34,3	7,9	9,5	8,9	5,8	7,1	4,7	21,9
PT Portugalska	49,3	8,9	8,9	7,6	4,5	2,9	2,3	15,7
SE Švedska	17,9	10,6	12,7	13,5	11,7	7,7	3,9	22,1
SI Slovenija	27,6	12,0	12,9	11,2	5,8	5,0	2,1	23,4
Skupaj	24,2	9,7	12,6	12,6	8,6	8,4	3,5	20,5

E4 Pomislite na kajenje cigaret. Kateri opis na tej kartici najboljše opisuje vaše kadilske navade?

-
- 1 - kadim vsak dan
 2 - kadim, vendar ne vsak dan
 3 - sedaj ne kadim, včasih sem
 4 - kadil/-a sem samo nekajkrat
 5 - nikoli nisem kadil/-a
-

Država	1	2	3	4	5
AT Avstrija	25,5	3,7	16,1	9,0	45,7
BE Belgija	20,7	2,1	22,7	9,0	45,5
CH Švica	21,2	4,6	20,2	10,4	43,6
CZ Češka	21,4	5,2	12,4	8,4	52,5
DE Nemčija	22,5	3,8	25,1	11,7	37,0
DK Danska	18,1	4,3	30,7	12,3	34,6
EE Estonija	20,3	4,1	19,5	10,6	45,5
ES Španija	24,6	2,7	25,4	4,0	43,3
FI Finska	15,1	5,3	26,0	17,0	36,6
FR Francija	25,0	2,7	23,5	9,6	39,1
GB Velika Britanija	16,4	3,6	25,2	9,1	45,7
HU Madžarska	27,0	2,0	12,5	7,6	50,9
IE Irska	20,2	2,6	19,6	5,8	51,8
IL Izrael	20,2	2,2	11,2	3,6	62,8
LT Litva	22,2	3,6	13,5	13,4	47,3
NL Nizozemska	20,4	3,2	30,8	8,3	37,3
NO Norveška	12,4	4,7	28,7	16,1	38,0
PL Poljska	23,6	3,3	21,0	7,9	44,2
PT Portugalska	18,4	2,3	15,9	7,0	56,4
SE Švedska	9,5	3,6	31,3	19,6	36,1
SI Slovenija	20,0	4,2	22,3	8,8	44,7
Skupaj	20,4	3,5	21,4	9,9	44,9

Preskok (E4=1,2);**E5 Koliko cigaret na dan običajno pokadite?****Povprečne vrednosti:**

Država	$\bar{x}$
AT Avstrija	16,87
BE Belgija	14,60
CH Švica	12,82
CZ Češka	12,36
DE Nemčija	13,28
DK Danska	12,00
EE Estonija	13,01
ES Španija	11,95
FI Finska	11,74
FR Francija	11,94
GB Velika Britanija	12,17
HU Madžarska	15,90
IE Irska	13,88
IL Izrael	14,94
LT Litva	12,89
NL Nizozemska	12,32
NO Norveška	9,65
PL Poljska	14,86
PT Portugalska	12,26
SE Švedska	9,92
SI Slovenija	13,15
Skupaj	13,19

Odgovarjajo vsi!

E6 Kako pogosto ste v zadnjih 12 mesecih (to je od ,...‘ lani) pili pijačo, ki vsebuje alkohol? Na primer vino, pivo, žgane pijače ali katere koli druge pijače, ki vsebujejo alkohol. Izberite odgovor na kartici.

-
- 1 - vsak dan
  - 2 - večkrat na teden
  - 3 - enkrat na teden
  - 4 - 2–3 krat na mesec
  - 5 - enkrat na mesec
  - 6 - manj kot enkrat mesečno
  - 7 - nikoli
-

Država	1	2	3	4	5	6	7
AT Avstrija	7,3	19,6	18,6	13,0	7,2	11,6	22,7
BE Belgija	9,9	23,7	18,5	10,7	7,3	12,8	17,0
CH Švica	9,9	20,4	22,9	14,6	7,3	10,9	14,0
CZ Češka	4,3	10,9	17,3	16,6	11,2	16,1	23,6
DE Nemčija	7,0	22,5	20,3	16,1	9,1	13,9	11,1
DK Danska	8,9	24,3	20,6	17,6	8,6	13,2	6,7
EE Estonija	1,8	7,3	15,9	15,0	14,8	24,1	21,0
ES Španija	15,6	13,7	17,3	9,4	6,3	12,4	25,3
FI Finska	1,6	11,7	20,8	19,2	11,2	21,2	14,3
FR Francija	13,5	16,6	20,5	11,4	6,7	12,7	18,6
GB Velika Britanija	6,9	26,0	17,5	10,2	5,4	14,2	19,8
HU Madžarska	3,4	7,8	7,8	9,8	6,6	17,5	47,2
IE Irska	2,5	13,5	27,1	13,0	7,5	11,1	25,2
IL Izrael	1,5	5,7	15,3	4,7	6,7	8,4	57,8
LT Litva	1,8	7,1	10,9	15,4	11,7	22,9	30,1
NL Nizozemska	12,9	25,3	14,7	9,2	7,2	11,2	19,6
NO Norveška	0,5	15,8	20,6	20,7	11,9	19,1	11,4
PL Poljska	2,3	7,3	14,4	12,6	14,7	23,1	25,6
PT Portugalska	21,9	8,9	12,3	7,5	5,8	11,3	32,2
SE Švedska	1,7	15,9	23,9	19,8	9,8	16,8	12,1
SI Slovenija	7,1	12,7	17,6	10,8	12,9	16,1	22,7
Skupaj	6,4	15,2	18,0	13,2	9,0	15,2	23,1

E10 Kolikokrat ste v zadnjih 12 mesecih popili takšno ali večjo količino alkoholnih pijač? Je bilo to...

-
- 1 - vsak dan ali skoraj vsak dan
 2 - vsak teden
 3 - vsak mesec
 4 - manj kot enkrat na mesec
 5 - nikoli
-

Država	1	2	3	4	5
AT Avstrija	4,6	14,6	15,5	30,3	35,0
BE Belgija	1,5	16,9	18,0	26,5	37,1
CH Švica	2,1	10,1	16,1	31,7	40,0
CZ Češka	2,0	15,6	26,0	39,7	16,8
DE Nemčija	2,1	12,0	20,8	34,9	30,2
DK Danska	1,9	10,9	24,2	45,1	18,0
EE Estonija	1,3	9,6	19,7	39,1	30,3
ES Španija	2,4	8,3	13,0	29,2	47,1
FI Finska	1,1	13,2	23,4	35,1	27,3
FR Francija	0,9	6,9	15,5	31,6	45,1
GB Velika Britanija	5,1	27,7	16,2	24,0	27,1
HU Madžarska	3,0	9,2	11,5	34,5	41,8
IE Irska	3,2	36,5	21,3	25,4	13,6
IL Izrael	1,6	17,4	16,7	27,5	36,8
LT Litva	2,9	16,1	17,3	42,3	21,4
NL Nizozemska	2,5	12,9	15,1	25,1	44,4
NO Norveška	0,6	14,6	25,4	38,0	21,5
PL Poljska	1,6	9,4	15,0	38,8	35,2
PT Portugalska	6,9	7,9	11,3	25,7	48,2
SE Švedska	1,3	22,3	24,5	32,9	19,0
SI Slovenija	1,1	6,0	13,8	37,5	41,7
Skupaj	2,3	14,8	18,6	33,1	31,1

E11 Kakšna je vaša višina brez čevljev?**Povprečne vrednosti:**

Država	$\bar{x}$
AT Avstrija	171,38
BE Belgija	170,87
CH Švica	170,99
CZ Češka	171,97
DE Nemčija	172,26
DK Danska	173,75
EE Estonija	170,14
ES Španija	167,69
FI Finska	171,00
FR Francija	169,15
GB Velika Britanija	169,10
HU Madžarska	169,22
IE Irska	170,19
IL Izrael	168,14
LT Litva	171,06
NL Nizozemska	173,74
NO Norveška	173,83
PL Poljska	169,20
PT Portugalska	165,05
SE Švedska	172,76
SI Slovenija	170,79
Skupaj	170,61

E12 Kakšna je vaša teža (brez čevljev)?**Povprečne vrednosti:**

Država	$\bar{x}$
AT Avstrija	75,169
BE Belgija	73,469
CH Švica	72,254
CZ Češka	76,329
DE Nemčija	77,051
DK Danska	75,855
EE Estonija	75,426
ES Španija	72,432
FI Finska	76,711
FR Francija	71,468
GB Velika Britanija	75,417
HU Madžarska	75,250
IE Irska	73,760
IL Izrael	72,399
LT Litva	75,044
NL Nizozemska	76,588
NO Norveška	76,922
PL Poljska	74,104
PT Portugalska	70,931
SE Švedska	76,274
SI Slovenija	76,932
Skupaj	74,810

E13 S katerim zdravstvenim delavcem na tej kartici ste govorili o vašem zdravju v zadnjih 12 mesecih, to je od ,...‘ lani.

- 1 - splošni zdravnik
 2 - zdravnik specialist (zobozdravniki ne štejejo)
 5 - z nikomer od navedenih

Država	1	2	5
AT Avstrija	77,0	50,5	16,0
BE Belgija	80,9	45,2	12,5
CH Švica	70,2	40,3	18,8
CZ Češka	71,5	32,7	20,5
DE Nemčija	81,3	63,6	8,5
DK Danska	79,2	39,4	16,0
EE Estonija	73,5	51,0	18,1
ES Španija	78,8	48,1	14,6
FI Finska	69,2	42,5	15,7
FR Francija	82,4	47,3	12,1
GB Velika Britanija	75,2	33,1	19,7
HU Madžarska	65,7	32,4	31,1
IE Irska	67,1	18,0	29,7
IL Izrael	80,1	58,7	17,1
LT Litva	62,1	24,5	33,3
NL Nizozemska	71,8	42,8	22,2
NO Norveška	78,1	27,5	17,6
PL Poljska	70,3	45,1	20,2
PT Portugalska	81,0	40,4	9,1
SE Švedska	57,3	34,6	23,7
SI Slovenija	78,5	41,4	15,0
Skupaj	73,8	41,5	18,8

E14 Ali se vam je v zadnjih 12 mesecih - to je od ,...‘ lani - kdaj zgodilo, da zaradi kateregakoli od razlogov, navedenih na kartici, niste mogli opraviti zdravniškega pregleda ali zdravljenja, ki ste ga potrebovali?

- 1 - da
2 - ne

Država	1	2
AT Avstrija	5,6	94,4
BE Belgija	10,2	89,8
CH Švica	6,4	93,6
CZ Češka	6,2	93,8
DE Nemčija	15,7	84,3
DK Danska	6,9	93,1
EE Estonija	17,8	82,2
ES Španija	12,3	87,7
FI Finska	17,9	82,1
FR Francija	19,2	80,8
GB Velika Britanija	13,0	87,0
HU Madžarska	6,0	94,0
IE Irska	6,7	93,3
IL Izrael	18,9	81,1
LT Litva	11,9	88,1
NL Nizozemska	3,9	96,1
NO Norveška	12,9	87,1
PL Poljska	21,8	78,2
PT Portugalska	18,7	81,3
SE Švedska	9,8	90,2
SI Slovenija	8,8	91,2
Skupaj	12,1	87,9

Preskok (E14=1)**E15 Kaj so razlogi, da niste prišli do zdravniške obravnave ali dobili ustreznega zdravljenja? Izberite ustrezne odgovore na kartici.**

-
- 1 - nisem ga mogel/-la plačati
 2 - nisem mogel/-la biti odsoten/-na z dela
 3 - imel/-a sem druge obveznosti
 4 - zdravljenje, ki sem ga potreboval/-a, ni bilo na voljo v moji bližini
 5 - čakalna doba je bila predolga
 6 - niso sprejemali naročil
 7 - drugo
-

Država	1	2	3	4	5	6	7
AT Avstrija	0,4	0,9	1,0	0,5	2,1	2,7	0,1
BE Belgija	2,0	1,9	1,5	0,3	3,1	1,8	0,8
CH Švica	1,1	1,6	1,0	0,1	0,9	1,4	0,5
CZ Češka	0,8	1,0	1,1	1,2	1,7	1,2	0,1
DE Nemčija	1,5	2,7	1,5	0,9	5,1	6,0	1,9
DK Danska	0,6	0,9	0,3	0,4	2,3	1,9	1,0
EE Estonija	1,2	0,9	0,9	1,7	10,1	7,0	1,4
ES Španija	1,5	2,3	0,7	0,2	4,5	3,4	0,8
FI Finska	0,9	1,9	1,8	1,5	6,4	7,0	2,1
FR Francija	4,5	3,2	2,9	0,5	4,9	5,3	1,7
GB V. Britanija	0,6	1,4	0,8	0,6	2,7	8,0	1,2
HU Madžarska	0,9	0,6	0,5	1,6	2,9	1,9	0,3
IE Irska	1,4	0,8	0,3	0,2	2,6	2,0	0,1
IL Izrael	2,7	3,9	3,5	5,9	11,2	9,2	1,8
LT Litva	1,4	1,8	0,3	2,0	4,8	5,3	0,4
NL Nizozemska	1,5	0,5	0,4	0,4	0,7	0,5	0,4
NO Norveška	0,6	1,7	1,0	1,1	4,8	4,5	1,3
PL Poljska	1,2	1,5	1,6	3,2	11,1	9,3	1,0
PT Portugalska	4,4	2,4	2,4	0,5	5,3	6,5	1,3
SE Švedska	0,3	1,0	1,2	0,8	2,2	2,6	2,7
SI Slovenija	0,6	0,9	1,7	0,5	4,4	0,7	0,8
Skupaj	1,4	1,7	1,3	1,2	4,6	4,4	1,1

Preskok (E14=2,8)**E16 Je bilo to zato ker...**

-
- 1 - ste lahko opravili zdravniški pregled ali zdravljenje, ki ste ga potrebovali?
 2 - ali ker v zadnjih 12 mesecih niste potrebovali zdravniškega pregleda ali zdravljenja?
-

Država	1	2
AT Avstrija	80,3	19,7
BE Belgija	76,9	23,1
CH Švica	78,1	21,9
CZ Češka	56,3	43,7
DE Nemčija	85,4	14,6
DK Danska	74,5	25,5
EE Estonija	65,5	34,5
ES Španija	79,8	20,2
FI Finska	75,1	24,9
FR Francija	78,5	21,5
GB Velika Britanija	72,6	27,4
HU Madžarska	51,8	48,2
IE Irska	52,5	47,5
IL Izrael	55,8	44,2
LT Litva	55,9	44,1
NL Nizozemska	68,8	31,2
NO Norveška	70,8	29,2
PL Poljska	65,0	35,0
PT Portugalska	84,5	15,5
SE Švedska	60,4	39,6
SI Slovenija	72,1	27,9
Skupaj	69,0	31,0

Odgovarjajo vsi!

E17 Ali zaradi katerega od razlogov, navedenih na kartici, namenite del svojega časa za skrb ali pomoč članom družine, prijateljem, sosedom ali drugim? Pri tem ne upoštevajte ničesar, kar sodi k vašemu plačanemu delu.

- 1 - da
2 - ne

Država	1	2
AT Avstrija	21,5	78,5
BE Belgija	38,0	62,0
CH Švica	36,9	63,1
CZ Češka	34,7	65,3
DE Nemčija	34,8	65,2
DK Danska	42,8	57,2
EE Estonija	30,8	69,2
ES Španija	27,8	72,2
FI Finska	43,6	56,4
FR Francija	38,2	61,8
GB Velika Britanija	30,9	69,1
HU Madžarska	8,5	91,5
IE Irska	25,8	74,2
IL Izrael	36,2	63,8
LT Litva	20,0	80,0
NL Nizozemska	37,0	63,0
NO Norveška	39,2	60,8
PL Poljska	35,0	65,0
PT Portugalska	34,7	65,3
SE Švedska	39,0	61,0
SI Slovenija	33,1	66,9
Skupaj	32,6	67,4

Preskok (E17=1)**E18 Koliko ur tedensko na splošno porabite za to?
Odgovorite s pomočjo kartice.**

55 - (manj kot 1 uro na teden)

1 - 1 – 10 ur tedensko

2 - 11 – 20 ur tedensko

3 - 21 – 30 ur tedensko

4 - 31 – 40 ur tedensko

5 - 41 – 50 ur tedensko

6 - več kot 50 ur tedensko

Država	55	1	2	3	4	5	6
AT Avstrija	14,5	61,1	11,1	4,5	1,3	2,4	5,3
BE Belgija	6,0	78,6	7,0	3,0	1,9	1,2	2,2
CH Švica	15,4	71,2	8,2	2,0	1,3	0,5	1,4
CZ Češka	8,9	66,5	12,7	3,4	2,4	1,5	4,5
DE Nemčija	3,9	77,9	10,4	3,1	0,8	1,0	2,9
DK Danska	32,6	57,1	6,6	1,6	0,2	0,3	1,7
EE Estonija	12,6	57,4	12,9	4,8	2,4	1,5	8,4
ES Španija	5,9	58,7	11,0	6,9	2,7	2,3	12,6
FI Finska	4,1	84,7	6,1	2,5	0,8	0,2	1,7
FR Francija	12,9	71,4	10,0	1,6	0,7	0,7	2,7
GB Velika Britanija	8,6	61,3	12,2	4,0	2,4	2,4	8,9
HU Madžarska	4,3	58,3	16,5	4,3	5,8	1,4	9,4
IE Irska	5,8	57,2	15,6	6,6	3,5	1,7	9,6
IL Izrael	2,3	73,0	12,0	3,7	2,2	1,1	5,7
LT Litva	9,3	54,2	13,3	6,9	3,1	1,2	12,1
NL Nizozemska	10,3	73,6	8,8	1,7	0,7	1,3	3,7
NO Norveška	2,3	88,7	4,5	2,3	0,5	0,9	0,7
PL Poljska	7,2	65,8	9,9	4,8	2,8	1,9	7,6
PT Portugalska	10,8	53,4	11,5	7,3	1,6	1,9	13,6
SE Švedska	9,9	78,3	6,8	1,6	1,3	0,4	1,7
SI Slovenija	2,8	79,4	8,3	3,3	0,8	0,8	4,8
Skupaj	8,9	69,6	9,9	3,6	1,7	1,2	5,2

Odgovarjajo vsi!

E19 Katerih načinov zdravljenja, ki so navedeni na kartici, ste se osebno poslužili v zadnjih 12 mesecih, torej od ,...‘ lani?

-
- 1 - akupunktura
  - 2 - akupresura
  - 3 - kitajska medicina
  - 4 - kiropraktika
  - 5 - osteopatija
  - 6 - homeopatija
  - 7 - zdravljenje z zelišči
  - 8 - hipnoterapija
  - 9 - zdravljenje z masažo
  - 10 - fizioterapija
  - 11 - refleksna terapija
  - 12 - duhovno zdravljenje
-

Država	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
AT Avstrija	4,0	1,4	2,5	1,7	2,8	10,9	6,4	0,3	24,0	13,3	3,4	0,2
BE Belgija	2,4	0,2	0,6	1,6	10,5	7,0	3,8	0,3	8,0	15,1	1,4	1,5
CH Švica	6,1	1,3	3,5	4,4	8,6	9,7	5,3	0,7	18,7	19,7	2,0	1,3
CZ Češka	1,4	0,7	0,8	0,9	0,7	2,8	9,2	0,2	16,7	7,0	0,9	2,2
DE Nemčija	5,6	1,1	1,6	4,2	5,7	12,8	4,8	0,4	25,5	23,0	2,3	1,2
DK Danska	9,2	1,1	0,9	11,9	1,5	1,1	2,3	0,7	15,0	19,2	5,3	2,5
EE Estonija	2,3	2,1	1,4	1,9	1,0	2,0	19,4	0,1	18,6	10,3	1,0	3,3
ES Španija	2,7	0,3	0,5	1,2	3,1	2,8	4,8	0,3	7,5	15,6	1,0	1,1
FI Finska	5,1	1,6	1,7	4,2	2,3	2,0	2,4	0,2	28,0	22,0	3,4	1,3
FR Francija	3,9	0,2	1,4	0,8	19,5	13,2	6,5	0,5	4,0	20,1	1,8	1,4
GB Velika Britanija	3,8	0,8	1,0	2,3	3,2	1,4	4,2	0,4	8,6	14,5	2,9	1,8
HU Madžarska	0,9	0,2	0,3	0,4	1,3	2,9	5,1	0,2	5,1	7,1	0,6	0,2
IE Irska	4,4	0,3	0,6	2,0	1,3	1,3	2,6	0,3	8,4	11,4	3,6	2,7
IL Izrael	6,8	0,9	1,1	1,8	0,7	1,6	2,7	0,4	7,5	13,4	3,6	1,1
LT Litva	1,1	0,2	0,2		0,1	7,7	22,1	0,2	13,9	9,4	0,3	2,8
NL Nizozemska	2,4	0,7	0,9	2,6	2,7	4,2	1,0	0,4	4,0	29,0	0,9	1,8
NO Norveška	7,8	0,6	0,6	11,3	1,8	1,1	1,5	0,4	12,5	18,9	0,6	2,6
PL Poljska	0,7	0,1	0,4	0,5	0,8	0,7	4,7	0,1	8,0	8,9	0,2	0,9
PT Portugalska	3,7	0,1	0,2	0,2	1,7	1,9	2,1	0,2	5,0	12,1	0,6	0,9
SE Švedska	6,2	0,9	1,3	9,7	1,6	1,1	1,8	0,1	16,9	19,4	1,7	1,7
SI Slovenija	2,0	1,1	1,3	1,2	0,3	2,9	10,5	0,2	13,0	14,8	2,0	2,9
Skupaj	3,9	0,8	1,1	2,9	3,4	4,6	6,0	0,3	13,2	15,5	2,0	1,7

Zdaj vam bomo našeli različne vrste razpoloženj in vas povprašali ali ste se v preteklem tednu morda tudi vi tako počutili. Prosim povejte, koliko časa prejšnji teden ...

E20 ... ste se počutili depresivno?

	nikoli ali skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ves čas ali skoraj ves čas
	1	2	3	4
Država	1	2	3	4
AT Avstrija	66,2	29,4	2,9	1,5
BE Belgija	66,5	27,8	3,8	1,9
CH Švica	71,0	25,5	2,4	1,1
CZ Češka	48,5	41,1	7,9	2,5
DE Nemčija	64,4	29,8	4,5	1,4
DK Danska	79,4	16,8	2,7	1,1
EE Estonija	53,8	37,9	6,9	1,3
ES Španija	57,1	34,5	5,8	2,6
FI Finska	84,8	12,9	1,7	0,6
FR Francija	62,8	31,5	3,9	1,8
GB Velika Britanija	72,8	22,1	2,7	2,4
HU Madžarska	36,5	49,4	11,6	2,5
IE Irska	75,2	20,6	2,8	1,4
IL Izrael	69,2	24,5	4,6	1,7
LT Litva	46,0	47,4	5,7	0,8
NL Nizozemska	72,7	23,4	2,7	1,3
NO Norveška	82,3	15,4	1,9	0,4
PL Poljska	57,9	30,0	9,8	2,3
PT Portugalska	56,6	33,8	5,9	3,7
SE Švedska	76,3	20,0	2,6	1,2
SI Slovenija	71,9	23,0	4,1	1,0
Skupaj	65,1	28,6	4,6	1,6

E21 ... ste imeli občutek, da vse stvari delate s težavo?

	nikoli ali skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ves čas ali skoraj ves čas
	1	2	3	4
Država	1	2	3	4
AT Avstrija	51,6	38,5	7,5	2,3
BE Belgija	52,3	37,1	7,7	2,8
CH Švica	54,2	38,0	5,9	1,9
CZ Češka	44,6	37,3	12,4	5,7
DE Nemčija	41,9	44,9	10,1	3,1
DK Danska	53,9	36,4	7,1	2,5
EE Estonija	37,5	43,6	14,9	4,0
ES Španija	51,6	35,5	8,1	4,8
FI Finska	66,4	27,6	4,0	2,0
FR Francija	54,4	35,2	7,6	2,8
GB Velika Britanija	50,2	36,7	9,3	3,9
HU Madžarska	42,4	43,4	11,3	3,0
IE Irska	57,4	35,1	5,6	1,9
IL Izrael	53,8	32,3	10,0	3,9
LT Litva	48,6	44,1	6,3	1,0
NL Nizozemska	57,2	33,9	6,4	2,5
NO Norveška	65,4	29,7	3,8	1,1
PL Poljska	52,2	32,7	11,8	3,3
PT Portugalska	32,4	35,7	17,3	14,7
SE Švedska	61,0	31,8	5,4	1,8
SI Slovenija	59,3	29,9	8,3	2,5
Skupaj	51,6	36,6	8,6	3,3

Prosim povejte, koliko časa prejšnji teden ...

E22 ... ste imeli nemiren spanec?

	nikoli ali	le malo časa	večino časa	ves čas ali
	skoraj nikoli			skoraj ves čas
	1	2	3	4
Država	1	2	2	4
AT Avstrija	49,3	39,2	7,7	3,9
BE Belgija	40,0	40,2	13,7	6,1
CH Švica	48,6	38,0	9,7	3,7
CZ Češka	47,8	36,1	11,0	5,2
DE Nemčija	41,8	40,2	12,4	5,6
DK Danska	50,6	33,9	10,7	4,7
EE Estonija	41,6	40,1	13,2	5,1
ES Španija	45,2	35,4	12,4	7,0
FI Finska	47,4	41,6	8,2	2,8
FR Francija	41,5	37,6	12,8	8,0
GB Velika Britanija	40,4	38,0	13,4	8,2
HU Madžarska	21,7	57,9	16,4	4,0
IE Irska	52,9	35,7	8,7	2,6
IL Izrael	54,4	31,0	10,4	4,2
LT Litva	36,1	50,7	10,9	2,3
NL Nizozemska	47,6	37,8	10,7	3,9
NO Norveška	48,6	40,5	8,0	2,9
PL Poljska	57,6	25,0	12,3	5,1
PT Portugalska	40,2	36,4	13,8	9,7
SE Švedska	52,4	33,9	9,5	4,3
SI Slovenija	50,2	31,9	14,6	3,4
Skupaj	45,4	38,3	11,4	4,9

E23 ... ste bili srečni?

	nikoli ali skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ves čas ali skoraj ves čas
	1	2	3	4
Država	1	2	3	4
AT Avstrija	6,0	20,2	44,5	29,3
BE Belgija	2,0	14,8	48,8	34,4
CH Švica	2,2	13,5	46,0	38,3
CZ Češka	4,6	16,1	52,2	27,0
DE Nemčija	4,1	24,6	50,0	21,4
DK Danska	5,2	18,7	47,6	28,6
EE Estonija	5,6	26,3	50,4	17,6
ES Španija	4,2	20,7	45,3	29,7
FI Finska	4,1	19,0	55,3	21,6
FR Francija	2,6	19,4	47,3	30,7
GB Velika Britanija	3,3	19,3	49,2	28,2
HU Madžarska	7,2	25,3	49,1	18,4
IE Irska	2,7	14,5	46,8	35,9
IL Izrael	7,2	28,3	45,5	19,0
LT Litva	4,5	36,7	46,8	12,0
NL Nizozemska	1,7	12,3	50,4	35,6
NO Norveška	3,3	19,7	53,1	23,9
PL Poljska	7,3	18,6	39,1	35,1
PT Portugalska	7,2	29,3	30,6	32,8
SE Švedska	4,0	18,0	45,4	32,7
SI Slovenija	3,3	15,9	60,1	20,6
Skupaj	4,4	20,8	48,0	26,8

Prosim povejte, koliko časa prejšnji teden ...

E24 ... ste se počutili osamljeno?

	nikoli ali skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ves čas ali skoraj ves čas
	1	2	3	4
Država	1	2	3	4
AT Avstrija	73,4	20,6	4,2	1,8
BE Belgija	74,0	19,6	3,8	2,5
CH Švica	79,0	17,4	2,5	1,0
CZ Češka	59,8	29,6	7,1	3,5
DE Nemčija	79,9	16,8	2,4	0,9
DK Danska	83,0	13,9	1,7	1,3
EE Estonija	65,9	26,2	5,7	2,1
ES Španija	69,5	21,8	5,9	2,8
FI Finska	81,2	15,8	1,5	1,5
FR Francija	68,3	23,3	5,2	3,1
GB Velika Britanija	75,0	19,9	2,9	2,2
HU Madžarska	62,7	26,1	7,8	3,4
IE Irska	71,2	24,0	3,1	1,7
IL Izrael	71,6	21,3	5,5	1,6
LT Litva	55,7	36,8	6,2	1,4
NL Nizozemska	81,9	15,4	1,9	0,9
NO Norveška	79,5	17,4	2,2	1,0
PL Poljska	73,4	14,8	8,2	3,6
PT Portugalska	64,8	24,6	5,1	5,5
SE Švedska	72,7	22,4	3,0	2,0
SI Slovenija	74,4	19,0	5,3	1,2
Skupaj	72,1	21,5	4,3	2,1

E25 ... ste uživali v življenju?

	nikoli ali skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ves čas ali skoraj ves čas
	1	2	3	4
Država	1	2	3	4
AT Avstrija	6,5	25,4	42,7	25,4
BE Belgija	2,7	15,1	47,5	34,8
CH Švica	2,8	15,2	42,3	39,7
CZ Češka	8,4	23,0	45,3	23,3
DE Nemčija	6,6	27,4	44,2	21,7
DK Danska	3,7	18,9	42,4	34,9
EE Estonija	5,0	25,7	49,7	19,7
ES Španija	9,8	26,2	39,5	24,5
FI Finska	3,0	18,4	50,1	28,5
FR Francija	2,5	13,6	42,2	41,7
GB Velika Britanija	2,6	19,4	43,7	34,3
HU Madžarska	9,4	28,9	46,0	15,7
IE Irska	2,5	14,8	46,4	36,3
IL Izrael	10,0	29,0	40,0	21,1
LT Litva	5,0	35,6	46,5	12,9
NL Nizozemska	2,0	14,2	47,2	36,6
NO Norveška	1,8	11,1	46,5	40,5
PL Poljska	6,1	18,3	35,6	40,1
PT Portugalska	10,3	28,3	35,2	26,2
SE Švedska	5,2	24,3	42,8	27,7
SI Slovenija	5,1	17,9	53,7	23,3
Skupaj	5,3	21,9	44,3	28,5

Prosim povejte, koliko časa prejšnji teden ...

E26 ... ste bili žalostni?

	nikoli ali skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ves čas ali skoraj ves čas
	1	2	3	4
Država	1	2	3	4
AT Avstrija	65,0	30,1	3,6	1,2
BE Belgija	57,6	36,4	4,2	1,8
CH Švica	61,8	35,0	2,2	1,0
CZ Češka	49,9	39,2	7,5	3,4
DE Nemčija	64,4	31,3	3,4	0,9
DK Danska	67,9	28,9	2,5	0,8
EE Estonija	43,4	48,6	6,0	1,9
ES Španija	43,9	46,2	6,4	3,5
FI Finska	73,1	24,4	1,8	0,7
FR Francija	52,6	42,1	3,4	1,8
GB Velika Britanija	57,6	37,5	2,8	2,0
HU Madžarska	43,5	46,2	8,1	2,2
IE Irska	61,6	33,7	3,2	1,5
IL Izrael	54,5	37,9	5,8	1,8
LT Litva	30,2	63,6	5,2	1,0
NL Nizozemska	60,8	35,9	2,4	0,9
NO Norveška	70,7	26,8	1,7	0,8
PL Poljska	56,1	32,0	8,1	3,7
PT Portugalska	39,8	49,8	5,3	5,1
SE Švedska	63,5	32,6	2,5	1,5
SI Slovenija	53,5	39,1	6,1	1,3
Skupaj	55,8	38,0	4,4	1,8

E27 ... se nekako niste mogli spraviti v pogon?

	nikoli ali skoraj nikoli	le malo časa	večino časa	ves čas ali skoraj ves čas
	1	2	3	4
Država	1	2	3	4
AT Avstrija	65,7	29,3	3,5	1,5
BE Belgija	57,9	34,2	5,2	2,7
CH Švica	71,2	24,7	3,1	0,9
CZ Češka	39,0	42,4	13,7	4,9
DE Nemčija	62,2	33,4	3,4	1,0
DK Danska	59,6	33,2	5,1	2,1
EE Estonija	49,3	40,9	7,4	2,4
ES Španija	49,8	40,2	6,7	3,2
FI Finska	51,7	39,3	6,4	2,6
FR Francija	73,7	22,2	2,8	1,3
GB Velika Britanija	55,9	36,9	4,8	2,5
HU Madžarska	44,8	42,7	9,7	2,9
IE Irska	62,5	32,4	3,7	1,4
IL Izrael	70,6	22,9	5,0	1,5
LT Litva	40,1	54,1	4,7	1,1
NL Nizozemska	50,5	39,3	7,1	3,0
NO Norveška	62,7	32,0	4,0	1,3
PL Poljska	54,4	33,4	8,3	3,9
PT Portugalska	36,3	52,1	5,5	6,1
SE Švedska	55,1	36,4	5,8	2,6
SI Slovenija	53,4	37,2	8,4	1,1
Skupaj	55,9	36,0	5,8	2,3

E28 Katere od zdravstvenih težav, navedenih na kartici, ste imeli oziroma izkusili v zadnjih 12 mesecih, to je od ,...‘ lani. Povejte mi samo črke pred ustreznimi odgovori.

- 01 - Z težave s srcem ali krvnim obtokom
 02 - F visok krvni tlak
 03 - T težave z dihanjem, kot so napadi astme ali piskanje v pljučih
 04 - K alergije
 05 - H bolečine v hrbtu ali vratu
 06 - Y bolečine v mišicah ali sklepih rok
 07 - Q bolečine v mišicah ali sklepih nog ali stopal
 08 - E težave z želodcem ali prebavo
 09 - L težave povezane s kožnimi boleznimi
 10 - B hude glavobole
 11 - M sladkorno bolezen

Država	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
AT Avstrija	10,0	16,9	6,0	8,8	32,9	15,5	17,0	11,3	8,5	11,5	3,6
BE Belgija	8,8	16,1	9,4	14,6	50,3	25,5	27,1	20,6	7,9	15,8	4,2
CH Švica	7,0	13,3	6,7	11,9	40,1	19,8	23,7	15,0	9,3	16,1	3,3
CZ Češka	5,0	13,4	4,5	8,2	22,9	10,2	11,4	7,3	4,4	8,9	5,4
DE Nemčija	12,8	23,0	10,4	16,3	52,4	22,6	26,9	20,8	13,1	19,8	5,9
DK Danska	8,0	18,8	9,3	17,0	46,3	23,5	26,7	16,0	12,3	12,0	5,3
ES Španija	9,0	15,1	7,6	11,5	40,4	26,4	27,1	15,1	7,6	15,2	5,0
FI Finska	11,9	22,6	11,5	17,2	51,6	25,8	33,8	21,3	16,8	16,2	7,5
FR Francija	7,6	11,9	10,5	13,9	50,4	28,8	26,0	18,3	9,4	24,0	4,4
GB Velika Britanija	7,6	19,2	13,0	11,6	36,7	22,3	27,7	17,3	12,3	12,1	5,9
HU Madžarska	12,1	22,6	4,7	6,5	17,6	14,4	16,3	7,1	3,1	9,5	6,9
IE Irska	4,4	10,3	6,4	5,1	21,0	10,5	13,3	8,8	5,6	5,9	2,5
IL Izrael	7,5	12,8	6,0	5,6	21,3	12,0	14,9	8,5	4,6	9,1	8,3
LT Litva	15,3	19,4	3,7	4,0	24,1	9,3	11,9	12,3	2,8	8,7	2,9
NL Nizozemska	9,7	17,1	10,2	13,0	39,9	20,9	22,5	13,9	9,6	13,4	5,9
NO Norveška	6,7	13,5	11,3	20,5	41,5	25,6	26,4	16,6	10,9	9,5	3,0
PL Poljska	17,7	18,9	5,3	10,0	33,6	24,1	23,0	13,7	4,5	13,6	5,3
PT Portugalska	13,8	24,2	10,1	16,3	43,6	32,6	35,1	17,2	6,6	20,9	11,5
SE Švedska	7,8	18,3	9,3	16,6	44,9	25,5	25,7	21,0	8,8	10,8	4,8
SI Slovenija	11,9	24,1	8,2	10,4	42,1	21,8	23,9	16,7	4,6	12,0	6,5
Skupaj	9,6	17,4	8,2	11,6	37,2	20,2	22,5	14,8	8,2	13,2	5,4

Preskok (E28=01-11)

E29 In katere od zdravstvenih težav, ki ste jih imeli oziroma izkusili v zadnjih 12 mesecih, so vas na kakršenkoli način ovirale pri vaših vsakodnevni aktivnostih? Ponovno mi povejte le črke pred ustreznimi odgovori.

-
- 1 - Z težave s srcem ali krvnim obtokom
 2 - F visok krvni tlak
 3 - T težave z dihanjem, kot so napadi astme ali piskanje v pljučih
 4 - K alergije
 5 - H bolečine v hrbtu ali vratu
 6 - Y bolečine v mišicah ali sklepov rok
 7 - Q bolečine v mišicah ali sklepov nog ali stopal
 8 - E težave z želodcem ali prebavo
 9 - L težave povezane s kožnimi boleznimi
 10 - B hude glavobole
 11 - M sladkorno bolezen
-

Država	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
AT Avstrija	5,0	3,0	3,3	2,6	13,8	7,4	9,2	3,6	1,4	5,6	1,3
BE Belgija	3,6	2,5	4,0	2,9	23,5	10,9	13,2	6,3	1,1	6,7	1,2
CH Švica	2,5	2,3	2,5	2,8	17,1	7,7	11,9	5,3	1,7	7,6	0,9
CZ Češka	3,3	5,4	2,7	3,9	13,5	5,3	7,1	3,3	1,7	4,9	3,1
DE Nemčija	5,6	3,9	5,3	5,3	25,3	10,8	13,9	8,0	2,4	11,0	2,0
DK Danska	3,1	2,0	3,5	4,8	22,6	12,1	14,2	5,6	1,9	7,5	1,2
ES Španija	3,4	1,9	2,5	2,0	15,0	11,4	12,4	4,2	0,9	5,0	1,2
FI Finska	4,0	2,4	4,2	3,9	22,0	11,2	17,2	6,7	2,4	8,2	1,9
FR Francija	2,7	1,5	3,7	1,6	22,3	12,1	12,1	5,0	0,9	9,8	1,3
GB Velika Britanija	2,8	2,6	6,1	2,4	19,3	11,1	15,1	6,4	2,4	7,2	2,1
HU Madžarska	7,1	7,3	2,6	1,5	10,1	9,1	11,2	2,4	0,7	3,5	2,2
IE Irska	1,7	2,7	2,5	1,3	11,5	4,4	7,4	3,2	1,4	3,6	1,1
IL Izrael	3,7	3,7	2,2	1,8	9,7	5,2	8,1	3,8	1,2	4,1	2,2
LT Litva	10,8	13,7	2,6	2,0	17,8	6,4	8,8	5,8	1,1	6,3	1,8
NL Nizozemska	3,9	2,7	4,8	3,5	20,3	10,3	11,5	5,7	1,7	8,5	1,8
NO Norveška	1,7	1,5	4,2	3,9	20,1	11,4	13,3	4,6	1,3	5,8	0,6
PL Poljska	8,0	6,9	2,3	3,4	20,6	13,4	14,4	4,8	1,2	7,2	2,2
PT Portugalska	3,5	4,3	3,5	3,4	15,4	13,3	16,0	3,5	0,7	6,6	3,6
SE Švedska	2,8	1,8	3,2	3,0	17,5	8,5	11,6	5,8	0,9	6,4	0,7
SI Slovenija	4,3	4,3	4,2	2,2	22,5	11,8	14,3	5,1	0,8	6,5	2,3
Skupaj	4,2	3,9	3,5	2,9	17,9	9,4	11,9	5,1	1,5	6,7	1,7

Odgovarjajo vsi!

E30 Ali imate oziroma ste kdaj imeli katero od zdravstvenih težav, ki so navedene na tej kartici? ČE DA, ali jih imate sedaj ali ste jih imeli že prej?

-
- 1 - da, imam jih sedaj
 2 - da, imel sem jih prej
 3 - ne, nikoli jih nisem imel
-

Država	1	2	3
AT Avstrija	3,4	8,8	87,8
BE Belgija	2,9	5,0	92,1
CH Švica	8,7	7,9	83,5
CZ Češka	2,8	6,5	90,8
DE Nemčija	3,4	7,7	88,9
DK Danska	5,7	6,2	88,1
ES Španija	2,0	4,3	93,7
FI Finska	3,2	5,4	91,4
FR Francija	3,2	5,0	91,7
GB Velika Britanija	3,5	6,9	89,6
HU Madžarska	16,1	7,0	77,0
IE Irska	4,8	4,3	90,9
IL Izrael	7,0	4,7	88,3
LT Litva	7,3	8,9	83,8
NL Nizozemska	3,7	6,2	90,2
NO Norveška	1,7	7,2	91,1
PL Poljska	5,6	3,9	90,5
PT Portugalska	2,4	6,5	91,1
SE Švedska	2,5	8,5	88,9
SI Slovenija	2,6	6,6	90,8
Skupaj	4,6	6,3	89,1

E31 S pomočjo te kartice povejte, kako pogosto je v obdobju vašega odraščanja prihajalo do resnih konfliktov med člani vašega gospodinjstva?

- 1 - vedno
2 - pogosto
3 - včasih
4 - komaj kdaj
5 - nikoli

Država	1	2	3	4	5
AT Avstrija	1,9	8,9	25,2	33,5	30,4
BE Belgija	2,2	10,7	24,4	31,0	31,7
CH Švica	2,2	10,4	24,8	33,2	29,5
CZ Češka	0,5	6,1	24,7	30,4	38,3
DE Nemčija	2,2	12,4	31,5	35,1	18,8
DK Danska	1,9	12,6	20,2	36,5	28,9
EE Estonija	0,8	10,3	38,7	29,5	20,7
ES Španija	0,8	4,6	10,8	25,4	58,3
FI Finska	1,6	9,9	37,1	33,5	17,9
FR Francija	3,5	11,9	20,3	27,8	36,6
GB Velika Britanija	3,1	10,0	19,9	30,9	36,1
HU Madžarska	0,6	9,1	33,2	34,6	22,5
IE Irska	1,4	6,0	21,6	30,3	40,8
IL Izrael	3,1	7,0	31,2	25,3	33,4
LT Litva	0,4	9,3	41,7	32,6	16,0
NL Nizozemska	1,7	12,2	24,0	30,6	31,5
NO Norveška	2,0	5,7	19,0	33,8	39,6
PL Poljska	0,8	6,3	28,6	28,9	35,4
PT Portugalska	1,4	7,7	19,9	30,9	40,1
SE Švedska	1,7	10,5	26,2	38,8	22,7
SI Slovenija	1,1	8,5	29,0	30,0	31,5
Skupaj	1,7	9,1	26,7	31,5	31,0

E32 S pomočjo iste kartice povejte še, kako pogosto ste v času vašega odraščanja vi in vaša družina doživljali hujše finančne težave?

- 1 - vedno
2 - pogosto
3 - včasih
4 - komaj kdaj
5 - nikoli

Država	1	2	3	4	5
AT Avstrija	3,6	10,6	22,6	25,9	37,3
BE Belgija	2,4	8,9	18,7	21,5	48,6
CH Švica	2,8	9,3	19,9	22,2	45,7
CZ Češka	2,0	12,1	30,6	28,2	27,0
DE Nemčija	3,0	10,1	24,4	28,5	34,0
DK Danska	3,0	8,9	16,2	28,5	43,4
EE Estonija	4,4	20,6	39,9	20,8	14,3
ES Španija	4,2	10,0	22,0	20,0	43,7
FI Finska	4,5	11,9	33,6	30,3	19,7
FR Francija	3,9	12,7	23,2	22,8	37,4
GB Velika Britanija	5,4	13,3	28,4	23,3	29,5
HU Madžarska	2,8	17,5	35,1	24,3	20,3
IE Irska	4,0	13,3	33,3	24,8	24,7
IL Izrael	6,4	13,0	28,1	16,8	35,7
LT Litva	3,0	17,9	41,0	24,2	13,9
NL Nizozemska	2,9	10,2	13,3	23,6	50,1
NO Norveška	1,5	5,5	16,1	25,7	51,2
PL Poljska	3,2	14,8	37,5	21,5	23,1
PT Portugalska	5,6	19,0	29,7	24,7	21,0
SE Švedska	2,6	8,7	17,6	28,8	42,3
SI Slovenija	4,0	16,1	29,9	18,9	31,1
Skupaj	3,6	12,6	27,1	24,1	32,6

ČETRTI DEL

**OSNOVNI VREDNOTNI
PRESEKI IN STRUKTURE
V EVROPSKIH DRŽAVAH,
ESS 2002–2014**

4.1 VREDNOTNI PRESEKI IN STRUKTURE – uvodno pojasnilo

V tem delu (4.0) knjige VP XI. je dokumentiran podatkovni sklad raziskave ESS 2010–2014,¹ ki mu, poleg presečnih (2.1) in medčasovnih prikazov (2.2) rezultatov raziskav na slovenskih in mednarodnih vzorcih, prikazov na izbranih (začetnih in zaključnih) presečnih datotekah na mednarodnih vzorcih (3.0), dodajamo še strnjen pregled celotne (izbrane) problemske, medčasovne in medkulturne primerjalne slike vrednotnega opredeljevanja prebivalstev evropskih družb in držav.

Priprava gradiv, ki so prikazana v poglavjih 4.2 in 4.3, je potekala tako, da smo iz celotnega obsega variabel bloka A, B in C (glej vprašalnik 2.1) izbrali 22 ključnih dimenzij, ki predstavljajo tri zaokrožene vsebinske komplekse: vrednotenje države in posameznika v njej (politično zaupanje, ocena uspešnosti delovanja države, zadovoljstvo z demokracijo, politični aktivizem, udeleževanje volitev), socialno zaupanje (socialno zaupanje, zaupanje v soljudi, povezanost posameznikov z ljudmi v neposrednem okolju itd.) in končno, osnovne vrednote (država naj zagotavlja enakost dohodkov, konservativni oz. libertarni pogledi na izenačevanje položaja istospolnih, pogledi na imigrante različnih izvorov, religioznost-sekularnost, levo-desno samoopredeljevanje). Večina izbranih dimenzij se opira neposredno na posamezna vprašanja iz trajnega dela vprašalnika ESS, del dimenzij pa je rezultat strnjevanja, vse pa smo poimenovali kot indekse. Preureditev je terjala poenotenje merskih izhodišč; poenotenje lestvic smo izvedli tako, da vse potekajo v smeri od nesoglasja k soglasju, od nezadovoljstva k zadovoljstvu, od nezaupanja k zaupanju, od negativnega izhodišča k pritrjevanju, pa tudi od leve proti desni itd.²

Izbor dimenzij – oblikovanje indeksov (4.1). Tako smo v prvem koraku oblikovali 22 indeksov, kot sledi³:

- indeks 1 – zadovoljstvo z demokracijo (B30; 0–10; $\bar{x}$)
- indeks 2 – politično zaupanje (v parlament, pravni sistem, politike, politične stranke; B6 + B7 + B9 + B10/4; 0–10; $\bar{x}$)

1. Potek raziskave ESS 2002–2014 je dokumentiran v knjigi Vrednote v prehodu V., Slovenija v evropskih primerjavah, Dokumenti SJM, Ljubljana, 2012, 578 str.

2. Program rekodiranja je dostopen v dokumentaciji ESS, CJMMK.

3. Poleg oznake indeksa je navedena njegova povzeta vsebina, zabeležena so vprašanja iz vprašalnika, obseg lestvice in prikaz povprečij rezultatov meritve $\bar{x}$

- indeks 3 – zadovoljstvo z delovanjem države (vlade, gospodarstva, šolstva, zdravstva; $B28 + B29 + B31 + B32/4$; 0-10; $\bar{x}$)⁴
- indeks 4 – zadovoljstvo s stanjem gospodarstva (B28; 0–10; $\bar{x}$)
- indeks 5 – zadovoljstvo z delovanjem vlade (B29; 0–10; $\bar{x}$)
- indeks 6 – zadovoljstvo s stanjem v šolstvu (B31; 0–10; $\bar{x}$)
- indeks 7 – zadovoljstvo s stanjem zdravstva (B32; 0–10; $\bar{x}$)
- indeks 8 – zaupanje v evropski parlament (B11; 0–10; $\bar{x}$)
- indeks 9 – širitev evropske unije (zavzemanje za širitev pristojnosti EU; B37; 0–10; $\bar{x}$)
- indeks 10 – socialno zaupanje (zaupanje v soljudi, v poštenost, v pomoč; $A4 + A5 + A6/3$; 0–10; $\bar{x}$)
- indeks 11 – zadovoljstvo z življenjem (kot celoto; B27; 0–10; $\bar{x}$)
- indeks 12 – sreča (izpovedovanje osebne sreče; C1; 0–10; $\bar{x}$)
- indeks 13 – liberalno-egalitarna usmerjenost (država naj skrbi za zmanjševanje razlik v dohodkih; B33; 1–5; $\bar{x}$)
- indeks 14 – konservativno-libertarna usmerjenost (odnos do istospolnih; B34; 1–5; $\bar{x}$)
- indeks 15 – diskriminatorno-libertarna usmerjenost (odnos do migrantov; $B34 + B39 + B40/3$; 1–4; $\bar{x}$)
- indeks 16 – socialna vključenost (pogostost stikov, druženj; $C3 + C4/2$; 0–6; $\bar{x}$)
- indeks 17 – levo-desna samoopredelitev (B26; 0–10;)
- indeks 18 – politični aktivizem (seštevek oblik političnih aktivnosti; B15–B21; 0–7; $\bar{x}$)
- indeks 19 – udeležba na volitvah (zadnjih parlamentarnih; B13; 0–1, povprečno število odgovorov »da«, 0–1,00)
- indeks 20 – cerkvena religioznost – sekularnost (vernost, obredi, molitve; $C15 + C16 + C17/3$; recode 0–10; $\bar{x}$)
- indeks 21 – zdravje (slabo – dobro osebno zdravje; C7; 1–5; $\bar{x}$)
- indeks 22 – zadovoljstvo z dohodkom (v gospodinjstvu se izredno težko – brez težav, preživljajo; F42; 1–4; $\bar{x}$)⁵.

V podatkovno matrico, ki prikazuje izbrane indekse(1–22), so uvrščeni podatki iz vseh datotek držav, ki so izvedle program ESS v časovnih presekih 2002–2014. Skupaj je tako uvrščenih 36 držav in med njimi 17 držav, ki so sodelovale v vseh sedmih ponovitvah raziskave; štiri so sodelovale le enkrat (Albanija, Kosovo, Latvija, Romunija) oz. dvakrat (Hrvaška, Italija, Turčija) itd. S prvo meritvijo je v podatkovni matrici zastopanih 22 držav, z zadnjo (dostopno) meritvijo (ESS

4. Vsebina indeksa 3 je po komponentah prikazana v indeksih 4–7.

5. Polne formulacije vprašanj, ki so vključena v posamezne indekse, so zapisane v vprašalniku ESS 2016 (poglavje 2.2 v tej knjigi).

2014) pa 21 držav itd. Iz pregleda je očitno, da so se srednje- in vzhodnoevropske, postsovjetske države ter izvenevropske (Turčija) države v program ESS vključevale kasneje in iz njega tudi prej izstopale (npr. Grčija, Italija, Ciper, Bolgarija, Hrvaška, Rusija, Slovaška, Ukrajina). Pri nekaterih med njimi je to očitno povezano z zaostrovanjem kriz in nezmožnostjo financiranja programov ESS, pri drugih pa izstopajo politični razlogi ali zgolj nezainteresiranost oz. brezbržnost nacionalnih družboslovnih skupnosti (npr. Italija). Zaradi izstopov iz programa ESS so okrnjeni njegovi ustanovni cilji. Prav v družbah, državah v krizi, je ohranjanje raziskovalnega programa ESS pomembno za razumevanje kriznih pojavov in procesov v njim – in v celotni Evropi.

Dalje, pregled umestitve posameznih dimenzij – indeksov, pokaže na razpone v ocenah (zadovoljstvu, zaupanju, soglasju, počutju...) med populacijami v opazovanih državah ter njihovo spreminjanje v časovnem razponu ESS, 2002–2014. Tako npr. pregled časovnega razporejanja podatkov nakaže, da je zadovoljstvo z demokracijo, politično zaupanje, zadovoljstvo z delom vlade, zaupanje v EU parlament, podpora širitvi pristojnosti EU v večini držav v bolj ali manj izrazitem upadanju. Na večini preostalih dimenzij zaznamo nihanja, dvige oz. upadanja, brez jasno nakazanih trendov. Itd.

Razvrščanje držav v vrednotno-kulturne regije (4.3). V drugem koraku smo opravili preizkuse povezanosti izbranih dimenzij, indeksov, na posameznih nacionalnih vzorcih oz. z vključitvijo vseh nacionalnih vzorcev v posameznih časovnih presekih. Poleg tega smo opravili preizkuse razvrščanja v skupine (cluster analysis) na celotnem obsegu 22 indeksov oz. po skupinah indeksov, kot so zgoraj prikazane, za vse države, za posamezne časovne preseke.⁶ Itd.

Na osnovi pregleda celotnega gradiva in rezultatov preliminarnih analiz smo oblikovali predlog razvrstitve držav v skupine oz. kulturno-vrednotne regije. Glede na jakost sprejemanja ali odklanjanja oz. soglašanj ali nesoglašanj z vsebinami v analizo vključenih dimenzij, se države razvrščajo kaskadno, stopnjevito – in vendar v izrazite skupine med seboj bolj povezanih držav. Tako smo v poglavju 4.3 podali predlog razvrstitve (taksonomijo) v raziskavo vključenih držav v naslednje skupine: skandinavsko, zahodnoevropsko, južnoevropsko in sredozemsko, srednje- in vzhodnoevropsko ter Rusijo in Ukrajino (postsovjetsko). Smiselnosti uvrstitev držav v pet skupin – na opazovanih treh sklopih dimenzij pretežno pritrjujejo rezultati meritev, prikazani v tabelah 1–12. Tako največ zaupanja v državo in njeno delovanje beležimo med Skandinavci, daleč najmanj med Vzhodnoevropejci, med Ukrajinci, Rusi itd. ter v drugem preseku (2014) med Grki – in izrazito med Slovenci. V tretjem problemskem razsežju »vrednote« (indeks 13, 14, 15) se nakazana kaskadna razvrstitev pokaže še pri vrednotenju istospolnih (indeks 14),

---

6. Rezultatov teh preliminarnih preizkusov v to knjigo ne vključujemo.

kjer se Skandinavci izkažejo kot najbolj tolerantni, Grki, Čehi, Madžari, Estonci in Ukrajinci pa kot najmanj tolerantni oz. najbolj diskriminatorno usmerjeni. Nasprotno pa se za več poseganja države v zmanjševanje dohodkovnih razlik najbolj zavzemajo prebivalci iz srednje- in vzhodnoevropskih, južnoevropskih in postsovjetskih, najmanj pa iz zahodnoevropskih in skandinavskih držav. V odnosu do migrantov so razlike med skupinami držav zabrisane – in vendar so Švedi in Norvežani med bolj tolerantnimi, Grki, Madžari in Čehi pa najbolj odbojni, itd.

V poglavju 4.2 in 4.3 prikazana in prirejena empirična gradiva vzpodbujajo in odpirajo možnost poglobljene analize.

4.2

ESS, TEMATSKI BLOKI A, B, C: izbrane dimenzije, prikazane kot srednje vrednosti za vse države in vse meritve

Niko Toš, Živa Broder, Špela Zajšek

Povzetek

V sestavku je prikazan potek sintetizacije kazalcev (vprašanj) osnovnih tematskih blokov A, B, C na raven 22 osnovnih dimenzij (indeksov). Prikazano je oblikovanje indeksov. Podatkovni obseg raziskave ESS, ki vključuje meritve v vseh valovih, je prikazan na ravni srednjih vrednosti za vse države, za vsako opravljeno meritev, v vseh časovnih presekih, za vsako izbrano dimenzijo; dodana so povprečja za dimenzije v vseh časovnih presekih skupaj ter za vse vključene države v vseh časovnih presekih skupaj in za vse vključene države skupaj. Izbrane dimenzije s prikazanimi rezultati ($\bar{x}$) odpirajo strnjen pogled na celoten mednarodni in medčasovni obseg raziskave ESS.

Osnovni pojmi: medčasovne primerjave, mednarodne primerjave, politično zaupanje, socialno zaupanje, zadovoljstvo s sistemom, religioznost, sekularizacija, socialno omrežje itd.

Indeks 1: Zadovoljstvo z demokracijo

Država	INDEKS1: B30; 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	3,74	-	3,74
Avstrija	5,63	5,96	5,99	-	-	-	5,25	5,74
Belgija	5,49	5,55	5,48	5,17	5,20	5,85	5,30	5,44
Bolgarija	-	-	2,91	2,63	3,28	3,20	-	3,02
Švica	6,55	6,35	6,86	6,87	7,03	7,34	7,30	6,85
Ciper	-	-	6,55	6,53	5,76	4,88	-	5,93
Češka	4,86	4,65	-	4,86	4,85	5,04	5,20	4,90
Nemčija	5,28	5,27	5,24	5,53	5,30	6,15	5,99	5,54
Danska	7,20	7,23	7,41	7,33	6,91	7,29	7,09	7,21
Estonija	-	4,61	4,88	4,56	5,08	4,90	4,83	4,81
Španija	5,65	6,03	5,89	5,79	5,10	4,01	4,27	5,25
Finska	6,30	6,64	6,72	6,48	6,23	6,80	5,88	6,44
Francija	4,90	4,87	4,66	4,59	4,24	5,10	4,29	4,66
Velika Britanija	5,08	5,13	4,93	4,88	4,98	5,53	5,17	5,10
Grčija	5,79	6,17	-	4,39	2,99	-	-	4,81
Hrvaška	-	-	-	3,85	3,83	-	-	3,84
Madžarska	4,86	4,13	3,61	3,16	4,46	4,52	4,16	4,16
Irska	4,99	5,69	5,89	4,47	4,94	5,45	4,90	5,19
Izrael	5,03	-	-	5,05	5,18	5,89	5,00	5,23
Islandija	-	5,81	-	-	-	5,70	-	5,75
Italija	5,01	-	-	-	-	4,13	-	4,62
Litva	-	-	-	-	3,62	5,01	4,59	4,47
Luksemburg	6,68	6,48	-	-	-	-	-	6,58
Latvija	-	-	-	3,35	-	-	-	3,35
Nizozemska	5,83	5,64	6,06	6,20	6,16	6,28	5,98	6,01
Norveška	6,13	6,22	6,61	6,66	6,90	7,22	7,21	6,67
Poljska	4,13	3,78	4,40	4,82	5,04	4,91	4,41	4,49
Portugalska	4,60	3,43	4,29	4,11	3,62	3,92	3,66	3,94
Romunija	-	-	-	4,04	-	-	-	4,04
Rusija	-	-	3,82	4,10	3,98	3,92	-	3,96
Švedska	6,07	5,88	6,30	6,43	6,71	6,97	6,77	6,43
Slovenija	4,42	4,57	4,63	4,77	3,29	3,66	3,02	4,08
Slovaška	-	3,90	4,79	4,85	4,10	5,00	-	4,55
Turčija	-	4,89	-	4,00	-	-	-	4,39
Ukrajina	-	4,42	3,46	2,85	3,35	3,48	-	3,52
Kosovo	-	-	-	-	-	4,06	-	4,06
Skupaj	5,49	5,32	5,25	4,87	4,80	5,19	5,27	5,15

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 2: Politično zaupanje (v parlament, pravni sistem, politike, politične stranke)

Država	INDEKS2: B6 + B7 + B9 + B10/4; 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	3,36	-	3,36
Avstrija	5,28	5,01	5,11	-	-	-	5,10	5,13
Belgija	4,83	4,89	5,05	4,88	4,82	5,09	5,00	4,94
Bolgarija	-	-	2,70	2,38	2,79	2,53	-	2,59
Švica	5,90	5,81	5,95	5,96	6,01	6,22	6,29	6,00
Ciper	-	-	5,44	5,57	4,81	3,93	-	4,94
Češka	3,94	3,52	-	3,78	3,76	3,78	4,43	3,84
Nemčija	5,11	4,87	4,94	5,20	5,06	5,38	5,44	5,15
Danska	6,65	6,73	6,80	6,73	6,46	6,71	6,48	6,65
Estonija	-	4,55	4,70	4,53	4,82	4,52	4,80	4,65
Španija	4,51	4,85	4,89	4,68	4,44	3,75	4,08	4,46
Finska	6,31	6,42	6,50	6,48	6,18	6,47	6,19	6,37
Francija	4,70	4,55	4,56	4,73	4,49	4,56	4,50	4,59
Velika Britanija	4,89	4,78	4,67	4,83	4,77	5,02	4,95	4,84
Grčija	5,25	4,93	-	3,92	2,98	-	-	4,25
Hrvaška	-	-	-	3,20	2,92	-	-	3,05
Madžarska	4,73	4,00	3,88	3,18	4,29	4,32	4,20	4,11
Irska	4,97	5,11	4,96	4,65	4,63	4,67	4,71	4,81
Izrael	5,19	-	-	4,25	4,20	4,51	4,38	4,51
Islandija	-	6,02	-	-	-	5,43	-	5,69
Italija	5,13	-	-	-	-	3,94	-	4,60
Litva	-	-	-	-	3,09	3,93	4,19	3,79
Luksemburg	5,72	5,84	-	-	-	-	-	5,78
Latvija	-	-	-	3,11	-	-	-	3,11
Nizozemska	5,32	5,20	5,57	5,76	5,69	5,71	5,64	5,55
Norveška	5,90	5,79	5,95	6,04	6,24	6,43	6,63	6,12
Poljska	3,76	3,03	3,43	3,61	3,97	3,57	3,41	3,55
Portugalska	4,19	3,73	3,92	3,80	3,41	3,28	3,65	3,69
Romunija	-	-	-	3,80	-	-	-	3,80
Rusija	-	-	3,49	3,81	3,59	3,43	-	3,58
Švedska	5,85	5,44	5,66	5,74	6,19	5,90	6,10	5,83
Slovenija	4,10	3,98	4,19	4,31	3,39	3,52	3,37	3,85
Slovaška	-	3,44	4,20	4,26	3,64	3,34	-	3,78
Turčija	-	5,51	-	5,36	-	-	-	5,43
Ukrajina	-	4,01	2,49	1,96	2,27	2,00	-	2,55
Kosovo	-	-	-	-	-	3,55	-	3,55
Skupaj	5,13	4,83	4,72	4,48	4,32	4,43	4,94	4,67

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 3: Zadovoljstvo z delovanje države (vlade, gospodarstva, šolstva, zdravstva)

Država	INDEKS3: B28 + B29 + B31 + B32/4; 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	3,76	-	3,76
Avstrija	5,52	5,39	5,67	-	-	-	5,12	5,44
Belgija	5,93	5,84	6,10	5,55	5,70	6,13	5,81	5,87
Bolgarija	-	-	3,05	3,02	3,32	2,98	-	3,10
Švica	5,76	5,73	6,31	6,31	6,47	6,93	6,91	6,29
Ciper	-	-	6,09	5,56	5,05	4,01	-	5,16
Češka	4,59	4,72	-	4,82	4,41	4,80	5,37	4,78
Nemčija	3,94	4,01	4,25	4,43	4,69	5,43	5,62	4,63
Danska	6,56	6,62	6,74	6,22	5,88	6,26	6,35	6,37
Estonija	-	4,61	4,97	4,50	5,12	4,73	5,10	4,84
Španija	4,84	5,35	5,33	4,75	4,36	3,63	3,68	4,55
Finska	6,59	6,87	6,97	6,59	6,56	6,68	5,98	6,60
Francija	4,60	4,68	4,73	4,50	4,41	4,61	4,27	4,54
Velika Britanija	4,94	5,16	5,01	4,61	4,96	4,99	5,16	4,97
Grčija	4,05	4,48	-	3,03	2,34	-	-	3,46
Hrvaška	-	-	-	3,89	3,83	-	-	3,86
Madžarska	4,50	3,59	3,34	3,08	4,12	3,95	3,82	3,79
Irska	4,96	5,67	5,56	3,90	4,06	4,12	4,68	4,68
Izrael	4,29	-	-	4,55	4,86	5,15	4,93	4,76
Islandija	-	6,15	-	-	-	5,01	-	5,50
Italija	4,50	-	-	-	-	3,86	-	4,21
Litva	-	-	-	-	3,53	4,68	4,64	4,34
Luksemburg	6,30	6,19	-	-	-	-	-	6,24
Latvija	-	-	-	2,97	-	-	-	2,97
Nizozemska	5,20	5,22	5,81	5,74	5,83	5,74	5,64	5,58
Norveška	5,49	5,70	6,03	5,99	6,45	6,79	6,75	6,13
Poljska	3,73	3,51	4,06	4,37	4,54	4,09	4,05	4,04
Portugalska	3,47	3,22	3,71	3,65	3,51	3,20	3,71	3,49
Romunija	-	-	-	3,93	-	-	-	3,93
Rusija	-	-	3,96	4,17	4,08	3,89	-	4,03
Švedska	5,18	5,09	5,60	5,45	6,13	5,92	5,57	5,54
Slovenija	4,65	4,71	4,98	4,80	4,25	4,06	3,76	4,48
Slovaška	-	4,19	4,81	4,82	4,02	4,26	-	4,42
Turčija	-	5,28	-	4,43	-	-	-	4,80
Ukrajina	-	3,66	2,89	2,43	2,86	3,18	-	3,02
Kosovo	-	-	-	-	-	3,62	-	3,62
Skupaj	4,95	4,97	5,00	4,51	4,53	4,71	5,11	4,80

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 4: Zadovoljstvo s stanjem gospodarstva

Država	INDEKS4: B28; 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	3,15	-	3,15
Avstrija	5,24	5,21	6,16	-	-	-	4,88	5,41
Belgija	5,32	5,09	5,44	4,30	5,04	4,97	4,81	5,00
Bolgarija	-	-	2,81	2,46	2,52	2,05	-	2,42
Švica	5,03	5,31	6,53	5,88	6,58	6,97	7,09	6,10
Ciper	-	-	5,75	4,85	4,19	2,14	-	4,21
Češka	3,79	3,76	-	3,78	3,53	3,91	4,73	3,91
Nemčija	3,03	3,51	4,39	4,24	5,33	5,87	6,28	4,69
Danska	6,86	6,97	7,54	6,19	5,39	5,54	6,20	6,36
Estonija	-	4,62	5,53	3,56	4,18	4,12	4,76	4,44
Španija	4,82	5,27	5,32	3,60	2,76	2,17	2,91	3,78
Finska	6,16	6,51	6,76	6,09	6,03	6,00	4,88	6,05
Francija	3,51	3,77	3,78	3,06	3,37	3,19	2,97	3,37
Velika Britanija	5,15	5,33	5,21	3,15	3,53	3,81	4,73	4,37
Grčija	3,55	3,51	-	2,38	1,34	-	-	2,68
Hrvaška	-	-	-	3,03	2,59	-	-	2,80
Madžarska	4,15	3,24	2,94	1,87	3,21	3,40	3,82	3,26
Irska	4,53	6,52	6,33	2,63	2,53	2,87	4,30	4,17
Izrael	2,61	-	-	4,30	4,76	4,61	4,59	4,17
Islandija	-	6,22	-	-	-	3,89	-	4,90
Italija	4,18	-	-	-	-	2,71	-	3,53
Litva	-	-	-	-	2,98	4,05	4,24	3,83
Luksemburg	6,56	6,31	-	-	-	-	-	6,43
Latvija	-	-	-	1,85	-	-	-	1,85
Nizozemska	5,34	4,99	6,17	5,50	5,71	5,18	5,30	5,45
Norveška	6,00	6,35	7,06	6,50	7,46	7,96	7,68	6,95
Poljska	2,84	3,24	4,13	4,47	4,48	4,22	4,10	3,89
Portugalska	3,13	2,75	3,28	2,89	2,41	2,10	3,02	2,77
Romunija	-	-	-	3,61	-	-	-	3,61
Rusija	-	-	3,65	3,60	3,73	3,81	-	3,70
Švedska	5,13	5,01	5,95	5,00	6,44	6,08	6,17	5,65
Slovenija	4,14	4,51	4,95	4,30	2,90	2,59	2,57	3,76
Slovaška	-	3,20	4,74	4,74	3,60	3,67	-	4,01
Turčija	-	4,78	-	3,15	-	-	-	3,86
Ukrajina	-	3,23	2,41	1,60	2,34	2,80	-	2,50
Kosovo	-	-	-	-	-	2,80	-	2,80
Skupaj	4,54	4,68	5,03	3,82	3,92	4,07	4,79	4,36

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 5: Zadovoljstvo z delovanjem vlade

Država	INDEKS5: B29; 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	3,18	-	3,18
Avstrija	3,92	4,30	4,20	-	-	-	3,86	4,08
Belgija	5,17	4,75	5,04	3,93	3,67	5,08	4,54	4,61
Bolgarija	-	-	2,93	2,35	3,52	2,84	-	2,92
Švica	5,54	5,25	5,90	5,94	5,92	6,55	6,38	5,88
Ciper	-	-	6,15	5,91	4,92	3,35	-	5,07
Češka	3,90	3,51	-	3,77	3,47	3,63	4,51	3,77
Nemčija	3,22	3,51	3,73	4,26	3,84	4,86	5,08	4,08
Danska	5,84	5,89	5,78	5,47	4,62	4,80	5,00	5,33
Estonija	-	4,04	4,79	3,57	4,35	3,89	4,33	4,14
Španija	4,29	5,10	4,81	4,09	2,99	2,55	2,81	3,79
Finska	5,79	6,20	6,25	5,92	5,43	5,84	4,39	5,69
Francija	4,21	4,24	3,86	3,90	3,54	3,53	2,95	3,73
Velika Britanija	4,39	4,39	4,06	3,62	4,33	4,07	4,29	4,15
Grčija	4,10	4,55	-	2,75	1,85	-	-	3,30
Hrvaška	-	-	-	2,93	2,49	-	-	2,70
Madžarska	4,89	3,29	2,78	2,01	4,44	3,69	3,58	3,55
Irska	5,00	5,18	5,30	2,79	3,59	3,37	3,91	4,13
Izrael	3,82	-	-	3,71	3,94	4,44	3,93	3,97
Islandija	-	5,04	-	-	-	3,74	-	4,30
Italija	4,03	-	-	-	-	2,88	-	3,52
Litva	-	-	-	-	2,72	4,29	4,11	3,79
Luksemburg	6,26	6,06	-	-	-	-	-	6,16
Latvija	-	-	-	1,85	-	-	-	1,85
Nizozemska	4,25	4,45	5,43	5,53	5,29	5,13	5,11	5,00
Norveška	4,37	4,40	4,77	5,16	5,30	5,85	5,61	5,02
Poljska	3,20	2,50	2,96	3,63	3,95	3,43	3,14	3,26
Portugalska	3,63	2,62	3,68	3,32	2,45	2,17	3,06	2,97
Romunija	-	-	-	3,59	-	-	-	3,59
Rusija	-	-	4,43	4,93	4,52	4,27	-	4,54
Švedska	5,22	4,63	5,01	5,12	6,08	5,58	5,32	5,25
Slovenija	4,30	4,40	4,50	4,55	2,71	2,64	2,91	3,75
Slovaška	-	3,14	4,96	4,77	3,64	4,00	-	4,12
Turčija	-	5,80	-	4,07	-	-	-	4,82
Ukrajina	-	4,40	2,32	1,66	2,34	2,61	-	2,69
Kosovo	-	-	-	-	-	3,22	-	3,22
Skupaj	4,46	4,42	4,45	3,94	3,84	4,02	4,25	4,17

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 6: Zadovoljstvo s stanjem v šolstvu

Država	INDEKS6: B31; 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	4,79	-	4,79
Avstrija	6,22	5,58	5,68	-	-	-	5,11	5,68
Belgija	6,30	6,33	6,57	6,55	6,64	6,78	6,42	6,51
Bolgarija	-	-	3,77	4,02	4,19	4,11	-	4,05
Švica	6,17	6,13	6,25	6,44	6,58	7,01	6,87	6,45
Ciper	-	-	6,28	5,71	5,63	5,50	-	5,76
Češka	5,73	6,26	-	6,34	5,96	6,13	6,12	6,12
Nemčija	4,65	4,29	4,48	4,51	4,74	5,19	5,20	4,73
Danska	7,21	7,24	7,50	7,40	7,15	7,78	7,62	7,42
Estonija	-	5,50	5,35	5,82	6,00	5,89	6,02	5,78
Španija	4,90	5,26	5,19	5,21	5,24	4,55	4,22	4,95
Finska	7,79	7,89	7,92	7,69	7,83	8,01	7,83	7,85
Francija	5,04	4,96	5,00	5,02	4,73	5,31	4,91	5,00
Velika Britanija	5,32	5,54	5,54	5,73	5,73	5,84	5,66	5,63
Grčija	4,54	5,08	-	3,63	3,15	-	-	4,09
Hrvaška	-	-	-	5,16	5,19	-	-	5,18
Madžarska	5,18	4,52	4,38	4,61	4,97	4,75	4,52	4,71
Irska	6,32	6,89	6,71	6,00	5,99	6,09	6,30	6,32
Izrael	4,74	-	-	3,94	4,64	5,11	5,03	4,70
Islandija	-	6,79	-	-	-	6,83	-	6,81
Italija	5,07	-	-	-	-	4,90	-	5,00
Litva	-	-	-	-	4,36	5,44	5,14	5,03
Luksemburg	5,39	5,35	-	-	-	-	-	5,37
Latvija	-	-	-	4,64	-	-	-	4,64
Nizozemska	5,66	5,83	5,73	5,76	5,95	6,16	6,11	5,88
Norveška	6,14	6,36	6,41	6,31	6,65	6,88	6,90	6,50
Poljska	4,96	5,14	5,24	5,60	5,90	5,24	5,42	5,34
Portugalska	3,79	3,94	4,25	4,03	4,63	4,47	4,31	4,21
Romunija	-	-	-	4,56	-	-	-	4,56
Rusija	-	-	4,31	4,57	4,34	4,03	-	4,31
Švedska	5,26	5,50	5,62	5,65	5,74	5,74	5,04	5,50
Slovenija	5,41	5,03	5,29	5,52	5,68	5,36	4,96	5,33
Slovaška	-	5,06	5,61	5,44	5,06	5,31	-	5,30
Turčija	-	5,09	-	5,06	-	-	-	5,07
Ukrajina	-	4,15	4,16	3,96	4,01	4,37	-	4,14
Kosovo	-	-	-	-	-	5,14	-	5,14
Skupaj	5,52	5,55	5,47	5,26	5,33	5,56	5,69	5,47

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 7: Zadovoljstvo s stanjem zdravstva

Država	INDEKS7: B32; 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	3,91	-	3,91
Avstrija	6,69	6,46	6,66	-	-	-	6,62	6,61
Belgija	6,95	7,18	7,35	7,40	7,44	7,68	7,48	7,35
Bolgarija	-	-	2,67	3,25	3,03	2,90	-	3,00
Švica	6,29	6,23	6,58	6,98	6,79	7,19	7,29	6,72
Ciper	-	-	6,20	5,77	5,45	5,05	-	5,61
Češka	4,96	5,34	-	5,39	4,67	5,51	6,13	5,34
Nemčija	4,86	4,73	4,40	4,70	4,84	5,79	5,91	5,04
Danska	6,32	6,39	6,15	5,80	6,37	6,92	6,57	6,36
Estonija	-	4,28	4,22	5,06	5,95	5,03	5,27	4,98
Španija	5,36	5,75	6,02	6,11	6,43	5,24	4,80	5,70
Finska	6,61	6,88	6,96	6,64	6,93	6,85	6,83	6,81
Francija	5,64	5,76	6,28	6,01	5,99	6,41	6,25	6,07
Velika Britanija	4,92	5,40	5,23	5,95	6,27	6,24	5,97	5,73
Grčija	4,02	4,78	-	3,38	3,01	-	-	3,79
Hrvaška	-	-	-	4,44	5,04	-	-	4,76
Madžarska	3,76	3,29	3,26	3,81	3,84	3,96	3,36	3,63
Irska	4,00	4,07	3,92	4,18	4,13	4,15	4,19	4,10
Izrael	5,99	-	-	6,24	6,11	6,45	6,18	6,19
Islandija	-	6,53	-	-	-	5,59	-	6,00
Italija	4,70	-	-	-	-	4,93	-	4,80
Litva	-	-	-	-	4,04	4,93	5,06	4,73
Luksemburg	7,01	7,02	-	-	-	-	-	7,02
Latvija	-	-	-	3,56	-	-	-	3,56
Nizozemska	5,56	5,60	5,92	6,17	6,35	6,50	6,03	6,00
Norveška	5,46	5,71	5,88	6,01	6,39	6,46	6,83	6,06
Poljska	3,91	3,14	3,92	3,79	3,84	3,46	3,53	3,66
Portugalska	3,32	3,58	3,63	4,34	4,54	4,06	4,45	4,00
Romunija	-	-	-	3,95	-	-	-	3,95
Rusija	-	-	3,46	3,59	3,73	3,45	-	3,56
Švedska	5,13	5,21	5,83	6,03	6,25	6,29	5,77	5,76
Slovenija	4,75	4,89	5,17	4,83	5,70	5,63	4,59	5,08
Slovaška	-	5,34	3,95	4,34	3,80	4,05	-	4,26
Turčija	-	5,46	-	5,44	-	-	-	5,45
Ukrajina	-	2,87	2,65	2,48	2,73	2,94	-	2,74
Kosovo	-	-	-	-	-	3,31	-	3,31
Skupaj	5,29	5,22	5,04	5,02	5,04	5,18	5,69	5,19

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 8: Zaupanje v evropski parlament

Država	INDEKS8: B11; 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	6,83	-	6,83
Avstrija	4,28	4,08	4,05	-	-	-	3,66	4,04
Belgija	4,89	4,98	5,14	5,13	5,03	5,12	4,83	5,02
Bolgarija	-	-	4,83	4,69	4,85	4,37	-	4,67
Švica	4,83	4,67	4,79	4,86	4,61	4,69	4,54	4,72
Ciper	-	-	5,71	5,87	5,03	4,33	-	5,24
Češka	4,76	4,48	-	3,99	4,11	4,00	4,19	4,24
Nemčija	4,56	4,26	4,16	4,35	4,10	4,39	4,11	4,27
Danska	4,86	4,85	4,96	5,04	4,97	5,14	4,79	4,95
Estonija	-	4,92	5,26	5,01	5,15	4,76	4,44	4,90
Španija	4,84	5,04	5,03	4,96	4,51	4,00	3,99	4,63
Finska	4,88	5,00	4,99	5,15	5,08	5,04	4,66	4,97
Francija	4,42	4,34	4,39	4,63	4,29	4,14	3,95	4,31
Velika Britanija	3,76	3,73	3,68	3,72	3,61	3,68	3,29	3,64
Grčija	5,67	5,30	-	4,45	2,67	-	-	4,49
Hrvaška	-	-	-	3,73	3,47	-	-	3,59
Madžarska	5,49	5,19	4,97	4,17	4,77	4,29	4,86	4,81
Irska	5,09	5,33	5,24	4,75	4,17	4,43	4,63	4,77
Izrael	4,38	-	-	4,31	3,93	4,37	3,83	4,16
Islandija	-	5,20	-	-	-	4,39	-	4,74
Italija	5,51	-	-	-	-	4,37	-	5,00
Litva	-	-	-	-	4,40	4,77	5,20	4,83
Luksemburg	5,02	5,19	-	-	-	-	-	5,11
Latvija	-	-	-	4,04	-	-	-	4,04
Nizozemska	4,74	4,64	4,80	5,07	4,94	4,82	4,52	4,79
Norveška	4,72	4,61	4,78	4,98	4,99	4,94	4,98	4,85
Poljska	4,82	4,42	4,82	4,58	4,75	4,31	3,78	4,51
Portugalska	4,87	4,15	4,63	4,45	3,89	3,29	3,49	4,12
Romunija	-	-	-	5,38	-	-	-	5,38
Rusija	-	-	4,30	4,33	4,28	3,88	-	4,20
Švedska	4,17	4,08	4,57	4,70	4,97	4,73	4,75	4,54
Slovenija	4,70	4,60	4,98	4,85	3,85	3,94	3,53	4,37
Slovaška	-	4,79	5,13	5,25	4,45	3,75	-	4,66
Turčija	-	4,47	-	3,53	-	-	-	3,94
Ukrajina	-	4,89	4,25	3,94	4,24	4,25	-	4,32
Kosovo	-	-	-	-	-	5,25	-	5,25
Skupaj	4,76	4,66	4,68	4,58	4,34	4,44	4,29	4,53

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 9: Širitev EU (zavzemanje za širitev pristojnosti EU)

Država	INDEKS9: B37; 0–10; $\bar{x}$					Skupaj
	ESS val					
	2004	2006	2008	2012	2014	
Albanija	-	-	-	7,91	-	7,91
Avstrija	4,67	4,39	-	-	3,66	4,28
Belgija	4,98	4,77	5,35	5,30	5,06	5,09
Bolgarija	-	6,71	6,70	6,23	-	6,52
Švica	5,36	5,33	5,13	4,65	4,65	5,06
Ciper	-	6,76	5,69	4,80	-	5,71
Češka	5,44	-	5,07	4,85	4,46	5,00
Nemčija	5,19	4,77	5,24	5,52	5,46	5,24
Danska	5,75	5,74	5,68	5,69	5,38	5,65
Estonija	5,22	5,33	5,43	4,53	4,80	5,01
Španija	5,87	5,65	5,25	5,93	5,67	5,64
Finska	4,41	4,35	4,52	4,28	4,45	4,40
Francija	5,06	4,75	5,03	4,97	4,88	4,94
Velika Britanija	4,60	4,24	4,19	4,16	3,85	4,19
Grčija	6,23	-	5,36	-	-	5,83
Hrvaška	-	-	5,41	-	-	5,41
Madžarska	5,58	5,02	5,03	4,88	4,72	5,03
Irska	5,60	4,95	4,97	4,56	4,61	4,92
Izrael	-	-	5,21	5,10	5,21	5,17
Islandija	5,20	-	-	4,08	-	4,57
Italija	-	-	-	5,88	-	5,88
Litva	-	-	-	5,59	5,48	5,54
Luksemburg	3,86	-	-	-	-	3,86
Latvija	-	-	4,77	-	-	4,77
Nizozemska	5,26	5,05	5,52	5,13	5,11	5,21
Norveška	4,84	4,74	4,91	4,60	4,60	4,74
Poljska	6,51	6,54	6,37	5,63	5,47	6,10
Portugalska	5,11	5,26	5,09	4,68	5,30	5,07
Romunija	-	-	7,05	-	-	7,05
Rusija	-	5,30	5,32	4,95	-	5,19
Švedska	4,57	4,82	4,98	4,71	4,75	4,76
Slovenija	5,71	5,53	5,57	5,28	5,32	5,49
Slovaška	6,08	5,84	5,69	4,90	-	5,60
Turčija	5,67	-	5,59	-	-	5,62
Ukrajina	6,09	5,77	5,47	5,77	-	5,78
Kosovo	-	-	-	6,30	-	6,30
Skupaj	5,31	5,20	5,35	5,16	4,90	5,20

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 10: Socialno zaupanje (zaupanje v soljudi, v poštenost, v pomoč)

Država	INDEKS10: A4 + A5 + A6/3; 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	3,75	-	3,75
Avstrija	5,31	5,45	5,42	-	-	-	5,26	5,37
Belgija	4,95	4,94	5,12	5,27	5,22	5,16	5,15	5,12
Bolgarija	-	-	3,69	3,65	3,74	3,60	-	3,67
Švica	5,72	5,88	5,93	5,90	5,88	5,92	5,89	5,87
Ciper	-	-	4,39	4,54	3,88	3,74	-	4,14
Češka	4,45	4,56	-	4,82	4,71	4,71	4,79	4,68
Nemčija	5,09	5,12	5,17	5,30	5,21	5,36	5,49	5,25
Danska	6,80	6,68	6,82	6,79	6,72	6,82	6,73	6,77
Estonija	-	5,11	5,19	5,37	5,67	5,41	5,47	5,38
Španija	4,84	4,77	4,98	4,93	5,06	5,08	4,83	4,93
Finska	6,34	6,34	6,43	6,32	6,36	6,41	6,52	6,39
Francija	4,82	4,89	4,93	4,92	4,84	4,99	5,06	4,92
Velika Britanija	5,34	5,47	5,60	5,52	5,56	5,64	5,70	5,55
Grčija	3,45	3,57	-	3,65	3,74	-	-	3,60
Hrvaška	-	-	-	4,16	4,50	-	-	4,34
Madžarska	4,30	4,22	4,47	4,32	4,68	4,87	4,39	4,48
Irska	5,80	6,05	5,70	5,88	5,60	5,60	5,69	5,75
Izrael	4,92	-	-	5,22	5,13	5,25	5,21	5,15
Islandija	-	6,47	-	-	-	6,33	-	6,39
Italija	4,40	-	-	-	-	4,58	-	4,48
Litva	-	-	-	-	4,77	5,13	4,94	4,96
Luksemburg	5,07	5,13	-	-	-	-	-	5,10
Latvija	-	-	-	4,80	-	-	-	4,80
Nizozemska	5,72	5,82	5,77	5,93	6,04	5,97	6,03	5,89
Norveška	6,53	6,51	6,64	6,51	6,57	6,58	6,53	6,55
Poljska	3,81	3,80	4,15	4,23	4,43	4,29	4,09	4,10
Portugalska	4,45	4,24	4,28	4,17	4,22	4,06	4,27	4,23
Romunija	-	-	-	3,66	-	-	-	3,66
Rusija	-	-	4,22	4,34	4,52	4,70	-	4,45
Švedska	6,25	6,16	6,31	6,37	6,39	6,16	6,37	6,28
Slovenija	4,30	4,43	4,50	4,71	4,28	4,89	4,61	4,52
Slovaška	-	4,09	4,38	4,28	4,23	4,05	-	4,21
Turčija	-	3,35	-	2,80	-	-	-	3,04
Ukrajina	-	4,36	4,14	4,11	4,24	4,51	-	4,28
Kosovo	-	-	-	-	-	4,10	-	4,10
Skupaj	5,13	5,06	5,16	4,88	5,01	5,11	5,40	5,09

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 11: Zadovoljstvo z življenjem (kot celoto)

Država	INDEKS11: B27, 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	5,72	-	5,72
Avstrija	7,62	7,48	7,61	-	-	-	7,33	7,52
Belgija	7,42	7,43	7,40	7,26	7,50	7,43	7,45	7,41
Bolgarija	-	-	4,70	4,41	4,88	4,42	-	4,60
Švica	8,01	8,06	8,10	7,96	8,13	8,19	8,08	8,07
Ciper	-	-	7,46	7,07	7,11	6,85	-	7,11
Češka	6,44	6,51	-	6,63	6,40	6,65	6,70	6,55
Nemčija	6,95	6,79	6,82	6,95	7,25	7,60	7,51	7,13
Danska	8,41	8,46	8,46	8,52	8,34	8,57	8,35	8,44
Estonija	-	5,88	6,36	6,20	6,52	6,17	6,40	6,25
Španija	7,05	7,12	7,43	7,29	7,30	6,91	6,96	7,16
Finska	7,91	7,99	7,98	7,94	7,94	8,11	7,92	7,97
Francija	6,41	6,44	6,42	6,35	6,34	6,53	6,57	6,44
Velika Britanija	7,06	7,11	7,22	7,07	7,16	7,33	7,27	7,18
Grčija	6,33	6,42	-	6,05	5,71	-	-	6,12
Hrvaška	-	-	-	6,66	6,32	-	-	6,48
Madžarska	5,61	5,69	5,42	5,29	5,83	5,58	5,83	5,61
Irska	7,42	7,71	7,53	7,12	6,59	6,77	7,05	7,14
Izrael	6,60	-	-	7,33	7,43	7,50	7,44	7,26
Islandija	-	8,41	-	-	-	7,95	-	8,15
Italija	6,88	-	-	-	-	6,66	-	6,78
Litva	-	-	-	-	5,07	5,98	6,09	5,77
Luksemburg	7,82	7,73	-	-	-	-	-	7,77
Latvija	-	-	-	5,87	-	-	-	5,87
Nizozemska	7,68	7,57	7,55	7,68	7,77	7,90	7,65	7,69
Norveška	7,76	7,65	7,76	7,89	7,93	8,13	7,94	7,86
Poljska	5,84	6,24	6,68	6,85	6,99	7,10	6,93	6,64
Portugalska	5,90	5,68	5,51	5,71	5,92	5,99	5,76	5,78
Romunija	-	-	-	6,13	-	-	-	6,13
Rusija	-	-	5,25	5,46	5,69	5,79	-	5,55
Švedska	7,79	7,84	7,82	7,86	7,91	7,87	7,90	7,85
Slovenija	6,54	6,90	6,96	6,91	6,96	6,97	6,57	6,83
Slovaška	-	5,58	6,07	6,38	6,42	6,76	-	6,27
Turčija	-	6,28	-	5,52	-	-	-	5,85
Ukrajina	-	4,45	4,40	4,21	4,83	5,15	-	4,62
Kosovo	-	-	-	-	-	6,16	-	6,16
Skupaj	7,08	6,89	6,81	6,60	6,68	6,81	7,14	6,84

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 12: Sreča (izpovedovanje osebne sreče)

Država	INDEKS12: C1; 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	6,49	-	6,49
Avstrija	7,67	7,57	7,54	-	-	-	7,30	7,53
Belgija	7,75	7,74	7,66	7,64	7,83	7,69	7,75	7,72
Bolgarija	-	-	5,36	5,42	5,65	5,40	-	5,47
Švica	8,05	8,09	8,10	7,98	8,06	8,07	8,09	8,06
Ciper	-	-	7,77	7,54	7,18	7,20	-	7,42
Češka	6,95	6,93	-	6,91	6,69	6,73	6,94	6,86
Nemčija	7,23	7,06	7,06	7,25	7,43	7,71	7,66	7,35
Danska	8,29	8,30	8,29	8,35	8,26	8,37	8,22	8,30
Estonija	-	6,26	6,75	6,68	6,90	6,81	6,93	6,72
Španija	7,44	7,31	7,64	7,68	7,57	7,58	7,42	7,53
Finska	8,02	8,05	8,00	8,01	7,96	8,08	8,04	8,03
Francija	7,46	7,31	7,26	7,22	7,13	7,29	7,38	7,29
Velika Britanija	7,61	7,46	7,54	7,52	7,49	7,55	7,58	7,54
Grčija	6,59	6,79	-	6,77	6,05	-	-	6,53
Hrvaška	-	-	-	7,03	6,76	-	-	6,89
Madžarska	6,32	6,47	6,40	5,93	6,42	6,10	6,37	6,28
Irska	7,86	7,96	7,77	7,54	6,99	7,13	7,31	7,47
Izrael	7,26	-	-	7,47	7,57	7,79	7,63	7,54
Islandija	-	8,38	-	-	-	8,18	-	8,26
Italija	6,49	-	-	-	-	7,06	-	6,74
Litva	-	-	-	-	6,15	6,53	6,52	6,42
Luksemburg	7,90	7,74	-	-	-	-	-	7,82
Latvija	-	-	-	6,39	-	-	-	6,39
Nizozemska	7,85	7,78	7,72	7,81	7,88	7,95	7,86	7,83
Norveška	7,88	7,89	7,92	7,98	8,01	8,15	7,98	7,97
Poljska	6,42	6,72	6,96	7,12	7,21	7,30	7,22	6,98
Portugalska	6,95	6,54	6,52	6,62	6,71	6,49	6,88	6,64
Romunija	-	-	-	6,18	-	-	-	6,18
Rusija	-	-	5,99	6,17	6,28	6,27	-	6,18
Švedska	7,87	7,82	7,88	7,83	7,91	7,82	7,90	7,86
Slovenija	6,92	7,17	7,23	7,22	7,27	7,25	7,06	7,16
Slovaška	-	-	6,50	6,66	6,73	6,87	-	6,61
Turčija	-	-	-	5,47	-	-	-	5,94
Ukrajina	-	5,55	5,73	5,59	5,83	6,18	-	5,78
Kosovo	-	-	-	-	-	6,37	-	6,37
Skupaj	7,41	7,23	7,19	7,00	7,05	7,15	7,43	7,19

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

**Indeks 13: Liberalno – egalitarna usmerjenost
(država naj zmanjšuje razlike v dohodkih)**

Država	INDEKS13: B33; 1–5; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	4,18	-	4,18
Avstrija	3,70	3,72	3,81	-	-	-	4,11	3,82
Belgija	3,72	3,66	3,75	3,76	3,78	3,79	3,79	3,75
Bolgarija	-	-	4,38	4,05	4,38	4,31	-	4,27
Švica	3,51	3,59	3,71	3,65	3,67	3,70	3,48	3,61
Ciper	-	-	4,04	3,99	4,23	4,08	-	4,09
Češka	3,30	3,62	-	3,43	3,70	3,67	3,51	3,56
Nemčija	3,33	3,38	3,53	3,61	3,67	3,83	3,75	3,59
Danska	2,98	2,99	3,08	3,10	3,04	3,02	2,96	3,03
Estonija	-	3,96	3,94	3,76	3,86	4,04	4,00	3,94
Španija	3,96	3,95	4,09	3,97	4,02	4,07	4,25	4,04
Finska	3,99	3,81	3,93	3,95	3,94	3,93	3,92	3,92
Francija	4,14	4,21	4,07	4,04	4,06	3,94	3,81	4,03
Velika Britanija	3,48	3,53	3,44	3,50	3,51	3,61	3,61	3,53
Grčija	4,29	4,41	-	4,40	4,19	-	-	4,31
Hrvaška	-	-	-	3,95	4,10	-	-	4,03
Madžarska	4,13	4,31	4,30	4,27	4,39	4,25	4,29	4,28
Irska	3,77	3,73	3,67	3,79	3,97	3,94	3,88	3,83
Izrael	4,09	-	-	3,94	4,20	4,30	4,16	4,13
Islandija	-	3,99	-	-	-	3,90	-	3,94
Italija	4,00	-	-	-	-	4,17	-	4,08
Litva	-	-	-	-	4,22	4,26	4,34	4,28
Luksemburg	3,55	3,55	-	-	-	-	-	3,55
Latvija	-	-	-	4,12	-	-	-	4,12
Nizozemska	3,38	3,42	3,44	3,39	3,43	3,38	3,45	3,41
Norveška	3,68	3,70	3,57	3,53	3,42	3,49	3,55	3,57
Poljska	3,93	4,05	3,99	3,84	3,85	4,01	4,05	3,96
Portugalska	4,29	4,15	4,19	4,19	4,40	4,39	4,24	4,26
Romunija	-	-	-	4,06	-	-	-	4,06
Rusija	-	-	4,09	3,89	4,19	4,09	-	4,07
Švedska	3,65	3,68	3,71	3,69	3,66	3,81	3,75	3,71
Slovenija	4,09	4,18	4,02	4,14	4,28	4,24	4,15	4,16
Slovaška	-	3,87	3,91	3,80	4,08	3,93	-	3,92
Turčija	-	4,28	-	4,24	-	-	-	4,26
Ukrajina	-	3,78	4,30	3,95	4,42	4,33	-	4,16
Kosovo	-	-	-	-	-	4,05	-	4,05
Skupaj	3,77	3,80	3,85	3,87	3,96	3,96	3,86	3,87

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks14 : Konservativno – libertarna usmerjenost (odnos do istospolnih)

Država	INDEKS14: B34; 1–5; $\bar{x}$							Skupaj
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	2,56	-	2,56
Avstrija	3,90	3,84	3,90	-	-	-	3,97	3,90
Belgija	4,02	4,06	4,09	4,19	4,24	4,26	4,31	4,17
Bolgarija	-	-	3,59	3,24	3,42	3,43	-	3,40
Švica	4,02	3,91	3,92	4,08	4,04	3,98	4,12	4,00
Ciper	-	-	3,03	3,26	3,44	3,49	-	3,31
Češka	3,58	3,53	-	3,79	3,78	3,56	3,67	3,65
Nemčija	3,85	3,82	3,77	4,02	4,05	4,14	4,23	3,99
Danska	4,24	4,26	4,32	4,40	4,38	4,45	4,53	4,37
Estonija	-	3,06	2,91	3,04	3,08	3,16	3,03	3,05
Španija	3,89	3,81	3,98	4,08	4,12	4,15	4,36	4,06
Finska	3,60	3,71	3,65	3,85	3,91	4,01	4,03	3,83
Francija	4,09	4,04	4,08	4,36	4,24	4,14	4,28	4,18
Velika Britanija	3,78	3,88	3,93	3,97	4,10	4,10	4,16	4,00
Grčija	3,27	3,32	-	3,38	3,37	-	-	3,33
Hrvaška	-	-	-	2,96	3,05	-	-	3,00
Madžarska	3,19	3,23	3,23	3,11	3,28	3,14	3,23	3,20
Irska	3,96	3,89	3,89	4,10	4,16	4,19	4,29	4,08
Izrael	3,64	-	-	3,57	3,61	3,64	3,69	3,63
Islandija	-	4,25	-	-	-	4,54	-	4,41
Italija	3,80	-	-	-	-	3,89	-	3,84
Litva	-	-	-	-	2,73	2,42	2,47	2,52
Luksemburg	4,08	4,04	-	-	-	-	-	4,06
Latvija	-	-	-	2,95	-	-	-	2,95
Nizozemska	4,23	4,32	4,23	4,35	4,46	4,46	4,54	4,37
Norveška	3,84	3,98	4,04	4,03	4,13	4,18	4,34	4,06
Poljska	3,11	3,01	3,12	3,18	3,15	3,28	3,25	3,16
Portugalska	3,78	3,60	3,53	3,62	3,49	3,78	3,86	3,65
Romunija	-	-	-	2,74	-	-	-	2,74
Rusija	-	-	2,80	2,69	2,70	2,55	-	2,69
Švedska	3,98	4,10	4,16	4,23	4,34	4,35	4,48	4,22
Slovenija	3,29	3,37	3,32	3,36	3,27	3,32	3,50	3,34
Slovaška	-	3,20	3,09	3,07	3,09	3,08	-	3,10
Turčija	-	2,57	-	2,67	-	-	-	2,63
Ukrajina	-	2,88	2,70	2,80	2,82	2,51	-	2,74
Kosovo	-	-	-	-	-	2,42	-	2,42
Skupaj	3,77	3,65	3,64	3,56	3,64	3,62	3,92	3,68

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 15: Diskriminatorno – libertarna usmerjenost (odnos do migrantov)

Država	INDEKS15: B38 + B39 + B40/3; 1–4; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	2,69	-	2,69
Avstrija	2,38	2,59	2,51	-	-	-	2,53	2,50
Belgija	2,59	2,54	2,63	2,69	2,57	2,64	2,61	2,61
Bolgarija	-	-	2,70	2,83	2,88	2,71	-	2,79
Švica	2,85	2,82	2,76	2,80	2,76	2,77	2,78	2,79
Ciper	-	-	2,05	2,29	2,07	1,88	-	2,08
Češka	2,48	2,33	-	2,27	2,23	2,22	2,10	2,26
Nemčija	2,69	2,54	2,55	2,81	2,76	2,96	3,00	2,76
Danska	2,65	2,63	2,71	2,73	2,77	2,75	2,74	2,71
Estonija	-	2,25	2,33	2,36	2,47	2,49	2,46	2,40
Španija	2,62	2,66	2,50	2,39	2,54	2,71	2,70	2,57
Finska	2,48	2,44	2,46	2,54	2,39	2,55	2,53	2,49
Francija	2,53	2,51	2,52	2,58	2,56	2,63	2,65	2,57
Velika Britanija	2,50	2,54	2,45	2,48	2,41	2,38	2,48	2,46
Grčija	2,03	2,08	-	2,05	2,03	-	-	2,05
Hrvaška	-	-	-	2,71	2,69	-	-	2,70
Madžarska	2,15	2,06	2,02	2,17	2,20	2,13	2,06	2,12
Irska	2,79	2,78	2,81	2,65	2,48	2,56	2,48	2,64
Izrael	2,70	-	-	2,49	2,42	2,31	2,45	2,47
Islandija	-	3,05	-	-	-	3,20	-	3,14
Italija	2,76	-	-	-	-	2,79	-	2,77
Litva	-	-	-	-	2,80	2,69	2,53	2,66
Luksemburg	2,50	2,50	-	-	-	-	-	2,50
Latvija	-	-	-	2,18	-	-	-	2,18
Nizozemska	2,58	2,54	2,50	2,68	2,64	2,64	2,71	2,61
Norveška	2,74	2,75	2,79	2,85	2,84	2,91	2,98	2,83
Poljska	2,65	2,74	2,93	2,96	2,94	2,92	2,65	2,83
Portugalska	2,25	2,15	2,14	2,20	2,24	2,12	2,51	2,21
Romunija	-	-	-	2,58	-	-	-	2,58
Rusija	-	-	2,42	2,44	2,50	2,33	-	2,42
Švedska	3,12	3,12	3,18	3,21	3,25	3,19	3,33	3,20
Slovenija	2,59	2,57	2,56	2,65	2,66	2,66	2,68	2,62
Slovaška	-	2,76	2,75	2,63	2,45	2,40	-	2,59
Turčija	-	2,01	-	2,01	-	-	-	2,01
Ukrajina	-	2,89	2,76	2,68	2,73	2,67	-	2,75
Kosovo	-	-	-	-	-	2,43	-	2,43
Skupaj	2,58	2,53	2,57	2,54	2,55	2,59	2,61	2,57

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV C/JM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 16: Socialna vključenost (pogostost stikov, druženj)

Država	INDEKS16: C3 + C4/2; 0–6; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	2,56	-	2,56
Avstrija	2,95	2,99	3,14	-	-	-	2,87	3,00
Belgija	2,93	2,97	2,96	2,97	3,02	2,88	2,93	2,95
Bolgarija	-	-	2,97	3,02	2,96	2,81	-	2,94
Švica	3,00	3,01	3,07	2,99	3,01	2,94	2,97	3,00
Ciper	-	-	2,52	2,56	2,58	2,48	-	2,54
Češka	2,58	2,53	-	2,70	2,67	2,71	2,61	2,63
Nemčija	2,83	2,76	2,79	2,76	2,83	2,78	2,78	2,79
Danska	3,17	3,11	3,17	3,21	3,22	3,15	3,13	3,17
Estonija	-	2,54	2,65	2,59	2,45	2,39	2,37	2,48
Španija	2,98	3,09	3,12	3,03	3,03	2,95	2,97	3,03
Finska	2,98	2,98	2,99	2,95	2,95	2,90	2,92	2,95
Francija	3,10	3,09	3,13	3,16	3,11	3,07	3,12	3,11
Velika Britanija	2,99	2,98	2,98	2,92	2,92	2,84	2,81	2,92
Grčija	2,53	2,34	-	2,63	2,41	-	-	2,47
Hrvaška	-	-	-	3,00	2,91	-	-	2,95
Madžarska	2,32	2,29	2,29	2,31	2,25	2,21	2,19	2,26
Irska	2,94	2,77	2,86	2,88	2,71	2,68	2,70	2,78
Izrael	3,05	-	-	3,00	3,05	2,97	2,58	2,94
Islandija	-	3,30	-	-	-	3,16	-	3,22
Italija	2,68	-	-	-	-	2,81	-	2,73
Litva	-	-	-	-	2,51	2,44	2,46	2,47
Luksemburg	2,95	2,93	-	-	-	-	-	2,94
Latvija	-	-	-	2,67	-	-	-	2,67
Nizozemska	3,06	3,09	3,19	3,15	3,14	3,12	3,12	3,12
Norveška	3,35	3,40	3,29	3,23	3,27	3,23	3,13	3,28
Poljska	2,53	2,59	2,55	2,53	2,54	2,42	2,47	2,52
Portugalska	3,18	3,24	3,36	2,99	3,28	3,24	3,13	3,20
Romunija	-	-	-	2,32	-	-	-	2,32
Rusija	-	-	2,66	2,62	2,67	2,65	-	2,65
Švedska	3,14	3,10	3,12	3,17	3,16	3,24	3,18	3,16
Slovenija	2,70	2,77	2,67	2,65	2,67	2,70	2,65	2,69
Slovaška	-	2,83	2,79	2,61	2,61	2,62	-	2,69
Turčija	-	2,70	-	2,66	-	-	-	2,68
Ukrajina	-	2,78	2,85	2,82	2,84	2,76	-	2,81
Kosovo	-	-	-	-	-	2,76	-	2,76
Skupaj	2,91	2,86	2,94	2,84	2,84	2,80	2,80	2,85

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 17: Levo - desno samoopredelitev

Država	INDEKS17: B26; 0–10; $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	5,34	-	5,34
Avstrija	4,65	4,57	4,75	-	-	-	4,73	4,67
Belgija	4,83	4,87	4,94	4,93	4,98	5,04	5,05	4,95
Bolgarija	-	-	4,26	4,92	5,38	5,10	-	5,01
Švica	4,88	5,03	5,00	4,92	5,12	5,15	5,14	5,02
Ciper	-	-	5,21	5,07	5,14	5,13	-	5,14
Češka	5,41	5,40	-	5,42	5,30	5,20	4,94	5,27
Nemčija	4,60	4,50	4,41	4,54	4,54	4,51	4,50	4,52
Danska	5,54	5,47	5,40	5,31	5,20	5,34	5,45	5,38
Estonija	-	5,15	5,41	5,19	5,43	5,45	5,14	5,30
Španija	4,42	4,40	4,50	4,54	4,64	4,54	4,42	4,50
Finska	5,62	5,76	5,72	5,72	5,71	5,66	5,61	5,68
Francija	4,75	4,75	4,83	4,79	4,70	4,99	5,06	4,85
Velika Britanija	5,14	4,98	5,12	5,01	5,07	5,08	5,01	5,06
Grčija	5,66	5,68	-	5,12	5,11	-	-	5,40
Hrvaška	-	-	-	5,26	4,87	-	-	5,05
Madžarska	4,95	5,06	5,33	5,56	5,97	5,41	5,32	5,37
Irska	5,41	5,28	5,26	5,13	4,96	5,17	5,11	5,18
Izrael	5,30	-	-	6,10	5,68	6,16	5,59	5,76
Islandija	-	5,09	-	-	-	5,37	-	5,25
Italija	4,79	-	-	-	-	4,67	-	4,73
Litva	-	-	-	-	5,15	4,93	4,93	4,99
Luksemburg	4,98	5,17	-	-	-	-	-	5,08
Latvija	-	-	-	5,75	-	-	-	5,75
Nizozemska	5,30	5,16	5,12	5,15	5,30	5,31	5,12	5,21
Norveška	5,33	5,05	5,25	5,33	5,49	5,64	5,34	5,34
Poljska	5,10	5,43	5,77	5,75	5,63	5,67	5,79	5,58
Portugalska	4,95	4,95	4,92	4,83	4,97	4,93	4,89	4,92
Romunija	-	-	-	5,59	-	-	-	5,59
Rusija	-	-	5,15	5,39	5,19	5,31	-	5,27
Švedska	4,88	5,22	5,22	5,12	5,54	5,31	5,05	5,18
Slovenija	4,70	5,01	4,78	4,63	4,85	4,71	4,41	4,73
Slovaška	-	4,87	5,02	4,73	4,77	4,91	-	4,86
Turčija	-	6,32	-	5,80	-	-	-	6,04
Ukrajina	-	5,55	5,57	5,26	5,14	5,41	-	5,40
Kosovo	-	-	-	-	-	6,57	-	6,57
Skupaj	5,07	5,15	5,06	5,20	5,17	5,23	5,07	5,14

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 18: Politični aktivizem (seštevek aktivnosti; 0–8)

Država	INDEKS18: B15 – B21; 0–8; seštevek $\bar{x}$							Skupaj
	ESS val							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	0,55	-	0,55
Avstrija	0,89	0,87	0,85	-	-	-	0,81	0,86
Belgija	0,96	0,66	0,98	0,83	0,70	0,71	0,75	0,80
Bolgarija	-	-	0,17	0,23	0,20	0,24	-	0,21
Švica	0,98	0,88	0,81	0,82	0,75	0,82	0,81	0,85
Ciper	-	-	0,58	0,50	0,46	0,47	-	0,50
Češka	0,63	0,50	-	0,48	0,48	0,52	0,42	0,50
Nemčija	0,83	0,81	0,76	0,90	0,88	1,01	1,03	0,89
Danska	0,81	0,90	1,01	1,02	0,92	0,81	1,02	0,93
Estonija	-	0,23	0,30	0,35	0,38	0,37	0,42	0,34
Španija	0,78	1,07	0,80	0,62	0,93	1,13	1,14	0,91
Finska	1,00	0,99	1,06	1,09	1,09	1,01	1,19	1,06
Francija	1,00	0,91	0,93	0,92	0,89	0,76	1,03	0,92
Velika Britanija	0,85	0,71	0,83	0,74	0,59	0,67	0,85	0,75
Grčija	0,37	0,35	-	0,31	0,35	-	-	0,35
Hrvaška	-	-	-	0,54	0,46	-	-	0,50
Madžarska	0,31	0,20	0,26	0,25	0,29	0,17	0,23	0,24
Irska	0,83	0,73	0,76	0,83	0,51	0,73	0,82	0,73
Izrael	0,62	-	-	0,39	0,39	0,44	0,56	0,48
Islandija	-	1,89	-	-	-	1,92	-	1,91
Italija	0,61	-	-	-	-	0,84	-	0,71
Litva	-	-	-	-	0,26	0,25	0,33	0,28
Luksemburg	0,90	0,93	-	-	-	-	-	0,92
Latvija	-	-	-	0,33	-	-	-	0,33
Nizozemska	0,70	0,66	0,70	0,73	0,77	0,71	0,93	0,74
Norveška	1,30	1,29	1,25	1,26	1,31	1,36	1,31	1,30
Poljska	0,30	0,31	0,22	0,30	0,37	0,35	0,38	0,32
Portugalska	0,37	0,20	0,27	0,22	0,22	0,27	0,59	0,28
Romunija	-	-	-	0,28	-	-	-	0,28
Rusija	-	-	0,31	0,27	0,31	0,31	-	0,30
Švedska	1,04	1,11	1,12	1,18	1,09	1,26	1,35	1,16
Slovenija	0,34	0,25	0,42	0,30	0,27	0,24	0,36	0,31
Slovaška	-	0,52	0,45	0,40	0,44	0,44	-	0,45
Turčija	-	0,26	-	0,24	-	-	-	0,25
Ukrajina	-	0,57	0,32	0,28	0,25	0,24	-	0,33
Kosovo	-	-	-	-	-	0,38	-	0,38
Skupaj	0,75	0,68	0,67	0,57	0,56	0,62	0,78	0,65

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Indeks 19: Udeležba na volitvah (zadnjih parlamentarnih)

Država	INDEKS19: B13; 0–1; $\bar{x}$ (povprečno število odgovorov da)							Skupaj
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	0,73	-	0,73
Avstrija	0,81	0,67	0,77	-	-	-	0,72	0,74
Belgija	0,79	0,84	0,81	0,81	0,81	0,78	0,81	0,81
Bolgarija	-	-	0,66	0,68	0,75	0,72	-	0,71
Švica	0,56	0,55	0,53	0,53	0,49	0,55	0,50	0,53
Ciper	-	-	0,87	0,86	0,79	0,74	-	0,81
Češka	0,62	0,52	-	0,54	0,59	0,58	0,55	0,56
Nemčija	0,78	0,72	0,73	0,75	0,73	0,73	0,77	0,74
Danska	0,88	0,84	0,88	0,88	0,83	0,85	0,84	0,86
Estonija	-	0,51	0,51	0,57	0,62	0,59	0,56	0,56
Španija	0,74	0,76	0,71	0,72	0,71	0,71	0,70	0,72
Finska	0,71	0,73	0,75	0,73	0,72	0,79	0,75	0,74
Francija	0,65	0,68	0,67	0,69	0,63	0,71	0,60	0,66
Velika Britanija	0,69	0,64	0,68	0,67	0,69	0,68	0,67	0,68
Grčija	0,83	0,85	-	0,82	0,73	-	-	0,81
Hrvaška	-	-	-	0,75	0,71	-	-	0,73
Madžarska	0,79	0,74	0,74	0,73	0,71	0,66	0,69	0,72
Irska	0,77	0,78	0,71	0,74	0,66	0,69	0,70	0,72
Izrael	0,72	-	-	0,73	0,72	0,68	0,83	0,74
Islandija	-	0,85	-	-	-	0,77	-	0,81
Italija	0,85	-	-	-	-	0,77	-	0,82
Litva	-	-	-	-	0,58	0,54	0,51	0,54
Luksemburg	0,54	0,64	-	-	-	-	-	0,59
Latvija	-	-	-	0,58	-	-	-	0,58
Nizozemska	0,83	0,77	0,79	0,81	0,80	0,81	0,74	0,79
Norveška	0,81	0,78	0,78	0,76	0,77	0,75	0,78	0,78
Poljska	0,62	0,59	0,62	0,67	0,64	0,65	0,61	0,63
Portugalska	0,69	0,66	0,73	0,65	0,71	0,64	0,66	0,68
Romunija	-	-	-	0,65	-	-	-	0,65
Rusija	-	-	0,61	0,70	0,62	0,64	-	0,64
Švedska	0,81	0,80	0,83	0,81	0,87	0,82	0,86	0,83
Slovenija	0,74	0,65	0,69	0,70	0,65	0,69	0,65	0,68
Slovaška	-	0,70	0,65	0,75	0,73	0,74	-	0,72
Turčija	-	0,74	-	0,77	-	-	-	0,76
Ukrajina	-	0,79	0,85	0,78	0,77	0,74	-	0,79
Kosovo	-	-	-	-	-	0,62	-	0,62
Skupaj	0,74	0,70	0,72	0,72	0,70	0,70	0,69	0,71

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

**Indeks 20: Cerkevna religioznost - sekularnost
(vernost, obredi, molitve – sekularnost)**

INDEKS20: C15 + C16 + C17/3; recode 1–7*; $\bar{x}$								
ESS val								
Država	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	Skupaj
Albanija	-	-	-	-	-	4,04	-	4,04
Avstrija	4,43	4,48	4,52	-	-	-	4,62	4,51
Belgija	4,95	5,07	4,99	5,07	5,23	5,25	5,21	5,11
Bolgarija	-	-	5,05	5,00	4,94	4,73	-	4,92
Švica	4,41	4,23	4,29	4,58	4,58	4,62	4,64	4,46
Ciper	-	-	3,17	3,35	3,20	3,10	-	3,21
Češka	5,63	5,84	-	6,01	6,05	6,05	6,01	5,95
Nemčija	5,20	5,21	5,22	5,17	5,20	5,11	5,18	5,18
Danska	5,34	5,26	5,30	5,38	5,43	5,40	5,42	5,36
Estonija	-	5,61	5,56	5,54	5,65	5,58	5,39	5,55
Španija	4,71	4,82	4,74	4,79	4,81	4,78	4,99	4,81
Finska	4,53	4,56	4,68	4,70	4,67	4,85	4,86	4,70
Francija	5,34	5,40	5,41	5,47	5,43	5,24	5,16	5,35
Velika Britanija	5,00	4,97	5,11	5,15	5,21	5,04	5,20	5,10
Grčija	2,94	3,06	-	3,60	3,46	-	-	3,25
Hrvaška	-	-	-	3,69	3,64	-	-	3,66
Madžarska	4,93	4,98	4,89	5,01	5,04	5,20	5,28	5,06
Irska	3,31	3,13	3,60	3,49	3,92	3,86	3,81	3,61
Izrael	4,72	-	-	4,52	4,63	4,47	4,49	4,56
Islandija	-	4,41	-	-	-	4,80	-	4,63
Italija	3,79	-	-	-	-	3,93	-	3,85
Litva	-	-	-	-	4,19	4,27	4,31	4,26
Luksemburg	5,07	4,98	-	-	-	-	-	5,02
Latvija	-	-	-	5,04	-	-	-	5,04
Nizozemska	4,73	4,74	4,86	4,85	4,95	5,06	5,18	4,90
Norveška	5,28	5,29	5,37	5,47	5,34	5,39	5,46	5,37
Poljska	3,08	3,08	3,05	3,17	3,28	3,35	3,27	3,18
Portugalska	3,92	4,00	3,87	3,76	3,86	4,23	3,96	3,94
Romunija	-	-	-	3,46	-	-	-	3,46
Rusija	-	-	5,20	4,99	4,91	4,94	-	5,01
Švedska	5,52	5,58	5,58	5,66	5,64	5,61	5,69	5,61
Slovenija	4,68	4,71	4,76	4,81	4,87	4,96	4,92	4,81
Slovaška	-	4,05	4,00	3,79	3,79	3,87	-	3,89
Turčija	-	2,98	-	2,92	-	-	-	2,95
Ukrajina	-	4,34	4,25	4,22	4,20	4,28	-	4,26
Kosovo	-	-	-	-	-	3,51	-	3,51
Skupaj	4,58	4,60	4,71	4,58	4,68	4,72	4,91	4,68

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

* Variabla C15 je rekodirana: vrednosti 10,9,8=1 (zelo veren); 3=6; 4=5; 5=4; 6=3; 7=2; 0,1,2=7 (sploh ni veren).

Indeks 21: Zdravje (slabo – dobro osebno zdravje)

Država	INDEKS21: C7; 1–5*; $\bar{x}$							Skupaj
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	3,69	-	3,69
Avstrija	4,04	4,04	4,04	-	-	-	4,02	4,04
Belgija	3,99	3,98	3,92	3,94	3,95	3,91	3,95	3,95
Bolgarija	-	-	3,47	3,54	3,61	3,54	-	3,55
Švica	4,09	4,10	4,11	4,13	4,13	4,13	4,12	4,11
Ciper	-	-	4,09	4,25	4,06	4,13	-	4,14
Češka	3,44	3,61	-	3,66	3,63	3,82	3,91	3,69
Nemčija	3,61	3,66	3,67	3,66	3,60	3,64	3,66	3,64
Danska	4,15	4,09	4,08	4,08	4,05	4,08	4,07	4,08
Estonija	-	3,35	3,41	3,40	3,45	3,43	3,44	3,41
Španija	3,63	3,69	3,66	3,78	3,72	3,66	3,69	3,69
Finska	3,83	3,80	3,81	3,80	3,78	3,82	3,81	3,81
Francija	3,70	3,71	3,75	3,76	3,74	3,70	3,71	3,72
Velika Britanija	3,93	3,89	3,94	3,93	3,88	3,87	3,86	3,90
Grčija	4,02	4,07	-	4,26	4,17	-	-	4,12
Hrvaška	-	-	-	3,69	3,62	-	-	3,66
Madžarska	3,30	3,36	3,30	3,44	3,45	3,58	3,54	3,43
Irska	4,22	4,23	4,14	4,21	4,16	4,16	4,14	4,18
Izrael	3,96	-	-	4,01	4,08	4,13	4,08	4,05
Islandija	-	4,17	-	-	-	4,13	-	4,15
Italija	3,73	-	-	-	-	3,74	-	3,73
Litva	-	-	-	-	3,26	3,49	3,52	3,44
Luksemburg	3,80	3,87	-	-	-	-	-	3,84
Latvija	-	-	-	3,31	-	-	-	3,31
Nizozemska	3,87	3,78	3,81	3,84	3,78	3,82	3,82	3,82
Norveška	4,00	3,99	4,06	4,04	4,04	4,06	4,06	4,03
Poljska	3,53	3,55	3,59	3,62	3,68	3,69	3,67	3,62
Portugalska	3,38	3,41	3,32	3,40	3,45	3,53	3,41	3,42
Romunija	-	-	-	3,52	-	-	-	3,52
Rusija	-	-	3,16	3,12	3,23	3,24	-	3,19
Švedska	3,97	4,00	4,05	4,03	4,04	4,09	4,03	4,03
Slovenija	3,56	3,56	3,56	3,56	3,65	3,72	3,61	3,60
Slovaška	-	3,62	3,66	3,53	3,51	3,70	-	3,60
Turčija	-	3,66	-	3,68	-	-	-	3,67
Ukrajina	-	2,96	3,05	3,04	3,02	3,18	-	3,05
Kosovo	-	-	-	-	-	3,88	-	3,88
Skupaj	3,83	3,76	3,71	3,72	3,72	3,75	3,82	3,76

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

* Variabla C7 je rekodirana: 5=1 (zelo slabo zdravje); 1=5 (zelo dobro zdravje).

**Indeks 22: Zadovoljstvo z dohodkom
(v gospodinjstvu se izredno težko/ brez težav preživljajo)**

Država	INDEKS22: F42; 1-4*; $\bar{x}$							Skupaj
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	
Albanija	-	-	-	-	-	2,11	-	2,11
Avstrija	3,05	3,22	3,21	-	-	-	3,13	3,16
Belgija	3,22	3,09	3,13	3,10	3,14	3,07	3,09	3,12
Bolgarija	-	-	1,86	1,96	1,90	1,82	-	1,89
Švica	3,41	3,29	3,35	3,36	3,39	3,43	3,44	3,37
Ciper	-	-	2,94	2,87	2,77	2,54	-	2,77
Češka	2,64	2,52	-	2,71	2,52	2,60	2,67	2,60
Nemčija	3,10	3,06	3,00	3,10	3,12	3,16	3,28	3,12
Danska	3,56	3,57	3,60	3,64	3,63	3,61	3,60	3,60
Estonija	-	2,48	2,71	2,76	2,73	2,62	2,75	2,67
Španija	3,02	3,16	3,13	3,01	3,03	2,85	2,98	3,02
Finska	3,04	3,05	3,08	3,09	3,03	3,08	3,09	3,07
Francija	-	-	3,11	3,16	3,10	3,08	3,09	3,11
Velika Britanija	3,25	3,13	3,22	3,14	3,11	3,14	3,17	3,17
Grčija	2,41	2,45	-	2,42	2,15	-	-	2,35
Hrvaška	-	-	-	2,85	2,82	-	-	2,83
Madžarska	2,50	2,51	2,47	2,41	2,44	2,28	2,55	2,45
Irska	3,18	3,34	3,32	3,05	2,76	2,80	2,93	3,03
Izrael	2,64	-	-	2,77	2,75	2,80	2,82	2,76
Islandija	-	3,44	-	-	-	3,24	-	3,33
Italija	3,15	-	-	-	-	2,91	-	3,04
Litva	-	-	-	-	2,32	2,66	2,69	2,58
Luksemburg	3,43	3,37	-	-	-	-	-	3,40
Latvija	-	-	-	2,23	-	-	-	2,23
Nizozemska	3,41	3,25	3,29	3,36	3,31	3,31	3,30	3,32
Norveška	3,42	3,41	3,44	3,54	3,51	3,51	3,55	3,48
Poljska	2,55	2,59	2,68	2,79	2,78	2,73	2,82	2,70
Portugalska	2,60	2,60	2,50	2,44	2,50	2,41	2,63	2,51
Romunija	-	-	-	2,36	-	-	-	2,36
Rusija	-	-	2,15	2,22	2,35	2,37	-	2,27
Švedska	3,44	3,42	3,48	3,50	3,53	3,39	3,53	3,47
Slovenija	3,19	3,22	3,30	3,24	3,17	3,09	3,15	3,20
Slovaška	-	2,35	2,57	2,66	2,54	2,48	-	2,53
Turčija	-	2,54	-	2,36	-	-	-	2,44
Ukrajina	-	1,91	1,95	1,90	1,93	1,99	-	1,94
Kosovo	-	-	-	-	-	2,50	-	2,50
Skupaj	3,05	2,93	2,94	2,80	2,78	2,79	3,05	2,89

Vir: Vrednote v prehodu XI., FDV CJM, 2017; ESS 2002–2016

Variabla F42 je rekodirana: 4=1 (z dohodki se preživljajo izredno težko); 1=4 (z dohodki se preživljajo brez težav).

4.3

RAZVRŠČANJE EVROPSKIH DRŽAV GLEDE NA PREVLAJUJOČE VREDNOTNE ORIENTACIJE PREBIVALSTEV – podatkovna osnova iz raziskav ESS

Niko Toš, Živa Broder, Špela Zajšek

Povzetek

V sestavku je podan poizkus kulturnovrednotnega uvrščanja držav v regije oz. skupine. V analizo vključene države, opazovane glede na izbrane značilnosti v treh sklopih (odnos do sistema, socialno zaupanje in socialno vključenost, vrednotna opredeljevanja), so uvrščene v pet skupin oz. regij: skandinavsko, zahodnoevropsko, južnoevropsko in sredozemsko, srednje- in vzhodnoevropsko ter postsovjetsko skupino držav. Podana razvrstitev služi kot izhodišče za poglobljeno raziskavo struktur in procesov v oblikovanju vrednotnih orientacij Evropejcev. Na vseh treh vsebinskih razsežjih se pokažejo velike razlike v stanju in potekih spreminjanja vrednotenj v nakazanih skupinah držav.

Osnovni pojmi: vrednotnokulturne regije, vrednotno razvrščanje evropskih držav, zaupanje v sistem, socialno zaupanje, konzervativne-libertarne vrednote itd.

4.3.1

IZRAŽANJE POLITIČNEGA ZAUPANJA IN ZADOVOLJSTVA Z DRŽAVO; razvrščanje držav v skupine A–E ter prikazi meritev v dveh časovnih presekih za skupine in posamezne države ($\bar{x}$)

Tabela 1: ESS 2002–2014. Politično zaupanje in zadovoljstvo z državo; prikaz rezultatov meritev (0–10; $\bar{x}$) za skupine držav A–E na treh dimenzijah.¹

skupine držav		politično zaupanje (Indeks 1)	zadovoljstvo z demokracijo (Indeks 2)	zadovoljstvo z delovanjem države	
				(Indeks 3)	skupaj
A - skandinavske države	2002	6,01	6,31	5,80	6,04
	2014	6,21	6,59	6,06	6,29
	d	0,20	0,28	0,26	0,25
B - zahodnoevropske države	2002	5,10	5,42	5,09	5,20
	2014	5,14	5,46	5,37	5,32
	d	0,04	0,04	0,28	0,12
C - južnoevropske/ sredozemske države	2002	4,79	5,27	4,16	4,74
	2014	3,95	3,98	3,67	3,87
	d	-0,84	-1,29	-0,49	-0,87
D - vzhodnoevropske države	2002	3,79	4,16	4,11	4,02
	2014	3,78	4,30	4,25	4,11
	d	-0,01	0,14	0,14	0,09
E - Rusija/Ukrajina	2002	3,75	4,12	3,81	3,89
	2014	2,72	3,70	3,54	3,32
	d	-1,03	-0,42	-0,27	-0,57
Skupaj	2002	4,69	5,06	4,59	4,78
	2014	4,36	4,81	4,58	4,58
	d	-0,33	-0,25	-0,01	-0,20

1. V tem in vseh kasnejših prikazih (tabele 1 – 18) so za vključene države praviloma podani rezultati meritev 2002 – 2014. V prikaze pa so vključene tudi države, ki so se v raziskavo ESS vključile kasneje (Slovaška, 2004; Bolgarija in Rusija, 2006; Litva, 2010) oziroma, ki so predčasno izstopile iz raziskave (Grčija, 2010; Rusija, Slovaška in Ukrajina, 2012). Te države so v prikaz vključene z rezultati prve izvedene in zadnje dostopne meritve.

Tabela 2: ESS 2002–2014. Politično zaupanje in zadovoljstvo z državo; umestitev držav v skupino A - skandinavske države - in prikaz rezultatov meritev (0–10; $\bar{x}$) na treh dimenzijah

država		politično zaupanje (Indeks 1)	zadovoljstvo z demokracijo (Indeks 2)	zadovoljstvo z delovanjem države (Indeks 3)	skupaj
Danska	2002	6,65	7,2	6,56	6,80
	2014	6,48	7,09	6,35	6,64
	d	-0,17	-0,11	-0,21	-0,16
Finska	2002	6,31	6,3	6,59	6,40
	2014	6,19	5,88	5,98	6,02
	d	-0,12	-0,42	-0,61	-0,38
Norveška	2002	5,9	6,13	5,49	5,84
	2014	6,63	7,21	6,75	6,86
	d	0,73	1,08	1,26	1,02
Švedska	2002	5,85	6,07	5,18	5,70
	2014	6,1	6,77	5,57	6,15
	d	0,25	0,7	0,39	0,45
Nizozemska	2002	5,32	5,83	5,2	5,45
	2014	5,64	5,98	5,64	5,75
	d	0,32	0,15	0,44	0,30

Tabela 3: ESS 2002–2014. Politično zaupanje in zadovoljstvo z državo; umestitev držav v skupino B - zahodnoevropske države - in prikaz rezultatov meritev (0–10; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		politično zaupanje (Indeks 1)	zadovoljstvo z demokracijo (Indeks 2)	zadovoljstvo z delovanjem države (Indeks 3)	skupaj
Švica	2002	5,9	6,55	5,76	6,07
	2014	6,29	7,3	6,91	6,83
	d	0,39	0,75	1,15	0,76
Avstrija	2002	5,28	5,63	5,52	5,48
	2014	5,1	5,25	5,12	5,16
	d	-0,18	-0,38	-0,4	-0,32
Belgija	2002	4,83	5,49	5,93	5,42
	2014	5,0	5,3	5,81	5,37
	d	0,17	-0,19	-0,12	-0,05
Irska	2002	4,97	4,99	4,96	4,97
	2014	4,71	4,9	4,68	4,76
	d	-0,26	-0,09	-0,28	-0,21
Velika Britanija	2002	4,89	5,08	4,94	4,97
	2014	4,95	5,17	5,16	5,09
	d	0,06	0,09	0,22	0,12
Nemčija	2002	5,11	5,28	3,94	4,78
	2014	5,44	5,99	5,62	5,68
	d	0,33	0,71	1,68	0,91
Francija	2002	4,7	4,9	4,6	4,73
	2014	4,5	4,29	4,27	4,35
	d	-0,2	-0,61	-0,33	-0,38

Tabela 4: ESS 2002–2014. Politično zaupanje in zadovoljstvo z državo; umestitev držav v skupino C - južноеvropske/sredozemske države - in prikaz rezultatov meritev (0–10; $\bar{x}$) na treh dimenzijah

država		politično zaupanje (Indeks 1)	zadovoljstvo z demokracijo (Indeks 2)	zadovoljstvo z delovanjem države (Indeks 3)	skupaj
Grčija	2002	5,25	5,79	4,05	5,03
	2010	2,98	2,99	2,34	2,77
	d	-2,27	-2,8	-1,71	-2,26
Španija	2002	4,51	5,65	4,84	5,00
	2014	4,8	4,27	3,68	4,25
	d	0,29	-1,38	-1,16	-0,75
Izrael	2002	5,19	5,03	4,29	4,84
	2014	4,38	5,0	4,93	4,77
	d	-0,81	-0,03	0,64	-0,07
Portugalska	2002	4,19	4,6	3,47	4,09
	2014	3,65	3,66	3,71	3,67
	d	-0,54	-0,94	0,24	-0,41

Tabela 5: ESS 2002–2014. Politično zaupanje in zadovoljstvo z državo; umestitev držav v skupino D - vzhodnoevropske države - in prikaz rezultatov meritev (0–10; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		politično zaupanje (Indeks 1)	zadovoljstvo z demokracijo (Indeks 2)	zadovoljstvo z delovanjem države (Indeks 3)	skupaj
Madžarska	2002	4,73	4,86	4,5	4,70
	2014	4,2	4,16	3,82	4,06
	d	-0,53	-0,7	-0,68	-0,64
Estonija	2004	4,55	4,61	4,61	4,59
	2014	4,8	4,83	5,1	4,91
	d	0,25	0,22	0,49	0,32
Češka	2002	3,94	4,86	4,59	4,46
	2014	4,43	5,2	5,37	5,00
	d	0,49	0,34	0,78	0,54
Slovenija	2002	4,1	4,42	4,65	4,39
	2014	3,37	3,02	3,76	3,38
	d	-0,73	-1,4	-0,89	-1,01
Poljska	2002	3,76	4,13	3,73	3,87
	2014	3,41	4,41	4,05	3,96
	d	-0,35	0,28	0,32	0,08
Slovaška	2004	3,44	3,9	4,19	3,84
	2012	3,34	5,0	4,26	4,20
	d	-0,1	1,1	0,07	0,36
Litva	2010	3,09	3,62	3,53	3,41
	2014	4,19	4,59	4,64	4,47
	d	1,1	0,97	1,11	1,06
Bolgarija	2006	2,7	2,91	3,05	2,89
	2012	2,53	3,2	2,98	2,90
	d	-0,17	0,29	-0,07	0,02

Tabela 6: ESS 2002–2014. Politično zaupanje in zadovoljstvo z državo; umestitev držav v skupino E - Rusija in Ukrajina - in prikaz rezultatov meritev (0–10; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		politično zaupanje (Indeks 1)	zadovoljstvo z demokracijo (Indeks 2)	zadovoljstvo z delovanjem države (Indeks 3)	skupaj
Ukrajina	2004	4,01	4,42	3,66	4,03
	2012	2,00	3,48	3,18	2,89
	d	-2,01	-0,94	-0,48	-1,14
Rusija	2006	3,49	3,82	3,96	3,76
	2012	3,43	3,92	3,89	3,75
	d	-0,06	0,1	-0,07	-0,01

4.3.2

SOCIALNO ZAUPANJE, ZADOVOLJSTVO IN SREČA; razvrščanje držav v skupine A–E ter prikazi meritev v dveh časovnih presekih za skupine in posamezne države ($\bar{x}$)

**Tabela 7: ESS 2002–2014. Socialno zaupanje, zadovoljstvo, sreča;
prikaz rezultatov meritev (0–10; $\bar{x}$) za skupine držav A–E na treh dimenzijah.**

skupine držav		socialno zaupanje (Indeks 10)	zadovoljstvo z življenjem (Indeks 11)	sreča (Indeks 12)	skupaj
A - skandinavске države	2002	6,33	7,91	7,98	7,41
	2014	6,44	7,95	8,00	7,46
	d	0,11	0,04	0,02	0,05
B - zahodnoevropske države	2002	5,29	7,27	7,66	6,74
	2014	5,46	7,32	7,58	6,79
	d	0,17	0,05	-0,08	0,05
C - južnoevropske/ sredozemske države	2002	4,42	6,47	7,06	5,98
	2014	4,51	6,47	7,00	5,99
	d	0,09	0,00	-0,06	0,01
D – vzhodnoevropske države	2002	4,32	5,71	6,33	5,45
	2014	4,49	6,21	6,66	5,79
	d	0,17	0,50	0,33	0,34
E - Rusija/Ukrajina	2002	4,29	4,85	5,77	4,97
	2014	4,61	5,47	6,23	5,44
	d	0,32	0,62	0,46	0,47
skupaj	2002	4,93	6,44	6,96	6,11
	2014	5,10	6,68	7,09	6,29
	d	0,17	0,24	0,13	0,18

Tabela 8: ESS 2002–2014. Socialno zaupanje, zadovoljstvo, sreča; umestitev držav v skupino A - skandinavske države - in prikaz rezultatov meritev (0–10; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		socialno zaupanje (Indeks 10)	zadovoljstvo z življenjem (Indeks 11)	sreča (Indeks 12)	skupaj
Danska	2002	6,80	8,41	8,29	7,83
	2014	6,73	8,35	8,22	7,77
	d	-0,07	-0,06	-0,07	-0,06
Finska	2002	6,34	7,91	8,02	7,42
	2014	6,52	7,92	8,04	7,49
	d	0,18	0,01	0,02	0,07
Norveška	2002	6,53	7,76	7,88	7,39
	2014	6,53	7,94	7,98	7,48
	d	0,00	0,18	0,10	0,09
Švedska	2002	6,25	7,79	7,87	7,30
	2014	6,37	7,90	7,90	7,39
	d	0,12	0,11	0,03	0,09
Nizozemska	2002	5,72	7,68	7,85	7,08
	2014	6,03	7,65	7,86	7,18
	d	0,31	-0,03	0,01	0,10

Tabela 9: ESS 2002–2014. Socialno zaupanje, zadovoljstvo, sreča; umestitev držav v skupino B - zahodnoevropske države - in prikaz rezultatov meritev (0–10; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		socialno zaupanje (Indeks 10)	zadovoljstvo z življenjem (Indeks 11)	sreča (Indeks 12)	skupaj
Švica	2002	5,72	8,01	8,05	7,26
	2014	5,89	8,08	8,09	7,35
	d	0,17	0,07	0,04	0,09
Irska	2002	5,80	7,42	7,86	7,03
	2014	5,69	7,05	7,31	6,68
	d	-0,11	-0,37	-0,55	-0,35
Avstrija	2002	5,31	7,62	7,67	6,87
	2014	5,26	7,33	7,30	6,63
	d	-0,05	-0,29	-0,37	-0,24
Belgija	2002	4,95	7,42	7,75	6,71
	2014	5,15	7,45	7,75	6,78
	d	0,20	0,03	0,00	0,08
Velika Britanija	2002	5,34	7,06	7,61	6,67
	2014	5,70	7,27	7,58	6,85
	d	0,06	0,21	-0,03	0,08
Nemčija	2002	5,09	6,95	7,23	6,42
	2014	5,49	7,51	7,66	6,89
	d	0,40	0,56	0,43	0,46
Francija	2002	4,82	6,41	7,46	6,23
	2014	5,06	6,57	7,38	6,34
	d	0,24	0,16	-0,08	0,11

Tabela 10: ESS 2002–2014. Socialno zaupanje, zadovoljstvo, sreča; umestitev držav v skupino C - južnoevropske/ sredozemske države - in prikaz rezultatov meritev(0–10; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		socialno zaupanje (Indeks 10)	zadovoljstvo z življenjem (Indeks 11)	sreča (Indeks 12)	skupaj
Španija	2002	4,84	7,05	7,44	6,44
	2014	4,83	6,96	7,42	6,40
	d	-0,01	-0,09	-0,02	-0,04
Izrael	2002	4,92	6,60	7,26	6,26
	2014	5,21	7,44	7,63	6,76
	d	0,29	0,84	0,37	0,50
Portugalska	2002	4,45	5,90	6,95	5,77
	2014	4,27	5,76	6,88	5,64
	d	-0,18	-0,14	-0,07	-0,13
Grčija	2002	3,45	6,33	6,59	5,46
	2010	3,74	5,71	6,05	5,17
	d	0,29	-0,62	-0,54	-0,29

Tabela 11: ESS 2002–2014. Socialno zaupanje, zadovoljstvo, sreča; umestitev držav v skupino D - vzhodnoevropske države - in prikaz rezultatov meritev (0 – 10; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		socialno zaupanje (Indeks 10)	zadovoljstvo z življenjem (Indeks 11)	sreča (Indeks 12)	skupaj
Češka	2002	4,45	6,44	6,95	5,95
	2014	4,79	6,70	6,94	6,14
	d	0,34	0,26	-0,01	0,20
Slovenija	2002	4,30	6,54	6,92	5,92
	2014	4,61	6,57	7,06	6,08
	d	0,31	0,03	0,14	0,16
Estonija	2004	5,11	5,88	6,26	5,75
	2014	5,47	6,40	6,93	6,27
	d	0,36	0,52	0,67	0,52
Madžarska	2002	4,30	5,61	6,32	5,41
	2014	4,39	5,83	6,37	5,53
	d	0,09	0,22	0,05	0,12
Poljska	2002	3,81	5,84	6,42	5,36
	2014	4,09	6,93	7,22	6,08
	d	0,28	1,09	0,80	0,72
Litva	2010	4,77	5,07	6,15	5,33
	2014	4,94	6,09	6,52	5,85
	d	0,17	1,02	0,37	0,52
Slovaška	2004	4,09	5,58	6,22	5,30
	2012	4,05	6,76	6,87	5,89
	d	-0,04	1,18	0,65	0,59
Bolgarija	2006	3,69	4,70	5,36	4,58
	2012	3,60	4,42	5,40	4,47
	d	-0,09	-0,28	0,04	-0,11

Tabela 12: ESS 2002–2014. Socialno zaupanje, zadovoljstvo, sreča; umestitev držav v skupino E - Rusija in Ukrajina - in prikaz rezultatov meritev (0–10;) na treh dimenzijah.

država		socialno zaupanje (Indeks 10)	zadovoljstvo z življenjem (Indeks 11)	sreča (Indeks 12)	skupaj
Rusija	2006	4,22	5,25	5,99	5,15
	2012	4,70	5,79	6,27	5,59
	d	0,48	0,54	0,28	0,44
Ukrajina	2004	4,36	4,45	5,55	4,79
	2012	4,51	5,15	6,18	5,28
	d	0,15	0,70	0,63	0,49

4.3.3

VREDNOTNA OPREDELJEVANJA (konzervativno, diskriminatorno - libertarno); razvrščanje držav v skupine A–E ter prikazi meritev v dveh časovnih presekih za skupine in posamezne države ($\bar{x}$)

**Tabela 13: ESS 2002–2014. Vrednotna opredeljevanja
(konzervativno, diskriminatorno - libertarno); prikaz rezultatov meritev
(IDX 13, 14: 1 – 5; IDX 15: 1 – 4; $\bar{x}$) za skupine držav A–E na treh dimenzijah.**

skupine držav		za več enakosti (Indeks 13)	izenačeva- nje položaja istospolnih (Indeks 14)	odprtost do migrantov (Indeks 15)	skupaj
A - skandinavske države	2002	3,54	3,98	2,71	3,41
	2014	3,53	4,38	2,86	3,59
	d	-0,01	0,40	0,15	0,18
B - zahodnoevropske države	2002	3,66	3,95	2,62	3,41
	2014	3,78	4,19	2,65	3,54
	d	0,12	0,24	0,03	0,13
C - južnoevropske/ sredozemske države	2002	4,16	3,65	2,40	3,40
	2014	4,21	3,82	2,42	3,48
	d	0,05	0,17	0,02	0,08
D - vzhodnoevropske države	2002	3,99	3,22	2,55	3,25
	2014	4,07	3,21	2,45	3,24
	d	0,08	-0,01	-0,10	-0,01
E - Rusija/ Ukrajina	2002	3,94	2,84	2,66	3,15
	2014	4,21	2,53	2,50	3,08
	d	0,27	-0,31	-0,16	-0,07
skupaj	2002	3,86	3,53	2,59	3,32
	2014	3,96	3,63	2,58	3,39
	d	0,10	0,10	-0,01	0,07

Tabela 14: ESS 2002–2014. Vrednotna opredeljevanja (konzervativno, diskriminatorno - libertarno); umestitev držav v skupino A - skandinavske države - in prikaz rezultatov meritev (IDX 13, 14: 1–5; IDX 15: 1–4; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		izenačevanje			skupaj
		za več enakosti (Indeks 13)	položaja istospolnih (Indeks 14)	odprtost do migrantov (Indeks 15)	
Švedska	2002	3,65	3,98	3,12	3,58
	2014	3,75	4,48	3,33	3,85
	d	0,1	0,5	0,21	0,27
Norveška	2002	3,68	3,84	2,74	3,42
	2014	3,55	4,34	2,98	3,62
	d	-0,13	0,5	0,24	0,20
Nizozemska	2002	3,38	4,23	2,58	3,40
	2014	3,45	4,54	2,71	3,57
	d	0,07	0,31	0,13	0,17
Finska	2002	3,99	3,6	2,48	3,36
	2014	3,92	4,03	2,53	3,49
	d	-0,07	0,43	0,05	0,13
Danska	2002	2,98	4,24	2,65	3,29
	2014	2,96	4,53	2,74	3,41
	d	-0,02	0,29	0,09	0,12

Tabela 15: ESS 2002–2014. Vrednotna opredeljevanja (konzervativno, diskriminatorno - libertarno); umestitev držav v skupino B - zahodno evropske države - in prikaz rezultatov meritev (IDX 13, 14: 1–5; IDX 15: 1–4; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		izenačevanje			skupaj
		za več enakosti (Indeks 13)	položaja istospolnih (Indeks 14)	odprtost do migrantov (Indeks 15)	
Francija	2002	4,14	4,09	2,53	3,59
	2014	3,81	4,28	2,65	3,58
	d	-0,33	0,19	0,12	-0,01
Irska	2002	3,77	3,96	2,79	3,51
	2014	3,88	4,29	2,48	3,55
	d	0,11	0,33	-0,31	0,04
Švica	2002	3,51	4,02	2,85	3,46
	2014	3,48	4,12	2,78	3,46
	d	-0,03	0,1	-0,07	0,00
Belgija	2002	3,72	4,02	2,59	3,44
	2014	3,79	4,31	2,61	3,57
	d	0,07	0,29	0,02	0,13
Avstrija	2002	3,7	3,9	2,38	3,33
	2014	4,11	3,97	2,53	3,54
	d	0,41	0,07	0,15	0,21
Nemčija	2002	3,33	3,85	2,69	3,29
	2014	3,75	4,23	3,00	3,66
	d	0,42	0,38	0,31	0,37
Velika Britanija	2002	3,48	3,78	2,5	3,25
	2014	3,61	4,16	2,48	3,42
	d	0,13	0,38	-0,02	0,16

Tabela 16: ESS 2002–2014. Vrednotna opredeljevanja (konzervativno, diskriminatorno - libertarno); umestitev držav v skupino C - južноеvropske/sredozemske države - in prikaz rezultatov meritev (IDX 13, 14: 1–5; IDX 15: 1–4; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		izenačevanje			skupaj
		za več enakosti (Indeks 13)	položaja istospolnih (Indeks 14)	odprtost do migrantov (Indeks 15)	
Španija	2002	3,96	3,89	2,62	3,49
	2014	4,25	4,36	2,7	3,77
	d	0,29	0,47	0,08	0,28
Izrael	2002	4,09	3,64	2,7	3,48
	2014	4,16	3,69	2,45	3,43
	d	0,07	0,05	-0,25	-0,05
Portugalska	2002	4,29	3,78	2,25	3,44
	2014	4,24	3,86	2,51	3,54
	d	-0,05	0,08	0,26	0,10
Grčija	2002	4,29	3,27	2,03	3,20
	2010	4,19	3,37	2,03	3,20
	d	-0,1	0,1	0,00	0,00

Tabela 17: ESS 2002–2014. Vrednotna opredeljevanja (konzervativno, diskriminatorno - libertarno); umestitev držav v skupino D - vzhodnoevropske države - in prikaz rezultatov meritev (IDX 13, 14: 1–5; IDX 15: 1–4; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		izenačevanje			skupaj
		za več enakosti (Indeks 13)	položaja istospolnih (Indeks 14)	odprtost do migrantov (Indeks 15)	
Bolgarija	2006	4,38	3,59	2,7	3,56
	2012	4,31	3,43	2,71	3,48
	d	-0,07	-0,16	0,01	-0,08
Slovenija	2002	4,09	3,29	2,59	3,32
	2014	4,15	3,5	2,68	3,44
	d	0,06	0,21	0,09	0,12
Slovaška	2004	3,87	3,2	2,76	3,28
	2012	3,93	3,08	2,4	3,14
	d	0,06	-0,12	-0,36	-0,14
Litva	2010	4,22	2,73	2,8	3,25
	2014	4,34	2,47	2,53	3,11
	d	0,12	-0,26	-0,27	-0,14
Poljska	2002	3,93	3,11	2,65	3,23
	2014	4,05	3,25	2,65	3,32
	d	0,12	0,14	0,00	0,09
Madžarska	2002	4,13	3,19	2,15	3,16
	2014	4,29	3,23	2,06	3,19
	d	0,16	0,04	-0,09	0,03
Češka	2002	3,3	3,58	2,48	3,12
	2014	3,51	3,67	2,1	3,09
	d	0,21	0,09	-0,38	-0,03
Estonija	2004	3,96	3,06	2,25	3,09
	2014	4,00	3,03	2,46	3,16
	d	0,04	-0,03	0,21	0,07

Tabela 18: ESS 2002–2014. Vrednotna opredeljevanja (konzervativno, diskriminatorno - libertarno); umestitev držav v skupino E - Rusija in Ukrajina - in prikaz rezultatov meritev (IDX 13, 14: 1–5; IDX 15: 1–4; $\bar{x}$) na treh dimenzijah.

država		za več enakosti (Indeks 13)	izenačevanje položaja istospolnih (Indeks 14)	odprtost do migrantov (Indeks 15)	skupaj
Ukrajina	2004	3,78	2,88	2,89	3,18
	2012	4,33	2,51	2,67	3,17
	d	0,55	-0,37	-0,22	-0,01
Rusija	2006	4,09	2,8	2,42	3,10
	2012	4,09	2,55	2,33	2,99
	d	0,00	-0,25	-0,09	-0,11

RECENZIJE

Ocena knjižnega dela¹

N. Toš, ured., Vrednote v prehodu XI., Slovenija v mednarodnih in medčasovnih primerjavah, SJM: ESS, ISSP 2002–2016

Ocenjevalec: red. prof. dr. Slavko Splichal

Pregledal sem gradivo za knjigo Vrednote v prehodu XI., Slovenija v mednarodnih in medčasovnih primerjavah, SJM: ESS, ISSP 2002–2016. Gre za enajsti zvezek zbirke Vrednote v prehodu (VP), ki jo od vsega začetka (1997) ureja Niko Toš, dolgoletni nosilec projekta »Slovensko javno mnenje«.

Naj uvodoma povem, da objava podatkov iz nacionalnih in mednarodnih raziskav, ki so jih v zadnjih desetletjih izvajali raziskovalci v okviru Centra za raziskovanje javnega mnenja, vsebuje in posreduje dragocene spodbude za poglobljeno raziskovanje in premišljevanje o razvojnih spremembah v Sloveniji in mednarodni primerjalni perspektivi. Gradiva niso pomembna le za raziskovanje sociologov, politologov, socialnih psihologov in ekonomistov, temveč tudi za zgodovinsko proučevanje obdobja, ki ga projekt SJM zajema. To lahko ponazorim z oceno zgodovinarja Petra Vodopivca, ki je nedavno na posvetovanju o pomenu raziskav SJM za zgodovinsko proučevanje zapisal, da »raziskovalci preteklosti lahko pač na osnovi tradicionalnega gradiva, ki nam je na razpolago, le redko sežemo globlje pod dogodkovno površino in natančneje raziščemo in predstavimo širše razpoložnje prebivalstva, njegovo spreminjanje, včasih močno protislovne težnje, interese in vrednote ljudi, njihovo obzorje in čustvovanje«. In prav gradivo iz raziskav SJM, publicirano v Vrednotah v prehodu, jim to omogoča. »Zato je izjemno dragoceno«. Pozitivne ocene pomena raziskav SJM in publikacije VP so v zadnjih letih podali ugledni domači in tuji sociologi, npr. Z. Mlinar, V. Rus, K. H. Müller, H. D. Klingemann, A. Kaase in vrsta drugih.

1. Po postavitvi v oceno predloženega gradiva v knjižni format se je pokazalo, da obseg močno presega normative ARRS. Urednik se je odločil, da bo podatkovno gradivo iz raziskav ISSP skupaj s še preostalim neobjavljenim gradivom (EVS 2017, mednarodne primerjave ESS 2016 itd.) uvrščeno v knjigo Vrednote v prehodu XII. S tem bo zaključen publicistični projekt Vrednote I.-XII., ki v celoti prikaže rezultate raziskav Slovenskega javnega mnenja in njenih mednarodnih vključitev v petdesetletnem toku SJM 1968-2018. Urednik.

V okviru knjižne zbirke VP je doslej izšlo deset obsežnih knjig, skupaj več kot 8000 strani raziskovalnih gradiv in študij v povezavi s programom SJM. Knjiga VP XI. zaokroža objave dveh pomembnih mednarodnih projektov, Evropske družboslovne raziskave (ESS) in Mednarodne družboslovne raziskave (ISSP). Rezultati prvega so bili objavljeni v knjigi VP V. v obsegu ESS 2002–2010, rezultati drugega pa v knjigi VP VII. v obsegu ISSP 1992–2010. V knjigi VP XI. je stanje obeh projektov aktualizirano –do vključno leta 2016.

V knjigo VP XI. so študije in empirična gradiva obeh mednarodnih raziskav. V **uvodnem delu** je za predgovorom urednika umeščena pomembna analiza pod naslovom *Potencial akademske in javnopolitične izrabe družboslovnih podatkov v Sloveniji: primer Evropske družboslovne raziskave (Malnar, Šinko)*. Pokaže se, da je Slovenija pomemben »uporabnik« rezultatov raziskav programa ESS v vsem obdobju njegovega razvoja. Sledita dve študiji, ki obravnavata problematiko vrednot na virih raziskav ESS ter WVS in EVS. Prva študija (Rus, Toš) podaja teoretsko-metodološka izhodišča za raziskovanje vrednot in posebej obravnava vidik vrednotenja delovanja države skozi zaupanje v institucije. Empirična osnova te študije zajema raziskovalno obdobje 1992–2002. Sledi analitična skica za raziskovanje vrednot, Evropska družboslovna raziskava kot poligon za primerjalno raziskovanje zaupanja v institucije, 2002–2014 (Toš, Zajšek). V študiji prikazano empirično gradivo zadeva zaupanje v parlament, pravni red, policijo, politike, politične stranke, Evropski parlament in OZN. V analizo vključene evropske države se na osnovi izražanja zaupanja v institucije, glede na razvitost demokratične kulture in stanje v poteku demokratizacije razvrščajo v štiri vrednotne kulturno-zgodovinske regije: skandinavsko, zahodnoevropsko, južnoevropsko, sredozemsko ter vzhodno in srednjeevropsko regijo. Slovenija je seveda vključena v slednjo, vendar izrazito nizko, v medčasovni primerjavi pa v trendu upadanja. Študija zastavlja vprašanje legitimnosti sistemov, ki ne temeljijo na zaupanju v njihove temeljne institucije.

Prvi del knjige je posvečen gradivom iz Evropske družboslovne raziskave. Najprej vključuje popoln pregled zadnje (2016) še ne objavljene empirične raziskave s prikazom sumarnih rezultatov. Sledi prikaz medčasovnih primerjav za osnovne tematske bloke (A, B, C) na osnovi raziskav v Sloveniji – in nato obsežen prikaz tematskih blokov D, E v medčasovnem in mednarodnem razsežju. Tako so prikazani rezultati raziskav o osebni in družbeni blaginji (ESS 2012), o razumevanju in razvoju demokracije (ESS 2012), stališča do mednarodnih migracij (ESS 2014) in o odnosu do zdravja (ESS 2014).

V **drugem delu** knjige pa so objavljena raziskovalna gradiva iz Mednarodne družboslovne raziskave v časovnem obsegu ISSP 2011–2016. Podani so medčasovni in mednarodno primerjalni prikazi šestih tematskih raziskav – in sicer: Stališča do zdravja in zdravstvenega varstva, ISSP 2011, Vrednotenje družine in

spreminjanje spolnih vlog, ISSP 2012, Narodne identitete, ISSP 2013, Stališča o razumevanju vloge državljana, ISSP 2014, Stališča do dela, ISSP 2015, Stališča do razumevanja vloge države, ISSP 2016.

Kot že rečeno, vsebuje knjiga VP XI. izjemno pomembna in dragocena raziskovalna gradiva, ki kljub delnemu časovnem odmiku niso izgubila svojega aktualnega pomena in teže. Naj dodam, da so kot vsa predhodna gradiva iz programa SJM, tudi gradiva iz zadnje faze raziskave, ki so posredovana v knjigi VP XI., računalniško dostopna in shranjena v fakultetnem družboslovnem arhivu. To le dodatno potrdi pomen in vrednost njihove knjižne objave.

Ob eni predhodnih ocen programa SJM in objav VP sem zapisal, da »bogastvo podatkov, objavljenih v dosedanjih in najnovejši publikaciji iz zbirke Vrednote v prehodu, dokazuje izjemni pomen vključenosti slovenskega družboslovnega raziskovanja (oziroma CJM) v mednarodno družboslovno raziskovanje tako za znotrajakademske kot zunajakademske akterje: za prve je sodelovanje v mednarodnih projektih preskusni kamen usposobljenosti za vrhunsko (mednarodno primerjalno) raziskovanje in zagotovilo veljavnosti raziskovanja, za druge pa so (ali bi vsaj morali biti) rezultati tega raziskovanja izjemna priložnost za spoznanja o pomembnih spremembah, ki potekajo v slovenski družbi, in presojo (ne)uspešnosti povezovanja slovenske družbe v evropske integracije. Pravzaprav lahko enako rečemo tudi za projekt »Slovensko javno mnenje«, ki ni le bistveno prispeval k razvoju empiričnega družboslovnega raziskovanja v Sloveniji, ampak je tudi pomembno širil prostore intelektualne svobode v Sloveniji z odpiranjem kritičnih vprašanj o dejanskosti in dejanskih možnostih«. To stališče tokrat le dodatno potrjujem.

Predlagam odločevalcem na ARRS, da izdajo knjige VP XI. kar se da izdatno podprejo.

Ljubljana, 4. maj 2017

Ocenjevalka: izr. prof. dr. Hajdeja Igljč

Tokrat je v sofinanciranje v okviru razpisa ARRS predložena monografija N. Toš, Vrednote v prehodu XI, Slovenija v mednarodnih in medčasovnih primerjavah; SJM: ESS, ISSP 2002–2016. Enajsta knjiga v okviru knjižnega programa Vrednote v prehodu (VP) predstavlja zaokrožitev in vsebinski zaključek objav raziskovalne dokumentacije in analiz dveh pomembnih longitudinalnih mednarodnih raziskav. Zaokroža namreč objave v knjigah Vrednote v prehodu V. in Vrednote v prehodu VII. Prva je dokumentirala potek Evropske družboslovne raziskave (European Social Survey) za obdobje 2002–2010, druga pa potek mednarodne družboslovne raziskave (International Social Survey) za obdobje 1991–2012. VP XI. je torej

tretja knjiga, ki zaokroža široko zastavljen raziskovalni in publicistični program, ki dokumentira rezultate polstoletnega poteka projekta Slovensko javno mnenje. Javnosti dostopne so visoke pozitivne ocene programa SJM 1966–2016, najbolj strnjeno pa je ob priložnosti ta program ocenil slovenski sociolog in kulturolog Aleš Debeljak, ki je zapisal, da je »nemara najbolj dolgoročen in daljnosežen projekt slovenskega družboslovja«.

Poglejmo sestavo knjige. V uvodnem delu so poleg predgovora urednika, ki posreduje merodajne ocene programa SJM, objavljene tri obsežne študije. Prva (Malnar, Šinko) obravnava potencial akademsko in javnopolitične izrabe družboslovnih podatkov v Sloveniji na primeru Evropske družboslovne raziskave. Sledita pa dve obsežni študiji, ki obravnavata problematiko vrednot, prva, ki, podaja teoretsko-metodološka izhodišča v raziskovanju vrednot in še posebej vrednot pod naslovom Raziskovanje zaupanja v institucije v Sloveniji in Evropi (Rus, Toš). Ta študija prikaže in analizira slovenske in mednarodne raziskave zaupanja v institucije za obdobje 1991–2003. Druga študija, Evropska družboslovna raziskava kot poligon za primerjalno raziskovanje zaupanja v institucije, 2002–2014 (Toš, Zajšek), pa na empiričnem gradivu ESS 2002–2014 analizira aktualne poteke procesov demokratizacije v sodobni Evropi na osnovi empiričnih prikazov in analiz – zaupanja v politične institucije v evropskem prostoru v zadnjih petnajstih letih. Študija nakazuje zastoje v procesu demokratizacije, še posebej v južni ter srednji in vzhodni Evropi.

V prvi del knjige je umeščeno gradivo Evropske družboslovne raziskave (ESS). Na prvem mestu (1) je raziskovalni dokument ESS 2016 – rezultati meritev raziskave v osmem valu – ESS 2016. Sledi (2) objava rezultatov longitudinalne raziskave skupnega dela projekta ESS (bloki A, B, C in F); prikazane so medčasovne primerjave za obdobje 2002–2016. Tretje poglavje (3) je najzajetnejše, prikaže pa rezultate raziskav tematskih blokov D in E, ki vključujejo teme o osebni in družbeni blaginji (2012), o razumevanju in razvoju demokracije (2012), stališča do mednarodnih migracij (2014) in o odnosu do zdravja in zdravstva (2014). Vsi prikazi vključujejo rezultate vseh predhodnih meritev na slovenskih vzorcih ter mednarodne primerjalne preglede v razsežju prve in zadnje meritve.

Drugi del knjige je posvečen Mednarodni družboslovni raziskavi (ISSP). Šest tematskih raziskav ISSP zajema obdobje 2011–2016. Vključene so naslednje raziskovalne teme: stališča do zdravja in zdravstvenega varstva, vrednotenje družine in spreminjanje spolnih vlog, narodne identitete, stališča o razumevanju vloge državljana, stališča do dela ter stališča do razumevanja vloge države. Za vsako od navedenih raziskovalnih tem so najprej prikazani aktualni in vsi predhodni rezultati meritev v Sloveniji, sledijo pa mednarodni prikazi tem v obsegu prve in zadnje meritve.

Knjižni program Vrednote v prehodu kot celota in predložena knjiga Vrednote v prehodu XI. so izjemno pomembni znanstveni in kulturno-zgodovinski dokumenti in so kot taki vredni vsakršne, seveda tudi finančne podpore, ki naj omogoči izdajo knjige. Celoten napor raziskovalcev v okviru projekta SJM, pa tudi v ureditev raziskovalnih gradiv za njihovo objavo je izjemen. Projekt SJM je najbolj pogosto javno uporabljan raziskovalni vir v Sloveniji. Seveda je celotno raziskovalno gradivo tega projekta dostopno tudi v obliki računalniških zapisov, ki jih hrani Arhiv družboslovnih podatkov FDV. Naj opozorim, da sta ustanovitev arhiva in knjižni program Vrednote v prehodu nastala v sredini devetdesetih let na iniciativo raziskovalcev v okviru programa SJM in njegovega nosilca, urednika te knjižne serije.

Glede na pomen, ki ga ima knjižna zbirka in predložena knjiga Vrednote v prehodu XI. v strokovnem in družbenem prostoru Slovenije ter glede na mednarodni pomen raziskave SJM, je finančna podpora pri izdaji knjižne zbirke VP in knjige VP XI. več kot upravičena. Dodam naj še, da je ena predhodnih knjig iz te serije na osnovi notranjih postopkov vrednotenja ARRS bila izbrana kot najboljša sociološka knjiga leta. Dalje, Slovenska znanstvena fundacija je programski skupini SJM dodelila priznanje Prometej znanosti za uspešno posredovanje rezultatov raziskav SJM v strokovno in splošno javnost.

Predlagam, da ustrezno strokovno telo ARRS izdajo knjige finančno podpre v največji možni meri.

Ljubljana, 4. 5. 2017

DOKUMENTI SJM

Fakulteta
za družbene vede

Center za raziskovanje
javnega mnenja
in množičnih komunikacij

»ESS kot splošna družboslovna raziskava ne ponuja predvsem orodij oziroma kazalnikov za neposredno evaluacijo določenih javnopolitičnih ukrepov, čeprav je manjši del vprašanj tudi takih... Ukrepi so namreč le en, najbolj konkreten element javnih politik, teoretiki pa izpostavljajo še dva splošnejša, prav tako ključna nivoja oblikovanja javnih politik, konceptualnega ter specifične programske vsebine oziroma cilje (Hall, 1993). Na tej ravni ESS vsekakor ponuja močna orodja (kazalnike) za evaluacijo splošnejših usmeritev in ciljev javnih politik, tako v osrednjem longitudinalnem delu vprašalnika, kot v tematskih modulih. Vrednote, stališča in javno mnenje nasploh so pomemben javnopolitični dejavnik, saj predstavljajo kontekst oblikovanja javnih politik oziroma strukturni okvir možnih rešitev za javnopolitične probleme. Javnopolitični ukrepi praviloma ne morejo biti uspešni, če niso prilagojeni razpoložanju javnosti in uokvirjeni na način, ki ustreza konkretnemu družbenemu prostoru (Campbell, 1998). Kot kaže nedavna pregledna analiza odnosa javnega mnenja in oblikovanja javnih politik, je zveza med njima prisotna v treh četrtinah študij in je tem močnejša, kolikor bolj je problematika za javnost pomembna (Burnstein, 2014). Vlada oziroma vladajoči politični akterji se po ugotovitvah številnih študij ves čas (seveda pa ne izključno) odzivajo na aktualna ali pričakovana stališča javnosti in to toliko bolj, kolikor večji del javnosti problematika zadeva. Najnovejši primer in Evropi in Sloveniji je gotovo problematika migracij, kjer bo raziskava ESS v prihodnjih letih ponudila odlično možnost tovrstne analize.«

dr. Brina Malnar, dr. Milan Šinko (iz uvodne študije)